གསལ་གདེབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཐེ་ཚོམ་གསལ་བ།

༄༅།། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་
མདོར་བྱས་པ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་མདོ་དང་བསྟེས་པ།
བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་ཟིན་བྱིས། བསྐྱེད་རིམ་དབོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱེད་པོ།
རིམ་པ་གདན་རྣོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད། རིམ་པ་གསལ་སྒྲོན་ཀྱི་
སྐྱེད་པོ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཤེ་མ་
བཅས་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ། པཊ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན།

ཀྲུང་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
2022

༄༅།། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་མདོ་དང་བསྲེས་པ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ། རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་
སྙིང་པོ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་
བཅས་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན།

གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་བཅུ་དགུ་པ་།

༢༠༢༢

གཙོ་རྒྱུད་བཅུ་དགུ་པ། (བརྒྱད་པ།)

སྒྲུབ་བའི་ཐབས་མངོན་བྱང་། བསྡེབ་བའི་རིམ་པ་བསྡོམས་བའི་མདོ་དང་བསྟེན་པ། གསང་འདུས་བསྡེབ་རིམ་གྱི་ཟིན་ཏིག། བསྡེབ་རིམ་དངོས་བྱང་རྒྱས་རྒྱུ་མཚོའི་སྡེ་སོ། རིམ་པ་གསུམ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དཀར་ཆིད། རིམ་པ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོ།

མཛད་པ་པོ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་པ་བྱ་སྒྲུབ།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ། (༡༣༥༧-༡༤༡༩)
པ་ཆ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན། (༡༥༦༧-༡༦༦༢)

བརྩོད་བྱ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔའི་སྐོར།

སྒྲིག་སྒྲམ་སྒོམ་སྒྲིག་པ། མཁས་དབང་སྒོམ་དཔོན་ཟབས་གོང་ཙི་ཆེ།
ཞུ་ཆེན་པ་དང་སྒོམ་སྒྲིག་པ། དགེ་བ་ཤེས་མཁས་བྱང་ཆོ་ང་བཟང་།
སྒྲིག་སྒྲམ་ལག་ཆ་ཆུང་བ། རྒྱུད་སྡོང་དུས་ཤཱཀ་ཡཻ་ཤེས་བཟང་བློ་བཟང་ཀུན་སྒྲུབ།
ལག་ཤུས་ཁྱབ་ཀུ་སྒྲིག་པ། རྒྱབ་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བཏུན།
དཔར་སྒྲུན་བདག་དབང་། རྒྱུད་སྡོང་དུས་མཛོད་ཁང་།
དཔར་སྒྲུན་པ། རྒྱུད་སྡོང་དུས་མཛོད་ཁང་།

རྒྱལ་སྒྲིའི་དུས་རྟགས་ཨང་། ཞ་ལ ཞ་ཅ ༡ཅ་ཅ ཞ་ཅ ༠

Saṅ chen stod rgyud Series (Nineteenth)

1. *Piṇḍikrama* (*An Abridged Achieving Method*); 2. *Sūtramel āpaka* ([*Generation Stage*] – *Interspersed with Sūtras*); 3. *gsaṅ ḥdus bskyed rim zin bris* (*Retained Notes on Guhyasamāja Generation Stage*); 4. *bskyed rim dṅos grub rgya mtshoḥi zin bris* (*Retained Notes on 'Oceans of Attainments – Generation Stage'*); 5. *rim lṅa gdam rzogs kyi dmar khrid* (*The Bared Commentarial Teachings on 'The Five Stages Completed on [One] Cushion'*); 6. *rim lṅa gsal sgron gyi sñiṅ po (The Essence of 'The Lamp Clearly Illuminating the Five Stages'*)

Authors: Nāgārjuna
Jey Losang Drakpa (rje blo bzaṅ grags pa) {1357 – 1419}
Panchen Losang Choegyan (paṇ chen blo bzaṅ chos rgyan) {1567 – 1662}

Subject: The five branches of approaching achievement of the splendid Guhyasamāja, and the profound path of the five stages

Chief Editorial Advisor: Prof. Samdhong Rinpoche
Editor and Advisor: Geshe Khedrub Norsang
Executive Editor: Ven. Losang Ludup (Library Director, Gyuto Library)
Editorial Input: Langtsang Tenzin Rabten
Copyright: Gyuto Library
Publisher: Gyuto Library

ISBN:978-93-84839-13-0

Published by: Gyuto Library, Sidhbari, 176057 - Dharamsala,
Distt.Kangra, Himachal Pradesh - India,
E-mail: gyutolibrary@gmail.com

Printed at New Delhi by Norbu Graphics

༈ དཔེ་སྐྲུན་གླེང་བརྗོད།

༄༅།། གསང་ཆེན་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་འདིའི་འགན་དམིགས་གཙོ་བོ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུན་དང་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་གདམས་པ་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོ། དེ་བཞིན་གཞུང་བཟང་དེ་དག་བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་བཞེས་ལ་སྨན་པའི་ཆེད། ཟབ་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པའི་འཕགས་བོད་སྐྱེས་ཆེན་དག་གིས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་གལ་ཆེན་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་ཞེས་པ་མུ་སྦྲེལ་གྱི་དཔེ་ཚོགས་གསར་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་དང་ཞུ་མུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན།
ད་ལམ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་དཔར་སྐྲུན་བྱ་བ་ལ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྱི་མོར་གྱུར་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་གི་སྙིང་བཅུད་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང། བསྐྱེད་རིམ་མདོ་བསྲེས་གཉིས་ནི་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གིས་གསང་འདུས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་གཞུང་འདི་གཉིས་ཐུགས་གཙིགས་ཆེན་པོས་ཡང་ཡང་འཆད་སྤེལ་གནང་བཞིན་པས་གནད་ཆེ་བ་དང་།

4 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

བླ་མའི་མན་ངག་དང་རྗེའི་གསུང་སྒྲོས་གཞན་དུ་མི་གསལ་བ་རྣམས་འབའ་སེར་དཀའ་བཅུ་པས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་དང་། ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་བཅས་རྗེ་བླ་མའི་གསང་འདུས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས།
རྩ་བའི་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཁས་
གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པ་མཛད་དགོས་པ་ནི་དགེ་ལྡན་པ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་བབ་རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་པའི་ཕྲག་ཏུ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན་པ་བཞིན་གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་གྱི་གཞུང་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱིས་སུ་ལོ་འཁོར་ཆོས་ཐོག་དགེ་བཤེས་རྣམ་པ་དང་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུགས་སྤྲོད་ཆེན་མོའ་རྩ་བའི་སློབ་ཚན་དུའང་བཞག་ཡོད་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་དག་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ ིཆ་ནས་ཧ་ཅང་རྒྱས་ཤིང་བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བས་བློའ་ནུས་པ་ཆེ་བ་དང་། ཐོས་ ིབསམ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཐད་དགོས་ངེས་ཀྱི་དུས་ཚོད་གཏོང་ཐུབ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་འདི་གཉིས་རང་ལ་བསླབ་དགོས་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་རྐྱེན་མི་ལྡན་མཁན་དག་ལ་དགོས་མཁོ་ཆེ་བ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་གོང་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་པོའ་གནད་བསྡུས་ཤིང་ས་བཅད་དང་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་བཀོད་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ ིཀྱི་སྙིང་པོ་གཉིས་བཅས་བསྡོམས་ཆོས་ཚན་དྲུག་<<གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་བཅུ་དགུ་པ>> དཔར་སྐྲུན་ཞུས་ཡོད།

དཔེ་སྐྲུན་གླེང་བརྗོད། 5

༈ དཔར་སྐྲུན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ།
གོང་གསལ་གཞུང་དེ་དག་གི་དཔར་གཞི་གསར་སྒྲིག་བྱས་ཏེ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་<<སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ་>>དང་། <<རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་ ིམདོ་དང་བསྲེས་པ་>>གཉིས་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ་གཞིར་བཞག་ཐོག་དེའི་ནང་གི་ཅོ་ནེ༑ སྣར་ཐང་། པེ་ཅིང་བཅས་ཀྱི་མཆན་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་དྲངས། ཝཱ་ཎ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་པའི་འཕགས་བོད་པོད་ཕྲེང་༧༠ པའི་ནང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལ་ཡང་ཞིབ་བསྡུར་ཐོག་དེའི་ནང་གི་ཆག་ལོ་དང་ལོ་ཆེན་ལེགས་སྦྱར་བཅས་གྱི་མཆན་རྣམས་ཀྱང་འདིར་དྲངས་ཡོད།རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་<<གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་>> དང་༑ <<རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་>>གཉིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་ཤིང་དཔར་དང་། གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའ་དཔར་རྙིང་ལྡི་ལི་ནས་བསྐྱར་དུ་དཔར་བ། ཞོལ་གངས་ ིཅན་ཕན་བདེ་གཏེར་མཛོད་གླིང་གི་དཔར་མ་ལྡི་ལི་ནས་བསྐྱར་དུ་དཔར་བ་བཅས་ལ་ཕན་ཚུན་ཞིབ་བསྡུར་ཞུས་ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་མདོ་སྨད་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དཔར་མ་ལའང་དཔེ་བསྡུར་ཞུས།
པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་<<རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་>>དང་། <<རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ ི

6 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་>>གཉིས་བཀྲས་ལྷུན་དཔར་རྙིང་ཡིན་ཤས་ཆེ་སྙམ་པ་དཔེ་རྙིང་ཤིང་པར་ཞིག་དང་། མཇུག་གི་དཔར་བྱང་དུ་བདེ་ལྡན་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭ་ནས་ཞེས་གསལ་བའི་དཔར་རྙིང་ཞིག །ཡོངས་གྲགས་བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ་བཅས་ཕན་ཚུན་དཔེ་བསྡུར་ཞིབ་གནས་ཞུས། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་གཉིས་དཔེ་ཁག་གི་ནང་དུ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་ཀྱང་འབྲི་ཚུལ་དང་། འདས་མ་འོངས། བྱ་བྱེད་སྐོར་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཆེས་མང་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུར་མཆན་དུ་བཀོད། དེ་ཡང་གང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཆ་རྣམས་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ཅིང་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད། ཡིད་གཉིས་མི་དགོས་པའི་ཡིག་ནོར་རྣམས་བསྡུར་འབྲས་སུ་བཞག་པ་ལས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་མེད།
ལུང་མཆན་ནི། ཁུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དཔྱད་ཞིབ་གནང་བདེའི་སླད་ལུང་འདྲེན་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཅོལ། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༣༨བ༦ ཞེས་བཀའ་བསྟན་གང་ཡིན་གྱི་མཚན་དང། གཞུང་གི་སྡེ་ཚན། པོད་ཕྲེང་གི་སྡེ་པ། བསྟན་བཅོས་ལ་མཛད་པ་པོ། གཞུང་མཚན། ལེའུའི་མཚམས། ཤོག་གྲངས། མདུན་རྟགས་ན རྒྱབ་རྟགས་བ ཐིག་ཕྲེང་གི་གྲངས་བཅས་ཁ་གསལ་དང་འབྲེལ་ལུང་ཚིག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པ། དཔེར་ན། སྡེ་བསྟན་དུ། ‘ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩེ་མོ་ནི།།’ ཞེས་པར་གཞུང་དུ། ‘ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་རུ་ནི།།’ ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་མཚམས་གསལ་པོར་འབྱེད་པའི་ཆེད་ལུང་ཚིག་གི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་“ ”འདི་དང། ལུང་ཚིག་དེའི་ནང་དུའང་ཚིག་རྐང་རེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཚེ་རྟགས་‘ ’འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ཀུན་བཟང་ལས། “ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་ཕྱིར་སྟོང་པ་སྟེ།། ‘དེ་བཞིན་རྒྱུ་དང་བྲལ་བས་མཚན་མ་མེད།།’ རྟོག་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི།། མ་ལུས་སྨོན་པ་ལས་ནི་

དཔེ་སྐྲུན་གླེང་བརྗོད། 7

ངེས་པར་གྲོལ།།” ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་‘དེ་བཞིན་རྒྱུ་དང་བྲལ་བས་མཚན་མ་མེད།།’ ཅེས་པའི་ཚིག་རྐང་གཅིག་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།།
གཞུང་དཀྱུས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ས་བཅད་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་དཀར་ཆག་ཏུ་དྲངས་ཤིང་། འཇུག་པ་བདེ་བའི་སླད་གཞུང་དཀྱུས་ཀྱི་ས་བཅད་རྣམས་ཁ་གསལ་བཀོད་ཅིང་གཞུང་དངོས་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆེད་ཡིག་གཟུགས་ཆུང་དུ་བཏང་སྟེ་སྒོར་རྟགས་ཀྱིས་མཚམས་ཕྱེས་ཡོད། ཆོས་ཁུངས་བཙུན་ཞིང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཆེད་མཛད་པ་པོའ་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ ིདང་༑ ཁུངས་བཅོལ་གྱི་གཞུང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད་རྣམས་ཐོག་མའི་ཟུར་རྒྱན་དུ་བཀོད།
མཇུག་གི་ཟུར་རྒྱན་དུ་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་རྣམས་དང་། མཛད་པ་པོའ་གསུང་གི་ ིདཀར་ཆག་འགོད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། བསྟན་འགྱུར་དུ་གསལ་བའི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་ཁག་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་བླ་བྲང་དཔར་མའི་དཀར་ཆག །པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེ་བསྡུར་བྱས་པའི་བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག་རྣམས་འདི་ནས་དཔར་སྐྲུན་བགྱིས་པའི་བསྡུར་འབྲས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་རྒྱུའི་ཁོངས་སུ་བཞག་སྟེ་འདིར་བཀོད་མེད།
མཐའ་མའི་ཞུ་སྒྲིག་སྐབས་དོགས་གནས་ཆེ་བའི་རིགས་རྣམས་ཞུ་ཆེན་པ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་མཆོག་ལ་ལམ་སྟོན་རིམ་ཞུས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་དག་པས་འབད་བརྩོན་ཞུས་ཁུལ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སློབ་སྟོན་དང་བཀའ་འདྲི་ཞུ་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ངེས་ཡིན་ནའང་༑ སྐབས་བབ་ལས་ལ་འཇུག་པ་པོ་རྣམས་བློ་གྲོས་དང་ཉམས་མྱོང་གི་མཐུན་རྐྱེན་དམན་པའི་དབང་ལས་འགལ་འཁྲུལ་ནོར་བའི་ཆ་རྣམས་ལྷ་དང་བླ་མ། གཟུར་གནས་མཁས་པའི་སྤྱན་སྔར་དང་བས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ།

8 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

༈ ལེགས་གསོལ།
ད་ལམ་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་བཅུ་དགུ་པ་གསར་དུ་དཔར་སྐྲུན་གྱི་ལས་གཞིའི་ནང་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་ཁྲིད་རྒན་དང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སློབ་སྟོན་པ་དང་ཞུ་ཆེན་པ་གཅིག་ལྕོགས་སེར་ལྷོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་མཆོག་ནས་དཔེ་ཁྲིད་མཛད་གསེང་གི་དུས་ཚོད་གང་ཡོད་ལ་སློབ་སྟོན་གནང་བ།
དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ་རླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་ཐོག་མར་གློག་ཀླད་ནང་མ་དཔེ་གཙང་བསྡུར་ནས་བཟུང་། དཔེ་བསྡུར་དང་ལུང་ཁུངས་འཚོལ་ཞིབ། མཐར་ལུང་མཆན་དང་བསྡུར་མཆན་བཀོད་པའི་བར་གྱི་སྔ་ཕྱིའི་ལས་རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་རྐང་ལེན་གྱིས་ལས་དོན་ཚགས་ཚུད་གནང་བ་དང་། ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས་བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས་མཆོག་ནས་དཔེ་བསྡུར་དང་ཞིབ་འཇུག་གིས་མཚོན་སྐབས་བསྟུན་གྱི་ལས་རིམ་ཇི་ཡོད་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ལེགས་བསྒྲུབས་གནང་བ། སྐུ་ཞབས་ཟླ་བ་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་བདག་དབང་ཤོག་ངོས་དབྱིན་བསྒྱུར་གནང་བ་དང་། སྐུ་གཤེགས་རྒྱུད་སྟོད་སྔགས་རམས་པ་རྒན་བློ་བཟང་ཀུན་དགའ་མཆོག་ནས་དཔར་སྐྲུན་གྱི་ཞལ་འདེབས་ཅི་ཆེར་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་རྩ་ཆེའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཉིད་མཇུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་བཀའ་དྲིན་སྙིང་བཅངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐུགས་རྗེ་བླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞུ། དེ་ལྟར་རང་གཞན་ཡོངས་ནས་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་བཟང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་ལ་དགའ་སྒོམ་ཡི་རང་དང་བཅས་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་༸བསྟན་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་

དཔེ་སྐྲུན་གླེང་བརྗོད། 9

རླབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་མཆོག་གི་བསྟན་པའི་ཡང་སྙིང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་ཡངས་པའི་མཐའ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བར་སྨོན་ནོ།།
རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་པ་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།
བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༩ ཕྱི་ལོ་༢༠༢༢ ཕྱི་ཟླ་༧ ཚེས་༢༩ ལ།

༈ བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད།

བཀའ་འགྱུར།

ཀུན་སྤྱོད།
(རྣལ་འབྱོར་མའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ།)
རྒྱུད་འབུམ། ག ༣༤ན༡-༤༤བ༥

མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ།
(དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༡༣༧ན༡-༢༦༤བ༧

མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར།
(འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའ་བརྟག་པ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ང ༣༠ན༤-༦༥བ༧

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན།
(དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༡༥༨ན༡-༢༠༧བ༧

རྒྱུད་རྟོག་གསུམ།
(དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ནག་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོག་པ་གསུམ་པ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཇ ༡༦༤ན༡-༡༦༧བ༥

12 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ།
(གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཉ ༡༤༢བ༡-༢༧༤ན༥

སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ།
(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཇ ༩༤ན༡-༡༣༤ན༧

མངོན་བརྗོད་བླ་མ།
(མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་བླ་མ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༢༤༧ན༡-༣༧༠ན༧

མངོན་འབྱུང།

(དཔལ་ཁྲག་འཐུང་མངོན་པར་འབྱུང་བ།) རྒྱུད་འབུམ། ག ༡བ༡-༣༣བ༧

འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད།

(འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ།) རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༡བ༡-༡༣བ༧

མཉམ་སྦྱོར།
(དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྒྱུ་མ་བདེ་བའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༡༥༡ན༡-༡༩༣ན༦

བརྟག་གཉིས།
(ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས།)
རྒྱུད་འབུམ། ང ༡བ༡-༣༠ན༣

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 13

ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད།
(ཐམས་ཅད་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཏ ༡ན༡-༡༠ན༡

དེ་ཉིད་བསྡུས་པ།
(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཉ ༡བ༡-༡༤༢ན༧

དུས་འཁོར་དྲི་མེད་འོད།
(བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་འགྲེལ་བཤད། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ ིསྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད།)
དྲི་མེད་འོད། ཤྲཱི ༡བ༡-༤༦༩ན༧

གདན་བཞི།
(རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་གདན་བཞི་པ།)
རྒྱུད་འབུམ། ང ༡༨༡ན༡-༢༣༡བ༥

བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། (དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༢༦༥ན༡-༣༡༡ན༦

བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད།
(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ཉུང་ངུ་།)
རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༢༡༣ན༡-༢༤༦བ༧

འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི།
(འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི།)
འདུལ་བ། ཐ ༡བ༡-༣༡༠ན༧

14 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།
(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༡༤༨ན༦-༡༥༧བ༧

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། ི
(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༡བ༡-༡༢༥ན༧

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ི
(རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༡༢༥བ༡-༡༣༦བ༧

རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།
(དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།)
རྒྱུད་འབུམ། ཆ ༣༦ན༡-༥༨བ༣

རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་།
(རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་པོའ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཐ ༡༥༡བ༢-༢༦༠ན༧

དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད།
(འཕགས་པ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)
རྒྱུད་འབུམ། ཝ ༡༡༨ན༡-༡༤༠བ༧

དཔལ་མཆོག་དང་པོ།
(དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཏ ༡༥༠བ༡-༡༧༣ན༤

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 15

ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ།
(དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའི་བདག)
རྒྱུད་འབུམ། ང ༦༦ན༡-༩༠བ༧

ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།
(ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༢༨༢ན༡-༢༨༦ན༦

ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད།
(འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ད ༡བ༡-༡༥༦བ༧

གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའ་རྒྱུད། ི (དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)
རྒྱུད་འབུམ། ཇ ༡༣༤བ༡-༡༥༡བ༤

གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའ་རྒྱུད། ི
(དཔལ་ལྡན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཇ ༢༡༥ན༡-༢༤༤བ༧

བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།
(རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ ིགསང་བ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༢༠༨ན༡-༢༧༧བ༣

གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད།
(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༩༠ན༡-༡༤༨ན༦

16 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་འགོས་འགྱུར། (ལོ་ཙཱ་བ་འགོས་ལྷས་བཙས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)
བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཤོག་གྲངས་༤༤༢-༥༧༨
བསམ་གཏན་ཕྱི་མ།
(བསམ་གཏན་གྱི་ཕྱི་མ་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཝ ༢༢༣ན༡-༢༢༥བ༧

སཾཔུཊ།
(ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ག ༧༣བ༡-༡༨༨བ༧

ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས།
(ལྷ་མོ་བཞིས་ཡོངས་སུ་ཞུས་པ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༢༧༧བ༣-༢༨༡བ༧

བསྟན་འགྱུར།

ཀུན་དུ་བཟང་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ི (ཤྲཱི་ཕ་ལ་བཛྲས་མཛད་པའི་ཀུན་དུ་བཟང་པོའ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།) ིརྒྱུད་འགྲེལ། དི ༡༣༩བ༣-༡༨༧བ༤

སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༢༨བ༦-༣༦ན༥

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 17
ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན།
(སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཡི་ནས་རི། ཡི༡བ༡-༢༤༥ན༧ནས་རི༡བ༡-༢༠༢ན༥

ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། (མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་དཔལ་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེའི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ ༡༢༦བ༡-༡༧༣ནཀྱཻ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས།
(མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ༡༦༢ན༣-༡༧༥ན༡

ཀྱེ་རྡོར་སྒྲུབ་ཐབས་སྒྲོན་མ།
(སློབ་དཔོན་ཛནྡྷ་རས་མཛད་པའི་ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མདོར་བཤད་པ་དག་པ་རྡོ་རྗེ་སྒྲོན་མ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ༧༣ན༢-༩༦ན༡

དཀའ་འགྲེལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣཱ་ཀ་ར་ཤནྟིས་མཛད་པའི་དཔལ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀའ་འགྲེལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ག ༢༢༡ན༡-༢༩༧ན༧

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག
(སློབ་དཔོན་བསོད་སྙོམས་པས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག)
རྒྱུད་འགྲེལ། པི ༡༡༥བ༢-༡༢༨ན༢

18 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ། (སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ ༡བ༡-༥བ༤

དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།
(པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།)
(རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ ༡བ༡-༩༤བ༤)

དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ།
(སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཉི་ཤ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༣༡ན༥-༡༤༥བ༣

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་གླེང་གཞི།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་ཝ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གླེང་གཞི།)
རྒྱུད་འགྲེལ། བ ༡བ༡-༧༨ན༧

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག
(སློབ་དཔོན་དཱ་རི་ཀ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ ལ་འཇུག་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༢༠༣བ༥-༢༡༩བ༣

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར་བསྡུས། (སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་གི་བྱ་བ་མདོར་བསྡུས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༢༡༩བ༣-༢༢བ༥

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 19
གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ།
(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༤༧ན༡-༥༢ན༧

དགྲ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣཱ་ཀ་ར་ཤནྟིས་མཛད་པའི་དཔལ་གཤིན་རྗེ་དགྲ་ནག་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ ིཆེན་པོའ་དཀའི་འགྲེལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། བི ༡༢༤ན༡-༡༧༢བ༧

འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ།
(དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སྒྲོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ ༡བ༡-༢༠༡བ༢

ཡན་ལག་བཞི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ཏ་པཱ་ཏས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀུན་དུ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ནི ༡༣༠བ༡-༡༧༨བ༧

སྒྲུབ་ཐབས་གསང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐིག་གི་ཆོ་ག (པཎྜི་ཏ་སྨྲྀ་ཏི་ཛྙཱ་ཀཱིརྟིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་གསང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐིག་གི་ཆོ་ག)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངུ ༡༥༠བ༡-༡༥༡ན༡

ངན་སྦྱོང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས། ི
(སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས།) ིརྒྱུད་འགྲེལ། ཇུ ༡༡༢བ༡-༡༥༦བ༧

20 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

མངོན་རྟོགས་དཀའ་འགྲེལ།
(སློབ་དཔོན་པྲཛྙཱ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པའི་དཔལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀའ་འགྲེལ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ ༤༣ན༢-༤༥བ༧
མངོན་རྟོགས་རྣམ་འབྱེད།
(མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཱི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱས་མཛད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ ༡༨༦ན༡-༢༠༢བ༣
ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས།
(འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།)
སེམས་ཙམ། རི ༤༤བ༡-༡༢༠ན༧

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད།
(སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)
མངོན་པ། ཀུ ༡ན༡-༢༥ན༧

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། (སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ།)
མངོན་པ། ཀུ ༢༦ན༡- ཁུ༩༥ན༧

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང།
(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་གྱི་ལུང་།)
རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༡བ༡-༡༧བ༢
སྙིང་པོ་རྒྱན།
(སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་གའི་སྙིང་པོ་རྒྱན།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི ༢༣༢བ༢-༢༤༣བ༣

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 21

སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣ་ཨཱ་ཀར་ཤཱནྟིས་མཛད་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་སྦྱར་སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཏི ༢༠༢བ༡-༣༢༥ན༧ ནས། ཐི ༡བ༡-༡༢༠ན༤

ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གསང་བ།
(སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་ཐམས་ཅད་གསང་བའི་བཤད་སྦྱར་གསང་བའི་སྒྲོན་མ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཅུ ༡༢༢ན༥-༡༥༢ངབ༡

ཐིག་གདབ་མདོར་བསྡུས།
(སློབ་དཔོན་ཤྲདྡྷ་ཀ་ར་བར་མས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་གདབ་པ་མདོར་བསྡུས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། རི ༢༠༥བ༦-༢༠༧བ༣

དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་བསྟོད་འགྲེལ།
(སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའ་མཛད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ ིབསྡུས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བར་བྱེད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ལི ༡བ༡-༣༥༢ན༧ ནས་ཤི ༡བ༡-༣༡༧ན༧

ཐོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག
(སློབ་དཔོན་ས་ར་ཧས་མཛད་པའི་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་གསལ་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ར ༢༣༠བ༢-༢༤༣བ༥

དོ་ཧ་མཛོད།
(དཔལ་ས་ར་ཧས་མཛད་པའི་དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི ༧༠བ༥-༧༧ན༣

22 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

དམ་ཚིག་ལྔ་པ།
(སློབ་དཔོན་དཔལ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དམ་ཚིག་ལྔ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ༢༦བ༧-༢༨བ༦
དོན་གསལ།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི ༡༤༢བ༧-༡༨༠བ༣
བདག་བྱིན་བརླབ།
(སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བས་མཛད་པའི་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༡༢ན༣-༡༡༤བ༡

བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས། (གྲུབ་ཆེན་ཌོཾ་བྷི་ཧེ་རུ་ཀས་མཛད་པའི་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ ༢༡༢བ༧-༢༡༥ན༧

བདེ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག
(གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་མཛད་པའི་དཔལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའ་ིདཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༢༧༦བ༧-༢༩༢བ༧
བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག

(པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ ༣༠༨བ༣-༣༣༤ན༣
བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༢༢༤བ༥-༢༢༧ན༡

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 23

བདག་སྒྲུབ་པ།
(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བདག་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༥༢ན༧-༦༢ན༧

མདོར་བྱས།
(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡བ༡-༡༡ན༢

མདོར་བསྲེས།
(སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ ིབསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྲེས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༡ན༢-༡༥བ༡

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྣམ་བཤད། ི
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ ༡བ༡-༢༠༨བ༧

རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག
(ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའ་ཆོ་ག་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ ིའབྱུང་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཀུ ༡བ༡-༥༠ན༤

རྡོ་རྗེ་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པ།
(རྗེ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེའི་བསྡུས་པའི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།) རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ ༡བ༡-༡༢༦ན༧

24 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

རྡོར་སེམས་སྒྲུབ་ཐབས།
(སློབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རི་པས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཡ ༢༣༠བ༢-༢༣༡ན༢
རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ། (སློབ་དཔོན་ལཱི་ལ་བཛྲས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༢༠༤བ༦-༢༠༩ན༣

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་བཤད་པ། (སློབ་དཔོན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་བཤད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི ༢༨༠བ༢-༢༨༥བ༤

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མཆོད་ཆོག (སློབ་དཔོན་ནག་པོ་པས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༢༥༨བ༡-༢༦༡ན༧

སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན།
(དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པའི་དཔལ་སྡོམ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའ་ིདཀའ་འགྲེལ་པདྨ་ཅན།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༡བ༡-༡༠༡བ༣

སྡོམ་གསུམ་འོད་ཕྲེང།

(པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་བི་བྷཱུ་ཏི་ཙནྡྲས་མཛད་པའི་སྡོམ་གསུམ་འོད་ཀྱི་ཕྲེང་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ ༥༤བ༢-༥༦བ༧
རྣམ་གཞག་རིམ་པ།
(སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློས་མཛད་པའི་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༢༡ན༦-༡༣༡ན༥

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 25

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས།
(འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས།)
སེམས་ཙམ། ཚི ༡ན༡-༢༨༣ན༧

དཔལ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས། (སློབ་དཔོན་པདྨས་མཛད་པའི་དཔལ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ༡བ༡-༧ན༢

དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བའི་ཆོ་ག
(སློབ་དཔོན་དབུ་བ་བློ་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཟ ༡༡༧བ༢-༡༥༠ན༥

དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཙུག་གི་ནོར་བུ།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་བ་པས་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་པོ་ཆེ་གཙུག་གི་ནོར་བུ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༢༤༣བ༦-༢༥༡ན༧

དཔལ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས། (དཔལ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་དཔལ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས།)
རྒྱུད་འགྲེལ། པི ༡༤༤ན༦-༡༦༢བ༧

དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས། ི
(སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས། ིརྒྱུད་འགྲེལ། ཙི ༨༨ན༥-༩༥ན༡

26 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

སྤྱོད་བསྡུས།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨཱརྱ་དེ་བས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༥༧ན༢-༡༠༦བ༧

སྤྱོད་བསྡུས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།
(སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི ༢༣༧བ-༢༨༠བ༢

ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ།
(སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་ཤཱུ་རས་མཛད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྡུས་པ།)
དབུ་མ། ཁི ༢༡༧བ༡-༢༣༥ན༥

དབུ་བཅད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།
(སློབ་དོན་ཆེན་པོ་བརྦི་བས་མཛད་པའི་དབུ་བཅད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཟ ༢༠༦ན༡-༢༠༨ན༤
དབུ་མ་འཇུག་པ།
(སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།)
དབུ་མ། འ ༢༠༡བ༡-༢༡༩ན༧

དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ།
(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ།)
དབུ་མ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙ ༡བ༡-༡༥བ༢

མན་ངག་སྙེ་མ།
(སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་མན་ངག་གི་སྙེ་མ།) ིརྒྱུད་འགྲེལ། ཆ ༡བ༡-༣༡༦ན༧

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 27

རྩ་ལྟུང་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།
(སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི ༡༩༧བ༧-༢༣༡བ༧
རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཕྲེང་བ། (འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་མཛད་པའི་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཕྲེང་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ ༩༤བ༤-༡༥༡ན༧
ཚད་མ་ཀུན་བཏུས།
(སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པའི་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།)
ཚད་མ། ཅེ ༡ན༡-༡༣ན༧

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ།
(སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)
ཚད་མ། ཅེ ༩༤བ༡-༡༥༡ན༧

རིམ་འགྲེལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་འཕྲོག (པཎྜི་ཏ་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་འཕྲོག)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༤༨བ༤-༡༩༥བ༥
རིམ་ལྔ།
(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༤༥ན༥-༥༧ན༡

རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ།
(དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ༢༧༦ན༧-༢༧༨ན༧

28 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བྱ་ཀཱིརྟིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པའི་དཀའ་འགྲེལ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི ༡བ༡-༧བ༧
ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད།
(འཕགས་པ་ཀླུའི་བློས་མཛད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༤༥བ༣-༡༤༧ན༡

གཤེན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས། ི (སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས།) ིརྒྱུད་འགྲེལ། མི ༡བ༡-༧བ༤
གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ།
(སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ནི ༥༩ན༧-༡༣༠ན༧

གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག
(སློབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག)
རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༦༩ན༤-༨༧ན༣

གསང་འདུས་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏེར།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ཏ་པཱ་དས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་གཏེར།)
རྒྱུད་འགྲེལ། པི ༡ན༡-༦༩བ༦

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 29

གསང་བ་གྲུབ་པ།
(དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་པདྨ་བཛྲས་མཛད་པའི་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དོན་ངེས་པར་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་དཔལ་གསང་བ་གྲུབ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི ༡བ༡-༢༨བ༤

གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། (གྲུབ་ཆེན་ནཱ་རོ་པས་མཛད་པའི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ ༢༠༣བ༥-༢༣༤ན༧
གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།
(གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༣༤༩ན༣-༣༥༥བ༧

བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། (སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ ༡བ༡-༣༨ན༣

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། (པཎྜི་ཏ་སྐ་ལཾ་ཀས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༢༣༣ན༤-༢༣༣བ༥
སྡེ་བཀའ།
(སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར།)
བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡༧༢༩ ནས་ཆུ་གླང་ཕྱི་ལོ་༡༧༣༣བར་བགྲང་བྱ་ལྔའི་རིང་ཁམས་སྡེ་
དགེའི་རྒྱལ་པོའ་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་ནས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་དཔར་དུ་བཞེངས་པའི་སྡེ་དགེ་ ིབཀའ་འགྱུར།

30 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

སྡེ་བསྟན།
(སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།)
བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་སྦྲུལ་ཕྱི་ལོ་༡༧༣༧ལོར་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའ་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་ ིབསྟན་པ་ཚེ་རིང་ནས་དཔར་དུ་བརྐོ་བའི་དབུ་བརྩམས། དེའི་སྲས་བླ་མ་ཀུན་དགའ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཇུག་
བསྐྱངས་ནས་ཤིང་བྱི་ཕྱི་ལོ་༡༧༤༤ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།

བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང།

སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ།
(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་ ིརིམ་པ་གསང་བ་ཀུན་གྱི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ།)
པོད། ག སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ༡ན༡-༤༩༧
རིམ་ལྔ་འཁོར་ལོ་ཅན།
(གསེར་སྡིངས་པ་གཞོན་ནུ་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྦྱར་ཏེ་སྒོམ་པའི་མན་ངག་འཁོར་ལོ་ཅན།)
མེས་པོའ་ཤིལ་བཞག་དེབ་ཉིས་བརྒྱ་ང་གཉིས། ཤོག་གྲངས་༡༠༩-༡༡༨

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན།
(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།)
པོད། ཇ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ༡ན༡-༣༤༡ན༥

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 31

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་དང་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བསྡུར་བྱ་ཡུལ།

སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
(དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ།)

དབུས་དཔར།
(དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ནང་ཞོལ་གངས་ཅན་ཕན་བདེ་གཏེར་མཛོད་གླིང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ་ལྡི་ལི་ནས་བསྐྱར་དུ་བསྐྲུན་པ།)

གཙང་དཔར།
(གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའ་དཔར་རྙིང་ལྡི་ལི་ནས་བསྐྱར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་ ིགྲགས་པའི་གསུང་འབུམ།)

བླ་བྲང་དཔར་མ།
(མདོ་སྨད་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ གསུང་འབུམ།)

32 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་གཉིས་དཔེ་བསྡུར་ཡུལ།
དཔར་རྙིང་།
(བཀྲས་ལྷུན་དཔར་རྙིང་ཡིན་ཤས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཤིང་པར་དཔེ་རྙིང་ཞིག)
བདེ་དཔར།
(མཇུག་གི་དཔར་བྱང་དུ་བདེ་ལྡན་གླིང་གི་ཆོས་གྲྭ་ནས་ཞེས་གསལ་བའི་དཔར་རྙིང་ཞིག)
བཀྲས་དཔར།
(ཡོངས་གྲགས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའ་ཤིང་དཔར།) ི

༈ གཞུང་འདི་དག་མཛད་པ་པོའི་མཛད་རྣམ།

༡༽ དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཛད་རྣམ།

༄༅།། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ནི། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་སོང་རྗེས། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས། བྲམ་ཟེ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་དང་མཇལ་ནས་སྐུ་ཚེ་བསྲིངས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཕྱིས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་མཚན་ལ་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་གསོལ། བྱང་སེམས་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སོགས་ལས་ཀྱང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཏེ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་གྱུར༑ ནཱ་ལེནྡྲའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་པ་མཛད་དེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་འཚོ་བ་ཕོངས་པ་མེད་པར་སྦྱོར་བར་མཛད། སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་དེ། སྔོན་སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་བསྐོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་ལན་དང་པོ་བསྒྲགས། ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་གདན་དྲངས་པ་བཞིན་ཀླུ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཀླུ་རྣམས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་སོགས་གདན་དྲངས་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བྱོན། མཉན་ཡོད། གནས་བཅས། ཙམ་པ་ཀ །ཝཱ་རཱ་ཎ་སི། རྒྱལ་པོའ་ཁབ། ཡངས་པ་ཅན་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་དྲུག་གི་གཙོས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་གཙུག་ ིལག་ཁང་དང་། མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྲོལ་ནུབ་པ་དེ་སླར་གསོ་མཛད་དེ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་ཕུལ་བ་སོགས་གྲོགས་བྱས་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་མཚན་ཆགས། ཤེར་ཕྱིན་མདོ་སྡེའི་ཟབ་དོན་དབུ་མར་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་

34 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

ཤེས་རབ་སོགས་མཛད་དེ་སྔོན་སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་བར་པ་བསྐོར་བ་དང་མཚུངས་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་གཉིས་པ་བསྒྲགས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ་གཙོ་ཆེར་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རིར་བཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ལྷག་པར་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་མཛད་དེ། སྔོན་སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་ཐ་མ་བསྐོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་གསུམ་པ་བསྒྲགས། མདོར་ན་གདུལ་བྱ་བགྲང་ལས་འདས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་ ིལ་འཁྲིད་པ་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སློབ་མ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཤཱཀྱ་མིཏྲ། ནཱ་ག་བོ་དྷི། ཨཱརྱ་དེ་བ། མ་ཏཾ་གི་པ་བཅས་ཐུགས་སྲས་བཞི་དང། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་བཅས་ཉེ་བའི་སྲས་གསུམ་སྟེ་བདུན་ཡོད། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་གཞུང་ཕྱི་མོའ་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། སློབ་དཔོན་ ིའདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་<<དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ>> <<རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ>> <<སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ།>> <<རྩོད་བཟློག>> <<ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག>> <<མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ>> <<མདོར་བྱས>> <<མདོ་བསྲེ>><<རིམ་པ་ལྔ་པ་>>སོགས་གསུང་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་བཞུགས་སོ།།

༢༽ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་རྣམ།
ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ནི་མདོ་སྨད་ཙོང་ཆུ་ཁར་ཡབ་ཀླུ་འབུམ་དགེ་དང་། ཡུམ་ཤིང་ཟ་ཨ་ཆོས་གཉིས་ལ་སྲས་དྲུག་འཁྲུངས་པ་ལས་བཞི་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ་(༡༣༥༧) ལོའ་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅུ་ལ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་གསུམ་བཞེས་ ིཔའི་ཚེ་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་མདུན་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་དུ་བསྒྲུབས། མཚན་ཀུན་

མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། 35
དགའ་སྙིང་པོ་གསོལ། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཡབ་ལ་རྟ་ལུག་སོགས་དངོས་པོ་མང་པོ་སྟེར་ནས་བུ་འདི་ང་ལ་བྱིན་གསུངས། ཡབ་ཀྱིས་སྤྲོ་བཞིན་དུ་ཕུལ། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་པར་ཕེབས་པ་དང་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་རབ་བྱུང་བསྒྲུབ་བཅུག་ནས་མཚན་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གསོལ། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྨིན་པར་མཛད༑ གསང་མཚན་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསོལ། ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བཟུང། ཆུ་བྱི་(༡༣༧༢) ལོར་མདོ་སྨད་ནས་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞལ་ཏ་དང་བརྫང་བ་བཟང་པོ་དང་བཅས་བཏེག༑ དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས་པའི་ཚེ་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱག་ཆེན་ལྔ་ལྡན་སོགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་གསན། ལྷ་རྗེ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ལ་སྨན་སྐོར་གསན་ཅིང་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཐུགས་ལ་བཟུང། སྙེ་ཐང་བདེ་བ་ཅན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་སེང་གེ་དང་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྒྱན་པ་སོགས་ལས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་བ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་སོགས་གསན་སྦྱངས་མཛད། ཞག་བཅོ་བརྒྱད་ལ་གཞུང་ཚིག་མཐའ་དག་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད། བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་ལ་བྱམས་ཆོས་གསན། ལོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱམས་ཆོས་ལ་མཁས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན། ཉང་སྟོད་རྩེ་ཆེན་དུ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉ་དབོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་བའི་སྤྱན་སྔར་ཕར་ཕྱིན་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བ་སོགས་འགྲེལ་པ་ཉེར་གཅིག་ལ་སོ་སོའ་བཞེད་པ་དགག་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་གཟབ་ ིབཤད་ཚར་གཅིག་གསན། རེད་མདའ་བ་ལ་མཛོད་གསན་སྐབས་གཞུང་ཚིག་བློར་སྦྱངས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་གྱི་ཁོག་ལེགས་པར་རྟོགས་ཆེད་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་དྲི་གཏུགས་ཡང་ཡང་མཛད། ཀུན་བཏུས་སོགས་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་བར་དུ་ངོམས་པ་མེད་པར་ཞུས།
སླར་ཡང་ངམ་རིང་དུ་དབྱར་དཔྱིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གསན་པས་ཚིག་དོན་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད། དབུ་ཚད་ཀྱི་རིག་པའི་སྒོ་དང་པོ་རྗེ་འདི་ཉིད་

36 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

ལས་རྙེད་པས་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་བླ་མ་གཙོ་བོའང་འདི་ཉིད་གྱུར་རོ།། ཡར་ཀླུང་རྣམ་རྒྱལ་དུ་རྩེ་ཚོགས་པའི་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་ཤེས་རབ་མགོན་པོས་ལས་སློབ༑ བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ཚང་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། བཀའ་བཞི་པ་བློ་གསལ་མདུན་འདུལ་བའི་བཤད་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱོའ་ཚུལ་དུ་གསན། ཉིན་རེ་བཞིན་ཤོག་ལྡེབ་བཅུ་བདུན་རེ་ཐུགས་ཟིན་ ིགནང་༑ བཅས་མཚམས་ཕྲ་མོའ་ཚུན་ཡང་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་མཛད། བོ་དོང་ཨེའི་ཆོས་ ིགྲྭར་རེད་མདའ་བ་ལ་རྩ་འཇུག་བཞི་གསུམ་བཅས་ཞིབ་ཏུ་གསན། སྐྱིད་ཤོད་དུ་བླ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཞི་དྲག་སྐོར་དང་། དགའ་བ་གདོང་དུ་བླ་མ་དབུ་མ་པས་ལོ་ཙཱ་བ་མཛད་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་མཐའ་ཡས་ཞུས། ཞ་ལུ་རི་སྦུག་ཏུ་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་གུས་པས་བསྟེན། བོད་ནང་ཡོད་པའི་དབང་གི་ཆུ་བོ་རྒྱུན་མ་ནུབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཕལ་ཆེར་ཞུས། བླ་མའི་ཞལ་ནས་ད་ནི་ཆོས་བདག་པོ་ལ་འཕྲོད་པ་ཡིན་པས་འགྱོད་པ་མེད། དབང་རེའི་མཚམས་སུ་ང་ལ་བླ་མ་འདི་ཞེས་བྱ་བས་དགྱེས་བཞིན་དུ་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་ངེས་ཅན་དུ་གསུངས། ཉང་སྟོད་བདེ་ཆེན་དུ་དབྱར་སྟོན་གཉིས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ལ་དབང་ཆེན་ཞེ་གཉིས་དང་། དེ་དག་གི་བཤད་ཁྲིད་གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ་ཕྱག་ལེན་དང་བཅས་ཐུགས་ཀྱི་དཔལ་བེའུར་གཏམས། ཡོ་ག་བ་མགོན་བཟང་ཞེས་པ་ལ་དཔལ་མཆོག་རྩེ་མོ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གར་ཐིག་དབྱངས་དང་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྦྱངས། ས་སྐྱ་པ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་ལ་རྩ་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་དང་བུ་སྟོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྩ་རྒྱུད་རྣམ་བཤད་དང་། སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་སྙན་བརྒྱུད་ཚད་མ་བཞི་ལྡན་གྱི་ཁྲིད་ཡོངས་རྫོགས་ཞུས། སླར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ལ་དུས་འཁོར་དབང་ཁྲིད་སོགས་གསན་ནས་སྟོན་དགུན་དཔྱིད་གསུམ་ཙམ་བཞུགས། རྟོགས་ལྡན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་དང་སྐར་རྩིས་ལག་ལེན། ཇོ་མོ་ནང་དུ་ཀུན་

མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། 37
མཁྱེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི་མདུན་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད། ལོ་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ལ་སྒྲ་ཀ་ལཱ་པ་དང་ཙནྡྲ་པ། སྙན་ངག་མེ་ལོང་མའི་བཤད་རྒྱུགས་ཕུལ། ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་ལ་སྙན་ངག །སྡེབ་སྦྱོར། བཟོའ་བསྟན་བཅོས་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་འགྱུར། སྤོས་ ིསྦྱོར༑ ལྷའི་ཕྱག་ཚད། དབྱངས་རོལ་མོ། གར་སོགས་ལ་ལུང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕྱག་ལེན་ཐེབས་ངེས་སུ་སྦྱངས་བརྩོན་མཛད། ལྷོ་བྲག་བྲ་བོ་དགོན་དུ་ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཟླ་བ་བདུན་གྱི་རིང་ཞུས། དཔལ་ལྡན་གསང་ཕུ་སོགས་ལ་མཁས་དབང་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་གྲྭ་སྐོར་ལན་དུ་མར་བྱོན། མཁས་བཙུན་བཟང་པོའ་སྙན་གྲགས་ས་སྟེང་དུ་ཁྱབ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་འབྲུག་(༡༣༨༨) ིལོར་ཚལ་གུང་ཐང་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་ལ་ཞིབ་གཟིགས་མཛད་དེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལྗགས་བརྩམས་མཛད། དགོན་གསར་དུ་བྱོན་ནས་དད་ལྡན་བློ་གསལ་དུ་མ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཉམས་ལེན་དང་སྦྱར་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ནོར་བའི་བཤད་སྲོལ་གསར་དུ་གཏོད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་རྟ་(༡༤༠༢) ལོར་རྭ་སྒྲེང་དུ་ཆེ་བ་བཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ལེགས་བཤད་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གསར་དུ་བརྩམས། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པར་དཔོན་སློབ་དགུ་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་པས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་ཀྱང་ཟད་དེ་སེར་གར་གྱུར། རྡོ་ལེབ་ཀྱིས་མཎྜལ་མཛད་དེ་འཇམ་པོ་གྱུར་པ་དེང་སང་ཡང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། ལྷོ་བྲག་གཉལ། ལྷ་སྡིངས་སོགས་སུ་རྩེ་གཅིག་ཉམས་ལེན་མཛད་ཅིང་། གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐུ་མདུན་དུ་མི་གཞན་དག་གིས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཐུགས་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མི་འཕྲོ། ལྟ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མིན་དང་ལྡན་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་དང་༑ རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་བརྩམས། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞུང་ཡང་དག་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ཐོག་ཤིང་བྱ་(༡༤༠༥) ལོར་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་བརྩམས། ཆུ་བྱ་(༡༣༩༣)

38 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

ལོར་འོལ་ཁ་རྫིང་ཕྱིའི་བྱམས་ཆེན་ཞིག་གསོ་མཛད། ས་གླང་(༡༤༠༩) ལོར་ལྷ་ལྡན་དུ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་དུ་བཙུགས། གཉལ་ལུང་ར་དང་དགའ་ལྡན་དགོན་སོགས་སུ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་མང་པོ་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ཡུན་རིང་གནང་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། རྗེ་འདིས་འབྲོག་རི་བོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་བཏབ་ནས་དེར་བརྟན་ཆགས་སུ་བཞུགས་པར་བརྟེན། གདན་སའི་མིང་གིས་རྗེས་སུ་དགའ་ལྡན་པའི་ལུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཆགས་ཤིང་སླད་མར་དགའ་དེ་དགེ་རུ་བཅོས་ཏེ་དེང་སང་དགེ་ལྡན་པའི་ལུགས་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་བྱུང་བ་རེད།དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག་(༡༤༡༩) ལོའ་ིཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔའི་སྔ་དྲོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། དད་ལྡན་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དངུལ་བྲེ་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གྲུབ་པའི་གདུང་རྟེན་བཞེངས་ནས་གདུང་མ་ཉམས་པ་མཆོད་རྟེན་དུ་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། གསུང་འབུམ་སྡེ་དགེའི་པར་མ་པོད་བཅུ་དགུ་བཞུགས། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ཁོང་གི་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་རྒྱུན་མུ་མཐུད་དུ་བསྐྱངས་སོ།། (མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་འདི་བཞིན་གངས་ཅན་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་
བསྡུས་ལས་བཤུས།)

༣༽ པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་མཛད་རྣམ།

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྕགས་རྟ་(ཕྱི་ལོ་༡༥༧༠) ལོར་གཙང་ལྷན་དྲུག་བརྒྱ་བའི་སྤེའུ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཚེ་རིང་དཔལ་འབྱོར་དང་ཡུམ་མཚོ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། ཆུང་དུས་ནས་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དབེན་ས་པའི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་གནང། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་རྟ་(ཕྱི་ལོ་༡༥༨༢) ལོར་དབེན་དགོན་དུ་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་

མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། 39
ཁྲི་པ་དམ་ཆོས་ཡར་འཕེལ་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཚན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ༑ དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་མེ་ཁྱི་(ཕྱི་ལོ་༡༥༨༦) ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་དབུ་འཛུགས་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལྕགས་ཡོས་(ཕྱི་ལོ་༡༥༩༡) ལོར་བཀྲས་དགོན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་བཞི་པ་དམ་ཆོས་ཡར་འཕེལ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ས་ཁྱི་(ཕྱི་ལོ་༡༥༩༨) ལོར་གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། སོ་གཉིས་པ་ལྕགས་གླང་(ཕྱི་ལོ་༡༦༠༡) ལོར་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་པའི་ཁྲིར་བཞུགས། ས་བྱ་(ཕྱི་ལོ་༡༦༠༩) ལོར་བཀྲས་ལྷུན་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། ཆུ་གླང་(ཕྱི་ལོ་༡༦༡༣) ལོ་ནས་བཟུང་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའ་ཚོགས་དབུ་ལོ་དྲུག་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ ིཔ་ཤིང་ཡོས་(ཕྱི་ལོ་༡༦༡༥) ལོར་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དར་འཕེལ་ཆེད། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་གསར་འཛུགས་དང། ལི་མ་ལྷ་ཁང་སོགས་ལྷ་ཁང་ཁག་བཅོ་ལྔའི་ནང་བཞུགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞེངས། མེ་སྦྲུལ་(ཕྱི་ལོ་༡༦༡༧) ལོར་སེ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ལྕགས་སྤྲེལ་(ཕྱི་ལོ་༡༦༢༠) ལོར་ལྷ་ལྡན་ལྕགས་པོ་རིའི་མཚམས་སུ་བོད་སོག་དམག་འཁྲུག་གི་སྐབས་སུ་ཆིངས་ཞུ་ནན་ཆེན་མཛད་པས་དམག་འཕྲོ་བཅད། ཆུ་ཁྱི་(ཕྱི་ལོ་༡༦༢༢) ལོར་འཕྱོངས་རྒྱས་ཕྱིངས་པ་སྟག་རྩེར་འཁྲུངས་པའི་ཆུང་སྲིད་དེ་བཞིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ། འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་ཞུ་གནང་བ་དང་༑ རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་བསླབ་སྡོམ་སོགས་སྔ་རྗེས་སུ་འབུལ་བཞེས་དང་འབྲེལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་དུ་མའང་འབུལ་བཞེས་གནང། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་སྦྲུལ་(ཕྱི་ལོ་༡༦༢༩) ལོར་དགའ་ལྡན་གསེར་ཐོག་བཞེངས། ཤིང་སྤྲེལ་(༡༦༤༤) ལོར་སེ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆེད་གཏོང་མཛད་ནས། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་དགེ་ལུགས་པའི་བར་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཐོག་མར་ཆགས། གོང་མ་ཤན་ཊིས་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཕུལ་བར་མ་ཟད་གསེར་ཡིག་པ་ཆེད་གཏོང་གིས་ཐམ་ག་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་ཕུལ་བར་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་

40 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

གིས་ཚིམ་པར་མཛད་ནས་ཕྱིར་རྫོངས་མཛད། གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་དང་འབོ་ག་ཏོ་ཞེས་པ་སྟེ་བློ་གྲོས་སྟོབས་ལྡན་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། རྗེ་འདི་ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་དབུས་གཙང་མངའ་རིས། མདོ་སྟོད་སྨད། ལྷོ་མོན། རྒྱ་ནག ། ཁལ་ཁ། ཨོ་རོད་ཀྱི་བླ་དཔོན་ཆེ་དགུ་མཐའ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། འཁོར་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་མཐའ་ཡས་པ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་མོ་ལྟར་དར་བར་མཛད་ཅིང་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གཙུག་ཏུ་བཀུར། གསུང་རྩོམ་གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཊཱིཀྐ་དང། བླ་མཆོད་ཕྱག་ཆེན་རྩ་འགྲེལ་སོགས་པོད་ལྔ་བཞུགས། དགུང་ལོ་གོ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་སྟག་(ཕྱི་ལོ་༡༦༦༢) ལོར་གཟིམས་ཆུང་བཀའ་གདམས་ཕོ་བྲང་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྐུ་གདུང་ཧྲིལ་པོར་བཞུགས་པའི་དངུལ་གདུང་ཆེན་མོ་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་པར་བཞུགས། ཕྱིས་སུ་རྗེ་འདི་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏི་ནིའི་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པར་རྩི། (མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་འདི་གངས་ལྗོངས་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་རྩོམ་ཡིག་གསེར་གྱི་སྦྲམ་བུ་བར་ཆ་ལས་བཤུས།)

༈ དཀར་ཆགདང་པོ། དཔེ་སྐྲུན་གླེང་བརྗོད།་་་3 གཉིས་པ། བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད།་་་11 གསུམ་པ། གཞུང་འདི་དག་མཛད་པ་པོའ་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། ི་་་33 ༡ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཛད་རྣམ།་་་33
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་རྣམ།་་་34
༣ པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་མཛད་རྣམ།་་་38

༈ སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྲེས།

བཞི་པ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ།་་་༣ལྔ་པ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྲེས་པ།་་༣༩

༈ འབའ་སེར་དཀའ་བཅུ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཟིན་བྲིས།

དྲུག་པ། གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།་་༥༣ཀ མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། ་་་༥༣ཁ གཞུང་གི་དོན་དངོས་གཏན་ལ་དབབ་པ། (༣)
ག ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ནོ།།

42 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།
གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་དངོས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། ཁ་་་༥༣༡ གང་གིས་སྒྲུབ་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་་་༥༣
༢ གང་དུ་བསྒྲུབ་པ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ་་༥༧
༣ ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པའོ།།
གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།་་༥༨༡ བསྐྱེད་རིམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང། ་་་༥༨
༢ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།།
གཉིས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།་་༥༩ཀ༽ ཐུན་གྱི་ངོ་བོའ་རྣལ་འབྱོར་དང། (༣) ིཁ༽ ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ།།
དང་པོ་ཐུན་གྱི་ངོ་བོའ་རྣལ་འབྱོར་ལ་གསུམ། ཀ༽ ི་་༥༩༼ཀ རྣལ་འབྱོར་དངོས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་དང། (༢)
༼ཁ རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དང། (༣)
༼ག མཇུག་གི་བྱ་བའོ།།
དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་ལ་གཉིས། ༼ཀ་་༥༩༼ཀ༽ མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པ་ཚོགས་བསགས་པ་དང། (༣)
༼ཁ༽ འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་སྲུང་བའི་འཁོར་ལོའོ།། (༢)
དང་པོ་མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པ་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་གསུམ། ༼ཀ༽་་་༥༩ཀི གང་གི་མདུན་དུ་ཚོགས་གསོག་པའི་ཡུལ་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༦༢ཀུ དེའི་སྤྱན་སྔར་ཚོགས་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ། (༢)

དཀར་ཆག 43

ཀེ མཐར་ཚོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པའོ།།
གཉིས་པ་དེའི་སྤྱན་སྔར་ཚོགས་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཀུ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༦༣ཀི༽ བདུན་རྣམ་དག་བྱ་བ་དང། (༢)
ཀུ༽ སྡོམ་པ་བཟུང་བའོ།།
དང་པོ་བདུན་རྣམ་དག་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ཀི༽་་༦༣༡ ཆོ་གའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ་་་༦༣
༢ མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྐང་གྲངས་བསྟན་པའོ།། ་་༦༨གཉིས་པ་སྡོམ་པ་བཟུང་བ། ཀུ༽་་་༦༨གསུམ་པ་མཐར་ཚོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པ། ཀེ་་༦༩གཉིས་པ་འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་སྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་གཉིས། ༼ཁ༽་་་༧༠༼ཀི སྔར་ཡོད་ཀྱི་བགེགས་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཕུར་བུས་གདབ་པ་སོགས་དང། (༢)
༼ཀུ སྔར་མེད་ཀྱི་བགེགས་ཕྱིས་མི་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྲུང་བའི་
དེ་ཉིད་དོ།།་་
དང་པོ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་བགེགས་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཕུར་བུས་གདབ་པ་སོགས་ལ་གཉིས། ༼ཀི་་་་་༧༠༼ཀི༽ གང་གིས་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་བསྐྱེད་པ་དང། (༢)
༼ཀུ༽ དེས་བགེགས་ལ་ཕུར་བུ་གདབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ།། (༢)
དང་པོ་གང་གིས་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ༼ཀི༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༧༠༡ བཀའི་འཁོར་ལོའ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དང། ི་་༧༠
༢ འཁོར་ཁྲོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དོ།། ་་་༧༣གཉིས་པ་དེས་བགེགས་ལ་ཕུར་བུ་གདབ་པའི་དེ་ཉིད་ལ་གཉིས། ༼ཀུ༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༧༤

44 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།
༡ བགེགས་དགུག་པ་དང། ་་་༧༤
༢ དེ་ལ་ཕུར་བུ་གདབ་པའོ།། ་་༧༥
གཉིས་པ་སྔར་མེད་ཀྱི་བགེགས་ཕྱིས་མི་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྲུང་བའི་
དེ་ཉིད། ༼ཀུ་་་༧༦གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ། ༼ཁ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༧༦ཁི གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས། (༣)
ཁུ དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ།
ཁེ སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་ལ་གསུམ། ཁི་་༧༦༡ སྣོད་འཇིག་པ་དང་མཐུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་དེ་ཉིད། ་་་༧༦
༢ ཆགས་པ་དང་མཐུན་པ་རྡོ་རྗེའི་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། ་་༨༠
༣ དེར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དོ།། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༨༢
གཉིས་པ་དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ། ཁུ་་་༨༦གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ། ཁེ་་་༡༡༣གསུམ་པ་མཇུག་གི་བྱ་བ། ༼ག་་་༡༢༢གཉིས་པ་མཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཁ༽ ་་་༡༢༣གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན། ག་་་༡༢༣

༈ བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།
བདུན་པ། བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ། ་་་༡༢༥

དཀར་ཆག 45

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བཤད་པ་ལ་དྲུག།་་་༡༢༥ཀ སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ་་༡༢༦ཁ དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གོང་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།་་་༡༢༧ག གང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།་་་༡༢༨ང ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག། (༤)
ཅ དེ་ལ་བསླབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད།
ཆ མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།།
བཞི་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི། ང་་་༡༢༨ཀ༽ དང་པོའ་སྦྱོར་བ། (༢) ིཁ༽ དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག (༢)
ག༽ ལས་རྒྱལ་མཆོག (༢)
ང༽ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་དང་པོའ་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། ི ཀ༽་་་༡༢༨༼ཀ མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དང། (༣)
༼ཁ མངོན་རྟོགས་དངོས་སོ།། (༤)
དང་པོ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ། ༼ཀ་་༡༢༨༼ཀ༽ ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། (༥)
༼ཁ༽ མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ།
༼ག༽ འགལ་རྐྱེན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པའོ།།
དང་པོ་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་ལྔ། ༼ཀ༽་་་༡༢༩

46 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།
༡ རྡོར་དྲིལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ།་་་༡༢༩
༢ ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ།་་༡༤༠
༣ སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱེད་ཚུལ།་་༡༤༨
༤ བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ།་་་༡༥༢
༥ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས།་་༡༥༥
གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ། ༼ཁ༽་་་་་༡༥༧གསུམ་པ་འགལ་རྐྱེན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པ། ༼ག༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༡༧༠གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། ༼ཁ་་་༡༨༡ཀི འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། (༣)
ཀུ བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། (༢)
ཀེ སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། (༤)
ཀོ དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་
བྱ་བའོ།།
དང་པོ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཀི་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༡༨༡ཀི༽ གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ། (༢)
ཀུ༽ དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་བརྟེན་པ་ལྷ་སྐྱེད་པ། (༣)
ཀེ༽ ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའོ།།
དང་པོ་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ཀི༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༡༨༢༼ཀི སྣོད་སྔ་མ་ཞིག་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
བསྒོམ་པ། (༢)

དཀར་ཆག 47

༼ཀུ སྣོད་ཕྱི་མ་ཞིག་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པའོ།།དང་པོ་སྣོད་སྔ་མ་ཞིག་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་ལ་
གཉིས།་་༡༨༢༡ ཆོས་མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་།་་་༡༨༢
༢ ཆོས་མཐུན་ཚུལ་བཤད་པའོ།།
གཉིས་པ་ཆོས་མཐུན་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ་་༡༨༥༡ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་།་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༡༨༥༢ སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ།་་་༡༨༧
༣ སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ།།་་་༡༩༠
གཉིས་པ་སྣོད་ཕྱི་མ་ཞིག་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་ ལ་གཉིས། ༼ཀུ་་༡༩༡
༡ ཆོས་མཐུན་ཡུལ་དང།་་་༡༩༡
༢ ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དངོས་སོ།།་་༡༩༣གཉིས་པ་དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་བརྟེན་པ་ལྷ་སྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ཀུ༽ ་་་༢༠༣༼ཀི༽ ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ། (༣)
༼ཀུ༽ ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ།
༼ཀེ༽ ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའོ།།
དང་པོ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ་ལ་གསུམ། ༼ཀི༽་་༢༠༣༡ འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། ་་་༢༠༣
༢ དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན། ་་་༢༠༨༣ བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་དོན་བཤད་པའོ།། ་་༢༡༤

48 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།
གཉིས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ། ༼ཀུ༽་་༢༡༦གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ། ༼ཀེ༽་་༢༡༧གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ། ཀེ༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༢༡༨གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཀུ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༢༢༥༡ སྦྱང་གཞི་བར་དོའ་རྣམ་གཞག་དང༌། ི་་༢༢༦༢ དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལིོ།། ་་༢༢༨གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཀེ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༢༣༤༡ སྦྱང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ། ་་་༢༣༤
༢ སྦྱོང་བྱེད་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ།་་་༢༣༧
༣ ལུས་དཀྱིལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།་་་༢༤༡
༤ སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱ་བ་བཤད་པའོ།།་་་་་་་་་་་་་་་་༢༤༧བཞི་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ། ཀོ་་་༢༥༩
གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁ༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༢༦༦༡ དངོས་དང་།་་༢༦༦
༢ དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།།
གཉིས་པ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ།་་༢༧༠༡ ལྷའི་སྐྱེད་ཆོག་གཙོ་བོ་འཕོ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ།་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༢༧༠
༢ ཞལ་ཕྱག་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ།་་༢༧༢
༣ ལྷའི་གྲངས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།།་་༢༧༤གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་གཉིས། ག༽་་༢༧༥

དཀར་ཆག 49

ཁི ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། (༥)
ཁུ ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།།
དང་པོ་ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྔ། ་་་༢༧༥༡ ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར། ་་༢༧༥
༢ བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར། ་་༢༧༧
༣ ཞུ་བ་ལ་གླུས་བསྐུལ་བའི་ངོར་བཞེངས་པ། ་་༢༨༠
༤ དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ།་་༢༨༡
༥ ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཆོ་གའོ།།་་༢༨༢གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ཁུ་་་༢༨༣ཞར་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།་་༢༨༥བཞི་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པར་བྱེད་ཚུལ། ང༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༢༩༠ལྔ་པ་དེ་ལ་བསླབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད། ཅ་་་༢༩༡དྲུག་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ཆ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༢༩༢

༈ རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས།

བརྒྱད་པ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།་་༢༩༥
ཀ གདམས་ངག་གི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང། (༢)
ཁ གདམས་པ་དངོས་སོ།།
དང་པོ་གདམས་ངག་གི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གཉིས། ཀ་་༣༡༢

50 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།
༡ སྤྱིའི་སྔོན་འགྲོ་དང། ་་༣༡༢
༢ ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོའོ།།
གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ལ་གཉིས། ་་་༣༡༣༡ སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྒོམ་བཟླས་བྱ་བ་དང། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༡༣
༢ བྱིན་རླབས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ནས་མཆོད་པའོ།།
གཉིས་པ་བྱིན་རླབས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ནས་
མཆོད་པ་ལ་གཉིས། ་་༣༡༦
༡ ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བླ་མ་བསྒོམ་པ་དང། ་་༣༡༦
༢ དེ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པའོ།། ་་་༣༡༨
གཉིས་པ་གདམས་པ་དངོས་ལ་གསུམ། ཁ་་་༣༢༡ཀ༽ གཞི་དངོས་པོའ་གནས་ཚུལ། (༣) ིཁ༽ ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ། (༢)
ག༽ འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་གཞི་དངོས་པོའ་གནས་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཀ༽ ི་་་༣༢༡༼ཀ ལུས་སེམས་ཀྱི་གཞི་སོ་སོའ་གནས་ཚུལ་དང། (༢) ི
༼ཁ ཐུན་མོང་གི་གནས་ཚུལ་དང།
༼ག ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་ལུས་སེམས་ཀྱི་གཞི་སོ་སོའ་གནས་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༼ཀི་་་༣༢༡༡ ལུས་རགས་པའི་གནས་ཚུལ། ་་་༣༢༡
༢ ལུས་ཕྲ་བའི་གནས་ཚུལ། ་་་༣༢༡གཉིས་པ་ལུས་སེམས་ཐུན་མོང་གི་གནས་ཚུལ། ༼ཁ་་༣༢༢

དཀར་ཆག 51

གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༼ག་་༣༢༢གཉིས་པ་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ཁ༽ ་་༣༢༣༼ཀ༽ རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་སོ་སོ་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང། (༢)
༼ཁ༽ ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པའོ།།
དང་པོ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་སོ་སོ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༼ཀ༽ ་་༣༢༣ཀི རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་དང། (༣)
ཀུ བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། (༣)
དང་པོ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གསུམ། ཀི་་་༣༢༣ཁི ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང། (༣)
ཁུ ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང། (༢)
ཁེ སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། (༣)
དང་པོ་ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཁི་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༢༣གི བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་ནས་ལུས་དབེན་ལ་འཇུག་ཚུལ། ་་་༣༢༤གུ འཇུག་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ། (༤)
གེ དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དབེན་དངོས་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།། (༣)
གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ་བཞི། ་་་༣༢༥༡ འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང། ་་་༣༢༥
༢ དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་མྱོང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དང། ་་༣༢༨
༣ དེ་ལ་གེགས་བྱུང་ན་སེལ་ཚུལ་དང། ་་་༣༣༡༤ རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མི་སྒོམ་པར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།། ་་༣༣༢

52 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དབེན་དངོས་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་གསུམ། གེ་་་་་་་་་་་་་་་་༣༣༣ངི ལུས་དབེན་གྱི་ངོས་འཛིན། ་་༣༣༣ངུ ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ། (༥)
ངེ ལུས་དབེན་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།།
གཉིས་པ་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། ངུ་་་༣༣༤༡ དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་དང། ་་༣༣༤
༢ དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན་དང། ་་༣༣༥
༣ གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང། ་་༣༣༥
༤ གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནོ།། ་་༣༣༥
གསུམ་པ་ལུས་དབེན་སྒོམ་པའི་ཚུལ། ངེ་་༣༣༥གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་གཉིས། ཁུ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༣༨༡ སྣ་རྩེ་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་དགོས་པའི་ཚུལ་དང། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༣༨
༢ སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ།།
གཉིས་པ་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༣༩ཅི སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་དང། (༢)
ཅུ གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་དང། (༣)
ཅེ གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པའོ།།
དང་པོ་སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས། ཅི་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༣༩༡ སྙིང་གར་སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ། ་་༣༣༩
༢ དེ་ལ་གེགས་བྱུང་ན་སེལ་ཚུལ་ལོ།། ་་་༣༤༣
གཉིས་པ་གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་ལ་གསུམ། ཅུ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༤༤

དཀར་ཆག 53

ཆི རླུང་གི་དེ་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང། ་་༣༤༤ཆུ དེ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱ་བའི་ཚུལ་དང། (༢)
ཆེ གེགས་བྱུང་ན་སེལ་ཚུལ་ལོ།།
གཉིས་པ་དེ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཆུ་་་༣༤༦ཇི རྩ་བའི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་དང། (༢)
ཇུ ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་སོ།།
དང་པོ་རྩ་བའི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་ལ་གཉིས། ཇི་་༣༤༦༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང། ་་་༣༤༦༢ དེ་བསྒོམས་པས་མྱོང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ།། ་་༣༤༩གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས། ཇུ་་༣༥༠གསུམ་པ་གེགས་བྱུང་ན་སེལ་ཚུལ། ཆེ་་༣༥༣གསུམ་པ་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ། ཅེ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༥༥གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་གསུམ། ཁེ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༥༦ཉི སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའི་ཐབས། (༢)
ཉུ ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་སྐྱེད་ཚུལ།
ཉེ སེམས་དབེན་གང་གི་དོན་དུ་སྐྱེད་པ་བསྟན་པའོ།།
དང་པོ་སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། ཉི་་༣༥༦༡ ནང་གི་ཐབས། ་་་༣༥༧
༢ ཕྱིའི་ཐབས། ་་་༣༥༩གཉིས་པ་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་སྐྱེད་ཚུལ། ཉུ་་༣༦༠

54 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།
གསུམ་པ་སེམས་དབེན་གང་གི་དོན་དུ་སྐྱེད་པ་བསྟན་པ། ཉེ་་༣༦༢གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གསུམ། ཀུ་་༣༦༣ཏི ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། (༢)
ཏུ དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། (༢)
ཏེ དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་མོ།།
དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། ཏི་་༣༦༣༡ སྒྱུ་ལུས་དངོས་དང། ་་་༣༦༣༢ དེའི་ཡན་ལག་གི་གདམས་པའོ།།
གཉིས་པ་དེའི་ཡན་ལག་གི་གདམས་པ་ལ་གསུམ། ་་་༣༦༤ཐི མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མ་དང། ་་་༣༦༤ཐུ རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་དང། (༢)
ཐེ བར་དོ་སྒྱུ་མའོ།། (༣)
གཉིས་པ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལ་གཉིས། ཐུ་་་༣༦༦༡ རྨི་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་འཛིན་ཚུལ་དང། ་་༣༦༦
༢ དེ་ཟིན་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།།
གཉིས་པ་དེ་ཟིན་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་གསུམ། ་་༣༧༠དི རྨི་ལམ་བཟུང་བ་དང། (༢)
དུ རྨི་ལམ་སྦྱང་བ་དང། (༢)
དེ གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ།།
དང་པོ་རྨི་ལམ་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། དི་་༣༧༠

དཀར་ཆག 55

༡ རྨི་ལམ་འཛིན་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ་་༣༧༠
༢ རྨི་ལམ་འཛིན་པ་དངོས་སོ།། ་་༣༧༢
གཉིས་པ་རྨི་ལམ་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས། དུ་་་༣༧༥༡ རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གཙོ་བོར་གང་ལ་སྦྱང་བ་དང། ་་༣༧༥
༢ སྦྱང་ཐབས་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ།། ་་༣༧༦
གསུམ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན། དེ་་་༣༧༧གསུམ་པ་བར་དོ་སྒྱུ་མ་ལ་གསུམ། ཐེ་་་༣༧༩ནི བཟུང་བ་དང། (༢)
ནུ སྦྱང་བ་དང།
ནེ གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ།།
དང་པོ་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། ནི་་༣༧༩༡ འཛིན་པ་པོའ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ། ི་་་༣༧༩
༢ དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ།། ་་་༣༨༠
གཉིས་པ་སྦྱང་བ། ནུ་་་༣༨༤གསུམ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན། ནེ་་་༣༨༥གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། ཏུ་་༣༨༥པི སྒྱུ་ལུས་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སྐྱེ་ཚུལ་དང། (༢)
པུ སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྗེས་མཐུན་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།།དང་པོ་སྒྱུ་ལུས་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གཉིས། པི་་༣༨༦༡ སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ། ་་་༣༨༦༢ དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པའོ།།

56 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།
གཉིས་པ་དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ་་༣༨༧༡ ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ་དང། ་་༣༨༧
༢ དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པའོ།། ་་་༣༨༩
གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྗེས་མཐུན་པ་བསྒོམ་པའི་
ཚུལ། པུ་་་༣༩༣
གསུམ་པ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ། ཏེ་་་༣༩༤གཉིས་པ་ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པ། ༼ཁ༽ ་་་༣༩༧གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ། ག༽ ་་་༣༩༨

༈ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ།

དགུ་པ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ི་་་་་་་་་་་་་་༤༠༣རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་འཆད་པ་ལ་དྲུག་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༠༣ཀ རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག (༣)
ཁ འདུས་པའི་ཆེ་བརྗོད།
ག དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ།
ང འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་གྲངས།
ཅ དེའི་མན་ངག་བོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ།
ཆ གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ།། (༢)
དང་པོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ། ཀ་་༤༠༤ཀ༽ བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཚུལ། ་་༤༠༤

དཀར་ཆག 57

ཁ༽ མཚན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། (༢)
ག༽ ཐབས་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། (༢)
གཉིས་པ་མཚན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༠༤༡ དོགས་པ་དང༌། ་་༤༠༤
༢ ལན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། ་་༤༠༥

༡ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། ་་་༤༠༥

༢ རང་ལུགས་བཞག་པའོ།།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། ་་་༤༠༥༡ གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དང༌།་་༤༠༥
༢ ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ།།
གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ་་་༤༠༦༡ དྲི་མེད་འོད་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌།་་༤༠༦
༢ གུར་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ།།
གཉིས་པ་གུར་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ་གཉིས།་་་༤༠༧

༡ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང༌། ་་་༤༠༧

༢ རང་ལུགས་སོ།།་་་༤༠༧གསུམ་པ་ཐབས་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ག༽་་༤༠༩ ༡ ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་།་་༤༠༩༢ འདུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།
གཉིས་པ་འདུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།་་༤༠༩

58 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།
༡ རྩ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་བཤད་པ།་་་༤༠༩
༢ བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཚུལ་བསྟན་པའོ།།་་་༤༡༠
གཉིས་པ་འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། ཁ་་་༤༡༡གསུམ་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ། ག་་་༤༡༤བཞི་པ་འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་གྲངས། ང་་༤༡༤ལྔ་པ་དེའི་མན་ངག་བོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ། ཅ་་་༤༡༤དྲུག་པ་གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། ཆ་་་༤༡༥༡ ལམ་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང༌།་་་༤༡༥
༢ བྱེ་བྲག་ཏུ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།།
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་བཞི།་་་༤༡༥༼ཀ རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང༌།་་༤༡༥༼ཁ སྣོད་དུ་རུང་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང༌།་་༤༡༥༼ག དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་དང། (༣)
༼ང བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཚུལ་ལོ།།
གསུམ་པ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ། ༼ག་་་་་་་་་་་་་་་་༤༡༦༼ཀ༽ རིམ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ།་་༤༡༦ ༼ཁ༽ རིམ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ། (༢)
༼ག༽ རིམ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པའོ།། (༢)
གཉིས་པ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༼ཁ༽་་༤༡༧༡ བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་དང༌།་་༤༡༧
༢ རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ།།

དཀར་ཆག 59

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས།་་༤༡༧༡ གཞི་དངོས་པོའ་གནས་ཚུལ་དང་། ི་་༤༡༧
༢ ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པའོ།།
གཉིས་པ་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ་་༤༢༤ཀི རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ། ་་༤༢༤ཀུ དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༢)
ཀེ བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ།། (༣)
གཉིས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཀུ་་་༤༢༥ཀི༽ བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་བཤད་པ། (༣)
ཀུ༽ བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་བཤད་པ།
ཀེ༽ དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པར་བསྟན་པའོ།། (༢)
དང་པོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཀི༽་་༤༢༥༡ སྟོང་པ་བཤད་པ། ་་་༤༢༥
༢ བདེ་བ་བཤད་པ།་་་༤༢༦
༣ བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བཤད་པའོ།། ་་༤༢༧གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་བཤད་པ། ཀུ༽་་་༤༢༩སྐབས་འདིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཞི་བཤད་པ།་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༢༩༡ གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པ། ་་་༤༣༠༢ སྦྱང་གཞིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ། ་་༤༣༡༣ ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྒྲུབ་པ། ་་་༤༣༢༤ ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའོ།། ་་༤༣༢

60 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

གསུམ་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པར་བསྟན་པ། ཀེ༽་་་་་་༤༣༢ གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཀེ་་་༤༣༦༡ མན་ངག་བདར་ཤ་གཅོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་བཤད་པ་དང༌། ་་་༤༣༦
༢ བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་དང༌། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༣༦
༣ རྫོགས་རིམ་དངོས་བཤད་པའོ།།
གསུམ་པ་རྫོགས་རིམ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ་་༤༣༧༼ཀི རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ། (༢)
༼ཀུ གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས།
༼ཀེ ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་ནོ།། (༢) ིདང་པོ་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ༼ཀི་་༤༣༧༡ དབྱེ་བ་དངོས་དང༌། ་་༤༣༧
༢ རིམ་ལྔར་སྦྱོར་དྲུག་འདུ་ཚུལ་ལོ།།་་་༤༣༨
གཉིས་པ་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས། ༼ཀུ་་་༤༣༨གསུམ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་ལ་གཉིས། ི ༼ཀེ་་༤༤༠༼ཀི༽ དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང༌། (༣)
༼ཀུ༽ བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། (༢)
དང་པོ་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༼ཀི༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༤༠ཁི ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། (༦)
ཁུ ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། (༦)
ཁེ སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། (༥)

དཀར་ཆག 61

དང་པོ་ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་དྲུག ཁི་་་༤༤༠ཁི༽ ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ།་་༤༤༠ཁུ༽ བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ།་་་༤༤༡ཁེ༽ ལུས་དབེན་གྱི་ངོས་འཛིན།་་༤༤༡ཁོ༽ ལུས་དབེན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། (༤)
ཁཾ༽ དེ་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།
ཁཿ༽ ལུས་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ།། (༣)
བཞི་པ་ལུས་དབེན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། ཁོ༽་་༤༤༢༡ དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན།་་༤༤༢
༢ དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན།་་༤༤༤༣ གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན།་་༤༤༤༤ གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནོ།།་་༤༤༤ལྔ་པ་དེ་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ཁཾ༽་་༤༤༥དྲུག་པ་ལུས་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཁཿ༽་་་༤༤༦༡ ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་རླུང་འདུ་ལུགས། ་་༤༤༦
༢ དེ་ལས་ཞུ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ། ་་༤༤༧༣ སྐྱེས་པའི་ཚེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།། ་་་༤༤༩གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་དྲུག ཁུ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༥༡༼ཁི ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ། ་་་༤༥༡༼ཁུ ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། ་་༤༥༢༼ཁེ ངག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ། (༧)

62 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།
༼ཁོ སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། (༥)
༼ཁཾ ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།
༼ཁཿ ངག་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་ལོ།། (༣)
གསུམ་པ་ངག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་བདུན། ༼ཁེ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༥༢༼ཁི༽ རླུང་སྔགས་རྡོར་བཟླས་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབ་པའི་དོན། ་་་༤༥༢༼ཁུ༽ རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་མ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན། ་་༤༥༣༼ཁེ༽ རླུང་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། ་་༤༥༣༼ཁོ༽ ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན། (༣) ི
༼ཁཾ༽ རླུང་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཕོ་བའི་ཚུལ།
༼ཁཿ༽ རླུང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ།
༼ཁཱ༽ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་བསྟན་པའོ།།
བཞི་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༼ཁོ༽ ི་་༤༥༤༡ རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ། ་་་༤༥༤
༢ ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ། ་་༤༥༧༣ རླུང་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པའོ།། ་་༤༥༨
ལྔ་པ་རླུང་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཕོ་བའི་ཚུལ། ༼ཁཾ༽་་༤༥༩དྲུག་པ་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ། ༼ཁཿ༽ ་་༤༦༢བདུན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་བསྟན་པ། ༼ཁཱ༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༦༣བཞི་པ་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ལྔ། ༼ཁོ་་༤༦༣
༡ སྔགས་བཏུ་བ། ་་༤༦༣

དཀར་ཆག 63

༢ སྔགས་ཀྱི་བརྡ། ་་༤༦༤
༣ སྔགས་ཀྱི་དོན། ་་་༤༦༥
༤ སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། ་་༤༦༥
༥ སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པའོ།། ་་་༤༦༦
ལྔ་པ་ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ༼ཁཾ་་་༤༦༩དྲུག་པ་ངག་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༼ཁཿ་་༤༧༡གི སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། (༣)
གུ རྡོར་བཟླས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ། (༢)
གེ སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།། (༢)
དང་པོ་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གི་་་༤༧༡གི༽ སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ། (༢)
གུ༽ གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ།
གེ༽ གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས། གི༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༧༡༡ སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉི་ཚེ་བསྒོམ་པ། ་་་༤༧༡
༢ སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པའོ།། ་་༤༧༣གཉིས་པ་གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ། གུ༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༧༤གསུམ་པ་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པའི་བཤད་པ། གེ༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༧༦གཉིས་པ་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གུ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༧༦༡ རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བར་བསྟན་པ།་་༤༧༦
༢ སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ།། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༧༨

64 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།
གསུམ་པ་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གེ་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༨༡༡ སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང༌། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༨༡
༢ སྲོག་རྩོལ་ལྷག་མ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའོ།།
གཉིས་པ་སྲོག་རྩོལ་ལྷག་མ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་གསུམ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༨༡༡ རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཟླ་བ་སོ་སོ་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེ་ལུགས་དང༌། ་་༤༨༡
༢ རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་དང༌། ་་་༤༨༢༣ གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། ་་་༤༨༣གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་ལྔ། ཁེ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༨༤༼གི སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ་་་༤༨༥༼གུ སེམས་དེའི་ངང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། ་་་༤༨༥༼གེ སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བསྟན་པ།་་་་་་༤༨༦༼གོ རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་པ། (༣)
༼གཾ དེ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ།།
བཞི་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ༼གོ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༤༨༧༼གི༽ སྣང་བ་བཤད་པ་དང༌། (༢)
༼གུ༽ རང་བཞིན་བཤད་པ་དང༌།
༼གེ༽ སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་སྣང་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༼གི༽་་་༤༨༧ངི སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། (༢)
ངུ སྣང་བ་གསུམ་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།། ི

དཀར་ཆག 65

དང་པོ་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས། ངི་་༤༨༧༡ ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། ་་་༤༨༧
༢ བླ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།།་་༤༨༨
གཉིས་པ་སྣང་བ་གསུམ་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ངིུ་་་༤༩༠གཉིས་པ་རང་བཞིན་བཤད་པ། ༼གུ༽ ་་་༤༩༠གསུམ་པ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ། ༼གེ༽་་༤༩༥ལྔ་པ་དེ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། ༼གཾ་་་་་་་་་་་་་་་་༤༩༩གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། ༼ཀུ༽་་༥༠༠ངི༽ བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོའ་རྫོགས་རིམ་དང༌། (༢) ིངུ༽ བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མོ།། (༢)
དང་པོ་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོའ་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། ངི༽ ི་་༥༠༠༼ངི ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་དང༌། (༢)
༼ངུ དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་མོ།། (༢)
དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། ༼ངི་་་༥༠༠༼ངི༽ སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་དང༌། (༢)
༼ངུ༽ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པའོ།། (༢)
དང་པོ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་ལ་གཉིས། ༼ངི༽་་༥༠༠༡ ཉན་པ་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང༌། ་་༥༠༠
༢ འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པའོ།།
གཉིས་པ་འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ་་༥༠༢

66 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

༡ སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང༌། ་་་༥༠༢
༢ སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ།།
གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ་་་༥༠༤༡ སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་ཇི་ལྟར་བཏིང་བ། ་་་༥༠༤
༢ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའོ།།
གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ་་༥༠༦༡ ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་དང༌། ་་༥༠༦
༢ སྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།།་་༥༡༠གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༼ངུ༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༡༣༡ གདམས་པའི་ཁུངས་བཤད་པ་དང༌། ་་༥༡༣
༢ གདམས་པ་དངོས་བཤད་པའོ།།
གཉིས་པ་(གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ་་་༥༡༧ཅི གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་དང༌། (༢)
ཅུ འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བའོ།། (༣)
དང་པོ་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་ལ་གཉིས། ཅི་་༥༡༧༡ གཉིད་དང་བསྲེ་བ་དང༌། ་་་༥༡༧
༢ རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའོ།། ་་༥༡༧
གཉིས་པ་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་ལ་གསུམ། ཅུ་་༥༡༨༡ བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་བ། ་་༥༡༨
༢ སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་བ། ་་༥༡༨
༣ བསྲེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་བསྟན་པའོ།། ་་༥༡༩

དཀར་ཆག 67

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། ༼ངུ་་༥༢༠ཅི༽ རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང༌། (༣)
ཅུ༽ རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཅི༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༢༠༼ཅི གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང༌། ་་༥༢༡༼ཅུ དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་དང༌། (༣)
༼ཅེ རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་ཡང་འོང་ཚུལ་ལོ།།
གཉིས་པ་དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༼ཅུ་་༥༢༢༡ ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ། ་་༥༢༢
༢ དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ། ་་༥༢༣༣ མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེད་བརྗོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།། ་་་༥༢༥གསུམ་པ་རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་ཡང་འོང་ཚུལ། ༼ཅེ་་་༥༢༥གཉིས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། ཅུ༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༢༩གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། ངུ༽་་༥༣༠༼ཅི༽ རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་དང༌། (༢)
༼ཅུ༽ རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༼ཅི༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༣༠༡ དྲི་བ་དང༌། ་་་༥༣༠
༢ ལན་ནོ།།་་་༥༣༠
གཉིས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པ། ༼ཅུ༽ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༣༦གསུམ་པ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་གྱི་ཐབས་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས། ༼ག༽་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༣༧

68 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།

༡ སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང༌། ་་་༥༣༧
༢ བླ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།
གཉིས་པ་བླ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།་་་༥༣༩༡ སྤྱོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་མཚན་ཉིད།་་་༥༣༩
༢ སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཆོ་གའོ།།
གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཆོ་ག་ལ་གཉིས། ་་་༥༤༠༡ སྤྱོད་པ་དང་པོ་གཉིས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་།་་ ༥༤༠
༢ ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ།།་་་༥༤༡
བཞི་པ་ལམ་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ། ༼ང་་༥༤༢ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།
བཅུ་པ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་སྐོར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན།་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༥༤༥ཟུར་རྒྱན་གཉིས་པ།
བཅུ་གཅིག་པ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་སྐོར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན།་་་་་་༥༤༩

ཟུར་རྒྱན་གསུམ་པ།

བཅུ་གཉིས་པ། མཛད་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་དཀར་ཆག་་་༥༥༤༡ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་།་་༥༥༤
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་།་་༥༦༢
༣ པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་།་་་༥༧༤
ཟུར་རྒྱན་བཞི་པ།
བཅུ་གསུམ་པ། དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་་༥༨༣

༄༅།། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་མདོ་དང་
བསྲེས་པ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས། བསྐྱེད་རིམ་
དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ། རིམ་ལྔ་
གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད། རིམ་ལྔ་
གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཟབ་དོན་
གསལ་བའི་ཉི་མ་བཅས་
བཞུགས་སོ།།

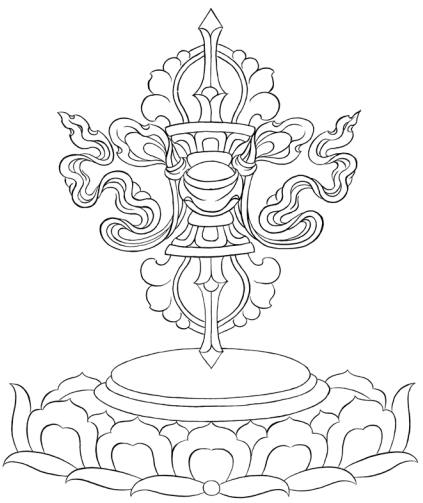

༈ སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ།

༄༅།། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། པིཎྜ་བི་དྷི་སཱ་དྷ་ནཾ།1

བོད་སྐད་དུ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་
བྱས་པ།2

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ‘ཁམས་གསུམ་སྤྱོད་པ་
ལས་གྲོལ་མཁའ་དང་མཉམ་གྱུར་དངོས་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད།། དག་ཅིང་ཞི་ལ་རྣམ་དབེན་ ིམཆོག་ཞི་རང་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཡུལ།། རྟོགས་དཀའ་བརྟག་པར་དཀའ་ལ་བདག་གཞན་རབ་ཕན་ཁྱབ་ཅིང་མཚན་མ་མེད།། རྒྱལ་བའི་བདེ་བ་མཉམ་མེད་མཉམ་སྐུ་མི་རྟོག་3

ཚུལ་གཅིག་ལ་ཕྱག་འཚལ།།’4

དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནི།། ‘མདོར་5 བསྡུས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།།’6སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་བསྐྱེད་7

པའི།། ‘མདོར་

བསྡུས་’8

བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ།། རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ཉེས་པ་ཡིས།། འགྲོ་བ་

༡ པིཎྜ་དྷི་ཀྲི་ཏ་སཱ་དྷ་ན། པེ་དཔར།
དིཎྜ་དྷི་ཀྲི་ཏ་སཱ་དྷ་ན། སྣར་དཔར།
པིཎྜཱི་ཀྲམ་སཱ་དྷ་ནཾ། ཝ་དཔར།
༢ གཞུང་འདིའི་མཚན་བྱང་བཀོད་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་མཆིས་ཏེ། ད་ཡོད་ཀྱི་ལེགས་སྦྱར་དུ་“མདོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་”ཞེས་པ་ལས་སྒྲུབ་
ཐབས་ཞེས་པའི་ཚིག་གསལ་མེད། དཔར་མ་གཞན་དུ། བསྡུས་པའི་ཆོ་གའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། བསྡུས་པའི་རིམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། མདོར་བྱས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་ཞེས་སོགས་ཅི་རིགས་སྣང་ངོ་།།
༣ རྟོགས་ སྣར་དཔར།
༤ ཚིགས་བཅད་འདི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང། ནཱ་རོ་པའི་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་བཅས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་སྟོན་ ིབྱེད་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིའི་བོད་འགྱུར་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་ཕྲེང་འཛིན་ལྟར་ཚེག་བར་བཅུ་དགུ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་འགྱུར་མ་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད།
༥ དོན་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ མཐའ་དྲུག་དོན་ནི་རྟོགས་པ་ལས།། ཝ་དཔར་དུ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་དང། ཆག་ལོའ་འགྱུར་དང། ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་དང། སྒེག་རྡོར་ ིགྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་སུ་གསལ་ཞེས་དྲངས་ཡོད།
༧ སྐྱེད་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༨ བསྡུས་པའི་རིམ་པ་ ཝ་དཔར་དུ་ལེགས་སྦྱར་དང་ཆག་ལོའ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཞེས་དྲངས་ཡོད། ི

4 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

གསུམ་པོ་རྣམ་རྨོངས་ལ།། བློ་དང་ལྡན་པས་ལེགས་བལྟས་ཏེ།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་སྦྱང་བར་བྱ།། འདོད་པ་ལྔ་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས།། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ནི་གདུང་མེད་པར༑༑ རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ལ།། བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།། དེས་ན་འདི་ན་སྡོམ་གནས་ཡིན།། རྟག་ཏུ་མི་ཕྱེད་བརྟུལ་ཞུགས་གང།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡི།། སྒྲུབ་པ་དག་ཀྱང་བརྩམ་པར་བྱ།། དགོན་པ་1

ཆེན་པོའ་ས་ཕྱོགས་ནི།། མེ་ ིཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན།། ‘རི་བོ་དབེན་པ་དག་ཏུ་ནི།།’2

དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་བསྡུས་པ་བསྒྲུབ།། འཇམ་པའི་སྟན་ལ་འདུག་ནས་ནི།། སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་3 ལེགས་གནས་ཏེ།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། གནས་བསྲུང་བ་ནི་བསམ་པར་བྱ༑༑ འབར་བའི་འོད་འཕྲོ་འཇིགས་པར་བྱེད།། ཉི་མ་ལ་གནས་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང།། གཡོན་བརྐྱང་པ་ཡི་གནས་པས་གནས།། ཁྲོ་བོ་བཅུ་ནི་སྤྲོ་བར་བྱ།། ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩེ་མོ་ནི།། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱ།། བགེགས་ཀུན་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར།། གནོད་མཛེས་བཀའ་སྩལ་ཕུར་བུས་གདབ།། “ཨོཾ་སུམྦྷ་ནི་སུམྦྷ་ཧཱུཾ། གྲྀཧྞ་གྲྀཧྞ་ཧཱུཾ། གྲྀཧྞཱ་པ་ཡ་གྲྀཧྞཱ་པ་ཡ་ཧཱུཾ། ཨཱ་ན་ཡ་ཧོ། བྷ་ག་བཱན་4

བིདྱཱ་རཱ་5

ཛ་ཧཱུཾ་ཕཊ།”6

ཁྲོ་
བོའ་གཟུགས་ཅན་འདི་ཡིས་ནི།། བགེགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་བཀུག་ནས།། བློ་དང་ལྡན་ ིཔས་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཕུར་བུས་གདབ།། རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་པོ་ཆེ།།

༡ མགོན་པོ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ རི་བོ་སྐྱེ་བོས་དབེན་པ་རུ།། ཝ་དཔར་དུ་ལེགས་སྦྱར་དང་། རྩ་རྒྱུད་བོད་འགྱུར་དང། ཆག་ལོའ་འགྱུར་བཅས་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་འདི་ ིལྟར་འཁོད།
༣ དཀྱིལ་ཀྲུང་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
དཀྱིལ་དཀྲུང་ ཆག་ལོ།
༤ བན་ ཝ་དཔར།
༥ བིདྱ་ར་ པེ་དཔར།
བིདྱཱ་ར་ སྣར་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས། ༡༢༢བ༡

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 5
ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འདབ་མའི་མདོག །1

འབར་ཕྲེང་འཁྲིགས་པའི་འོད་ལྡན་པ།། རྡོ་རྗེ་ཕུར་
བུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་ནས་སྨད་ཀྱི་ཆ།། རྩེ་མོ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་བསམ།། སྟོད་ནི་ཁྲོ་བོའ་དབྱིབས་ཅན་ཏེ།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུར་བསྒོམ།། དེ་ཡི་གསང་ ིསྔགས་ལེགས་བརྗོད་ལ།། བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འོག་གཟིགས་པས།། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་དེས་བཏབ་ན།།2

བགེགས་ཀྱི་ལུས་ནི་མི་གཡོ་འགྱུར།། “ཨོཾ་གྷ་གྷ་གྷཱ་ཏ་ཡ་གྷཱ་ཏ་ཡ།
སརྦ་དུཥྚཱཾ་3

ཕཊ་ཕཊ། ཀཱི་ལ་ཡ་ཀཱི་ལ་ཡ། སརྦ་པཱ་པཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ། བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ།4 བཛྲ་དྷ་རོ་ཨཱཛྙཱ་5

པ་ཡ་ཏི། སརྦ་བིགྷྣཱན།6

ཀཱ་ཡ་ཝཱཀ་ཙིཏྟ། ‘བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ་’7

ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་
ཕཊ༑”8

རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ་ཕྱག་བསྣམས་པའི།། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་བསམ།། རྡོ་
རྗེ་མེ་ཡིས་ཀུན་དུ་ནི།། རྣམ་པར་འཕྲོ་བས་ངེས་པར་བསྒོམ།། གདུག་པ་ཚིག་པ་ཕན་ཚུན་དུ།། འབྲོས་པར་གྱུར་པར་9

རྣམ་པར་བསམ།། ཕྱོགས་བཅུར་10ཕུར་བུས་བཏབ་
ནས་ནི།། སྟེང་འོག་ཡང་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབ།། དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས།། སྲིད་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒོམ།། “དངོས་པོ་མེད་ལ་བསྒོམ་པའི་དངོས།།

༡ འདབ་ལྟར་ལྗང།། ཆག་ལོ། ཝ་དཔར་དུ་ལེགས་སྦྱར་དུ་‘ཤྱཱམ་’ཞེས་གསལ་བ་མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད་དུ་ལྗང་ཁུ་དང་ནག་པོ་གཉིས་
ལ་འཇུག་པར་བཤད་ཀྱང། འདིར་སྔོན་པོའམ་མཐིང་ནག་ལ་འཇུག་པ་སྐབས་དོན་དུ་མངོན་ནོ་ཞེས་འཁོད།
༢ ངེས་པར་གདབ།། ཆག་ལོ། ཝ་དཔར་དུ་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་སོགས་སུ་‘དེས་པར་བཏབ་’ཅེས་བཀོད་པ་བྲིས་ནོར་རིང་དུ་བརྒྱུད་པ་ལས་མ་
འདས་སོ་ཞེས་འཁོད།
༣ དུཥྚཾ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ ཀཱི་ལཱ་ཡ། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
ཀཱིལ། ཝ་དཔར།
༥ ཨཛྙཱ། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ སརྦ་བིགྷ་ནཱ་ནཱཾ། ཝ་དཔར།
༧ ཀཱི་ལ་ཡ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༨ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས། ༡༢༤ན༤
༩ པ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༠ བཅུ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

6 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན།།”1

དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས།། བསྒོམ་པ་
དམིགས་སུ་མེད་པའོ།། ཚིགས་བཅད་འདི་ཡིས་‘རྒྱུ་མི་རྒྱུའི།།’2

བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་
སྟོང་པར་བསྒོམ།། ཆོ་གའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། ཡེ་ཤེས་ས་གཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ།།
ནམ་མཁའ་

3

དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། ཧཱུཾ་གཉིས་ས་བོན་ཡཾ་ལས་བྱུང།། རྡོ་རྗེ་
གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཧཱུཾ་གཉིས་ས་བོན་རཾ་ལས་བྱུང།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།། ཧཱུཾ་གཉིས་ས་བོན་བཾ་ལས་བྱུང།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།། ཧཱུཾ་གཉིས་ས་བོན་ལཾ་ལས་བྱུང།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དང་4

ནི།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་དག་བསྡུ།། རྡོ་རྗེ་ས་ཡི་5

དཀྱིལ་འཁོར་ལ།། དེར་ནི་བྷྲཱུཾ་6

ལས་བྱུང་བ་ཡི།། གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་རྣམ་
པར་བསྒོམ།། ཟུར་བཞི་དང་ནི་སྒོ་བཞི་དང།། རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་མཛེས་བྱས་པ།། ཐིག་བཞི་དང་ནི་ཡང་དག་ལྡན།། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་མཛེས།། དྲ་བ་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་དང།། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་ཟླ་ཕྱེད་བརྒྱན།། གྲྭ་ཡི་མཚམས་ནི་ཐམས་ཅད་དང།།7

སྒོ་དང་སྒོ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས། ༩༤ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དངོས་པོ་མེད་ལ་སྒོམ་པ་
མེད།། བསྒོམ་པ་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཉིད།།” ཅེས་སོ།།
༢ བརྟན་གཡོ་ཡིས།། ཆག་ལོ།
༣ མཁའི་ ཝ་དཔར།
༤ ཀྱང་ སྣར་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༥ སའི་ཆ་ ལེགས་སྦྱར།
༦ བྷྲུཾ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
བྷཱུཾ ཆག་ལོ།
༧ ཝ་དཔར་དུ་ཚིག་རྐང་འདི་ལེགས་སྦྱར་དང་ཆག་ལོའ་འགྱུར་དུ་མི་སྣང་ཞེས་འཁོད། ི

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 7

ཁྱུད་མཚམས་རྣམས་སུ།། རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲས།། 1

བུམ་པ་ཀ་བ་རྡོ་རྗེ་ཆེ།།
‘བྲེ་ལ་ཕྲེང་བར་2

རིམ་བཞིན་གནས།།’3

བ་དན་དྲིལ་བུས་4

མཛེས་བྱས་ལ།། རྔ་ཡབ་
སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།། བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་ནི།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་རྣམ་པ་ཅན།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་མཉམ་པ།། དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ༑༑ རྣམ་སྣང་མཛད་དང་རིན་ཆེན་དང།། འོད་དཔག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱལ།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུར་5

ནི།། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསམ།། གཏི་མུག་
དགའ་སོགས་ལྷ་མོ་རྣམས།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་རྣམ་པ་ཅན།། མེ་ཡི་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ནས་སུ།། རིམ་པ་ཇི་བཞིན་ངེས་པར་དགོད།། དེ་བཞིན་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས༑༑ ཕྱི་ཡི་མཚམས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར།། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ནི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་ལྡན་གནས།། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་དག །ཤར་གྱི་སྣམ་བུར་དགོད་པར་བྱ༑༑ ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་སྙིང་པོ།། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་6

ལྷོ་རུ་དགོད།། འཇིག་རྟེན་
དབང་ཕྱུག་འཇམ་པའི་དབྱངས།། ནུབ་ཏུ་ཡང་ནི་དགོད་པར་བྱ།། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་དང།། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ།། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནི་ཤར་གྱི་སྒོར།། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ།། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་རྟ་མགྲིན་ཏེ།། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་བྱང་དུའོ།། མི་གཡོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང།། དབྱུག་སྔོན་དང་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ།།

༡ ཕྱི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་གདབ་བྱ།། པེ་དཔར་དང་སྣར་དཔར་གཉིས་སུ་ཚིག་རྐང་འདི་གསལ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་དང་ཆག་ལོའ་འགྱུར་ ིསོགས་སུ་གསལ་མེད།
༢ བྱ་ནི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ བྲེ་ཡི་ཕྲེང་ལ་བྱ་རྣམས་གནས།། ཝ་དཔར།
༤ བུ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ རྣམ་པར་ ཝ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༦ གྱི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

8 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

ཤར་ལྷོ་1

མཚམས་སོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ།། ‘རིམ་པ་ཇི་བཞིན་བསྒོམ་པར་བྱ།།’2
གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་བོ་ཆེ།། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམ།། ‘གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ཡང།།’3

དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཆོ་ག་ཇི་བཞིན་དཀྱིལ་
འཁོར་པ།། དེ་ལྟར་ལྷག་པར་མོས་བསམས་4

ནས།། སླར་ཡང་ཁ་སྦྱར་སྦྱོར་བ་ཡིས།།
རང་གི་ལུས་ལ་དེ་རྣམས་གཞུག ། ‘ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་སངས་རྒྱས།།’5

རིམ་པ་

ཇི་བཞིན་ཡང་དག་བསམ།། ‘དོན་དམ་པ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཡིས།།’6

‘དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་
བྱ་བས།།’7

“དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”8

འདི་དོན་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས།། གསལ་བར་ཇི་བཞིན་རྣམ་ཕྱེ་སྟེ།། གཟུགས་ཕུང་རྟོག་དང་9

མེ་ལོང་དང།། ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང།། གཟུགས་
དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ‘ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།།’10 ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང།། ཆུ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང།། ‘སྒྲ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།།’11 ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང།། བྱིན་ཟ་སྣ་ཡི་དབང་

༡ ཤར་གྱི་ ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༢ ཇི་ལྟ་ཇི་བཞིན་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཆག་ལོ།
ཇི་ལྟ་ཇི་བཞིན་རབ་ཏུ་རྣམ་བསམ་བྱ།། ལེགས་སྦྱར།
༣ གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་རྒྱལ་ཡང།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཡང།། ཆག་ལོ། ལེགས་སྦྱར།
༤ བསམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏོགས་སངས་རྒྱས།། ཝ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༦ དོན་དམ་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཡི།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༧ དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཞུག་པར་བྱ།། ཆག་ལོ།
༨ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས། ༡༠༡ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཚོགས་གསད་བྱ།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༩ གཏོགས་དང་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༠ ཁྲོ་བོ་བྱམས་པ་ཡང་དག་ལྡན།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༡ སྒྲ་ཡང་ལྔ་པར་འགྲོ་བར་སྟེ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 9
པོ་དང།། དྲི་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། འདུ་བྱེད་བྱ་བ་གྲུབ་པ་དང།། རླུང་ཁམས་ལྕེ་ཡི་དབང་པོ་དང།། རོ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། སྟེང་འོག་ཁྲོ་བོ་ཤིན་ཏུ་བཅས།། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྣང་བ་ཉིད།། རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ།། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བའོ།། མྱ་ངན་འདས་བཅས་ཀུན་སྟོང་དང།། ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན།། བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི།། ‘གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།།’1

“ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་
བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།”2

འདི་ནི་དོན་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ།། སྣང་བ་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་
མེད༑༑ ‘དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ།།’3

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།། འོད་
གསལ་བར་ནི་རབ་ཞུགས་ནས།། ‘ལྡང་བ་ཡང་ནི་བསྟན་པར་བྱ།། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ལྷ་ཡི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར།།’4

ནམ་མཁའི་5

དབྱིངས་ཀྱི་
དབུས་གནས་པར།། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། སྔགས་པས་དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཡང་༑༑ ‘ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ།།’6

དེར་ནི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད།། ཁ་
དོག་དམར་པོ་བསྒོམ་པར་བྱ།། པདྨའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཆེན་པོ།། ཡི་གེ་གསུམ་ནི་དེ་ནས་བསམ།། སྔགས་དང་པདྨ་ཉི་མ་དག །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་རྫོགས་འགྱུར།།7

‘བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྣམ་པར་བརྟག །’8

རྒྱུ་
༡ སྔགས་འདི་གསལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ།། ཆག་ལོ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས། ༩༥བ༡
༣ དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༤ སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ལྷ་ཡི་དམིགས་པའི་དོན་ཆེན་དུ།། ལྡང་བ་ཡང་ནི་བསྟན་པར་བྱ།། ཆག་ལོ།
༥ ནམ་མཁའ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་བསྒོམ་པར་བྱ།། ལེགས་སྦྱར།
ཟླ་བའི་གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་བསམ།། ཆག་ལོ།
༧ གྱུར།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༨ བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།

10 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

དང་མི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།། དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་བསམ་ཞིང།། བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི།། ‘གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།།’1

“ཨོཾ་དྷརྨ་དྷཱ་ཏུ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་2

ཀོ྅ཧཾ།”3

‘དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དམིགས་ནས་སུ།། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བརྩམ་པར་བྱ།།’4

རྣལ་འབྱོར་པ་
ཡིས་5
ཡིག་གསུམ་ཡང།། ཟླ་བའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་བསམ།། དེ་ནས་ཡིག་གསུམ་ལས་བྱུང་བ།། ཀུན་ད་ཟླ་བ་དཀར་དང་མཚུངས།། དང་པོ་མགོན་པོ་བསམས་ནས་ཀྱང་༑༑ ‘ཤིན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་བརྩམ།།’6

མི་བསྐྱོད་པ་7

ནི་རྗེས་ཞུགས་པས།། ཞལ་
གསུམ་ཕྱག་དྲུག་འབར་བ་དང།། ‘ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་མཉམ་པའི།།’8

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
རྣམ་པར་བསྒོམ།། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ་ནི།། གཡས་པའི་ཕྱག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམ།། དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།། གཡོན་པའི་ཕྱག་ཏུ་བསམ་པར་བྱ།། ‘དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི།། དབྱེ་བ་ཤེས་པས་སྣང་མཛད་སོགས།། གནོད་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱིས༑༑ དགོད་པས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད།།’9

རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་10ས་བོན་ནི།། ཁ་
དོག་དཀར་པོ་ཡི་གེ་ཨོཾ།། གཟུགས་ཕུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི།། སྔགས་ཤེས་པས་ནི་སྤྱི་

༡ སྔགས་འདི་རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ།། ཆག་ལོ།
༢ ཨཏྨ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༩༦ན༢
༤ དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དམིགས་ནས་ནི།། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བསམ་པར་བྱ།། ཆག་ལོ།
༥ ཡི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་བརྩམ།། ཆག་ལོ།
༧ མི་བསྐྱོད་པས་ པེ་དཔར།
མི་སྐྱོད་པས་ སྣར་དཔར།
༨ ཨིཎྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་མཉམ་པའི།། སྣར་དཔར།
ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་འབར་བ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༩ དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་ལ།། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་གནོད་མཛེས་མཐར།། ས་བོན་དགོད་པས་དགོད་པར་བྱ།། དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཆག་ལོ།
༡༠ འདི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 11
བོར་དགོད།། ‘ཨཱཿ1

ནི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད།།’2

འདུ་ཤེས་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད།། ིམདོག་དམར་ཁ་ལ་བསམས་ནས་ནི།། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར།། མི་བསྐྱོད་3 པ་ཡི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་།། རབ་ཏུ་བཟང་པོའ་མཐིང་ ི ཤན་4

མདོག ། རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ ིཉིད༑༑ སྔགས་པས་སྙིང་གར་རྣམ་པར་དགོད།། རིན་ཆེན་མགོན་པོའ་ཡི་གེ་སྭཱ།། ཚོར་ ིབའི་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད།། ‘ཚོར་བ་དག་གི་རྒྱུ་ཅན་ནི།།’ ི 5

ཁ་དོག་སེར་པོ་ལྟེ་བར་
དགོད༑༑ རྐང་པ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་ཧཱ།། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད།། ‘ལས་ཀྱི་མགོན་ ིཔོ་དེ་ཉིད་ནི།།’6

སྔགས་པས་ཁ་དོག་ལྗང་གུར་དགོད།། ‘གཏི་མུག་དགའ་སོགས་སྔགས་ཀྱིས་ནི།།’7

ས་ལ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གཞུག །སྲ་དང་གཤེར་དང་དྲོ་བ་དང།། ‘རླུང་སོགས་དེར་ནི་རིམ་པ་བཞིན།།’8

ཐླིཾ་མིག་ཏུ་བཀོད་ནས་ནི།། ས་ཡི་སྙིང་པོ་རྣམ་
པར་བསྒོམ།། ཨོཾ་ནི་རྣ་བ་དག་ལ་དགོད།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཨོཾ་ནི་སྣ་ལ་རབ་བཀོད་དེ།། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། ‘ཨཱཿ9

ནི་ལྕེ་ལ་བཀོད་ནས་ནི།།’10
འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་བརྟག་པར་བྱ།། ཡིད་ལ་ཧཱུཾ་ནི་བསམས་11ནས་སུ།། འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་ལུས་ཀུན་ལ།། བསྒོམས་ནས་སྒྲིབ་སེལ་དྲན་

༡ ཨ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཨཱཿ ཆག་ལོ། མགོན་པོ་ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་དངོས་ཟིན་ལ་མེད་ཅེས་ཝ་དཔར་དུ་འཁོད་ཡོད།
༣ མི་སྐྱོད་ སྣར་དཔར།
༤ མཐིང་ཤིང་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ ཚོར་བ་དག་པའི་རྒྱུ་ཅན་ནི།། ཝ་དཔར།
༦ ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།། ཆག་ལོ།
༧ གཏི་མུག་དགའ་སོགས་སྔགས་པ་ཡིས།། ཝ་དཔར།
༨ གཡོ་ཉིད་དེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན།། ཆག་ལོ།
༩ ཨཾ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༠ ཨོཾ་ནི་ལྕེ་ལ་བཀོད་ནས་ནི།། ཝ་དཔར། ལེགས་སྦྱར་སོགས་དཔེ་གཞན་ཚང་མར་ཡང་འདི་ཡོད་པར་ཝ་དཔར་དུ་འཁོད་ཡོད།
༡༡ བསམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

12 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

པར་བྱ།། ‘ཡི་གེ་མཻ་1

ནི་རྩར་བཞག་སྟེ།།’2

བྱམས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག །ཚིགས་3
ཀུན་ལ་ནི་སཾ་བཀོད་དེ།། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་བསམ་པར་བྱ།། ལག་པ་གཡས་པར་གཤིན་རྗེ་གཤེད།། གཡོན་པར་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ།། རྟ་མགྲིན་ཁ་ལ་བསམ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་ལ་ནི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ།། ‘དཔུང་པ་གཡས་པར་མི་གཡོ་མགོན།།’4

གཡོན་པར་འདོད་
པའི་རྒྱལ་པོའོ།། པུས་མོ་གཡས་པར་བསམ་པ་ནི།། དབྱུག་པ་སྔོན་པོ་ཆེར་འབར་བ།། པུས་མོ་གཡོན་པར་སྟོབས་པོ་ཆེ།། ‘སྤྱི་བོར་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་5

སྒྱུར།།’6

གནོད་
མཛེས་རྒྱལ་པོ་བསམ་པ་ནི།། རྐང་པ་གཉིས་ལ་དགོད་པར་བྱ།། དགོད་བྱས་དེ་ནས་

སྔགས་པ་ཡིས།། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་ཆོ་ག་བཞིན།། སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་གྱུར་ནས༑༑ ‘སྦྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བརྩམ།།’7

ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་རྫོགས།།
‘སྤྱི་བོའ་དབུས་སུ་རྣམ་པར་བསམ།།’ ི 8

དེར་9

ནི་ཡི་གེ་ཨོཾ་དཀར་པོ།། འོད་ཟེར་ལྔ་ནི་
རབ་འཕྲོ་བའོ།། དེ་ལས་ལྷ་མོ་དབྱུང་བ་ནི།། བདག་པོ་དང་ནི་རབ་སྦྱོར་བའི10།། སྤྱན་ནི་དུ་མ་བསམས་11ནས་ནི།།12 ‘ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགང།།’13 དེ་ནས་སྐུ་ཡི་རྡོ་
༡ མེ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ ཡི་གེ་མཻཾ་ནི་རྩེར་བཞག་སྟེ།། ཝ་དཔར།
ཡི་གེ་མཻཾ་ནི་མགོར་བཞག་སྟེ།། ཆག་ལོ། ལེགས་སྦྱར།
༣ ཚིག་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ དཔུང་པ་གཡས་པར་མི་གཡོ་བ།། ཆག་ལོ། ཝ་དཔར་དུ་མགོན་ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་དངོས་ཟིན་ལ་མེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།
༥ ལོ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

༦ གཙུག་ཏོར་རྡོ་རྗེ་ཅན་ལ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར།། ལེགས་སྦྱར།
༧ དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བརྩམས།། ཆག་ལོ།
༨ མགོ་བོའ་དབུས་སུ་གནས་པར་བསམས།། ི ཆག་ལོ།
༩ དེ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༠ བ།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༡ བསམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར། ཅོ་དཔར།
༡༢ སྤྱན་མ་རྣམ་པ་དུ་མ་ནི།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༣ ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་རབ་གང་བསམས།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 13

རྗེ་ནི།། ནམ་མཁའ་གང་བར་ལེགས་གནས་པ།། དེ་དབུས་བདག་པོ་བསྒོམ་པ་ནི།། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་འཆང་1

ཞིང།། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན།། བདག་
ཀྱང་དེ་ཡི་མདུན་གནས་ལ།། དེ་ནས་སྔགས་པས་ཚིགས་བཅད་འདི།། གཉིས་བརྗོད་

ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ།། “དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཆང་བ།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་2

པས།། ‘དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།།’3

རྡོ་རྗེ་སྐུ་4

ནི་

མཛད་དུ་གསོལ།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས།། ‘དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།།’5

རྡོ་རྗེ་སྐུ་6

ནི་མཛད་
དུ་གསོལ།།”7

‘སྤྱན་དང་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པ་ཡི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བསམས་ནས་
སུ༑༑ དེ་བཅུག་ནས་ནི་བྱིན་བརླབས་ཏེ།། སྐུ་ཡི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྩམ།།’8

སངས་

རྒྱས་ཀུན་གྱི་9

སྐུ་གང་ཡིན།། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་གང་བ།། སངས་རྒྱས་སྐུ་ཡི་ངོ་བོ་
ཡིས༑༑ བདག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤོག ། “ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་
༡ ཆང་ སྣར་དཔར།

༢ བསྒོམ་ སྣར་དཔར།
༣ དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། ཝ་དཔར་དུ་ལེགས་སྦྱར། རྩ་རྒྱུད་བོད་འགྱུར། ཆག་ལོའ་འགྱུར་བཅས་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་ ིའཁོད་ཡོད།

༤ སྐུར་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གནས་སུ།། ཝ་དཔར་དུ་ལེགས་སྦྱར། རྩ་རྒྱུད་བོད་འགྱུར། ཆག་ལོའ་འགྱུར་བཅས་ཁུངས་སུ་དྲངས་ ིནས་འཁོད་ཡོད།

༦ སྐུར་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཀུན་
འཛིན་དཔལ་དང་ལྡན།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་མི་ཕྱེད་དངོས།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ནས་དེང།། སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེས་མཛད་དུ་གསོལ།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་པ་མི་ཕྱེད་དངོས།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་དེང།། སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་མཛད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།

༨ སྤྱན་དང་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པ་ཡི།། རྟག་པར་ཡང་ནི་རྣམ་པར་བསམ།། དེ་བཅུག་ནས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ།། རབ་ཏུ་གང་བར་
བྱིན་གྱིས་བརླབས།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ། ཝ་དཔར་དུ་ཚིགས་བཅད་འདི་ལེགས་སྦྱར་དང་བོད་འགྱུར་དབར་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་འཁོད་ཡོད།
༩ གྱིས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

14 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

ཀོ྅ཧཾ།”1

ཨཱཿ2

ནི་ཁ་དོག་དམར་ལྡན་པས3

།། ‘ལྕེ་ཡི་པདྨར་རྣམ་བསམས་ཏེ།། གོས་
དཀར་ཞེས་བྱ་ནམ་མཁའ་རུ།།’4

སྤྲོས་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་དགང།། ‘གསུང་
གི་རྡོ་རྗེའི་5

སྔགས་པ་ནི།། ནམ་མཁའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལ།།’6

དེ་ནས་སྔགས་
པས་ཚིགས་བཅད་འདི།། གཉིས་བརྗོད་ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ།། “ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་དང་ལྡན།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་7

པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་
བརླབས་ནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་གསུང་དུ་མཛད་དུ་གསོལ།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་གསུང་དུ་མཛད་དུ་གསོལ།།”8

གོས་དཀར་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་
ཉིད༑༑ རང་གི་གཙོ་བོར་ཡང་དག་ལྡན།། ལྕེ་ལ་ཞུགས་པར་རབ་བསམས་ཏེ།། གསུང་གི་9

བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྩམ།། “རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན།། ངེས་པའི་ཚིག་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས།། བདག་གི་ཚིག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིང།། ཆོས་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བར་

ཤོག༑”10 “ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཝཱ་ཀ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།”11 ‘སྔགས་པས་སྙིང་གར་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༩༨ན༧
༢ ཨཱ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ པ།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ ལྕེ་དབུས་པདྨར་གནས་བསམ་སྟེ།། དགོས་དཀར་ཞེས་བྱ་ཚོགས་དང་བཅས།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༥ རྗེ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་སྔགས་པས་ཡང།། ནམ་མཁའ་གང་བ་བཞུགས་པ་ལ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༧ བསྒོམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༨ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོས་ཉིད་གསུང་
ལམ་དཔལ་དང་ལྡན།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་མི་ཕྱེད་དངོས།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་དེང་།། གསུང་གི་རྡོ་རྗེས་མཛད་དུ་གསོལ།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་མི་ཕྱེད་དངོས།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་དེང་།། གསུང་གི་རྡོ་རྗེས་མཛད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།
༩ གསུང་གིས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༠ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གང་
ཞིག །ངེས་པའི་ཚིག་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས།། བདག་གི་ཚིག་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར།། ཆོས་འཛིན་པ་དང་འདྲར་གྱུར་ཅིག །” ཅེས་སོ།།
༡༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༩༨ན༧

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 15

ཉི་མ་ཡི།།’1

གཟུགས་བརྙན་འབར་བ་བསམ་བྱ་སྟེ།། དེར་ནི་མཐིང་ཤན་2

ལྟ་བུ་ཡི།།
འོད་ཟེར་ལྔར་ལྡན་ཧཱུཾ་དགོད་དོ།། ‘དེ་ལས་ལྷ་མོ་མཱ་མ་ཀཱི།།’3

ཚོགས་དང་བཅས་པ་

དབྱུང་བར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ།། དེ་ལ་སྔོན་བཞིན་གསོལ་བ་གདབ༑༑ “དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་འཆང་བ།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་4

པས།།

དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་ཐུགས་སུ་5

མཛད་དུ་གསོལ།། ཕྱོགས་
བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་ཐུགས་སུ་6

མཛད་དུ་གསོལ།།”7

མཱ་མ་8

ཀཱི་

ཚོགས་མ་ལུས་པ།། རྡོ་རྗེ་ཐུགས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། སྙིང་གར་ཡང་ནི་བཅུག་ནས་སུ༑༑ ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་9

པ་བརྩམ།། “ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་ཐུགས་གང་ཡིན།། ིགསང་བའི་བདག་པོ་བློ་ལྡན་པ།། ‘བདག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་གྱུར་ཅིག །’10རྡོ་རྗེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །”11 “ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།”12 དེ་
༡ སྔགས་པས་སྙིང་གར་ཟླ་བ་ཡི།། ལེགས་སྦྱར།
༢ ཤིང་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ དེ་ལས་ལྷ་མོ་མཱ་མ་ཀིའི།། བུ་སྟོན།
༤ བསྒོམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ ཐུགས་ཀྱིས་ བུ་སྟོན།
༦ ཐུགས་ཀྱིས་ བུ་སྟོན།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ཐུགས་
འཛིན་དཔལ་དང་ལྡན།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་མི་ཕྱེད་དངོས།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་དེང་།། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་མཛད་དུ་གསོལ།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་མི་ཕྱེད་དངོས།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་དེང་།། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་མཛད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།
༨ མ་མཱ་ པེ་དཔར།
༩ བརླབས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༠ བདག་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀུན་དུ་བཟང་པོའ་ཐུགས་ ིགང་ཞིག །གསང་བའི་བདག་པོ་བློ་ལྡན་པ།། བདག་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་དང་འདྲར་གྱུར་ཅིག །” ཅེས་སོ།།
༡༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༩༨ན༧

16 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།
ལྟར་རིགས་གསུམ་དབྱེ་བ་ཡིས།། སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ནི།། བློ་དང་ལྡན་པས་གསང་སྔགས་འདིས།། སླར་ཡང་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ།། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཝཱཀ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།1

དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརླབས།། ཟླ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། མཚན་མ་དྲུག་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་བྱ།། སྙིང་གའི་དབུས་སུ་ཕྲ་མོ་ཡི།། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཏིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི།། ‘ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ནི་དེ་རུ་དགོད།།’2 སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་3

བདག་ཉིད་ཅན།། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས།། ཆོ་གའི་
སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། ‘སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྩམ་པར་བྱ།།’4

གཟུགས་བཟང་གཞོན་པས་
བརྒྱན་པ་ནི།། སྨེ་ཤ་ཅན་ནི་བདག་ཉིད་ཆེ།། བུ་མོ་ཨུཏྤལ་མཐིང་གའི་མདོག །མིག་ཡངས་དམ་པ་རྙེད་ནས་ནི།། ‘མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསླབ།། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས།།’5

ཨོཾ་ནི་སྤྱི་བོར་བསམ་པར་བྱ།། ཨཱཿནི་ངག་གི་ལམ་ལ་དགོད།། ཧཱུཾ་
ནི་སྙིང་གར་བསམ་བྱ་ཞིང།། ལྟེ་བར་སྭཱ་དང་རྐང་གཉིས་ཧཱ།། སྤྱན་དང་མཱ་མ་ཀཱི་དང་ནི༑༑ དེ་བཞིན་དུ་ནི་གོས་དཀར་མོ།། སྒྲོལ་མ་ཡང་6

ནི་སྔགས་པ་ཡིས།། ས་ལ་སོགས་
ལ་རྣམ་པར་དགོད།། ‘ལྷ་མོ་རྡོ་རྗེ་གཟུགས་ལ་སོགས།།’7

དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་བསམས་
ལ༑༑ ས་སྙིང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང།། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ལག་གཡས་རྡོ་རྗེ་རོ་ལངས་མ།། གཡོན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ།། དེ་ཡི་ཁར་ནི་ཁྲོ་གཉེར་
༡ སྔགས་འདི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་རྒྱ་དཔེར་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པར་གསལ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་འགྱུར་རྩ་རྒྱུད་ཁག་ཏུ་གསལ་མེད།
༢ ཧཱུཾ་ཡིག་དེ་ཡི་སྙིང་གར་དགོད།། ཆག་ལོ།
ཧཱུཾ་ཡིག་ངེ་རུ་བརྟན་པར་དགོད།། ལེགས་སྦྱར།
༣ གྱིས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ ཕྱག་རྒྱ་བསྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱ།། ཆག་ལོ།
༥ སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་གུས་མཉེས་གཤིན།། ལེགས་པར་བསླབ་པ་བླངས་ནས་སུ།། ཆག་ལོ།
༦ དང་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༧ ལྷ་མོ་གཟུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སོགས།། ཆག་ལོ།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 17

མ༑༑ གསང་བར་རལ་པ་གཅིག་མ་འོ།། ‘གཞན་ཡང་དཔུང་པ་གཡས་པར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་མ།།’1

གཡོན་དུ་སྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་གྱི།།2

ཕྱག་རྒྱ་དག་ནི་
བསྒོམ་པར་བྱ།། པུས་མོ་གཡས་ལ་གནས་པར་ཡང།། སྣ་ཚོགས་པདྨ་དེ་བཞིན་གཤེགས།། ‘གཡོན་པ་ལ་3

ནི་སྣ་ཚོགས་ལས།།’4སྤྱི་བོར་ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་མ།། རྐང་
པ་གཉིས་ལ་ས་ཡི་ནི།། ས་འཛིན་ལྷ་མོ་གཞག་5

པར་བྱ།། དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་རྣལ་
འབྱོར་པས།། རྡོ་རྗེ་པདྨ་ཡང་དག་བརྩམ།། ‘ཧཱུཾ་གི་སྔགས་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ནི།། རྩེ་མོ་ལྔ་
པ་6

བསམ་པར་བྱ།།’7

དེ་ཚེ་དེ་ཡི་རྩེ་དབུས་སུ།། ‘ཨོཾ་ནི་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ།། དེ་
བཞིན་ཨ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།། པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ནི།།’8འོད་ཟེར་ལྔ་ཡིས་ཁྱབ་
བསམས་9
ལ།། དེ་འོག་10སྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱ།། “ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་ནུ་རཱ་ག་ཎ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་11ཀོ྅ཧཾ།”12 རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་ལེགས་འཆང་སྟེ།། ཧཱུཾ་གི་གླུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱོད་བྱ་ཞིང།། རང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ཕྱུང་བའི་ཚེ།། དེས་ནི་ཕཊ་ཀྱི་13གསང་སྔགས་བརྗོད་པར་བྱ།། ཕྱུང་ནས་སླར་ཡང་སྔགས་པས་ནི།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་ནས་ནི།། གསང་

༡ གཞན་ཡང་དཔུང་པ་གཡས་ན་ཡུམ།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༢ མ།། ཆག་ལོ།
༣ ལས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ སྣ་ཚོགས་ལས་མ་གཡོན་པ་ལ།། ཆག་ལོ།
༥ བཞག་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ རྩེ་མོ་མངའ་བ་ སྡེ་དཔར། ཅོ་དཔར།
༧ སྔགས་པས་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་སྐྱེས་པའི།། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་བསམ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༨ ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། དེ་བཞིན་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད།། ཡི་གེ་ཨ་ལས་བྱུང་བར་བསམ།། བུ་སྟོན།
༩ བསམ་ སྣར་དཔར།

༡༠ འོད་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༡ ཨཏྨ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༩༨བ༣
༡༣ ཀྱིས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

18 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། “ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་པཱུ་ཛ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།”1 རང་སྔགས་ཡི་གེ་ལས་དབྱུང་བ།། ‘རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་བརླབས་བདག །’2

པདྨའི་
དབུས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ནི།། སླར་ཡང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གྱུར།། བཛྲ་དྷྲྀཀ་སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ༑༑ མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་3

བསམ་པ་ཡང།། ‘མགོན་པོ་རལ་པ་ཐོར་ཚུགས་ཅན།།’4

མི་བསྐྱོད་
པས་ནི་དབུ་རྒྱན་5

བྱས།། མཐིང་ཤན་6

བཟང་པོའ་མདོག་ལྟར་སྣང།། སྔོ་ནག་དཀར་དང་ ིདམར་བའི་ཞལ།། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས།། ཕྱག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ་ནི།། གཡས་པའི་ཕྱག་ཏུ་བསམ་བྱ་ཞིང།། ‘དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།། དེ་ཡི་གཡོན་ལ་བསམ་པར་བྱ།།’7

འདི་ནི་ཐུགས་ཀ་ལས་བྱུང་
ནས༑༑ ཕྱོགས་བཅུར་རྣམས་སུ་གཟིགས་ནས་ནི།། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང།། སངས་རྒྱས་མཛད་པ་ཀུན་མཛད་དེ།། ‘སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཀུན་སྦྱངས་ནས།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་གནས་ལ་འཇོག །’8

སླར་བྱོན་རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ་ཡི།།9

སྤྱན་སྔ་རུ་ནི་འདུག་པར་
འགྱུར༑༑10 ‘སྔགས་པས་དེ་ཡི་སྙིང་ག་རུ།། རྗེས་ཞུགས་བདག་ཉིད་རྣམ་བསྒོམས་11 པས༑༑’12 སྔ་མའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་གྱུར་ནས།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་གནས་སུ་ཞུགས།། ཨིནྡྲ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༩༨བ༤
༢ རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བྱིན་བརླབས་རང།། ཆག་ལོ།
༣ རྗེར་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ མགོན་པོ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་འཆང།། ཆག་ལོ།
༥ བརྒྱན་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ མཐིང་ཞིང་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༧ དྲིལ་བུ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང།། རལ་གྲི་དེ་ཡིས་གཡོན་དུ་བསམ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༨ ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་གཞིར་གནས་པའི།། སེམས་ཅན་མ་ལུས་ལེགས་སྦྱངས་ནས།། ཆག་ལོ།
༩ ནི།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༠ གྱུར།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༡ སྒོམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༢ སྔགས་པས་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི།། སྙིང་གར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་བསྒོམ།། ཆག་ལོ།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 19

ནཱི་ལའི་འོད་འབར་བ།། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་1

བཞུགས།། དཔའ་བོ་རང་གི་
ཕྱག་རྒྱས་འཁྱུད།། རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།། དྲག་པོ་ཞི་དང་འདོད་ཆགས་ཆེ།། ཞལ་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་མཛེས།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ཏིང་འཛིན་གནས།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་མཛད།། ‘ཛི་ན་ཛིཀ་སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ།།’2

གཙོ་

བོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དབྱུང།། ‘མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།།’3

སྟོན་ཀའི་ཟླ་
ཟེར་4

ལྟར་སྣང་ཞིང།། ཐོར་ཚུགས་ཅོད་པན་དག་གིས་བརྒྱན།། དཀར་དང་ནག་5

དང་

དམར་བའི་ཞལ།། ཕྱག་དྲུག་ཞི་བའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ།། འཁོར་ལོ་རྡོ་རྗེ་པདྨ་དག ། གཡས་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་བསམ།། ‘དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།།’6

འདི་ཡི་གཡོན་དུ་
རྣམ་པར་བསྒོམ།།7

དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀ་ལས་བྱུང་སྟེ།། ‘གཏི་མུག་སྤྱོད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས།།’8

ཡང་དག་སྦྱངས་ཏེ་སླར་བྱོན་ནས།། ‘ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་ཟླ་བར་བཞུགས།།’9

རཏྣ་དྷྲྀཀ་སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ།། རིན་ཆེན་ཏོག་ནི་སྔགས་10པས་དབྱུང།། ཞི་བའི་11ཐོར་ཚུགས་ཅོད་པན་འཆང།། མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།།12 སེར་དང་གནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ།། ཕྱག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
༡ ན་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར། ཆག་ལོ།
༢ ཛི་ན་ཛིཀ་སྔགས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི།། ཝ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༣ ཝ་དཔར་དུ་ཚིག་རྐང་འདི་ལེགས་སྦྱར་དང་ཆག་ལོའ་འགྱུར་དུ་མི་གསལ་ཞེས་འཁོད། ི
༤ ཟླ་གསལ་ བུ་སྟོན།
༥ གནག་ པེ་དཔར།། སྣར་དཔར།
༦ དྲིལ་བུ་ཡིད་བཞིན་ནོར་རལ་གྲི།། ཆག་ལོ།
༧ སྒོམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༨ གཏི་མུག་སྤྱོད་གནས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༩ ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་འཁོར་ལོར་བཞུགས།། ཆག་ལོ།
༡༠ མཁས་ ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༡ ཞི་བ་ ཆག་ལོ།
༡༢ ཚིག་རྐང་འདིའི་རྗེས་པེ་དཔར་དང་སྣར་དཔར་གཉིས་སུ་‘མགོན་པོ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན།།’ ཞེས་པ་དེ་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་ལེགས་སྦྱར་
སོགས་སུ་གསལ་མེད།

20 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

རྡོ་རྗེ་དང།། འཁོར་ལོ་དེ་ཡི་གཡས་སུ་བསྒོམ།། དྲིལ་བུ་པདྨ་སེར་པོ་དང།། རལ་གྲི་གཡོན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱུང་སྟེ།།1

ང་རྒྱལ་གནས་ལ་

གནས་པ་རྣམས།། ཡང་དག་སྦྱངས་ནས་ལྷོ་ཡི་ཆར།། རིན་ཆེན་དབུས་སུ་བཞུགས་པར་གསུངས།། ཨཱ་རོ་ལྀཀ་2

སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ།། མཐའ་ཡས་རྡོ་རྗེ་ཅན་དབྱུང་སྟེ།། ཞི་བ་པདྨ་རཱ་གའི་འོད།།3

མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་4

བྱས།། མགོན་པོ་རལ་པ་5

ཐོར་

ཚུགས་ཅན།། དམར་དང་གནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ།། སྒེག་པའི་ཉམས་དང་ཡང་དག་ལྡན༑༑ ཕྱག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ‘གཡོན་པའི་ཕྱག་གིས་6

དྲིལ་བུ་དང།། པདྨ་
སྡོང་བུ་འཛིན་པར་མཛད།།’7

པདྨ་ཐུགས་ཀའི་ཕྱོགས་གནས་པ།། གཡས་པ་ཡིས་ནི་
འབྱེད་པར་མཛད།། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་གཡས་གཉིས་8

ལ།། རིན་ཆེན་རལ་གྲི་གཡོན་
གཉིས་ལ།། སྔོན་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཅན་སྦྱངས་ནས།། རྒྱབ་ཀྱི་པདྨ་ལ་བཞུགས་འགྱུར༑༑ ‘པྲཛྙཱ་དྷྲྀཀ་སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ།།’9

སྔགས་པས་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཅན།། མགོན་
པོ་སྐུ་མདོག་ལྗང་གུར་10དབྱུང།། ‘མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།།’11 ཐོར་ཚུགས་ཅོད་པན་དག་གིས་བརྒྱན།། ལྗང་དང་གནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ།། ཕྱག་དྲུག་འོད་ཟེར་

༡ ལས་ཕྱུང་སྟེ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༢ ཨ་རོ་ལིཀ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ འོ།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ བརྒྱན་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ རལ་པའི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ གི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༧ གཡོན་པའི་དྲིལ་བུ་དང་བཅས་པའི།། པདྨ་སྡོང་བུ་འཛིན་མཛད་ཅན།། ཆག་ལོ།
༨ ཉིད་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༩ པྲཛྙཱ་དྷྲྀཀ་སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
པྲཛྙཱ་དྷྲྀཀ་སྔགས་ལས་སྤྲུལ་པའི།། ཆག་ལོ།
༡༠ ཁུར་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༡ ཝ་དཔར་དུ་ཚིག་རྐང་འདི་ལེགས་སྦྱར་སོགས་སུ་གསལ་མེད་ཅེས་འཁོད།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 21
རྣམ་པར་འཕྲོ།། རལ་གྲི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་།། འཁོར་ལོ་གཡས་སུ་བསྒོམ་1

པར་བྱ།།

ཕྱག་གཡོན་ན་ནི་དྲིལ་བུ་དང།། དེ་བཞིན་པད་ལྗང་ནོར་བུ་འོ།། ‘ལོག་པའི་ངང་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས།།’2

རྣམ་པར་སྦྱངས་ནས་སླར་བྱོན་ཏེ།། དེ་བཞིན་བྱང་གི་ཕྱོགས་
སུ་ནི།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དག་3

ལ་བཞུགས།། ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དེ་བཞིན་ཆགས།། ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུ་དམ་ཚིག་སྟེ།། རིགས་ནི་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཉིད།། འདོད་དང་ཐར་པར་རབ་སྒྲུབ་4

པའོ།། མོ་ཧ་ར་ཏི་སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང།། ལྷ་མོ་སྤྱན་5

ནི་དབྱུང་བར་བྱ།། དཀར་
ཞིང་ཞི་བའི་ཉམས་དང་ལྡན།། རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱིས་སྤྱི་བོར་མཚན།། དཀར་དང་གནག་དང་དམར་བའི་ཞལ།། ཕྱག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། འཁོར་ལོ་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་དུ།། ཨུཏྤལ་དཀར་པོ་གཡས་སུ་བསམ།། དྲིལ་བུ་དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་དང།། ‘རལ་གྲི་གཡོན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ།།’6དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱུང་སྟེ།། ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་གཟིགས་ནས་ནི།། ‘གདོན་དང་ནད་གདུངས་འཇིགས་པ་རྣམས།།’7

ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོས་ཞི་མཛད་དེ།། ‘སླར་བྱོན་ནས་ནི་ཟླ་དཀྱིལ་དུ།།’8

ཤར་གྱི་མཚམས་སུ་
བཞུགས་པར་གྱུར།།9

དྭེ་ཥ་ར་ཏིའི་10སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་།། ལྷ་མོ་མཱ་མ་ཀཱི་དབྱུང་
སྟེ༑༑ ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའ་འདབ་ལྟར་སྔོ།། ི བཞིན་བཟངས་11ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང།། གནག་
༡ བསྒོམས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ ལོག་པའི་ངག་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས།། ཝ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༣ གདན་ བུ་སྟོན།
༤ བསྒྲུབ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ ལྷ་མོ་ཅན་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ རལ་གྲིའང་གཡོན་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམས།། ལེགས་སྦྱར།
༧ གདོན་དང་ནད་གདུང་འཇིག་རྟེན་རྣམས།། ཆག་ལོ།
༨ སླར་བྱོན་ནས་ནི་འཁོར་ལོའ་དབུས།། ི ལེགས་སྦྱར།
༩ བྱ།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༠ ཏའི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༡ བཞིན་བཟང་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

22 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

དང་དཀར་དང་དམར་བ་སྟེ།། མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།། འཁོར་ལོ་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་དུ།། ཨུཏྤལ་སྔོ་དམར་གཡས་པ་ལ།། དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།། ‘གཡོན་གྱི་ཕྱག་ན་བསྣམས་པར་མཛད།།’1

བགེགས་ཆེན་འཇིགས་པས་གཟིར་བ་རྣམས།།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སྲུང་2

བར་མཛད།། བྱུང་ནས་སླར་ནི་བྱོན་ནས་སུ།། ‘ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ནི་བཞུགས་པར་གྱུར།།’3

རཱ་ག་ར་ཏིའི་4

སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང།། གོས་དཀར་མོ་ནི་དབྱུང་བྱ་
སྟེ༑༑ ཞལ་ནི་དམར་དང་གནག་དང་དཀར།། ‘པདྨ་རཱ་གའི་འོད་དང་ལྡན།།’5

འོད་དཔག་
མེད་བཅས་རལ་པའི་ཚོགས།། ཕྱག་དྲུག་པ་ནི་རྣམ་བསྒོམས་ཏེ།། གཡོན་པ་དྲིལ་བུར་བཅས་པ་ཡིས།། ཨུཏྤལ་སྡོང་བུ་འཛིན་མཛད་ལ།། ཐུགས་ཀར་གནས་པའི་ཨུཏྤ་ལ།། དམར་པོ་གཡས་ཀྱིས་འབྱེད་པར་མཛད།། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་གཡས་དག་ལ།། ནོར་བུ་རིན་ཆེན་6

རལ་གྲི་གཡོན།། བསྣམས་པར་མཛད་པ་ཕྱུང་ནས་ནི།། གདོན་གྱིས་ཉེན་པ་
ཞི་མཛད་དེ།། སླར་བྱོན་པདྨའི་དབུས་ཉིད་དུ།། ‘ནུབ་བྱང་མཚམས་སུ་བཞུགས་པར་འགྱུར༑༑’7

བཛྲ་ར་ཏིའི་སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང།། ཡིད་འོང་སྒྲོལ་མ་དབྱུང་བྱ་སྟེ།། ལྗང་དང་
གནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ།། དཱུར་8

བའི་ལོ་མའི་མདངས་དང་ལྡན།། དོན་ཡོད་པས་ནི་
གཙུག་ཏོར་བྱས།། ཕྱག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་དང༑༑ ‘ཨུཏྤལ་དཀར་པོ་གཡས་པ་ན།།’9

དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།། བརྟུལ་ཞུགས་

༡ གཡོན་ན་བསྣམས་པ་ཕྱུང་ནས་ནི།། ཆག་ལོ། ཝ་དཔར་དུ་‘ཕྱུང་ནས་’ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱོར་སོགས་ལ་མེད་ཅེས་འཁོད།
༢ བསྲུང་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ བདེན་བྲལ་དུ་ནི་བཞུགས་པའོ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༤ ཏའི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ ནོར་བུ་པདྨ་རཱ་གའི་འོད།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༦ ཝ་དཔར་དུ་‘རིན་ཆེན་’ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་དང་ཆག་ལོའ་འགྱུར་དུ་མེད་ཅེས་འཁོད། ི
༧ རླུང་གི་མཚམས་སུ་བཞུགས་པའོ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༨ དུར་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༩ ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་གཡས་རྣམས་སུ།། ཆག་ལོ།
ཨུཏྤལ་དཀར་པོ་གནས་རྣམས་སུ།། ལེགས་སྦྱར།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 23

ཅན་གྱིས་གཡོན་དུ་བསམ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབང་མཛད་དེ།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་ཡང་།། ‘བྱུང་ནས་སླར་ནི་བྱོན་ནས་སུ།།’1

‘བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་

བཞུགས་པར་འགྱུར།།’2

རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རིམ་གཉིས་པར།། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་
སོགས་པ་དབྱུང།།3

མེ་ཡི་མཚམས་སུ་དགོད་བྱ་བ།། ‘རྡོ་རྗེ་གཟུགས་ནི་ཡིད་འོང་
བ༑༑’4

ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་དཀར་བ་སྟེ།། དབུ་རྒྱན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དཔལ།། གཉིས་ཀྱིས་མེ་ལོང་འཛིན་མཛད་དེ།། ལྷག་མ་གཏི་མུག་དགའ་

5

དང་མཚུངས།། བདེན་
བྲལ་ཕྱོགས་6

དགོད་ལྷ་མོ་ནི།། རྡོ་རྗེ་སྒྲ་སྟེ་7

ཕྱག་དྲུག་མ།།8

ཞལ་གསུམ་སྐུ་མདོག་
སེར་མོ་སྟེ།། དབུ་རྒྱན་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ཡིན།། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་པི་ཝང་བསྣམས།། ལྷག་མ་མཱ་མ་ཀཱི་དང་མཚུངས།། ‘རླུང་གི་ཕྱོགས་དགོད་ལྷ་མོ་ནི།།’9

རྡོ་རྗེ་

དྲི་སྟེ་ཕྱག་དྲུག་མ།།10 ཞལ་གསུམ་སྐུ་མདོག་དམར་མོ་སྟེ།། ‘སྣང་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཐོར་ཚུགས་ཅན།།’11 ‘ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དུང་བསྣམས་ཏེ།།’12 ལྷག་མ་གོས་དཀར་ཅན་དང་མཚུངས།། དབང་ལྡན་ཕྱོགས་དགོད་ལྷ་མོ་ནི།། རྡོ་རྗེ་རོ་སྟེ་ཕྱག་དྲུག་མ།།13 ཞལ་

༡ ཕྱུང་འདི་སླར་ཡང་བྱོན་ནས་སུ།། ཆག་ལོ།
༢ ཞི་བའི་གནས་སུ་བཞུགས་པར་འགྱུར།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༣ བྱུང་།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ ལྷ་མོ་ཡིད་འོང་གཟུགས་རྡོ་རྗེ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༥ དག་ སྡེ་དཔར། ཅོ་དཔར།
༦ ཝ་དཔར་དུ་‘ཕྱོགས་’ཞེས་པ་དོན་ཐོབ་ལས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་མེད་ཅེས་འཁོད།
༧ དགྲ་སྟ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༨ པ།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༩ རླུང་གི་གནས་དགོད་ལྷ་མོ་ནི།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༠ པ།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༡ འོད་དཔག་མེད་ཀྱང་ཐོར་ཚུགས་འཆང།། ཆག་ལོ།
༡༢ ཕྱག་གཉིས་ཀྱང་ནི་དུང་གིས་བྲེལ།། ཆག་ལོ།
༡༣ པ།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

24 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

གསུམ་སྐུ་མདོག་ལྗང་གུ་སྟེ།།1

དབུ་རྒྱན་ལ་ནི་རྔ་སྒྲ་བཞུགས།། ཕྱག་གཉིས་ལ་ནི་རོ་
ཡི་སྣོད།། ལྷག་མ་སྒྲོལ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་འཁྱུད་དེ།། ‘འཁོར་
ལོའ་ི

2

དབུས་ན་རབ་བཞུགས་པར།།’3

རྡོ་རྗེ་རེག་བྱ་4

བསམ་བྱ་སྟེ།། ཞལ་སོགས་
བདག་པོ་ལྟ་བུའོ།། རིམ་པ་གསུམ་པ་5

ཤར་གྱི་ནི།། སྣམ་བུར་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་
དབྱུང་༑༑ མཻཾ་ཐླིཾ་6

ས་བོན་ལས་བྱུང་བ།།7

བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་གཉིས།། ཨོཾ་གྱི་ས་བོན་
ལས་བྱུང་བ།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་སྙིང་པོ།། ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྣམ་བུ་ལ།། ‘གོ་རིམས་8 བཞིན་དུ་དགོད་པར་བྱ།།’9

ཨོཾ་དང་ཧཱུཾ་ལས་ཡང་དག་བྱུང།། འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་10
འཇམ་པའི་དབྱངས།། འདི་དག་ནུབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱ།། བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་དབྱུང་བ་ནི།། ཨོཾ་དང་སཾ་ཀི་ས་བོན་སྐྱེས།། སྒྲིབ་སེལ་ཀུན་དུ་བཟང་པོར་11བཅས།། འདི་དག་དབུ་རྒྱན་རང་གི་མགོན།། སྐུ་མདོག་སོགས་པ་དེ་དང་མཚུངས།། ཕྱག་དང་མཚོན་ཆ་དག་ཀྱང་ནི།། རང་རང་གི་ནི་བདག་པོར་མཚུངས།། བྱམས་པ་འབའ་ཞིག་གཡས་པ་ན།། ཀླུ་ཤིང་མེ་ཏོག་བསྣམས་པར་མཛད།། འདི་དག་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་སྦྱངས་ཤིང།།12 ལྷ་ཡི་

༡ སྔོ་ནག་གམ་མཐིང་ག་སྟེ།། ལེགས་སྦྱར།
༢ ལོ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ མེ་ཡི་དབུས་ན་རབ་བཞུགས་པ།། ལེགས་སྦྱར་གྱི་དཔེ་ཁ་ཅིག
༤ རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་ ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༥ པའི་ ཆག་ལོ།
༦ མེཾ་ཐིལ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༧ རྫོགས་པ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༨ རིམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༩ སྔགས་པས་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་དུ།། ཆག་ལོ།
སྔགས་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དབྱུང།། ལེགས་སྦྱར།
༡༠ དབང་ཕྱུག་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར། ཆག་ལོ།
༡༡ དབང་པོར་ སྡེ་དཔར། ཅོ་དཔར།
༡༢ སྦྱོང་ཞིང།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
སྦྱོངས་ཤིང།། ཝ་དཔར།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 25

མིག་སོགས་སྩོལ་བ་པོ།། སེམས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་1

སྦྱངས་ནས་སུ།། སླར་བྱོན་ནས་ནི་
སྟན་ལ་བཞུགས།། ཡ་མཱནྟ་ཀྲྀཏ་2

སྔགས་ཀྱིས་ནི།། སྔགས་པས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དབྱུང་བ།། ‘རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དབུ་རྒྱན་ཅན།།’3

ཞལ་ནི་གནག་དང་དཀར་དང་
དམར༑༑ ‘འབར་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཁྲིགས།།’4

དབྱུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་
རྣམས༑༑ ཕྱག་གཡས་ན་ནི་བསྣམས་5

པར་མཛད།། ཐུགས་ཀར་སྡིགས་6

མཛུབ་ཞགས་

པ་དང།། དྲིལ་བུ་དགྲ་སྟ་གཡོན་པ་ན།། ‘གཡོན་བརྐྱང་པ་ཡི་གནས་པ་ཡིས།།’7

དབང་

པོ་ལ་སོགས་ཚོགས་བཅས་དང།། མི་བཟད་བགེགས་ཀྱང་སྐྲག་པར་མཛད།། ‘པདྨ་ཉི་མ་མནན་ནས་ནི།།’8

ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པར་གྱུར།། ‘པྲཛྙཱནྟ་ཀྲྀཏ་སྔགས་ཀྱིས་
ནི༑༑’9

‘རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དབུ་རྒྱན་ཅན།།’10 སྐུ་མདོག་དཀར་ཞིང་ནོར་བུས་བརྒྱན།། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་སྔགས་ཀྱིས་11དབྱུང།། གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་སྤྱན་གསུམ་པ།། དཀར་དང་གནག་དང་དམར་བའི་ཞལ།། མཆེ་བ་གཙིགས་ཤིང་རྣམ་པར་འགྱུར།། ‘འབར་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཁྲིགས།།’12 རྡོ་རྗེ་དབྱུག་པ་རལ་གྲི་ནི།། གཡས་

༡ ཝ་དཔར་དུ་‘སྐྱེ་མཆེད་’ཅེས་པ་ལེགས་སྦྱར་དང་ཆག་ལོའ་འགྱུར་དུ་གསལ་མེད་ཅེས་འཁོད། ི
༢ ཀྲིཏ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ ཝ་དཔར་དུ་ཚིག་རྐང་འདི་ལེགས་སྦྱར་དང་ཆག་ལོའ་འགྱུར་གཉིས་སུ་གསལ་མེད་ཅེས་འཁོད། ི
༤ མེ་འཕྲོ་འཐིབས་པོ་ཀུན་ནས་འཁྲིགས།། ཆག་ལོ།
༥ རྣམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ སྡིག་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༧ ཚིག་རྐང་འདི་པེ་དཔར་དང་སྣར་དཔར་གཉིས་སུ་མེད་པ་མ་ཟད་ཝ་དཔར་དུའང་ལེགས་སྦྱར་དང་ཆག་ལོའ་འགྱུར་དུ་མི་གསལ་ཞེས་འཁོད། ི
༨ པདྨ་ཉི་མ་མཉམ་གནས་ནི།། ཆག་ལོ།
པདྨ་ཉི་མ་མཉམ་གནས་ནས།། ལེགས་སྦྱར།
༩ པྲཛྙནྟ་ཀྲིཏ་སྔགས་ཀྱི་ནི།། པེ་དཔར།
པྲཛྙཱནྟ་ཀྲིཏ་སྔགས་ཀྱི་ནི།། སྣར་དཔར།
༡༠ རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༡ པས་ ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༢ མེ་འཕྲོ་འཐིབས་པོ་ཀུན་ནས་འཁྲུགས།། ཆག་ལོ།

26 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

ཀྱི་ཕྱག་ན་བསྣམས་པར་མཛད།། སྙིང་གར་སྡིགས་1

མཛུབ་ཞགས་པ་དང།། དྲིལ་བུ་དགྲ་སྟ་གཡོན་པ་ན།། ‘གཡོན་བརྐྱང་པ་ཡི་གནས་པ་ཡིས།།’2

མི་བཟད་བགེགས་ནི་
སྐྲག་པར་མཛད།། པདྨ་ཉི་མ་མནན་ནས་ནི།། ལྷོ་ཡི་3

ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པར་གྱུར།།
པདྨཱནྟ་ཀྲྀཏ་4

སྔགས་ཀྱིས་ནི།། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་5

རྟ་མགྲིན་དབྱུང།། སྤྱན་
གསུམ་པདྨ་རཱ་གའི་མདོག །ཞལ་ནི་དམར་དང་གནག་དང་དཀར།། ཞལ་གདངས་6 གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་བ་དང་།། འོད་དཔག་མེད་པའི་ཅོད་པན་ཅན།། དཔའ་བོ་གཡོན་བརྐྱང་པ་ཡིས་གནས།། ‘འབར་བའི་ཚོགས་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུགས།།’7

པདྨ་རལ་གྲི་
གཏུན་ཤིང་ནི།། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ན་བསྣམས་པར་མཛད།། བསྙེམས་དང་བཅས་པས་དྲིལ་བུ་དང།། དགྲ་སྟ་ཞགས་པ་གཡོན་ན་བསྣམས།། པདྨ་ཉི་མ་ལ་གནས་ཏེ།། ‘ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་གཟིགས་ནས་ནི།།’8

ཀླུ་9

རྣམས་སྐྲག་པར་མཛད་ནས་སུ།།

ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པར་འགྱུར།། བིགྷྣཱནྟ་ཀྲྀཏ་10སྔགས་ཀྱིས་ནི།། རྔ་སྒྲའི་ཅོད་པན་ཡང་དག་ལྡན།། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའ་འདབ་ལྟར་ལྗང་།། ི 11 བདུད་རྩིའི་འཁྱིལ་པ་དབྱུང་བར་བྱ།། ཞལ་ནི་སྔོ་དང་དམར་དང་དཀར།། ཞལ་གདངས་པ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར།།
༡ སྡིག་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ གཡོན་བརྐྱང་པ་ཡིས་གནས་པ་ཡི།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
གཡོན་རྐྱང་པ་ཡི་གོམས་སྟབས་ཀྱིས།། ཆག་ལོ།
༣ གཤིན་རྗེའི་ ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༤ པདྨཱནྟ་ཀྲིཏ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
ཡ་མཱནྟ་ཀྲྀཏ་ ལེགས་སྦྱར།
༥ གྱི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ ཞལ་རྩུབ་ ཆག་ལོ།
༧ མེ་འབར་ཚོགས་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུག །ཆག་ལོ།
༨ ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་གཟིགས་ནས།། ལེགས་སྦྱར།
༩ བགེགས་ ལེགས་སྦྱར།
༡༠ ཀྲིཏ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༡ སྔོ།། སྣར་དཔར།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 27

གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་སྤྱན་གསུམ་པ།། ‘འབར་བའི་འོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།།’1

སྣ་

ཚོགས་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་དང།། གཏུན་ཤིང་རྣམས་ནི་གཡས་པ་ན།། སྡིགས་མཛུབ་ཞགས་པར་བཅས་པ་དང།། དྲིལ་བུ་དགྲ་སྟ་གཡོན་ན་བསྣམས།། 2

‘གཡོན་བརྐྱང་པ་
ཡི་གནས་པ་ཡིས།།’3

‘པདྨ་ཉི་མ་མནན་ནས་ནི།།’4

བྱང་གི་5

ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པར་
གྱུར༑༑ ‘རང་གི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིས།།’6

མི་གཡོ་བ་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ།། སྤྱན་
གསུམ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་མདོག །དབུ་རྒྱན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དཔལ།། མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཙིགས་པའི་ཞལ།། ཞལ་ནི་གནག་དང་དམར་དང་དཀར།། མི་བཟད་7

ཧ་ཧ་ཞེས་

བཞད་སྒྲ།། གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་སྟོབས་པོ་ཆེ།། རལ་གྲི་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་རྣམས།། གཡས་པའི་ཕྱག་ན་བསྣམས་པར་མཛད།། སྡིགས་མཛུབ་དང་ནི་དགྲ་སྟ་དང།། ཞགས་
པ8
་གཡོན་པའི་ཕྱག་ན་བསྣམས།། ‘རིམས་སོགས་འཇིགས་པའི་གདོན་འཇོམས་ཏེ།།’9 ‘གཡོན་བརྐྱང་པ་ཡི་10གནས་པ་ཡིས།།’11 པདྨ་ཉི་མ་ལ་གནས་ནས།། ཤར་ལྷོ་མཚམས་སུ་བཞུགས་པར་གྱུར།། རང་གི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི།། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་

༡ དམར་པོ་འབར་བས་རྣམ་པར་བརྒྱན།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༢ མཚམས་འདིར་ཝ་དཔར་དུ་‘བགེགས་རྣམས་སྐྲག་པར་མཛད་ནས་སུ།།’ ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་འདི་ལེགས་སྦྱར་དང་ཆག་ལོའ་འགྱུར་དུ་གསལ་ ིཡོད་ཅེས་འཁོད།
༣ གཡོན་རྐྱང་པ་ཡིས་གནས་པ་ཡིས།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
གཡོན་བརྐྱང་པ་ཡི་གོམ་པའི་སྟབས།། ཆག་ལོ།
༤ པདྨ་ཉི་མར་མཉམ་བཙུགས་ནས།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༥ ལུས་ངན་ ཆག་ལོ།
༦ རང་སྔགས་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་བ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༧ ཟད་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༨ ཡིས།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༩ བགེགས་དང་རིམས་སོགས་བཅོམ་ནས་ནི།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༠ ཡིས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༡ གཡོན་བརྐྱང་པ་ཡི་གོམས་པའི་སྟབས།། ཆག་ལོ།

28 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

འདོད་རྒྱལ་དབྱུང།། དྲག་པོ་1

ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་མདོག །རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དབུ་རྒྱན་
ཅན༑༑ ཞལ་ནི་གནག་དང་དམར་དང་དཀར།། ‘སྤྱན་གསུམ་མཆེ་བ་འཇིགས་སུ་རུང་༑༑’2

ཕྱག་གཉིས་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་མཛད་ཀྱི།།3

ཕྱག་རྒྱ་དག་ནི་འཆིང་4

བར་མཛད།། རྡོ་རྗེ་
རལ་གྲི་གཡས་དག་ན།། གཡོན་ན་ཞགས་པ་ལྕགས་ཀྱུ་འོ།། བདེན་བྲལ་བགེགས་ནི་འཇོམས་པ་འོ།། ‘གཡོན་བརྐྱང་གནས་པས་ཉི་མར་བཞུགས།།’5

རང་གི་སྔགས་ཀྱིས་

བསྐྱེད་པ་ཡི།།6

‘བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དབྱུག་སྔོན་བསྐྱེད།།’7

སྤྱན་གསུམ་སྤྲིན་སྔོན་
ལྟ་བུ་སྟེ།། འོད་དཔག་མེད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན།། ‘ཞལ་ནི་སྔོ་དང་དཀར་དང་དམར།།’8 གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་འཇིགས་པར་མཛད།། དབྱུག་པ་རལ་གྲི་འཁོར་ལོ་ནི།། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ན་བསྣམས་པར་མཛད།། སྙིང་གར་སྡིགས་མཛུབ་ཞགས་པ་9

དང།། ‘དགྲ་སྟ་

རྣམས་ནི་གཡོན་ན་བསྣམས།།’10 ‘ཡམས་ཀྱི་འཇིགས་པ་བསལ་ནས་ནི།། གཏུམ་པོ་11 གཡོན་བརྐྱང་གནས་པ་ཡིས།།’12 ‘པདྨ་ཉི་མ་ལ་གནས་ཏེ།།’13 ‘ནུབ་བྱང་མཚམས་སུ་

༡ དཔའ་བོ་ ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༢ གསུམ་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་འཇིགས་སུ་རུང།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༣ ཀྱིས།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ འཆང་ ཆག་ལོ།
༥ གཡོན་བརྐྱང་བ་ཡི་ཉི་མར་བཞུགས།། ཆག་ལོ།
༦ ཡིས།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༧ བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དབྱུག་སྔོན་དབྱུང།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༨ ཞལ་ནི་སྔོ་དང་དམར་དང་དཀར།། ལེགས་སྦྱར།
༩ རལ་གྲི་ ལེགས་སྦྱར།
༡༠ པདྨ་དགྲ་སྟ་གཡོན་རྣམས་ན།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ། ཝ་དཔར་དུ་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཚིག་བཀོད་ཚུལ་མ་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་བུ་སྟོན་གྱིས་
དཔྱད་པ་མཛད་ཡོད་ཅེས་འཁོད།
༡༡ ཝ་དཔར་དུ་‘གཏུམ་པོ་’ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་དང་ཆག་ལོའ་འགྱུར་གཉིས་ཀར་མི་གསལ་ཞེས་འཁོད་ཡོད། ི
༡༢ ཡམས་དང་འཚེ་བའི་འཇིགས་བསལ་ནས།། གཡོན་བརྐྱང་གོམས་སྟབས་གནས་པ་ཡིས།། ཆག་ལོ།
༡༣ པདྨ་ཉི་མར་མཉམ་བཙུགས་ཏེ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 29

བཞུགས་པར་གྱུར།།’1

རང་གི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི།།2

རྔ་སྒྲ་ཡིས་3

ནི་དབུ་རྒྱན་

ཅན༑༑ སྟོབས་པོ་ཆེ་ནི་སྔགས་པས་དབྱུང།། ‘ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའ་མདོག་འདྲ་བ།།’ ི 4

ཞལ་

ནི་གནག་དང་དམར་དང་དཀར།། སྤྱན་གསུམ་འཇིགས་པའི་སྒྲ་5

དང་ལྡན།། ཡན་ལག་

ཐམས་ཅད་སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན།། གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་འཇིགས་པར་བྱེད།། དབྱུག་པ་རལ་གྲི་འཁོར་ལོ་ནི།། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ན་བསྣམས་པར་མཛད།། ‘སྙིང་གར་སྡིགས་མཛུབ་ཞགས་པ་དང།། དགྲ་སྟ་རྣམས་ནི་གཡོན་ན་བསྣམས།།’6

‘གཡོན་བརྐྱང་པ་ཡི་
གནས་པ་ཡིས།། མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་འཇིགས་པ་འཇོམས།།’7

‘པདྨ་ཉི་མ་ལ་གནས་

ཏེ༑༑ བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་བཞུགས་པར་གྱུར།།’8

རང་གི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི།།

གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་9

བ་དབྱུང།། ‘མཁའ་ལྟར་སྔོ་བསངས་འཇིགས་པ་པོ།།’10
མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།། ‘ཞལ་ནི་སྔོ་དང་དམར་དང་དཀར།།’11 གཙོ་བོ་སྤྱན་གསུམ་གསུས་པ་འཕྱང།། གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས།། སྤྱི་བོར་

༡ ནུབ་བྱང་མཚམས་སུ་བཞུགས་པར་འགྱུར།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
རླུང་ལྷའི་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པའོ།། ཆག་ལོ།
༢ ཡིས།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ ཡི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའ་འདབ་འདྲའི་འོད། ི ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༥ དགྲ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ སྙིང་གར་སྡིག་མཛུབ་རལ་གྲི་དང།། ཞགས་པ་དགྲ་ལྟ་གཡོན་པར་བསྣམས།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
སྙིང་གར་སྡིག་མཛུབ་རལ་གྲི་དང།། པདྨ་དགྲ་སྟ་གཡོན་རྣམས་ན།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ། ཝ་དཔར་དུ་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཚིག་བཀོད་ཚུལ་མ་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་བུ་སྟོན་གྱིས་དཔྱད་པ་མཛད་ཡོད་ཅེས་འཁོད།
༧ མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་འཇིགས་པ་འཇོམས།། གཡོན་བརྐྱང་གོམས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ཏེ།། ཆག་ལོ།
༨ པདྨ་ཉི་མར་མཉམ་བཙུགས་ནས།། དབང་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པའོ།། ཆག་ལོ།
༩ འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༠ མཁའ་ལྟར་སྔོ་སངས་དྲག་པོ་ནི།། ཆག་ལོ།
༡༡ ཞལ་ནི་གནག་དང་དམར་དང་དཀར།། ལེགས་སྦྱར།
གནག་དང་དཀར་དང་དམར་བའི་ཞལ།། ཆག་ལོ།

30 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

གཙུག་ཏོར་འཛིན་པར་མཛད།། རྡོ་རྗེ་པདྨ་གཡས་དག་ན།། སྡིགས་མཛུབ་རལ་གྲི་གཡོན་ན་བསྣམས།། ‘འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇིགས་ཅན།།’1

‘གཏུམ་པོ་2

གཡོན་
བརྐྱང་གནས་པ་ཡིས།།’3

‘པདྨ་ཉི་མ་ལ་གནས་ཏེ།།’4

ཚངས་པའི་གནས་སུ་དེ་བཞུགས་
པའོ༑༑ རང་གི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི།། ‘བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་གནོད་མཛེས་དབྱུང་༑༑’5

‘སྤྱན་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་མདོག །’6

ཞལ་ནི་གནག་དང་དམར་དང་
དཀར༑༑ གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་འཇིགས་པའི་ཞལ།། མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་ནི།། གཡས་པའི་ཕྱག་ན་འཛིན་པར་མཛད།། སྙིང་གར་སྡིགས་མཛུབ་ཞགས་པ་དང།། པདྨ་རལ་གྲི་གཡོན་ན་བསྣམས།། ‘རྒྱུ་བ་དང་ནི་གནས་པའི་དུག༑’7

ཀ་ལ་ཀུ་ཏ་སོགས་ཀུན་དང།། བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཀུན་བཅོམ་སྟེ།། ཐམས་
ཅད་ཞི་བར་མཛད་ནས་ནི།། མ་ལུས་བཀའ་

8

ནི་རྫོགས་བྱས་ལ།། གཡོན་བརྐྱང་པ་ཡི་
གནས་པ་ཡིས།། ‘པདྨ་ཉི་མ་ལ་གནས་ཏེ།།’9

ས་ཡི་འོག་ཏུ་དེ་བཞུགས་སོ།། ལྷ་ནི་སུམ་
ཅུ་གཉིས་རང་བཞིན།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་10ནས་ནི།། འཁོར་ལོའ་དབུས་ ིསུ་གནས་གྱུར་ན།། དེ་ནས་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་བརྩམ།། “སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ཡུངས་ཀར་ ིབསམ༑༑ འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་ཡུངས་ཀར་ལ།། གསང་བའི་སྔགས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཡི།།
༡ འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇིག་ཅིང།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ ཝ་དཔར་དུ་‘གཏུམ་པོ་’ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་དང་ཆག་ལོའ་འགྱུར་གཉིས་ཀར་མི་གསལ་ཞེས་འཁོད་ཡོད། ི
༣ གཡོན་བརྐྱང་གོམས་སྟབས་སྙེམས་པ་ཡིས།། ཆག་ལོ།
༤ པདྨ་ཉི་མར་མཉམ་གནས་ནས།། ཆག་ལོ།
༥ གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྔགས་པས་དབྱུང།། ཆག་ལོ།
༦ སྤྱན་གསུམ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོའ་འོད།། ི ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
སྤྱན་གསུམ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོའ་མདོག ། ི བུ་སྟོན།
༧ བརྟན་པ་དང་ནི་གཡོ་བའི་དུག ། ཆག་ལོ།
༨ ཀ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༩ པདྨ་ཉི་མར་མཉམ་གནས་ཏེ།། ཆག་ལོ།
༡༠ ཕྱུང་ ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 31

ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་གནས་བསྒོམ་མོ།།”1

‘རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་ལ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་
ནི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།།’2

སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་དུ།། རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།།
རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་དེ་མི་སྤྲོ།། སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་མཉམ་པ།། རབ་མཆོག་སྤྲིན་ནི་སྤྲོ་བར་བྱ།།”3

“སློང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླས་ཏེ།།
‘མ་བསླངས་པ་ལའང་4

ཆགས་མི་བྱ།།’5

འདོད་པ་ཀུན་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་།། སྔགས་
ཀྱི་6

ཡན་ལག་‘མ་ཉམས་’7

བཟླས8

།།”9

“བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བ་ནི།། རྫོགས་ནས་རབ་

ཏུ་བསྡུ་བར་བྱ།།”10 འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། དོན་དམ་པ་ཡི་བཟླས་པར་བཤད༑༑ ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་བཟླས་པ་ཡང།། ཅི་འདོད་པར་ནི་རྣམ་གཉིས་བྱ།། སླར་ ིཡང་སྔགས་པས་བདག་ཉིད་ནི།། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱ།། ‘དེ་ནས་དཀྱིལ་

༡ སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ཉུངས་ཀར་བསམ།། འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་ཡུངས་ཀར་ལ།། ཡེ་ཤེས་གནས་ནི་མཉམ་དགའ་བ།། གསང་བའི་
ཡེ་ཤེས་བརྟགས་པར་བསྒོམ།། ཆག་ལོ། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༩༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ།། ཡུངས་ཀར་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་བ།། ཡེ་ཤེས་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བ།། གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་བརྟགས་པ་བསྒོམ།།” ཞེས་སོ།།
༢ རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྔ།། ཉུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚད་ཙམ།། ཆག་ལོ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༦ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་
ལྔ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚད་ཙམ།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་དུ།། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ན་སྤྲོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོང་མི་སྤྲོ།། སངས་རྒྱས་འབར་བ་མཉན་པའི་འོད།། རབ་མཆོག་སྤྲིན་རྣམས་སྤྲོ་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སླངས་པ་ལ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ བསླངས་ལ་དགའ་བར་ཡང་མི་བྱ།། ཆག་ལོ།
བསླང་པ་ལའང་ཆགས་མི་བྱ།། རྩ་རྒྱུད་འགོས་འགྱུར།
༦ ཀྱིས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༧ དབྱེར་མེད་ ཆག་ལོ།
༨ འདས།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༩ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སློངས་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླས་
ཏེ།། སློང་ལ་དགའ་བར་ཡང་མི་བྱ།། འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་།། སྔགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟླས།།” ཞེས་སོ།།
༡༠ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༢བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་
བྱ་ཞིང་།། རྫོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

32 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

འཁོར་གནས་པ་འདི།། ལྷ་མོས་བདག་པོ་མ་མཐོང་བས།།’1

ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་

བཞི་ཡིས།། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐུལ་བར་2

བྱེད།། “སེམས་ཅན་ཁམས་ན་གནས་ཀྱི་དབང་
ཕྱུག་ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས།། དགའ་བ་ཡིད་འོང་དོན་ཆེན་འདོད་པས་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ།། མགོན་པོ་3

གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། སེམས་ཅན་‘ཡབ་ཆེན་གཉེན་མཆོག་’4

བདག་ལ་དགྱེས་5

པར་མཛད་དུ་གསོལ།།”6

“རྡོ་རྗེ་སྐུ་
ཁྱོད་བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན།། ‘སངས་རྒྱས་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་

མཆོག་བསྒྲུབ་རབ་ཏུ་ཕན་པར་གཟིགས།།’7

མགོན་པོ་8

གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་
གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།།འདོད་ཆགས་དམ་ཚིག་ཆགས་པས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།།”9

“ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུང་སྟེ་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེ་བ།། འཇིག་རྟེན་དག་གི་དགོས་10པའི་དོན་མཛད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན།། མགོན་པོ་11གལ་ཏེ་

༡ དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་ལྷ་མོ།། བཞི་ཡིས་བདག་པོ་མ་མཐོང་ནས།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༢ བསྐུལ་བར་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
སད་པར་ ཆག་ལོ།
༣ མགོན་པོས་ ཆག་ལོ།
༤ ཡབ་གཉེན་མཆོག་ཆེན་ ཆག་ལོ།
༥ བགྱེས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༦བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་
གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས།། དགའ་བ་ཡིད་འོང་དོན་ཅན་འདོད་པས་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ།། མགོན་པོས་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། སེམས་ཅན་ཡབ་གཉེན་མཆོག་ཆེན་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།
༧ སངས་རྒྱས་རྣམས་དོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དོན་ཕན་པ་རྗེས་བསྟན་པ།། ཆག་ལོ།
༨ མགོན་པོས་ ཆག་ལོ།
༩ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༦བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཁྱོད་བཀའ་
ཡི་འཁོར་ལོ་སེམས་ཅན་མང་པོར་ཕན།། སངས་རྒྱས་རྣམས་དོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དོན་ཕན་པ་རྗེས་སྟོན་པ།། མགོན་པོས་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། ཆགས་པས་འདོད་ཆགས་དམ་ཚིག་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།
༡༠ དགོངས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༡ མགོན་པོས་ ཆག་ལོ།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 33

དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། སྤྱོད་པ་དྲི་མེད་1

ཀུན་དུ་བཟང་པོས་
བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད།།”2

“ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ཏེ་3

དམ་ཚིག་མཆོག་གི་ཕན་
དོན་ཆེ།། ‘ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་མཉམ་པ་ཉིད་གཟིགས་པ།།’4 མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མང་པོའ་གཏེར་གྱུར་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད།།” ི 5

དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཡོན་ཏན་ནི།།

‘བརྗོད་པས་མགོན་པོ་དེ་བསྐུལ་ནས།།’6

མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་ངོ་བོ་ཡིས།། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བསྟོད་པར་མཛད།། ‘མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཆེ།། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ནི་མཁའ་ཆེན་པོ།།’7

རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ།། ‘གསང་བའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།’8

‘རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རབ་ཏུ་དག །’9

རྡོ་རྗེ་ཞི་བ་དགའ་བ་ཆེ།། ‘རང་
བཞིན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་མཆོག །’10སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་ཟབ།། ‘རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད།། དངོས་ཉིད་དག་པ་གོས་མེད་པ།།’11

༡ རབ་དགའི་སྤྱོད་པས་ ཆག་ལོ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༦བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་
སྟེ་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེ་བ།། འཇིག་རྟེན་དག་ནི་དགོས་པའི་དོན་མཛད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན།། མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། རབ་དགའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད།།” ཅེས་སོ།།
༣ འདོད་པ་ ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༤ རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་མཉམ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐུགས་བརྩེ་བ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༧ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེ་འདོད་
པ་དམ་ཚིག་མཆོག་གི་ཕན་དོན་ཆེ།། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་མཉམ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐུགས་བརྩེ་བ།། མགོན་པོས་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དམ་པའི་གཏེར་གྱུར་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད།།” ཅེས་སོ།།
༦ བརྗོད་པས་བསླང་བའི་མགོན་པོ་ལ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༧ མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ནི་མཁས་པ་ཆེ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༨ གསང་བ་གསུམ་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཆག་ལོ།
༩ རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དག་པ་ཆེ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༠ རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཆོས་རྣམས་ནི།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༡ རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་དྲི་མེད་མཁའ།། རང་བཞིན་དག་པ་གོས་པ་མེད།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།

34 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

‘གསང་བའི་གསུང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།’1

‘རྡོ་རྗེ་མི་འཆི་2

འདོད་ཆགས་ཆེ།།’3

‘མི་རྟོག་4

ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན།།’5

འདོད་ཆགས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བརྙེས།། རྡོ་རྗེ་གསུང་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ།། ‘རྡོ་རྗེ་དགའ་བ་གདོན་མི་ཟ།།’6

བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ།།7 ‘སངས་རྒྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང།།’8

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།”9

‘དེ་ནས་

འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོད་གསོལ།། མཆོག་ཏུ་གསང་བ་ཇི་བཞིན་དོན་སྤྱད་ནས༑༑ རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་གཞུག །མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་པོ་བཞུགས།།’10 དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་པ།། ཧཱུཾ་གི་སྙིང་པོས་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། དེ་བྱུང་འགྲོ་ཀུན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསམ།། ‘ལངས་ནས་འགྲོ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཇི་བཞིན་སྤྱད་པར་བྱ།།’11 སྔགས་པས་ཏིང་འཛིན་དམིགས་པའི་ཚེ།། གང་ཚེ་ལུས་ནི་བསྐམས་གྱུར་ན།། ལུས་ངག་ཡིད་ནི་ཚིམ་བྱེད་པའི།། སྦྱོར་བ་འདི་ནི་

༡ གསང་བ་གསུངས་ཤིག་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ།། ཆག་ལོ།
༢ མཆི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ རྡོ་རྗེ་དཔག་མེད་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། ཝ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༤ རྟོགས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ མི་རྟོག་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་ཅན།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༦ དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་རྫོགས་སངས་རྒྱས།། ཝ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༧ མཛད།། ཆག་ལོ།
༨ དག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༩ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༨ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡེ་
ཤེས་ཆེ།། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ནི་མཁས་པ་ཆེ།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ།། གསང་བ་གསུངས་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དག་པ་ཆེ།། རྡོ་རྗེ་ཞི་བ་དགའ་བ་ཆེ།། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཆོས་རྣམས་ནི།། སྟོན་མཛོད་རྡོ་རྗེ་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ།། རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་ཟབ།། རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་དྲི་མེད་མཁའ།། རང་བཞིན་དག་པས་གོས་པ་མེད།། གསང་བ་གསུངས་ཤིག་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ།། རྡོ་རྗེ་དཔག་མེད་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། མི་རྟོག་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་ཅན།། འདོད་ཆགས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བརྙེས།། རྡོ་རྗེ་གསུངས་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་རྫོགས་སངས་རྒྱས།། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་མཛད།། དག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ།།” ཞེས་སོ།།
༡༠ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོད་དེ་ནས་འཁོར་ལོ་མཉེས་མཛད་སྟེ།། གསང་བ་མཆོག་ནི་ཇི་ལྟ་ཇི་བཞིན་རབ་གསལ་བྱས།།
རང་གི་ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་གཞུག །མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་པུ་བཞུགས་པར་གྱུར།། ཆག་ལོ།
༡༡ ལངས་ནས་དེའི་བློས་ཇི་བཞིན་སྤྱད་པར་བྱ།། ཝ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 35

བསྒོམ་པར་བྱ།། “མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པ་1

རུ།། ‘སྤྱི་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་
པར་བྱ།།’2

‘བདུད་རྩི་ལྔ་ནི་ངེས་འབེབས་པའི།། ཨོཾ་ནི་དེ་རུ་བསམ་པར་བྱ།།’3

རྡོ་རྗེ་
སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར།། ‘ལུས་ངག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་དག༑ ’4

ཐོབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།”5

‘དེ་ལྟར་སློབ་པའི་སྔགས་པ་ཡིས།།’6
སྦྱངས་དང་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ།། ལྐོག་མ་སྙིང་ག་ལེགས་སྦྱངས་ཤིང་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཚིམ་པར་7

བྱ།། ཧཱུཾ་གིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་བྱས་ལ།། ཡི་གེ་
ཨཱཿ8

ཡིས་རྟོགས་བྱས་ཏེ།། ‘ཨོཾ་གྱིས་མནན་ནས་སྦར་བར་བྱ།།’9

འདི་ནི་ཁ་ཟས་སྦྱང་
བྱ་བའོ།། ‘དང་པོ་མགྲིན་པའི་མཚམས་བསམ་པ།།’10 དེར་ནི་ཧྲཱིཿལས་བྱུང་བ་ཡི།། པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བསྒོམ།། ལྟེ་བའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་།། ‘ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཆེ།།’11 ‘རྩེ་མོ་ལྔ་པ་རྣམ་པར་བསམ།།’12 ‘རྩེ་མོ་དབུས་13མའི་སྟེང་དུ་ནི།། ཨོཾ་བསམ་ལྐོག་མ་

༡ སྤགས་པ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར། ཆག་ལོ།
དཔག་པ་ བུ་སྟོན།
༢ མགོ་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༣ ཨོཾ་ནི་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས།།བདུད་རྩི་ལྔ་པོ་དབབ་པར་བྱ།། ཝ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༤ ལུས་དང་ངག་སེམས་བདེར་གནས་པར།། ཝ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས། ༡༤༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་
དཔགས་པར་ནི།། མགོ་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ།། ཨོཾ་ཡིག་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས།། བདུད་རྩི་ལྔ་བོ་དབབ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར།། ལུས་དང་ངག་སེམས་བདེར་གནས་པར།། འགྱུར་བར་འདིར་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད།།” ཅེས་སོ།།
༦ དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་སྔགས་པ་ཡི།། ཆག་ལོ།
༧ སྦར་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༨ ཨ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༩ ཨོཾ་གྱིས་མནན་ནས་འབར་བར་བྱ།། ཆག་ལོ།
༡༠ དང་པོ་མགྲིན་པར་དུང་བསམས་ཏེ།། ཝ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༡ ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༢ རྩེ་ལྔ་པ་རྣམ་པར་བསམ།། སྣར་དཔར།
རྩེ་མོ་ལྔ་པར་བསམ།། པེ་དཔར།
༡༣ དབུ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

36 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

སྦྱང་བའོ།།’1

སྤྲིན་གྱི་སྒྲ་ནི་སྙིང་གར་བསམ།། རྩེ་གསུམ་མེ་ནི་དེ་ལ་2

སྤྲོ།། དེར་ནི་
བཟའ་བ་བསྲེག་3

པ་དག །འདི་ནི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ཡིན།། “རླུང་གིས་མེ་ནི་སྦར་བྱེད་
པ༑༑ ‘དེར་ནི་ཆུ་གང་འཚེད་པར་བྱེད།།’4

དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་སུ་ནི།།

“གང་དུ་མེ་ནི་རྒྱུ་བ་དག།།”5

‘བཟའ་བ་དང་ནི་བཏུང་བ་རྣམས།།’6

‘གང་ཅི་རུང་བ་ཆུའི་
དཀྱིལ་འཁོར།།’7

བཟའ་བ་ཁ་ཡི་པདྨ་ལས།། སྙིང་གའི་པདྨར་ཡང་དག་གཞུག8

།”9
“ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱིན་འོག་ཏུ།།’10 ཁ་སྦྱར་བ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།།11 གསང་བའི་པདྨ་ལས་བྱུང་བ།། ཐལ་པའི་མཐར་ནི་རྣམ་པར་བརྟག12 །”13 “རིམས་ནད་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད༑༑’14 དུག་ལ་སོགས་པས་མི་འཆི་ལ།། དེ་ནི་དུས་མིན་འཆི་མི་འགྱུར།། འཚེ་བ་

༡ རྩེ་མོ་དབུས་མའི་རྩེ་མོར་ཨོཾ།། རྣམ་བསམ་ལྐོག་མ་སྦྱང་བའོ།། ཆག་ལོ།
༢ ལས་ ཆག་ལོ།
༣ སྲེག་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ དེས་ཀྱང་ཆུ་ནི་འཚེད་པར་བྱེད།། ཆག་ལོ།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ། “རླུང་གིས་མེ་ནི་འབར་བྱས་ཏེ།།
ཆུ་ཡིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད།། དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་བ།། གང་དུ་མེ་ནི་བསྐྱོད་པའོ།།” ཞེས་སོ།། ཚིག་རྐང་མཐའ་མ་ཆག་ལོའ་འགྱུར་དུ་‘གང་དུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཡི།།’ ཞེས་གསལ། ི
༦ བསྲེག་བྱ་བཟའ་བཏུང་གང་ཅུང་ཟད། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༧ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཡིས་ནི།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
གང་ཅི་ཡང་རུང་ཆུ་དཀྱིལ་འཁོར།། པེ་དཔར།
གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཆུ་དཀྱིལ་འཁོར།། སྣར་དཔར།
༨ བཞག སྣར་དཔར།

༩ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ། “གང་ཞིག་ཟས་དང་བཏུང་བ་ནི།།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆུ་ལ་སྟེ།། པདྨ་ར་ཀྵཿཡིག་ཁ་མར་ལྟ།། སྙིང་གི་པདྨར་བཙུད་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༡༠ ལྟེ་བའི་པདྨ་ཕྱིན་རྗེས་ལ།། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༡༡ ཡི།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༡༢ བརྟགས།། པེ་དཔར།
༡༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༡ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ། “ལྟེ་བའི་པདྨར་འགྲོ་ཕྱི་རོལ།།
ཁ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། གསང་བའི་པདྨར་འགྲོ་མ་ཐག །ཐལ་བར་མཐའ་རུ་རྣམ་པར་བསྟན།།” ཞེས་སོ།།
༡༤ རྒས་པ་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད།། ཝ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། 37

ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇོམས་པའོ།།”1

རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དཔལ་མཆོག་སྲུབ་ཤིང་གིས།། ‘གསང་འདུས་སྦས་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་2

པ་ལས།།’3

སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་བདུད་རྩི་གང་ཐོབ་
དེས༑༑ འཇིག་4

རྟེན་མ་ལུས་འཆི་མེད་མྱུར་5

ཐོབ་ཤོག །སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ་ ‘སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་’6

མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨཱ་ཙཱརྱ་

ཤྲདྡྷཱ་7

ཀ་ར་ཝརྨ་དང། ཞུ་8

ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་
གཏན་ལ་ཕབ་པ།། །།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ། “རྒས་པ་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད།།
འཆི་བ་མེད་ཅིང་འབྲས་རྣམས་མེད།། དེ་ནི་གློ་བུར་འཆི་བ་མེད།། འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་འགྱུར་ཞིང་།།” ཞེས་སོ།།
༢ བསྲུབ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ གསང་བ་ཆུ་གཏེར་ཟབ་མོ་བསྲུབས་པ་ལས།། ཆག་ལོ།
༤ འདི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ ཉེར་ ལེགས་སྦྱར། ཆག་ལོ།
༦ སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༧ ཨཱ་ཙརྱ་ཤྲཱདྡྷ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༨ ཞུས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

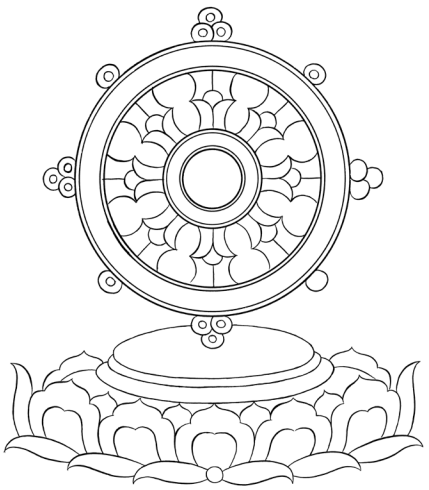

༈ རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་
བསྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ།

༄༅།། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཤྲཱི་གུ་ཧྱ་ས་མཱ་ཛ་མ་ཧཱ་ཡོ་ག་ཏནྟྲ་ཨུཏྤཱ་1

ད་ཀྲ་མ་སཱ་

དྷ་ན་སཱུ་ཏྲ་མེ་ཤྲ་ཕ་2

ཀ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་དཔལ་གསང་ ིབ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་3

བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ།
དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་

4

ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་དཔལ་ ིགསང་བ་འདུས་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་5

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མདོ་དང་
བསྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་བཏུས་ཏེ་བསྡུ་བར་བྱའོ།། དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་པོས་ཇི་སྐད་དུ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། དགོན་པ་ཆེན་པོའ་ས་ཕྱོགས་ནི།། མེ་ཏོག་ ིའབྲས་བུ་སོགས་པས་བརྒྱན།། རི་བོ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་

༡ ཨུཏྨ་ཏེ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ ནཾ་སྱ་སཱུ་ཏྲེ་མེ་བ་ལ། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ པའི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ པ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ ཀྱི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

40 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

ཅད་བསྡུས་པ་འགྲུབ།། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་དུ་འདུག་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ནམ་མཁའི་

1

དབྱིངས་ཀྱི་
དབུས་གནས་པར།། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ནི།། འོད་ཟེར་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ།། སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་ལྡན།། འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཀུན་དུ་ཁྱབ༑༑ ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་ཟླུམ་པོ་སྟེ།། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཡིས་བརྒྱན།། མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྔས་བརྒྱན་པ།། མདོར་ན་དེ་ལྟར་བསྒོམས་ནས་སུ།། གཟུགས་ནི་དབུས་སུ་བསྒོམ་2

པར་བྱ།། ཞེས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་3

པར་བྱ་བ་སྟེ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས།
རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འོད་འདྲ་ཞིང།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འཛིན་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མོས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་‘བསྐྱེད་པས་ཞེ་སྡང་’4

རྡོ་རྗེར་གྱུར་ནས་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཁྲོ་བོ་ཞེ་སྡང་གནས་ལས་སྐྱེས།།
གསོད་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དག །སྒྲུབ་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ལ།། གསོད་པའི་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པས་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་རིང་པོ་ལས་ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ་ ིབཅུ་ཕྱུང་ལ་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས། ཨོཾ་སུམྦྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་

༡ ནམ་མཁའི་ སྣར་དཔར།
༢ སྒོམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ སྐྱེད་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ བསྐྱེད་པས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཞེ་སྡང་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྲེས་པ། 41

སྔགས་ཀྱིས་ཁྲོ་བོའ་ི

1

རྒྱལ་པོ་གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བས་ཕྱོགས་བཅུའི་
བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་བཀུག་ནས་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཡི་དམ་བཅས་པ་རྫོགས་ནས་ཀྱང།། སྔགས་ཀྱི་གནས་ནི་བསྲུང་བར་བྱ།། བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་ནི།། གནས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་རློབ།། རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་ཆེན་པོ།། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། མེ་སྟག་འབར་བ་འདྲ་བ་ཡིས།། ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གདབ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་ཐབ་2

སྦྱོར་གྱི་ཕུར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཨོཾ་
གྷ་གྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོ་སྟེ་ཕུར་བུ་གདབ་བོ།། དེ་ནས་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའ་སྔགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་ར་བ་བསམ་པ་དང། ཧཱུཾ་ ིམཛད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་དྲ་བ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གིས་སའི་ཆ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་ཞིང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་དང་མཚམས་བཅིང་བ་དང་ར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་སྲུང་3

བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམས་ལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། དངོས་
པོ་མེད་པ་སྒོམ་པའི་དངོས།། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན།། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པ།། བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་འོ།། ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱིས་4

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་5

མོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས།
དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས།། ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་དབུས་སུ་བསྒོམ།།6

ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། རླུང་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བསྐྱེད་ནས། བསྡུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སའི་ཆ་བསྐྱེད་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་
༡ བོ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ ཐལ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ བསྲུང་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ གྱི་ སྣར་དཔར།
༥ སྒོམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ སྒོམ།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

42 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

པ་ལས། ཡི་གེ་བྷྲཱུཾ་གྱིས་1

གནས་བསྒོམ་སྟེ།། ཞེས་བྱ་བས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསམས་
ལ༑ དེར་ལེའུ་དང་པོ་ལས། གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡན།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་2

གནས།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་
ལ་སོགས་པའི་གདན་གྱིས་བརྒྱན་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་ལ།། གྲུ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི།།3

མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་པ།། གསལ་
ཞིང་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད།། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་4

བཞུགས་གནས་5

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ།། གནས་ནི་
བསྐྱེད་པ་སྔོན་འགྲོ་བས།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་བསྐྱེད་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་སེམས་པའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་གནས་པར་བསམས་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས༑ གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་ཁྱབ།། སངས་རྒྱས་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་6

ཏུ་རྒྱས།། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འཁྲུག །ཅེས་གསུངས་པ་
འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་དམིགས་པར་སྟན་7

པ་ཡིན་ནོ།། ད་ནི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་བརྩམ་8
པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། དམ་ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་ཆོ་ག་བཞིན།། འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བར་བྱ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ནས།། དངོས་གྲུབ་རབ་
༡ བྷྲུཾ་གྱི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ གྱིས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ ཡིས།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ ཀྱིས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ ནས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ ཀུན་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༧ པ་བསྟན་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༨ ཙམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྲེས་པ། 43

མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པར་བསྡུས་ཏེ། གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་1

དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོན་
དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ལ། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ།། ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་2

དབུས་གནས་པར།། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་‘གཟུགས་སུ་ཡོངས་’3

སུ་གྱུར་ནས། དེ་ནས་ལྡང་
བར་གྱུར་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བལྟས་4

ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་‘འཕྲོ་འདུ་བསྐྱེད་ནས་’5

སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་བཅུག་ལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཨོཾ་དྷརྨ་6

དྷཱ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་
ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་འབྱོར་ཏེ། དེ་བས་ན། ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལ་སྙོམས་འཇུག་པ༑༑ རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་མཆོག་གསུམ་ཡི་གེ་སྔགས།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྣམ་བསྒོམ་

༡ རྟོགས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ ཀྱིས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ གཟུགས་ཡོངས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ ལྟས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ ཕྲོ་བ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ དྷརྨཱ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

44 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

པ༑༑ བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་དག་གིས་1

བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ལ་རྡོ་རྗེ་ང་རྒྱལ་དེ་ལས་བྱུང་བ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྒོམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་གཟུགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་‘རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་’2

གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་
ནུས་པས་ན་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ནུ་མའི་བར་ནས་ཀླད་པའི་རྒྱ་3

བར་དུ།། ཆོ་ག་ཤེས་
པས་རྐང་མཐིལ་བར་དུ་དགོད།། ལྟེ་བ་རྐེད་པ་གསང་བར་4

རྒྱལ་བའི་སྲས།། རིགས་
ལྔ་རྣམས་ནི་དགོད་པར་རབ་ཏུ་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལུས་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་བྱའོ།། དེ་བས་ན་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན།། སངས་རྒྱས་ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།། རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་དག་ཀྱང།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག༑ ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། ད་ནི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཞལ་གསུམ་ལྟ་བུས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་5

དོན་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བདག་
ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དོན་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་གཟུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་ ིགྱིས་བརླབས་སོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

༡ གི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ རང་བཞིན་གྱི་སེམས་ཅན་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ རྒྱས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ བ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ ཀྱིས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྲེས་པ། 45

སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏེ་1

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དེ་
ནས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་འདིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་ལེའུ་‘བཅུ་གཅིག་པ་’2

ལས། རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ཧཱུཾ་ཞེས་
བྱ་བ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་རྣམ་པར་བསམ།། ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ཡི་གེ་ཨཱཿ3

ཞེས་རྣམ་
པར་བསམ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་མགོ་བོ་དང་ལྐོག་མ་དང་སྙིང་གའི་ཕྱོགས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་རྣམ་པར་བཀོད་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བཀུག་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་སྐུ་འཛིན་དཔལ་དང་ལྡན།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་4

ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གང་
ཡིན༑༑ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ།། ལེའུ་དང་པོ་ལས། རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། རྣམ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀུན་ལྡན་པའི།། སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་དམ་ཚིག་དང།། དབུ་

༡ ཏོ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ བཅུ་པ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ ཨ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ བཏབ་པ་ པེ་དཔར།

46 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།
རྒྱན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་མཆོག །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་འགྱུར་བ།། འདི་ནི་དམ་ཚིག་མཆོག་ཡིན་ཏེ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་མཆོག །དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་1

རབ་ཏུ་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྙིང་
གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་

2

ས་བོན་གྱིས་དགུག་པ་དང། དབུ་རྒྱན་ལ་རང་གི་བདག་
པོ་བསྒོམ་མོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་བསམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་གཞག །3

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
‘ཐུགས་ཀར་’4

ཡང་སྙིང་པོ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་5

མོ།། འདི་ལྟར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་ཚུལ་རྡོ་རྗེ།། ིཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའ་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ ིཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྤྱོད་པའི།། ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་འདིས་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་དང་ལྡན་པའི་གདོལ་པའི་བུ་མོ་ལེགས་པར་བསླབས་པའམ། ཡང་ན་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཕྱུངས་ཏེ་6

མདུན་དུ་བཞག་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ནུ་མའི་བར་ནས་ཀླད་

༡ གི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ དཔའི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ བཞག ། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ སྙིང་གར་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ སྒོམ་ པེ་དཔར།
༦ ཕྱུང་སྟེ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྲེས་པ། 47

པའི་རྒྱས་ཀྱི་བར།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་1

རིགས་ལྔ་དང་བསྲེ་བ་
བྱས་ལ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པས་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བྱ་སྟེ། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། བུད་མེད་གཟུགས་ལྡན་མདངས་བཟང་བ༑༑ ལོ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་གནས་གསུམ་གྱིས།། དབེན་པར་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བརྩམ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙུན་མོའ་མཆོག །སྤྱན་ ིལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བས།། སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཨོཾ་ཞེས་པ་དང་ཨཱཿཞེས་པས།། ཧཱུཾ་དང་ཕཊ་དུ་རྣམ་པར་བརྟག༑ འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཁྱབ་པ་ཡི།། པདྨ་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་སྤངས་ལ། ཆགས་ཤིང་ཆགས་པའི་ལྟ་བས་བལྟ།།2

འདི་
ནི་དམ་ཚིག་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཐབས་ཀྱི་རྡོ་‘རྗེས་མཉེས་’3

པར་བྱ་

ཞིང་༑ རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་སྔགས་བརྗོད་ལ་འཁྱུད་པ་དང་འོ་བྱ་བ་དང། གཞིབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ལ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གི་གླུ་ལེན་ཅིང་ལས་ལ་གནས་པར་བསྒོམ་མོ།། འབྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཕཊ་ཅེས་བརྗོད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྒོམས་4

ལ་སྔར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་
ཁང་ན་གནས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་དོན་ཡོད་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་གཞུང་འདི་དག་

༡ པའི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ ལྟ།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ རྗེ་གཉིས་ པེ་དཔར།
རྗེ་མཉེས་ སྣར་དཔར།
༤ བསྒོམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

48 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།
གིས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོའ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ།། ིདེ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལེའུ་དང་པོ་ལས་
གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་ལ་དེས་ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ལ་དེ་བཀུག་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་བཅུག་ན་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་འགྱུར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཕྱུང་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས་བསྡུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་1

རྗེས་སུ་བཅུག་ལ་སླར་བཀུག་སྟེ་གནས་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་བཀོད་ནས་ཕྱག་རྒྱ་2

བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པ་འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་
ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་པའོ།།
དེ་ནས་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་དུ།། རྣལ་འབྱོར་རིག་3

པས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྲ་མོའ་སྦྱོར་བའོ།། ལེའུ་བདུན་པ་ལས། སློང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་ ིབཟླས་ཏེ།། མ་བསླངས་4

པ་ལ་ཆགས་མི་བྱ།། འདོད་པ་ཀུན་ལ་5

ལོངས་སྤྱོད་ཅིང།།
སྔགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟླས།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་རྡོ་རྗེའི་6

བཟླས་

༡ ལོ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ བརྒྱ་ སྣར་དཔར།

༣ རིགས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ སླངས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ ལས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ རྗེ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྲེས་པ། 49

པ་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། བརྗོད་1

ནས་རྡོ་རྗེ་2

སྤྲོ་བ་ནི།། རྫོགས་
ནས་རབ་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་དག་གི་བཟླས་བརྗོད་བྱས་ལ་ཉེ་བར་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བཙུན་མོའ་བྷ་ག་ལ་བཞུགས་སོ།། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ ིཔ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་3

བཙུན་མོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བས་བསྟོད་པ་4

ཞེས་བྱ་བར་འདི་ཐམས་ཅད་བྱ་སྟེ། བདག་པོ་རང་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཞུགས་ལ།5

དེ་ནས་སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐུལ་བ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། མི་བསྐྱོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་6

མངོན་པར་བསྟོད་པས་ཡང་དག་
པར་སད་7

པར་བྱ་སྟེ། ཆོ་ག་བཞིན་ལེགས་པར་མཆོད་ནས་རང་གི་སྐུ་ལ་ལེགས་པར་
གཞུག་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར༑༑ བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། དེ་ཡི་དབུས་གནས་ཡི་གེ་ཧཱུཾ།། རང་གི་གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་བརྟག །རྡོ་རྗེ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར།། རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བསམ་པར་བྱ།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས།། སྙིང་ལ་དེ་ཡིས་རྣམ་བསྒོམས་ན༑༑8

དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་འགྱུར་བ།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན།། ཞེས་གསུངས་པ་

༡ རྗོད་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ རྗེའི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ པའི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ པས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༥ ཞུགས་པ་ལ། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༦ ཀྱི་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༧ བསད་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༨ བསྒོམ་ལ།། པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

50 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ།

འདིས་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསམས་1

ལ་ཉེ་བར་བསྡུ་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་
རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དང། དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བས་ཐུན་བཞིར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་2

གོམས་པས་བདག་དང་གཞན་
གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བྱའོ།། རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཁ་ཟས་དང།། ཕྱི་རོལ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དང།། རྡོ་རྗེ་ཆོས་ལ་རྟག་པར་ནི།། སྔགས་བཏོན་3

ཆོ་ག་སྤྱད་པར་བྱ།།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་བཤད་པའི་རིམ་པས་ཁ་ཟས་སྦྱང་བ་དང། ལྐོག་མ་སྦྱང་བ་དང། སྙིང་ག་སྦྱང་བ་དག་བྱས་ནས་བདུད་རྩི་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་ཀྱང་བྱའོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། སྔགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཇི་སྙེད་པ།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟག་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྔགས་དང། ཕྲེང་བའི་སྔགས་དང། གསང་སྔགས་དང། སྨན་དང། ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གིས་ཀྱང་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ལས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པའོ།།
དེ་ལྟར་མདོ་དང་བསྲེས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་གནས་ངེས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང། སྲུང་4

བའི་

༡ བསམ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༢ རྣལ་འབྱོར་གོམས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༣ སྟོན་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ བསྲུང་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྲེས་པ། 51

འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་དང། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང། སའི་ཆ་བསྐྱེད་1

པ་དང། གཞལ་

ཡས་ཁང་དང། དཀྱིལ་འཁོར་དགོད་པ་དང། དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པ་དང། ལྡང་བ་དང། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་པ་དང་༑ མཐར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང། སྔགས་ཀྱི་2

བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་
དགང་བ་དང། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུས་བྱས་པ་དང། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུས་བྱས་པ་དང། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རྡོ་རྗེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་3

པ་དང། དཀྱིལ་
འཁོར་ཕྱུང་བ་དང་༑ ཕྲ་མོའ་སྦྱོར་བ་དང། རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང། ངག་གི་བཟླས་པ་དང། དོན་ ིདམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང། རབ་ཏུ་བསྐུལ་བས་བསླང་བ་དང། བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དང། ཉེ་བར་བསྡུ་བ་དང། ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ ིདཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་4

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་5

མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྷརྨ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་6

དང་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ7

།། །།

༡ སྐྱེད་ པེ་དཔར།
༢ ཀྱིས་ པེ་དཔར།
༣ ཀྱིས་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༤ བརླབ་ སྣར་དཔར།
༥ ཞལ་ནས་ སྣར་དཔར།

༦ དྷརྨཱ་བྷྲ་དྲཱ་ པེ་དཔར། སྣར་དཔར།
༧ པ། སྡེ་དཔར།

༈ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་
བཞུགས་སོ།།

༄༅།། བླ་མ་དང་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་རིམ་པ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། གཞུང་གི་དོན་དངོས་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་དང་གསུམ། གཉིས་པ་(གཞུང་གི་དོན་དངོས་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ལ་གང་གིས་སྒྲུབ་པ་1

རྟེན་
གྱི་གང་ཟག །གང་དུ་བསྒྲུབ་པ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་2

ལམ་གྱི་རིམ་
པའོ༑༑ དང་པོ་(གང་གིས་སྒྲུབ་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་)ནི་ལམ་འདིར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ནི། དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་བ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལ་བསླབས་པ་དགོས་ཤིང་༑ མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཐེག་པ་གསར་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་3

འདོགས་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་
ཡིན་ནོ།། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལམ་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་གཉིས་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ལེགས་པར་ཁྲིད་ནས་མྱོང་བ་ཅུང་ཟད་རྙེད་པ་ནི་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། “ལག་ན་རྡོ་རྗེས་སྨྲས་པ། འཇམ་དཔལ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང། གང་གི་ཚེ་

༡ བསྒྲུབ་པ་ གཙང་དཔར། བླ་དཔར།
༢ སྒྲུབ་པ་ དབུས་དཔར།
༣ བརྡའ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར། བླ་དཔར།

54 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། འཇམ་དཔལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱའི།1

གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུག་
པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་བལྟར་མི་གཞུག་གོ །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ།།”2

ཞེས་དབང་བསྐུར་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན་དེས་མི་ཆོག་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དཔལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོར་ལྡན་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་སྐུ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་འཇོག་ནུས་པ་ཚིག་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་3

ཙམ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་ལེགས་པར་ཕྱེད་
པ་ཐོབ་པ་དགོས་ཏེ། ལམ་གྱི་ཆ་མ་ལུས་པའི་ས་བོན་ཐེབས་ནས་རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་གྱུར་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་སྣོད་རུང་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་དབང་བསྐུར་བ་དེའི་དུས་སུ་བླ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དཔང་དུ་བཞག་ནས་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པ་དགོས་ཏེ། སྡོམ་པ་འབྱུང་བ་ལས། “ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན།། སྲོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སླ།།4

‘འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་
༡ བྱ་ཡི། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། བླ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ད ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༨བ༤ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལག་ན་རྡོ་རྗེས་སྨྲས་པ། འཇམ་
དཔལ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱའི། གང་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ལྟར་མི་གཞུག་གོ །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ།།” ཞེས་གསལ།
༣ འབྲང་བ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༤ བླ།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

གང་གིས་སྒྲུབ་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག 55
སླ༑༑1

’ རྟག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྲུང་བར་བྱ།།”2

ཞེས་སྲོག་དང་བསྡོས་ནས་བསྲུང་དགོས་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་བསྲུངས་3

ན་དངོས་གྲུབ་མི་འཐོབ་ཅིང་ངན་འགྲོར་
ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེའང་རྩེ་མོ་ལས། “བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་ཏུ་ནི།། ‘ཅི་སྟེ་མངོན་པར་བརྩོན་བྱས་ཀྱང།།’ གང་ཟག་བཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ།། བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་དང།། ཐེ་ཚོམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནི།། ‘དཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་སྤྱོད་པ།།’ དད་པ་མེད་ཉིད་འགྲུབ་མི་འགྱུར།།”4

ཞེས་དང། མཉམ་སྦྱོར་
ལས༑ “དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་མ་ཞུགས་དང།། དམ་ཚིག་རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དང།། གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས།། བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་འགྲུབ་མི་འགྱུར།།”5

ཞེས་
སོ༑༑ དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བྱུང་ན་མཁའ་འགྲོ་དང་འབྱུང་པོས་སྲོག་འཕྲོག་ཅིང་དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་དང། སྦོམ་པོའ་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་དང། ིདམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་བཞེས་པ་དང་༑ དེ་ཤ་ཟ་སོགས་ཀྱིས་ཟོས་ཀྱང་སྟོན་པས་བསྐྱབ་པར་མི་མཛད་པར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་རྩ་ལྟུང་གི་རྣམ་བཤད་དུ་དྲངས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། ལྟུང་བ་དེ་ཡིས་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པའི་ཆའམ་ནུས་པ་དེ་སྟོབས་བཞིའི་སྒོ་ནས་འདག་པར་ནུས་ཀྱང་༑ ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བའི་ནུས་པ་བཀག་ནས་རྒྱུད་ཆུད་ཟོས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདག་པར་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས། དང་པོ་ནས་ལྟུང་བས་མ་གོས་པ་ཉིད་ལ་
༡ བླ།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཉེར་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༣༠༢ན༧ ཚིག་རྐང་གསུམ་
པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འཆི་བར་མཉམ་པར་འགྲོ་ཡང་སླའི།།’ ཞེས་གསལ།
༣ མ་བསྲུང་ དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ཤོག་གྲངས་༡༩༩བ༡ ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་བདུན་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཇི་སྟེ་མངོན་པར་
བརྩོན་བྱས་ཀྱང་།།’ ‘བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་བྱེད་པ།།’ ཞེས་གསལ།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མཉམ་སྦྱོར། བརྟག་པ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༤བ༢ ཅུང་མི་འདྲ་མི་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང།།
དམ་ཚིག་རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དག །གསང་བ་ཡང་དག་མི་ཤེས་པས།། བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ།།” ཞེས་གསལ།

56 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

འབད་པར་བྱའོ།། དམ་ཚིག་བསྲུངས་ན་ལམ་བསྒོམ་པ་ཆེར་མ་བྱུང་ཡང་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་མཆོག་འགྲུབ་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཡལ་བར་དོར་ནས་མངོན་རྟོགས་སོགས་ལ་འབད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ལྟ་ཞོག་བདེ་འགྲོའང་རྙེད་དཀའ་སྟེ། གསང་བའི་མཛོད་ལས༑ “དབང་བསྐུར་ཡང་དག་སྦྱིན་ལྡན་ན།། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐུར་འགྱུར།། དེ་ཡིས་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི།། མ་བསྒོམས་པར་ཡང་དངོས་གྲུབ་འཐོབ།། གང་ལ་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་།། གལ་ཏེ་དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་གནས།། སྐྱེ་འདིར་ལས་དབང་གིས་མ་གྲུབ༑༑ སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དངོས་གྲུབ་འཐོབ།། རེ་ཞིག་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ།། དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པ་ལྟ་ཞོག་གི །མི་ཡི་སྐྱེ་བ་རྙེད་པར་དཀའ།།”1

ཞེས་
དང་༑ དམ་ཚིག་ལྔ་པ་ལས་ཀྱང་༑ “གལ་ཏེ་ལྟུང་བ་མེད་གྱུར་ན།། ‘སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ།།”2

ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་
བ༑ དབང་རྣམ་དག་ལེན་པ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་བ་3

དང་གསུམ་

པོ་འདི་མེད་མི་རུང་གི་སྔོན་འགྲོའ་མཆོག་ཡིན་པས། གདམས་ངག་དམ་པ་རྒྱུད་སྡེའི་ ིསྙིང་པོ་ཕྱུང་བ་ཡིན་པས་གལ་ཆུང་དུ་མི་བཞག་པར་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དེ་གསུམ་ཚགས་སུ་ཆུད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སོ།། འདི་དག་གཙིགས་མེད་4

དུ་དོར་ནས་བླ་མ་མདུན་དུ་
བསྒོམས་ནས་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ཐན་ཐུན་དང། ཡིག་བརྒྱ་མཎྜལ་ལ་སྔོན་འགྲོའ་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། གསུང་རབ་གདམས་པར་ཤར་བའི་བཤེས་གཉེན་ ི
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ར སློབ་དཔོན་ས་ར་ཧ། ཐོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག ཤོག་གྲངས་༢༤༣ན༦ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབང་བསྐུར་ཡང་
དག་སྦྱིན་ལྡན་ན།། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དངོས་གྲུབ་འགྱུར།། དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི།། མ་བསྒྲུབས་པར་ཡང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ།། གང་ཡང་བསྒོམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་།། གལ་ཏེ་དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་གནས།། སྐྱེ་འདིར་ལས་དབང་གང་མ་གྲུབ།། རེ་ཞིག་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ།། དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཞོག་གི །མི་ཡི་སྐྱེ་བའང་རྙེད་པར་དཀའ།།” གཞུང་དུ་གསང་བའི་མཛོད་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེ་མ་རྙེད་པས་འདི་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཡོད།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ སློབ་དཔོན་དཔལ་པདྨ་འབྱུང་གནས། དམ་ཚིག་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨བ༢ ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྐྱེ་
བ་བཅུ་དྲུག་དག་ལ་འགྲུབ།།’ ཅེས་གསལ།
༣ སྲུང་བ་ དབུས་དཔར།

༤ རྩིས་མེད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། བླ་དཔར།

གང་དུ་བསྒྲུབ་པ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད། 57
གྱིས་མ་ཟིན་ཞིང། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མ་སྦྱངས་པས་ལམ་གྱི་འགྲོ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པས་ལན་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་སྐོར་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་གདམས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དེ་ནས་འོང་བ་ཡིན་པས། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་དེ་དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཙམ་ཁོ་ན་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ༑༑ དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས། བླ་མ་ལས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། གནང་བ་ཞུ་བ་འདི་མ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྣང་ཞིང། འཕགས་སྐོར་གྱི་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་།། གཉིས་པ་(གང་དུ་བསྒྲུབ་པ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་)ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། “དགོན་པ་ཆེན་པོའ་ས་ིཕྱོགས་ནི།། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་པས་བརྒྱན།། རི་བོ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པས་འགྲུབ།།”1

ཅེས་པའི་དོན་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་
ལ༑ འདི་ལ་སྒྲོན་གསལ་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྒྲས་ཟིན་ཚོད་ཀྱི་དོན་ཉིད་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། གནས་དེར་ཕྱག་བདར་དང་ཆག་ཆག་གདབ་པ་དང་མེ་ཏོག་བཀྲམ། རྡོར་དྲིལ་ལ་སོགས་པའི་ཆས་རྣམས་དང་ལྡན་པར་བྱའོ།། སྐབས་འདི་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།། གནས་དེར་འཇམ་པའི་སྟན་ལ་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་ནས་བསྒྲུབ་པར་བཤད་ཅིང་༑ འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ངེས་པ་ཤིན་ཏུ་དགོས་ཤིང། བསྙེན་པའི་སྐབས་སུ་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བསམ་པས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པས་ཆོག་གོ །སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ནི་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལས་རྐང་པ་གཡོན་གདན་ལ་ཕབ་ནས་གཡས་བརླ་སྟེང་དུ་བཞག་པ་སྟེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨བ༦ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དགོན་པ་ཆེན་པོའ་ས་ཕྱོགས་ ིམཆོག །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་པས་བརྒྱན།། རི་བོ་སྐྱེ་བོས་དབེན་པ་རུ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་བསྒྲུབ།།” ཅེས་སོ།།

58 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

ཀྱིས༑ “འཇམ་པའི་སྟན་ལ་འདུག་ནས་ནི།། སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལེགས་གནས་ཏེ༑༑”1

ཞེས་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས་སོ།།
གསུམ་པ་(ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་)ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་)ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང།། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། ‘དང་པོའ་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྡུས་པ།།’ དེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་ ིམཆོག༑ ‘ལས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོག་རྣལ་འབྱོར་མཆོག །”2

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་དོན་སྐུ་
གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པ་ལ་དང་པོ་སྦྱོར་བ། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་བསྒྲུབ་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ཡིན་ཞིང། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་མཆོག་ལའང་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱངས་ནས་དེའི་དོད་ལ་སྐུ་གསུམ་འོང་བའི་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞིར་ངེས་པར་གསུངས་སོ།། དེ་དག་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་དེ་ཉིད་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུར་འགྱུར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་བསྙེན་སྒྲུབ་བཞི་དང་རྣལ་འབྱོར་དྲུག་ཏུ་རིམ་པ་དང་པོ་འདུ་བའི་ཚུལ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། སྤྱིའི་ཆིངས་དེ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་རིམ་པ་དང་པོའ་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ ིཔའི་གནད་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དང། དེའི་ལམ་ཚང་བ་དང་མ་ཚང་བའི་མཚམས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། རིམ་པ་དང་པོའ་གནད་ལ་གོ་བ་མ་ལོན་པར་བྱས་པའི་མངོན་ ིརྟོགས་ལྷ་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་དབང་བསྐུར་ནས་མཆོད་པ་ཙམ་རེ་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་མགོ་མི་འཁོར་བར། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༢
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༢ན༡ ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དང་པོ་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྡུས་པས།།’ ‘ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣལ་འབྱོར་མཆོག །’ ཅེས་གསལ།

མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པ་ཚོགས་བསགས་པ། 59 གཉིས་པ་(མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་ཐུན་གྱི་ངོ་བོའ་རྣལ་འབྱོར་དང། ཐུན་ ིམཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་ངོ་བོའ་རྣལ་འབྱོར་) ི ལ་གསུམ། རྣལ་འབྱོར་དངོས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་དང། རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དང། མཇུག་གི་བྱ་བའོ།། དང་པོ་(རྣལ་འབྱོར་དངོས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་)ལ་གཉིས། མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པ་ཚོགས་བསགས་པ་1

དང། འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་སྲུང་བའི་2

འཁོར་ལོའོ།། དང་པོ་(མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་
པ་ཚོགས་བསགས་པ་)ནི་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་མཚོ་སྐྱེས་དང་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་གསུངས་པས་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། རྒྱ་གཞུང་ཐམས་ཅད་ནས་ཐུན་མཚམས་སུ་ཡིག་བརྒྱ་ཟློ་བ་མ་གཏོགས་སྔོན་འགྲོ་ལ་མཛད་པའི་བཤད་པ་མེད་ཀྱང། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་སྐོང་བའི་ཕྱིར་སྔོན་དུ་བཟླ་བར་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་བཞེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ།། དེའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གཅིག་པུ།། པད་དཀར་ཟླ་བའི་དབུས་གནས་པ༑༑ ཞེས་སོགས་རྡོར་སེམས་བསྒོམས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བཟླ་བར་གསུངས་ལ། རང་ཉིད་དེར་བསྒོམ་པ་དང་རང་གི་སྤྱི་བོར་བསྒོམ་པ་གང་ཡིན་མི་གསལ་ལ། བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བོར་བསྒོམ་པར་བཞེད་དོ།། ས་སྐྱ་པས་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མ་3

གྲི་
གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ཡབ་རྡོར་སེམས་དཀར་པོ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པར་བཤད་ཅིང། རུས་རྒྱན་ཡང་བྱེད་ལ། རིན་པོ་ཆེ་བས་ཡུམ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རུས་རྒྱན་དུ་མི་མཛད་དོ།། ཡུམ་གྲི་ཐོད་འཛིན་པ་རྒྱ་གཞུང་དུ་མི་གསལ་ལ། འདུས་པའི་སྐབས་སུ་ཡབ་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ཡུམ་ལའང་

༡ བསག་པ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༢ བསྲུང་བའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། བླ་དཔར།
༣ བསྙེམས་མ་ གཙང་དཔར།

60 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

འོང་བར་སྣང་ཞིང། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཚང་བར་ཡོད་པ་ལ་རུས་རྒྱན་1

བཤད་པ་མེད་
ལ༑ རུས་རྒྱན་ཡོད་པ་རྣམས་ལའང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བཤད་པ་མེད་པས། རིན་པོ་ཆེ་བའི་ལུགས་ལྟར་བྱའོ།། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་དབང་བསྐུར་རྒྱས་བཏབ་མཆོད་ནས༑ བདག་ནི་མི་ཤེས་རྨོངས་པ་ཡིས།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བསྡུ་ལན་གཉིས་བྱེད་པ་ས་སྐྱ་པ་ལ་མེད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་བ་བཞེད་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་ལ། རྗེས་སུ་གསོལ་གདབ་བྱེད་པ་ས་སྐྱ་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང་གོང་དུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དེས་ཁྱབ་པས་རིན་པོ་ཆེ་བའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་གོ །ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་རེ་བཟླས་ན་ལྟུང་བ་མི་འཕེལ་བ་དང་འབུམ་དུ་བཟླས་ན་ཉེས་པ་ཀུན་འདག་པར་གསུངས་སོ།།
བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། མདུན་དུ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམས་ནས་མཆོད་པ་སོགས་ཏེ། དང་པོར་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ཡིད་འཁུལ་བ་རེ་བྱ། དེ་ནས་བླ་མའི་སྐྱོན་བརྗོད་ན་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་སྨད་པ་དང་ཉེས་པ་མཉམ་པ་དང། བླ་མའི་གྲིབ་མ་ཡན་ཆད་ལ་འགོམས་ན་མཆོད་རྟེན་བཤིག་པའི་ཉེས་པ་དང་མཉམ་པ་དང། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱས་པས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་སྲིད་ལ་བླ་མ་ལ་སྨོད་པས་2

དངོས་གྲུབ་འཐོབ་
མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་བསམས་ལ་བླ་མའི་སྐྱོན་རྟོག་པ་མ་ཤོར་བར་བྱེད་པའི་སྡོམ་སེམས་མང་དུ་བཏང། དེ་ནས་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པར་བྱས་ལ་དད་པ་བསྒོམ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང། ཡོན་དབུལ་བ་དངོས་གྲུབ་ཞུ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཉམ་པ་དང། བླ་མའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔ་སོགས་སུ་

༡ རུས་བརྒྱན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། བླ་དཔར།
༢ སྨད་པས་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པ་ཚོགས་བསགས་པ། 61

བཞུགས་པ་དང། བླ་མའི་སྐུ་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ནས་མཆོད་པ་ལེན་པ་དང་༑ བླ་མ་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ཀྱང་བླའི་1

སྔགས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཕྱིན་ཆད་རྡོ་རྗེ་
སློབ་དཔོན་དེ་དང། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཉིས་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བའི་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དད་གུས་དྲག་པོ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ༑ དེ་ནས་མཆོད་བསྟོད་བྱ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བླང་བར་བྱས་ལ་བླ་མ་རང་ལ་བསྟིམ་མོ།། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་དབང་བཞི་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཀྱང་དབང་གསུམ་གྱིས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་དབང་དེ་དག་ཐོབ་པར་མོས་པ་ཡིན་ནོ།། རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་ཚོགས་ཞིང་གི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཐོག་མར་མཛད་པ་མི་སྣང་ཡང་བོད་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལ་ཐོག་མར་མཛད་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ།། བོད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་འགལ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ་རྣམས་མི་འཆོས་པ་དང་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བ་རྣམས་འཆོས་པར་བཞེད་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ།། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས། “སྙིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་མ་ལུས་པ།། ལྟ་བའི་དྲ་བས་བཅིངས་ལ་དམིགས་ནས་ནི།། ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མཉམ་མེད་པ།། སྔགས་པས་ཆོ་ག་འདི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ།།”2

ཞེས་པའི་དོན་འདིར་བཀོད་པ་ནི། དེ་ནས་བདག་གཉིས་
སུ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་སོགས་ཡིན་ནོ།། འཕགས་ལུགས་ལ་ཚོགས་ཞིང་དང་བདུན་རྣམ་དག་གི་གསལ་ཁ་ཆེར་མི་སྣང་ཡང། ཡེ་ཤེས་ཞབས་སོགས་ལུགས་གཞན་ལ་ཡོད་པས་འདྲ་བར་དགོངས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་བས་འདིར་དེ་དག་བསྣན་པར་སྣང་ལ། འདི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་དོན་ཡིན་ལ། ལྭ་བ་པས་ཨརྒྷཾ་
༡ སླ་ཡི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། བླ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང། ཤོག་གྲངས་༢༩བ༣ ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྔགས་པས་ཆོ་གས་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ།།’ ཞེས་གསལ།

62 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

ཕུལ་ལ་ཞེས་པ་ཙམ་གསུངས་ཤིང་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།།
དེ་དག་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་གི་མདུན་དུ་ཚོགས་གསོག་པའི་ཡུལ་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པ། དེའི་སྤྱན་སྔར་ཚོགས་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ། མཐར་ཚོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པའོ།། དང་པོ་(གང་གི་མདུན་དུ་ཚོགས་གསོག་པའི་ཡུལ་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པ་)ནི། སྔགས་པས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱ་དགོས་པས་རང་ལྷག་པའི་ལྷ་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་གདབ། འདིར་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། ཐུགས་ཀར་ཕྱག་མཚན་བསམ་པ་དཔལ་འབྲས་རྡོ་རྗེས་བཤད་ཅིང། ས་བོན་རྐྱང་པ་བྱེད་པའང་མང་པོས་བཤད་པས་གང་རུང་གིས་ཆོག་ལ། འདིར་སླ་བའི་ཕྱིར་པད་ཉི་དང་ས་བོན་ཙམ་མཛད་པའོ།། དེས་ན་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཏེ། ནུ་མའི་བར་གྱི་དབུས་དྲང་པོར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་ནི་ཕྱོགས་བཞི་དམར་མེ་རླུང་སེར་དབང་ལྡན་ནག་བདེན་བྲལ་ལྗང་ནག་ལྟེ་བ་ལྗང་གེ་སར་སེར་བ་སྟེ་སྤྱིར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་ལ་རིགས་མང་ཡང་འདིར་དེ་གཟུང་བར་བྱའོ།། ཧཱུཾ་སྔོན་པོར་བྱེད་པ་ནི་ལྷའི་ཁ་དོག་དང་བསྟུན་པའོ།། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བར་བྱས་པ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་སྣེ་མོར་ཚོགས་ཞིང་སྤྲུལ་པ་དང་འོད་ཟེར་གྱིས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཐ་མ་ལྟར་རོ།། སྤྱན་འདྲེན་པ་ལ་འོག་མིན་ནས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་བྱས་ནས་བཀུག་ཟིན་པ་དང་འོད་ཟེར་རང་གི་སྙིང་གར་སྡུད་པ་ནི་ཨ་བྷ་ཡའི་ལུགས་སོ།། ཚོགས་ཞིང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་སོགས་སོ།། སྒོམ་རྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་

མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པ་ཚོགས་བསགས་པ། 63
གྱི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ལྭ་བ་པ་དང་མན་ངག་སྙེ་མར་བཤད་དོ།། རྡོ་རྗེ་གུར་ལས། “བླ་མ་རྡོ་རྗེ་ཅན་མཆོད་ཅིང།། བདུན་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ།།1

”2

ཞེས་བླ་མ་ལ་ཚོགས་
གསོག་པར་གསུངས་ལ།3

བླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་པར་གུར་འགྲེལ་ལས་
བཤད༑ ལྭ་བ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལྟར་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་བཞུགས་པར་བཤད་པ་ལས། རིན་པོ་ཆེ་བས། བླ་མའི་བཞུགས་གནས་དམས་པ་ཡིན་པས་དེ་མི་འཐད་ལ་དེས་ན་འདི་ལྭ་བ་པས་མཛད་པ་མིན་གསུངས་ཀྱང་།4

གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་པ་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གནོད་མཛེས་རྐང་མཐིལ་དུ་དགོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལྭ་བ་པས་མཛད་པ་ཡིན་པར་སྣང་བས་རྒྱུ་མཚན་དེས་མ་མཛད་པར་བསྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དོ།། གཉིས་པ་(དེའི་སྤྱན་སྔར་ཚོགས་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་)ལ་བདུན་རྣམ་དག་བྱ་བ་དང། སྡོམ་པ་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(བདུན་རྣམ་དག་བྱ་བ་)ལ་ཆོ་གའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ༑ མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྐང་གྲངས་བསྟན་པའོ།།
དང་པོ་(ཆོ་གའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བདུན་ལས། མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ནམ་མཁའི་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོའང་དེ་ཙམ་དུ་སྤྲུལ་ནས་མཆོད་པར་བྱ་ཞིང། སྔགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེའི་བར་དུ་བཅུག་ནས་ཕུལ་བས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡིན་ལ། ཨོཾ་ནི་སྔགས་ཀྱི་མགོ་འདྲེན་པ་དང། སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད༑ ཨརྒྷཾ་མཆོད་ཡོན། པཱུ་ཛ་མེ་གྷ་མཆོད་སྤྲིན། ས་མུ་དྲ་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་མཆོད་སྔགས་
༡ དག་པ་བྱ།། གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༣༨བ༦
༣ གསུང་ལ། གཙང་དཔར།
༤ གསུང་ཡང་། གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

64 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

འདི་རྣམས་བསྒྱུར་བས་མཆོད་པའི་ཚིག་ཏུ་འོང་བར་སྣང་ལ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་སྐོར་དུ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཧཿཞེས་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་མི་སྟོན་ཡང་མཆོད་སྔགས་སུ་འགྲོ་བར་སྣང་ངོ་།། འདོད་ཡོན་ལྔ་འབུལ་བར་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཟླ་འོད་ལས་འབྱུང་ལ༑ འབུལ་བའི་སྔགས་ལ་གོང་མ་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཅུག་ནས་པཱུ་ཛ་མེ་གྷ་སོགས་ཀྱིས་འབུལ་བར་མཛད་ནས། འདོད་ཡོན་ལྔ་སྔགས་གཞན་ལྟར་འབུལ་བའི་ཚུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་བས་མཛད་སྣང་ནའང་ཉེར་སྤྱོད་རྣམས་འབུལ་བ་ལྟར་འདོད་ཡོན་ལྔའང་རུང་བས་སྔགས་གོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཕུལ་བས་ཆོག་གོ །གཉིས་པ་ཕྱག་1

འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མདོར་བྱས་
ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་མཛད་ལ། དེར་2

གཙོ་བོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་བྱུང་ཡང་ལྷ་སོ་
གཉིས་པོ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་མི་འགྲོ་ཞིང་ཚིགས་བཅད་འདི་རྣམས་རྒྱུད་ཕྱི་མར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་ལྷ་སོ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་པར་3

ནཱ་རོ་པས་
བཤད་དོ།། འདི་ལ་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་ཁྲོ་བོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། གང་ལ་ན། གང་ཞིག་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་སྣང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་སྤངས་རྟོགས་མཉམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་རིན་འབྱུང། འདུ་ཤེས་འོད་དཔག་མེད། འདུ་བྱེད་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱོད་པ། གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་ནི་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་ལྔ་དང། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་ལྔ་ནི་སའི་སྙིང་པོ་སོགས་ཡིན་ལ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་ནི་གཤེགས་

༡ གཉིས་པ་ལ་ཕྱག་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༢ དེང་ གཙང་དཔར།
༣ ཡིན་པ་ དབུས་དཔར།

མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པ་ཚོགས་བསགས་པ། 65

མ་བཞིའོ།། སྒྲུབ་ཐབས་1

སུ་བྱམས་པ་རྩ་རྒྱུས་དང་ཀུན་བཟང་ཚིགས་ལ་བཤད་ཅིང།
དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ལུས་དབང་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྲོ་བར་སྣང་ནའང་རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིར་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་དང་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་གཉིས་འགྲེལ་པར་བྱང་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་འཇམ་དབྱངས་ལ་བཤད་པས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ།། དེས་ན་ཡིད་དབང་བྱམས་པར་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་དོ།། ལྷ་རྣམས་གཙོ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པས་སྤངས་རྟོགས་ལའང་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་སྙམ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་སྤངས་རྟོགས་མཐོ་དམན་མེད་པའོ།། རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་ལྷའི་སྐུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ།། ཁྲོ་བོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཅན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་ཏེ་སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་ཞུགས་པ་ང་རྒྱལ་ལ་ཉེས་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་།། ང་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་དེའི་རིགས་ཅན་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དང་འདོད་ཆགས་ཆོས་ནི་འོད་དཔག་མེད་དེའི་རིགས་ཅན་རྟ་མགྲིན། རྡོ་རྗེ་ནི་དོན་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོལ་མ་ལ་བཛྲ་ར་ཏི་ཞེས་སོགས་ཡུམ་བཞི་རང་གི་ཡབ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང། དོན་གྲུབ་དང་དེ་ལ་དགའ་བས་རྡོ་རྗེ་དགའ་མར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། དེའི་རིགས་ཅན་བགེགས་མཐར་བྱེད་དོ།། བཅས་པ་ནི་གོང་དུ་སྨོས་པའི་ལྷའི་ཚོགས་དེ་དག་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། རིག་པ་ནི་ལྷ་མོ་སྟེ་རང་རང་གི་ཡུམ་མོ།། དེ་དག་དང་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དགའ་བ་ཆེན་པོས་དུས་རྟག་ཏུ་མྱོས་པ་སྟེ་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ།། སྡུད་པ་སྟེ་འགུགས་པའི་ལས་མཛད་པས་འདོད་རྒྱལ། དགའ་དང་ཞེས་པ་དབྱུག་སྔོན་ཅན་ཏེ་དགའ་བའི་སྐད་དོད་འཇོམས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་

༡ སྒྲུབས་ཐབས་ བླ་དཔར།

66 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

དབྱུག་སྔོན་ཅན་ནི་གཙོ་བོར་འཇོམས་པའི་ལས་བྱེད་པའོ།། རྣམ་པ་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ། མི་འགྱུར་ནི་མི་གཡོ་བ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཧཱུཾ་མཛད། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ། སེམས་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ཐོགས་པ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་1

སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་དེའི་རིགས་ཅན་ནོ།། མཚམས་ཀྱི་ཁྲོ་
བོའ་རིགས་བདག་འཆད་པ་ནི་རྨོངས་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་ཀུན་གྱི་མཇུག་ ིཏུ་སྦྱར་ལ། རྨོངས་པ་ནི་གཏི་མུག་སྟེ་རྣམ་སྣང། དེའི་རིགས་ཅན་མི་གཡོ་བ། སྒྲིབ་པ་ནི་ང་རྒྱལ་ཏེ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཅན་འདོད་རྒྱལ་ཞེས་སོགས་སོ།།
གསུམ་པ་སྡིག་པ་བཤགས་པ་ནི། བཤགས་པར་བགྱིའོ།། གང་གི་མདུན་དུ་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་སྤྱན་སྔར་རོ།། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྟེ་སྡིག་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།། གང་ན་གང་ཞིག་རྟོག་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་རྣམས་ནིའོ།། སྒྲིབ་པ་དེ་རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་ན། བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཀུན་རྟོག་མ་ལུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའོ༑༑ དུས་ཇི་ཙམ་ནས་བསགས་ན་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོའ་རྒྱུན་དང་འདྲ་བའི་སྲིད་པ་ཐོག་ ིམ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའོ།།
བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་དམན་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་དེ་ལས་གཞན་སོ་སྐྱེ་སྟེ་གང་ཟག་ལྔ་པོ་དེ་དག་གིས་མཛད་པའི་དགེ་བ་ཀུན་ལ་ཡང་དག་པར་ཡི་རང་བ་སྟེ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་༑ ཡི་རང་བའི་དགེ་བ་དེའང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའ་རྒྱུར་བསྔོ་བར་བགྱིའོ།། ིལྔ་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་
༡ འབྲང་བ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པ་ཚོགས་བསགས་པ། 67

ཟླ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་བསྒྲུབས་པ་སྟེ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཤེས་རབ་དང། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོལ་བར་བཞེད་པའི་སྙིང་རྗེ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཐབས་དང་གཉིས་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་རང་གི་ཡིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་དེ་ལ་དམིགས་པས་སེམས་དཔའ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེའི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་པ་དོན་དམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ༑༑ ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་མ་མ་ལས་བསྐྲུན་པ། ིས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དཀའ་ཐུབ་བམ་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་དབང་པོ་སྟེ་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།།
དྲུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ༑༑ ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ན། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང། དེའི་རྣམ་སྨིན་དག་པ་སྟེ་དེས་དྲངས་པའི་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སོ།། རྒྱུ་གང་ལས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་ལྷག་པར་མོས་པ་སྟེ༑ དེའི་ཁུར་འཁྱེར་བའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པས་བསྐྱེད་པའོ།། བདུན་པ་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཚུལ་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱིན་ ིསོགས་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ད་ནི་གནས་པར་བགྱིའོ།། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་ལྷ་སོ་གཉིས་མ་ལུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བློ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང། དེས་མཚོན་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་མི་འབྲལ་བར་དམ་བཅའ་བ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ལན་མང་དུ་བྱའོ།།

68 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

གཉིས་པ་(མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྐང་གྲངས་བསྟན་པ་)ནི། ཞེས་འཁོར་གསུམ་ཞེས་སོགས་སོ།། གཉིས་པ་(སྡོམ་པ་བཟུང་བ་)ནི། སྡོམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ་དབང་དང་འབྲེལ་བ་དགོས་ཀྱང་འདིར་ནི་དབང་གི་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་སྒྲ་གཅན་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ས་པཎ་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་ཀུན་ལ་འདིས་བྱས་པས་ཆོག་གོ །ཁ་ཅིག་ཐོག་མའི་ཤླཽ་ཀ་1

གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་ལམ་
ཐུན་མོང་བ་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ཟིན་སྔགས་སྡོམ་འཛིན་པ་དེས་འདི་བརྗོད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ནི་རིགས་ལྔའི་དམ་ཚིག་ཉིད་ཡིན་པས་རིགས་ལྔའི་དམ་ཚིག་བསྲུང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་དེའི་ནང་དུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ།། འདི་དག་རྒྱས་པར་ནི་རྩ་ལྟུང་གི་རྣམ་བཤད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་མདོར་བསྡུ་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམས་ནས་རང་གི་བདེ་དགེ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའི་བསམ་པ་མང་དུ་བཏང་སྟེ་རང་ཡི་དམ་དུ་ལྷག་པར་མོས་པས་སོ།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རག་ལས་པར་བལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་ཞིང། དངོས་སམ་ཡིད་ཀྱིས་མཆོད་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་རིགས་ལྔའི་དམ་ཚིག་ཡིན་པས་ཐུན་དྲུག་ཏུ་མ་ཆག་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རྣམ་སྣང་གི་དམ་ཚིག །ཚད་མེད་བཞི་དང་རང་གི་བདེ་དགེ་སེམས་ཅན་ལ་བསྔོ་བ་ནི་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག །ལྷ་

༡ ཤློ་ཀ་ གཙང་དཔར།
ཤློཀ་ དབུས་དཔར།

མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པ་ཚོགས་བསགས་པ། 69
དང་བླ་མ་དང་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཚིག །དེ་ལ་མཆོད་པ་ནི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ །དེའི་ཚེ་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པར་འཛིན་པའི་སྨོན་པ་ཡང་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་འོད་དཔག་མེད་པའི་དམ་ཚིག་གོ །བླངས་པའི་སྡོམ་པ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་ཚོགས་ཞིང་གི་སྐབས་འདིར་སྡོམ་པ་བཟུང་བར་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ལ། མཐར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་བསམས་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་འདོན་པར་ལྭ་བ་པས་བཤད་དོ།། (གསུམ་པ་མཐར་ཚོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པ།) དེ་ནས་དཔལ་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཞིང་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང། ལྭ་བ་པས་མི་དམིགས་པར་སེམས་པར་བཤད་ལ་གཞན་ཕལ་མོ་ཆེས་ཇི་ལྟར་བྱེད་མི་གསལ་ལོ།། མན་སྙེ་ལས་དེ་དག་གི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་བཀླག་པར་བྱའོ།། ཞེས་བཤད་པས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡེ་མ་སོང་ཞིང་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ཐུབ་པ་དང། དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་ཡིད་ལ་ལེགས་པར་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚིག་སྤྱི་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་འོང་བ་ལ་དང་པོ་སྒོམ་རྒྱུའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་བྱས་ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་བཏང་ངོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། གང་ཟིན་ཟིན་ནས་བསྐྱངས་ན་མི་རུང་ལ་ཡུན་ཐུང་ངེ་བ་ལ་1

བཅད་ཅིང། དེ་ནས་ཡང་ལྷག་མ་
དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པ་2

ནི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་བཙལ་ནས་དེ་ལ་བློ་
བཞག་སྟེ་བརྟན་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་བརྗོད་པའོ།། འཕགས་སྐོར་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་
༡ ཐུང་ངེ་པས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
ཐུང་ངེ་བས་ དབུས་དཔར།
༢ བསོག་པ་ དབུས་དཔར།

70 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

སུ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་བརྗོད་པ་མང་ཡང་བྷ་བྱ་ཀཱིརྟིའི་འགྲེལ་ཆུང་དུ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཞེས་པའི་སྔགས་འདི་གསུངས་སོ།། སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་བ་དང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་རྣམས་བསལ་ནས་མཆོག་གི་སྣང་ཞེན་འཆར་སླ་བ་དང། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་དང་སྲུང་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཡུན་རིང་དུ་ངེས་པ་ཐོན་པར་བྱའོ།། ཀུན་བཟང་ལས། “ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་ཕྱིར་སྟོང་པ་སྟེ།། ‘དེ་བཞིན་རྒྱུ་དང་བྲལ་བས་མཚན་མ་མེད།།’ རྟོག་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི།། མ་ལུས་སྨོན་པ་ལས་ནི་ངེས་པར་གྲོལ།།”1

ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་བསྒོམ་པ་ཉིད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ༑༑ སྔགས་ཀྱི་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ངའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་འབྲུ་བཤད་པ་ན་ཨ་ཧཾ་ཞེས་ཕྲལ་ནས་བྱེད་ཀྱང་འདོན་པའི་ཚེ་སོ་སོར་བྱེད་པ་མིན་ནོ།།
གཉིས་པ་(འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་སྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་)ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་བགེགས་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཕུར་བུས་གདབ་པ་སོགས་དང། སྔར་མེད་ཀྱི་བགེགས་ཕྱིས་མི་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྲུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ།། དང་པོ་(སྔར་ཡོད་ཀྱི་བགེགས་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཕུར་བུས་གདབ་པ་སོགས་)ལ་གང་གིས་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་བསྐྱེད་པ་དང། དེས་བགེགས་ལ་ཕུར་བུ་གདབ་པའི་དེ་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་(གང་གིས་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོ་བསྐྱེད་པ་)ལ་བཀའི་འཁོར་ལོའ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དང། འཁོར་ཁྲོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ ིཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་(བཀའི་འཁོར་ལོའ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་) ི ནི་མདོར་བྱས་སུ། “ཁྲོ་བོ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང། ཤོག་གྲངས་༢༩བ༤ ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་བྲལ་བས་མཚན་མ་མེད།།’ ཅེས་གསལ།

འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་སྲུང་བའི་འཁོར་ལ། 71

བཅུ་ནི་སྤྲོ་བར་བྱ།། ‘ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་རུ་ནི།།’ རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱ།།”1

ཞེས་པ་ཙམ་ལས་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པ་བསྒོམ་པའི་གསལ་ཁ་ཆེར་
མི་སྣང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པ་མི་བསྒོམ་ཟེར་ཡང་། ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བསྒོམ་པར་བཤད་ཅིང། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “ལོངས་སྤྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྡན།། རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཅན།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས།། གྲུ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ༑༑ ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི།། རྩིབས་བཅུ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ‘རྩིབས་བཅུ་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ།། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་ཕྱུང།། འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་བྱ་ཞིང།། མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།’ རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་སྤྲིན་སྤྲོས་པས།། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར།།”2

ཞེས་རྩིབས་བཅུ་པའི་འཁོར་ལོ་
བསྒོམ་པར་བཤད་ཅིང། དེའང་སྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་འདིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་པར་ནཱ་རོ་པས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང། འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་ཚིག་མངས་ཀྱི་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ།། གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་རྩིབས་བཅུ་པའི་འཁོར་ལོ་དང་དེའི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དེ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱེད་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། མདོར་བྱས་སུ། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། གནས་བསྲུང་བ་ནི་བརྩམ་པར་བྱ།།3

ཞེས་པ་ཙམ་ལས་དང་པོར་རྡོ་
རྗེ་འཆང་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ཡང། མདོ་བསྲེ་ལས། “དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༣ ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྩེ་མོ་ནི།།’ ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༦ ཚིག་རྐང་བཞི་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྩིབས་ཀུན་ལ་
ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ།། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་བྱུང་།། འགོག་པའི་རྡོ་རྗེས་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་།། མཆོག་ཏུ་མཛེས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།’ ཞེས་གསལ།
༣ བརྩམས་པར་བྱ།། བླ་དཔར།

72 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱའོ་”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང།
དེ་དག་གི་ཁུངས་སུ་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པའི་རྒྱུད་ཚན་གཉིས་དྲངས་ལ། དེ་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བའང་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང། དེ་ནི་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་མི་བསྐྱོད་པ་མངལ་འབྱིན་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེས་མཛད་པ་སོགས་སྒོ་དུ་མས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིང། མི་བསྐྱོད་པ་ཞུགས་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བའང་མདོ་བསྲེ་དེ་ཉིད་དུ་བཤད་ལ། མདོར་བྱས་སུ། “ཁྲོ་བོ་བཅུ་ནི་སྤྲོ་བར་བྱ།།”2

ཞེས་དང།
མདོར་བསྲེ་ལས་ཀྱང། “ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ་བཅུ་ཕྱུང་ལ།།” ི 3

ཞེས་འབྱུང་ལ། ཕྱུང་བའང་
རང་གི་སྐུ་ལས་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མིན་ནོ།། མདོར་བྱས་མདོ་བསྲེ་གཉིས་སུ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་ནས་ཁྲོ་བཅུ་བསྐྱེད་ཅིང་ཕྱུང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་ནའང། ཁྲོ་བོ་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གྱུར་ཟིན་ནས་འབྱིན་པས་གཞུང་དང་མི་འགལ་ལོ།། དེ་དག་ནི་ཁུངས་དགོད་པ་སྟེ་གཞུང་གི་དོན་ལ་དང་པོར་བཀའི་འཁོར་ལོའ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ནི་སྟོང་པའི་ ིངང་ལས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་ཁོང་སྟོང་དང་དེའི་སྟེང་འོག་གི་ཆ་གཉིས་ ིརྩིབས་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་ནང་དུ་ཁྲོ་བོ་དགོད་པ་4

དང་རྩིབས་བརྒྱད་ལྟེ་བ་ལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེ། ཤོག་གྲངས་༡༡ན༧ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྟེ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འོད་འདྲ་ཞིང་།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འཛིན་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མོས་པར་བྱའོ།།” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༣
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བསྲེ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༢
༤ བཀོད་པ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་སྲུང་བའི་འཁོར་ལ། 73

ཟུག་པའི་རྩིབས་སྟེང་དུ་མ་རེག་པར་ཁྲོ་བོ་བཀོད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཨ་བྷ་ཡའི་ལུགས་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་ཞིབ་པར་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་གཡས་སྐོར་དུ་མགྱོགས་པར་འཁོར་ཞིང་མེ་འབར་བའི་འོད་འཕྲོ་བར་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་བཞེད་ལ། སྲུང་འཁོར་གྱི་ཚེ་གཙོ་བོ་ཧཱུཾ་མཛད་དང་ཕྱིར་ཟློག་གི་དུས་སུ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བས་བྱེད་པ་དང་དེའི་ཚེ་འཁོར་ལོ་གཡོན་སྐོར་དུ་བྱེད་པའང་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱིས་བཤད་པས་རུང་ལ། བསྲུང་བྱ་སྙིང་གར་སྦེད་པ་སོགས་ལ་ཁུངས་མི་སྣང་ཞིང་མདུན་དུ་སྲུང་འཁོར་ཁྲོ་བོ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་ནས་གཙོ་བོའ་མངལ་དུ་ ི 1

བསྲུང་བྱ་བསྒོམ་
པར་ཨ་བྷ་ཡས་བཤད་དོ།། སྔོན་བྱུང་ལ་དང་པོར་ཞི་བའི་སྐུར་བཞུགས་པ་དེ་ཁྲོ་བོར་བསྒྱུར་ནས་བགེགས་གཞོམ་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞི་བ་དེ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ནི་ཧཱུཾ་མཛད་དུ་བསྒྱུར་བའང་མང་ངོ་།། རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་ཡུམ་ཡང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་དང་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་གཉིས་ཡོད་ལ། ལོངས་སྐུ་དཀར་པོ་ལ་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་སྔོན་པོ་ལ་ཡུམ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་མཛད་དོ།། ཞལ་གྱི་རིམ་པ་ནི་གཡས་བསྐོར་2

ཡིན་པས་དང་པོ་རྩ་ཞལ་གཉིས་པ་གཡས་གསུམ་པ་
གཡོན་ཞལ་གྱི་ཁ་དོག་ཡིན་ནོ།། ཕྱག་མཚན་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞི་བ་ལ་ཟླ་གདན་དང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ལ་ཉི་གདན་འབྱུང་བས་འདིར་གདན་བསྒྱུར་ཞིང། རྡོ་རྗེ་ནི་རྭ་གྱེས་པ་ཁ་དོག་ནག་པོ་གནམ་ལྕགས་འབར་བ་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ་ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ིགཉིས་པ་འཁོར་ཁྲོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ནི། གཤིན་རྗེ་ཞེས་སོགས་ཏེ་འོག་ཏུ་བཤད་

༡ མལ་དུ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། བླ་དཔར།

༢ གཡས་སྐོར་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

74 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

པར་བྱའོ།། འདི་དག་ལ་བཀའི་འཁོར་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོའ་བཀའི་བསྒོ་བ་སྒྲུབ་པའི་འཁོར་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པ་པོའ་ཕྱི་ནང་གི་བགེགས་གཞོམ་པའི་བཀའི་བསྒོ་བ་ཡིད་ཀྱིས་བྱའོ།།གཉིས་པ་(དེས་བགེགས་ལ་ཕུར་བུ་གདབ་པའི་དེ་ཉིད་)ལ་བགེགས་དགུག་པ་དང། དེ་ལ་ཕུར་བུ་གདབ་པ་གཉིས། དང་པོ་(བགེགས་དགུག་པ་)ནི། དེ་ནས་སྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོས་གནོད་མཛེས་ལ་གཟིགས་པ་ནི་འཕགས་སྐོར་བ་རྣམས་བཞེད་ལ། དེའི་བཀའ་ཉན་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པར་བཤད་ཅིང། མདོར་བྱས་སུ། “བགེགས་ཀུན་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར།། གནོད་མཛེས་བཀའ་སྩལ་ཕུར་བུས་གདབ།། ཨོཾ་སུཾ་བྷ་ནི་སུཾ་བྷ་”1

ཞེས་ཕུར་བུ་འདེབས་སྔགས་སུ་གསུངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང། འོག་
ཏུ༑ “ཁྲོ་བོའ་གཟུགས་ཅན་འདི་ཡིས་ནི།། བགེགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་བཀུག་ནས།།” ི 2 ཞེས་དང་པོར་ཧཱུཾ་བཞི་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོས་ནས་བགེགས་བཀུག་པའི་རྗེས་སུ་ཕུར་བུ་འདེབས་པར་གསུངས་ལ། མདོ་བསྲེ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།། སྔགས་ཀྱི་མགོར་ཨོཾ་དང་མཐར་སྭཱཧཱ་ཡོད་པ་ནི་སྦྲུལ་དང། གང་ཡང་མེད་པ་ནི་བཏུས་པ་དང། མགོ་དང་མཇུག་གང་རུང་ཞིག་མེད་པ་ནི་རིམ་བཞིན་མགོ་མེད་དང་མཐའ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ་སྔགས་ཀྱི་བརྡ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་འདིར་ནི་མཐའ་མེད་དེ། འདི་ལ་ཧཱུཾ་བཞི་པ་དང་ཞལ་བཞི་པའི་སྔགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྲེང་སྔགས་སོ།། དེ་ལ་ཨོཾ་ནི་སྔགས་ཀྱི་མགོ་འདྲེན་པ། སུཾ་བྷ་འདུལ་བ། ནི་སུཾ་བྷ་ངེས་པར་འདུལ་བ། ཧཱུཾ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ། གྲྀཧྞ་གྲྀཧྞ་ནི་ཟུངས་ཟུངས། གྲྀཧྞཱ་པཱ་ཡ་གྲྀཧྞཱ་པཱ་ཡ་ནི་འཛིན་དུ་ཆུག་འཛིན་དུ་ཆུག །ཨཱ་ན་ཡ་ཁུག་ཅིག །ཧོ་བྷ་ག་ཝཱན། ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བིདྱཱ་3

རཱ་

ཛ་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གནོད་མཛེས་ལ་བོས་ནས། ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིག་པའི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༣
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༤
༣ བི་དྱཱ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་སྲུང་བའི་འཁོར་ལ། 75

རྒྱལ་པོ་ཞེས་བསྟོད་པ་མཛད་ཅིང། བགེགས་རྣམས་ཟུངས་ལ་ཁུག །འཁོར་རྣམས་ཀྱང་བགེགས་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅེས་བསྐུལ་བའོ།། དེ་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱིས་བགེགས་བཀུག་ནས་ཁྲོན་པར་འཇུག་པར་ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་བཤད་ལ། དེ་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པར་བདེ་མཆོག་སོགས་ལས་འབྱུང་ངོ་།།
གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཕུར་བུ་གདབ་པ་)ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཕུར་བུ་བསྒྲུབ་པར་རྩ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ལ་སྐབས་འདིར་བྱེད་པར་མདོ་བསྲེར་བཤད་ཅིང། དེ་ནས་གཙོ་བོས་བྱང་གི་ཁྲོ་བོ་ལ་གཟིགས་པས་དེ་ལས་ཁྲོ་བོ་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་སྟོད་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་དང། སྨད་མདུང་རྩེ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པར་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་ཉིད་བསྐུལ་བས་དེ་རྣམས་བྱོན་ནས་བགེགས་ཀྱི་མགོར་ཟུག་པ་ཡིན་པར་སྔགས་དོན་ལས་གསལ་བས་གནོད་མཛེས་ཀྱིས་ཕུར་བུ་ཁྱེར་ནས་འདེབས་པ་མིན་ནོ།། གྷ་གྷ་གསོད་བྱེད། གྷཱ་ཏ་ཡ་གྷཱ་ཏ་ཡ་གཏོགས་ཤིག་གཏོགས་ཤིག །སརྦ་དུཥྚན་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད། ཕཊ་ཕཊ་ཁོས་ཁོས། ཀཱི་ལ་ཡ་ཀཱི་ལ་ཡ་ཕུར་བུས་ཐོབ་ཕུར་བུས་ཐོབ། སརྦ་པཱ་པཾ་1

སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་དེ་སྡིག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
ནོ༑༑ བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ། བཛྲ་དྷ་ར་ཨཛྙཱ་པ་ཡ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་གསོད་བྱེད་ཅེས་བོས་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བསྐུལ་ཞིང་ཉན་ནས་ཅི་བྱེད་ཅེ་ན་སྡིག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་བགེགས་ཐམས་ཅད་གཏོགས་ཤིག་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཕུར་བུ་ཐོབ་ཅིག་ཁོས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་བའོ།། འདིར་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་ཐོ་བ་གཡར་ཞེས་པ་མ་དག་སྟེ། དེའི་ཕྱག་ན་ཐོ་བ་མི་སྣང་ལ་ཕྱག་མཚན་དང་པོ་ཐོ་བར་བསྒྱུར་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ།། བགེགས་ལྷག་མ་བསྲེགས་ཤིང་ཤལ་མེ་རིས་འཁོར་བར་བསམ་མོ།།
༡ པཱ་བཾ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

76 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

གཉིས་པ་(སྔར་མེད་ཀྱི་བགེགས་ཕྱིས་མི་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྲུང་བའི་དེ་ཉིད་)ནི། མདོར་བྱས་སུ། “ཕྱོགས་བཅུར་ཕུར་བུས་བཏབ་ནས་ནི།། ‘སྟེང་དང་འོག་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརླབ།།”1

ཅེས་དང། མདོ་བསྲེར། “འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའ་སྔགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་ར་ ིབ་བསམ་པ་དང་ཧཱུཾ་མཛད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་དྲ་བ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གིས་སའི་ཆ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་ཞིང། ཡི་གེ་གསུམ་‘གྱི་’ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་བྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལས།
ཧཱུཾ་ཀ་ར་ཧཱུཾ་ཞེས་འདོན་པ་ཡོད་ཀྱང། ཊཱཀྐི་ཧཱུཾ་ཛཿཞེས་པས་བྱ་བ་ལེགས་སོ།། རིམ་པ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གེགས་ནི་གཉིས་ཏེ། བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་དང། བདུད་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་གཅོད་པའོ།། དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ནི་སྔོན་འགྲོའ་ཆོས་གཉིས་ཡིན་པར་མང་དུ་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱས་ལ། ིཡིད་དང་འདྲེས་ངེས་པ་རེ་བྱ་ཞིང། ཡིད་ཀྱིས་མི་བསྒོམ་པར་ངག་འདོན་བསྒྲིགས་པའི་བཤར་སྦྱང་ལ་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པར་མ་འཁྲུལ་བར་བྱའོ།། གཉིས་པ་(རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་)ལ་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས། དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ། སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་(གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་)ལ་སྣོད་འཇིག་པ་དང་མཐུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་དེ་ཉིད། ཆགས་པ་དང་མཐུན་པ་རྡོ་རྗེའི་སའི་ཆ་3

བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། དེར་གཞལ་ཡས་ཁང་
བསྒོམ་པ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དོ།། དང་པོ་(སྣོད་འཇིག་པ་དང་མཐུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་དེ་ཉིད་)ནི། ལམ་འདི་ལ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་ཟེར་ལ་འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༣ ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྟེང་འོག་ཡང་དག་བྱིན་
གྱིས་བརླབ།།’ ཅེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༥ ཚིག་གཅིག་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གྱིས་’ ཞེས་གསལ།
༣ སའི་ཆུ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སྣོད་འཇིག་པ་དང་མཐུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་དེ་ཉིད། 77

ཕོ་བྲང་དང་སྐུ་དང་འབྱོར་བ་དང་འཕྲིན་ལས་ལས་སོ།། ཚུལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དང་མཆོད་པའི་ཡོད་བྱད་དང་སྣོད་བཅུད་སྦྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཅན་དུ་བསྒོམས་པས་ན་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་སྟེ། འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམས་ནས་བགྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མོས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་ན་ལམ་འདི་ལ་ནི་སྦྱང་གཞིའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་སྦྱང་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་1

བཞིན་དུ་བསྒོམ་
པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་སྣོད་བཅུད་དང་འཁོར་བར་འཇུག་པ་སྦྱངས་ནས་དེའི་དོད་ལ་མཆོག་གི་སྣང་བ་དང་སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ནི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ ིལ༑ དེའང་2

ཐོག་མར་སྣོད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྟོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་དགོས་པས་
སྣོད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པ་ནི་མདོར་བྱས་སུ། “དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད།།”3

ཅེས་སོགས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ། “ཚིགས་བཅད་འདི་ཡིས་རྒྱུ་མི་རྒྱུའི།།
བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་སྟོང་པར་བསྒོམ།། ཆོ་གའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། ཡེ་ཤེས་ས་གཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ།།”4

ཅེས་གསུངས་པས། སྐབས་གཞན་དུ་སྭ་བྷཱ་ཝ་དང་ཤཱུ་ནྱ་
ཏཱ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ངག་ཏུ་བརྗོད་ནས་སྔགས་དོན་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་འདྲ་བར༑ འདིར་ཡང་ཚིགས་བཅད་འདོན་པ་དང་མཉམ་དུ་དེའི་དོན་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས་བརྗོད་པ་དང་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀ་བྱའོ།། ཚིགས་བཅད་འདི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པར་

༡ ཅི་ལྟ་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། དབུས་དཔར། བླ་དཔར།
༢ ཡིན། དེའང་ དབུས་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༤ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དངོས་པོ་མེད་ལ་བསྒོམ་པའི་དངོས།།”
ཞེས་གསལ།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༤

78 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་ཤིང་སྒྲོན་གསལ་དུ་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པའི་ཡིག་དོན་དང་སྤྱི་དོན་གཉིས་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང། སྤྱི་དོན་ལ་སྔགས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་འགྲོ་བ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ།། འདིའི་སྤྱི་དོན་ནི་སྒོམ་པ་པོ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྒོམ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་གསུངས་སོ།། རིན་པོ་ཆེ་བས་སྐབས་འདིར་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་བསྒོམ་གསུངས་ཤིང་1

མ་རྒྱུད་སོགས་ལུགས་གཞན་དུ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པ་
བསྒོམས་པ་2

འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བཤད་པ་སྣང་མོད་ཀྱང། དེ་དག་དང་འདི་
རྣམས་མི་གཅིག་ལ་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ནི་སྣོད་ཞིག་པ་ལ་བྱ་ཡི་3

བཅུད་ཞིག་པ་ལ་མི་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཤི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་
པ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྣོད་ཞིག་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་4

ཡིན་པ་ལ།
ཞར་ལ་བཅུད་ཀྱང་སྟོང་པར་བསྒོམ་པ་5

ནི་སྣོད་མེད་པར་བཅུད་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་
རོ༑༑ འོ་ན་སྣོད་བཅུད་ཞིག་པའི་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་6

འདི་སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་ཉེ་བར་བསྡུས་པ་7

ཙམ་ཡིད་ལ་
བྱས་པས་ཆོག་གམ་ལྟ་བ་རྙེད་པའི་དོན་སྐབས་དེར་དྲན་པ་དགོས་ཤེ་ན། འདིར་ནི་ཕྱི་

༡ གསུང་ཞིང་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༣ བྱ་ཡིས་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༤ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར།
༥ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར།
༦ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར།
༧ བཏུས་པ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

སྣོད་འཇིག་པ་དང་མཐུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་དེ་ཉིད། 79

མ་དགོས་པར་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་གསུངས་ཤིང། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་རིག་ངོ་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པས་སྣང་བ་ཞི་བའང་བསྒོམ་པར་1

འགྲོ་ལ། གལ་ཏེ་ལྟ་བ་དྲན་ནས་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་བློ་ངོ་
དེར་མི་ལྡོག་པར་སྣང་ན། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འཇའ་ཡལ་བ་བཞིན་དུ་བཏང་བའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའང་བསྒོམ་2

དགོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ནས་3
སྣང་བ་ངེས་པར་སྡུད་པའི་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་ནི་དེ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། མཆོག་གི་སྣང་ཞེན་སྐྱེ་བ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྡུད་པ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་གཅིག་གི་ངོ་ན་དེ་གཉིས་འདུ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སཾ་བྷུ་ཊ་4

ལས། “དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྣམ་བསམས་པས།།’ ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་བཀྲུ།།”5

ཞེས་པ་ལྟར་ནང་གི་དྲི་མ་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་
མདོར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་བ་བཅུད་སེམས་ཅན་དང་མི་རྒྱུ་བ་སྣོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱངས་ནས་མ་བསླད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཤེས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱའོ།། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བ་སྐབས་འདིར་དྲན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་ནི་ཛྙཱ་ནའོ།། དེ་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སོང་བ་ནི་བཛྲའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སོང་བར་མོས་ནས་རིང་དུ་མཉམ་པར་

༡ སྒོམ་པར་ དབུས་དཔར།
༢ སྒོམ་ དབུས་དཔར།
༣ སྒོམས་ནས་ དབུས་དཔར།
༤ སཾ་ཕུ་ཊ་ གཙང་དཔར།
སཾ་པུ་ཊ་ དབུས་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་དང་པོའ་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༧༤ན༣ ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དང་པོར་ ིསྟོང་ཉིད་བསམས་པས་ནི།།’ ཞེས་གསལ།

80 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

བཞག་པ་དགོས་ཀྱི། ལྟ་བ་ལ་གོ་ཡུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དང། ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་ནས་1

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཞེས་བརྗོད་པས་
ཅིའང་མི་ཕན་ནོ།། དེ་ལྟར་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱའོ།། སྲུང་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ཨ་བྷ་ཡས་བཤད་དོ།། གཉིས་པ་(སྣོད་ཆགས་པ་དང་མཐུན་པ་རྡོ་རྗེའི་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་)ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། ཧཱུཾ་གཉིས་ས་བོན་ཡཾ་ལས་བྱུང།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་ཆོས་
འབྱུང་དང། དབུས་ཞེས་པས་པདྨ་བསྟན་པར་ཨ་བྷ་ཡ་བཞེད་དོ།། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲུང་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ཀྱང། རྡོ་རྗེའི་ར་བ་མེ་རི་རྣམས་འདིར་འདོད་དགོས་ཏེ། གཞལ་ཡས་ཁང་འབྲི་བའི་3

ཚེ་མེ་རི་དང་རྡོ་རའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་དགོས་པ་ཀླུ་
བྱང་གིས་གསུངས་ཤིང། འདི་ནི་བསྒོམ་པ་4

ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ནང་དུ་
ཆོས་འབྱུང་སྒོམ་མི་སྒོམ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང། སྒྲོན་གསལ་དུ་གླེང་གཞི་བཤད་པར་ཆོས་འབྱུང་བསྒོམ་པ་5

ཐོན་པས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང། ཆོས་འབྱུང་འདོད་པ་ལའང་དབྱིབས་ཡོད་
མེད་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས།། གྲུ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།།”6

ཞེས་པ་ལྟར་ཟུར་གསུམ་དུ་བྱེད་ལ། ས་བོན་གྱི་ཡི་

༡ གཡེང་ནས་ དབུས་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༥ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།།
ཧཱུཾ་གཉིས་ས་བོན་ཡཾ་ལས་བྱུང་།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།།” ཞེས་གསལ།
༣ འདྲི་བའི་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༤ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར།
༥ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༧

སྣོད་ཆགས་པ་དང་མཐུན་པ་རྡོ་རྗེའི་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། 81

གེ་ལས་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་བཞེད་ཅིང། ཁ་དོག་ནི་དམར་སྐྱ་སྟེ། བྲི་བྱ་ལ་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་འདབ་མ་དམར་སྐྱ་བྱེད་པའང་ཆོས་འབྱུང་གི་ཁ་དོག་ཡིན་ནོ།། ཆོས་འབྱུང་གི་ཟུར་གཉིས་ནི་སྟེང་དང་གཅིག་འོག་ཏུ་བསྟན་པ་ངོས་གཉིས་ནི་ཐལ་མར་གནས་པ་སྟེ། ཆོས་འབྱུང་ཞེང་དང་1

དཀྱུས་མི་མཉམ་པར་ལྷག་
པ་ལྟ་བུ་མིན་པས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ་དགོས་སོ།། ཟུར་འོག་གི་ཕྲད་མཚམས་ནས་པདྨའི་ཡུ་བ་བྱུང་ནས་ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་པདྨ་ཁ་ཕྱེ་བ་2

འདབ་མ་སྣ་ཚོགས་པ་ཤིན་ཏུ་
རྒྱ་ཆེ་བར་གནས་པའོ།། དེའི་སྟེང་དུ། ཧཱུཾ་གཉིས་ས་བོན་ཡཾ་ལས་བྱུང།། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཧཱུཾ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རླུང་གི་ས་བོན་བཅུག་པ་ཡིན་ལ། ཡཾ་ལས་རླུང་དང་ཧཱུཾ་གཉིས་ལས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་རྡོ་རྗེའི་ཁ་དོག་3

ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་

བར་བཞེད་དོ།། ལུགས་གཞན་ལ་བ་དན་གྱིས་མཚན་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང། འདིར་མདོར་བྱས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཆར་ལ་རྡོ་རྗེས་མཚན་པར་གསུངས་སོ།། མང་རབ་ནི། རླུང་གིས་མེ་སྦར་དེས་ས་བསྲེགས་དེས་ཆུ་བསྐོལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཞུ་བས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་ཞོ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་གྱུར་པར་བཞེད་ཀྱང། འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་གང་དུའང་གསལ་ཁ་མི་སྣང་བས། སྐད་ཅིག་གིས་འདྲེས་པར་བསྒོམས་པས་4

ཆོག་གོ། དེ་ལྟ་བུའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དེ་ནི་མཐའ་ནས་
མཐའི་བར་དུ་ཆ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པ་གྲུ་བཞི་མཉམ་པ་ཡིན་ལ། ཁ་དོག་ནི་སྣ་ཚོགས་མདོག་སྟེ་དེ་ལའང་ལྗང་གུ་འབའ་ཞིག་དང་མདོག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་

༡ ཞེང་ལས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། བླ་དཔར།
༢ བྱེ་བ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༣ རྡོ་རྗེ་ཁ་དོག་ དབུས་དཔར།
༤ བསྒོམ་པས་ དབུས་དཔར།

82 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ཡིན་ནོ།། དེའང་1

ཤར་དཀར་ལྷོ་སེར་ནུབ་དམར་བྱང་ལྗང་དབུས་
སྔོ་བའོ།། དེའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ངོས་ལ་རྡོ་རྗེའི་རྭ་ལྔ་རེ་ལྔ་རེའི་ཉི་ཤ་དང་གསུམ་གསུམ་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་སྟེ། ཁ་དོག་ནི་རྭ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་མདོག་སྟེ་ཤར་གྱི་རྭ་གསུམ་དཀར་བ་སོགས་དང། ཡང་དབུས་རྭ་དཀར་བ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྭ་ལྷོ་བྱང་གི་མདོག་ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ་ཕྱོགས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ༑༑ དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་དང་གཞན་ཡང་ཟུག་མཚམས་རིང་ཐུང་ཞེང་ཚད་བྱ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཐིག་གི་སྒོ་ནས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་ནི་ཕྱག་ལེན་ནོར་བ་བརྒྱུད་པ་མང་བར་སྣང་ངོ་།། དེ་ལྟ་བུའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའ་རྟེན་ ིཡིན་པའི་ཕྱིར་སའི་ཆ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་དག་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས།། ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེའི་དབུས་སུ་བསམ།།”2

ཞེས་དང།
“བསྡུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ།།”3

ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང།
མདོར་བྱས་སུ། “དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བསྡུས།། རྡོ་རྗེ་ས་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་རྣམས་སྣོད་འཇིག་འཆགས་5

དང་སྦྱར་བ་

ཡིན་པར་ཀླུ་བྱང་གིས་གསུངས་སོ།། གསུམ་པ་(དེར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་)ནི། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར། “ཡི་གེ་བྷྲཱུཾ་གྱི་གནས་སྒོམ་སྟེ།།”6

ཞེས་དང། ལེའུ་བརྒྱད་པར། “དཔག་
༡ དེ་ལའང་ དབུས་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦ན༦ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་
གནས་པར།། རྡོ་རྗེ་ཀུན་སྐྱེས་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢ན༥
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༧ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་དག་བསྡུ། །རྡོ་
རྗེ་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།།” ཞེས་གསལ།
༥ འཇིག་ཆགས་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦ན༧ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡི་གེ་བྷྲུྃ་གྱིས་གནས་བསྒོམས་

གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། 83

ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ།།’ གྲུ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི།། ‘མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་པ།།’ གསལ་ཞིང་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད།།”1

ཅེས་པའི་དོན་མདོར་བྱས་སུ། “དེར་
ནི་བྷྲཱུཾ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།། ‘གཞལ་ཡས་ཁང་པ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།’ ཟུར་བཞི་དང་ནི་སྒོ་བཞི་དང།།”2

ཞེས་བྷྲཱུཾ་ལས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང། དཀར་པོར་བྱེད་པ་པཎྜི་ཏ་ཐུབ་
པ་དཔལ་བཟང་པོས་བཤད་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་སྤྲིན་འཕྲོ་བར་སྒྲོན་གསལ་དུ་འབྱུང་ངོ་།། སྐབས་འདིར་བྷྲཱུཾ་གཅིག་པུ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པར་མོས་པ་ཡིན་ལ། འོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཆ་སོ་སོ་ལ་རྒྱུ་ཡང་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་ངོ་།། རྩིག་པ་རིམ་པ་ལྔ་ནི། ཕྱི་མ་ཤར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་དེ་ནས་ལྷོ་སྟེ་གཡས་སྐོར་དུ་བྱས་ནས། རྩིག་པ་ནང་མ་དབུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་སྟེ་དེའང་རིགས་བདག་དབང་བཙན་པས་དེའི་ཁ་དོག་སྟེ། དཔེར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེ་སྡང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོར་ཡོད་ཀྱང་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པས་རྩིག་པ་ནང་མ་སྔོན་པོར་འོང་བ་ལྟ་བུའོ།། རྩིག་པ་ནི་ལྔ་སྦྲགས་ཏེ་རེ་རེའི་ཁ་དོག་ཀྱང་ཕྱོགས་བཞི་ཆར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ་ནང་ནས་ཕྱིར་རྩི་ན་ནི་སྔོ་ལྗང་དམར་སེར་དཀར་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ནི་ཨ་བྷ་ཡའི་ལུགས་ཡིན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་འདིས་ཁྱབ་པར་སྣང་ངོ་།། དེའི་སྟེང་དུ་ཕ་གུ་ནི་འདི་ལྟ་བུར་ཨ་བྷ་ཡས་བཤད་པས་སེར་པོ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ།། ཕ་གུའི་སྟེང་བྲེ་ཕུལ་བྱས་ནས་གསེར་གྱི་གདུང་བཞི་ཕྱི་ནང་དུ་བསྒྲིགས་པའི་ཕྱི་མའི་ངོས་ལ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་དོ་ཤལ་དང་

ཏེ།།” ཞེས་གསལ།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢བ༡ ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་ལ།།’ ‘གྲུ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི།།’ ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༧ ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།།’ ཞེས་གསལ།

84 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

དོ་ཤལ་ཕྱེད་པ་འཕྱང་བ་སྟེ། དེ་ལ་བྱ་འདབ་གུད་པ་བཏགས་ནས་ལྕམ་སྣེར་ཤར་བུ་རུས་རྒྱན་རྙིང་པའི་ཟ་ར་ཚགས་སམ་རིལ་བ་ཐུར་དུ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གང་དུ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་བྱེད་པར་ཨ་བྷ་ཡས་བཤད་དོ།། འདི་ལ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཀྲ་མ་ཤིརྵ་ཞེས་པ་ལ་དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཟེར་བ་རྒྱ་སྐད་མ་ཤེས་པའི་བླུན་གཏམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བསྒྱུར་ན་མགོ་བོའ་རིམ་པ་ཞེས་པ་སྟེ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཡ་མཐའི་ཡིན་པར་སྟོན་ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་པ་གསུང་ངོ་།།1

མདའ་ཡབ་འབུར་གསུམ་གྱི་དབུས་
མ་མཐོ་བ་ལ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལས་ཐོན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་ནི་དར་ལྕེ་གསུམ་པ་ལ་རི་དྭགས་དང་ཉ་སྤུ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་བུ་མིན་ནོ།། དེའང་ཕྱོགས་རེར་2

བཞི་བཞི་དང་གཉིས་གཉིས་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་སོ།། རྩིག་པའི་རྩ་བ་ནས་འདོད་སྣམ་ལ་ལྷ་མོ་སྣ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གནས་པས་བཅུ་དྲུག་གི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་༑ འདི་ལ་འདོད་ཡོན་གྱི་མཆོད་པ་གནས་པས་འདོད་སྣམ་དང། གཟུངས་མ་རྣམས་གནས་པས་གཟུངས་སྣམ་དང། གར་གྱི་ལྷ་མོ་བཞུགས་པས་གར་གྱི་སྣམ་བུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ༑༑ ཟླ་ཕྱེད་རྡོ་རྗེ་ནི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུའོ།། རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་དག་པ་སྦྱར་བས་ཕྱོགས་རེར་གཉིས་3

གཉིས་ཡིན་གསུངས་པ་4

མ་ངེས་

ཏེ༑ སྒོ་ཁྱུད་བརྒྱད་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བཞིའི་དག་པ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ལམ་འདིས་བགྲོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསལ་སྣང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་སྤྱི་གསལ་བོར་ཆགས་

༡ གསུངས་སོ།། བླ་དཔར།
༢ ཕྱོགས་རེ་རེ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༣ ཕྱོགས་རེ་རེ་གཉིས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། བླ་དཔར།
༤ གསུང་བ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། 85

པ་དགོས་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་ཐིག་གི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི་1

འདིར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་གོ་བར་མི་ནུས་པས་མ་སྤྲོས་པ་ཡིན་
ནོ༑༑ ལྷ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་མཚན་གདན་དུ་འོང་བ་ལྟར་ན། ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་ལོ་འོང་2

དགོས་པར་སྣང་ནའང། ལེའུ་དང་
པོ་ལས། “གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡན།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས༑༑”3

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། སྣ་ཚོགས་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བའི་གདན་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་པར་མདོ་བསྲེ་ལས་གསུངས་སོ།། མཱ་མ་ཀཱི་རིགས་གཉིས་འཛིན་པས་རྡོ་རྗེའི་གདན་ནོ།། སྤྱིར་ནི་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་སུ། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྱུང་བ་རིམ་རྩེགས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་དཔལ་འཛིན་སོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་འཕགས་ལུགས་སོགས་ཡིན་ནོ།། འབྱུང་བ་རིམ་རྩེགས་བསྐྱེད་པ་ལའང་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་གཉིས་ཏེ། མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་འབྱུང་བ་ཞུ་མི་ཞུ་གཉིས་དང། ཞུ་བ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལཱུ་ཨི་པ་དང། རྟེན་ཕྱིས་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་བརྟེན་པ་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་དང། བརྟེན་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ཕལ་མོ་ཆེའི་ལུགས་སོ།། འདིར་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལས། “གནས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྔོན་འགྲོ་བས།།’ རྡོ་རྗེ་གསུམ་བསྐྱེད་བསྒོམ་པར་བྱ།།”4

ཞེས་པ་ལྟར་མཛད་པའོ།།

༡ བྱའི་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༢ འཁོར་ལོའང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༡ན༡
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བསྲེ། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༣ ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གནས་ནི་བསྐྱེད་པ་སྔོན་
འགྲོ་བས།།’ ཞེས་གསལ། གཞུང་དུ་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྙེད་པས་མདོར་བསྲེ་དྲངས་པ་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།

86 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

གཉིས་པ་(དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་)ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ་ནི། འདིར་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཀུན་གྲུབ་པར་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་ཡི་གེ་སོགས་མི་བསྒོམ་སྟེ། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ིདེས་ན་འདི་ལ་ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱའོ།། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་རིགས་སུའི་ཟློས་པ་པོ་ཡིན་ཀྱང་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བྱེད་པ་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཞན་རྣམས་མཐུན་པ་ལ་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཟློས་པ་པོ་ལ་དགོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
པ་1
མི་འཐད་དེ། འདིར་མི་བསྐྱོད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱར་གསུངས་ཀྱི་འགོད་པ་པོར་མ་བཤད་པས་ཡི་གེའི་དོན་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། བླ་མ་གཞན་གྱིས་ནི་སྒྲོན་མ་རབ་གསལ་དང་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཤད་པ། མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྲེ་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་བཀག་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་འཆད་དོ།། མདོར་བྱས་སུ། “རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ནི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་ལྡན་གནས།།”2 ཞེས་གསུངས་ཤིང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངོ་།། གལ་ཏེ་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་ན་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་མི་བསྐྱོད་པ་གསུངས་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན༑ མདོ་བསྲེ་ལས། “གནས་བསྐྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས།”3

ཞེས་གསུངས་པ་དང། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། “དེ་

༡ གསུང་བ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༤
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བསྲེ། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༣ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གནས་ནི་བསྐྱེད་པ་སྔོན་འགྲོ་བས།། རྡོ་རྗེ་
གསུམ་བསྐྱེད་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས།” ཞེས་གསལ།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 87

ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྤྲུལ་པར་མཛད་དེ། གནས་ནི་སྒྲུབ་པ་སྔོན་འགྲོ་བས།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་བསྐྱེད་བསྒོམ་པར་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས་
ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བཞེད་མོད་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། “བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།”2

ཞེས་གསུངས་ཤིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་གཞན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའང་ཡོད་པས་མི་འགལ་ལོ།། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ལྟ་བུར་གསུངས་ལ། འདི་དང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་དང་མི་བསྐྱོད་པ་ཞི་བ་གསུམ་སྤྱིར་སྔོན་པོར་འདྲའང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་མཐིང་ནག །མི་བསྐྱོད་པ་ནི་སྔོ་ཞིང་གནག་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྔོ་སྐྱའི་རྣམ་པར་བྱའོ།། ཞལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ་འདིར་མ་གསུངས་པས་མ་བྲིས་སོ།། དབུ་སྐྲ་ལ་ཐོར་ཚུགས་དང་ཕྱེད་བཅིངས་དང་གྱེན་བརྫེས་གསུམ་དང། ཕྱེད་བཅིངས་ལ་ཟུར་ཕུད་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་འདིར་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ནི་དབུ་སྐྲ་རལ་པ་ཐོར་ཚུགས་སུ་བཅིངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་མེད་པར་སྤྱི་བོར་བཅིངས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་དབུ་སྐྲའི་ཕྱེད་སྤྱི་བོར་བཅིངས་ཤིང་ཕྱེད་ཐུར་དུ་འཕྱང་བའོ༑༑ རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ནི། དབུ་རྒྱན། སྙན་རྒྱན་གཉིས། མགུལ་རྒྱན། སེ་མོ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༢ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་ཀྱི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྤྲུལ་པར་མཛད་དེ། གནས་ནི་བསྒོམ་པ་སྔོན་འགྲོ་བས།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་བསྐྱེད་བསྒོམ་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༢བ༡ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།” ཞེས་གསལ།

88 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

དོ༑ དོ་ཤལ་གསུམ་སྟེ་ལྔ། ཕྱག་གདུབ། ཞབས་གདུབ་གཉིས་དང་བདུན། འོག་པག་དང་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དབུ་རྒྱན་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་རྩེ་ཕྲན་ལྔ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐག་པས་སྦྲེལ་བ་དབུ་ལ་བཅིངས་པ་ཡིན་ཞིང། སྙན་རྒྱན་ནི། སྙན་ལ་འཕྱང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་གདུ་བུ་ལྟ་བུ་དང། མགུལ་རྒྱན་ནི་མགུལ་འཁོར་བ་ཙམ་དང། སེ་མོ་དོ་ནི་ནུ་མའི་བར་དུ་སླེབ་པ། དོ་ཤལ་ནི་བརླ་ཕྲ་སྦོམ་མཚམས་སུ་སླེབ་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་ནི་མགུལ་བར་གྱོན་པའི་རྒྱན་ནོ༑༑ ཕྱག་གདུབ་ལ་ཕྱག་གི་མཁྲིག་མ་ལ་གྱོན་པ་དང་དཔུང་པ་ལ་བཅིངས་པའི་རྒྱན་གཉིས་སོ།། ཞབས་གདུབ་ནི་ཞབས་ཀྱི་མཁྲིག་མ་ལ་གྱོན་པའི་རྒྱན་ནོ།། འོག་པག་ནི་སྐ་རགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་ཚར་རྫར་དུ་མས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ།། ལྷ་རྫས་ཀྱི་གོས་ཀྱི་ག་ཤལ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་སེ་རལ་ཁ་བྱས་པའོ།། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ནི་ཤམ་ཐབས་འཕྱར་བ་སྟེ་དེ་ནི་རྒྱབ་ཏུ་བཤུགས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ཤམ་ཐབས་གྲོལ་བ་ཞེས་འབྱུང་ལ་དེ་ནི་བརླའི་སྟེང་དུ་ཕྱིར་སྙིགས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ནས། མདོར་བྱས་ལས། “སླར་ཡང་ཁ་སྦྱར་སྦྱོར་1

བ་ཡིས།། རང་གི་ལུས་ལ་དེ་རྣམས་གཟུད།། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
གཏོགས་སངས་རྒྱས།། རིམ་པ་ཅི་བཞིན་ཡང་དག་བསམ།།”2

ཞེས་གསུངས་
ཤིང་༑ ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་གསལ་ཡང། སྒྲོན་གསལ་ལེའུ་དང་པོར་“རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་དེས་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ ིཅད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་ནས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་3

ཐོབ་

༡ ཁ་སྦྱོར་སྦྱོར་ དབུས་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༧ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སླར་ཡང་ཁ་སྦྱར་སྦྱོར་བ་ཡིས། །རང་གི་
ལུས་ལ་དེ་རྣམས་གཞུག །ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །རིམ་པ་ཇི་བཞིན་ཡང་དག་བསམ།།” ཞེས་གསལ།
༣ སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 89

པའོ༑༑ དེ་ནས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའི་འཇུག་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་སྟེ། སྤྱིར་འཇུག་པ་བཞི་གསུངས་པ་ལས་སློབ་མའི་འཇུག་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང། རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་སྟེང་དུ་བཏེག་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འཇུག་པ་དང། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་འཇུག་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ནས་ཕྱིར་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའོ།། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྡུད་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་སྦྱོར་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དབྱེར་མེད་རྒྱུ་ནི་2

རང་གི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྷ་རྣམས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་
གཟུགས་ཕུང་དང་རྣམ་སྣང་གཉིས་ཁ་སྦྱོར་བ་སྟེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་བསྲེ་ལས་ཀྱང། “དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་བཀོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་བསྡུས་ཏེ།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏོ།། ད་ནི་4

མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྔ་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་ལྔ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་པ་དང་པོ་བཞི་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་ལྔ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།། བྱང་ཆུབ་དང་པོ་ལྷག་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤བ༧ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་པར་གྱུར་པ་དེས་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ ིཅད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་ནས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཐོབ་བའོ། །དེ་བས་ན་བདེ་པ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ་” ཞེས་གསལ།

༢ རྒྱུན་ནི་ དབུས་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེ། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༦ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པར་བསྡུས་ཏེ།” ཞེས་གསལ།
༤ དེ་ནི་ དབུས་དཔར།

90 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་འདི་ཡིན་ལ། ཇི་སྐད་དུ་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། “དམ་ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་1

ཆོ་ག་བཞིན།། འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བར་བྱ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།།2

དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་འཐོབ་པར་འགྱུར།།”3

ཞེས་གསུངས་
པའི་གཞུང་དེ་སྐབས་འདིའི་དོན་དུ་མདོ་བསྲེ་ལས་གསུངས་ཤིང་འདི་ལ་སྒྲོན་གསལ་དུ་དགོངས་པས་བཤད་པ་མཛད་དོ།། དེ་ལ་དམ་ཚིག་ནི་ཐབས་ཤེས་སྦྱོར་བ་སྟེ་དེས་ཁུ་བ་སྟེ་ས་བོན་ཕྱུང་བ་4

སྟེ་བཏོན་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་མངོན་
པར་འཕེལ་བ་དེ་ཉིད་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འཕེལ་བ་དང་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སོ།།
དེ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བཏུང་བ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ།། ཆོ་ག་བཞིན་བཏུང་བའང་ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་པོ་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པ་ལ་བྱའོ།། ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་ན་འབྲས་བུ་འོད་གསལ་བས་དག་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེའི་ཕྱིར་རོ།། རང་གི་ཕུང་པོ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན་5

སྟེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ན། དེའི་ཕན་ཡོན་དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་འཐོབ་
པར་འགྱུར་བའོ།། འོ་ན་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་རྒྱུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྔ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་པདྨ་དང་ལས་ཀྱི་རིགས་དང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སོ།། དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། “གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང་མེ་ལོང་དང།།’ ས་ཁམས་
༡ ཁུ་བྱུང་ དབུས་དཔར།
༢ ཚོགས་སད་ན།། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༧ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དམ་ཚིག་ཁུ་ཆུ་ཆོ་ག་བཞིན། །
འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བྱ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་གསད་བྱ། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།
༤ བྱུང་བ་ གཙང་དཔར།
༥ ཚོགས་སད་ན་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 91

མིག་གི་དབང་པོ་དང།། གཟུགས་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།།”1

ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཕུང་རྣམ་སྣང་དེར་གཏོགས་པ་སྟེ་དེའི་རིགས་ཅན་
རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། སྦྱང་གཞི་ལ་གཟུགས་ཕུང་ས་ཁམས་མིག་གཟུགས་རྩ་རྒྱུས་དཔུང་པ་གཡས་གཡོན་བདུན་ནི་མངལ་སྐྱེས་འཆི་བའི་ཚེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པའི་ནུས་པ་བསྡུས་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་བདུན་པོའང་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། འདིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་ངོ་ན་སྦྱང་གཞི་བདུན་དང་སྦྱོང་བྱེད་བདུན་དང་བཅུ་བཞི་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ།། གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནི། “ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང།། ཆུ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང།། ‘སྒྲ་ཡང་ལྔ་པར་གྱུར་པ་སྟེ།།’ ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།།”2

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོར་བའི་
ཕུང་པོ་སྟེ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཅན་མཉམ་ཉིད་དེ་རིན་འབྱུང་། ཆུ་ཁམས་མཱ་མ་ཀཱི། རྣ་བའི་དབང་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ། ལྔ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་པོ་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་ལྔ་པ་ཡིན་པས་སོ།། ཁྲོ་བོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དང་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཏེ་སྦྱང་གཞི་དྲུག་དང། དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྦྱོང་བྱེད་ལྷ་དྲུག་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ།། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཱ་མ་ཀཱི་དང་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ནི་རིགས་གཉིས་འཛིན་ལ། འཇམ་དཔལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་བཤད་པས་འདིར་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཅན་དུ་གསུངས་སོ།། འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་འགོད་པའི་ཚེའང་ལྷ་དེ་དག་རང་གི་ཕུང་ཁམས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༡ ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཟུགས་ཕུང་རྟོག་དང་མེ་ལོང་དང་།།’ ཞེས་པ་འདི་བཤད་རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང་ལས་དྲངས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་གཞུང་དེར་མ་རྙེད་པས་རྡོར་ཕྲེང་མདོར་བྱས་སུ་དྲངས་པ་ལས་བཀོད་ཡོད།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༢ ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྒྲ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།།’ ཞེས་པ་འདི་བཤད་རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང་ལས་དྲངས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་གཞུང་དེར་མ་རྙེད་པས་རྡོར་ཕྲེང་མདོར་བྱས་སུ་དྲངས་པ་ལས་བཀོད་ཡོད།

92 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་སྙམ་པའི་ངེས་པ་དང། འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་ཚེའང་ལྷ་དེ་དག་གནས་དེར་འཇའ་ཡལ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་པར་མོས་པ་དང་དེའི་ཚེ་རང་གི་ཕུང་སོགས་དེ་དང་དེ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པར་མོས་པ་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་དྲན་པ་གསུམ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་དལ་བུས་མ་ཆད་པར་བྱས་ལ་དེའི་ཚེ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་དལ་བུས་གདོན་པར་བྱ་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་བསྒོམ་པ་དང་ངག་ཏུ་དེ་བརྗོད་པ་1

གསུམ་མཉམ་དུ་འོང་བར་བྱ་ཞིང་ཡིད་དམིགས་པ་
ལ་གོམས་པས་མགྱོགས་པར་འཆར་བ་ན་ཚིག་ཀྱང་མགྱོགས་པར་གདོན་པར་བྱའོ།། དེ་ནས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། “མགོ་བོ་ནས་ནི་རྐང་པའི་བར།། ‘ཇི་སྲིད་སྙིང་གར་ཕྱིན་གྱི་བར།།’ རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག།།”2

ཅེས་པ་ལྟར་གཙོ་བོའང་འོད་
གསལ་དུ་བཅུག་ནས་གནས་ལུགས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བརྟན་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་འདི་རྣམས་ ིམོས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཨོཾ་ནི་སྔགས་ཀྱི་མགོ་འདྲེན་པ། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང། ཛྙཱ་ན་ནི་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་སྐད་ལ་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐད་ལོགས་སོར་མེད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་བཏགས་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་3

རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་བླ་ཐབས་སུ་བསྣན་པ་ཡིན་ནོ།། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བཛྲ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
༡ རྗོད་པ་ དབུས་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥ན༡ ཚིག་རྐང་བར་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཇི་སྲིད་སྙིང་
གར་ཕྱིན་པའི་བར།།’ ཞེས་གསལ།
༣ ལོ་ཙ་བ་ དབུས་དཔར།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 93

པ་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཨཱཏྨ་ཀཿནི་བདག་ཉིད་ཨ་ཧཾ་ངའོ།། ཞེས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་བདག་ཉིད་ནི་ངའོ་ཞེས་པའོ།། སྔགས་དོན་རིགས་ལྔར་བཤད་པ་ནི་ཨོཾ་རྣམ་སྣང། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་གཉིས་པ། ཛྙཱ་ན་གསུམ་པ། བཛྲ་བཞི་པ། སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀཿལྔ་པ། ཨ་ཧཾ་དྲུག་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རིགས་དྲུག་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆ་ནས་རྩི་བས་1

ལྡོག་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ ིམིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ཨོཾ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་བདུན་ཚན་གཉིས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་ནི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྙེན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་གཉིས་ནི་བསྙེན་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ་ལྷ་བསྒོམ་པ་སོགས་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།། འདི་དག་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་རིམ་པ་དང་པོའ་མན་ངག་མཆོག་ཡིན་པས་ ིཤིན་ཏུ་འདྲིས་པར་བྱ་ཞིང། རིམ་པ་དང་པོའ་རྣལ་འབྱོར་པ་འཆི་བའི་ཚེ་ཕུང་ཁམས་ ིཐིམ་པ་ནའང་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས། གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་དང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཤར་བར་བྱས་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་གཞག་པར་བྱ་སྟེ་གཉིད་ཀྱི་ཚེའང་ངོ་།། དམིགས་པ་འདི་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་མི་བསྒོམ་2

པར་ཚིག་བཤར་བ་ཙམ་རེ་བྱས་ནས་སྔགས་འདྲེན་པ་ཙམ་ལ་ནུས་པ་སྤྲུག་
པ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོང་བྱེད་ངོ་འཕྲོད་དགོས་པ་ལ་འཕྲོད་ལུགས་ཀྱང་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་བརྗོད་ན།
༡ རྩིབས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
བརྩིབས་ དབུས་དཔར།
༢ མི་སྒོམ་ དབུས་དཔར།

94 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

སྤྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་མིའི་ཚེ་གཅིག་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞི་ལ་ཆོས་གསུམ་གནས་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཡིན་ནོ།། སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་ལ་བཞག་དགོས་མོད་ཀྱང་ལམ་ལའང་བཤད་པ་ནི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་མང་དུ་འབྱུང་བས་འདིར་ནི་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཞིབ་ཏུ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདི་ལྟར་འཆི་བ་ནི་ཕུང་སོགས་ཐིམ་ནས་སྤྲོས་པ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང། བར་དོ་ནི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་ཅིང་འཇའ་ལུས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས་ལོངས་སྐུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ། དེས་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་གི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་ལོངས་སྐུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྤྲུལ་པ་ཐ་མལ་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་དེ་དག་གི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་འདྲའོ།། དེས་ན་དེ་གསུམ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་ལམ་གསུམ་བསྒོམས་པས་མཐར་ཐ་མལ་པ་ལ་འཆི་བ་འོང་བའི་དོད་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འོངས་ཤིང།1

ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་འོང་
བའི་དོད་ལ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཤར་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྐུ་འོང་ལ། ཐ་མལ་པ་ལ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་འོང་བའི་དོད་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དགའ་མགུར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ།། འདི་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་སྐུ་གསུམ་དང་མི་འདྲ་བའི་འདི་ཉིད་2

ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་
༡ ལོངས་ཤིང་། གཙང་དཔར།
འོང་ཤིང་། དབུས་དཔར།
༢ མི་འདྲའི་འདི་ཉིད་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 95

བའི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་འོང་རྒྱུ་དེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཐུས་དེ་གསུམ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བ་འདི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་སོ༑༑ དེས་ན་གཞིའི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་སྐུ་གསུམ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ལམ་དུའང་དེ་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་རེ་དང་བསྟུན་ནས། དེའི་དོད་ལ་ལམ་འདི་འདྲ་ཞིག་བསྒོམ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རས་བྲིས་ལ་དོན་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་མང་པོ་འབྲི་བ་1

ཞིག་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་དེའི་དོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འདི་
བྲིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲ་བ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་པ་ལ་སྣོད་བཅུད་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་དེའི་དོད་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་སྐུ་གསུམ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བསྒོམ་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་དེ་དང་དེར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཆོས་མཐུན་པ་སྒོམ་པ་པོ་2

འཛམྦུ་

གླིང་པའི་མི་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་ལ་དེའི་ཕྱིར་གང་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་སྐུ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་དགོས་སོ།། བསྐལ་པ་དང་པོའ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ ིཡང་སྦྱང་གཞི་མིན་ཏེ། ད་ལྟ་ལམ་བསྒོམ་པའི་བྱེད་པས་དེ་མི་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། རིམ་པ་གཉིས་ཀས་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ་དེའང་གང་རུང་གིས་མི་ནུས་པས་གཉིས་ཆར་བསྒོམ་པ་དགོས་སོ།། སྤྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་གནད་གོ་བ་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་རག་ལས་པ་མང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལུགས་ལ་ལམ་གྱི་གནད་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ནི་རིམ་པ་དང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་3
༡ འདྲི་བ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༢ ཆོས་མཐུན་བསྒོམ་པ་པོ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར། བླ་དཔར།
༣ རགས་ལས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། བླ་དཔར།

96 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

པས༑ ལམ་འདིའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་ལ་འདྲིས་པར་བྱ་ཞིང་ཐོ་རེ་ལོང་དུ་མ་སོང་བར་ཡིད་བརྟན་པོས་དལ་བུས་བཙལ་བར་བྱའོ།། ད་ནི་དཀྱུས་མ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འཆི་བ་སྦྱོང་ཞིང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྨིན་བྱེད་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་བར་དོ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་ཐ་མལ་པ་ཤི་ནས་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བར་དོའ་ལུས་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རླུང་སེམས་ཙམ་ ིལས་དང་པོའ་མགོན་པོའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན་ལ་དེའི་ཚུལ་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ ིཉེར་ཐོབ་དང་དེ་ལས་མཆེད་པ་དེ་ལས་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་གསུམ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་ཉི་ཟླ་པདྨ་གསུམ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ།། “སྔགས་དང་པདྨ་ཉི་མ་དག །’ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས༑༑”1

ཞེས་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་པདྨ་ཟླ་བ་
ལ་ཡས་ཐིམ་པ་དང་ཉི་མ་མས་ཐིམ་པ་བྱས་ནས་ཟླ་བ་མི་བསྒྱུར་བའི་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་མདོ་བསྲེ་ལས། “དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་”2

ཞེས་དང། འཕགས་སྐོར་གཞན་དུའང་
གསལ་བས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་ཤིང་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ལས་གཞན་ན་མེད་ཅིང་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་རླུང་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བཟུང་ནས་སྔགས་བརྗོད་པ་སྟེ། དྷརྨ་ནི་ཆོས། དྷཱ་ཏུ་ནི་ས་བོན་ནམ་ཁམས། སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་རང་བཞིན། ཨཱཏྨ་ཀཿབདག་ཉིད། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྩ་བ་རླུང་སེམས་ཟླ་བར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ངའོ་ཞེས་པ་སྟེ་རྒྱུ་གང་ལས་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་གཞི་རླུང་སེམས་ཙམ་དེ་ཉིད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༦ ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྔགས་དང་པདྨ་ཉི་མ་དག །’ ཅེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༡

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 97

སུ་བཤད་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་གཞོན་པའི་རླུང་ནི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ཐེག་པ་འདིའི་ལུགས་ཏེ་འདི་ལ་ལམ་གྱི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མཐའ་དག་པར་ཁོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱའོ།། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་བར་དོའ་ངག་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་འདའི་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་ངག་སྦྱོང་བ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་བསྒོམ་པ་སྟེ། དེའང་སྟེང་དུ་ཨོཾ༑ དེའི་འོག་ཏུ་ཨཱཿ དེའི་འོག་ཏུ་ཧཱུཾ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ།། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་བར་དོའ་ཡིད་ཐུགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་འདའི་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་ཡིད་སྦྱོང་བ་ནི་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ནི་དམར་པོ་དང་དཀར་པོར་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ།། བྱང་ཆུབ་པ་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་དང། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང། ལུས་དཀྱིལ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་སོགས་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐད་དོད་ནི་ཡོ་ག་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ནི་སྦྱོར་བ་ལའང་འཇུག་པས་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ལས་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་།། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་དང། དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྗེས་སུའི་དོན་འདྲ་བ་ལ་བསྒྱུར་བའང་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་སོ།། ལྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང། ཡེ་ཤེས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའོ།། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་བར་དོའ་ལུས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་མི་འདའི་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་མལ་པའི་ལུས་སྦྱོང་བ་ནི་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། འདི་ལ་རིམ་ལྔར། “ཟླ་བ་རྡོ་རྗེ་སོགས་མཉམ་སྦྱོར།།”1

ཞེས་ཟླ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀ་གྱུར་པ་ལས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩བ༧

98 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་རྣམས་ལས་ཟླ་བ་གདན་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་མང་བས་མི་བསྒྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་ཟླ་བ་ལས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ།1

ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ཟླ་བས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་དང་དེ་ལྷའི་སྐུར་གྱུར་པའི་
ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་པ་བཞི་ལས་མ་བསྒྲུབས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ།། འདི་དག་ནི་བར་དོ་སྦྱོང་ཞིང་རྫོགས་རིམ་གྱིས་སྒྱུ་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྲིད་ཀྱི་དམིགས་པ་མང་པོ་མ་བྱུང་ན་བློ་མི་ཁེངས་པ་རྣམས་རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་རྣམ་དག་འདི་རྣམས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱའོ།། ད་ནི་གཞིའི་དུས་ན་བར་དོས་མངའ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་དང་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ལོངས་སྐུས་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་དང་མཚུངས་པར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་པོའ་ིམགོན་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་པོ་ནི་ལམ་བསྒོམས་པའི་སྔགས་པས་སོ།། དེས་ལུས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ།། གནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ནི་རྡོར་ར་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་ཀྱི་བར་ཏེ། དངོས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དེར་རོ།། ལས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱིས་སོ།། དེ་ལྟར་ལྷའི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་ལེན་པ་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་མ་དོར་བར་ལེན་དུ་མི་རུང་བས། སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ཞི་བར་བྱས་ནས་ལེན་ནོ།། སྔ་མའི་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་དོར་ནས་ཕྱི་མའི་ལྷའི་སྐུ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར། བར་མ་དོར་ལུས་མེད་པར་ལྷའི་སྐུར་མི་སྐྱེ་བས་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་
༡ མེད་དོ།། གཙང་དཔར། དབུས་དཔར། བླ་དཔར།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 99

ནས་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་དང་པོའ་མགོན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ ིནོ༑༑ འདི་ལ་མདོར་བྱས་སུ། “མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རྗེས་ཞུགས་པས།།”1

ཞེས་པའི་དོན་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱེད་ནས་སྤྲོས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཚུར་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བར་འདོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྦྱང་གཞི་བར་དོ་འཇུག་པ་དང་བསྟུན་ནས་བསྒོམ་དགོས་ཤིང་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་མེར་མེར་པོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པར་གསུངས་པས་འདིའི་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་བར་དོའ་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་འཇུག་པའི་མེར་མེར་པོ་མཚོན་པ་ ིཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ན་བར་དོའ་རྣམ་ཤེས་མེར་མེར་པོ་ལ་ཕར་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་མེར་མེར་ ིཔོ་ཚུར་འཇུག་པ་མིན་པས་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མི་མཐུན་ཞིང། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་སྐབས་དང་བསྟུན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཕ་མ་གཉིས་སྦྱོར་བ་དང། མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའ་གང་བ་ནི་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དུ་ཐིག་ལེ་འབབ་པ་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ཕུང་སོགས་ཡིན་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་མྱོང་བ་རྣམས་མཚོན་ཞིང་དེ་དག་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ ིདང་འདྲ་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས་ཆོས་སྐུར་གསུངས་པས་འཆི་བ་སྦྱོང་བྱེད་ཆོས་སྐུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་དུས་སུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ནི་བློས་མོས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རླུང་དང་གཏུམ་མོ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཐིམ་པའི་ཡེ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༢

100 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

ཤེས་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གོམས་པའི་མཐར་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་འབྱུང་ཞིང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷག་མ་བཞིས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ ིལངས་པའི་མཐར་བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་བདག་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་བསྐྱེད་ནས།”1

ཞེས་གསུངས་པས་བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་ལོངས་སྐུར་
བསྒོམ་པའོ།། འདིར་ནི་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་རིམ་2

གྱིས་ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོར་བཞེངས་པ་ནི་བློས་ ིམོས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ན་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་དབེན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚེ་ཕུང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་བདེ་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཤར་བའི་མཐར་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་པདྨ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་མཚོན་དོན་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དངོས་སུ་ལྡང་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གོམས་པས་འོད་གསལ་ཆེན་པོའ་མཐར་ཡང་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་ལྡང་བ་ ིཡིན་ནོ།། དེ་དག་ནི་རིམ་གྱིས་གོམས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་འགྱུར་བ་སྟེ་རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་འདིར་ནི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་ལྡང་ ིབ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བའི་དོད་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པས་ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོ་ ི

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༩བ༢
༢ སོགས་རིམ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། བླ་དཔར།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 101

སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ནི་བར་དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བྱེད་སྤྲུལ་སྐུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། འདིའང་ད་ལྟ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱས་པས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་ན་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ནི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་མཐུན་པར་ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུའི་སྐུ་གསུམ་དང་ཡང་མཐུན་པར་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ལ། རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གཞི་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་གསུམ་དང་མཐུན་པར་སྐུ་གསུམ་བསྒོམ་པ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་ཆོས་མཐུན་ངོས་མ་ཟིན་པར་ ིའཕྱུགས་ན་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་སེམས་དབེན་དང་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་སྒྱུ་མ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པ་ལོངས་སྐུ་དང། དེ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་རྣམ་གཞག་1

ཡང་

ཡང་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཟིན་པའང་ངེས་པར་འཕྱུགས་པ་ཡིན་པས་འདི་གལ་ཆེའོ༑༑ གལ་ཏེ་རིམ་པ་དང་པོའ་སྦྱང་གཞི་ལ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ག་འཇོག་ན་རྫོགས་ ིརིམ་གྱི་སྦྱང་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་ཀའི་སྦྱང་གཞིར་འཇོག་ན་སྦྱང་བྱ་གཅིག་ལ་སྦྱོང་བྱེད་གཉིས་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་འདིར་ཐ་མལ་པ་འཆི་བའི་འབྱུང་བ་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ཅན་གྱི་ཉམས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གཞིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་འདྲ་བའི་ལམ་བསྒོམས་པས་དེ་གསུམ་དག་པར་བྱེད་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེས་ལམ་སྒོམ་པ་པོ་རང་གི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་བ་ལ་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་དང་སེམས་དབེན་དང་འོད་གསལ་ནི་འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་2

འཆི་བ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་ལ།

༡ རྣམ་བཞག་ དབུས་དཔར།

༢ སྒོམ་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

102 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

དང་པོའ་མགོན་པོ་དང་སྒྱུ་ལུས་དང་ཟུང་འཇུག་ནི་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་ ིཔར་བསྒོམ་པ་བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་དང། དེ་གསུམ་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་1

སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བྱེད་
ཡིན་ཏེ། སྦྱང་གཞི་གཅིག་སྦྱོང་བ་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་སྐས་ཀྱི་གདང་བུའི་རིམ་པ་དང་འདྲའོ།། སྦྱང་གཞི་གསུམ་པོ་སྦྱོང་བ་2 ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་དགོས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་མིན་པར་མི་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་སྐྱེ་བ་ལའང་དང་པོ་ཕྱོགས་མཐུན་ཙམ་གྱི་ལམ་རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེས་སྨིན་པར་མ་བྱས་ན་དགེ་རྩ་མ་སྨིན་པར་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་པས་རིམ་པ་གཉིས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རིམ་པ་དང་པོས་དགེ་རྩ་སྨིན་པར་བྱས་པས་སྦྱང་གཞི་གསུམ་ཇི་ཙམ་ཞིག་སྦྱོང་བ་དང། དེས་སྦྱོང་མ་ནུས་པའི་ལྷག་མ་རིམ་པ་གཉིས་པས་ཇི་ཙམ་རེ་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེད་ན་རིམ་གཉིས་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་ནས་ཉམས་ལེན་མི་འཕྱུག་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་འཕགས་པས་གདམས་པ་མདོར་བྱས་ནས་འབྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གཙིགས་མེད་དུ་བཞག་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཟེར་རྒྱུ་མེད་པའི་མན་ངག་ཕྲ་མོ་འགའ་ཞིག་གིས་དུས་འདས་ནས་ལམ་གྱི་ལུས་མི་རྙེད་པས། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སྐད་རྣམས་སྦྱང་གཞིའི་གནད་གཅིག་3

ལ་བསྐོར་ནས་ལམ་ལྟར་སྣང་བས་བཀྲི་བར་མི་ནུས་པའི་ངེས་

༡ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར།
༢ སྦྱང་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ གནད་ཅིག་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 103

པ་བརྟན་པོ་བླ་མ་ལས་བཙལ་བར་བྱ་ཞིང། འདི་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་གཅོད་1

དང་ལུང་

ཁུངས་དང་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་ནི་གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་སྡེ་ ིདག་ནས་རྟེན་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་2

རྣམས་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་འདི་འདྲ་བའི་འགྲེལ་
ལུགས་ཤིག་མེད་ན། གང་མཐུན་མཐུན་བསྒྲིག་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་3

འཆི་བ་དང་
འདྲ་ཞེས་སོགས་འདྲ་བསྒྲིག་པ་ཙམ་རེའི་བཤད་པ་ལས་ནུས་པ་མི་ཐོན་པས་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དག་ཚིམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་གནད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། ིགངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་འདིར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་སྲོལ་འབྱེད་དམ་པར་གྱུར་པ་དཔལ་ལྡན་བླ་ ིམའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་ཞིབ་མོས་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱའོ།། ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པ་4

དང། བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་ཅེས་སོགས་ཏེ་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྲེར་མི་གསལ་ཡང་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང་སྒྲོན་གསལ་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་གསུངས་པས་ངེས་པར་དགོས་ལ། ཁ་ཅིག་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་དེའི་དོད་ཐུབ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་རྣམ་པ་མི་བསྒྱུར་བ་

༡ མཐའ་དཔྱོད་ བླ་དཔར།
༢ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར།
༣ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར།
༤ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར།

104 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

ཡོད་ཀྱང། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར། “ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒྱུར།།”1

ཞེས་པ་དང། དོན་
བསྡུར་ཡང། ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།། ཞེས་སོགས་དང། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་གྲུ་བཞི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བཤད་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་དགོས་སོ།། རྒྱུད་གཞན་དག་ལས་འབྱུང་བཞི་རི་རབ་སྲུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་རྟ་བབས་ཚུན་ཆད་བསྒོམ་པ་ལས་མ་གསུངས་པས་དེ་དང་བསྟུན་པའོ།། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་མདུན་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཤར་ངོས་དང། གཡས་ལྷོ། རྒྱབ་ནུབ། གཡོན་བྱང་སྟེ། ཟུར་བཞི་ཞེས་པ་ཐིག་ཕྲད་མཚམས་ཀྱི་ཟུར་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་ངོ་།། སྒོ་བཞི་ནི་གང་དང་གང་སྦྱོར་བ་མི་གསལ་ཡང་གང་འོས་སུ་སྦྱར་བས་ཆོག་ལ། གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁ་ཟླ་ཕྱེད་ཅེས་འབྱུང་བ་བོད་ཁ་ཅིག་ཁ་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་བ་མ་ཕྱེད་པ་སྟེ། ཆ་ཟླ་ཕྱེད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ་ཆ་ནི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་སྟེ། དེ་ལ་ཡར་ངོ་མར་ངོའ་ཆ་ཤས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་སོ།། འདི་དག་ནི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་ ིབའི་གཞུང་དོན་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། མེ་ལོང་དང་དྲིལ་བུ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དང་དར་འཕན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གང་ན་ཡོད་མི་གསལ་ཡང་2

དྲ་ཕྱེད་ཀྱི་
རྒྱན་ལ་སོགས་པ་སྐབས་དང་སྦྱར་བ་ནི་དོན་འཐོབ་ཡིན་ལ་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་ཀུན་མིག་དབང་སོགས་ལས་བསྐྱེད་3

པས་ཆོག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་དབུས་ཀྱི་པདྨ་ཞེས་པའང་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ལ་དབུས་ཞེས་བཤད་པ་མང་བས་པདྨ་སོ་གཅིག་པོ་ཀུན་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༢ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༢ མི་གསལའང་ གཙང་དཔར།
མི་གསལ་འང་ བླ་དཔར།
༣ སོགས་བསྐྱེད་ དབུས་དཔར།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 105

བསྐྱེད་པས་རུང་ངོ་།། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པར་བསྒོམ་པ་སྟེ༑ ལུས་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་ལུས་ལྷར་གྱུར་ནས་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སོང་བར་བསྒོམས་ན་དེ་ནི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།། ལུས་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པ་ནི་མདོར་བྱས་སུ་སྤྱི་བོ་སོགས་སུ་རྣམ་སྣང་སོགས་བསྒོམ་ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གསུངས་ཤིང་ལྷའི་སྐུ་མདོག་སོགས་མི་གསལ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་བསྒོམས་ནས་དེ་ལྷའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཙམ་བྱེད་པའི་ལུགས་ཡོད་ལ༑ རྒྱུད་གཞན་དག་གི་སྐབས་སུ་ལུས་ལ་ལྷའི་ས་བོན་བསྒོམས་པས་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་དེས་མི་ཆོག་སྟེ། སྒྲོན་གསལ་དུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་ན་ལྷའི་ས་བོན་རྣམས་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུར་བྱས་ནས་ས་བོན་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡུམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པ་ནའང་ས་སྙིང་སོགས་ཡུམ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྒོམ་པར་བཤད་ལ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་ཡི་གེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། འདིར་ཁ་ཅིག་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་ལྷ་ཚང་བར་མི་བསྒོམ་པར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ལུས་དཀྱིལ་ཚོགས་པ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ།1

རྡོ་རྗེ་
ཕྲེང་བར་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཚང་བར་གསུངས་ཤིང་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་ཅིང་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་ལ་སོགས་པའང་ས་སྙིང་སོགས་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྒོམ་པར་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་ནས་བསྒོམ་པ་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འཇོག་ན་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་
༡ མི་འཐད་དོ། དབུས་དཔར།

106 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

གྱིས་བརླབ་པའི་ཚེ་ལྷ་སྒོམ་པ་ཡོད་པས་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདོད་པས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇོག་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག་དང་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་འདིར་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ཉིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་ལས་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་དཀྱིལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་གི་དབང་པོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱས་ནས༑ བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མིག་གི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། “ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར།།’ དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འོ་
ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལས་བསྐྱེད་པས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལས་བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་ས་བོན་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཆར་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པས་སོ།། དེས་ན་རང་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་ཨོཾ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས་དེ་ཞུ་བ་ལས་རྣམ་སྣང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་ཚེའང་རང་གི་གཟུགས་ཕུང་དང་དབྱེར་མེད་པར་གཟུགས་ཕུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མོས་པའི་ང་རྒྱལ་རེ་རེ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཕུང་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་དང་ལྷ་དེའི་ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་པ་དྲན་པ་དང་གཟུགས་ཕུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མོས་པ་གསུམ་ཆར་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ།། གོང་དུ་ལུས་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པས་ཕྱིས་ཀྱང་ལུས་ལྷར་བསྒོམ་པ་མི་འཐད་དེ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལུས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མིག་དབང་སོགས་སེམས་དཔར་བསྒོམ་པ་དང། ས་ཁམས་སྤྱན་མ་སོགས་ཡུམ་

༡ སྡེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། མངོན་སུམ་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༡བ༤ ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར།།’ ཞེས་གསལ།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 107

བཞིར་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་དང། གཟུགས་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མར་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཏེ། གཟུགས་ཕུང་རྣམ་སྣང་དུ་བསྒོམས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ དེས་ན་འདི་ནི་དངོས་པོའ་གནས་ཚོད་དང་བློས་བསྒོམ་པ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ ིཏེ་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་བསྒོམས་ནས་ཡང་སྒྲིབ་གཉིས་ཕྱིས་དག་པར་བསྒོམ་པ་སོགས་མང་ངོ་།། དེ་ལྟར་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལུས་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་༑ ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཡུམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་ནི་ལས་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་སྣང་གི་སྐྱིལ་ཀྲུང་རང་གི་སྨིན་མཚམས་དང་གཙུག་ཏོར་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་སླེབས་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་རང་གི་སྐྲ་མཚམས་འོག་ཙམ་དང་སྐྱིལ་ཀྲུང་མགྲིན་པར་སླེབས་པ་སོགས་སོ།། དོན་གྲུབ་འགོད་པའི་གནས་ནི་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྐང་མཐིལ་བར་ཞེས་དང། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྐང་པའི་བར་ཞེས་འབྱུང་ལ། རྩ་རྒྱུད་དུ། “ལྟེ་བ་རྐེད་པ་གསང་བར་རྒྱལ་བའི་”1

ཞེས་
འབྱུང་ལ། སྒྲོན་གསལ་དུ་རྒྱུད་ཚིག་དེས་གནས་གཞིའི་སྒྲ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པས་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ཏུ་ལྟེ་བ་རྐེད་པ་གསང་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་མ་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གནས་གཞིའི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བརྗོད་པས་འགྲེལ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ནི་རིན་འབྱུང་འགོད་པའི་གནས་མདུན་གྱི་ལྟེ་བ་དང་རྒྱབ་ཀྱི་རྐེད་པའི་ཐད་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་འགོད་པ་ཡིན་པར་སྔ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་།།2

དོན་གྲུབ་བརླའི་རྩ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢ན༤ ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ལྟེ་བ་རོ་སྨད་གསང་བ་རྒྱལ་བའི་སྲས།།’ ཞེས་གསལ།
༢ གསུངས་སོ།། བླ་དཔར།

108 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

བར་འགོད་པར་བཤད་ཅིང་དེའི་ཡན་ལག་གང་དུ་འགོད་1

མི་གསལ་བར་སྣང་བས་
མདོར་བྱས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བརྟག་པར་བྱའོ།། ཡུམ་བཞི་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ་སྒྲོལ་མ་ནི་ཐུར་སེལ་རླུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་གསང་གནས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་བོར་འགོད་པ་རྒྱུད་དེ་ལས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ།། སའི་ཁམས་སྤྱན་མར་བསྒོམ་པའི་ས་ཁམས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་མིན་ཏེ། འདི་ལུས་དཀྱིལ་ཡིན་པས་རང་གི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཐོག་མར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྲ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་བློས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་དེ་ལཾ་ཡིག་གི་ངོ་བོར་མོས་པ་དང་དེ་ལས་སྤྱན་མ་བསྐྱེད་ཅིང་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་སྲ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་བྱ་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། གལ་ཏེ་མིག་གཉིས་ལ་ས་སྙིང་གཉིས་བཀོད་ན་ལྷ་སོ་གཉིས་ལས་མང་བར་འགྱུར་ལ། མིག་ཡ་གཅིག་ལ་མི་འགོད་ན་དེ་སྦྱང་བ་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞུང་རྣམས་སུ་དེའི་མིག་གི་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བས་མིག་གཉིས་ཀ་ལ་2

སྒོམ་དགོས་ཤིང་
དེའང་ས་སྙིང་གཅིག་གི་སྐུས་གཉིས་ཀར་ཁྱབ་པའང་མི་བདེ་བས་གཉིས་སྒོམ་ལ། ལྷ་མངས་བའམ་ལྷག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀའང་ས་སྙིང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ནི་རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རླུང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་རླུང་དེ་དག་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་གསལ་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་མི་རུང་ལ། རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པས་རང་གི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་གོ་སླ་ལ། དེ་ལྟར་ལུས་ལྷའི་

༡ གང་དུ་འོད་ གཙང་དཔར།
༢ གཉིས་ཀར་ལ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 109

ངོ་བོར་བསྒོམས་པས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་ནུས་པར་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་ཤིང་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང། ལུས་ཁྲོ་བོར་བསྒོམས་པས་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བགེགས་ལ་སོགས་པ་འབད་པ་མེད་པར་ཟློག་པར་ཡང་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། གཞན་རྣམས་སླ་ལ། དཔལ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ་སྟེ་དེ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་ལྡན་པ་སྟེ་དཔལ་ལྡན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ༑ སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པས་སྐུ་འཆང་བ་ཞེས་པའོ།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་དེང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་རྣམ་སྣང་གིས་བདག་གི་ལུས་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པའོ།། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའང་དེ་དང་འདྲ་ཞིང། འདི་དག་གི་གཙོ་འཁོར་ནི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་དང་སྐུ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་སོ།། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལྷ་ཞུ་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཤད་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་པ་ལ་བྱ་ཞིང། མདོར་བྱས་སུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་ནས་རང་རྣམ་སྣང་དུ་བསྒྱུར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོ་རྣམ་སྣང་དུ་གྱུར་ནས་དེ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གང་ཡིན།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། གསུང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་ལྡན་པ༑༑ ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ནི་འོད་དཔག་མེད་དེ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་ངོ་བོ་དཔལ་ཏེ་ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོ་དང་ལྡན་

110 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ་བདག་གི་ངག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤོག །ཅེས་པའོ།། གཞན་རྣམས་སླ་ལ། སྔགས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ནི་ངའོ་ཞེས་པ་སོགས་ཏེ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྐུ་མདོག་དམར་པོར་བྱེད་པ་དང་ཡུམ་བསྒོམ་པ་སོགས་ནི་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ་སེམས་དཔའ་སུམ་རྩེགས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ལོངས་སྐུས་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་ཡུམ་གྱི་མངལ་ལས་ཕྱིར་ཐོན་པའི་ཚེ་1

ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བར་ནུས་པ་བཞིན་དུ་སྐབས་
འདི་ནས་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ།། རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག་ཏུ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་སྟེ་གཙོ་བོ་གསུམ་དང། གཉིད་རྨི་ལམ་སད་པའི་སྐབས་སུ་བསྲེ་བའི་གདམས་པ་ནི་རྗེ་མར་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་གདམས་ངག་འདིའི་ཁུངས་དང་གཏུགས་ས་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། སྤྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་དང་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རིམ་པ་ ིགཉིས་པའི་གཞི་ལེགས་པར་ཐིངས་པ་ཞིག་འོང་ལ་ཁྱད་པར་གསང་འདུས་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་འདིར་རིམ་པ་གཉིས་པའི་གཞི་འདིང་བར་མཛད་ ིཔ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་ཚུལ་རྣམས་རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་གོ་བ་ཆགས་པ་དགོས་ལ། ིམར་པའི་བསྟན་ཆོས་འདི་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་མི་སྣང་ལ། རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བསྟན་ཆོས་ཅི་རིགས་སྣང་ནའང་གདམས་པའི་གནད་ལོན་པ་དང་རྒྱུད་
༡ འཐོན་པའི་ཚེ་ གཙང་དཔར།

འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ། 111

སྡེའི་དགོངས་པར་འགྲོ་བའང་ཅི་རིགས་སུ་སྣང་ཞིང། འདོད་ཆགས་དབང་དང་བསྲེ་བ༑ གཏི་མུག་འོད་གསལ་དང་བསྲེ་བ། ཞེ་སྡང་སྒྱུ་ལུས་དང་བསྲེ་བའི་བཤད་པ་སྣང་ནའང་༑ སྐབས་འདིའི་གདམས་པའི་འགྲོས་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་དཀའ་ལ་གལ་ཏེ་དུག་གསུམ་དང་བསྲེ་བ་ཡོད་ནའང་ཐོག་མར་སྐྱེ་འཆི་བར་དོའ་བསྲེ་བ་འདི་རྣམས་སྔོན་དུ་ ིའགྲོ་དགོས་པར་སྣང་ལ། མར་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་མ་ལུས་པར་གསན་ཅིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིང་དེ་དག་རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་ལ་གཏུགས་ནས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གདམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ནི་དུས་འདིར་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་དག་བྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལོང་བ་དག་གིས་ཕྱག་དར་གྱི་ཁྲོད་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དག་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐ་ན་སྨོན་ལམ་གྱིས་ཀྱང་འདྲིས་པར་བྱས་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ༑༑ དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞིའི་ཆོས་གསུམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་གདམས་པ་འདི་དག་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུའང་དེ་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་བྱའོ།།
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དེས་གདུལ་བྱ་རིགས་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱོད་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་གསུམ་ལས། འདིར་ནི་རྩ་རྒྱུད་དུ། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་གདུལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་མོ་དགུ་སྤྲུལ་པར་གསུངས་པས། སྔར་བཤད་པའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་མའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་

112 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

བྱས་ནས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། རིག་མའི་འདོད་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་སྟོན་པས་འདིར་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱ་བ་སྟོན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། རང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་སྙིང་ག་ནས་ཕྱུང་སྟེ་མདུན་དུ་དགོད་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་སྙིང་ག་ནས་ཕྱུང་བའི་ཚེ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཕྱུང་ཟིན་ནས་སྟོང་པར་སྦྱང་སྟེ་རིམ་གྱིས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཁྲོ་མོ་འདི་རྣམས་རང་གི་ཡབ་དང་འདྲ་བར་ཨ་བྷ་ཡས་བཤད་དོ།། མདོར་བྱས་སུ་ལས་རྒྱའི་དབང་དུ་མཛད་ལ་དེ་ལྟར་ན་ལུས་དཀྱིལ་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱང་འདིར་ནི་ལུས་དཀྱིལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་ནི་གནས་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཟུང་ནས་ས་སྙིང་སོགས་ཀྱིས་ཕར་ལ་འཁྱུད་པ་ཡིན་ལ་ཡབ་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ནི་ལྡོག་པས་སོ།། ཕཊ་ཀྱི་ཡི་གེས་བྱང་སེམས་འགོག་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ལ་འབྱིན་པ་ནི་ངག་གི་གདངས་ཡིན་ནོ།། མཆོད་པའི་དུས་སུ་ནི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཆོད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་ཚིམ་པར་མོས་པ་ཡིན་ནོ།། སྔགས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ནི་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའོ།། འདི་རྣམས་སྔར་བྷྲཱུཾ་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབུས་སུ་བྱ་བར་གསུངས་པས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཉིས་རིམ་གྱི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ།། མདོར་བྱས་སུ་གཙོ་བོ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གྱུར་པ་ཡན་ཆད་དང་པོ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ིའཁོར་རྣམས་དང་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིར་ནི་ཡུམ་གྱི་པདྨར་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ཕྱིན་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་མཛད་པའོ།། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་རྣམས་སུ་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་བསྡུས་པ་བྱེད་ན་དང་པོའ་སྦྱོར་བ་ཡན་ཆད་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་དགྲ་བོའི་གཟུགས་བརྙན་བྲིས་ནས་ ི

སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ། 113

དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་བཀུག་ཅིང་དེ་མཚོན་གྱིས་གཏུབས་པ་ལས་དགྲ་དེ་འཆི་བ་བཞིན་དུ༑ རང་གི་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོར་མོས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་ཡང་ཡང་སྤྱན་དྲངས་བསྟིམ་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱའོ།། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི་རང་གི་དོན་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། ལྷ་རེ་རེ་ལའང་བསྙེན་སྒྲུབ་བཞི་བཞི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང། འདིར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་རྫོགས་པ་ལ་བསྙེན་སྒྲུབ་བཞིར་བསྡུས་ཏེ། འདི་དག་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་བསྙེན་སྒྲུབ་བཞི་གསུངས་པའི་ནང་ནས་བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།། (གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ།) བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྡུད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཡིན་ལ། འདི་དག་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐིག་ལེ་ལས་བསྐྱེད་པ་འཕགས་སྐོར་དུ་གསལ་ཞིང། ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་དང་སྦྱར་ནས་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས་འབྱུང་ཞིང། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཀུན་ལ་བདག་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེ་ཡིན་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དགོས་པར་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བཤད་ལ། རིན་པོ་ཆེ་བས། འབྱིན་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་མི་འཐད་དེ། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་ལྷ་ལྷག་མ་སོ་གཅིག་པོ་ཀུན་འབྱིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་རང་རང་གི་ང་རྒྱལ་བྱའོ།། མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་ནས་མཛད་པ་མཛད་དེ་རང་ལ་ཞུགས་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གྱུར་པ་ནི་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཆ་ཡིན་ནོ།། མདོར་བྱས་སུ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་རོ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་འབྱིན་པའི་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང། མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་ལ་བསྟིམ་པའི་ཕྱིར་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའང་ཡུམ་ལ་བསྟིམ་པ་ཤིན་ཏུ་རིགས་སོ།། ཐུགས་ཀར་དྲངས་ཞེས་པའི་དོན་གསང་

114 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་པ་རྣམས་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ལ་ཐུགས་ཀར་མཛད་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་ཞིང། ཁ་ཅིག་ལས་ཡབ་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་སྤྲོ་བའང་སྣང་ངོ་།། ཛི་ན་ཛིཀ་ཅེས་སོགས་ལྷ་ལ་འབོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཛི་ན་ཛིཀ་ནི་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཏེ་རྩིབས་བཅུ་པའི་འཁོར་ལོས་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའོ།། རཏྣ་དྷྲྀཀ་ནི་རིན་ཆེན་འཆང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་བསྣམས་པའོ།། ཨཱ་རོ་ལིཀ་ནི་འཁོར་བ་མ་ལུས་པ་ལས་འདས་པ་སྟེ། འཁོར་བ་ན་གནས་ཀྱང་དེས་མ་གོས་པའི་བརྡར་པདྨ་འཛིན་པའོ།། པྲཛྙཱ་དྷྲྀཀ་ནི་ཤེས་རབ་འཆང་སྟེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའོ།། མོ་ཧ་ར་ཏི་ནི་གཏི་མུག་དགའ་མ་སྟེ། གཏི་མུག་ནི་རྣམ་སྣང་ཡིན་ལ་དེ་ལ་དགའ་བའོ།། དེ་བཞིན་དུ་དྭེ་ཥ་ར་ཏི་ནི་ཞེ་སྡང་དགའ་མ༑ རཱ་ག་ར་ཏི་ནི་འདོད་ཆགས་དགའ་མ། བཛྲ་ར་ཏི་ནི་རྡོ་རྗེ་དགའ་མ་སྟེ་ཡུམ་བཞི་རང་རང་གི་ཡབ་ལ་དགའ་བའོ།། རཱུ་པ་དང་ཤཔྟ་དང་གནྡྷེ་དང་ར་ས་དང་སྤརྴ་རྣམས་ལ་བཛྲ་ཞེས་སྦྱོར་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔའི་འབྱིན་སྔགས་ཏེ། རཱུ་པ་སོགས་ལྔ་ནི་བལྟ་བར་བྱ་བས་ན་གཟུགས་ཞེས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེའི་སྒྲས་ནི་ཡུལ་དེ་དག་གི་ལྷ་མོའ་ིརང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་དག་པར་བྱེད་པ་སྟོན་ནོ།། ཀྵི་ཏི་གརྦྷ་ནི་སའི་སྙིང་པོ་ཞེས་པ་སྟེ་ས་ལྟར་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྙིང་པོ་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། མཻ་ཏྲི་ནི་བྱམས་པ་སྟེ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བས་སོ།། བཛྲ་པཱ་ཎི་1

ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་བས་
སོ༑༑ ཁ་གརྦྷ་ནི་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་ཉིད་སྙིང་པོ་ཡིན་ཅིང་དེ་དང་ལྡན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། ལོ་ཀ་ཨི་ཤྭ་ར་2

ཞེས་པ་

༡ པཱ་ཎྀ་ གཙང་དཔར།
༢ ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ། 115

འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྟེ། ཨི་མཚམས་སྦྱར་བས་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་མཛད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། མཉྫུ་ཤྲཱི་ནི་འཇམ་དཔལ་ཏེ་སྐུའི་འོད་གསལ་ཞིང་འཇམ་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྐུལ་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་སོ།། སརྦ་ནི་ཝ་ར་ཎ་བིསྐཾ་1

བི་ནི་ཞེས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་སེལ་བ་སྟེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མནན་པས་སོ།། ས་མནྟ་བྷ་དྲ་ནི་ཀུན་ནས་མཛེས་པའམ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ་དེ་རྣམས་ནི་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་འབྱིན་པའོ།། ཡ་མ་ནི་གཤིན་རྗེའམ་དམྱལ་བ། ཨནྟ་ཞེས་པ་མཐའ། ཀྲྀཏ་ནི་བྱེད་པ་སྟེ་འདོན་པའི་ཚེ་ཨན་ཞེས་པ་མཚམས་སྦྱར་དུ་བཏང་ནས་ཡ་མཱནྟ་ཀྲྀཏ་ཅེས་པ་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའོ།། པྲཛྙཱནྟ་ཀྲྀཏ་ཅེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའོ།། པདྨཱནྟ་ཀྲྀཏ་ནི་པདྨ་མཐར་བྱེད་དེ། པདྨ་དེ་ཆུས་མ་གོས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་གོས་ཤིང་ཉོན་མོངས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའོ།། བྷིགྷྣཱནྟ་ཀྲྀཏ་ནི་བགེགས་མཐར་བྱེད་དེ་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བགེགས་ཏེ་བདུད་བཞི་འཇོམས་པར་བྱེད་པའོ།། ཙ་ལ་གཡོ་བ་དང་ཨ་ནི་དེ་འགོག་པས་གཡོ་བ་མེད་པའམ་མི་གཡོ་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་སེམས་བསྐྱོད་པ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མནན་ཅིང་བཅོམ་པས་2

དེ་
སྐད་ཅེས་བྱའོ།། ཊཱཀྐི་རཱ་ཛ་ནི་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་བསལ་3 ཞིང་དག་པར་བྱེད་པས་སོ།། ནཱི་ལ་དཎྜ་ནི་དབྱུག་པ་སྔོན་པོ་སྟེ་སྔོན་པོ་ནི་འདིར་ནག་

༡ པིསྐཾ་ དབུས་དཔར།
བིསྐི་ བླ་དཔར།
༢ བཅོམས་པས་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར། བླ་དཔར།
༣ གསལ་ དབུས་དཔར།

116 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

པོ་དང་སྐད་དོད་གཅིག་པས་ནག་པོའ་ལས་སྡིག་པ་སྟེ། དབྱུག་པ་ནི་དེ་ཚར་གཅོད་ ིཔར་མཛད་པས་སོ།། མཧཱ་པཱ་ལ་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་འཇོམས་པས་སོ།། ཨུཥྞཱི་ཥ་ཙཀྲ་ཝརྟི་ནི་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁམས་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྩོལ་བས་གཙུག་ཏོར་ཏེ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་སྒྲ་བཤད་མི་སྣང་ངོ་།། སུམ་བྷ་རཱ་ཛ་ནི་གནོད་མཛེས་ཏེ་སུམ་བྷ་ཞེས་འདུལ་བའམ་གནོད་པ་དང་རཱ་ཛ་རྒྱལ་པོ་དང་མཛེས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་བགེགས་བཀུག་ནས་ཕུར་བུས་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ།།
དེ་ལྟར་ལྷ་སོ་གཉིས་སྒོ་བདུན་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱས་ལ། ཚོགས་བརྟེན་ནས་འདིའི་བར་ཡིད་ཀྱིས་རིམ་པས་དཔྱད་སྒོམ་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ལྷ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པའི་1

ཕྱིར་དམིགས་རྟེན་གསལ་བཏབ་ནས་ཇི་ཙམ་གནས་ཀྱི་
བར་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་བླ་མ་འགོས་ཀྱི་གདམས་པ་ནི་རྣམ་པ་ལ་བསླབ་པ་དང་༑ གོ་རིམ་ལ་བསླབ་པ་དང། ཐུན་ལ་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེའང་ཐོག་མར་མངོན་རྟོགས་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པའི་ཚེ། གང་སྒོམ་རྒྱུ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ཕྱི་མ་གསལ་མི་འདེབས་པ་དང། ཕྱི་མ་གསལ་འདེབས་པའི་ཚེའང་སྔ་མའི་དོན་སྤྱི་རྒྱང་སྐྱུར་མི་བྱེད་པར་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང། རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚེ་དེ་དང་དེའི་ང་རྒྱལ་རེའང་འཇོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མངོན་རྟོགས་ཚར་རེ་བསྒོམ་ཞིང་རྒྱུན་དུ་དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས་ངག་ཏུ་འདོན་པ་དང་ཡིད་ལ་འཆར་བ་གཉིས་ཀྱང་བྱང་མོར་སོང་ནས་ཚིག་མགྱོགས་པར་ཐོན་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལའང་མགྱོགས་པར་འཆར་ཞིང། དེ་ལྟར་མིན་ན་ངག་ལ་ཤིན་ཏུ་མགྱོགས་པར་ཐོན་ཀྱང་ཡིད་ལ་དོན་སྤྱི་ཅུང་ཟད་རེའང་
༡ བསྐྱོད་པའི་ དབུས་དཔར།

སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ། 117

མི་འཆར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པར་མི་འགྱུར་གྱི་བཤར་སྦྱང་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེས་མངོན་རྟོགས་བསྒོམས་པ་ཡིན་ན་རིམ་ལྔའི་གཞུང་ཚར་གཅིག་བཤར་བའི་ཚེའང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང་སེམས་དབེན་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་རྣམས་བསྒོམས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིད་ཡུལ་དུ་བསྒོམས་པ་འདི་མེད་ན་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་བ་དང་རྫོགས་རིམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་རྣམས་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་རབ་ཐུན་བཞིར་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་བསླབས་ནས་ཡིད་ལ་ལེགས་པར་འཆར་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་དུ་གསལ་བཏབ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེའང་ལྷའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཡིད་ངོ་ན་ཤར་བའི་རྣམ་པ་གསལ་བ། ལྷ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་གཉིས་དགོས་ཤིང། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་འཆར་ཡང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་མེད་པ་ཙ་ཀ་ལིའམ་ཐང་སྐུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བ་དགོས་ཏེ། རྣམ་པ་དང་ང་རྒྱལ་གཉིས་ལས་ཀྱང་1

ང་རྒྱལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་དེ་དང་མ་
བྲལ་བའི་ངང་ནས་རྣམ་པ་གསལ་འདེབས་ཏེ། དེའང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ན་བཞུགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དངོས་ཡིན་པའི་བློ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དགོས་ཤིང་དེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་སྐུ་མདོག་ཞལ་ཕྱག་སོགས་གསལ་འདེབས་པ་ཞིག་དགོས་པས་རྣམ་པ་དང་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཐགས་མཁན་གྱི་རྐང་པ་བཞིན་མ་སོང་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ལྷའི་སྐུ་རགས་པ་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་གསལ་བཏབ་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། བློའ་རིགས་ཀྱིས་འགའི་ཞིག་ལ་ཐོག་མར་ཤིན་

༡ གཉིས་ཀྱང་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

118 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

ཏུ་གསལ་བ་འཆར་ལ་དེ་ལ་གོམས་1

པར་བྱས་པས་བརྟན་མི་བརྟན་ཅི་རིགས་སུ་
འགྱུར་ཞིང། ཕལ་ཆེར་ནི་ཐོག་མའི་གསལ་སྣང་དེ་ཉམས་ཡིན་པས་ཡལ་ནས་འགྲོ་བ་མང་ངོ་།། གང་ལྟར་ཡང་ཐོག་མར་དམིགས་རྟེན་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་ཅི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འཇོག་དེ་ཡལ་བའམ་ཤེས་པ་བྱིང་རྒོད་དུ་སོང་ན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱས་ལ་དམིགས་རྟེན་གསལ་བཏབ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་བརྗེད་པར་བསྐྱང། གསལ་བཏབ་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་དང་དེ་དང་ཁ་དོག་མི་མཐུན་པ་དང་དབྱིབས་མི་མཐུན་པ་ཤར་ནས་བྱུང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་སྔར་གྱི་དམིགས་པ་ཉིད་དྲན་པས་བཟུང་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཅི་གནས་བྱ། གལ་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པའི་ཚེ་རྣམ་སྣང་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འཆར་ཞིང་འདི་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ན་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་འདྲ་སྙམ་པ་བྱུང་ཡང། སྔ་མའི་དམིགས་པ་ཉིད་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕྱི་མ་ལ་འཇུས་ནས་ཅུང་ཟད་བསྒོམས་ན་ཡང་དེ་ཡལ་ནས་གཞན་རེ་འཆར་ཞིང་འོང་བ་ཡིན་ནོ།། ལྷའི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་མི་འཆར་བར་སྣང་ན། སྒོམ་ཁང་ཞལ་ཞལ་ལེགས་པ་ཚོན་གསལ་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཤར་དང་ལྷོའ་ཐད་དུ་སྐར་ཁུང་རྒྱ་ཆེ་བ་རེ་བྱ་ཞིང་ ིཁང་པའི་དབུས་སྐར་ཁུང་གི་འོད་འཕོག་པའི་ཐད་ཀར་སྣོད་ཆེན་པོ་ཆུས་བཀང་བ་བཞག་སྟེ་དེའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་མེ་ལོང་ངམ་རལ་གྲི་ལ་སོགས་པ་བྱས་ལ། བྱང་ངམ་ནུབ་ཀྱི་ལོགས་ལ་ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་ལེགས་པར་བྲིས་པའི་ཐང་སྐུ་བཀྲམ་ནས་དེ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱ་ཞིང་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་མ་འཛོམས་ཀྱང་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྐུ་ལུགས་མའམ་མེད་ནའང་རས་བྲིས་ལེགས་པ་རེ་ཚགས་བྱས་ནས་དེའི་རྣམ་པ་ལ་བལྟ་ཞིང་2

ཡིད་ཡུལ་དུ་དོན་སྤྱི་འཆར་དུ་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་ཉི་མ་དང་འོད་

༡ འཆར་ལ་གོམས་ དབུས་དཔར།
༢ ལྟ་ཞིང་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།

སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ། 119

ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་འདྲིས་སུ་བཅུག་ལ་ལྷའི་སྐུ་འོད་དང་ལྡན་པ་འཆར་བར་བྱའོ།། ཐང་སྐུ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཕོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་མེ་ལོང་དུ་འཆར་བར་བྱས་ལ་དེའི་དོན་སྤྱི་གོམས་སུ་གཞུག་ཅིང། ཐོག་མར་དོན་སྤྱི་རགས་པ་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་གྲུབ་ཙམ་ཤར་ན་དེ་ལ་མི་དཔྱད་པར་རེ་ཞིག་དམིགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱང། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གསལ་དུ་བཏང། ཞལ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་སྐུའི་དབྱིབས་བྱེ་བྲག་གསལ་ན་དེ་ལ་སེམས་བཟུང། དེ་མི་གསལ་བར་སོང་ནའང་སྤྱི་ཙམ་གསལ་བཏབ་བོ།། མདོར་ན་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་གཉིས་བློས་ནམ་གྱི་ཚེ་གསལ་བཏབ་ཀྱང་འཆར་བ་དང། གསལ་འདེབས་མི་འདོད་པའི་ཚེ་མི་འཆར་བ་དང། སྐུའི་ཚད་རྣམ་པ་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་ཚད་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཆར་བ་དང་དེ་ལ་རིང་དུ་གནས་པ་དགོས་ལ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་སྐྱོན་རིག་མི་རིག་གི་མཚམས་དང། གྲིམས་ལྷོད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གྲིམས་ལྷོད་རན་པའི་མཚམས། དམིགས་རྟེན་རྙེད་པ་དང་མ་རྙེད་པའི་ཁྱད་པར་ང་རྒྱལ་འཕོ་ཐུབ་མི་ཐུབ་ཀྱི་ཚད། བྱིང་རྒོད་ཕྲ་རགས་ངོས་ཟིན་མི་ཟིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བླ་མས་ལེགས་པར་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་སློབ་མས་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་བསྐྱངས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་རྣམས་རིག་པར་བྱའོ།། དང་པོར་གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྒྱན་དང་ན་བཟའ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་གོམས་སུ་བཅུག །དེ་ཤར་ན་ཞལ་ཕྱག་ལྷག་མ་རྣམས་དང། ན་བཟའ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག །1 གཙོ་བོ་ཡོངས་རྫོགས་ཤར་ནས་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཅིག་གཉིས་བསྣན་ནས་བསྒོམ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་སྣང་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་དེའང་སྔ་མ་གསལ་བའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་མ་སྣོན་པ་ཡིན་གྱི་སྔ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་
༡ བཞུག ། དབུས་དཔར།

120 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

བསྒོམ་པ་མིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ཅར་དུ་གསལ་སྣང་ཐོན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ དེ་ལྟར་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དབུ་ནས་ཞབས་ཀྱི་བར་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པའི་དཔྱད་སྒོམ་དང། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་འཇོག་སྒོམ་གཉིས་ཀ་བྱ་ཞིང་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསལ་བཏབ་ནས་བསྒོམས་པས་དང་པོར་ང་རྒྱལ་ཙམ་མིན་པ་གསལ་བར་མི་འཆར་ཞིང། དེ་ནས་མུན་སྲོས་པ་ན་མི་མཐོང་བ་ལྟར་ལྷ་རྣམས་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་རྣམས་སུ་ཐོ་ཡོར་ལྟ་བུར་ནག་ཡོམ་མེ་བ་ཙམ་འཆར་ཞིང་དེ་ནས་ཐང་སྐུ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་རྟེན་དུ་བཞག་ནས་དེའི་རྣམ་པ་དྲན་པར་བྱས་ལ་རིང་དུ་བསྒོམས་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་དང་ཞལ་ཕྱག་གི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་རགས་པའི་རྣམ་པ་ལམ་མེ་བ་འཆར་ཞིང་༑ དེ་ནས་མེ་དང་ཉི་མའི་འོད་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྤྱི་བཟུང་ནས་ལྷའི་སྐུ་དེ་རྣམས་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམས་ནས། རྒྱན་དང་ཕྱག་མཚན་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་སྟེ་དེའང་རྣམ་སྣང་སྤྱན་མ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གསུམ་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་བཞུགས་སྟབས་སྐུའི་དབྱིབས་རགས་པ་གསལ་པོར་འཆར་བ་བྱུང་ན། གཞན་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེས་མ་ཁྱབ་པ་མི་འོང་བས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ནམ་འདོད་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ཀྱང་ཡུད་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་མི་ནུས་ན་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་རགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུད་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་ནུས་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་དེ་ལྟར་མི་ནུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་དང། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ཡུད་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་འཆར་ཞིང་ནམ་འདོད་དུ་འོང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ལྷ་གསལ་བར་འཆར་བའི་ཚེའང་སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་སྟེ། གནས་སྐབས་དང་པོ་གཉིས་སུ་སྟེང་འོག་གི་སྣ་རྩེར་ཕྱག་

སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ། 121

མཚན་དང། ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་གྲངས་ཀྱི་བསྙེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་རྫས་དང་སྔགས་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་བསྒྲུབས་པས་ཅི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་གསུམ་པའི་ཚེ་ནི་ཕྲ་མོའ་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པ་ ིཡོངས་རྫོགས་བསྒོམས་ནས་སྤྲོ་བསྡུ་མང་དུ་བྱས་པས་དཔྱད་སྒོམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོབས་ཅན་འདྲེན་པས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུའང་འགྱུར་ཏེ་འདིའི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པས་བླ་གབ་མེད་པའི་གནས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམས་པས་ཆུ་ཐུབ་པ་དང། ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མི་བྱིང་བར་འགྲོ་བ་དང། ནམ་མཁའ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐས་བསམས་པས་དེ་ལ་འཛེགས་ཏེ་འགྲོ་བས་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རྫས་སྔགས་ལ་མི་ལྟོས་1

པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ།། གལ་ཏེ་ཐུན་
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་མཆོག་སྒྲུབ་ན་གྲངས་ཀྱི་བསྙེན་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པར་རྫོགས་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ།། གལ་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་ན་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་ནས་2

གྲངས་ཀྱི་བསྙེན་པ་དང་
སྤྱོད་པ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་གི་ཆོ་གས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ།། དངོས་གྲུབ་ཕྲ་མོ་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་མི་དགོས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མ་བྱས་ན་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་

༡ མི་བལྟོས་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༢ བརྟེན་ནས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར།

122 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

གསལ་བ་དང་དེ་ལ་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་པས་ཕྱི་མ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། བསྒོམ་པའི་གནས་དང་དམིགས་རྟེན་གྱི་གནད་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རླུང་ནང་དུ་གནས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པས་དཔྱད་སྒོམ་གྱི་དམིགས་པ་མང་པོ་དང་བསྲེས་ཀྱང་རླུང་རིམ་གྱིས་དུལ་བའི་མཐུས་སྒོམ་པ་སྔ་མའི་རྒོད་པ་སོགས་མྱུར་དུ་དགག་ནུས་པས་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་ལུགས་དང་མི་འདྲའོ།། དེ་ལ་སྟེང་འོག་གི་ཕྲ་མོ་གཉིས་གདམ་ང་1

ཅན་དུ་

གསུངས་པས་གང་རུང་གིས་ཆོག་ལ། གལ་ཏེ་བྱིང་ཤས་ཆེ་ན་སྟེང་སྒོའ་ཕྲ་མོ་དང་རྒོད་ ིཤས་ཆེ་ན་འོག་སྒོའ་ཕྲ་མོ་ལ་དེ་དག་མ་ཞིའི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་སོ།། དེའང་རེག་ ིམཐོང་གི་མཚན་མ་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་སྟེ་དང་པོ་གསལ་བ་དང་དེ་ནས་ལག་པས་འཛིན་ཐུབ་པ་སྙམ་བྱེད་པ་དང་མཐར་ནི་ལུས་ཀྱིས་རེག་པར་བྱར་རུང་བར་འགྱུར་རོ།། (གསུམ་པ་མཇུག་གི་བྱ་བ།) དེ་ནས་སྒོམ་པས་སྐྱོ་ན་བཟླས་པ་བྱ་བ་ནི་ཡིད་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་ཏེ་སྔགས་དེ་དག་ཡིད་ཀྱིས་འདོན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཕྲེང་བའི་རྒྱུ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས༑ “ས་དང་ཉ་ཕྱིས་མུ་ཏིག་དང།། ཁམ་ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་གཞན།། ཞི་བའི་ལས་ལ་ཁྱད་པར་དུ།། འཕྲེང་བ་ཡི་ནི་མཚན་ཉིད་དོ།། གསེར་དང་དངུལ་དང་ཟངས་དག་དང།། པདྨའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་དུ།། རྒྱས་པ་ལ་ནི་འཕྲེང་བ་ཉིད།། རྣམ་པར་མཁས་པས་བགྲང་བར་བྱ།། གུར་ཀུམ་ལ་སོགས་དྲི་སོགས་ཀྱི།། དྲི་ནི་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ༑༑ བསྒྲུབས་ཤིང་རིལ་བུ་བྱས་ནས་ནི།། དབང་ལ་ཡོངས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས།། རུ་རག་ཤ་དང་ལུང་ཐང་དང།། དེ་བཞིན་སྐྱེས་པའི་རུས་པ་ཉིད།། དྲག་པོའ་ལས་ལ་སྦྱར་ ི

༡ གདམས་ང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། བླ་དམར།

སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ། 123

བར་བྱ།།”1

ཞེས་དང། “ཞི་རྒྱས་དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་ལ།། བོ་དེ་ཙེ་2

ནི་ལས་ཀུན་
བྱེད༑༑”3

ཅེས་སོ།། འཕྲེང་རྡོག་གི་གྲངས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། “སྔགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་
པ་ལྔ་བཅུ་སྟེ།། དབང་ལ་དེ་ཡི་ཕྱེད་ཉིད་དོ།། བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ནི་ཞི་བ་ལ།། དེ་བཞིན་རྒྱས་ལ་ལྷག་པར་བརྒྱད།། མངོན་སྤྱོད་ལ་ནི་དྲུག་ཅུ་ཉིད།།”4

ཅེས་གསུངས་
སོ༑༑ བཟླས་པའི་དམིགས་པ་མངོན་རྟོགས་སུ་གསལ་ལ་ཞིབ་པར་སྔགས་རིམ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་བཟླས་བྱའི་སྔགས་ནི་རྩ་རྒྱུད་དང་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་དང་བསྟོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་རྣམས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ཚིག་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་བཤད་པ་ནི་ཚིག་དོན་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་སྒྲོན་གསལ་དུ་བཤད་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། (གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར༑) གཏོར་མའི་ཆོ་ག་སོགས་ནི་གསང་ཆེན་ལམ་རིམ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། (ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན།) འདིར་ནི་རིམ་པ་དང་པོའ་མན་ངག་གི་གནད་རྣམས་དང་བླ་མའི་ ིགསུང་བགྲོས་གཞན་དུ་མི་གསལ་བ་རྣམས་བརྗེད་ཐོ་ཙམ་དུ་བྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ།། །།དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང། གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷི། ཀླུའི་རྣལ་འབྱོར་མ། རྒྱལ་པོ་བི་སུ་5

ཀལྤ།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤེལ་
དང་ཉ་ཕྱིས་མུ་ཏིག་དང་།། ཁམས་ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་གཞན།། ཞི་བའི་ལས་ལ་ཁྱད་པར་དུ།། ཕྲེང་བ་ཡི་ནི་མཚན་ཉིད་དོ།། གསེར་དང་དངུལ་དང་ཟངས་མ་པ།། པདྨའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་དུ།། རྒྱས་པ་ལ་ནི་ཕྲེང་བ་ཉིད།། རྣམ་པར་མཁས་པས་བགྲང་བར་བྱ།། གུར་གུམ་ལ་སོགས་དྲི་སོགས་ཀྱིས།། དྲི་ནི་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ།། བསྒྲུབས་ཤིང་རིལ་བུ་བྱས་ནས་ནི།། དབང་ལ་ཡོངས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས།། རུ་དྲཱཀྵ་དང་ལུང་ཏང་དང་།། དེ་བཞིན་སྐྱེས་པའི་རུས་པ་ཉིད།། དྲག་པོའ་ལས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ།།” ཞེས་གསལ། ི
༢ བོ་དེ་རྩེ་ གཙང་དཔར། དབུས་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། ཤོག་གྲངས་༢༠༦བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞི་དང་རྒྱས་དང་དབང་དྲག་ལ།། བུ་ཏྲ་ཛི་ནི་
ལས་ཀུན་བྱ།།” ཞེས་གསལ།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། ཤོག་གྲངས་༢༠༦བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔགས་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྔ་བཅུ་སྟེ།། དབང་ལ་དེ་ཡི་
ཕྱེད་དུ་བྱ།། ཞི་ལ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ཡིན་ཏེ།། རྒྱས་པ་ལ་ནི་བརྒྱད་ལྷག་པའོ།། མངོན་སྤྱོད་ལ་ནི་དྲུག་ཅུའོ།།” ཞེས་གསལ།
༥ རི་སུ་ དབུས་དཔར།

124 གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

བྲམ་ཟེ་ས་ར་ཧ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཨཱརྱ་དེ་བ། ཀླུའི་བྱང་ཆུབ། ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། ཟླ་བ་གྲགས་པ། སློབ་པའི་རྡོ་རྗེ། ནག་པོ་སྤྱོད་པ། ས་འདྲེས་པ། སྒྲ་བསྒྱུར་འགོས། རྡོག་1

ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། ཡེ་ཤེས་སེང་གེ །གླན་ཙྪ་ཉི་མ་ལྕམ། བླ་མ་གཞོན་ནུ་འོད། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར། འཕགས་འོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། རིན་པོ་ཆེ་ཁྱུང་པོ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། ཡང་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན། ལོ་ཙཱ་བ་བྱང་རྩེ། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། ཡང་བུ་སྟོན། བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ། མཁྱེན་རབ་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལོ།། །། འདིར་འབའ་སེར་དཀར་བཅུ་པ་ཞེས་པས་རིམ་པ་དང་པོའ་མན་ངག་གི་གནད་རྣམས་དང་རྗེའི་གསུང་བགྲོས་གཞན་དུ་མི་གསལ་ ིབ་རྣམས་བརྗེད་ཐོ་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།། །།མངྒ་ལཾ།།

༡ རྔོག་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར། བླ་དཔར།

༈ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༄༅།། ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། སྒྲིབ་བྲལ་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་དངོས།། རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་ཀུན་གྱི་གཙོ།། ཁྱབ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་།།དབྱེར་མེད་བླ་མའི་ཞབས་བཏུད་ནས།། ཐུབ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་གྱི་མཆོག༑ འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་གཅིག །དཔལ་ལྡན་གསང་བ་འདུས་པ་ཡི།། རིམ་པ་དང་པོའ་རྣམ་གཞག་ ི 1

བཤད།། དེ་ལ་འདིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་བཤད་པ་ལ་དྲུག །སྒྲུབ་པ་པོ་2

རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གོང་དུ་
བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། གང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་3

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །དེ་ལ་བསླབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་
༡ རྣམ་བཞག་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒྲུབ་པ་པོ་ བདེ་དཔར།
༣ སྒྲུབ་པའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

126 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ཕྱིན་པའི་ཚད། མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་)ནི། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “སློབ་མ་ཡོན་ཏན་གང་ལྡན་ན།།’ རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར།།”1

ཞེས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ༑ “དད་ཅིང་བླ་མ་ལ་ཡང་གུས།། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་ལམ་ལ་གནས།། རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས།། ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།། གསོད་པ་2

དང་ནི་འཚེ་བ་སྤངས།།
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གདོན་པའི་3

བློས།། ཀུན་དུ་བརྩོན་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དེ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན།། དད་པ་ཆེན་པོའ་སློབ་མ་བཟང་།།” ི 4

ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར༑ སྣོད་རུང་དང་པོ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་དང་། སྣོད་རུང་གཉིས་པ་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། “ཐོག་མར་སློབ་མ་གང་གི་ཚེ།། བློ་ལྡན་ཡང་དག་དབང་བསྐུར་ན།། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།། དེ་ཡི་ཚེ་ན་སྣོད་དུ་འགྱུར།། ཡང་དག་དབང་བསྐུར་གྱིས་དབེན་ན༑༑ སྒྲུབ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་།། ‘སློབ་དཔོན་སློབ་མ་མཚུངས་པར་ནི།།’ མི་བཟད་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ།།”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡༡བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘སློབ་མའི་ཡོན་ཏན་གང་ལྡན་ན།།’ ཞེས་གསལ།
༢ བསོད་པ་ བདེ་དཔར།
༣ འདོན་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དད་ཅིང་བླ་མ་ལ་
ཡང་གུས།། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་ལས་ལ་གནས།། གཉིས་མེད་སྒྱུ་ཡང་མེད་པ་དང་།། རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས།། ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།། གསོད་པ་དང་ནི་འཚེ་བ་སྤངས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོན་པའི་བློས།། ཀུན་ཏུ་བརྩོན་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དག་ལྡན།། དད་པ་ཆེན་པོའ་སློབ་མ་བཟང་།།” ཞེས་གསལ། ི
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༢ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཅུ་གཅིག་
པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སློབ་དཔོན་སློབ་མར་མཚུངས་པར་ནི།།’ ཞེས་གསལ།

སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་དང་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། 127 གཉིས་པ་(དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གོང་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི། དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་ནས་ཀྱང་། དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་ཞིག་1

དགོས་ཏེ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཡལ་བར་དོར་ནས་རིམ་པ་གཉིས་སྒོམ་པ་2
ལ་ཇི་ཙམ་འབད་ཀྱང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས༑ “ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན།། ཕྱི་ནས་དམ་ཚིག་སྤྱོད་པར་བརྩོན།། སྣོད་དུ་3 བྱས་པའི་རྒྱུན་ལས་ནི།། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་བསྒོམ་རིམ་4

གྱི།། ཡང་དག་མན་ངག་
ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས།། འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་གཞན་དུ་མིན།།”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་དེས་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་པའི་6

སྔོན་
དུ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་7

ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་མཐའ་ཆོད་པར་
གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ཏེ། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། “བློ་གྲོས་མེད་ལ་ཐོས་མེད་མ་ཐོས་པ་ལའང་བསམ་པ་མེད།། གཉིས་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་མེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་བྲལ་ལའང་དངོས་གྲུབ་མེད།།”8

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐོས་
བསམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས། རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་

༡ བསྲུང་བ་གཅིག་ བདེ་དཔར།
བསྲུང་བ་ཅིག་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ སྣོད་བུ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ སྒོམ་རིམ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་མི་
འདྲ་སྟེ། “ཕྱི་ནས་མན་ངག་ཇི་བཞིན་དུ།། དམ་ཚིག་སྤྱོད་པ་ལ་བརྩོན་པས།། སྣོད་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ནི།། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་བསྒོམ་པའི་རིམ།། ཡང་དག་མན་ངག་ཕུན་ཚོགས་པས།། དངོས་གྲུབ་འགྱུར་གྱིས་གཞན་དུ་མིན།།” ཞེས་གསལ།
༦ སྒོམ་པའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༧ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༨ ལུང་འདི་སྡེ་བསྟན་རྒྱུད་འགྲེལ་ག་པར་གསལ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤྲཱི་རནྟ་ཀ་ར་ཤཱནྟི་པས་མཛད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་
འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད།

128 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པ་ན་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ།། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།།”1

ཞེས་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་
ལས་ཀྱང་། “གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་གསར་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་བོ།།”2

ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་(གང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་)ནི། དགོན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་སྐྱེ་བོའ་འདུ་འཛིས་དབེན་པ་ཡིད་དུ་འོང་ ིབའི་གནས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར། “དགོན་པ་ཆེན་པོའ་ས་ཕྱོགས་སུ།།’ མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན།། ‘རི་བོ་དབེན་པའི་ ིས་ཕྱོགས་སུ།།’ དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་བསྒྲུབ།།”3

ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
མདོར་བྱས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་(ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་)ལ་བཞི། དང་པོའ་སྦྱོར་བ། དཀྱིལ་ ིའཁོར་རྒྱལ་མཆོག །ལས་རྒྱལ་མཆོག །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དང་པོའ་སྦྱོར་བ་) ི ལ་གཉིས། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་རྟོགས་དངོས་སོ།། དང་པོ་(མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་)ལ་གསུམ༑ ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥ན༦
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༩བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་གི་ཚེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་སར་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་བོ།།” ཞེས་གསལ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་
གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དགོན་པ་ཆེན་པོའ་ས་ཕྱོགས་མཆོག །’ ‘རི་བོས་སྐྱེ་བོས་དབེན་པ་རུ།།’ ཞེས་གསལ། ི

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 129

མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ། འགལ་རྐྱེན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའོ།། དང་པོ་(ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་)ལ་ལྔ། རྡོར་དྲིལ་1

བྱིན་གྱིས་བརླབ་
པ༑ ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱེད་ཚུལ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྒོམ་བཟླས་2

བྱེད་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་(རྡོར་དྲིལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་)ནི། རང་ཉིད་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་ནས་རྡོར་དྲིལ་3

བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པ་4

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པའི་5

ཐོག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་
དམ་ཚིག་གསུམ་པོ་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་6

དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ རང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ཡུམ་བཅས་སུ་སྐྱེད་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་གསལ་འདེབས་པ་དང་། རྡོར་དྲིལ་7

བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་8

ནི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག་གསལ་
འདེབས་པ་ཡིན་ནོ།། རྡོར་དྲིལ་9

བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་ལ། བསངས་སྦྱངས་10བསྐྱེད་
ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། མཚོན་དོན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་གཉིས་ལས༑ དང་པོ་ནི། དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ༑༑ དེས་ན་འདིར་བསྟན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བྱའི་རྡོར་དྲིལ།11 ཕྱིའི་རྡོར་དྲིལ།12 མཚོན་
༡ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ སྒོམ་བཟླས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༤ རླབས་པ་ བདེ་དཔར།
༥ སྒོམ་པའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༦ གསུམ་དང་མ་བྲལ་བ་གཅིག་ བདེ་དཔར།
གསུམ་པོ་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་ཅིག་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༧ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༨ བརློབ་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༩ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༡༠ བསང་སྦྱངས་ བདེ་དཔར།
༡༡ རྡོ་དྲིལ། བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༡༢ རྡོ་དྲིལ། བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

130 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྡོར་དྲིལ་1

རྣམས་དོན་གཅིག །ཁ་ཅིག་རྡོར་དྲིལ་2

རྩེ་ལྔ་པ་ནང་གི་རྡོར་
དྲིལ་3

དང་། རྩེ་དགུ་པ་ཕྱིའི་རྡོར་དྲིལ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཕྱིའི་རྡོར་དྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།4

དེ་གཉིས་ཀ་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་རྡོར་དྲིལ་5

ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རང་ལུགས་རྡོར་དྲིལ་6

ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མཚོན་བྱེད་
རྟགས་ཀྱི་རྡོར་དྲིལ་7

དང་། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོར་དྲིལ་8

གཉིས་ཡོད། རྡོ་རྗེ་ལ་དབྱེ་ན།
རྩེ་གཅིག་པ། རྩེ་གསུམ་པ། རྩེ་ལྔ་པ། རྩེ་དགུ་པ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྣམས་སུ་ཡོད། རྩེ་མོ་གཅིག་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་ལ་རྣོ་ཞིང་གདེངས་པའི་རྩེ་མོ་ཅན་གྱི་ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཞི་བའི་རྡོ་རྗེ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ ིལའང་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་དང་། ལྔ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་རྒྱན་གྱིས་9

ཅི་

མཛེས་སུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པ་སོགས་ཡིན་ནོ།། དྲིལ་བུ་ལ་དབྱེ་ན། ཡེ་ཤེས་སམ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དྲིལ་བུ་དང་། དཔའ་བོའ་དྲིལ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་ ིཔའི་དྲིལ་བུ་རྣམས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ལ་རྩེ་དགུ་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་ཀྱང་རྩེ་ལྔ་པའང་ཡོད་ཅིང་། རྟགས་ནི་བ་ལང་ཁའི་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བས་བསྐོར་བའོ།། དཔའ་དྲིལ་ནི་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

༡ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༣ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༤ རྡོ་དྲིལ་ཡིན་ཏེ། བདེ་དཔར།
རྡོ་དྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔར་རྙིང་།
༥ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༦ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༧ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར།
༨ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༩ རྒྱན་གྱི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 131

པའི་དྲིལ་བུ་ལ་རྣམ་སྣང་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲིལ་བུའི་བར་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་རྩེ་ལྔ་པ་ངེས་གཟུང་1

ཅན་རིམ་པ་བཞིན་འཁོར་ལོ། རིན་པོ་ཆེ། པདྨ། རལ་གྲིའི་ཕྲེང་བས་2
བསྐོར་བ་ཡིན་ནོ།། ཡང་ན་རྡོར་དྲིལ་3

ལ་དབྱེ་ན། དམ་ཚིག་གི་རྡོར་དྲིལ་4

དང་། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རྡོར་དྲིལ་5

གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དང་། གཉིས་པ་རྩེ་དགུ་པ་ལ་བྱེད་དོ།། ཡང་ན་རྡོར་དྲིལ་6

ལ་དབྱེ་ན། རྩེ་མོ་གཅིག་པ་ནས་སྟོང་གི་བར་ཡོད་དེ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་
ལས༑ “རྩེ་དགུ་རྩེ་མོ་གཅིག་པ་དང་།། རྩེ་ལྔ་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་ཅན།། དེ་ལྟར་ལ་སོགས་དྲིལ་བུ་ཆེ།། རྩེ་མོ་སྟོང་གི་བར་དུའོ།།”7

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལྷ་དང་སྦྱར་ན། སྐབས་གསུམ་སྒོ་ངར་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། སྟེང་རྭ་ལྔས་རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་ལྔ་དང་། སྟེང་གི་པད་འདབ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱམས་པ་སོགས་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་མཚོན་ཏེ། སམྦུ་ཊར། “དབུས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དགོད།།’8

ཤར་དུ་མི་བསྐྱོད་9

དེ་
བཞིན་ཡང་།། རིན་ཆེན་ལྷོ་ཡི་རྭ་ལའོ།། འོད་དཔག་མེད་ནི་ནུབ་ཏུ་དགོད།།10 བྱང་

༡ ངེས་བཟུང་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ འཕྲེང་བས་ བདེ་དཔར།
༣ ཡང་རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར།
ཡང་ན་རྡོ་དྲིལ་ དཔར་རྙིང་།
༤ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༥ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༦ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༢ན༤
༨ འགོད།། བདེ་དཔར།
༩ མི་སྐྱོད་ བདེ་དཔར།
༡༠ ནུབ་དུ་འགོད།། བདེ་དཔར།
ནུབ་ཏུ་འགོད།། བཀྲས་དཔར།

132 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

དུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ།། ‘རྭ་ལྔ་རྣམས་ནི་ལྷ་ཉིད་དོ།། པདྨ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བརྒྱད༑༑”1

ཅེས་སོགས་དང་། “དབུས་སུ་སྐབས་གསུམ་སྒོ་ང་ལ།། ‘ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་བསྟིམ་པར་བྱ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོག་རྭ་ལྔས་མཁའ་འགྲོ་སྡེ་ལྔ་དང་།
འོག་གི་པད་འདབ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒོ་མ་བཞི་དང་། སྐུལ་བྱེད་3

མ་སོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་
མཚོན་ཏེ། “རྭ་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལྔ་སྟེ།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲིལ་བུ་ཆ་
གསུམ་དུ་གནས་པས་ཁམས་གསུམ་དང་། ནང་ཁོང་སྟོང་དུ་ཡོད་པས་ཁམས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོངས་པ་5

མཚོན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “དབུས་ཀྱི་ཁོག་པ་
ཟབ་པ་དང་།། ‘ཐམས་ཅད་དག་བྱེད་བཅུད་ཀྱི་གནས།།”6

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དབྱུག་གུས་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་མཚོན། ཡེ་ཤེས་དེ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ནི་བདུད་རྩི་བུམ་ ིཔས་མཚོན། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེར་ཕྱིན་མའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་མཚོན། པདྨ་ལ་གནས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡུམ་བཞི་དང་ནོར་རྒྱུན་མ་སོགས་བཞི་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེས་ཐབས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། དྲིལ་བུས་ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་
པོ་དང། དྲུག་པ་བདུན་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དབུས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མགོན།།’ ‘རྭ་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ཉིད་དོ།། པདྨར་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བརྒྱད།།’ ཅེས་གསལ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་ཐིམ་པར་བྱ།།’ ཞེས་གསལ།

༣ བསྐུལ་བྱེད་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤ན༦
༥ སྟོང་པ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་ ིམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཐམས་ཅད་དགའ་བྱེད་བཅུད་ཀྱི་གནས།།’ ཞེས་གསལ།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 133

དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་མཚོན། རྡོར་དྲིལ་ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པས་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྐུ་མཚོན། དྲིལ་བུའི་སྒྲས་ལོངས་སྐུས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྐོར་བ་1

དེ་མཚོན་ནོ།། རྡོར་དྲིལ་2

གྱིས་ནི་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་མཚོན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྡོ་རྗེས་ཐབས་སྒྲུབ་པ་པོ་3

དང་དེའི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀ་མཚོན།
དྲིལ་བུས་ཤེས་རབ་ཕྱག་རྒྱ་དང་དེའི་བྷ་ག་གཉིས་ཀ་མཚོན། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བས་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་དང་། ལྟེ་བ་ཟུར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པས་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པའི་རྩ་འཁོར་མཚོན། དྲིལ་བུའི་ལྕེས་ཡུམ་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་མཁའ་འགྲོ་གདོང་དང་༑ དྲིལ་ལྕེ་ཟུར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པས་སྦས་པ་ནང་གི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་མཚོན། རྡོ་རྗེ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་གསོར་བ་དང་། དྲིལ་བུ་ལྕེ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་ནས་དཀྲོལ་བས་སྒྲུབ་པ་པོའ་ི

4

རྡོ་རྗེ་ནོར་བུས་ཕྱག་རྒྱའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ཁ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་སྦས་པ་ནང་
གི་རྩ་བརྒྱད་བསྐྱོད་པ་དེ་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སམྦུ་ཊར། “གནས་ནི་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱ།།”5

ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་མན་སྙེར། “དྲིལ་བུའི་ནང་གི་ཕྱོགས་བརྒྱད་རྣམས་
སུ་ལྕེ་བསྐྱོད་ཅིང་དཀྲོལ་བར་བྱའོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རྩེ་བརྒྱད་བསྐྱོད་པ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ལྕེ་ཟུར་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ཡང་ཆ་བརྒྱད་པའོ།། ལྕགས་ཀྱི་ལྕེ་གང་དུ་འཕྱང་བ་དེ་ནི་མཁའ་འགྲོ་གདོང་མཚོན་པའོ།།”6

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
༡ སྐོར་བ་ བཀྲས་དཔར།
༢ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང།
༣ བསྒྲུབ་པ་པོ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒྲུབ་པ་པོའ་ིབདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥ན༢
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་ཉི་ཤ་རྩ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༢ན༤ ལས་
བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དྲིལ་བུའི་ནང་གི་ཕྱོགས་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ལྕེ་བསྐྱོད་ཅིང་དཀྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནང་གི་རྩེ་བརྒྱད་བསྐྱོད་པ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ལྕེ་ཟུར་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ཡང་ཆ་བརྒྱད་པའོ།། ལྕགས་ཀྱི་ལྕེ་གང་དུ་འཕྱང་བ་དེ་ནི་

134 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

དྲིལ་བུའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པས་མཚན་པས་ནི་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་མཚོན། རྡོར་དྲིལ་ཕན་ཚུན་དུ་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱས་པས་ནི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་གཉིས་ཕྲད་ནས་རླུང་གཉིས་འདྲེས་ཏེ་འཁོར་ལོ་བཞིར་འབར་འཛག་བྱེད་པ་མཚོན། དེའི་ཚེ་གཏུམ་མོའ་མེ་འབར་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་ཉི་གདན་གྱིས་མཚོན། གཏུམ་མོ་ ིའབར་བའི་ཀུན་ད་1

ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ནི་ཟླ་གདན་གྱིས་མཚོན། འཁོར་ལོ་དྲུག་
གི་རྩ་འདབ་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་པདྨས་མཚོན། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་དང་དྲིལ་བུའི་ལྕེའི་ཟུར་བརྒྱད་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ། སམྦུ་ཊར། “ནང་གི་ཡེ་ཤེས་དབྱུག་གུ་ནི།། ཐམས་ཅད་སྤྲོ་ཞིང་སྡུད་པའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དེ་ལ་
ལྡོག་པས་ཕྱེ་ན་ཡེ་ཤེས་ལྔར་ཡོད་པ་ནི་རྭ་ལྔས་མཚོན། རྭ་དེ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་ཁ་ནས་ཐོན་པས་3

སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བ་དང་། པདྨའི་སྟེང་འོག་གི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་
བ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་རི་མོས་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་མཚོན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “དབུས་ཀྱི་ཁོག་པ་ཟབ་པ་དང་།། ‘ཐམས་ཅད་དག་བྱེད་བཅུད་ཀྱི་གནས།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྡོ་རྗེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཐུགས་དང་། ཞལ་དང་ས་བོན་སོགས་ཀྱིས་མཚན་པའི་དྲིལ་བུས་ལུས་དང་། སྟོང་ཉིད་སྒྲོག་པའི་དྲིལ་བུའི་སྒྲས་གསུང་མཚོན་ནོ།། མདོར་ན་དེ་གསུམ་ཀ་5

དོན་དམ་
མཁའ་འགྲོ་གདོང་མཚན་པའོ།།” ཞེས་གསལ།
༡ ཀུན་ཏ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཐམས་ཅད་སྡུད་ཅིང་འབྱིན་པར་བྱེད།།’ ཅེས་གསལ།
༣ འཐོན་པས་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་ ིམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཐམས་ཅད་དགའ་བྱེད་བཅུད་ཀྱི་གནས།།’ ཞེས་གསལ།
༥ གསུམ་ག་ བདེ་དཔར།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 135

པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟ་1

དགོས་ཏེ། མན་སྙེར། “རྡོ་རྗེ་ཐུགས་དང་དྲིལ་བུ་སྐུ་དང་དེའི་སྒྲ་གསུང་ངོ་༑༑”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ ིདང་༑ སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ངེས་དོན་གྱི་དྲིལ་བུ་ཡིན་ཞིང་། ངེས་དོན་གྱི་རྡོར་དྲིལ༑3

ནང་གི་རྡོར་དྲིལ།4

མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོར་དྲིལ་5

རྣམས་དོན་གཅིག །ངེས་དོན་གྱི་
རྡོར་དྲིལ་6

བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན་ལམ་ལྔ་ཡོད་དེ། ཁ་སྦྱོར་ལས།
“རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རྡོ་རྗེ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་སྒྲོལ།།7

རྡོ་རྗེ་དགུག་པའི་8
རྣལ་འབྱོར་དང་།། རྡོ་རྗེ་རེངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིག །མུན་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ།། རྣམ་ཤེས་མར་མེ་དང་ལྷན་ཅིག །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་གཞོམ་པར་བྱ།། ‘སྣང་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐོབ་པ་ཡི།། རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ་9

ཐམས་ཅད་ལ།།’ རྡོ་རྗེ་བདག་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན།།”10
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་དངོས་ཀྱི་སྔགས་དང་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ནི་སམྦུ་ཊ་དང་གུར་ལས་གསུངས་སོ།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྔགས་དོན་ཡང་གཞག་ཏུ་11ཡོད་དེ། ཨོཾ་ལ་ཡི་གེ་ཨ་ཨུ་མ་
༡ ལྟ་ དཔར་རྙིང། བཀྲས་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་ཉི་ཤ་རྩ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༢ན༢ ལས་
བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ཐུགས་དང་དྲིལ་བུ་སྐུར་དང་དེའི་སྒྲ་གསུང་ངོ་” ཞེས་གསལ།
༣ རྡོ་དྲིལ། བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༤ རྡོ་དྲིལ། བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༥ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༦ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༧ བསྒྲོལ།། བདེ་དཔར།
༨ བཀུག་པའི་ བདེ་དཔར།
༩ བསྒྲུབ་པ་ བདེ་དཔར།
༡༠ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་
བརྒྱད་དགུ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྣང་བའི་ཕྱོགས་ནི་འཐོབ་པའོ།། རྡོ་རྗེས་བསྒྲུབས་པ་ཐམས་ཅད་ལ།།’ ཅེས་གསལ།
༡༡ བཞག་དུ་ བདེ་དཔར།

136 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

གསུམ་ཡོད་པས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་སོ་སོར་མཚོན། ཨ་ལ་ཨུ་བཅུག་པས་ཨོར་སོང་། དེ་ལ་མ་ཡིག་ཐིག་ལེར་བྱིན་པས་ཨོཾ་ཡིག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚོན་དོན་དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཨོཾ་ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལེན་པས་ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྔགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། “ཨོཾ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད།། མཆོག་དང་ནོར་སྟེར་དཔལ་དང་གཡང་།། སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་དང་།།1

དམ་བཅའ་བ་དང་བཀྲ་ཤིས་དོན།། ནོར་བུ་འཛིན་པའི་
སྔགས་སུ་བརྗོད།།”2

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད། སིདྡྷི་ནི་གྲུབ་པ། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ། ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཚིག །ཏིཥྛ་ནི་མནོས་པའམ་བརྟན་པ།3

ཨེ་ཥ་སྟྭཾ་དྷ་ར་ཡཱ་མི་4

ནི་འདི་བདག་གིས་གཟུང་བར་5

བགྱི། ཧི་ལྔས་
ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་། ཧཱུཾ་གསུམ་གྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མཚོན༑ ཕཊ་ནི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྭཱཧཱ་ནི་སྡིག་པ་འཇོམས་པ་དང་༑ དགེ་བ་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པས་དབུགས་འབྱིན་པ་སྟེ། རྩེ་མོ་ལས། “སྭཱཧཱ་ཞེས་ནི་ཅི་ཡིན་བརྗོད།།’ སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་ཅིང་།། དགེ་བའི་ཚོགས་ནི་འཕེལ་བར་བྱེད།། ‘ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།།’ སྡུག་བསྔལ་

གཞག་ཏུ་ བཀྲས་དཔར།

༡ ཞིང་།། བཀྲས་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥༦ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨོཾ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་
བཤད།། མཆོག་དང་ནོར་སྟེར་དཔལ་དང་གཡང༌།། སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང༌།། དམ་བཅའ་བ་དང་བཀྲ་ཤིས་དོན།། ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན།།” ཞེས་གསལ།
༣ མནོས་པའི་བརྟན་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ ཡ་མི་ བདེ་དཔར།
༥ བཟུང་བར་ བདེ་དཔར།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 137

ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའི་མཆོག །”1

ཅེས་གསུངས། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པ་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་འདི་བརྟན་པར་གཟུང་བར་2

བགྱི། དེ་གང་ཞེ་ན།
རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དེའོ།། ཞེས་པའོ།། དྲིལ་བུ་འཛིན་པའི་སྔགས་དོན་ཡང་ ིགཞག་3

ཏུ་ཡོད་དེ། བཛྲ་གྷཎྜ་ཧཱུཾ། ཞེས་པའི་བཛྲ་གྷཎྜ་ནི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དྲིལ་བུའི་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། མཚོན་དོན་དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་ཞིང་། དེའི་སྒྲས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་པར་4

བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཧཱུཾ་གིས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མཚོན་
ཞིང་༑ མཚོན་དོན་དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ལན་གཅིག་5

བརྗོད་པས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་
བཅས་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། “ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ནི་ཅི་ཡིན་བརྗོད།། སྡུག་བསྔལ་འཆོས་ཤིང་འཇོམས་པར་བྱེད།། ‘གདུག་པ་སྔགས་ཀྱིས་གསོད་བྱེད་ཅིང་།། སྲིད་པའི་ཞགས་པ་གཅོད་པར་བྱེད།།’ ཧཱུཾ་ནི་མཆོག་ཏུ་དྲན་པར་བྱ།།”6

ཞེས་གསུངས། དེའི་
རྗེས་སུ་རྡོར་དྲིལ་7

གྱི་མཚོན་དོན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
དེ༑ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་བརྗོད་ནས་ཧཱུཾ་གླུར་བླང་བར་བྱའོ།། རྡོ་རྗེ་གསོར་བའི་དགོས་པ་དེ་སྟོན་པ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥༦ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་བཞི་པ་
གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྭཱཧཱ་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན་བརྗོད།།’ ‘ཉེས་པར་བྱས་པ་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང།།’ ཞེས་གསལ།
༢ བཟུང་བར་ བདེ་དཔར།
༣ བཞག་ བདེ་དཔར།
༤ སྒྲགས་པར་ བདེ་དཔར།
༥ ལན་ཅིག་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥༦ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནང་ཚིག་རྐང་གསུམ་བཞི་གཉིས་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྲིད་པའི་ཞགས་པ་གཅོད་བྱེད་ཅིང།། གདུག་པ་སྔངས་ཤིང་གསོད་བྱེད་པའི།།’ ཞེས་གསལ།
༧ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

138 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ལ༑ སེམས་ཅན་རྨོངས་དང་1

འབྲལ་བ་ཡི།། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་2

གཅིག་བྱུང་། འདིའི་
དོན་ནི། ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། གསོར་བ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་3

ནི་མཛེས་པ་སྟེ་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྨོངས་པ་མ་རིག་པ་འབྲལ་4

བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་
ཐར་བར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པའང་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནང་གི་རྡོ་རྗེ་དང་། དེ་མཚོན་པའི་རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བ་དང་བཅས་པས་བཟུང་5

རིགས་ཏེ།
རྒྱུ་མཚན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་གསོར་ཞིང་། ཧཱུཾ་གསུམ་དང་ཧོ་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སམྦུ་ཊར། “བྱང་དུ་རྡོ་རྗེ་གསོར་ནས་ནི།། ཕྱི་ནས་བློ་ལྡན་ཡང་དག་གདབ།།”6

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཧཱུཾ་
གསུམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མེད་པ་མཚོན། ཧོ་གསུམ་གྱིས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་མཚོན། དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བའི་དགོས་པ་དང་དཀྲོལ་ཚུལ། ཨོཾ་བཛྲ་དྷརྨཱཿ7

ར་ཎི་ཏ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། འདིའི་དོན་
ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཨོཾ་ནི་སྔར་བཞིན། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། དེས་སྟོང་པ་ཉིད་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་མོ་ལས། “སྲ་ཞིང་སྙིང་པོ་ཁོང་སྟོང་མེད།། ‘བསྲེག་8

ཏུ་མེད་ཅིང་གཅད་9

༡ རྨོངས་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ ཤོག་ལོ་ཀ་ བདེ་དཔར།
༣ སྐྱེད་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ མ་རིག་པ་དང་འབྲལ་ བདེ་དཔར།
༥ གཟུང་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥ན༤
༧ དྷརྨྨཿ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༨ སྲེག་ བདེ་དཔར།
༩ བཅད་ བདེ་དཔར།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 139

དུ་མེད།། གཞིག་ཏུ་མེད་ཅིང་གཞོམ་མེད་ཕྱིར།།’ སྟོང་ཉིད་རྡོ་རྗེར་བརྗོད་པར་བྱ།།”1 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྷརྨཱཿ2

ནི་ཆོས། ར་ཎི་ཏ་ནི་སྒྲོག་པ།3

པྲ་ར་ཎི་ཏ་ནི་རབ་ཏུ་
སྒྲོག་པ།4

སཾ་པྲ་ར་ཎི་ཏ་ནི་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲོག་པ།5

སརྦ་6

བུདྡྷ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད༑ ཀྵེ་ཏྲ་7

ནི་ཞིང་། པྲ་ཙ་ལི་ནི་གཡོ་བ། པྲཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏཱ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ། ནཱ་ད་ནི་སྒྲ། སྭ་བྷཱ་བ་ནི་རང་བཞིན། བཛྲ་སཏྭ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། ཧྲྀ་ད་8 ཡ་ནི་ཐུགས། སནྟོ་ཥ་ནི་ཀུན་ཏུ་དགྱེས་པ། ཧཱུཾ་གསུམ་དང་ཧོ་གསུམ་དང་སྭཱཧཱ་ནི་སྔར་བཞིན། མདོར་བསྡུ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོག །རབ་ཏུ་སྒྲོག །9

ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲོག་
པས་10སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ།། གང་གིས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲའི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ།། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་དགྱེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ།། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་མཉེས་པར་བྱས་པས་སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤༩ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བར་མ་གཉིས་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘གཅད་དང་གཞིག་པར་བྱ་བ་མིན།། བསྲེག་པར་བྱ་མིན་འཇིག་མེད་པས།།’ ཞེས་གསལ།
༢ དྷརྨྨཿ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སྒྲོགས་པ། བདེ་དཔར།
༤ སྒྲོགས་པ། བདེ་དཔར།
༥ ཀུན་ཏུ་སྒྲོགས་པ། བདེ་དཔར།
ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲོགས་པ། བཀྲས་དཔར།
༦ སརྦྦ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༧ ཀྵེ་ཊ་ བདེ་དཔར།
༨ ཧྲྀ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༩ སྒྲོགས།རབ་ཏུ་སྒྲོགས་ བདེ་དཔར།
༡༠ སྒྲོགས་པས་ བདེ་དཔར།

140 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མར་རྡོར་དྲིལ་1

བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་2

ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
མཚོན་བྱེད་དཔེའི་རྡོར་དྲིལ་གྱིས་3

མཚོན་དོན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལམ་
གྱི་སྲོག་དམ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་4

ལ་ལྔ། བསང་བ། སྦྱང་བ། བསྐྱེད་པ།
བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དངོས། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ (བསང་བ་)ནི། ཐོག་མར་ནང་མཆོད་བསངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ནང་མཆོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་ཆང་སོགས་ལ་བགེགས་གནས་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་5

ལ་བར་གཅོད་རྩོམ་སྲིད་
པས་དེ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱིས་བསང་དགོས་ཏེ། བགེགས་མཐར་བྱེད་དེ་སྐབས་འདིར་ལས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔགས་བརྗོད་པའི་ཚེ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཁྲོ་བོ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ནང་མཆོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་སོགས་ལ་གནས་པའི་བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྲད་པར་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(སྦྱང་བ་)ནི། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་6

སྔགས་ཀྱིས་སྦྱང་བ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་
ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་7

སྔགས་དོན་ཡིན་
པས་ནང་མཆོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་སོགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་

༡ རྡོ་དྲིལ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ རླབས་པ་ བདེ་དཔར།
༣ རྡོ་དྲིལ་གྱི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༤ བརླབས་པ་ བདེ་དཔར།

༥ བསྒྲུབ་པ་པོ་ བདེ་དཔར།
༦ ཤུ་ནྱ་ཏའི་ བདེ་དཔར།
༧ ཤུ་ནྱ་ཏའི་ བདེ་དཔར།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 141

ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྦྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་(བསྐྱེད་པ་)ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངང་ལས་ཡཾ་རཾ་གཉིས་ལས་རླུང་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདུད་རྩི་སྦྱངས་རྟོགས་1

སྦར་

གསུམ་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “སྦར་དང་དེ་བཞིན་སྲེག་པ་2

དང་།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡཾ་རཾ་གཉིས་ཧཱུཾ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆུད་པ་
དང་༑ དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་རྡོ་རྗེས་བརྒྱན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཧཱུཾ་གཉིས་དང་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཚོན་པས་ས་བོན་གཉིས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ལས་མི་མགོའ་སྒྱེད་བུ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ལ་ཐ་ ིམལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྦྱངས་ནས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྟེང་དུ་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཨཱཿས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་མཚོན་པས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་4

ཐོད་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་མོས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ནང་དུ་ཨཱཿལས་པདྨ་དམར་པོ་ཟེ་འབྲུ་ལ་ཨཱཿས་མཚན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་པདྨ་ནི།། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ།།”5

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫས་རྣམས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོད་པའི་སྐད་དོད་ཀ་པཱ་ལ་ཞེས་པ་བདེ་བ་སྐྱོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐོད་པའི་ཕྱི་དཀར་

༡ སྦྱང་རྟོགས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ བསྲེག་པ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༦
༤ བཟུང་རྣམ་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༧

142 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

བས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་ནང་དམར་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཚོན། དེ་གཉིས་ཐོད་པ་གཅིག་ལ་ཚང་བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པས་རྫས་རྣམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཆུད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་དུ་ཨཱཿལས་པདྨ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཨཱཿས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཚོན། པདྨས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པས་པདྨ་ཨཱཿབཅས་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ ིཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཨཱཿས་མཚན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྫས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་བསྒྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཤ་ལྔ་དང་བདུད་རྩི་ལྔ་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། “གླང་པོའ་ཤ་དང་རྟ་ཡི་ཤ །‘ཤ་ཆེན་དག་ནི་བཟའི་བྱ་ཞིང་།། ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ།།’ དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་པོ་མཉེས།།”1

ཞེས་ཤ་ལྔ་དང་བདུད་རྩི་
ལྔ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ལྷ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་གསུངས་ནས། སླར་ཡང་སྦྱངས་རྟོགས་2

སྦར་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་དང་། བཟའ་ཚུལ་རྣམས་དྲིས་ལན་
གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “བདུད་རྩི་ལྔ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཟའ༑༑ དེ་བཞིན་དཔའ་བོ་ལྔ་གང་ལགས།།”3

ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། “ཐ་མལ་ལུས་
ཀྱི་ཆོས་ལ་ནི།། དྲི་མ་ལྔ་རྣམས་སྣང་བ་4

ནི།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡིས་བྱིན་རླབས་པས།།
བདུད་རྩི་ལྔ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།། སྤར་དང་དེ་བཞིན་བསྲེག་པ་5

དང་།། སྣང་བར་བྱ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༥ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བར་མ་གཉིས་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཤ་ཆེན་དག་ཀྱང་བཟའ་བར་བྱ།། སྔགས་རྣམས་ཀུན་ལ་དབུལ་བར་བྱ།།’ ཞེས་གསལ།
༢ སྦྱང་རྟོགས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༩ན༥
༤ སྤང་བ་ བཀྲས་དཔར།

༥ སྲེག་པ་ བདེ་དཔར།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 143

དང་གཟུགས་སྣང་ལ།། སྔགས་ཀྱི་ལུས་སུ་རབ་སྦྱོར་བས།། བདུད་རྩི་ལྔ་ནི་བཟའ་བར་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་ཤ་ལྔ་དང་བདུད་རྩི་ལྔའི་
ངོས་འཛིན་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤ་ལྔ་དང་བདུད་རྩི་ལྔའི་དང་པོ་བཞི་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་། བདུད་རྩི་ལྔ་པའི་ངོས་འཛིན་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་རང་ལུགས་ཤ་ཆེན་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་2

ལས། “དེ་
བཞིན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཤ །”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུད་རྩི་ལྔ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་
ཨོཾ་ཡིག་གིས་མཚན་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། “ཨོཾ་གྱིས་མཚན་པའི་བདུད་རྩི་ནི།། ‘དེ་ཡི་འོག་ཏུ་གཞག་པར་4

བྱ།།”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བདུད་རྩི་མང་པོར་སྦར་ཞིང་སྤེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ ཤ་ལྔ་དང་བདུད་རྩི་ལྔ་འགོད་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་རྫས་བཅུ་པོ་དེ་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་འགོད་པ་དང་། ཤ་ལྔ་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་བཀོད་ནས་བདུད་རྩི་ལྔ་དབུས་དང་མཚམས་བཞིར་འགོད་པ་6

དང་། བདུད་རྩི་ལྔ་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་བཀོད་
ནས་ཤ་ལྔ་དབུས་དང་མཚམས་བཞིར་འགོད་ཚུལ་གསུམ་ལས། སྐབས་འདིར་ནི་དང་པོ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་རྫས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ནས་གཤེགས་པ་ལྔ་རེ་རེའི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐ་མལ་ལུས་
ཀྱི་ཆོས་ལ་ནི།། དྲི་མ་ལྔ་རྣམས་སྣང་བ་ནི།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡིས་བྱིན་བརླབས་པས།། བདུད་རྩི་ལྔ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།། སྦར་དང་དེ་བཞིན་སྲེག་པ་དང།། སྣང་བར་བྱེད་དང་གཟུགས་སྣང་བ།། སྔགས་ཀྱི་ལུས་སུ་རབ་སྦྱོར་བས།། བདུད་རྩི་ལྔ་ནི་བཟའ་བར་བྱ།།” ཞེས་གསལ།
༢ འཕྲེང་བ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༦ན༥
༤ བཞག་པར་ བཀྲས་དཔར།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ཡི་དབུས་སུ་གཞག་པར་བྱ།།’ ཞེས་གསལ།
༦ བཀོད་པ་ བཀྲས་དཔར།

144 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ངོ་བོར་སྐྱེད་པ་1

གང་ཞིག །གཤེགས་པ་ལྔ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ཚེ་དབུས་
དང་ཕྱོགས་བཞིར་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། མཚམས་བཞིར་འགོད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཇིགས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དང་། གསུམ་པ་ནི་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ།། ཤ་ལྔ་དང་བདུད་རྩི་ལྔ་གཤེགས་པ་ལྔའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་སླར་ཡང་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཚན་པར་བྱས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྫས་བཅུ་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་ཞིང་སླར་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་སོ།། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤ་ལྔ་བདུད་རྩིའི་རྫས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྔ་སྦྱངས་རྟོགས་2

སྦར་གསུམ་བྱས་

ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་ཅིང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕུལ་བས། དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་ལྔ་དང་། དངོས་གྲུབ་གསལ་བར་བྱེད་པས་སྒྲོན་མ་ལྔ་ཞེས་བརྗོད་པའི་3

ཕྱིར། དྲི་ཆུ་སོགས་ལྔ་པོ་ཡང་བདུད་རྩིའི་རྫས་སུ་འཇོག་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྔ་སྦྱངས་རྟོགས་4

སྦར་གསུམ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་ཅིང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕུལ་བས། འཆི་མེད་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་(བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དངོས་)ལ་ཡང་སྦྱངས་རྟོགས་5

སྦར་གསུམ་ལས། དང་པོ་
(སྦྱངས་པ་)ནི། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ་བསྒོམ་6

དགོས་
༡ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༢ སྦྱང་རྟོགས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ རྗོད་པའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ སྦྱང་རྟོགས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༥ སྦྱང་རྟོགས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༦ སྒོམ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 145

ཏེ༑ རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བ་ནི།། བར་སྣང་ལ་གནས་བསམ་པར་བྱ༑༑”1ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་2

ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
རྫས་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དྲི་རོ་ནུས་པའི་སྐྱོན་སྦྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཧཱུཾ་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པའི་སྐྱོན་སྦྱོང་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཧཱུཾ་དེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་གང་ཞིག༑ ཐུགས་རྡོ་རྗེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། མ་དག་པའི་སྣང་ཞེན་སྦྱོང་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། རླུང་གཡོས་མེ་སྦར། ཐོད་པའི་ནང་གི་རྫས་རྣམས་ཞུ་ཞིང་ཁོལ་བའི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཉི་གདན་དང་བཅས་པ་ལྷུང་ནས་དཀྲུགས་པས་3

རྡོ་རྗེ་དང་རྫས་རྣམས་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས།
ཤེལ་ལྟར་དག་པར་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “སྦར་དང་དེ་བཞིན་སྲེག་
པ་4
དང་།། སྣང་བར་བྱ་དང་།”5

ཞེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ། “རྡོ་རྗེ་པདྨ་མཉམ་
སྦྱར་བས།།’ འབར་བས་རྣལ་འབྱོར་ཚིམ་པར་བྱ།། ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་གྱུར་ཅིང་༑༑”6

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(རྟོགས་པ་)ནི། དེའི་འོག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། པདྨ་ཨཱཿདང་བཅས་པ་ཞུ་བས་ཉི་མ་ལྟར་འབར་བའི་འོད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་ངོ་བོར་རྟོགས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༦
༢ བསྒོམས་པ་ དཔར་རྙིང་།
༣ དཀྲུག་པས་ བདེ་དཔར།
༤ བསྲེག་པ་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྦར་དང་དེ་
བཞིན་སྲེག་པ་དང།། སྣང་བར་བྱེད་”ཅེས་གསལ།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེའི་པདྨ་མཉམ་སྦྱོར་བ།།’ ཞེས་གསལ།

146 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པ་སྟེ་སྒྱུར་བར་1

བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྣང་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ། “ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཉིས་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཨཱཿས་བདུད་རྩིར་རྟོགས་
པ་སྟེ། བསྒྱུར་བའི་3

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཨཱཿདེ་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་
གང་ཞིག །གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དེ་འཆི་མེད་ཚེའི་བདུད་རྩི་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་ལྷ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་(སྦར་བ་)ནི། དེ་ནས་སྦར་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཨོཾ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བཀུག་ནས་བསྣན་པས་མང་པོར་སྦར་ཞིང་སྤེལ་བར་བསམ་པར་4

བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། “སྔགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཡི་གེ་ཨོཾ།། བསྒོམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབར།།”5 ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ། “ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ཀྱི།། མཚོན་ཆ་མཆོག་གིས་དྲངས་ནས་ནི།། བདུད་རྩི་དེ་རུ་ཕབ་ནས་ཀྱང་།། བཟའ་བའི་སྦྱོར་བས་བཟའ་བར་བྱ།།”6

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཨོཾ་ཡིག་གིས་བདུད་རྩི་མང་པོར་སྦར་
ཞིང་སྤེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཨོཾ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་ས་བོན་གང་ཞིག །སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་གཉིས་དག་པའི་གཟུགས་ཕུང་གི་ངོ་བོར་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལན་གསུམ་མམ་བདུན་ཅི་རིགས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱངས་རྟོགས་7

སྦར་གསུམ་བྱེད་
༡ བསྒྱུར་བར་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་
གཉིས་པར་གྱུར།།” ཞེས་གསལ།

༣ སྒྱུར་བའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ བསམས་པར་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༥ན༧
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༡
༧ སྦྱང་རྟོགས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 147

དགོས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “ཡིག་གསུམ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་བྱ།། གཞན་དུ་དེ་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ནང་མཆོད་བྱིན་རླབས་2
ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་3

སྔགས་ཚན་དྲུག་
དང་༑ སླར་ཡང་གསུམ་དུ་བཅད་པས་ནང་གི་རྐྱེན་རྡོར་བཟླས་དང་། རྡོ་རྗེ་ཉི་གདན་དང་བཅས་པ་ཐོད་པར་ལྷུང་ནས་དཀྲུགས་པས།4

ཕྱིའི་རྐྱེན་རྡོ་རྗེས་པདྨ་བསྲུབ་པ་5

དང་།

རླུང་དང་མེ་དཀྱིལ་གཉིས་ཀྱིས། ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་ཀྱིས་དྷཱུ་ཏཱིའི་6

ནང་དུ་ཐུར་སེལ་
གྱི་རླུང་ཞུགས་ཏེ་གཏུམ་མོ་འབར་བ་དང་། མེ་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། སྒྱེད་བུ་གསུམ་གྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་ཕྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་།7

ཐོད་པས་
རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་དང་། ཤ་ལྔ་དང་བདུད་རྩི་ལྔས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་དག་པའི་8

སྒྱུ་ལུས་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཅི་རིགས་པ་མཚོན་ཞིང་།9

ཕྱིས་ཀྱི་ཡི་གེ་
གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་(བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་)ནི། ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༢
༢ བྱིན་བརླབ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ ཤུ་ནྱ་ཏའི་ བདེ་དཔར།
༤ དཀྲུག་པས་ བདེ་དཔར།
༥ སྲུབ་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༦ དྷུ་ཏིའི་ བདེ་དཔར།
༧ གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་ཕྲ་བའི་སྐུ་དང་། བདེ་དཔར།
༨ དགེ་བའི་ བཀྲས་དཔར།
༩ མཚོན་ཅིང་། བདེ་དཔར།

148 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པ་པོ་རང་ཉིད་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་བསྟེན་པ་1

དང་། བདུད་རྩི་རིལ་བུ་བསྒྲུབ་པ་2

ལ་

ཉེ་བར་མཁོ་བ་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མཆོད་གཏོར་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ༑3

ནང་མཆོད་ཀྱིས་བསང་གཏོར་བྱེད་པ་ནུས་ལྡན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ བྷུ་བ་བློ་ལྡན་གྱིས། “བི་མུ་མ་ར་འདི་ལེགས་བཀང་།།4

’ བགེགས་ཀུན་རྣམ་པར་
སེལ་བར་བྱེད།།”5

ཅེས་དང་། བིར་ཝ་པས།6

“དེ་རྗེས་7

ཡི་གེ་གསུམ་སྔགས་ཀྱིས།།’
མངོན་པར་བསྔགས་པའི་དམ་ཚིག་ཆུས།། ‘མཆོད་རྫས་རྣམས་ལ་བསང་གཏོར་བྱ༑༑”8

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་(སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱེད་ཚུལ་)ནི། སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱ་བ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་9

ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དུ་
ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་རིགས་ཏེ། བི་བྷཱུ་ཏས་10བདེ་མཆོག་དང་། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱཻ་རྡོར་དང་། ལཱ་ལི་ཏས་འཇིགས་བྱེད་ལ་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཞིང་སྐྱོང་ལ་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག༑ དེ་དག་གི་རིགས་པ་སྦྱར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། གང་ལ་དབུལ་བའི་ཡུལ་ནི་སྐབས་

༡ སྟེན་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ སྒྲུབ་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ རླབས་ལ་ བདེ་དཔར།
༤ འདི་ལས་སྐངས་།། བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟ སློབ་དཔོན་དབུ་བ་བློ་ལྡན། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བའི་ཆོ་ག ཤོག་གྲངས་༡༣༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་
ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བི་མུ་མཱ་ར་བདེ་ལེགས་བཀང་།།’ ཞེས་གསལ།
༦ བིར་ཁྲ་པས། བཀྲས་དཔར།
༧ དེར་རྗེས་ བདེ་དཔར།
༨ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟ སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་བརྦི་བ། དབུ་བཅད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༦ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་
རྐང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་རྗེས་ཡིག་གསུམ་སྔགས་ཀྱིས་ནི།།’ ‘མཆོད་རྫས་དག་ལའང་བསང་གཏོར་བྱ།།’ ཞེས་གསལ།
༩ བླ་མ་རྣམས་ བདེ་དཔར།
༡༠ བི་བྷུ་ཏིས་ བདེ་དཔར།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 149

འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ནག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ནོ།། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེ་མཚོན་ཆ་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ལ་སྔོན་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དབང་བསྐུར་དུས་ཀྱི་གསང་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་སྤྱན་འདྲེན་ཚུལ་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་སུ་འགོད་1

ཚུལ་དང་། སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་རྗེ་བླ་མས་སྒྲུབ་
ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མན་སྙེ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་རང་རིགས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེད་པ་2

དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེད་
ཚུལ་3

གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་ལྷ་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་པའི་སྐུར་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྦྱང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆུ་བཞི་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་།4

གཏོར་མ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་5

ཡིན་
ལ༑ སྔོན་དུ་ཆུ་བཞི་འབུལ་བ་ནི། རྒྱ་གར་དུ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྔོན་དུ་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་གཙང་སྦྲ་ལ་གནས་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། ཆུ་བཞི་འབུལ་བའི་སྔགས་དོན་བཞག་ཏུ་6

ཡོད་དེ། ཐོག་མཐའི་7

ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་
༡ འཚམས་འགོད་ བདེ་དཔར།
༢ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྐྱེད་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༤ བརླབ་ཅིང་། དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༥ བརླབས་པ་ བདེ་དཔར།
༦ གཞག་ཏུ་ དཔར་རྙིང་།
༧ ཐོག་མའི་ བདེ་དཔར།

150 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

བོན་དང་། ཧྲཱིཿས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་མཚོན། པྲ་ནི་རབ། ཝཱ་ར་ནི་མཆོག་ཏུ༑ སད་ཀཱ་རཾ་ནི་བསྙེན་བཀུར་བ། ཨརྒྷཾ་ནི་མཆོད་ཡོན། པྲ་ཏཱིཙྪ་སོ་སོར་བཞེས། སྭཱཧཱ་དབུགས་འབྱིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏོར་མ་འབུལ་ཚུལ་དངོས་ལ་རང་རང་གི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་ནས་འབུལ་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ཁ་ཕྱེ་ནས་འབུལ་བ་དང་༑ རྡོ་རྗེ་གསོར་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་འབུལ་བའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱས་ལ། ཨོཾ་ཨཱཿདུས་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཀུན་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབུལ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་། དུས་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཀུན་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི།། ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་པའི། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་1

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདུ་ཞིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕན་ཚུན་
ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་བསྟན། དུས་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་ནས།2

ས་ཡི་ལྷ་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏོར་
མགྲོན་ངོས་བཟུང་། མེ་ཏོག་དག་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱད་ནས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏོར་མ་འབུལ་བ་དངོས་བསྟན། བདག་གི་དབྱིག་གསེར་ནོར་འབྲུ་ལང་ཚོ་ཆེ།། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་འཇིག་པར་མཛོད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྒོམ་པ་3

སོགས་ལ་བགེགས་ཀྱི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་འཕྲིན་
ལས་འཆོལ་ཚུལ་དེ་བསྟན། བདག་ལ་དབྱིག་གསེར་ནོར་འབྲུ་ལང་ཚོ་ཆེ།། ཞེས་པ་ནས༑ བསྲུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་
༡ སྟོང་བའི་ བདེ་དཔར།
༢ ཞེས་སོགས་ནས་ བདེ་དཔར།
༣ སྒོམ་པ་ དཔར་རྙིང་། བདེ་དཔར།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 151

གཞི་བསྒོམ་པའི་1

མཐུན་རྐྱེན་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་2

མཐུན་རྐྱེན་བྱང་
ཆུབ་སྙིང་པོའ་བར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ ི 3

འཕྲིན་ལས་འཆོལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རྡོ་
རྗེ་ཕྲེང་བར་4

གཏོར་སྔགས་ཀྱིས་འབུལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་
དེ༑ འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་གཏོར་སྔགས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུས་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤེལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་5

རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྭཱཧཱ་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ།། དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཆུ་གཉིས་དང་སོ་རྩི་འབུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་དུ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཁྲུས་བྱེད་ཅིང་སོ་རྩི་སྐུད་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཟླས། ནོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སླ་ཞིང་། མཆོད་པའི་སྔགས་དོན་ཨོཾ་ནི་བཤད་ཟིན༑ ད་ཤ་6

དི་ཀ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ། ལོ་ཀ་པཱ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ། ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ནི་
འཁོར་དང་བཅས་པ། པུཥྤཾ་ནི་མེ་ཏོག །ལྷག་མ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པས། དོན་བསྡུ་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་འཁོར་དང་བཅས་པས་མེ་ཏོག་སོ་སོར་བཞེས་ཞེས་པ་སྟེ་བདུག་སྤོས་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་ཕུལ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྒོམ་པ་7
༡ སྒོམ་པའི་ དཔར་རྙིང་། བདེ་དཔར།
༢ སྒྲུབ་པའི་ དཔར་རྙིང་། བདེ་དཔར།
༣ སྒྲུབ་པའི་ དཔར་རྙིང་། བདེ་དཔར།
༤ འཕྲེང་བར་ བདེ་དཔར།
༥ གསུམ་པ་ དཔར་རྙིང་།
༦ དཱ་ཤ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༧ སྒོམ་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

152 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ལ་བགེགས་ཀྱི་བར་ཆད་བཟློག་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་1 འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་(བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་)ནི། བསང་བའི་བགེགས་ལ། མཆོད་ཡོན་ལ་ཆུ་ལྟར་གཡོ་བའི་བགེགས། མེ་ཏོག་ལ་འཇིག་རྟེན་མེ་ཏོག །བདུག་སྤོས་ལ་ནག་པོ། མར་མེ་ལ་རྩེ་མོ་ཅན། དྲི་ཆབ་དང་ལྷ་བཤོས་ལ་ཟས་སུ་དྲི་ཟ་བ་དང་། གཏོར་མ་ཟ་བ། རོལ་མོ་ལ་ཟློས་གར་མཁན་ཞེས་བྱ་བའི་བགེགས་གནས་པས་བསང་དགོས་ཏེ༑ དཔུང་བཟང་ལས། “གཡོ་ཞིང་འགུལ་བ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་བགེགས།། ཆུ་ནང་སྐྱེས་བུ་འཁྲུད་པའི་ཚེ་ན་འཛིན།།2

དེ་ནི་ལུས་ཀྱང་སྙོམ་ཞིང་3

གཉིད་ཀྱང་ཆེ།། དེ་བཞིན་
ལུས་ལྕི་མཆོག་ཏུ་ཁྲོ་བར་འགྱུར།། མེ་ཏོག་འབུལ་ཚེ་མེ་ཏོག་ཆེར་བཀོད་པ།། རང་གི་གནས་སྐབས་རྙེད་ནས་ལུས་ལ་འཇུག །རིམས་དང་ཆམ་པ་ལུས་ཚིགས་4

ན་བ་དང་།།

གྲོགས་པོ་དག་དང་5

རྣམ་པར་འབྲལ་བར་བྱེད།། ནག་པོའ་ལུས་ཅན་ས་ནི་བརྟོལ་ ི 6

ནས་སུ།།

བདུག་པ་རབ་ཏུ་འབུལ་བའི་ཚེ་ན་འཇུག །འཇུངས་དང་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་ཞིང་མི་བསྲུན་ལ༑༑7

འདོད་ཆགས་ཆེ་ཞིང་རབ་གཏུམ་ཁུ་བ་འཛག །མར་མེ་གཙུག་ཕུད་གཅིག་པ་བགེགས་བྱེད་དེ།།8

སྙིང་གར་ཆེ་ཞིང་གཟེར་ཐབས་སེམས་ཉམས་བྱེད།། འགྲེང་བའི་ཚེ་ན་གཙུག་འཆང་འཇུག་འགྱུར་ཏེ།།9

རིམས་དང་འཁྲུ་སྐྱུག་དྲག་པོས་འདེབས་པར་
༡ སྒྲུབ་པའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ འཁྲུངས་པའི་ཚེ་ན་ནི།། བདེ་དཔར།
༣ སྙོམས་ཤིང་ བདེ་དཔར།
༤ རུས་ཤན་ བདེ་དཔར།
༥ དང་ནི་ བདེ་དཔར།
༦ རྟོལ་ བདེ་དཔར།
༧ འབྱུང་དང་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་ཞིང་མི་བསྲུན་ལ།། བདེ་དཔར།
༨ བྱེད་ཅིང་།། བདེ་དཔར།
༩ འགྲེང་བའི་ཚེ་ན་གཙུག་འཆང་འཇུག་འགྱུར་ཏེ།།སྙིང་གར་ཚ་ཞིང་གཟེར་ཐབས་སེམས་ཉམས་བྱེད།། བདེ་དཔར།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 153

བྱེད༑༑ དེ་བཞིན་དྲི་ཟ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་བགེགས།། ད་ནི་དྲི་འཕུལ་ཆེ་1

ན་ལུས་ལ་འཇུག །

ཡུལ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉེན་དང་ནོར་ལ་སེམས།། སྙོམ་ཞིང་བུད་མེད་དག་ལ་2

ཆགས་

པར་འགྱུར།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསང་སྦྱང་4

སྔར་ལྟར་བྱས་ནས།

ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་།5

མཆོད་རྫས་
ཀྱི་སྣོད་ཨཱཿལས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཨཱཿའི་ངེས་དོན་སྲོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལས་རང་འབྲས་དག་པའི་སྣོད་རྣམས་སྐྱེད་པ་6

དེ་མཚོན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ དེའི་ནང་དུ་མཆོད་རྫས་རྣམས་སྐྱེད་པ་7

ཡིན་ལ། སྐྱེད་ཚུལ་8

ལ་ཡང་། སྒྱུ་འཕྲུལ་
དྲ་བར་ཨཱཿལས་སྐྱེད་པ་9

དང་། བརྟག་གཉིས་10ལས། “སྣ་ཚོགས་ཧཱུཾ་ལས་རྫོགས་པ་
དང་༑༑”11 ཞེས་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེད་པ་12དང་། རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་
༡ ད་ནི་དྲི་འབུལ་ཆེ་ན་ དཔར་རྙིང།
ད་ནི་དྲི་འཕུལ་ཆེ་ན་ བཀྲས་དཔར།
༢ དེ་ནི་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༤ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་མ་ཟད་ཚིག་
རྐང་གི་གོང་འོག་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཡོ་ཞིང་འགུལ་བ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་བགེགས།། ཆུ་ནང་སྐྱེས་བུ་འཁྲུ་བའི་ཚེ་ནའང་འཛིན།། བཀྲེས་ཤིང་ལུས་ལ་སྙོམ་ཞིང་གཉིད་ཀྱང་ཚེ།། དེ་བཞིན་ལུས་ལྕི་མཆོག་ཏུ་ཁྲོ་བར་འགྱུར།། དེ་བཞིན་དྲི་ཟ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་བགེགས།། དེ་ནི་དྲི་འབུལ་བ་ན་ལུས་ལ་འཇུག །ཡུལ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉེན་དང་ནོར་ལ་སེམས།། སྙོམ་ཞིང་བུད་མེད་ལ་ནི་ཆགས་པར་འགྱུར། ནག་པོ་གཟུགས་ཅན་ས་ནི་བརྟོལ་ནས་སུ།། བདུག་པ་རབ་ཏུ་འབུལ་བའི་ཚེ་ན་འཇུག།། འཇུངས་དང་གཡོ་སྒྱུ་བྱེད་ཅིང་མི་སྲུན་ལ།། འདོད་ཆེན་ཆེ་ལ་རབ་ཏུ་ཁུ་ཆུ་འཛག །མར་མེ་གཙུག་ཕུད་གཅིག་པ་བགེགས་བྱེད་དེ།། སྙིང་ག་ཚ་ཞིང་གཟེར་ཐབས་སེམས་ཉམས་བྱེད།། འགྲེང་བའི་ཚེ་ན་གཙུག་འཕྱང་འཇུག་འགྱུར་ཏེ།། རིམས་དག་འཁྲུ་སྐྱུག་དྲག་པོས་འདེབས་པར་བྱེད།། མེ་ཏོག་འབུལ་ཚེ་མེ་ཏོག་ཆེར་བཀོད་པ།། རང་གི་གནས་སྐབས་རྙེད་ནས་ལུས་ལ་འཇུག །རིམས་དག་ཆམ་པ་ལུས་ཚིགས་ན་བ་དང་། གྲོགས་པོ་དག་དང་རྣམ་པར་བྲལ་པར་བྱེད།།” ཅེས་གསལ།
༤ དེ་ན་བསང་སྦྱངས་ བདེ་དཔར།
༥ བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། བདེ་དཔར།
༦ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༧ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༨ བསྐྱེད་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༩ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༡༠ རྟག་གཉིས་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༡༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༡
༡༢ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།

154 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལས་སྐྱེད་པའི་1

ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། འདིར་ཕྱི་མ་
ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་།2

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཆོད་རྫས་
རྣམས་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་མཆོད་རྫས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོའ་ཁྱད་པར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། རྣམ་ ིཔའི་ཁྱད་པར་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྫས་སོ་སོའ་རྣམ་པར་ཤར་བ། བྱེད་ལས་ ིཀྱི་ཁྱད་པར་མགྲོན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དྲུག་སོ་སོའ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་ ིབ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་3

ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་4

དངོས་ནི། ཡིག་འབྲུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མཆོད་ཡོན་སོགས་
ཀྱི་མིང་སྔགས་སྤེལ་བ་ཨོཾ་ཨརྒྷཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་5

ཡིན་
ལ༑ དེ་ལྟར་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་དང་མཆོད་རྫས་སོ་སོའ་མིང་སྔགས་སྤེལ་བ་ལ་ཆོས་ ིཅན༑6

དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཆོད་རྫས་རྣམས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།7

འབྲས་དུས་ཀྱི་ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་
མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་མོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་དུ་མཆོད་རྫས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་མཆོད་

༡ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༢ ཡིན་ཅིང་ བདེ་དཔར།
༣ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ བརླབས་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༥ བརླབས་པ་ བདེ་དཔར།
༦ སྤེལ་བ་ཆོས་ཅན། བདེ་དཔར།
༧ བརླབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་དཔར།

ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 155

པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྱད་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་དག་པ་འགྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ མགོན་པོའ་མདོར་བྱས་ལས། “འདོད་པ་ལྔ་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས།། དཀའི་ཐུབ་ཀྱིས་ནི་གདུང་མེད་པར།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ལ།། བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ་(རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་)ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྒོམ་བཟླས་2

བྱས་

པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྒོམ་པའི་3

ནང་གི་
འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་དང་། སྡིག་ལྟུང་གི་འཕེལ་ཁ་གཅོད་ཅིང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་4 སྦྱོང་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།5

སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། “སངས་རྒྱས་
ཀུན་གྱི་སྐུ་གཅིག་པུ།།’ པད་དཀར་ཟླ་བའི་དབུས་གནས་ཤིང་།། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་རྒྱན་སྤྲས་པའི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང་།། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོ་ག་བཞིན།། ཉི་ཤ་རྩ་ནི་རེ་རེ་བཟླས།། ‘ལྟུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་འགྱུར་བས།།’ འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས།། གྲུབ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས།། ཐུན་མཚམས་6

སུ་

ནི་སྤྱད་པར་བྱ།། འབུམ་ཕྲག་ཏུ་ནི་བཟླས་གྱུར་ན།། རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར༑༑”7

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ཚུལ་8

ནི་སྒྲུབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡ན༤
༢ སྒོམ་བཟླས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སྒོམ་པའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ ཉམས་ཆགས་ བདེ་དཔར།
༥ གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་དཔར།
༦ ཐུན་འཚམས་ དཔར་རྙིང་།
༧ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། སྙིང་པོ་རྒྱན། རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༨ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་
ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་བདུན་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གཅིག་པོ།།’ ‘ལྟུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གྱུར་པ།།’ ཞེས་གསལ།
༨ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།

156 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ལ༑ ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྔགས་དོན་ལ། ཨོཾ་ནི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཡིན་ཞིང་། མཚོན་དོན་ནི་སྔར་བཞིན། བཛྲ་སཏྭ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཚིག །མ་ནུ་པཱ་ལ་ཡ་ནི་རྗེས་སུ་སྐྱོངས། བཛྲ་སཏྭ་ཏྭེ་ནོ་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར། ཏིཥྛ་ནི་གནས་པར་མཛོད། དྲི་ཌྷོ་1

ནི་བརྟན་པ། མེ་ནི་བདག །བྷ་ཝ་ནི་དངོས་པོའ་རང་བཞིན་ ིདུ་མཛོད། སུ་ཏོ་ཥྱོ་མེ་བྷ་ཝ་ནི་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད།2

ཨ་

ནུ་རཀྟོ་མེ་བྷ་ཝ་ནི་བདག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། སུ་པོ་ཥྱོ་མེ་བྷ་ཝ་ནི་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། སརྦ་སིདྡྷི་མེ་པྲ་ཡཙྪ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྩལ་ཏུ་གསོལ། སརྦ་ཀརྨ་སུ་ཙ་མེ་ནི་བདག་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་སྩལ་དུ་གསོལ། ཙིཏྟཾ་ཤྲཱི་ཡཾཿ3

ཀུ་རུ་ནི་སེམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་མཛོད། དཔལ་དེ་ཇི་ལྟ་
བུ་ཞེ་ན། ཧཱུཾ་ནི་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་དང་། ཧ་བཞི་ཧོ་དང་ལྔས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཚོན། བྷ་ག་ཝན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས། སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི༑ བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ། མ་མེ་ནི་བདག །མུཉྩ་ནི་མ་འདོར་ཅིག །བཛྲི་བྷ་ཝ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན། མཧཱ་ས་མ་ཡ་སཏྭ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། ཨཱཿནི་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཡིན་ཞིང་4

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཚོན། ཧཱུཾ་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ིཡེ་ཤེས་མཚོན། ཕཊ་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པར་བྱེད་དེ། ཕཊ་ནི་འཇོམས་བྱེད་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། གྲོགས་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་
༡ ཌི་ཌྷོ་ བདེ་དཔར།
དྲྀནྟོ་ དཔར་རྙིང་།
༢ མཛད། བཀྲས་དཔར།
༣ ཡ་ བདེ་དཔར།
ཡཿ དཔར་རྙིང་།
༤ ཡིན་ཅིང་ བདེ་དཔར།

མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ། 157

དཔའི་བསྒོམ་བཟླས་1

ལ་སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་ཚང་བ་ཡིན་
ཏེ༑ སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པས་2

རྟེན་གྱི་སྟོབས། བསྒོམ་བཟླས་3

དངོས་
ཀྱིས་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས། མངོན་བརྗོད་ནས་གསུངས་པའི། “བདག་ནི་མི་ཤེས་རྨོངས་པ་ཡིས།།”4

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཉེས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་པའི་5

སྟོབས་ཤགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ་6ནི། སྦྱོར་བ་ཚོགས་གསོག་7

གི་རྣམ་གཞག་མགོན་པོས་དངོས་སུ་མ་
གསུངས་ཀྱང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མཆོད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་མ་དག་པའི་སྣང་ཞེན་སྦྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་ཀྱི་རྩིས་ཟིན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩིས་ཟིན་པ་ཞིག་8

དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་
དང་༑ བྷ་བྱ་ཀིརྟིས། སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ཡིག་དཀར་པོ་བསྒོམ་པར་

༡ སྒོམ་བཟླས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༣ སྒོམ་བཟླས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡༢ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་ནི་མི་ཤེས་
རྨོངས་པ་སྟེ།།” ཞེས་གསལ།
༥ ལྡོག་གི་ བདེ་དཔར།
༦ བཟུང་བ་ བདེ་དཔར། བཀྲས་དཔར།
༧ ཚོགས་བསོག་ བདེ་དཔར།
༨ ཟིན་པ་ཅིག་ བདེ་དཔར།

158 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

བཤད་ཀྱང་། འདིར་ཧཱུཾ་ཡིག་སྔོན་པོ་སྒོམ་པའི་1

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཧཱུཾ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་
ས་བོན་གང་ཞིག །སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པ་སྔོན་པོར་བསྒོམ་པ་2

དང་སྒོ་བསྟུན་
ནས་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་སྤྱན་འདྲེན་པ་བཞག་ཏུ་3

ཡོད་དེ། རང་གི་སྙིང་
གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དང་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་མཚོན་པའི་པདྨ་དང་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་མཚོན་པའི་ཧཱུཾ་སྔོན་པོའ་ིའོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་འོག་ཏུ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་དང་མཆོད་ལྷ་སོགས་སྤྲོ་ཞིང་དེ་དག་སླར་ཡང་སྙིང་གའི་ཧཱུཾ་ཡིག་ལ་བསྡུ་དགོས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། “བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བ་ནི།། ‘རྫོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱ།།”4

ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྡུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་མངོན་བརྗོད་དང་སྡོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བླ་མ་ཡང་ཚོགས་ཞིང་དུ་སྤྱན་འདྲེན་དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་འདིར་བླ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་བླ་ན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བླ་མ་སྤྱན་འདྲེན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྭ་བ་པའི་5

བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཙུག་
ནོར་ལས་བླ་མ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་སེང་གེའི་ཁྲིའི་སྟེང་ན་བཞུགས་པ་དེ་སྤྱན་

༡ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༢ སྒོམ་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ བཞག་དུ་ བདེ་དཔར།
གཞག་ཏུ་ དཔར་རྙིང་།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༢བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བྱ་ཞིང་།།’ ཞེས་གསལ།
༥ ལ་བ་པའི་ བདེ་དཔར།

མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ། 159

འདྲེན་པའི་ཚུལ་ཞིག་1

དང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱཻ་རྡོར་2

སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་གཙོ་བོའ་ིརིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པར་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ནས་སྤྱན་འདྲེན་ན། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱན་འདྲེན་ཞིང་།3

འདི་ལ་ཡང་ཆོས་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་
གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པར་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་། ལོངས་སྐུ་ལས་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པར་སྤྱན་འདྲེན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་བརྗོད་ལས། “སྔོན་གྲུབ་པ་ནི་བསྐུལ་ནས་སུ།།”4

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོག་མིན་སོགས་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ནི་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཕྱག་མཆོད་སོགས་བྱེད་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཆོད་པ་དང་པོར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཆོད་པ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་ལས།
དང་པོ་ནི། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡང་རྫས་སྔགས་ཕྱག་རྒྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་
པའི་5
མཆོད་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་དུ་བྱ་དགོས་ཤིང་། འབུལ་བའི་སྔགས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་
བ་6
ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། སྔགས་དོན་ནི། ཨོཾ་ནི་བཤད་ཟིན། སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། པུཥྤེ་ནི་མེ་ཏོག །པཱུ་ཛ་ནི་མཆོད་པ། མེ་གྷ་ནི་སྤྲིན། ས་མུ་དྲ་ནི་རྒྱ་མཚོ། སྥ་ར་ཎ་7

འཕྲོ་བ། ས་མ་ཡ་དམ་ཚིག །ཤྲཱི་ཡེ་8

བཞིན་དུ་བཞེས།

༡ ཚུལ་གཅིག་ བདེ་དཔར།
༢ ཀྱེ་རྡོར་ བདེ་དཔར།
༣ འདྲེན་ཅིང་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༤ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔོན་གྲུབ་པ་རྣམས་
བསྐུལ་ནས་ནི།།” ཞེས་གསལ།
༥ བསྒྲུབ་པའི་ བདེ་དཔར།
༦ འཕྲེང་བ་ བདེ་དཔར།
༧ ཕ་ར་ཎ་ བདེ་དཔར།
༨ ཤྲི་ཡེ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

160 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ཨཱཿདང་ཧཱུཾ་ནི་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན། དོན་དྲིལ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་མཆོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན་འཕྲོ་བ་དམ་ཚིག་བཞིན་དུ་བཞེས་ཞེས་པ་སྟེ་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྔགས་བརྗོད་པའི་ཚེ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཨོཾ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་མཆོད་རྫས་དེ་དང་དེ་དག་འཛིན་པའི་ལྷ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས། མཆོད་པ་ཕུལ་བས་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པར་བསམ་ཞིང་། ཧཱུཾ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་བསྡུ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཞིང་ལྷ་མོ་རྣམས་སྙིང་གའི་ཧཱུཾ་ཡིག་ལ་བསྡུས་པར་སེམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་བཤད་པའི། “གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་།།”1

ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིའི་
དོན་ནི། སྒྲུབ་པ་པོས་གང་ཞིག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདྲ་ཞིང་། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་2

ཤར་བ་དེ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་
ན༑ གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པ་རྡོ་རྗེ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༧ན༣ ལས་བྱུང་བ་འདིར་བཀོད་ན། “གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་།། རྣམ་པར་ཤེས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་དབང་པོ་དྲུག །ས་ཆུ་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ནི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། གཏི་མུག་ཉེས་པ་འདོད་ཆགས་རྡོ་རྗེ་ཆོས་བཅས་གང་།། རིག་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་རྟག་ཏུ་རབ་འབྲེལ་བར།། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དགའ་བས་མྱོས་པའི་དངོས་གྱུར་བ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། སྤྲོ་དང་དགའ་དང་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་དང་།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་སེམས་སུ་རྗེས་གཏོགས་ཆོས།། རྨོངས་དང་ཞེ་སྡང་འདོད་ཆགས་སྒྲིབ་པ་རྡོ་རྗེ་སྟེ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།” ཞེས་གསལ།
༢ འཁོར་ལོ་ བདེ་དཔར།

མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ། 161

མ་ལྔ་དང་ཀུན་བཟང་སྟེ་དྲུག །མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པ་ས་སྙིང་། ཕྱག་རྡོར། ནམ་སྙིང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག །སྒྲིབ་སེལ། བྱམས་པ་སྟེ་དྲུག་དང་། ས་ཆུ་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡུམ་བཞི་དང་འཇམ་དཔལ་ཏེ་ལྔ་དང་། གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པ། རྣམ་སྣང་གི་རིགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་ང་རྒྱལ་རྣམ་པར་དག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་རྟ་མགྲིན་དང་། རྡོ་རྗེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བགེགས་མཐར་བྱེད་རྣམས་སོ།།1

དེ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། རིག་པའི་
སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་རྟག་ཏུ་རབ་འབྲེལ་བ།། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་བྱའི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་སྤངས་རྟོགས་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཅན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དངོས་པོའ་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བ་ ིཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་བྱའི་ལྷ་ལྷག་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ༑ སྡུད་དང་ཞེས་སོགས་བྱུང་ལྷ་ལྷག་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྡུད་དང་ཞེས་པས་འདོད་རྒྱལ་དང་། དགའ་དང་ཞེས་པས་དབྱུག་སྔོན་ཅན་དང་། རྣམ་པ་ཞེས་པས་སྟོབས་པོ་ཆེ། མི་འགྱུར་ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ། ‘རྒྱུ་ཞེས་པས་རྒྱུ་ལམ་གྱི་’2

ཆོས་འོག་
ཏུ་གནས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་གནོད་མཛེས་དང་། ‘འབྲས་བུ་ཞེས་པས་འབྲས་

༡ བགེགས་ནཐར་བྱེད་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ བདེ་དཔར།
༢ རྒྱུ་ལམ་གྱི་ བདེ་དཔར།

162 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

བུ་མཐར་ཕྱིན་’1

པ་རྩེ་མོར་གནས་པ་དང་རང་བཞིན་མཚུངས་པའི་གཙུག་ཏོར་འཁོར་
ལོས་སྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་སུ་རྗེས་ཐོགས་ཆོས་ཞེས་པས་སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོར་བསྟན་ཏོ།།2 རྨོངས་དང་ཞེ་སྡང་འདོད་ཆགས་སྒྲིབ་པ་རྡོ་རྗེ་སྟེ།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཁྲོ་བོ་ལྷག་མ་དྲུག་གི་རིགས་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྨོངས་དང་ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ་རྣམ་སྣང་དང། ཞེ་སྡང་ཞེས་པས་སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེས་པས་དབྱུག་སྔོན་ཅན་འོད་དཔག་མེད་དང་། སྒྲིབ་པ་ཞེས་པས་འདོད་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་དང་། རྡོ་རྗེ་ཞེས་པས་སྟོབས་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ནཱ་རོ་པས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ལ། གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྲིད་པའི་ཆུ་ཀླུང་དུ།། ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དེ་ཡང་ཚིགས་བཅད་འདི་དག་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མ་གསུངས་ཀྱང་། འཇམ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།3

ཇི་ལྟར་བཤགས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
གནས་སྲིད་པའི་ཆུ་ཀླུང་དུ་ཀུན་སློང་དུག་གསུམ་མ་ལུས་པའི་ཀུན་རྟོག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བསགས་པའི་ངོ་བོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྙོག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས། ཡུལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར། རྣམ་པ་རེ་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། ཚུལ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ། སྟོབས་བཞི་ཚང་ཞིང་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
༡ འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་ བདེ་དཔར།
༢ བསྟན་ནོ།། བདེ་དཔར།
༣ ཡིན་ཅིང་། བདེ་དཔར།

མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ། 163

བཞི་པ་ཡི་རང་དང་བསྔོ་བའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ལ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། འདིའི་དོན་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་1

དང་། ཉན་རང་འཕགས་

པ་དང་། འཕགས་པ་ལས་གཞན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་དགེ་བ་གང་མཛད་པ་དེ་དག་ཀུན་ལ་ཡང་དག་པར་དགའ་བས་ཡི་རང་ཞིང་། རང་གི་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བགྱི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་དགེ་རྩ་འཕེལ་བ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་སྐྱབས་འགྲོའ་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ལ། ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་དྲི་མེད་ཟླ་འདྲས་ ི 2 བསྒྲུབས།། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གསུམ་བྱུང་། སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་ལམ་སྟོན་པ་པོར་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རོལ་བའམ་བཀོད་པ། གཉིས་སྣང་གི་དྲི་མ་མེད་པ་ཟླ་བ་དང་འདྲ་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བསྒྲུབས་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྙིང་རྗེ་དམ་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཐབས་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པས་འབྲས་བུའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་གི་ཡིད་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ས་རང་དུས་ན་

༡ སེམས་དཔའ་རྣམས་ བདེ་དཔར།
༢ ཟླ་འདྲེས་ དཔར་རྙིང་།

164 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་། སེམས་དཔའ་དམ་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལམ་བདེན་དང་། ཆོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་པའི་ཆོས་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་ཐོབ་བྱར་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་རང་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་འཆིང་བ་ཀུན་ལས་ཡང་དག་པར་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིང་། སྙིང་རྗེ་མཆོག་གི་མ་མས་བསྐྲུན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ ིགྱི་སོ་སྐྱེའི་1

བྱང་སེམས་ལས་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལམ་བསྒྲུབ་
པའི་2
གྲོགས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ལ། བསམ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དག་གྱུར་པས།། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་བྱུང་། འདིའི་དོན་ནི། སྒྲུབ་པ་པོའ་སེམས་ནི་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པར་བགྱི་བའི་ཚུལ་ ིཡོད་དེ། གཞན་དོན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་སྨོན་པའི་སེམས་སྐྱེད་3

དང་། དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་འབྱིན་ནུས་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་4

གཉིས་

༡ བརྟུལ་བཞུགས་སོ་སྐྱེའི་ བདེ་དཔར།
༢ སྒྲུབ་པའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སེམས་སྐྱེད་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ འཇུག་པའི་སེམས་སྐྱེད་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ། 165

བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་1

ཡོད་དེ། བདེ་གཤེགས་སྲས་
བཅས་རྣམས་ཀྱིས་བགྲོད་པའི་ལམ་གཅིག་པུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་། སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་། དཀར་པོའ་ལས་ལམ་བཅུའི་ཡོན་ ིཏན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་པར་ད་ནི་གནས་པར་བགྱིའོ་སྙམ་དུ་དམ་འཆའ་བ་2 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་ཚུལ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ལམ་དུས་སུ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དག་གི་ངོ་བོར་མོས་པ། འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་བློས་བསྒྲུབ་པར་བགྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ འདི་དག་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།བདུན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན།། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྔགས་སྡོམ་བཟུང་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔགས་སྡོམ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། སྔར་ཡོད་བརྟན་པ་དང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་༑ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་
པའི་3
མཆོད་པར་འགྱུར་བས་ཚོགས་གཉིས་མྱུར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོར་སྔགས་སྡོམ་ལེན་པའི་ཡུལ། ལེན་པ་པོའ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །ལེན་པའི་དུས་ ིམཚམས་4
རྣམས་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན།། ཞེས་སོགས་
རྐང་པ་ལྔ་བྱུང་། སྔགས་སྡོམ་འཛིན་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་སྐྱེད་ཚུལ་5སྟོན་པ་ལ།

༡ རྟེན་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༢ བཅའ་བ་ བདེ་དཔར།

༣ བསྒྲུབ་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ དུས་འཚམས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༥ སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ བདེ་དཔར།

166 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ཇི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས།། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་བྱུང་།
རིགས་ལྔ་སོ་སོའ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྣང་ ིགི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསླབ་པ་དང་།། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་བྱུང་། དོན་ནི། སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དེའི་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེའི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། གསུམ་ལ་སློབ་པ་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ་དམ་ཚིག་དྲུག་པོ་དེ། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་དྲུག་ཏུ་སློབ་པར་ཡི་དམ་འཆའ་ཞིང་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ༑ རྡོ་རྗེའི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི།། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། དོན་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དེ་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཆ་ཚད་དང་ ིལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསང་བའི་དྲིལ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཆ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་དྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག་དང་། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སོགས་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྒོམས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འཁྱུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་སྒོམ་པ་1

ལས་མི་འདའ་བ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་
ཚིག་དང་། རང་ལ་དབང་བསྐུར་བས་མཚོན་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་
༡ བསྒོམས་པ་ བདེ་དཔར།

མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ། 167

གསུམ་ལྷག་པའི་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ཏེ་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་དམ་ཚིག་སྟེ། དམ་ཚིག་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་དྲུག་ཏུ་སློབ་པར་ཡི་དམ་འཆའ་ཞིང་1

ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་བྱུང་། དོན་ནི། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། བྱམས་པ་ཚད་མེད་སྒོམ་པ་2

ལྟ་བུ་བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་སྒོམ་པ་3

ལྟ་བུ་

མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྟེ་དམ་ཚིག་བཞི་པོ་དེ་དུས་དྲུག་ཏུ་སྐྱོང་བ་ལས་མི་འདའ་བ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱང་བར་བྱའོ་4

སྙམ་དུ་ཡི་དམ་འཆའ་ཞིང་5

ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གཟུང་བར་6

བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ།། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་བྱུང་། དོན་ནི། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཕྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་སྟེ། མདོར་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་
༡ དམ་བཅའ་ཞིང་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ བདེ་དཔར།
༥ དམ་བཅའ་ཞིང་ བདེ་དཔར།
༦ བཟུང་བར་ བདེ་དཔར།

168 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་དྲུག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དུས་དྲུག་ཏུ་འཛིན་པར་ཡི་དམ་འཆའ་ཞིང་1

ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུང་བར་2

བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་བྱུང་། དོན་ནི། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔགས་སྡོམ་བཟུང་ནས་ལས་སུ་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཅེ་ན། སྔར་བཟུང་བའི་རྣམ་སྣང་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བར་གྱི་དམ་ཚིག་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་དུས་དྲུག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་དུས་དྲུག་ཏུ་འབུལ་བ་ལས་མི་འདའ་བ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དེ་གཉིས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གཟུང་བར་3

བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡི་
དམ་འཆའ་ཞིང་4

ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དོན་བསྡུས་ཏེ་རིགས་ལྔ་ཐུན་མོང་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ༑ བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བླ་ན་མེད།། ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་བྱུང་། དོན་ནི། རིགས་5

ལྔ་

ཐུན་མོང་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་སོ་སོའ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཉིན་ ི

༡ དམ་བཅའ་ཞིང་ བདེ་དཔར།
༢ བཟུང་བར་ བདེ་དཔར།
༣ བཟུང་བར་ བདེ་དཔར།
༤ དམ་བཅའ་ཞིང་ བདེ་དཔར།
༥ དོན་བསྡུས་ཏེ་རིགས་ བདེ་དཔར།

མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ། 169

ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གཟུང་བར་1

བགྱིའོ་སྙམ་དུ་ཡི་དམ་འཆའ་ཞིང་2

ཁས་

ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།3

སྔགས་སྡོམ་བཟུང་ནས་ལས་སུ་བྱ་བ་
ཅི་བྱེད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་བྱུང། དོན་ནི། སྔགས་སྡོམ་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་དེ་ལས་བསྒྲལ་བ་4

དང་། ཉན་རང་

དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དེ་ལས་དགྲོལ་བ་5

དང།

སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དབུགས་མ་ཕྱིན་པའི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་དགོད་པར་6

བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཇུག་ཏུ་ཚོགས་ཞིང་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྦྱངས་ནས་མི་དམིགས་པར་བསམ་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་བསྟིམ་པ་དང་། རང་གནས་སུ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་པ་དེ་དག་རྩ་བའི་ལོངས་སྐུའི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན༑ དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞི་སྒོམ་པའི་7

མཐུན་རྐྱེན་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚོགས་བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ བཟུང་བར་ བདེ་དཔར།
༢ དམ་བཅའ་ཞིང་ བདེ་དཔར།
༣ འཛིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་དཔར།
༤ བསྒྲོལ་བ་ བདེ་དཔར།
༥ གྲོལ་བ་ བདེ་དཔར།
༦ འགོད་པར་ བདེ་དཔར།
༧ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།

170 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

གསུམ་པ་འགལ་རྐྱེན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པ་1

ནི། ཁ་ཅིག །བསྲུང་
འཁོར་གྱི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་2

མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ལན་གཉིས་
བསྒོམས་པར་3

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་4

ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ་5

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ་6

ཞེས་པའི་དོན་ནི།
གཞི་ལ་སྣོད་སྔ་མ་ཞིག་སྟོངས་པའི་7

བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་སྟོང་
ཉིད་སྒོམ་པ་8

ཡིན་ལ། བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པའི་9

སྔ་རོལ་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་10ནི་བསྲུང་
འཁོར་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྦྱངས་ནས་དེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བཅུ་པ་

སྒོམ་པ་11མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་རྩ་རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། “ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི།། རྩིབས་བཅུ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་བསྒོམ༑༑”12 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་མགྱོགས་པར་འཁོར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་མཚམས་བསྲུང་བའི་མཚམས་13མི་
༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པར་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༧ སྟོང་པའི་ བདེ་དཔར།
༨ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༩ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༡༠ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༡༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༡༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༧
༡༣ འཚམས་ བདེ་དཔར།

འགལ་རྐྱེན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པ། 171

ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ་ཁྲོ་བོ་མི་གཡོ་ཞིང་འཁོར་ལོ་འཁོར་བར་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར༑ དེས་ན་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པའི་1

སྔོན་དུ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་རས་2

གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་
ཉིད་སྒོམ་པ་3

ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་4

ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྭ་བྷཱ་ཝའི་སྔགས་བརྗོད་
ཅིང་༑ སྔགས་དོན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་5

སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།6

སྭ་བྷཱ་

ཝའི་སྔགས་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཨོཾ་ནི་བཤད་ཟིན། སྭ་བྷཱ་ཝ་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་གཉིས། ཤུདྡྷཿགཉིས་ནི་དག་པ་གཉིས། སརྦ་དྷརྨྨཿནི་གཟུང་བ་7

དང་འཛིན་པས་བསྡུས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད། ཨཱཏྨ་ཀོ྅་8

ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ་སྟེ། མདོར་ན་གཟུང་བ་9

དང་

འཛིན་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།10 སྟོང་པའི་ངང་ལས་པཾ་ལས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་། ཨཱཿལས་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་བྷྲཱུཾ་ལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་གཡས་སྐོར་11དུ་མགྱོགས་པར་འཁོར་བ་རྩིབས་བཅུ་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པའི་རྩིབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་སྒོམ་པ་12ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་
༡ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༢ ཨ་བྷྱ་ཀ་རས་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༥ སྟོང་པའི་ བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་པའི་ཕྱིར། བདེ་དཔར།
༧ དྷརྨཱ་ནི་བཟུང་བ་ བདེ་དཔར།
༨ ཨཏྨ་ཀ་ནི་ བདེ་དཔར།
ཨཏྨ་ཀོ྅ནི་ བདེ་དཔར།
༩ བཟུང་བ་ བདེ་དཔར།
༡༠ ཞེས་པའོ།། བདེ་དཔར།
༡༡ གཡས་བསྐོར་ བདེ་དཔར།
༡༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

172 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ལས༑ “ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི།། རྩིབས་བཅུ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་བསྒོམ།། རྩིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ།། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་བྱུང་།། ‘འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་།།’ མཆོག་ཏུ་མཛེས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་སྤྲིན་སྤྲོས་པས༑༑ མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོའ་ིདབྱིབས་མདུང་སོ་གཉིས་མཇུག་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱར་མཚམས་ནས་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རྩིབས་རྣམས་རལ་གྲི་སོ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་སྒོམ་པ་2

ཡིན་ལ། ལྟེ་
བའི་སྦུབས་སྟོང་གི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་སྐྱེད་པ་3

ཡིན་ཏེ། ལེའུ་བཅོ་
ལྔ་པ་ལས། “རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འོད་འདྲ་ཞིང་།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ།།”4 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག །རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་བཤད་ཟེར་ཡང་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་5

རས་བཤད་པ་ལྟར་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་

བྱེད་པ་ལེགས་ཏེ། མདོ་སྲེ་ལས། གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཡུམ་བཅས་སྐྱེད་པ་6

ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཕྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཡང་དག་པར་འབྱིན་པར་མཛད་པའོ།།”7

ཞེས་
ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་མངལ་འབྱིན་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘འགོག་པའི་རྡོ་རྗེས་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་།། མཚོག་ཏུ་མཛེས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།’ ཞེས་གསལ།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༦བ༥
༥ ཟེར་ཀྱང་ཨ་བྷྱཡ་ བདེ་དཔར།
༦ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༧ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “ཕྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཡང་དག་པར་འབྱིན་པར་མཛད་པ་སྟེ་” ཞེས་གསལ།

འགལ་རྐྱེན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པ། 173

ཕྱུག་མར་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་༑ རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བ་ན། ཡུམ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྒྱུར་1

དགོས་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། “སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ།། ཞེས་པ་ནི་བདག་པོའ་འོད་དང་འདྲ་བའོ།།” ི 2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྲུང་འཁོར་
གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། དེའི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་པ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “ལོངས་སྤྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྡན།། རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཅན།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པའི་སྐྱེས་
བུ་རྡོ་རྗེ་ཅན་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བཞི་དང་ལྡན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར༑ བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལོངས་སྐུ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་བསྒོམས་
པ་4
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་སྭ་བྷཱ་ཝའི་སྔགས་དོན་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་5

ཆོས་

སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་6

དང་། སྐབས་འདིར་ལོངས་སྐུ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་སྒོམ་པ་7

ལོངས་

སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་8

དང་། འོག་ཏུ་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་སྒྱུར་བ་9

སྤྲུལ་

༡ རྡོ་རྗེ་མར་སྒྱུར་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་བདག་པོའ་སྐུ་མདོག་དང་འདྲ་བའོ།།” ཞེས་གསལ། ི
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༦
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ ལམ་ཁྱེར་ བདེ་དཔར།
༧ དཀར་པོར་བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
དཀར་བར་སྒོམ་པ་ བཀྲས་དཔར།
༨ ལམ་ཁྱེར་ བདེ་དཔར།
༩ བསྒྱུར་བ་ བདེ་དཔར།

174 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་1

དུ་བྱས་ཏེ། བསྲུང་འཁོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུམ་གྱི་ལམ་འཁྱེར་2

ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གྱི་ཁྲོ་བོ་སྐྱེད་
ཚུལ་3

ལ་ཁ་ཅིག །ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་མངལ་འབྱིན་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། “ཁྲོ་བོ་བཅུ་ནི་སྤྲོ་བར་བྱ།།”4

ཞེས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་མངལ་དུ་བསྐྱེད་
ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀར་དྲངས། ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་སྤྲོ་བར་བཤད་ཅིང་། ཁྲོ་བོ་རང་གི་གདན་ལ་སྐྱེད་པ་5

ཙམ་ལ་སྤྲོ་བའི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོ་ག་གསུམ་སྐྱེད་6

བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། “ཁྲོ་བོ་ཞེ་སྡང་གནས་ལས་སྐྱེས།།”7
ཞེས་དང་། མདོར་བྱས་ལས། “ཉི་མ་ལ་གནས་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་།། ‘གཡོན་བརྐྱངས་པ་8 ཡི་གནས་པས་གནས།།”9

ཞེས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཧཱུཾ་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་ནས་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་
གཡོན་བརྐྱངས་ཀྱི་10སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱོད་པ་11ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་བསྐྱེད། རང་གི་ཐུགས་ཀར་དྲངས། ཕྱིར་སྤྲོས་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་བཅུག་སྟེ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

༡ ལམ་ཁྱེར་ བདེ་དཔར།
༢ ལམ་ཁྱེར་ བདེ་དཔར།
༣ བསྐྱེད་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༣
༥ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༦ གསུམ་བསྐྱེད་ བདེ་དཔར།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༣ན༣
༨ གཡོན་བརྐྱང་བ་ བདེ་དཔར།
༩ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘གཡོན་བརྐྱང་པ་ཡི་གནས་པས་གནས།།’ ཞེས་གསལ།
༡༠ གཡོན་བརྐྱང་གི་ བདེ་དཔར།
༡༡ མི་སྐྱོད་པ་ བདེ་དཔར།

འགལ་རྐྱེན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པ། 175

འཁོར་གྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བ་དང་། དྲག་པོའ་ལས་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ ིབའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བཞིན་དུ་ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གདོན་འཇོམས་པ་1

ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྲོ་བོ་
རྣམས་གདན་ལ་བཀོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་མཛད་པ་རྣམས་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་2

ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་འོག་གི་
གནོད་མཛེས་ལ་བལྟས་པས། དེས་སྤྲུལ་པའི་གནོད་མཛེས་གཉིས་པ་དེ་འོངས་ནས་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཀའ་ནོད་པ་ལ། ཨོཾ་སུམ་བྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོ་བ་ཡིན་ཏེ༑ རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། “བགེགས་ཀུན་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར།། གནོད་མཛེས་བཀའ་སྩལ་ཕུར་བུས་གདབ།།3

‘ཨོཾ་སུམྦྷ་ནི་སུམྦྷ་ཧཱུཾ། གྲྀ་ཧ་ན་གྲྀ་ཧ་ན་ཧཱུཾ། གྲྀ་ཧ་ན་པཱ་
ཡ་གྲྀ་ཧ་ན་པཱ་ཡ་ཧཱུཾ། ཨཱ་ན་4

ཡ་ཧོ་བྷ་ག་ཝན་བིདྱཱ་རཱ་ཛ་5

ཧཱུཾ་ཕཊ།”6

ཅེས་གསུངས་སོ།།
སྔགས་དོན་ནི། ཨོཾ་ནི་བཤད་ཟིན། སུམ་བྷ་ཞེས་པ་ངེས་པར་འདུལ་བ། ནི་སུམ་བྷ་ནི་ངེས་པར་མ་ལུས་པར་འདུལ་བ་ཞེས་པ་སྟེ་གནོད་མཛེས་ལ་བོད་པའོ།། ཧཱུཾ་ནི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གྲྀ་ཧ་ན་གྲྀ་ཧ་ན་ཞེས་པ་ནི་ཟུངས་ཟུངས་7

ཞེས་པ་

༡ བཅོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ གསུམ་རྩེགས་ བདེ་དཔར།
༣ བཏབ།། བདེ་དཔར།
༤ ཨན་ བདེ་དཔར།
༥ བིདྱ་རཱ་ཛཱ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༣ གཞུང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྙེད་ལ།
མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་མདོར་བྱས་ལས་ཞེས་གསལ་བ་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡང་སྔགས་ཡིག་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཨོཾ་སུམྦྷ་ནི་སུམྦྷ་ཧཱུཾ། གྲྀཧྞ་གྲྀཧྞ་ཧཱུཾ། གྲྀཧྞཱ་པ་ཡ་གྲྀཧྞཱ་པ་ཡ་ཧཱུཾ། ཨཱ་ན་ཡ་ཧོ། བྷ་ག་བཱན་བིདྱཱ་རཱ་ཛ་ཧཱུཾ་ཕཊ།’ ཞེས་གསལ།
༧ ཟུང་ཟུང་ བདེ་དཔར།

176 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

སྟེ་གང་ན་གནོད་བྱེད་བྲོས་པ་ཟུངས་ཟུངས་1

ཞེས་པའོ།། གྲྀ་ཧ་ན་པཱ་ཡ་གྲྀ་ཧ་ན་པཱ་ཡ་
ནི་འཛིན་དུ་ཆུག་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅེས་པ་སྟེ། གང་ན་2

འཁོར་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་དུ་ཆུག་
འཛིན་དུ་ཆུག་ཅེས་པ་དང་།3

ཧཱུཾ་ནི་དོན་དེ་དག་བསྐུལ་བའོ།། ཨཱ་ན་ཡ་4

ཧོ་བྷ་ག་ཝན་
ནི༑ ཀྱཻ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁུག་ཅིག་པའོ།། བིདྱཱ་རཱ་ཛ་5

ནི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གནོད་
མཛེས་ལ་དབུགས་འབྱིན་པའོ།། ཧཱུཾ་ཕཊ་ནི་གསོད་པའི་ཕྱིར་སླར་ཡང་བསྐུལ་བའོ།། མདོར་ན་ངེས་པར་འདུལ་བ་ངེས་པར་མ་ལུས་པ་འདུལ་བ་ཞེས་བོས་ཏེ། ཀྱཻ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གནོད་མཛེས་ལ་དབུགས་ཕྱུང་6

ནས། གནོད་བྱེད་
འབྲོས་པ་ཟུངས་ཟུངས་7

འཁོར་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་དུ་ཆུག་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅེས་པའོ།། དེ་
ལྟར་བཀའ་བསྒོས་པས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་དེ་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུར་བསྒྱུར་ནས་བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུའི་སྙིང་ག་ནས་ལྕགས་ཀྱུས་བཟུང་། མགྲིན་པ་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་བཀུག་ནས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་གཏད་པར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “ཁྲོ་བོའ་གཟུགས་ཅན་འདི་ཡིས་ནི།། ‘བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཉིད་ ིབཀུག་ནས།། བློ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།།’ ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཕུར་བུས་གདབ།།”8 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཀུག་པའི་བགེགས་རྣམས་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྲོན་པ་འབྲུབ་ཁུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་སུ་བཅུག་པར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ནག་པོ་

༡ ཟུང་ཟུང་ བདེ་དཔར།
༢ གང་གིས་ན། བདེ་དཔར།
༣ ཅེས་པ་སྟེ། དཔར་རྙིང་།
༤ ཨན་ཡ་ བདེ་དཔར།
༥ བིདྱ་རཱ་ཛཱ་ བདེ་དཔར།
༦ དབུགས་དབྱུང་ བདེ་དཔར།
༧ ཟུང་ཟུང་ བདེ་དཔར།
༨ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བར་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘བགེགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་བཀུག་ནས།། བློ་དང་ལྡན་པས་སྦྱོར་བ་ཡིས།།’ ཞེས་གསལ།

འགལ་རྐྱེན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པ། 177

དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཀུག་པའི་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་སྒྲུབ་ཐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཕུར་བུ་གདབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། ‘ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའ་འདབ་མའི་མདོག །འབར་འཕྲེང་ ི 1

འཁྲིགས་པའི་འོད་
ལྡན་པ།།’ རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཕུར་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་3

ནི། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག །ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཧཱུཾ་ལས་ཕུར་བུ་སྐྱེད་པར་4

འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་བྱང་གི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པས་སྤྲུལ་
པའི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་གཉིས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྟོད་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་ལ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་མདུང་རྩེ་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཕུར་བུ་བཅུར་གྱུར་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་དང་བཅས་པའི་མགོ་བོར་ཟུག་པར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “མེ་སྟག་འབར་
བ་འདྲ་བ་5

ཡིས།། ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གདབ་པར་བྱ།།”6

ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར༑ དེ་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་དེ་རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་ནས། བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོའ་ཕུར་བུ་ཐོ་བས་བརྡུང་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་ ིཕུར་བུ་ལ་གྷ་གྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ནས་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ལངས་ནས་སྔགས་བརྗོད་ཅིང་ཕུར་

༡ འབར་ཕྲེང་ དཔར་རྙིང་།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བར་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འདབ་མའི་མདོག །འབར་ཕྲེང་འཁྲིགས་པའི་འོད་ལྡན་པ།།’ ཞེས་གསལ།
༣ བསྐྱེད་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྐྱེད་པར་ བདེ་དཔར།
༥ འདྲ་བ་འབར་བ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥ན༦ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་
འཁོར་མཆོག་རྣམས་ལ།། མེ་སྟག་འབར་བ་འདྲ་བས་གདབ།།” ཅེས་གསལ།

178 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

བུ་ཐོ་བས་བརྡུང་བར་བསམ་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་དོན་ནི་ཨོཾ་
བཤད་ཟིན། གྷ་གྷ་ནི་གྷ་ཏ་ཀ་སྟེ་གསོད་བྱེད་ཅེས་བོད་པའོ།། གྷཱ་ཏ་ཡ་གྷཱ་ཏ་ཡ་2

སརྦ་

དུཥྚན་ནི་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་ཤིག །ཅེས་པའོ།། ཕཊ་ཕཊ་ནི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ།། ཀཱི་ལ་ཡ་གཉིས་ནི་ཕུར་བུ་ཐོབ་ལ་མི་འགུལ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ།། སརྦ་པཱ་པཾ་ནི་སྡིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད། ཕཊ་ནི་དགས་པའོ།། ཧཱུཾ་གསུམ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྐུལ་བའོ།། བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་ལ་བོད་པའོ༑༑ བཛྲ་དྷ་ར་ཨ་ཛྷཱ་པ་ཡ་ཏི་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་3

པའོ།། སརྦ་བིགྷྣཱན་
ནི་བགེགས་ཐམས་ཅད། ཀཱ་ཡ་ཝ་ཀ་4

ཙིཏྟ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟེ། བགེགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཡོ་འགུལ་མེད་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ།། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་5

ཕཊ་ཕཊ་ནི་གསོད་པའི་དོན་དུ་སླར་ཡང་བསྐུལ་བའོ།། མདོར་ན་གསོད་བྱེད་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་ཞེས་བོས་ནས། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ལ་མ་རུངས་པ་སྡིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཕུར་བུས་ཐོབ་ལ་གཡོ་འགུལ་མེད་པར་གྱིས་ལ་ཆོམས་ཤིག་པའོ།། དེ་ལྟར་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་ཕུར་བུས་བཏབ་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཡོ་འགུལ་མེད་པར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པར་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསམས་པ་6

ལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༧ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“དེ་ནས་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ལངས་ནས་སྔགས་བརྗོད་ཅིང་རྡོ་རྗེ་ཐོ་བས་བརྡུང་བར་བསམ་པར་བྱའོ།།” ཞེས་གསལ།
༢ གྷ་ཏ་ཡཱ་བྷ་ཏ་ཡཱ་ བདེ་དཔར།
བྷཱ་ཏ་ཡ་བྷཱ་ཏ་ཡ་ བདེ་དཔར།
༣ ཉོན་གཅིག་ བདེ་དཔར།
༤ ཀ་ཡ་ཝ་ཀ་ བདེ་དཔར།
༥ ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ བདེ་དཔར།
༦ བསམ་པ་ བདེ་དཔར།

འགལ་རྐྱེན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པ། 179

དགོས་པ་ཡོད་དེ། བགེགས་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྦྱང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྔགས་དེ་ལ་འགོ་1

ན་ཨོཾ་དང།
མཐའ་ན་སྭཱཧཱ་ཡོད་པའི་སྦྲུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་བཏུས་པ་དང་། མགོ་2

ན་ཨོཾ་
ཡོད་ཅིང་མཐའ་ན་སྭཱཧཱ་མེད་པའི་མཐའ་མེད་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་སྔགས་ལ་འགོ་མེད་3

ཅེས་དབྱེ་བ་བཞིར་བཤད་པ་ལས་འདིའི་སྔགས་ཚན་གཉིས་པོ་ལ་མིང་མཐའ་མེད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། ཚུལ་འདི་སྐབས་གཞན་དུའང་ཤེས་པར་བྱའོ།། སླར་ཡང་ཁྲོ་བོ་དང་ཕུར་བུ་ལས་རྡོ་རྗེའི་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་འཁོར་གྱི་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཚིག་པས་ཕན་ཚུན་དུ་བྲོས་པར་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “གདུག་པ་ཚིག་ནས་ཕན་ཚུན་དུ།། བྲོས་པར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་བསམ།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྡོ་རྗེའི་ར་གུར་ས་གཞི་སོགས་བསྒོམ་5

དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “ཕྱོགས་བཅུར་ཕུར་
བུ་བཏབ་ནས་ནི།། སྟེང་འོག་ཡང་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབ།།”6

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྒོམ་པའི་7

ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཊཀྐི་ཧཱུཾ་ཛཿ8

ཞེས་བརྗོད་ནས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་
ལྕགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་གསེང་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་ཆུང་བའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་གཏམས་པའི་ལྕགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་དང་། དེའི་ཕྱི་

༡ འགོ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ འགོ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ འགོ་མེད་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༣ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “གདུག་པ་ཚིག་པ་ཕན་ཚུན་དུ།།
འབྲོས་པར་གྱུར་པར་རྣམ་པར་བསམ།།” ཞེས་སོ།།
༥ སྒོམ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༣
༧ སྒོམ་པའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༨ ཛ་ བདེ་དཔར།

180 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

རོལ་དུ་ཟེགས་མ་1

རབ་ཏུ་འབར་བ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བའི་ཆུའི་ར་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་བགེགས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བ་2

ཙམ་ཡང་མི་ནུས་པའི་ཁ་དོག་སྣ་ལྔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་གཡས་སྐོར་3

དུ་འཁྱིལ་བའི་མེའི་ར་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་འཚུབ་ཅིང་འཐོར་བ་
དྲག་པོའ་འུར་སྒྲ་དང་བཅས་པ་མེའི་ར་བ་དང་མཐུན་པར་འགྲོ་བའི་རླུང་གི་ར་བ་རྣམས་ ིབསྒོམ་པར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྕགས་ཀྱི་ར་བའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གུར་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ། གུར་གྱི་འོག་ར་བའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་བླ་རེ། འོག་གཞི་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི། ཕྱིའི་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྣམ་པ་ཅན། སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྣོལ་མར་གློག་ལྟར་འཁྱུག་པའི་མདའི་དྲ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་འཕྲོ་བ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། ར་གུར་གྱི་དབྱིབས་ནི་བདེ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་གྲུ་བཞིར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ཟླུམ་པོར་4

བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དཔངས་5

ཀྱི་ཚད་ནི། ཨ་བྷ་ཡས་6

སྟེང་འོག་མིན་
ནས་རླུང་དཀྱིལ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དང་། ལྭ་བ་པས་7

སྟེང་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས།
འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་པའི་བར་དང་། རྒྱར་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་ཕྱིའི་ལྕགས་རི་མུ་ཁྱུད་ལ་ཐུག་པའི་བར་བཞེད་པས། རང་ལུགས་སྒྲུབ་པ་པོས་ཇི་ཙམ་ལྕོགས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་8

ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེའི་ར་གུར་སོགས་སྒོམ་པ་ནི་གནས་བསྲུང་
བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གོ་ཆ་འགོད་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་
༡ ཟེག་མ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ བལྟ་བ་ བདེ་དཔར།
༣ གཡས་བསྐོར་ བདེ་དཔར།
༤ བཟླུམ་པོར་ བདེ་དཔར།
༥ རྒྱ་སྤང་ བདེ་དཔར།
༦ ཨ་བྷྱ་ཡས། བདེ་དཔར།
༧ ལ་བ་པས་ བདེ་དཔར།
༨ འཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 181

པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པས་བདག་བསྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གོ་ཆ་ལའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྔོན་དུ་སྟོང་
ཉིད་སྒོམ་པ་2

དོན་དམ་པའི་བསྲུང་བ་དང་། བསྲུང་འཁོར་དངོས་གཞི་སྒོམ་པ་3

ཀུན་

རྫོབ་པའི་བསྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞི་སྒོམ་པའི་4

སྔོན་དུ་བསྲུང་
འཁོར་བསྒོམས་པ་5

ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་ལ་བགེགས་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། “བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དམ་བཅས་པས།། གནས་གང་དུ་ནི་ཡང་དག་སྤྱད།། བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། གནས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརླབ།།”6

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཐོབ་པར་7

བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བའོ།། དང་པོ་(འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༧བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་ལའོ།།” ཞེས་གསལ།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བསམ་གཏན་
ལས་བྱུང་དམ་བཅས་པ།། གནས་གང་དུ་ནི་བརྩམ་པར་བྱ།། འདི་ཡིས་བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་ཡིས།། གནས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་རློབ།།” ཅེས་གསལ།
༧ ཐོབ་པར་ བདེ་དཔར།

182 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ།1

དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་བརྟེན་པ་ལྷ་སྐྱེད་པ།2

ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ལྷག་མོས་
འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའོ།། དང་པོ་(གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། སྣོད་སྔ་མ་ཞིག་སྟོངས་པའི་3

བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་4

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ།5
སྣོད་ཕྱི་མ་ཞིག་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་6

པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་
ཁང་བསྒོམ་པའོ།།7

དང་པོ་(སྣོད་སྔ་མ་ཞིག་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་
པ་)ལ་གཉིས། ཆོས་མཐུན་8

ཡུལ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་9

ཚུལ་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་)ནི། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོངས་པ་10ལ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྟོངས་པ་11སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྟོངས་པའི་12ཚེ་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་མེད་ཅིང་། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཚེ་དང་ལས་ཟད་པ་རྣམས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ། ལས་མ་ཟད་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་མནར་མེད་པ་རྣམས་སྟོངས།13 དེའི་རྗེས་

༡ བསྐྱེད་པ། བདེ་དཔར།
༢ བསྐྱེད་པ། བདེ་དཔར།
༣ སྟོང་བའི་ བདེ་དཔར།
༤ ཆོས་འཐུན་ བདེ་དཔར།
༥ སྒོམ་པ། དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༦ ཆོས་འཐུན་ བདེ་དཔར།
༧ སྒོམ་པའོ།། དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༨ ཆོས་འཐུན་ བདེ་དཔར།
༩ ཆོས་འཐུན་ བདེ་དཔར།
༡༠ སྟོང་པ་ བདེ་དཔར།
༡༡ སྟོང་པ་ བདེ་དཔར།
༡༢ སྟོང་པའི་ བདེ་དཔར།
༡༣ སྟོང་། བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 183 སུ་ཚ་དམྱལ་གཞན་བདུན་1

དང་། གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། ཉི་ཚེ་ཉེ་འཁོར་བ་རྣམས་མས་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོངས།2

དེའི་རྗེས་སུ་རྩ་བའི་གནས་དང་། བྱིངས་ན་གནས་པའི་ཡི་
དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་3

རྣམས་མས་རིམ་ནས་སྟོངས།4

དེའི་རྗེས་སུ་ཛམྦུ་གླིང་པའི་
མི་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའ་དངོས་གཞི་སྐྱེས། ིདེས་ཀྱང་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བའོ།། ཞེས་བརྗོད་པ་ཐོས་པས་རྐྱེན་བྱས་ནས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའ་དངོས་ ིགཞི་སྐྱེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་ནས་ཛམྦུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་སྟོངས་པར་5 འགྱུར༑ དེའི་རྗེས་སུ་ཤར་དང་ནུབ་དང་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་པ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེས་པས་རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བས། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་པོ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ཏེ། སྒྲ་མི་སྙན་པའི་བར་དུ་སྟོངས།6 དེར་རྗེས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའ་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་སྐྱེས་ནས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའི་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བའོ།། ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ། གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའ་དངོས་གཞི་སྐྱེས་པའི་ ིཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་སྟོངས།7

དེའི་རྗེས་སུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་
པ༑ འཐབ་བྲལ་བ། དགའ་ལྡན་པ། འཕྲུལ་དགའ་བ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་

༡ ཚ་དམྱལ་བདུན་དང་ བདེ་དཔར།
༢ སྟོང་། བདེ་དཔར།
༣ གནས་པའི་དུད་འགྲོ་ བདེ་དཔར།
༤ སྟོང་། བདེ་དཔར།
༥ སྟོང་པར་ བདེ་དཔར།
༦ སྟོང་། བདེ་དཔར།
༧ སྟོང་། བདེ་དཔར།

184 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོངས་པར་1

འགྱུར། དེ་རྗེས་བསམ་གཏན་དང་
པོའ་ལྷ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ ིདངོས་གཞི་སྐྱེས་པས། དེས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བའོ།། ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་སྐྱེས་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་རྣམས་སྟོངས།2

དེ་དག་གི་ཡུན་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་
དགུའོ༑༑ དེ་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྟོངས་པས་3

ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆར་འབེབས་པ་
མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ད་ལྟའི་ཉི་མ་འདི་རབ་ཏུ་ཚ་བར་གྱུར་ནས་རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་རྣམས་སྐེམས། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཤར་ནས་ཆུ་ཕྲན་ལྟེང་ཀ་མཚོ་ཆུང་རྣམས་སྐེམས། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་གསུམ་པ་ཤར་ནས་ཆུ་བོ་བཞི་མ་གཏོགས་4

པའི་ཆུ་ཀླུང་རྣམས་སྐེམས། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་བཞི་པ་ཤར་ནས་
ཆུ་བོ་བཞི་དང་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཡང་སྐེམས། དེ་ནས་ཉི་མ་ལྔ་པ་ཤར་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐེམ་པར་5

བྱེད། དེ་ནས་ཉི་མ་དྲུག་པ་ཤར་ནས་རི་རབ་ལས་ཀྱང་དུ་བ་6

འཐུལ།

དེ་ནས་ཉི་མ་བདུན་པ་ཤར་ནས་གླིང་བཞི་དང་རི་རབ་ཀྱང་མེ་ལྕེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་གྱེན་དུ་འབར་བས་འཐབ་བྲལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའ་གཞལ་མེད་ཁང་མན་ཆད་ ིབསྲེགས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་

༡ སྟོང་པར་ བདེ་དཔར།
༢ སྟོང་། བདེ་དཔར།
༣ སྟོང་པས་ བདེ་དཔར།
༤ མ་རྟོགས་ དཔར་རྙིང། བཀྲས་དཔར།
༥ སྐེམས་པར་ བདེ་དཔར།
༦ དུད་པ་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 185
ནོ༑༑ དེའི་ཡུན་ཚད་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤའོ།། གཉིས་པ་(ཆོས་མཐུན་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་1

མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་2

ཚུལ། སྟོང་
ཉིད་བསྒོམས་པའི་3

དགོས་པ་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། ཁ་ཅིག །རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་པ་ ི 4

ཡིན་གྱི། སྟོང་
ཕྱོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་5

མིན་ཏེ། སྟོང་ཕྱོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་
སུ་སྒོམ་པ་6

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་7

འདི་ནི་
དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྒོམ་པའང་8

མིན་ཏེ། དག་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ལ་མ་
དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་དགག་དགོས། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའམ། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྒོམ་པ་9

མེད།། ཅེས་སོགས་བརྗོད་ནས་སྣོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་སྒོམ་པ་10
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ། རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ། ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྣོད་བཅུད་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་སྐུར་འདེབས་དང་ཆད་ལྟ་ངན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླངས་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྣོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་
༡ སྒོམ་ དཔར་རྙིང། བཀྲས་དཔར།
༢ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༧ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༨ བསྒོམ་པའང་ བདེ་དཔར།
༩ སྒོམ་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༡༠ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

186 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

སྒོམ་པ་1

ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་2

དེ་ཐ་
མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྤྱིར་རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་མཐའི་དག་དང་། ཁྱད་པར་སྐབས་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་པར་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སམྦུ་ཊའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། “དང་པོ་སྟོང་ཉིད་རྣམ་བསམས་ནས།།’ ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་བཀྲུ།།”3

ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།།
བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྤྲོས་པ་བསྒོམ།། སྤྲོས་པ་རྨི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས།། ‘སྤྲོས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོས་མེད་བྱ།།”4

ཞེས་དང་། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། “དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་
པོ་རྣམས།། སྲིད་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒོམ།། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྒོམ་པ་5 མེད༑༑ བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྒོམ་པ་6

མིན།། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས།། བསྒོམ་
པ་7
དམིགས་སུ་མེད་པའོ།། ཚིགས་བཅད་འདི་ཡིས་རྒྱུ་མའི་རྒྱུའི།། བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་སྟོང་པར་བསྒོམ།། ཆོ་གའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། ཡེ་ཤེས་ས་གཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ༑༑”8

ཅེས་9
ཚིགས་བཅད་འདིའི་དོན་བསམས་ནས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དམ་
༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༧༤བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དང་
པོར་སྟོང་ཉིད་བསམས་པས་ནི།།’ ཞེས་གསལ།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་པ་གཉིས་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘སྤྲོས་པ་ཉིད་ནི་སྤྲོས་མེད་བྱེད།།’ ཅེས་གསལ།
༥ སྒོམ་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༦ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༧ སྒོམ་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༨ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་
རྣམས།། སྲིད་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒོམ།། དངོས་པོ་མེད་ལ་བསྒོམ་པའི་དངོས།། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན།། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས།། བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ།། ཚིགས་བཅད་འདི་ཡིས་རྒྱུ་མི་རྒྱུའི།། བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་སྟོང་པར་བསྒོམ།། ཆོ་གའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། ཡེ་ཤེས་ས་གཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ།།” ཅེས་གསལ།
༩ བརླབས།།ཞེས་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 187
པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཀྱི། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཅང་མེད་དུ་བསྒོམ་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའ་གཟུང་རྣམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ ིསྣང་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས། “ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པ་ཡི།། སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཅིའང་ཡོད་མ་ཡིན།། ‘དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས།།’ འདི་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན།། གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀུན་རྟོག་སྣང་མི་འགྱུར།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་གང་
སྒོམ་2

རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ངོར་སྒོམ་པའི་3

སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་
འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་ལུས་སུ་འདོད་པའང་ལེགས་པར་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་(སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བརྗོད་ནས། དེའི་ཡིག་དོན་གྱིས་སྣོད་བཅུད་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཅིང་། སྤྱི་དོན་གྱིས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་4

ཡིན་པས། ཐོག་མར་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རིགས་པས་5

དཔྱད་པ་ན་མ་རྙེད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང། ཤོག་གྲངས་༣༥བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་
རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས།།’ ཞེས་གསལ།
༢ གང་བསྒོམ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༥ རིག་པས་ བདེ་དཔར།

188 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པ་དེ། སྣོད་བཅུད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་1

དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
དོན་སྒོམ་པ་2

མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྒོམ་པ་པོ་3

དང་བསྒོམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཏན་མེད་དུ་
འགྱུར་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའང་4

མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་
པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་མཐོང་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་འདོད་ན། ཚུལ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་5

མིན་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། “ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི།། སྒོམ་པ་6

འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།”7

ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར༑ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ན་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་དང་སྒོམ་པ་པོ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚིག་8

ཟིན་ལྟར་བསྟན་པའི་ཡིག་དོན་ནོ།། འདིའི་སྤྱི་དོན་གྱི་བཤད་
དོན་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ཀྱང་། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བལྟས་ནས་སྒོམ་པ་9

ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་10མེད་དེ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་11དེ་
༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པ་པོ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པའང་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༧ སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ཙ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༢
༨ སོགས་ཀྱི་དོན་ཚིག་ བདེ་དཔར།
༩ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༡༠ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༡༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 189
གསོར་མི་རུང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། “གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ།། དེ་དག་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།།2

བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་ནས་སྒོམ་པ་3

ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་4

མིན་ཏེ། མཐའ་
བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཚན་མེད་སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།།5

སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་
ཙམ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སྨོན་པར་བྱ་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྨོན་བྱ་སྨོན་བྱེད་སྨོན་པ་པོ་གསུམ་རིགས་པ་6

ཡང་དག་གིས་བཏགས་དོན་
བཙལ་བའི་ཚེ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྨོན་མེད་སྒོམ་ཚུལ་7

བསྟན་ཏོ།། དེ་ལྟར་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་སྒོམ་པ་པོ་གསུམ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ༑ དེ་གསུམ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་མདོ་སྔགས་གཉིས་དང་༑ བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་ཐུན་མོང་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྤྱིའི་དོན་ནོ།། དེ་ཡང་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་རྗེས་གཞིག་གི་རིམ་པས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུལ་ ིསྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ནས་སྒོམ་པ་8

ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་9

ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

༡ སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ཙ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༨ན༦
༢ བསྒོམ་ཚུལ་བསྟན་ནོ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༦ རིག་པ་ བདེ་དཔར།
༧ སྨོན་བྱེད་བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༨ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༩ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

190 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ས་སྒོམ་པ་1

ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞི་ལ་སྣོད་སྔ་མ་ཞིག་སྟོངས་པའི་2
ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་དེས། སྣོད་ཕྱི་མ་ཞིག་འཆགས་པའི་3

གཞི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ༑ དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་4

ཡེ་ཤེས་དེས་ཀྱང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་(སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་)ནི། སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་
ལ་ཆོས་5
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་།
རྟོགས་ཟིན་བརྟན་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྦྱོང་བ་དང་། སྔར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཟིན། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པས་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བའི་དགོས་པ་དྲུག་ཡོད་པར་ཇོ་བོ་རྗེས་བཤད་པའི་ཕྱིར༑ གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་6

ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
དེ༑ འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་བསྲུང་བ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞི་ལ་འཇིག་རྟེན་ཞིག་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྟོངས་པའི་7

བསྐལ་པ་

དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་

༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ སྟོང་པའི་ བདེ་དཔར།
༣ ཆགས་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༧ སྟོང་པའི་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 191
མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་(སྣོད་ཕྱི་མ་ཞིག་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་) ལ་གཉིས། ཆོས་མཐུན་ཡུལ་དང་། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་ཡུལ་)ནི། སྣོད་སྔ་མ་ཞིག་སྟོངས་པའི་1

ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་གི་ཡུན་
ཚད་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ནི་སྟོངས་བསྐལ་2

ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ།། སྣོད་
འཆགས་པའི་3

མགོ་རྩོམ་པ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ནས་རླུང་འོག་ཏུ་ཅུང་
ཟད་བབས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་ཡས་རིམ་ནས་ཆགས། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ནས་རླུང་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་བབས་པས་འདོད་ལྷ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམས་ཡས་རིམ་གྱིས་ཆགས། དེ་ནས་སྣོད་འཆགས་པའི་4

སྔ་ལྟས་ནམ་མཁའ་ལ་རླུང་དལ་བུ་དལ་བུས་གཡོས་པ་འཕེལ་
ནས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་དང་འབུམ་ཕྲག་དྲུག །རྒྱར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་གཅིག་ཡོད་པ་ཚན་པོ་ཆེའི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་ནུས་པ་ཞིག་ཆགས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་གསེར་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་བབས་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པས། རླུང་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ། དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤ་ཡོད་པའི་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས༑ དེའི་རྗེས་སུ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་རླུང་གིས་བསྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འོ་མ་སྐོལ་བ་ལས་སྤྲིས་མ་ཆགས་པ་ལྟར།

༡ སྟོང་པའི་ བདེ་དཔར།
༢ སྟོང་བསྐལ་ བདེ་དཔར།
༣ ཆགས་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ ཆགས་པའི་ བདེ་དཔར།

192 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཞིག་1

ཆགས་ཏེ། མཛོད་ལས། “དེ་ལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི།།’ ཞེས་པ་
ནས༑ ‘ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར།།”2

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆུ་དང་3
གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐད་ཀར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྱེད་དང་ལྔ་ཡོད་ཅིང་། མཐའ་སྐོར་4

དུ་དེ་གསུམ་འགྱུར་ཡོད་དེ།
མཛོད་ལས། “ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་སུམ་འགྱུར་རོ།།”5

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་དུས་འཁོར་ལུགས་ལ་མ་གཏོགས་6

མེ་དཀྱིལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། འབྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གོས་ན་མེ་
རྡུལ་བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པས་ཆོས་མཐུན་ཡུལ་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ།། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་ནམ་མཁའ་ལ་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་སྤྲིན་ཆགས་ཏེ། དེ་ལས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆར་བབ་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པ་ལས་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་སོ།། དེ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་རླུང་གིས་བསྲུབས་པ་ལས་ཁམས་རབ་ལས་རི་རབ་དང་༑ ཁམས་འབྲིང་ལས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། ཁམས་ཐ་མ་ལས་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་ལྕགས་རི་མུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པ་ཆགས་སོ།། རི་རབ་ཀྱི་ཤར་དངུལ། ལྷོ་བཻ་ཌཱུརྱ༑ ནུབ་པདྨ་རཱ་ག །བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱི་ནང་གི་རོལ་མཚོའི་ཆུ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ནང་གི་རྒྱ་
༡ ཡོད་པ་གཅིག་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༨བ༤
༣ གསུངས། ཆུ་དང་ བདེ་དཔར།
༤ མཐའ་བསྐོར་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༨བ༥
༦ དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 193

མཚོ་ཡིན་ལ། མུ་ཁྱུད་འཛིན་ཕན་ཆད་ཀྱི་མཚོ་ནི་བ་ཚྭ་ཅན་གྱི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་རྣམས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་(ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དངོས་)ནི། སྐད་ཅིག་གིས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག །འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་རྭ་གུར་བླ་རེ་1

མེ་རི་དང་བཅས་པ་སྒོམ་པ་2

དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་
དེ་རྣམས་3

བསྒོམ་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམས་སྒོམ་པ་ཨ་བྷ་
ཡས་4
དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན། བྲི་བྱ་ལ་རྡོ་རྗེ་རྭ་བ་5

མེ་རི་དང་བཅས་པ་བྲི་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མི་འཐད་ན་ཀླུ་བྱང་གིས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་མཐའ་ནས་ནུབ་མཐའི་བར་གྱི་ཐིག་སྐུད་ལ་ཆ་ཆུང་གོ་དྲུག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ།། བསྲུང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་སྒོམ་6

དགོས་ཏེ། གླེང་གཞི་དང་། ལེའུ་གསུམ་པའི། “ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།།”7

ཞེས་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པའི། “ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་
སུ་བསམ།།”8

ཞེས་པས་ཆོས་འབྱུང་སྒོམ་དགོས་པར་9

བསྟན་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་

༡ ས་བཞི་ར་གུར་བླ་རེ་ དཔར་རྙིང་།
ས་བཞི་རྭ་གུར་བླ་བྲེ་ བཀྲས་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ དེ་རྣམ་ བཀྲས་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ཨ་བྷྱ་ཡས་ བདེ་དཔར།
༥ ར་བ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༦ བསྒོམ་དགོས་ བདེ་དཔར།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༦ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཀྱི་དབུས་གནས་པར།།” ཞེས་གསལ།
༨ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ནམ་མཁའ་རྡོ་
རྗེའི་དབུས་གནས་པར།།” ཞེས་གསལ།
༩ བསྒོམ་དགོས་པར་ བདེ་དཔར།

194 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

བཤད་ཅིང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “ཆོས་འབྱུང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྒོམ།།”1

ཞེས་དྲིས་པའི་
ལན་དུ། “སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས།། གྲུ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།།”2 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ༑ དེ་ལྟར་དུ་ཀླུ་བྱང་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེའི་ར་གུར་ཆོས་འབྱུང་པདྨ་རྣམས་སྒོམ་པ་ལ་གཞི་3

ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་རྭ་གུར།4

ཆོས་འབྱུང་པདྨ་རྣམས་དངོས་
གནས་ལ་སྤྲུལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་དེའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཆོས་འབྱུང་བསྒོམས་པ་5

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔགས་བླ་མེད་
ཀྱི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཚོན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ ཆོས་འབྱུང་ཁ་དོག་དཀར་བས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། ཟུར་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་། བྷ་གའི་དབྱིབས་ཅན་གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ ིརྣམས་མཚོན། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་འབྱུང་གཅིག་ལ་ཚང་བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཚུད་པར་བསྒོམས་པ་6

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་བདག་ཉིད་དུ་ཆུད་པར་ ིཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་ཟུར་གསུམ་པ་གདེངས་ཀ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༩ན༣
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༧
༣ བསྒོམ་པ་གཞི་ བདེ་དཔར།
༤ ར་གུར། བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ ཆུད་པར་བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
ཆུད་པར་བསྒོམས་པ་ དཔར་རྙིང་།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 195 ཆེ་བ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་རྩེ་མོ་ཕྲ་བ་ཐུར་དུ་ཟུག་པ་བསྒོམས་པ་1

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
ལས་དང་པོའ་གནས་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་ཕྲ་ཞིང་། མོས་སྤྱོད་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་གོང་མ་ ིརྣམས་སུ་ཡོན་ཏན་ཇེ་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣ་ཚོགས་པདྨའི་སྟེང་དུ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞི་ལ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་།2

རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་པོའ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་ ིསྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཕྱིའི་རྐྱེན་པདྨ་ཅན་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་མཚོན་ཞིང་༑ ནང་3

རླུང་ལ་སྦྱར་ན་རླུང་དཀྱིལ་གྱིས་མཉམ་གནས་དང་། མེ་དཀྱིལ་གྱིས་གྱེན་
རྒྱུ་དང་། ཆུ་དཀྱིལ་གྱིས་སྲོག་འཛིན་དང་། ས་དཀྱིལ་གྱིས་ཐུར་སེལ་རྣམས་མཚོན་པའི་ཕྱིར། ཡཾ་རཾ་བཾ་ལཾ་བཞི་ལས་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་‘བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།’4

ཡི་གེ་བཞི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ ཧཱུཾ་གཉིས་ནི་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་དང་། རྡོ་རྗེ་གཉིས་ནི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས། ཧཱུཾ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་ནས་ཆུད་པར་བསྒོམས་པ་5

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་
དེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། “ཞི་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་འདོད་ན།། བསྡུ་བ་དག་ཀྱང་

༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ ཆོས་མཐུན་ཅིང་། བདེ་དཔར།
༣ མཚོན།ནང་ བདེ་དཔར།
༤ བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེ་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

196 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

རབ་ཏུ་བྱ།།”1

ཞེས་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་2

མདོ་སྲེ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་
འཁོར་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ༑ རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ཕྱིའི་རྐྱེན་པདྨ་ཅན་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ནང་གི་རྐྱེན་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་།3

དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་4

སྐྱེ་བའི་
དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། “རྡོ་རྗེའི་སྤྲིན་ནི་འཕྲོ་བསྐྱེད་པ།། དེ་རུ་ཡི་གེ་བྷྲཱུཾ་བསམ་མོ།།”5

ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། བྷྲཱུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་6

ཡོད་དེ། གཞི་ལ་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྦྱང་གཞི་མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཕུང་གི་ནང་དུ་འདུ་བས། དེ་སྦྱོང་བྱེད་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམས་པ་7

ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པ་དེ་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷའི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཁས་པས་ཞི་བ་རྡོ་
རྗེ་འཛིན།། སྙིང་གར་གང་ཞིག་འདོད་པ་ནི།། བསྡུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ།།” ཞེས་གསལ།
༢ ཞེས་པས་བསྟན་པར་ བདེ་དཔར།
༣ མཐུན་ཅིང་། བདེ་དཔར།
༤ རྟོག་པ་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་རུ་ཡི་གེ་བྷྲུྃ་
བསམ་སྟེ།། རྡོ་རྗེ་སྤྲིན་ནི་འཕྲོ་སྐྱེད་པའོ།།” ཞེས་གསལ།

༦ བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་ བདེ་དཔར།
༧ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 197 སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི།1

ལེའུ་བཞི་པར་ཐུགས་དཀྱིལ་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། བཅུ་
དྲུག་པར་སྐུ་དཀྱིལ་ཁྲུ་བཅུ་དྲུག་པ་དང་གསུང་དཀྱིལ་ཁྲུ་ཉི་ཤ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གུར་ལས་ཀྱང་། “རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཁྲུ་གསུམ་སྟེ།། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲུ་བཞི་པ།། ‘ཁྲུ་ལྔ་པ་ནི་སྣང་བྱེད་ལའོ།། གར་དབང་ཕྱུག་གི་ཁྲུ་དྲུག་དང་།། རྟ་ཡི་རྒྱལ་པོའ་ཁྲུ་བདུན་པ།།” ི 2

ཞེས་རིགས་སོ་སོའ་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངེས་ཅན་དུ་གསུངས་ ིལ༑ གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོར་ཕྲེང་3

ལས། “མཁས་

པས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ཡི།། སེམས་རྣམས་ཡང་དག་བལྟས་ནས་ནི།། འདོད་པས་ཚད་ནི་བྱས་ན་ཡང་།། ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན།།”4

ཞེས་དང་། ཀླུ་བྱང་གིས་ཀྱང་།
“སྔགས་པས་སློབ་མའི་ནུས་པ་དང་།། རྗེས་སུ་བསྟུན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ།། ཁྲུ་གང་པ་ནས་བརྩམས་བྱས་ནས།། ཁྲུ་སྟོང་བར་དུ་བྲི་བར་བྱ།།”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་གྲངས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོ་དང་བསྟུན་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། དངོས་པོའ་གནས་ཚོད་དང་བསྒོམ་པའི་དོན་ལ་ཚད་སོགས་མཐའི་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དེ། མར་མེ་མཛད་ཀྱིས། “སེམས་ཅན་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།། ཚད་ལ་སོགས་པ་ངེས་བཤད་ཀྱི།། ཐབས་ཤེས་ལས་འབྱུང་དངོས་གྲུབ་ལ།། ཚད་སོགས་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱ༑༑”6

ཞེས་དང་། ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། “དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་དུ།། ‘འཁོར་

༡ བཞག་ན། བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གསུམ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྣང་བྱེད་ལ་ནི་ཁྲུ་ལྔ་ཉིད།། པདྨ་གར་དབང་དྲུག་པ་སྟེ།། ལྕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་བདུན།།’ ཞེས་གསལ།
༣ རྡོ་འཕྲེང་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། ཤོག་གྲངས༣༥ན༤
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༤ན༤
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད། གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག ཤོག་གྲངས་༧༨བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“སེམས་ཅན་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།། ཚད་ལ་སོགས་པ་ངེས་མཛད་ཀྱི།། ཐབས་ཤེས་ལས་བྱུང་དངོས་གྲུབ་ལ།། ཚད་སོགས་ངེས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།།” ཞེས་གསལ།

198 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་བྱས་ནས།། ི 1

”2

ཞེས་དང་། “དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་
དུ༑༑ གྲུ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི།། ‘མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་པ།།’ གསལ་ཞིང་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད།།”3

ཅེས་གསུངས་4

པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱིབས་སོགས་བྲི་བ་དང་སྒོམ་ཚུལ་5

ཇི་
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མདོར་བྱས་ལས། “ཟུར་བཞི་དང་ནི་སྒོ་བཞི་དང་།། རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་མཛེས་བྱས་པ།། ཐིག་བཞི་དང་ནི་ཡང་དག་ལྡན།། ‘ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས།།”6 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། འོད་འཕྲེང་གི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་ཉེར་བཞི། དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་ཉེར་གཉིས། པད་རའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་ཉེར་གཅིག ། པད་མའི་ལྟེ་བའི་མཐའ་ནས་མཐའ་དང་། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རྭ་རྩེ་ནས་རྭ་རྩེའི་7

བར་ལ་

སྒོ་ཚད་ཉི་ཤ། རྩིག་པའི་ནང་མཐའ་ནས་ནང་མཐའི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་བརྒྱད་དང་། ཕོ་བྲང་ནང་མའི་ནང་མཐའ་ནས་ནང་མཐའི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་བཞི་རྣམས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཔངས་ལ་ཆ་ཕྲན་བཅུ་དྲུག །དེའི་སྟེང་གི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་དཔངས་ལ་ཆ་ཕྲན་གཅིག་སྟེ་ཆ་ཕྲན་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། རྟ་བབས་ཀྱི་དཔངས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་
༡ བསྒོམ་པར་བྱ།། བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢ན༧ བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་།།’ ཞེས་གསལ། ི
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན།།’ ཞེས་སོ།།
༤ ཞེས་གསུངས་ བཀྲས་དཔར།
༥ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཀ་
བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་མཛེས།།’ ཞེས་གསལ།
༧ རྭ་རྩེ་ནས་ར་རྩེའི་ བདེ་དཔར།
ར་རྩེ་ནས་ར་རྩེའི་ བཀྲས་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 199
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟ་བབས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་དང་ཕྱི་ཁྱམས་1

ཀྱི་མདའ་ཡབ་གཉིས་ཐད་
མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ཁྱམས་2

ཀྱི་ཐོག་ལས་ཕོ་བྲང་ནང་མའི་ཐོག་སྒོ་ཚད་གཅིག་ལྷག་
ཙམ་གྱིས་མཐོ། དེ་ལས་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་ཐོག་སྒོ་ཚད་ལྷག་ཙམ་གྱིས་མཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕོ་བྲང་ནང་མའི་འོག་གཞི་ཕྱི་ཁྱམས་3

ཀྱི་འོག་གཞི་4

ལས་སྒོ་ཚད་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱིས་
མཐོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཙོ་བོའ་འོག་ཏུ་གནོད་མཛེས་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མེ་རི་ནི་ཁ་ ིདོག་སྣ་ཚོགས་པ། བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་དུས་མཐའི་མེ་ལྟ་བུར་འབར་བ་སྒྲུབ་པ་པོ་5 རང་གི་བློས་གང་ལྕོགས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། བྲི་བྱ་6

ལ་སྒོ་ཚད་གཅིག །དེའི་ནང་གི་རྡོ་ར་ནི་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་ལྟར་ཟླུམ་པོར་བསྒོམ་ལ་བྲི་བྱ་7

ལ་ཆ་ཕྲན་གཉིས་
སོ༑༑ ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་སྒོམ་པ་8

ནི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བརྟེན་པའི་དོན་
དུ་ཡིན་ལ། སྣ་ཚོགས་པདྨའི་ལྟེ་བའི་རྒྱར་རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གཅིག་མའི་ལུགས་ལ་སྒོ་ཚད་བཅུ་དྲུག །སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་ལུགས་ལ་སྒོ་ཚད་ཉི་ཤ། དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་འདབ་མ་ལ་ཆ་ཕྲན་གཉིས། གེ་སར་སེར་པོ་ལྟེ་བ་ལྗང་གུ་འདབ་མ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་ཚད་ལ། རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གཅིག་མ་དང་། གསུམ་མ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་སྒོ་ཚད་བཅུ་གཉིས། རྭ་རྣམས་9

ཀྱི་
སྲིད་ལ་རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གཅིག་མའི་ལུགས་ལ་སྒོ་ཚད་གཉིས། གསུམ་མའི་ལུགས་

༡ ཕྱི་འཁྱམས་ བདེ་དཔར།
༢ ཕྱི་འཁྱམས་ བདེ་དཔར།
༣ ཕྱི་འཁྱམས་ བདེ་དཔར།
༤ འོག་གཞི་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒྲུབ་པ་པོ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༦ བྲིས་བྱ་ བདེ་དཔར།
༧ བསྒོམ་པ་བྲིས་བྱ་ བདེ་དཔར།
༨ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༩ ར་རྣམས་ བདེ་དཔར།

200 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ལ་སྒོ་ཚད་བཞི། དེ་གཉིས་ཀའི་དབུས་རྭའི་སྦོམས་ལ་1

སྒོ་ཚད་གཅིག །གཡས་གཡོན་
གྱི་རྭའི་དབུས་ཀྱི་སྦོམས་2

ལ། ཆ་ཕྲན་གསུམ་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། གཡས་གཡོན་གྱི་རྭས་དབུས་རྭའི་3

རྩེར་ཆ་ཕྲན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་མ་སླེབ་པ་ནི་ཆ་ཕྲན་གཉིས་
གུག་པའི་ཆ་ལ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ། རྭ་རྣམས་4 ཕྱོགས་མདོག་བྱེད་ན་ཤར་དཀར། ལྷོ་སེར། ནུབ་དམར། བྱང་ལྗང་བ། རྭ་ཁྲ་5

བྱེད་ན་
དབུས་ཀྱི་རྭ་རྣམས་6

ནི་རང་རང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག །གཡས་གཡོན་གྱི་
རྭ་རྣམས་7

རང་རང་གི་གློ་དག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག །འོག་གི་རྭ་རྣམས་8

རང་

རང་གི་རྒྱབ་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་དང་། སྟེང་རྭ་9

རྣམས་གཙོ་བོའ་མདོག་ ིཅན་ནོ།། རྭ་རྣམས་ཀྱི་འཐོན་10མཚམས་ནི། ཕྱོགས་བཞིའི་རྭ་རྣམས་11རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་ལུགས་ལ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ནང་དུ་སྒོ་ཚད་བཞི་འོངས་པའི་མཚམས་ནས་འཐོན་ལ། སྒོ་ཚད་གཅིག་མའི་ལུགས་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ནང་དུ་སྒོ་ཚད་ཕྱེད་དང་ལྔ་འོངས་པའི་མཚམས་ནས་འཐོན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྒོམས་པ་12ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
༡ དབུས་རྭའི་དབུས་ཀྱི་སྦོམས་ལ་ དཔར་རྙིང་།
༢ དབུས་རའི་སྦོམས་ལ། བདེ་དཔར།
༣ རས་དབུས་རའི་ བདེ་དཔར།
རས་དབུས་རྭའི་ བཀྲས་དཔར།
༤ ར་རྣམས་ བདེ་དཔར།
༥ ར་ཁྲ་ བདེ་དཔར།
༦ ར་རྣམས་ བདེ་དཔར།
༧ ར་རྣམས་ བདེ་དཔར།
༨ ར་རྣམས་ བདེ་དཔར།
༩ སྟེང་ར་ བདེ་དཔར།
༡༠ ར་རྣམས་ཀྱི་མཐོན་ བདེ་དཔར།
༡༡ ར་རྣམས་ བདེ་དཔར།
༡༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 201
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་བཞི་སོ་སོའ་མདུན་དུ་ ིརྟ་བབས་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཀ་བ་ཞེང་ལ་ཆ་ཕྲན་གཅིག །དཔངས་སུ་ཆ་ཕྲན་ལྔ་པ་ཕྱོགས་1

རེ་རེར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་
བཞི་བཙུགས་པའི་2

སྟེང་དུ་སྣམ་བུ་རྣམས་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་བརྩེགས་པའི་3

ཚུལ་དུ་
ཡོད་ལ། སྣམ་བུའི་གྲངས་རྟ་བབས་གཉིས་ཀ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་སོ།། རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཀ་བ་ཆ་ཕྲན་ལྔ་དང་ཆ་ཆེན་ལ་སྣམ་བུ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བགོས་པ་ལྔ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་མཉམ་ཡིན་ཞིང་། དཔངས་ཀྱང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་ཆེས་དམའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་རྟ་བབས་དང་། སྒོ་སྟེང་གི་བར་དུ་བྲི་བྱ་4

ལ་མུན་

སྣམ་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། བསྒོམ་བྱ་ལ་ཆ་ཕྲན་གཅིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ༑ སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་ཟེར་བ་ལས། “སྒོ་ཡི་ཁྱམས་5

དང་ཏཱ་ར་ཎ།། ཤིན་
ཏུ་གཅིག་ཉིད་མི་བྱའོ།།”6

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་
ལུགས་ལ། འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཀ་བ་ཆ་ཕྲན་ལྔ། སྣམ་བུ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཆ་ཕྲན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྟ་བབས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཔངས་ཚད་ཡིན་ཞེང་ལ་དེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་དཔངས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་སྟེང་དུ་རྩིག་པའི་ཞེང་ལ་ཆ་ཕྲན་གཅིག་དཔངས་

༡ ལྔ།ཕྱོགས་ བདེ་དཔར།
༢ གཙུགས་པའི་ བདེ་དཔར།
༣ རྩེགས་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ བྲིས་བྱ་ བདེ་དཔར།
༥ འཁྱམས་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲལེ། ངུ སྒྲུབ་ཐབས་གསང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐིག་གི་ཆོ་ག པཎྜི་ཏ་སྨྲྀ་ཛྙཱ་ན་ཀཱིརྟི། ཤོག་གྲངས་༡༥༠བ༥ གཞུང་དུ་སངས་
རྒྱས་གསང་བས་མཛད་ཟེར་བ་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་ཁོང་གི་གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་རྙེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་དྲངས་པའི་ལུང་ཁུངས་བཞིན་བཀོད། “སྒོ་ཡི་མཚམས་དང་ཏཱ་ར་ཎ།། ཤིན་ཏུ་གཅིག་ཉིད་མི་བྱའོ།།” ཞེས་གསལ།

202 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

སུ་ཆ་ཕྲན་བཅུ་གསུམ། དེའི་སྟེང་གི་ཕ་གུ་ལ་ཆ་ཕྲན་གཅིག །དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ལ་ཆ་ཕྲན་གཉིས་ཏེ་ཆ་ཕྲན་བཅུ་དྲུག་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་དཔངས་ཡིན་ཞིང་།1

དེའི་སྟེང་
དུ་མདའ་ཡབ་པུ་ཤའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཆ་ཕྲན་གཅིག་སྟེ། ཆ་ཕྲན་བཅུ་བདུན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱིའི་དཔངས་ཚད་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ཐོག་འབུབས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒོ་བཞི་སོ་སོའ་རྩ་ཐིག་དང་ཚངས་ཐིག་འཕྲད་མཚམས་ནས་ནང་དུ་སྒོ་ཚད་གཅིག་ ིཕྱིན་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་ལྔ་ལྔ་སོང་བའི་སར་ཞེང་ལ་ཆ་ཕྲན་གཅིག་དང། དཔངས་སུ་ཆ་ཕྲན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ཀ་བ་བརྒྱད་བཙུགས་པའི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་གདུང་བཞི་མིག་མང་རིས་སུ་བྲེས་པ་ལ་ལྕམ་སྣེ་ནང་མ་རྣམས་བཀལ། ལྕམ་སྣེ་ཕྱི་མ་རྣམས་གསེར་གྱི་སྐ་རགས་ལ་བཀལ་ནས་ཕྱིའི་ཁྱམས་གྲུ་བཞི་པ་2

འབུབས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་དབུས་སུ་གར་བུ་དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་གཅིག་
ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ། དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་མཎྜལ་ཁ་སྦུབ་པ་ལྟ་བུ། ཐད་ཀར་སྒོ་ཚད་བཞི་ཡོད་པའི་མཐའ་སྐོར་3

དུ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པ་དཔངས་ཆ་ཕྲན་གཅིག་པས་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བའི་རྭ་རྣམས་4

ཀྱི་འཕྲད་མཚམས་ནས། ཀ་བ་ཕྱོགས་རེ་ནས་གཉིས་གཉིས་
ཀྱིས་བཏེག་པའི་སྟེང་དུ་གདུང་བཞི་མིག་མང་རིས་སུ་བྲེས་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཀ་ཆུང་གསེགས་ཀ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་རེར་གཉིས་གཉིས་རྩེ་མོ་ནང་དུ་དུད་པ་ལ་རྡོ་རྗེའི་གདུང་བཀལ་བར་ལྕམ་སྣེ་ནང་མ་དང་། ཀ་ཆུང་བྲེ་ཕུལ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་པའི་གདུང་གི་སྟེང་དུ་ལྕམ་སྣེ་ཕྱི་མ་རྣམས་བཀལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྩེ་མོ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་གིས་སྤྲས་པའི་རྒྱ་ཕིབས་འགེལ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་

༡ ཡིན་ཅིང་། བདེ་དཔར།
༢ ཕྱི་འཁྱམས་གྲ་བཞི་ བདེ་དཔར།
༣ མཐའ་བསྐོར་ བདེ་དཔར།
༤ ར་རྣམས་ བདེ་དཔར། བཀྲས་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 203

མཚོན་དོན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དུ་བལྟས་ནས་སྒོམ་པར་1

བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་2

ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
དེ༑ སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ནུས་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གནས་ལ་སྤྲུལ་པའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རང་ཉིད་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་3

བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་
ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་བརྟེན་པ་ལྷ་སྐྱེད་པ་)ལ་གསུམ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ།4 ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའོ།། དང་པོ་(ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ་)ལ་གསུམ༑ འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་སྐྱེད་
པའི་5
རྒྱུ་མཚན། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། དེ་ཡང་ཆོས་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོག་མར་སྣོད་ཆགས་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འཆགས་པའི་6

ཚུལ་ནི།
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་ལྷའི་བུ་ཞིག་ཚེ་འཕོས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་

༡ བསྒོམ་པར་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ སངས་རྒྱ་བའི་ བདེ་དཔར།
༤ འགོད་པ། བདེ་དཔར།
༥ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༦ ཆགས་པའི་ བདེ་དཔར།

204 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པའི་ཚུལ་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་རྣམས་འཆགས།1

ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ལྷ་
རིགས་དྲུག་དང་། གླིང་བཞི་པའི་མི་དང་། རྩ་བའི་གནས་ན་གནས་པའི་ཡི་དྭགས།2 བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགྲོ། གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། ཉི་ཚེ་ཉེ་འཁོར་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡས་རིམ་ནས་འཆགས་སོ།།3

དེའི་ཚེ་མནར་མེད་དུ་སེམས་
ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ་དང་བསྐལ་པ་འཆགས་པའི་4

མཇུག་རྫོགས་པ། གནས་པའི་མགོ་5
རྩོམ་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཆགས་པ་6

ལ་བར་

བསྐལ་ཉི་ཤ། འཇིག་པ་ལ་ཉི་ཤ། གནས་པ་ལ་ཉི་ཤ། སྟོངས་པ་7

ལ་ཉི་ཤ་དང་བཅས་
པའི་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཛམྦུ་གླིང་པའི་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རྣམས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ། ཚེ་ ི 8

ལོ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ཐུབ་པ།9

དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ། ལུས་རང་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ། མཚན་དཔེ་རྗེས་
མཐུན་པས་བརྒྱན་པ། དགའ་བའི་ཟས་ཟ་བ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ནུས་པ་སྟེ་10ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚེ་སའི་སྟེང་དུ་བཅུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རོ་སྦྲང་རྩི་མ་སྐོལ་11བ་ལྟ་བུ། ཁ་དོག་མར་གསར་པའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུས་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ཁམས་ཟས་ལ་སྲེད་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ཞིག་12གིས་མཛུབ་
༧ ཆགས། བདེ་དཔར།
༡ ཡི་དགས། བདེ་དཔར།
༢ ཆགས་སོ།། བདེ་དཔར།
༣ ཆགས་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ འགོ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༥ ཆགས་པ་ བདེ་དཔར།
༦ སྟོང་པ་ བདེ་དཔར།
༧ སྐྱེ་བ་དང་། ཚེ་ བདེ་དཔར།
༨ ཐུབ་པ་དང་། བདེ་དཔར།
༩ ནུས་པ་སོགས་ བདེ་དཔར།
༡༠ མ་བསྐོལ་ བདེ་དཔར།
༡༡ སད་པ་གཅིག་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 205
མོའ་རྩེར་བླངས་ཏེ་མྱང་བར་བྱས་སོ།། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མཐོང་ནས་བླངས་ ིཏེ་ཟོས་པས་འོད་དང་རྫུ་འཕྲུལ་རྣམས་ཉམས་ནས་མུན་པ་བྱུང་ངོ་།། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུས་ནས་མྱ་ངན་བྱས་པས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉིན་ཞག་དང་དུས་ཚིགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚེ་སའི་བཅུད་ཆེར་ཟོས་པ་རྣམས་ནི་མདོག་ངན་ལ་ཉུང་ངུ་ཟོས་པ་རྣམས་མདོག་བཟང་བས་ང་ནི་བཟང་ལ་ཁྱོད་ནི་ངན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་གསོད་1

བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུད་དེ་ཡང་ནུབ་
བོ༑༑ ཡང་སའི་སྟེང་དུ་ཞག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རོ་སྦྲང་རྩི་མ་སྐོལ་2

བ་ལྟ་བུ། མདོག་
དོང་ཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུས་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་ཟོས་པ་ནས་ནུབ་པའི་བར་སྔར་བཞིན་ནོ།། ཡང་སའི་སྟེང་དུ་མྱུ་གུའི་ཚལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རོ་སྔ་མ་ལྟ་བུ་ལ་མདོག་ཀ་དམ་པུ་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུས་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་ཟོས་པ་སོགས་སྔར་བཞིན་ནོ།། ཡང་སའི་སྟེང་དུ་མ་རྨོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་སྦུན་པ་དང་ཤན་པ་མེད་པ། རྩ་བ་སོར་བཞིའི་ཚད་ཙམ་ཡོད་པ། ནང་བརྔས་ན་3

ནང་སྐྱེ། ནུབ་བརྔས་
ན་ནུབ་སྐྱེ་བ། བརྔས་པ་མི་མངོན་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་།། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་པས་དེ་ནི་ཁ་ཟས་4

རགས་པ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྙིགས་མ་རྣམས་བཤང་གཅིར་
གྱུར་ཏེ་འདོན་པའི་སྒོ་ཕོ་མོའ་དབང་པོ་སོགས་དོད་དོ།། དེ་ནས་སྔར་གྱི་འཁྲིག་པའི་ ིབག་ཆགས་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ས་འཐོར་བ་སོགས་བྱེད་ཅིང་མི་རིགས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ༑ དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་མི་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་འབུབས་པ་སོགས་བྱས་པས་

༡ ཁྱད་བསོད་ བདེ་དཔར།
༢ མ་བསྐོལ་ བདེ་དཔར།
༣ ནང་རྔས་ན་ བདེ་དཔར།
༤ ཁམས་ཟས་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

206 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱུང་ངོ་།། དེའི་ཚེ་འབྲས་ས་ལུ་དེ་ནང་རེ་བཞིན་ལེན་པ་ལས༑ སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་ཉིན་ཞག་གཉིས་ཀའི་ཟས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོ་དང་ཟླ་བའི་བར་གྱི་ཟས་དུས་གཅིག་ཏུ་བླངས་ཏེ་གསོག་འཇོག་བྱས་པས་འབྲས་མ་རྨོས་པ་སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་དེ། ས་བོན་བཏབ་ནས་སྐྱེད་དགོས་1

པ་བྱུང་། དེ་ལ་མི་འགའ་ཞིག་གིས། རང་གི་ས་ལུས་ཆོག་མ་
ཤེས་པར། གཞན་གྱི་ས་ལུ་ནས་འཕྲོག་པ་དང་། རྐུ་བ་2

སོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཕན་ཚུན་འཐབ་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་སོགས་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏོ།། མི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བློ་གཟུ་བོ་རང་བཞིན་བཟང་བ་ཞིག་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཏེ། དེས་ཀྱང་ཁྲིམས་དང་ཆད་པ་ཚུལ་བཞིན་བཅད་ཅིང་། དེ་ལ་སྟོན་ཐོག་གི་དྲུག་ཆས་བསྟབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ།མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་དེ་ནས་བྱུང་ངོ་།། དེ་འདྲ་བའི་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་ ིམོས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་3

སྟོན་པ་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེས་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་སོགས་ལས་མི་སྐྱེད་4

པར་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེད་པ་5

ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “ཆོ་ག་ཇི་བཞིན་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ།། ‘དེ་ལྟར་ལྷག་པར་མོས་བསམས་ནས།།”6

ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཟིལ་གནོན་

༡ སྐྱེ་དགོས་ བདེ་དཔར།
༢ བརྐུ་བ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྐྱེད་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༤ མི་བསྐྱེད་ བདེ་དཔར།
༥ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཆོ་
ག་ཇི་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་པ།།’ ཞེསགསལ།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 207

རྡོ་རྗེ་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྣམས་ཕྱོགས་གང་དང་གང་དུ་བཞུགས་པ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་ནི།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུ་ལ།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་མཉམ་པ༑༑ དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ།། རྣམ་སྣང་མཛད་པ་རིན་ཆེན་དང་།།’

ཞེས་པ་ནས། ‘གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་1

ཡང་།། དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་
བསྒོམ༑༑”2

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་གི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་རིགས་སོ་སོའ་དབྱེ་བས་མ་ངེས་ལ། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་ ིབོ་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་སྒོམ་པ་3

ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། མདོར་བྱས་སུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་
གཙོ་བོ་རྡོར་སེམས་དང་། མདོ་བསྲེ་4

དང་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་དེའི་གཙོ་བོ་
རྡོ་རྗེ་འཆང་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཕོ་མོའ་རྣམ་ ིཔར་སྒོམ་པ་5

ལ་ཡང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རྣམས་ཁ་ ི

༡ སྒྱུར་བ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་
ནི།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་རྣམ་པ་ཅན།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་མཉམ་པ།། དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ།། རྣམ་སྣང་མཛད་དང་རིན་ཆེན་དང།། འོད་དཔག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱལ།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུར་ནི།། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསམ།། གཏི་མུག་དགའ་སོགས་ལྷ་མོ་རྣམས།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་རྣམ་པ་ཅན།། མེ་ཡི་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ནས་སུ།། རིམ་པ་ཇི་བཞིན་ངེས་པར་དགོད།། དེ་བཞིན་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས།། ཕྱི་ཡི་མཚམས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར།། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ནི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་ལྡན་གནས།། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་དག །ཤར་གྱི་སྣམ་བུར་དགོད་པར་བྱ།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་སྙིང་པོ།། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ལྷོ་རུ་དགོད།། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་འཇམ་པའི་དབྱངས།། ནུབ་ཏུ་ཡང་ནི་དགོད་པར་བྱ།། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་དང།། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ།། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནི་ཤར་གྱི་སྒོར།། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ།། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་རྟ་མགྲིན་ཏེ།། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་བྱང་དུའོ།། མི་གཡོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང།། དབྱུག་སྔོན་དང་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ།། ཤར་ལྷོ་མཚམས་སོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ།། རིམ་པ་ཇི་བཞིན་བསྒོམ་པར་བྱ།། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་བོ་ཆེ།། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམ།། གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ཡང།། དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།” ཞེས་གསལ།
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ མདོ་སྲེ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

208 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ཟས་རགས་པ་བསྟེན་པས་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མིའི་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་ལྷག་མོས་ཀྱི་ ིལྷའི་སྐྱེད་ཚུལ་1

སོགས་འདྲ་བའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་སྦྱང་གཞི་
སྦྱོང་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་2

ལ་འབྲེལ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱེད་པ་3

བསྐལ་

པ་དང་པོའ་མི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་ཏུ་ལྷག་མོས་འོད་ ིགསལ་དུ་སྡུད་པ་ནི། ཛམྦུ་གླིང་པའི་མི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་པ་ཞིག་འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ནས་སྒོམ་པ་4

ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་5

ལ་དེའི་སྔོན་དུ་འཆི་བ་པོ་
དང་འདྲ་བའི་རྟེན་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དུ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་དང་འདྲ་བར་ལྷག་ ིམོས་ཀྱི་རྟེན་སྒོམ་པ་6

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཁོ་ན་ ིདང་སྦྱར་ཅི་དགོས་ཏེ། འཆི་བ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་སྦྱར་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན༑ བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཁོ་ན་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞལ་ ིཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་སྣོད་ཆགས་པ་7

དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལྟར། དེའི་ནང་དུ་ལྷ་སྐྱེད་
པ་8
ཡང་བཅུད་ཀྱི་མི་ཐོག་མར་ཆགས་པ་ལྟར་སྒོམ་9

རིགས་པ་གང་ཞིག །ཛམྦུ་གླིང་གི་

༡ བསྐྱེད་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༢ སྦྱར་བ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༧ བསྐྱེད་པ་སྣོད་ཆགས་པ་ བདེ་དཔར།
སྐྱེད་པ་སྣོད་ཚོགས་པ་ བཀྲས་དཔར།
༨ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༩ བསྒོམ་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 209
མི་ཆགས་པའི་ཐོག་མ་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ལྷ་ ིབསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་རིགས་པའི་ཕྱིར༑ འོ་ན་འཆི་རིམ་ཡང་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མིའི་འཆི་རིམ་དང་བསྟུན་ནས་བསྒོམ་ ིདགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་རང་ལ་འོང་རྒྱུའི་འཆི་བ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མིས་ཁ་ཟས་རགས་པ་བསྟེན་པས་རིམ་གྱིས་ ིཐ་མལ་པར་གྱུར་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བའི་མི་དེ་འཆི་བ་དང་། ད་ལྟའི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་འཆི་བ་གཉིས་རགས་པ་ཉེར་ལྔ་ཐིམ་རིམ་1

མཚུངས་པས་གཉིས་ཀ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིམ་པ་དང་པོའ་སྐྱེ་ཤི་ ིབར་དོའ་ཆོས་མཐུན་རྣམས་ཛམྦུ་གླིང་པའི་མི་ཁོ་ན་དང་སྦྱོར་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ ིདགག་གཞག་2

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་ལྷའི་སྐྱེད་ཆོག་3

བཞི་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒོང་སྐྱེས་
ཀྱི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་ཟླ་བ་དཀར་དམར་རམ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་དབུས་སུ་ས་བོན་ཆུད་པ་ལས་སྐྱེད་པ་4

ཡིན་ཏེ། མངོན་བརྗོད་བླ་མར། “སྒོང་སྐྱེས་གླུ་ནི་མེད་པ་སྟེ།། ‘སྒྲ་དང་སྒྲ་མིན་སྤངས་པའོ།།”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངལ་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་དུ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེད་པ་6

ཡིན་ཏེ། “མངལ་སྐྱེས་གླུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ‘སྒོམ་པ་7

༡ ཐིམ་རིམས་ བདེ་དཔར།
༢ དགག་བཞག་ བདེ་དཔར།
༣ བསྐྱེད་ཆོག་ བདེ་དཔར།
༤ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘སྒྲ་དང་སྒྲ་ཉམས་སྤངས་པའོ།།’ ཞེས་གསལ།
༦ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༧ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

210 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག །”1

ཅེས་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་ཏེ་སྐྱེད་པར་2

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་3

སྦྱོང་བྱེད་དུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེད་པ་4

ཡིན་ཏེ། སྡོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པར། “ཟླ་བ་དང་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་གནས་དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པའོ།།”5

ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫུས་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་དཀྲོང་སྐྱེད་6

བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་བས། “རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་བཞིན།། ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་སྣང་བསྒོམ༑༑”7

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བསྐལ་པ་དང་པོའ་མི་རྫུས་སྐྱེས་ཀྱི་ ིསྐྱེ་གནས་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དཀྲོང་སྐྱེད་8

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྡོམ་འབྱུང་ལེའུ་གཉིས་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྦྱང་གཞི་འཆད་

པ་ན། “སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ནི།།’ མི་རྣམས་ཀྱིས་རབ་མི་ཤེས་ཏེ།། ཞེས་པ་ནས། ཁུ་བ་ཁྲག་དེའི་དབུས་སུ་ནི།། ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་གནས།།”9

ཞེས་མི་

མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གསུངས་ནས། དེའི་སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་ན། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པར་ཞུ་བ་གླུས་སྐུལ་10མེད་པ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྒོང་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འདོད་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘སྒོམ་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟག །’ ཞེས་གསལ།
༢ བསྐྱེད་པར་ བདེ་དཔར།
༣ དྲོད་སྐྱེས་ བདེ་དཔར།
༤ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་དཀའ་འགྲེལ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཟླ་བ་དང་ས་བོན་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་གནས་དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པའོ།།” ཞེས་གསལ།
༦ དཀྲོང་བསྐྱེད་ བདེ་དཔར།
༧ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ པཎྜི་ཏ་སྐ་ལཾ་ཀ།། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༣༣ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“སེམས་ཅན་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་བཞིན།། གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ།།” ཞེས་གསལ།
༨ དཀྲོང་བསྐྱེད་ བདེ་དཔར།
༩ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་
སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།།’ ཞེས་གསལ།
༡༠ གླུས་བསྐུལ་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 211 པའི་སྐྱེད་ཆོག་1

གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མངལ་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་ལ་ཞུ་བ་གླུས་སྐུལ་2

དགོས་པར་འདོད་པའང་ལུང་དང་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་གཉིས་ཀ་
དང་འགལ་ཏེ། འོག་ཏུ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྐྱེད་པ་3

མངལ་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་དུ་རྣམ་
གཞག་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེད་པ།4

བསྐལ་པ་དང་པོའ་རྫུས་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་ ི 5

དུ་འདོད་
པའང་མི་འཐད་དེ། བསྐལ་པ་དང་པོའ་མིའི་སྐྱེ་བ་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བ་དེ་ ིསྦྱོང་ཡང་མི་ཐུབ་ཅིང་སྦྱངས་པ་ལ་དགོས་པའང་མེད་6

པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་དེ་རྣམས་
ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལུང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷའི་སྐྱེད་ཆོག་7

གཉིས་པོ་དེ་སྐྱེ་གནས་གཉིས་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་
དགོངས་ཤིང་། དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱི་ལུང་དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དཀྲོང་སྐྱེད་8

དང་སྦྱར་བ་དོན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྐྱེད་ཆོག་9

རྣམས་ཛམྦུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་
སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་པ་ཁོ་ན་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས༑ “འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་ཞུགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་གི་དངོས་གྲུབ་

༡ བསྐྱེད་ཆོག་ བདེ་དཔར།
༢ གླུས་བསྐུལ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༥ སྦྱང་བྱེད་ བཀྲས་དཔར།
༦ དགོས་པ་མེད་ བདེ་དཔར།
༧ བསྐྱེད་ཆོག་ བདེ་དཔར།
༨ དཀྲོངས་བསྐྱེད་ བདེ་དཔར།
༩ བསྐྱེད་ཆོག་ བདེ་དཔར།

212 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

བརྙེས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ།། རྒྱུ་དེས་ན་མིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ།།”1 ཞེས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་2

ཐམས་ཅད་ཛམྦུ་གླིང་པའི་མིའི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བས་
ཁྱབ་པར་3

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཉམས་
སུ་བླངས་ནས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཛམྦུ་གླིང་པའི་མི་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་ཆེན་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་ཤིང་། ཚེ་སྟོད་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཚེ་སྨད་ལ་སྨིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་དེ་ཛམྦུ་གླིང་པའི་རྟེན་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་གང་གི་ཡང་རྟེན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་མྱུར་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། བདེ་བ་དེ་ཡང་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་དྲངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཡིན་ཞིང་། དེ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་འདྲེན་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་ལས། ཕྱིའི་རྐྱེན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས། “སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ།།”4

ཞེས་གསུངས་ལ། དེས་ནི།5

ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༢བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་ཞུགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ།།རྒྱུ་དེས་ན་འདིར་མིའི་སྲིད་པའི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ།།” ཞེས་གསལ།
༢ དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ བདེ་དཔར།
༣ ཁྱད་པར་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་
འདུས་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ།།” ཞེས་གསལ།
༥ དེའི་དོན་ནི། བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 213
བ་མེད་ན་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་ཚེ་དེ་ལ་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་བྷ་ག་དང་ལིང་ག་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་མི་ནུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་ ིརྙེད་དོ།། ཞེས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་ཡང་མེད། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཡང་མེད། གླིང་གཞན་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་ཡང་མེད། ངན་འགྲོའ་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ ིསྟེ༑ དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་པའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་མེད་པའི་ཕྱིར༑ གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ན་ཕོ་མོའ་དབང་པོ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ ིགྲུབ་སྟེ། གླིང་དེ་གསུམ་ན་ཁམས་ཀྱི་འདུ་འཕྲོད་ཡོད་ཀྱང་བདེ་ཆེན་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་དབང་པོ་རྣོ་བ་མེད་ཅིང་། ཚེ་སྟོད་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཚེ་སྨད་ལ་སྨིན་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་ས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་བ་ལང་སྤྱོད།། དེ་བཞིན་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན།། གླིང་གསུམ་པོ་ཡི་མི་རྣམས་ནི།། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་ཡང་དག་འཚོ།། ‘རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་རྣམ་དཔྱོད་མེད།། བླུན་རྨོངས་བྱེ་བྲག་མི་ཕྱེད་པའོ།།”1

ཞེས་དང་།
“ཛམྦུ་གླིང་རྣམས་ལེགས་སྐྱེས་པའི།། ལས་ཀྱི་ས་པར་རབ་ཏུ་གྲགས།། ལེགས་བྱས་དང་ནི་ཉེས་བྱས་ལས།། མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡི།། སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་རྣམ་སྨིན་འདིར༑༑ སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་མཐོང་བར་འགྱུར།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བླུན་རྨོངས་བྱེ་བྲག་མི་ཕྱེད་ཅིང།། རྟོག་མེད་རྣམ་པར་དཔྱོད་མེད་པའོ།།’ ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ལེགས་སྐྱེས་པ།། ལས་ཀྱི་ས་པར་རབ་ཏུ་གྲགས།། ལེགས་བྱས་ཉེས་པར་བྱས་པའི་ལས།། མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་རྣམས།། སྐྱེ་བ་སྔོན་གྱི་རྣམ་སྨིན་འདིར།། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣང་བར་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།

214 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

དེ་དག་ལམ་སྒོམ་པའི་1

རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་
གཙོ་བོ་དེ་ཛམྦུ་གླིང་པའི་མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཡུལ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཛམྦུ་གླིང་ཁོ་ནར་བཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པ་པོའ་ི

2

རྒྱུད་
བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་3

དང་། ལམ་སྒྲུབ་པའི་4

གྲོགས་མཛད་པར་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་འགྲེལ་ ིཔར་གསུངས་སོ།།
གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག །རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱང་གཞི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྦྱང་གཞི་དང་འཆི་བ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྦྱང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ༑༑’ འཆི་བའི་མིང་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན།། རིམ་གཉིས་འདི་དག་བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ནི།། རྙེད་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་སངས་རྒྱས་ཡིན།།”5

ཞེས་6

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
རོ༑༑7

འོ་ན། བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ལུས་པ་དང་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནས་འཆི་བ་མ་ལུས་པ་སྦྱོང་ནུས་པར་ཐལ། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྦྱང་གཞི་སོ་སོ་བ་གང་ཞིག །སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྦྱང་གཞི་དང་། འཆི་བ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྦྱང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན༑ བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་རེ་རེ་བ་ཁོ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཐལ་ལོ༑༑ རང་ལུགས། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་སྦྱང་གཞི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྦྱང་གཞི་ཡིན་པའི་
༡ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒྲུབ་པོའ་ིབདེ་དཔར།
༣ བརླབ་པ་ བདེ་དཔར།

༤ བསྒྲུབ་པའི་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱ།།’ ཞེས་གསལ།
༦ ཅེས་ བདེ་དཔར།
༧ ཟེར། བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 215

ཕྱིར་ཏེ། གཞིའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུའི་སྐུ་གསུམ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཚེ་འདིར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་སེམས་དབེན་པ། ཚེའི་དུས་བྱེད་པ་ན། ཐ་མལ་པ་ལ་འོང་རྒྱུའི་འཆི་བ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཆར་ཞིང་༑1

དེ་ལས་ལངས་པའི་བར་དོའ་དོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ ིལྡང་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རིམ་གཉིས་འདི་དག་ཅེས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱང་འཆི་བ་དང་བར་དོར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་འོད་གསལ་དང་སྒྱུ་ལུས་སུ་བསྒྱུར་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྲུང་འཁོར་2

ཚོགས་ཞིང་། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་སོགས་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ནི་འདྲ་ཆོས་སྒྲིག་པ་3

ཙམ་གཙོ་བོར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་གྱི་སྦྱང་གཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་ཞིག་སྒོམ་པ་4

སྐབས་འདིར་བསྟན་
གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ་5

ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་
པའི་6
བར་གྱི་སྦྱང་གཞིར་མ་འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྦྱང་གཞི་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྦྱང་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། སྦྱང་གཞི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ་7

ནས་ལྷག་

༡ འཆར་ལ། བདེ་དཔར།
འཆོར་ཞིང་། དཔར་རྙིང་།
༢ བསྲུང་འཁོར་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒྲིགས་པ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ བཏབ་པའི་ བདེ་དཔར།
༧ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

216 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

མོས་ཀྱི་རྟེན་སྐྱེད་པའི་1

བར་གྱི་སྦྱང་གཞིར་འདུས། བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྷག་མོས་
ཀྱི་ལྷ་སྒོམ་པ་2

ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་3

བར་གྱི་སྦྱང་གཞིར་འདུས་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅུད་ཀྱི་སྦྱང་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འཆི་བ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་4

དང་། བར་དོ་ནི་མངོན་བྱང་ལྔ་
ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ནི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་ ིབ་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་5

བར་གྱི་སྦྱང་གཞིར་འདུས་པའི་ཕྱིར།
རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་མ་གསུངས་སོ།། ལྷག་མོས་ཀྱི་འཁོར་ལ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་ཤིང་གཙོ་བོ་ལ་རྒྱས་མི་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱེད་ཆོག་6

རྫོགས་
པ་སྐུ་གསུམ་གྱི་སྐྱེད་ཆོག་7

རྫོགས་པ་ལ་བལྟོས་པས། སྐྱེད་ཆོག་8

མ་རྫོགས་བར་དུ་
རྒྱས་འདེབས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་ཆོག་9

རྫོགས་པ་
དེ་ལ་མི་བལྟོས་པའི་10ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་སྒྲུབ་ཐབས་གསུམ་

༡ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བཏབ་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ བསྡུད་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བཏབ་པའི་ བདེ་དཔར།
༦ བསྐྱེད་ཆོག་ བདེ་དཔར།
༧ བསྐྱེད་ཆོག་ བདེ་དཔར།
༨ ལྟོས་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་ བདེ་དཔར།
༩ བསྐྱེད་ཆོག་ བདེ་དཔར།
༡༠ ལྟོས་པའི་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 217
དང་རྣམ་གཞག་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས་རྒྱ་གར་བ་དང་བོད་འགའ་ཞིག་མི་མཛད་ཀྱང་། ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཛད་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་པ་ལ། ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ༑ སྒོ་ནས་འཇུག་པ་སློབ་མའི་འཇུག་ཚུལ། སྟེང་ནས་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་འཇུག་ཚུལ། འོག་ནས་འཇུག་པ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ། ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐུར་1

བ་འདི་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་ཡང་སྔོན་བྱུང་
སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་2

ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རང་གི་མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱར་བསྒྱུར་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཉམས་ལེན་ ིརྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ་སྟོན་པ་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་

༡ དབང་སྐུར་ དཔར་རྙིང་།
༢ བླངས་ བདེ་དཔར།

218 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

སྔོན་པོའ་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ ིཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། “དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་།’ ཞེས་པ་ནས། ‘དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ།།”1

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། “སླར་ཡང་ཁ་
སྦྱར་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རང་གི་ལུས་ལ་དེ་རྣམས་གཞུག །2

ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྫོགས་
སངས་རྒྱས།། རིམ་པ་ཇི་བཞིན་ཡང་དག་བསམ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་བསྡུས་པ་དེ་ལུས་དཀྱིལ་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་རྣམས་སྡུད་
པའི་4
ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་སྔོན་པོའ་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རྣམ་སྣང་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་ ིགྱི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རང་གི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་བཀོད་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ འདིར་བསྟན་ཁ་སྦྱོར་གྱི་དོན་ཡང་བཞག་ཏུ་5

ཡོད་དེ། བསྡུས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་
རང་གི་ཕུང་པོ་སོགས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་(ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་)ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༡ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཏོག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་བཞུགས་སོ།།” ཞེས་གསལ།
༢ བཞུགས།། བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༧
༤ བསྡུ་བའི་ བདེ་དཔར།
༥ གཞག་ཏུ་ དཔར་རྙིང། བཀྲས་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 219
རྣམ་སྣང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། “དོན་དམ་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཡིས༑༑ དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་བྱས་པས།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན༑༑ དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་རྩ་
རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བ་ན། མདོ་སྲེ་ལས། “དམ་ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་ཆོ་ག་བཞིན།། འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བར་བྱ།། ‘དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།།’ དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་པ་དང་སྦྱར་རོ།། འོ་ན་གཞུང་འདི་སྒྲོན་
གསལ་དུ་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་སྟོན་ལས། “ཚིག་གཅིག་ལ་ཡང་སྣ་ཚོགས་དོན།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ དེ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་4

ཚུལ་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་
ཅིག་ཅར་5

དུ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་པའང་མ་ཡིན།6

རིགས་ལྔའི་སྡེ་ཚན་སོ་
སོར་ཐིམ་པར་བསམ་པའང་མ་ཡིན་གྱི།7

སྒྲུབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཛད་པ་
ནི༑ གཞི་ལ་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་པ་འཆི་བ་ན། ཕུང་པོ་ལྔ། ཁམས་བཞི། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །ཡུལ་ལྔ། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྟེ་རགས་པ་ཉེར་ལྔའི་ཐིམ་རིམ་དང་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་བཤད་པ་ལྟར་སྒོམ་པ་8

ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དོན་དམ་པ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཡིས།།
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་བྱ་བས།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ནས།།’ ཞེས་གསལ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༧ན༥
༤ བསྡུ་བའི་ བདེ་དཔར།
༥ ཅིག་ཆར་ བདེ་དཔར།
༦ བསམ་པའང་མིན་ བདེ་དཔར།
༧ མ་ཡིན་ བདེ་དཔར།
༨ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

220 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

“འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས།།’ གསལ་བར་ཇི་བཞིན་རྣམ་ཕྱེ་སྟེ།།”1

ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མི་ཐ་མལ་པ་འབྱུང་བ་རིམ་པས་བསྡུས་ཏེ་འཆི་བའི་ཚེ། ཐོག་མར་གཟུགས་ཕུང་།2

གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། ས་ཁམས། མིག་གི་དབང་པོ༑
རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཐིམ་པ་རྣམས་འབྱུང་། དེའི་ཕྱི་རྟགས་ནི། གཟུགས་ཕུང་ཐིམ་དུས་ལུས་ཉམས་ཆུང་ཞིང་ཕྲ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་དུས་མིག་མི་གསལ་ཞིང་རབ་རིབ་ཅན་དང་། ས་ཁམས་ཐིམ་དུས་ལུས་ཤས་ཆེར་བསྐམས་ཤིང་ས་འོག་ཏུ་བྱིང་བ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་དབང་ཐིམ་དུས་མིག་འབྱེད་འཛུམ་མི་ཤེས་པ་དང་༑ རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཐིམ་དུས་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཡལ་ཅིང་ཉམས་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་། ནང་རྟགས་སུ་སྨིག་སྒྱུ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམ་སྣང་ནས་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་སྒོམ་པ་3

ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་
འཕྲེང་བ་ལས། “གཟུགས་ཕུང་རྟོགས་དང་མེ་ལོང་དང་།།’ ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་༑༑ གཟུགས་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།།”4

ཞེས་
གསུངས་5

པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། རྣ་བའི་དབང་

པོ༑ ཆུའི་ཁམས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་ཐིམ་པ་རྣམས་འབྱུང་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིའི་རྟགས་ལ༑6ཚོར་ཕུང་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་7

དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་མི་དྲན།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘འདི་དོན་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས།།’ ཞེས་སོ།།
༢ ཚེ།གཟུགས་ཕུང་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“གཟུགས་ཕུང་རྟོག་དང་མེ་ལོང་དང་།།’ ཞེས་པ་འདི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་གཞུང་དེར་མ་རྙེད་པས་རྡོར་ཕྲེང་མདོར་བྱས་སུ་དྲངས་པ་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།
༥ ཅེས་གསུངས་ བདེ་དཔར།
༦ རྟགས་སུ། བདེ་དཔར།
༧ རྟགས་ལ་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 221

གཞིའི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་རྣམས་མི་དྲན། ཆུའི་ཁམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཁ་ཆུ་རྣག་ཁྲག་རྣམས་བསྐམས། རྣ་བའི་དབང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་རྣ་བས་སྒྲ་མི་ཐོས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་རྣ་བའི་ནང་གི་འུར་སྒྲ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་དག་གི་ནང་རྟགས་སུ་དུ་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རིན་འབྱུང་ནས་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་སྒོམ་པ་1

ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “ཚོར་ཕུང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་།།’ ཆུ་ཁམས་རྣ་
བའི་དབང་པོ་དང་།། སྒྲ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།།”2 ཞེས་གསུངས་3

པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། མེའི་
ཁམས༑ སྣའི་དབང་པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་ཐིམ་པ་རྣམས་འབྱུང། དེ་དག་གི་ཕྱི་རྟགས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཉེ་དུ་སོགས་ཀྱི་དོན་མི་དྲན། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཉེ་དུ་སོགས་ཀྱི་མིང་མི་དྲན། མེ་ཁམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་མེ་དྲོད་ཡལ་ནས་བཟའ་བཏུང་སོགས་མི་འཇུ། སྣའི་དབང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སྣ་སྒོ་ནས་རླུང་ཕྱིར་དྲག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ནང་དུ་སྡུད་དཀའ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་ཐིམ་པའི་རྟགས་སྣས་དྲི་མི་ཚོར་ཞིང་། དེ་དག་གི་ནང་རྟགས་མཁའ་སྣང་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ༑ འོད་དཔག་མེད་ནས་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་སྒོམ་པ་4

ཡིན་
ཏེ༑ དེ་ཉིད་ལས། “འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་།། བྱིན་ཟ་སྣ་ཡི་དབང་པོ་དང་།། དྲི་

༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང།།’ ཞེས་པ་འདི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་གཞུང་དེར་མ་རྙེད་པས་རྡོར་ཕྲེང་མདོར་བྱས་སུ་དྲངས་པ་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།
༣ ཅེས་གསུངས་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

222 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར༑ དེའི་རྗེས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས། རླུང་གི་ཁམས། ལྕེའི་དབང་པོ༑ རང་རྒྱུད་ཀྱི་རོ་རྣམས་ཐིམ་ལ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རྟགས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ལུས་སྒུལ་སྐྱོད་མི་ནུས། གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་རྣམས་མི་དྲན། རླུང་ཁམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་རླུང་བཅུ་རང་གནས་ནས་འཕོ། ལྕེ་དབང་ཐིམ་པའི་རྟགས་ལྕེ་སྦོམ་ཞིང་ཐུང་ལྕེ་རྩ་སྔོན་པོར་འགྱུར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ལྕེས་རོ་མི་ཚོར། ནང་རྟགས་མར་མེ་ལྟར་འབར་གྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དོན་གྲུབ་ནས་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་སྒོམ་པ་2

ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “འདུ་བྱེད་བྱ་བ་གྲུབ་པ་དང་།། རླུང་ཁམས་ལྕེ་
ཡི་དབང་པོ་དང་།། རོ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།།”3 ཞེས་གསུངས་4

པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་རླུང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པའི་སྣང་བ་རང་དུས་སུ་
སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལ། ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་དཀར་ལམ་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་ལ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་མཆེད་པ་རང་དུས་སུ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དམར་ལམ་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པའི་ཉེར་ཐོབ་རང་དུས་སུ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལ། མཚམས་ཀྱི་སྨག་འཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་ནག་ལམ་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་རང་དུས་སུ་སློད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༢ ཞེས་པ་འདི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་གཞུང་དེར་
མ་རྙེད་པས་རྡོར་ཕྲེང་མདོར་བྱས་སུ་དྲངས་པ་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༣ ཞེས་པ་འདི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་གཞུང་དེར་
མ་རྙེད་པས་རྡོར་ཕྲེང་མདོར་བྱས་སུ་དྲངས་པ་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།
༤ ཅེས་གསུངས་ བདེ་དཔར།

འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 223
ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ཇི་ལྟ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་བ་བཞིན་དུ༑ སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་སྒོམ་
པ་1
ཡིན་ཏེ། “སྟེང་འོག་ཁྲོ་བོར་ཤིན་ཏུ་བཅས།།’ རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྣང་བ་ཉིད།། རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ།། ‘རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བར།།”2

ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་གཞིའི་ཆོས་སྐུ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཀུན་སྟོང་དང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། “མྱ་ངན་འདས་བཅས་ཀུན་སྟོང་དང་།།ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ནི་བཤད་པ་ཡིན།།”3

ཞེས་གསུངས་4

པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་
པའི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལའང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་སོགས་སྦྱོར་རིགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོའ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སོ་གཉིས་ ིདང་ལྷ་སོ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ནས་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཞི་བར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཞི་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལུང་སྟོན་ལས། “མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་གྲངས་བཞིན་དུ།། བཏགས་པ་5

དག་ནི་ཞི་གནས་ཡིན།།”6

ཞེས་
གསུངས་7

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་འོག་ཏུ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་8

སྔགས་

བརྗོད་ཅིང་། སྔགས་དོན་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་

༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘སྟེང་འོག་ཁྲོ་བོ་ཤིན་ཏུ་བཅས།།’ ‘རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བའོ།།’ ཞེས་གསལ།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༤
༤ ཅེས་གསུངས་ བདེ་དཔར།
༥ བརྟགས་པ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༧༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མི་བསྐྱོད་ལ་
སོགས་གྲངས་ཇི་བཞིན།། རྟོག་པ་དག་ནི་ཞི་གནས་ཡིན།།” ཞེས་གསལ།
༧ ཅེས་གསུངས་ བདེ་དཔར།
༨ ཤཱུ་ནྱ་ཏ་ བདེ་དཔར།

224 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པོའ་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཆོས་སྐུའི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་སྙམ་ ིདུ་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་སྒོམ་དགོས་1

ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “བརྟན་པར་བྱ་
བའི་དོན་དུ་ནི།། གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་2

ཀོ྅ཧཾ།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་འདིའི་དོན་ལ་དྲང་ངེས་4

གཉིས་ལས།
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དྲང་དོན་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་5

ཡིན་ལ། དེ་
ལྟར་བསྒོམས་པའི་6

ངེས་ངོར་སྤྲོས་པ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་
དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པར་མོས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། འདིར་བསྟན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོ་དངོས་ ིསུ་འབྱུང་ཞིང་། འབྲས་བུའི་ལོངས་སྐུ་བརྒྱུད་ནས་འབྱུང་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས། “འདི་ནི་དོན་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ༑༑ སྣང་བ་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མེད།། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།།”7

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་དུ་སྡུད་ཚུལ་བླ་
མ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའང་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཕུང་སོགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པའི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་8

ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ནས་ཅིག་ཅར་9

འོད་དུ་ཞུ་ནས་

༡ བསྒོམ་དགོས་ བདེ་དཔར།
༢ ཨཏྨ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༤
༤ གྲངས་ངེས་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༧ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༤
༨ ལྷ་རང་རང་གི་ བདེ་དཔར།
༩ ཅིག་ཆར་ བདེ་དཔར།

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 225

སྙིང་གར་1

འོད་གསལ་དུ་སྡུད་ཅིང་། མཐར་རང་གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་ཡང་ ིརིལ་འཛིན་གྱི་སྡུད་རིམ་གྱིས་སྙིང་གར་2

བསྡུས་ནས་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཐིམ་པར་བསམས་ལ། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་3

སྔགས་དོན་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་སྒོམ་
པ་4
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བསྒོམས་པ་5

ལ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་
ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་6

སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་
པའི་འཆི་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་།7

དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་8

ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམས་
པས༑ དེ་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་བླ་མའི་མན་ངག་བཞིན།།
རྣམ་མང་བཤད་པའི་རླབས་ཀྱི་འཕྲེང་འཁྲུག་ཅིང་།།
ཟབ་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་ཡོངས་གང་བའི།།
ལེགས་བཤད་འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདྲ།།
གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྦྱང་
༡ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར།
༢ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར།
༣ ཤཱུ་ནྱ་ཏའི་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ མཐུན་ཅིང་ བདེ་དཔར།
༧ འཐུན་ཅིང་ བདེ་དཔར།
༨ འཐུན་ཅིང་ བདེ་དཔར།

226 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

གཞི་བར་དོའ་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ ི 1

དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ ིལོ༑༑ དང་པོ་(སྦྱང་གཞི་བར་དོའ་རྣམ་གཞག་) ི ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་རླུང་གི་ལུས་ཅན་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་2

ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་
དེ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྨིག་སྒྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་ལ། འཆི་བ་འོད་གསལ་འགགས་པ། བར་དོ་གྲུབ་པ། ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་སྐྱེས་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་།། བར་དོ་དེ་ཡང་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པ། རི་རབ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་ནུས་པ། ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་ཏེ། མཛོད་ལས། “དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་རྒྱུ།། ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤགས་དང་ལྡན༑༑”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དྲི་ཟ། སྲིད་པ་བར་མ། ཡིད་
ལས་བྱུང་། སྲིད་ཚོལ་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ།། དེའི་ནང་ནས་ཛམྦུ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་ནི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་དྲུག་ལོན་པའི་བོངས་ཚོད་དུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས། ངན་འགྲོའ་བར་དོ་ནི་མཚན་མོ་མུན་ནག་གིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ། ིབདེ་འགྲོའ་བར་དོ་ནི་མཚན་མོ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའམ། ི 4

སྣམ་བུ་དཀར་པོ་བརྐྱངས་
པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས། དེ་ཡང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་

༡ འཐུན་པར་ བདེ་དཔར།
༢ བརྙིད་པ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤགས་དང་ལྡན།། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལྡན།།” ཞེས་གསལ།
༤ ཁྱབ་པའི། བཀྲས་དཔར།

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 227
འགྱུར་གྱི་བར་དོ་ནི་སྡོང་དུམ་ཚིག་པ་ལྟ་བུ། ཡི་དྭགས་1

ཀྱི་བར་དོ་ནི་ཆུ་ལྟ་བུ། དུད་
འགྲོའ་བར་དོ་ནི་དུ་བ་ལྟ་བུ། འདོད་པའི་ལྷ་མིའི་བར་དོ་ནི་གསེར་ལྟ་བུ། གཟུགས་ ིཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་ནི་དཀར་པོར་མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་གནས་གཞན་དུ་སྐྱེ་ན་བར་དོ་འབྱུང་ངོ་།། ངན་འགྲོའ་བར་དོ་སྤྱི་བོ་ཚུགས་ནས་ཐུར་དུ་ ི 2

འགྲོ་བ་དང་། མིའི་བར་དོ་ཐད་ཀ ལྷའི་
བར་དོ་སྟེང་དུ་འགྲོ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ།། ཚེ་ཚད་ཞག་བདུན་རེ་དང་༑ དེའི་ནང་དུ་སྐྱེ་གནས་རྙེད་ན་སྐྱེ་བ་ལེན་ཞིང་།3

མ་རྙེད་ན་བདུན་ཕྲག་རེ་ནས་
འཆི་ལ། ཡང་ལུས་རེ་གྲུབ་སྟེ་བདུན་ཕྲག་བདུན་ཚུན་ལ་སྐྱེ་བ་ངེས་པར་ལེན་ལ།4 བདུན་ཕྲག་རེའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་པས་བར་འདའ་བ་ཡང་ཁས་ལེན་ཞིང་།5 བར་དོའ་རྟེན་ལ་འཆི་ཆུང་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་བར་སྲིད་རང་དུ་བསྡུ་ལ། ི 6

སྲིད་པ་བཞི་
ནི་འཆི་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་ནི་བར་སྲིད། སྐྱེས་ནས་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བར་ནི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དུས་ནི་འཆི་སྲིད། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་མ་བཙས་པའི་བར་ནི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་བྱེད་པའོ།། རྟེན་ངན་པའི་བར་དོ་གྲུབ་ནས་རྟེན་བཟང་པོར་མི་ལྡོག་7

པར་

མཛོད་ལས་གསུངས་ཀྱང་། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། “ཅི་སྟེ་ན་ཟློག་གོ་”8

ཞེས་གསུངས་

༡ ཡི་དགས་ བདེ་དཔར།
༢ ཚུགས་སུ་འཐུར་དུ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ ལེན་ཅིང་། བདེ་དཔར།
༤ ལེན་ཅིང་། བདེ་དཔར།
༥ ལེན་ཅིང་། བདེ་དཔར།
༦ བསྡུད་ལ། བདེ་དཔར།
༧ མི་ཟློག་ བདེ་དཔར།
༨ སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། བམ་པོ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༨ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་སྟེ་ན་ལྡོག་གོ །”ཞེས་གསལ།

228 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པ་ལྟར་འདིར་ཁས་བླང་ངོ་།། བར་དོ་བ་དེས་རང་གི་སྔ་མའི་ལུས་རྟེན་རྙིང་པ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ལས་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་པས་འཇུག་འདོད་ཀྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་བར་དོ་རིགས་མཐུན་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་མཛོད་ལས་གསུངས་སོ།།གཉིས་པ་(དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་) ི སྟོན་པ་ལ། གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལྟར་སྒོམ་1 དགོས་པ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོའ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་དང། ིལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི། “རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཡིག་སྔགས་ཀྱི་མཆོག །‘ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་སྒོམ་པ།།2

བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།།’ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་དག་གིས་3

བྱ།།”4

ཞེས་
པས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མདོ་སྲེ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།5

དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལོངས་སྐུ་དང་པོའ་མགོན་པོ་མངོན་ ིབྱང་ལྔའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “འོད་གསལ་བར་ནི་རབ་ཞུགས་ནས།། ལྡང་བ་ཡང་ནི་བརྟག་པར་བྱ།། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ལྷ་ཡི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་བྱ།། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། སྔགས་པས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེང་དུ།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ།། དེ་ཡང་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད།། ཁ་དོག་དམར་པོ་བསྒོམ་པར་བྱ།། པདྨའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཆེན་པོ།། ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱ།། སྔགས་དང་པདྨ་
༡ དེ་ལྟར་བསྒོམ་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ།། བདེ་དཔར།
༣ ངག་གིས་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༦ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བར་མ་
གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་བསྒོམ་པ།། བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པ་ནི།།’ ཞེས་གསལ།
༥ གསུངས་པས། བདེ་དཔར།

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 229

ཉི་མ་དང་།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་རྫོགས་པ༑༑ བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྣམ་པར་བརྟག །རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།། དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་བསམ་ཞིང་།། བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི།། གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ༑༑ ཨོཾ་དྷརྨཱཿདྷཱ་ཏུ་1

སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་2

ཀོ྅ཧཾ།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྷག་
མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་4

དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། མངོན་བྱང་ལྷག་མ་ལས་སྐྱེད་ཚུལ་5

སྤྱིར་སྟོན་པ་ལ། འོད་གསལ་བར་ནི་རབ་ཞུགས་
ནས༑༑ ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ཡི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་བྱ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པ་ལ། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། ཞེས་པ་ནས། ཨཱཏྨ་6

ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྔགས་དོན་གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སླ་
ཞིང་༑ དྷཱ་ཏུ་7

ནི་དབྱིངས་སམ་ཁམས་ཏེ་མཐར་གཏུགས་པའི་རྩ་བའི་དོན་ནོ།། དེ་ཡང་
ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལ་དམིགས་པ། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྔགས་དོན་སྒོམ་ཚུལ་8

ཡོད་དེ། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རླུང་སེམས་

༡ དྷཏུ་ བདེ་དཔར།
༢ ཨཏྨ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འོད་གསལ་བར་ནི་རབ་
ཞུགས་ནས།། ལྡང་བ་ཡང་ནི་བསྟན་པར་བྱ།། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ལྷ་ཡི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར།། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། སྔགས་པས་དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཡང།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ།། དེར་ནི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད།། ཁ་དོག་དམར་པོ་བསྒོམ་པར་བྱ།། པདྨའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཆེན་པོ།། ཡི་གེ་གསུམ་ནི་དེ་ནས་བསམ།། སྔགས་དང་པདྨ་ཉི་མ་དག །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་རྫོགས་འགྱུར།། བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྣམ་པར་བརྟག །རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང།། དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་བསམ་ཞིང།། བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི།། གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། ཨོཾ་དྷརྨ་དྷཱ་ཏུ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།” ཞེས་གསལ།
༤ སྡུད་པའི་ བདེ་དཔར།
༥ བསྐྱེད་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༦ ཨཏྨ་ བདེ་དཔར།
༧ དྷ་ཏུ་ བདེ་དཔར།
༨ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།

230 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ཙམ་ཟླ་བར་སྣང་བ་དེ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།1

ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་
རླུང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་དེ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ༑ རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་2

ལས། “སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང་།། སྲིད་པ་བར་མར་གནས་
པ་སྟེ།། ‘ཇི་སྙེད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཏགས་པ།།3

’ སེམས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།།”4
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་མངོན་བྱང་དང་པོ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལྷག་མ་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྟན་ནས། ཟླ་བའི་དབུས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་བརྡོལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྒོམ་པ་5

ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དམིགས་ནས་ནི།།’ རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བརྩམ་པར་བྱ༑༑ རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཡིག་གསུམ་ཡང་།། ཟླ་བའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་བསམ།།”6 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཡི་གེ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཅུ་ནས་རིགས་ལྔ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས། དེ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ལྟེ་བ་ལ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ་སྒོམ་པ་7

ནི་ཕྱག་མཚན་
ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ནས་ཡིག་གསུམ་ལས་བྱུང་བ།། ཀུན་ད་ཟླ་བ་དཀར་དང་མཚུངས།།”8

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་འགྲེལ་པ་རིན་

༡ འཇོག་པའི་ཕྱིར། བདེ་དཔར།
༢ འཕྲེང་བ་ བདེ་དཔར།
༣ བརྟགས་པ།། བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཇི་སྙེད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྟགས་པ།།’ ཞེས་གསལ།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་
ལྟར་སྦྱོར་བ་དམིགས་ནས་སུ།།’ ཞེས་གསལ།
༧ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༨ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༡

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 231

ཆེན་ཕྲེང་བ་1

ལས་བཤད་པ་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཕྱག་མཚན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་དེ་
ལ་ང་རྒྱལ་ཡང་གཞག་དགོས་ཏེ། མདོ་སྲེ་ལས། “རྡོ་རྗེ་ང་རྒྱལ་དེ་ལས་བྱུང་།”2

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་དང་པོའ་མགོན་པོར་སྐྱེད་པ་ ི 3

ནི་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “དང་པོའ་མགོན་པོ་བསམས་ནས་ཀྱང་།།” ི 4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་དང་
པོའ་མགོན་པོ་སྐྱེད་པའི་ ི 5

ཚེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་ཤར་བའི་
ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་ཤགས་ཅན་སྒོམ་དགོས་6

ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་7

ལ་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་
བྱ་སྟེ། གཞི་ལ་ཛམྦུ་གླིང་པའི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་8

སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་
འོངས་པའི་བར་དོ་སྦྱོང་བར་བྱེད། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་9

དེ་གཉིས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་

ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་10ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམས་པས་ལོངས་སྐུ་

༡ འཕྲེང་བ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ང་རྒྱལ་དེ་ལས་
བྱུང་བ།” ཞེས་གསལ།
༣ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོ་མགོན་པོ་བསམས་
ནས་ཀྱང་།།” ཞེསགསལ།
༥ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་དགོས་ བདེ་དཔར།
༧ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༨ མཐུན་ཅིང་ བདེ་དཔར།
༩ མཐུན་ཅིང་ བདེ་དཔར།
༡༠ མཐུན་ཅིང་ བདེ་དཔར།

232 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།1

རྟགས་དང་

པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཟླ་ཉི་པད་གསུམ་སྒོམ་པ་2

ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བའི་སྣང་བ་གསུམ་པོ་དང་ཆོས་མཐུན།3

ཟླ་ཉི་པད་གསུམ་སྐྱེད་
པའི་4
ཡི་གེ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་ཟིན་པའི་སྟེང་དུ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ་སུམ་ཚན་གཉིས་ནི། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གསུམ་དང་། རང་དུས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་དང་ཆོས་མཐུན།5

དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་དང་ཆོས་མཐུན།6

དེ་ལས་ཟླ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་ཟླ་བ་ལ་ཐིམ་པས་ནི།7

ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་
ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་དེ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དེ་མཚོན། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་སྒོམ་པ་8

དང་། དེ་རྣམས་ལས་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་
རྡོ་རྗེ་སྒོམ་པ་9

དང་། དེ་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྒོམ་པ་ ི 10ནི་རིམ་པ་བཞིན། བར་དོའ་ིངག་དང་། བྱ་བ་དང་། ཡིད་དང་། ལུས་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་11དེ་དག་གི་སྦྱོང་

༡ འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ བདེ་དཔར།
འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༤ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༥ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༦ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༧ ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ལ་ཐིམ་པ་ནི། བདེ་དཔར།
༨ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༩ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༡༠ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༡༡ འཐུན་ཞིང་ བདེ་དཔར།

བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 233

བྱེད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟླ་ཉི་པད་གསུམ་ནི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་སྣང་བ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན།1 ཡི་གེ་སུམ་ཚན་གཉིས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་2

ཀྱི་རླུང་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་
བཞོན་པའི་རླུང་དང་ཆོས་མཐུན།3

ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་པ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་དང་ཆོས་མཐུན༑4

ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པ་ནི་
རིམ་པ་5
བཞིན་དུ། སྒྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་དང་། མཛད་པ་དང་། ཐུགས་དང་། སྐུ་གྲུབ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་6

དེ་རྣམས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་
པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟླ་ཉི་པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མེད་ཀྱང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྣང་བ་གསུམ་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་དང་ཆོས་མཐུན།7

དེ་གསུམ་
འདྲེས་པ་ལས་ཟླ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི། འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་རླུང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན།8

ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་སོགས་སྒོམ་པ་9

ནི་རྒྱལ་

༡ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༢ བསྐྱེད་བྱེད་ བདེ་དཔར།
༣ ཡི་དགས་ བདེ་དཔར།
༤ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༥ སོགས་པས་རིམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ འཐུན་ཅིང་ བདེ་དཔར།
༧ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༨ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༩ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

234 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཆོས་མཐུན།1

རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པས་འབྲས་
དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་ན་ཡེ་ཤེས་ལྔར་གནས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མཚོན་ཞིང་།2

དེ་རྣམས་ད་
ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ། ཐ་མལ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོའ་སྣང་ཞེན་སོགས།། ིམ་དག་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་བཅད་དེ།།
སྐུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཕོ་བྲང་ཉམས་དགའ་བར།།
འཇུག་པའི་ཐབས་མཁས་མཆོག་འདི་ཨེ་མ་མཚར།།
གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྦྱང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ། སྦྱོང་བྱེད་ཆོས་མཐུན་3

སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ། ལུས་
དཀྱིལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་4

བྱ་བ་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་(སྦྱང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེ་སྦས་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྦྱང་གཞི་སྟོན་པ་ལས།5

དེ་ཡང་བར་དོ་
མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚེ་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཏེ༑ མོ་ནད་6

མེད་ཅིང་ཟླ་མཚན་དང་ལྡན་པ། དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར་བ། ཕོ་མོ་གཉིས་
༡ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༢ མཚོན་ཅིང་། བདེ་དཔར།
༣ ཆོས་འཐུན་ བདེ་དཔར།
༤ གསུམ་རྩེགས་ བདེ་དཔར།
༥ ལ། བདེ་དཔར།
༦ མ་ནད་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 235
ཆགས་ཤིང་འཕྲད་པ་ནི་དང་པོ་དང་། ཁུ་ཁྲག་སྔ་ཕྱིར་བབས་པའམ་རུལ་པ། མའི་མངལ་གྲོག་མོའ་རྐེད་པ་ལྟ་བུ། རྔ་མོང་གི་ཁ་ལྟ་བུ། ནས་ཀྱི་འབྲུ་ལྟ་བུ་དང་། དྲི་ཟ་དེས་ ིཕོ་མོ་གཉིས་ཕ་མར་འགྱུར་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དྲི་ཟ་དེ་བུར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་དགོས་པར་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འགལ་རྐྱེན་གཉིས་དང་བྲལ་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་1

ཚང་

བའི་བར་དོ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ན། ཕོ་མོ་གཉིས་སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་བར་དོ་ཤི་བའི་རླུང་སེམས་ཕའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་འཇུག་སྟེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལྟར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ།”2

ཞེས་པ་དང་། སྡོམ་འབྱུང་ལས་
ཀྱང་༑ “དང་པོ་ཕ་མའི་ཀུན་སྦྱོར་ལས།། སྲིད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཅན་དུ་མཐོང་།། ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་ཀུན་དགའི་སྟོབས།། ཁ་ཡི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག །”3

ཅེས་དང་། རྡོར་ཕྲེང་4

ལས་

ཀྱང་༑ “སྔོན་ལས་རླུང་གི་རྣམ་ཤེས་ནི།། བརྒྱ་ལ་གང་ཚེ་འགྲོ་འགྱུར་ན།། ཕ་ཡི་ཁ་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན།།”5

ཞེས་གསུངས་6

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞུགས་ཏེ་7

རྩ་སྟོང་ཕྲག་དོན་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འབབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགྲོགས་ནས་ཕོར་སྐྱེ་ན་མ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཕ་ལ་སྡང་བའི་སེམས་དང་། མོར་སྐྱེ་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཆགས་སྡང་
༡ འཐུན་རྐྱེན་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༤ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལྟར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ཏེ།” ཞེས་གསལ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦ན༦ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕ་མའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་
སོགས་ནི།། སྲེད་པའི་སྐྱེ་བོས་མཐོང་གྱུར་ནས།། རྟ་ལ་ཞོན་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ནི།། རླུང་གི་བཞོན་པ་ཞོན་ནས་སུ།། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཉིད་ལ་ནི།། ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་འོངས་གྱུར་ནས།། ཤིན་ཏུ་དགའ་དང་བཅས་སྟོབས་ཀྱིས།། ཁ་ཡི་ལམ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།
༤ རྡོར་འཕྲེང་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔོན་ལ་རླུང་
གི་རྣམ་ཤེས་ནི།། བརྒྱ་ལམ་གང་ཚེ་འཁྲུལ་གྱུར་ན།། ཕ་ཡི་མཁའ་ལ་མཚུངས་པར་གནས།།” ཞེས་གསལ།
༦ ཅེས་གསུངས་ བདེ་དཔར།
༧ ཞུགས་ནས་ བདེ་དཔར།

236 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

གི་བསམ་པས་བར་དོ་ཤི་བའི་རླུང་སེམས་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་ཅིང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྨིག་སྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་ལ། འོད་གསལ་འགགས་པ་དང་བར་དོའ་རླུང་སེམས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་། ལུགས་ལྡོག་ ིགི་ཉེར་ཐོབ་སྐྱེས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཞིང་།1

དེ་ནས་མཆེད་པ་ནས་སྨིག་སྒྱུའི་བར་
གྱི་རྟགས་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ལ།2

མངལ་དུ་ཁམས་དཀར་པོ་འཕེལ་རིམ་ལ། མེར་
མེར་པོ། ལྟར་ལྟར་པོ། གོར་གོར་པོ། མཁྲང་གྱུར།3

རྐང་ལག་འགྱུས་པ་རྣམས་འབྱུང་

བའི༑ དང་པོ་ནི་སྤྲིས་མ་ལྟ་བུ་ནང་ཤིན་ཏུ་སླ་བ། གཉིས་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཞོ་ལྟར་བསྐ་བ༑ གསུམ་པ་ཤར་གྱུར་ཀྱང་མནན་མི་བཟོད་པ། བཞི་པ་ཤར་གྱུར་ཅིང་མནན་བཟོད་པ༑ ལྔ་པ་འབུར་པོ་ལྔ་དོད་པའོ།། དེ་རྣམས་རིགས་ལྔ་དང་སྦྱོར་བ་ན་རིམ་པ་བཞིན་མི་བསྐྱོད་པ། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། རྣམ་སྣང་རྣམས་དང་སྦྱོར་ལ། ཁམས་དམར་པོ་འཕེལ་རིམ་ཀྱང་། ཞུ་བ། དམར་པོ། གོང་བུ། མཁྲང་གྱུར། ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་དང་ལྔ། དེ་རྣམས་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པ། འོད་དཔག་མེད། རིན་འབྱུང་། དོན་གྲུབ༑ རྣམ་སྣང་རྣམས་དང་རིམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “དེ་ལ་མེར་མེར་པོ།”4

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་དག་
རིགས་ལྔ་དང་སྦྱོར་བ་ནི་སྐབས་དེ་རྣམས་རིགས་ལྔའི་སྦྱང་གཞིར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངལ་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འཕེལ་རིམ་ལྔ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དེ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་རིགས་ལྔའི་རིགས་ཅན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་ལུས་གྲུབ་པའི་ཐོག་མ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འཕེལ་རིམ་གཉིས་ལས་མི་

༡ མཉམ་ལ། བདེ་དཔར།
༢ འབྱུང་ཞིང་། བདེ་དཔར།
༣ འཁྲང་འགྱུར། བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༤ན༦

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 237
འདའ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཕོ་མོའ་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ལས་མི་འདའི་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།། ཁྱད་པར་འཕེལ་རིམ་དང་པོ་མེར་མེར་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་ ིབའི་ཚེ། དང་པོའ་མགོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ ི 1

སྦྱོར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཕོར་སྐྱེ་ན་མའི་རྒྱབ་ལ་ཁ་ཕྱོགས། དཀུ་གཡས་ལ་བརྟེན༑ མོར་སྐྱེ་ན། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་2

གནས་སོ།། ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་ལྔའི་ནང་དུ་ཕུང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་རྣམས་རྫོགས། བ་སྤུ་སེན་མོ་སོགས་ལུས་དང་། ངག་སྨྲ་བའི་གནས་ལྕེ་རྐན་དང་། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དྲན་པ་རྣམས་རྫོགས་ཏེ༑ བདུན་ཕྲག་སོ་དྲུག་པ་ལ། ཕྱིར་འབྱུང་འདོད་སྐྱེ། སོ་བདུན་པ་ལ་མངལ་ལ་དྲི་མི་ཞིམ་ཞིང་མི་གཙང་བའི་བློ་འབྱུང་། སོ་བརྒྱད་པ་ལ་ལས་རླུང་གིས་མགོ་མཇུག་3

ལྡོག་
ནས་ཕྱིར་བཙས་ཏེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས། བྱིས་པ། གཞོན་ནུ། དར་བབ།4 རྒན་པོའ་སྐབས་རྣམས་འབྱུང་ངོ་།། ིགཉིས་པ་སྦྱང་བྱེད་དང་ཆོས་མཐུན་5

སྦྱོར་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་
ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་སྒྱུར་ཚུལ་ ི 6

མདོ་སྲེ་
ན་མི་གསལ་ཞིང་། མདོར་བྱས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་བསྒྱུར་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ། རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་། འགྲེལ་པ་རིན་ཕྲེང་7

དང་། དམ་
༡ ཆོས་འཐུན་ བདེ་དཔར།
༢ བཟློག་སྟེ་ བདེ་དཔར།
༣ མགོ་འཇུག་ བདེ་དཔར།
༤ གཞོན་ནུ།དར་མ།དར་བབས། བདེ་དཔར།
༥ སྦྱོང་བྱེད་དང་ཆོས་འཐུན་ བདེ་དཔར།
སྦྱོང་བྱེད་དང་ཆོས་མཐུན་ དཔར་རྙིང་།
༦ བསྒྱུར་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༧ རིན་འཕྲེང་ བདེ་དཔར།

238 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ཚིག་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས། རང་གི་སྙིང་ག་1

ནས་མི་བསྐྱོད་པ་སྤྲོས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཚུར་འདུས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་སྒྱུར་བར་2

བཞེད་ལ། བོད་ཀྱི་
སྔ་ཕྱི་མང་པོ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བར་དོ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་འཇུག་གི་ཁུ་ཁྲག་བར་དོ་ལ་ཕར་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་དོ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་འཇུག་གི། རང་ལས་འབྱུང་བའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་འཇུག་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟིལ་གནོན་རྡོ་རྗེ་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པས་ཁ་བསྐང་བ།3

དང་པོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་ ིརྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བའི་4

རིམ་པ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་
བྱ་སྟེ། གཞི་ལ་བར་དོ་ཛམྦུ་གླིང་པའི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་།5

སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་6

ལམ་དུས་ཀྱི་
ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་7

དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འདོད་པ་ཁམས་ལ་སོགས་པར་ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་༑8

ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམས་པས་དེ་ལྟ་བུ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་
༡ སྙིང་ཀ་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒྱུར་བར་ བདེ་དཔར།
༣ ཁ་བསྐང་། བདེ་དཔར།
༤ བསྒྱུར་བའི་ བདེ་དཔར།
༥ ཆོས་འཐུན་ཅིང་། བདེ་དཔར།
༦ གཉིས་ཀྱི་ བདེ་དཔར།
༧ འཐུན་ཅིང་ བདེ་དཔར།
༨ འཐུན་ཅིང་། བདེ་དཔར།

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། 239
འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཕ་མ་གཉིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན།1

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་ནི་གཞི་ལ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཞུ་བས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་སྟོང་ཕྲག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་གང་བ་དང་ཆོས་མཐུན།2

དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་འདོགས་པའི་གཞི། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་བདེ་བས་བརྒྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན༑3

མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་ཁུ་ཁྲག་མངལ་དུ་འདྲེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན།4

དེ་ལ་དང་པོའ་མགོན་པོ་ཞུགས་པ་ནི་བར་ ིདོ་ཤི་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན།5

ལུས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
སྒོམ་པ་ལ་ལམ་6

དང་འབྲས་བུ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞི་ལ་ཆོས་མཐུན་7

སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་
ཀྱང་༑ བརྟེན་པ་ལྷ་སྒོམ་པ་8

ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔར་སྒོམ་པ་9

ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་
དེའི་ཕུང་པོ་ལྔ་གྲུབ་པ་དང་། ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་སྒོམ་པ་10ནི་དེའི་ཁམས་བཞི་གྲུབ་པ་དང་། མིག་སོགས་སེམས་དཔར་སྒོམ་པ་11ནི་དེའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་གྲུབ་

༡ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༢ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༣ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༤ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༥ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་པ་ལམ་ བདེ་དཔར།
༧ ཆོས་འཐུན་ བདེ་དཔར།
༨ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༩ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༡༠ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༡༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

240 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པ་དང་། ཡུལ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་སྒོམ་པ་1

ནི་དེའི་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་གྲུབ་པ་
དང་༑ ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་སྒོམ་པ་2

ནི་དེའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་
མཐུན༑3

སྐུ་བྱིན་རླབས་ནི་དེའི་སྐྲ་སྤུ་སེན་མོ་སོགས་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྫོགས་
པ་དང་། གསུང་བྱིན་རླབས་ནི་དེའི་ངག་སྨྲ་བའི་གནས། བྱེད་པ་ལྕེ་རྐན་གྲུབ་པ་དང། ཐུགས་བྱིན་རླབས་ནི་དེའི་ཡིད་ཤེས། ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དྲན་པ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་དང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སྒོམ་པ་4

ནི་དེའི་རགས་པ་གནས་སྐབས་པ་དང། ཕྲ་
བ་གཉུག་མའི་ལུས་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་ཕྱིར་བཙས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་5

པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐབས་འདིར་སྔོན་གྱི་
འགོས་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག །སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་6

མངལ་ནས་ཕྱིར་བཙས་པ་
དང་སྦྱོར། བུ་ལུགས་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་བཙས་པ་དང་སྦྱོར་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། ལེའུ་དང་པོའ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་ ིསྐབས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར། “སྔགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ།།”7

ཞེས་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ༎8

ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་

༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ ཆོས་འཐུན། བདེ་དཔར།
༤ སུམ་རྩེགས་བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༥ ཆོས་འཐུན་ བདེ་དཔར།
༦ སུམ་རྩེགས་ བདེ་དཔར།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༡ན༥
སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་པའོ།།” ཞེས་གསལ། ི
༨ གཟིགས་སོ།། བདེ་དཔར།

ལུས་དཀྱིལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 241

གཟིགས་པ་མངལ་ནས་ཕྱིར་བཙས་པ་དང་སྦྱོར་བར་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རིགས་འགྲེས་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དང་པོའ་མགོན་པོ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་ ིཀྱང་བློས་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རགས་པར་སྒོམ་པ་1

ཡིན་ནོ།།
སྨྲས་པ། རྒ་དང་འཆི་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དུ་མའི་སྒོ།།
ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དྲི་མ་ཀུན་བསལ་ཏེ།།
གང་འདུལ་ཇི་བཞིན་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།།
གར་མཛད་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་དེ་སྐལ་བ་བཟང་།། གསུམ་པ་(ལུས་དཀྱིལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)སྟོན་པ་ལ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་དང། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས། “འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས།།’ གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ།།”2 ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་གདོད་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ། ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྔར་ཡོད་གསལ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པ་3

ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཟེར་རོ།། འོ་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་
ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གདོད་མ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཡིན་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་ལུས་ཡིན་ན་གདོད་མ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་

༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར་བསྡུས། ཤོག་གྲངས་༢༡༩བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་
ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས།།’ ཞེས་གསལ།
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

242 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བའི་ལུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འགྲོ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་མི་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་དཀྱིལ་དང་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་བཅོས་མ་བཅོས་དང་ཟབ་མི་ཟབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རང་ལུགས་ལུང་དེའི་དོན་ནི་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བསྒྲུབ་གཞི་ནི་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་སོགས་རི་མོ་མཁན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་པས། དེ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་1

དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་བཅོས་མ་ཞེས་བྱ་
ལ༑ ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྒྲུབ་གཞི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་རྣམས་ནི། རང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་རྫོགས་པར་ཡོད་པས་གསར་དུ་མ་བཅོས་པས། དེ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་2

དཀྱིལ་འཁོར་
ལའང་མ་བཅོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པས། “རི་མོར་གནས་པའི་ལས་དང་ནི༑༑ ཐིག་ལས་ཚོན་དགྱེའི་རིམ་པ་བསྟན།།3

འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས།། གྲུབ་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ།། བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་།། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་ཡིན།། མཁས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ།།4

ཡང་དག་དོན་མཐོང་གྲོལ་
ཕྱིར་རོ།།”5

ཞེས་མཁས་པས། བསྒྲུབ་གཞི་བཅོས་མའི་ཕྱི་དཀྱིལ་གཉིས་ལས། ལུས་

༡ བསྒྲུབ་པའི་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒྲུབ་པའི་ བདེ་དཔར།
༣ ཐིགས་ལས་ཚོན་བཀྱེའི་རིམ་པ་དང།། རི་མོར་གནས་པའི་ལས་དང་ནི།། བདེ་དཔར།
༤ ཡིན་ཏེ།། བཀྲས་དཔར།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར་བསྡུས། ཤོག་གྲངས་༢༡༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “རི་མོ་གནས་པའི་ལས་དང་ནི།། ཐིག་ལས་ཚོན་དགྱེའི་རིམ་པས་བསྟན།། འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས།། གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ།། བཅོས་མ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང།། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད།། མཁས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ།། ཡང་དག་དོན་མཐོང་གྲོལ་ཕྱིར་རོ།།” ཞེས་གསལ།

ལུས་དཀྱིལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 243

དཀྱིལ་མཆོག་ཏུ་གཟུང་རིགས་ཏེ།1

ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་སྟེ་གྲོལ་བར་གསུངས་པའི་2

ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཁ་ཅིག །བསྐྱེད་རིམ་
པས་རང་ལྷར་སྒོམ་པའི་3

ཚེ་ལྷ་དངོས་གནས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ན་བློ་དེ་ལོག་
ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་
པ་4
རྩིང་པོ་སྟེ། འོ་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་སྒོམ་པའི་5

ཚེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དངོས་གནས་ལ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གིས་ལམ་བསྒོམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ༑༑ མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་6

བློ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རུང་
བར་ཐལ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་དེ་དང་དེར་མོས་པའམ་དོད་ཐུབ་ཙམ་དུ་སྒོམ་པ་7

ཡིན་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་8

ལས། “ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡང་དག་བསྟེན།།”9

ཞེས་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་སུ་བསྒོམ་པར་

༡ བཟུང་རིགས་ཡོད་དེ། བདེ་དཔར།
༢ འགྱུར་བའི་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ རིག་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༧ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༨ འཕྲེང་བ་ བདེ་དཔར།
༩ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་ནི་གཞལ་
ཡས་ཁང་དུ་འགྱུར།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་བརྟེན།།” ཞེས་གསལ།

244 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་དེར་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་བཀོད་ནས་ལྷའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པར་སྒོམ་པ་1

འཕགས་པ་ཡབ་

སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། “ཐླཱིཾ་2

མིག་ཏུ་
བཀོད་ནས་ནི།། ས་ཡི་སྙིང་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།”3

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྩ་རྒྱུད་
ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། “ནུ་མའི་དབུས་བར་སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཡི་བར།། ཆོ་ག་ཤེས་པས་ཡང་ན་རྐང་པའི་བར།། ལྟེ་བ་རྐེད་པ་4

གསང་བར་རྒྱལ་བའི་སྲས།།’ རིགས་ལྔ་
རྣམས་ནི་དགོད་པར་5

རབ་ཏུ་བྱ།།”6

ཞེས་པས་ལུས་དཀྱིལ་བསྟན་པར་མདོ་སྲེ་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ཁ་ཅིག །ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་སྣང་བ་བསྡུས་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒོམ་པ་7

དང་། ཡང་སྔ་མའི་མདུན་དུ་སྒོམ་པ་8

དང་། བྲེ་ནང་དུ་
བྲེ་བཅུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པ་9

སོགས་འདོད་ཀྱང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། རང་
ལུགས་སྔར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མ་བསྡུས་པའི་ངང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་འཕྲད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུབ་པར་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྣམ་བུ་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་འཕྲད་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་དང་
༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ ཐླིཾ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༦
༤ རྐང་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པར་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གསུམ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ནུ་མའི་དབུས་གང་སྤྱི་གཙུག་མཐའ་དབུས་སུ།། ཆོ་ག་ཤེས་པས་རྐང་པའི་བར་དུ་ཡང་།། ལྟེ་བ་རོ་སྨད་གསང་བ་རྒྱལ་བའི་སྲས།།’ ཞེས་གསལ།
༧ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༨ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༩ ཚུལ་གྱི་བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

ལུས་དཀྱིལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 245

གཡས་གཡོན་བཞི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཟུར་བཞི་ཞེས་པའི་ཚེ་ཕྱི་དཀྱིལ་རང་1

དགའ་

བའི་ཟུར་བཞི་པོ་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་བཞི་པོ་དེ་དང་འཕྲད་ནས་འདྲེས་པ་ལས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཟུར་བཞིར་མོས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྒོམ་ཚུལ་2

ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། “རིན་ཆེན་སྣ་བཞིའི་
མཆོད་རྟེན་ལ།།”3

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་དང་གང་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་གང་དང་གང་དུ་བསྒོམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་4

ལས། “ཟུར་བཞི་
པ་ཡི་མདུན་རྒྱབ་དང་།། གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཡང་དག་པར།། རྣམ་གཞག་ཁ་དོག་ལྔ་ཡིས་བྱེད།། དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ༑༑”5

ཞེས་པའི་བར་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། འོ་ན་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྒོམ་ཚུལ་6

སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་
ཤེས་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་རེ་རེར་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

༡ ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢བ༡ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་
བཞིའི་རང་བཞིན།།” ཞེས་གསལ།
༤ འཕྲེང་བ་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་ནི་
གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འགྱུར།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་བརྟེན།། ཟུར་བཞི་པ་ཡི་མདུན་རྒྱབ་དང་།། གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།། སྟེང་འོག་སྒོ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས།། སྒོ་བཞི་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།། སྣ་རྩེ་བཞི་ཡི་དབྱིབས་ཀྱིས་ནི།། རྟ་བབས་བཞི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། དྲ་བ་ཆུ་བར་ཡང་དག་བཤད།། རྒྱུས་པར་གྱུར་པ་དྲ་བ་ཕྱེད།། ཆ་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དང་་།། བུམ་པ་ལྟོ་བར་ཡང་དག་ཤེས།། རྗེ་ངར་བརླ་དཔུང་ལག་ངར་ནི།། ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་ཡང་དག་བཤད།། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེ་ལོང་སོགས།། སྒྲ་ཡི་རྣམ་ཤེས་རོལ་མོ་དང་།། སྣ་ཡི་རྣམ་ཤེས་མེ་ཏོག་ཕྲེང་།། རིན་ཆེན་ཕ་གུ་ལྕེ་རྣམ་ཤེས།། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རས་འཕན་དང་།། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རི་དགས་སོ།། མིག་ནི་འཁོར་ལོའ་མཚན་མ་ ིདང་།། རྣ་བ་ཀུན་ནས་རྡོ་རྗེ་རྣམས།། སྣ་ནི་བ་དན་དུ་ནི་བཤད།། ལྕེ་ནི་དྲིལ་བུ་རུ་ནི་གསུངས།། རྔ་ཡབ་ལ་སོགས་རྣམ་དག་པ།། ལུས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།། ཡིད་ནི་དབུས་ཀྱི་པདྨར་གསུངས།། རྣམ་རྟོག་རླུང་ནི་ཡང་དག་བརྟེན།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་པ།། རེ་ཁཱ་ལྔར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད།། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་ལྔ།། རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྔ་ནི་དབྱེ།། དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།།” ཞེས་གསལ།
༦ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།

246 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

སྐྱོན་མེད་དེ། ལུས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་བསགས་པ་ཞེས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་དུ་མ་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བརྟེན་པ་ལྷ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་ལས་སྒོམ་པ་ཡང་གཞག་1

ཏུ་ཡོད་དེ། རྩ་

རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། “མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ནི།། སངས་རྒྱས་ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།།”2

ཞེས་དང་། “ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།།”3

ཞེས་སོགས་གསུངས་

ཤིང་༑ ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། “གཟུགས་སྒྲ་དྲི་སོགས་སྔགས་པ་ཡིས།། ‘ལྷ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་སྒོམ་པ་5

ནི།

རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་6

ལས། “རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ།། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས༑༑7

”8

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། “དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བསམ་པ་ནི།། རྐང་པ་གཉིས་ལ་དགོད་པར་9

བྱ།།”10 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་

༡ བསྒོམ་པ་ཡང་བཞག་ བདེ་དཔར།
སྒོམ་པ་ཡང་བཞག་ བཀྲས་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༢བ༥
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༢བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན།།” ཞེས་གསལ།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༠བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘ལྷ་རྣམས་ཉིད་དུ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།།’ ཞེས་གསལ།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ འཕྲེང་བ་ བདེ་དཔར།
༧ སྐུ་ནི་རྟག་ཏུ་བཞུགས།། བདེ་དཔར།
༨ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྐུ་
ལ་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།།” ཞེས་གསལ།
༩ འགོད་པར་ བདེ་དཔར།
༡༠ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༣

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱ་བ། 247 པའི་གནས་སོ་གཉིས་སུ་ཨོཾ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་སོ་གཉིས་འགོད་པ་1

གཟུགས་

ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སོ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས། དེ་ནས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་2

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་
པ་3
དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དག་གི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་རྣམས་ལས་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རླུང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་སྙིང་གར་བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཡུལ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་དང་། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམས་པ་4

ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་
དེ༑ མིག་སོགས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལྔ་འགྲུབ་ཅིང་ཡུལ་སྣང་བདེ་ཆེན་གྱི་རྣམ་རོལ་དུ་འབར་བ་དང་། བགེགས་ཀྱི་བར་གཅོད་མི་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ། མ་དག་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀུན།།
སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལྷ་ཡི་རྣམ་རོལ་དུ།།
སྒྱུར་བྱེད་གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་མཆོག་ཇི་བཞིན།།
ཟབ་མོའ་ལམ་འདི་འཇིག་རྟེན་རིན་ཆེན་གཅིག ། ིབཞི་པ་(སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱ་བ་བཤད་པ་)ལ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་5

དང་། སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སྒོམ་ཚུལ་6

གཉིས་ལས། དང་
༡ བཀོད་པ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ བསྒོམས་པ་ དཔར་རྙིང་།
༣ བརློབ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བརློབ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ གསུམ་རྩེགས་བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།

248 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པོ་(སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་)སྟོན་པ་ལ། རང་གི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ་ལས་བྱུང་བའི་1

ཟླ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར༑ ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་སྒོ་གསུམ་བྱིན་རླབས་2

རྗེ་བླ་མས་སྒྲུབ་ཐབས་
སུ་བཀོད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་3

རེ་རེ་ཡང་། རྩ་རྒྱུད་
ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། “རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ‘ཧཱུཾ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།།”4

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་འདྲེན་ཚུལ་བསྟན་པར་མདོ་སྲེ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱན་དྲངས། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚིགས་བཅད་རེ་རེས་བརྟན་པར་བྱས། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས། ང་རྒྱལ་གཟུང་བར་5

འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་བཞི་ལས།
དང་པོ་སྐུ་བྱིན་བརླབ་6

ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་སྤྱན་འདྲེན་པ་ནི། རང་གི་སྤྱི་
བོར་ཨོཾ་ལས། ཞེས་པ་ནས། སྤྱན་མ་དང་སྦྱོར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་གྱུར༑ ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་རྫོགས།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘བདག་ཀྱང་དེ་ཡི་མདུན་གནས་ལ།།”7

ཞེས་པའི་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།8

ལྷ་མོ་སྤྲོས་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པ་རྒྱུད་ནས་མ་བཤད་ཀྱང། མགོན་པོ་
༡ འབྱུང་བའི་ བདེ་དཔར།
༢ བྱིན་བརླབ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ བརླབ་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༦ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ།།’ ཞེས་གསལ།
༥ བཟུང་བར་ བདེ་དཔར།
༦ བྱིན་རླབས་ བདེ་དཔར།
༧ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༣
༨ བར་གསུངས། བདེ་དཔར།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱ་བ། 249

ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཆང་བ།། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་དང་པོས་གཙོ་བོ་རྣམ་སྣང་དང་། གཉིས་པས་འཁོར་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། དོན་ནི། གང་གིས་བདེ་ཆེན་སྟེར་བའི་སྤྱན་མ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན༑ སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་སྐུ་འཆང་བ། ཞེས་རྣམ་སྣང་ལ་བོས་ནས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་1

བདག་དེང་སྟེ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཚུལ་ཇི་
ལྟར་ན། བདག་གི་ལུས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོར་མཛད་དུ་གསོལ། ཡང་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བོས་ནས་ལྷག་མ་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་སྒོམ་ཚུལ་2

ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་
ཐབས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཞེས་པ་ནས། སྐུའི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་གྱུར།། ཅེས་3

གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “སྤྱན་
དང་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པ་ཡི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བསམས་ནས་སུ།། དེ་བཅུག་ནས་ནི་བྱིན་བརླབས་4

ཏེ།།”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐུའི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་བསམ་
ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐུའི་སྤྲུལ་པ་བྱེ་བ་ཐེར་འབུམ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ནུས་པར་གྱུར་པ་སྒོམ་པ་6

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། ལེའུ་བདུན་པར་གསུངས་པའི།

༡ བསྒྲུབ་པ་པོ་ བདེ་དཔར།
༢ བརློབས་པར་བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༣ ཞེས་ བདེ་དཔར།
༤ བྱིན་རླབས་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༦
༦ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

250 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

“སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གང་ཡིན།།”1

ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་སྟེ་འདིའི་དོན་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་སྣང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གང་ཡིན་པ་ལྟར། སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོ་རྣམ་སྣང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ། འགོས་འགྱུར་ལས། “ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས།།”2

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ།། ང་
རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྔགས་དོན་ལ་ཨོཾ་བཤད་ཟིན། སརྦ་ནི་ཐམས་ཅད། ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཀཱ་ཡ་ནི་སྐུའམ་ལུས། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ། སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་རང་བཞིན། ཨཱཏྨ་3 ཀ་ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ།། ཞེས་པའོ།།
གཉིས་པ་ངག་བྱིན་བརླབ་4

ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་སྤྱན་འདྲེན་པ་ནི། རང་
གི་ལྕེའི་དབུས་སུ་ཞེས་པ་ནས། མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་གྱུར།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་དོན་ནི། གོས་དཀར་མོ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པས་ན་དཔལ་ལྡན༑ ཆོས་ནི་འོད་དཔག་མེད་དོ།། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་གསུང་ལམ་མོ།། ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་ནི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་གསུང་རྡོ་རྗེ་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་སྔར་བཞིན་ནོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཚུལ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་རྗེ་བླ་མས་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས༑ “གོས་དཀར་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།།’ རང་གི་གཙོ་བོར་ཡང་དག་ལྡན།། ‘ལྕེ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་
སྐུ་གང་ཞིག །”ཅེས་གསལ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༣
༣ ཨཏྨ་ བདེ་དཔར།
༤ བྱིན་རླབས་ བདེ་དཔར།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱ་བ། 251 ལ་ཞུགས་པར་རབ་བསམས་ནས།།’ གསུང་གི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་1

ཙམ།།”2

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ཀྱང་གཞག་ཏུ་3

ཡོད་དེ། གསུང་གཅིག་ཉིད་
དུ་གསུངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར། འདྲི་བ་ཀུན་ལན་ཅིག་ཅར་4

དུ་འདེབས་པར་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བྱིན་གྱིས་
བརླབས་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན།། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་གིས་མཚོན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། བདག་གི་ཚིག་ཀྱང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསུང་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་། བདག་ཆོས་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤོག་ཅེས་པའོ།། དེ་ནས་ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་སོགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་གཟུང་བ་5

ཡིན་ལ། སྔགས་དོན་ནི། ཝཱ་ཀ་
ཞེས་པ་གསུང་ངམ་ངག་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་སྔར་བཞིན་ནོ།། གསུམ་པ་ཐུགས་བྱིན་བརླབ་6

ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་སྤྱན་དྲང་བ་ནི། རང་གི་སྙིང་གར་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི།7

ཞེས་པ་ནས། རང་ཉིད་གནས་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་8
བར་གྱིས་བསྟན་པར་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་ལ། གསོལ་བཏབ་ཀྱི་དོན་ནི། མཱ་མ་

༡ རླབས་པ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་
གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གོས་དཀར་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད།།’ ‘ལྕེ་ལ་ཞུགས་པར་རབ་བསམས་ཏེ།།’ ཞེས་གསལ།
༣ བཞག་ཏུ་ བདེ་དཔར།
༤ གཅིག་ཆར་ བདེ་དཔར།
༥ བཟུང་བ་ བདེ་དཔར།
༦ བྱིན་རླབས་ བདེ་དཔར།
༧ འབྱུང་བའི། བདེ་དཔར།
༨ ཞེས་པའི་ བདེ་དཔར།

252 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ཀཱི་1

ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པས་ན་དཔལ་ལྡན། མཚན་མའི་སྤྲོས་པས་མི་ཕྱེད་པ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐུགས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་འཆང་བའོ།། ལྷག་མ་ནི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་སྔར་བཞིན་ནོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་ནི་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་རྗེ་བླ་མས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “མཱ་མ་ཀཱི་2

ཚོགས་མ་ལུས་པ།། རྡོ་རྗེ་
ཐུགས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ‘སྙིང་གར་3

ཡང་ནི་བཅུག་ནས་སུ།། ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་
བརླབ་པ་ཙམ།།4

”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་བཞག་ཏུ་6

ཡོད་
དེ༑ མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་7

དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི།། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་ཐུགས་གང་ཡིན།། ཞེས་ ིསོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དོན་ནི་གསང་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་གསང་བའི་བདག་པོའོ།། བློ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པས་ན་བློ་ལྡན་པའོ།། ཀུན་ཏུ་8

སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟང་
ཞིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ན་ཀུན་ཏུ་9

བཟང་པོ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཐུགས་
གང་ཡིན་པ་ལྟར། བདག་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ།། དེ་ནས་

༡ མཱ་མ་ཀི་ བདེ་དཔར།
༢ མཱ་མ་ཀི་ བདེ་དཔར།
༣ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར།
༤ བརློབ་པ་བརྩམ།། བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘སྙིང་གར་ཡང་ནི་བཅུག་ནས་སུ།། ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྩམ།།’ ཞེས་གསལ།
༦ གཞག་ཏུ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༧ གཅིག་ཆར་ བདེ་དཔར།
༨ ཀུན་དུ་ དཔར་རྙིང་།
༩ ཀུན་དུ་ དཔར་རྙིང་།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱ་བ། 253 ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་སོགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་གཟུང་བ་1

ཡིན་ལ། སྔགས་དོན་ནི། ཙིཏྟ་ཞེས་
པ་སེམས་སམ་ཐུགས་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་སྔར་བཞིན་ནོ།། དོན་བསྡུ་ན་རང་གི་གནས་གསུམ་ནས་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྷ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕར་སྤྲོས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་དྲངས། ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ལ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རང་གིས་སྤྲོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་། སྤྱན་དྲངས་པའི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་2

བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་
གྱི་རྣམ་པར་ཞུ་བ། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཞུགས་པས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་རེ་རེ་བ་དང་ཐུན་མོང་བ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་རེ་རེ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཐུན་མོང་བ་དང་རོ་གཅིག་པ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་ནས་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་གཟུང་དགོས་3

ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གཞུག་
པའི་4

དོད་ཀྱང་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་(སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་གི་བྱིན་བརླབ་)ནི། རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་ ིགྱུར༑ ཅེས་5

བརྗོད་ཅིང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པའི། “ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་།”6

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་རྡོར་སེམས་ཀྱི་

༡ བཟུང་བ་ བདེ་དཔར།
༢ འཇུག་པས་ དཔར་རྙིང་།
༣ བཟུང་དགོས་ བདེ་དཔར།
༤ བཞུགས་པའི་ བདེ་དཔར།
༥ ཞེས་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༤ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་
ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་།” ཞེས་གསལ།

254 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། “དེ་ལྟར་རིགས་གསུམ་དབྱེ་བ་ཡིས།། སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ནི།། བློ་དང་ལྡན་པས་གསང་སྔགས་འདིས༑༑ སླར་ཡང་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ།། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་1

ཀོ྅ཧཾ།”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ་ཞེས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་སྒོ་གསུམ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྦྱང་བ་དང་། རང་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་ནུས་ལྡན་དུ་བྱ་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་རྫོགས་རིམ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།གཉིས་པ་(སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སྒོམ་ཚུལ་)ནི། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོར་གསལ་བའི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ‘དེ་ལྟར་རྩ་རྒྱུད་’3

ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། “རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་ལྡན་པ།། སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཅན།། སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་དམ་ཚིག་དང་།།”4

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་པར་མདོ་སྲེ་དང་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། “དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་བྱིན་བརླབས་5

ནས།།’ ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་
གནས་པའི།། མཚན་མ་དྲུག་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་

༡ སྭ་བྷ་ཝ་ཨཏྨ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༧
༣ རྩ་རྒྱུད་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༠བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣམ་པ་ཀུན་
མཆོག་ལྡན་པ་ཡི།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཅན།། སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་དམ་ཚིག་དང་།།” ཞེས་གསལ།
༥ བྱིན་རླབས་ བདེ་དཔར།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱ་བ། 255
བྱ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་མ་དྲུག་ནི་ཕྱག་མཚན་དྲུག་གོ །དེ་ཡང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ནི་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།། སྐབས་འདིའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དམ་ཚིག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་པས། ས་མ་ཏི་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་དང་། མི་ལ་ཏི་2 འདུ་བ་ལ་འཇུག་པས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་དང་འདུ་བའི་གནས་ཡིན་པས་དམ་ཚིག །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་པས་སེམས་དཔའ། ཡང་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མན་སྙེ་ལས། “ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་འགྲོའོ་འདུའོ་ཞེས་པ་དམ་ཚིག་གོ །”3

ཞེས་དང་། “སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།”4

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐབས་འདིའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ལ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།”5

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་
ལྟར་བདག་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརླབས།།’ ཞེས་གསལ།
༢ མཱ་ལི་ཏི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༢ན༥
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༢ན༥
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“དམ་ཚིག་ལས་བྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།” ཞེས་གསལ།

256 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐུགས་ཀར་1

ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་
དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “སྙིང་གའི་དབུས་ན་གནས་པ་ཡི།།’ ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཏིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི།། ཡི་གེ་ཧཱུཾ་ནི་དེ་རུ་དགོད༑༑2

”3

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དམར་པོར་བྱེད་
པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་འདུས་པའི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་འགའ་ཞིག་ལས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཉིས༑ མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའ་རིགས་ཅན་དུ་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་ ིརང་འདྲར་གསུངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་འདྲའི་དོན་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འདྲ་བ་དགོས་ན། སྐབས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ལུས་ལ་ཡང་ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་དགོས་པར་ཐལ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་དེ་ལྟར་འགོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འདྲ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱིས་འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སེར་པོ་དང་། གཤེད་དམར་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་མི་མགོ་སེར་པོས་མཚན་པ་དང་། བདེ་མཆོག་ཁ་ཅིག་ལ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དཀར་པོ་བྱེད་པ་ཚད་ལྡན་

༡ ཐུགས་ཁར་ བདེ་དཔར།
༢ འགོད། བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
‘སྙིང་གའི་དབུས་སུ་ཕྲ་མོ་ཡི།།’ ཞེས་གསལ།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱ་བ། 257
དུ་མས་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ།། དེས་ན་རང་ལུགས། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་རང་སྣང་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འཁྱུད་པ། ཁ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་1

དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྷ་བྱ་2

ཀིརྟི་དང་། ཨ་བྷ་ཡཱ་3

ཀ་

རས་མཛད་པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། “དེའི་སྙིང་གར་4

ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཕྱག་གཉིས་
པ་མདོག་དམར་པོ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་བསམས་ནས༑”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་གའི་དབུས་སུ་ཕྲ་མོ་ཡི།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཕྲ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།”6

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་ཡིག་སྒོམ་དགོས་7

ཏེ། རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་

༡ བསྒོམ་ བདེ་དཔར།
༢ དེ་ལྟར་ཡང་བྷ་བྱ་ བདེ་དཔར།
༣ ཨ་བྷྱ་ཡ་ བདེ་དཔར།
༤ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“དེའི་སྙིང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཕྱག་གཉིས་པ་མདོག་དམར་པོ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པར་བསམས་ནས།” ཞེས་གསལ།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༤ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཕྲ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ།།” ཞེས་གསལ།
༧ བསྒོམ་དགོས་ བདེ་དཔར།

258 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

བཅུ་པ་ལས། “ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚིག །”1

ཅེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར༑ འདི་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་འདི་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་2

ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བསྒོམས་པ་3

ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། གཞིའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་4

ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱངས་ཏེ། ལམ་གྱི་སེམས་
དཔའ་སུམ་བརྩེགས་5

སུ་བསྒྱུར་ནས། འབྲས་བུའི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་6

མྱུར་

དུ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་7

པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རིགས་བདག་སྒོམ་པ་8

མདོར་བྱས་ལས་
མ་གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་བླ་མས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པ་བསྒོམ་9

དགོས་ཏེ། ལེའུ་བཅུ་
གཉིས་པའི། “དབུ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་མཆོག་འཛིན་པ།།”10 ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས༑ “དབུ་རྒྱན་ཏེ་སྤྱི་གཙུག་གི་གནས་11སུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ༑ ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བའི་བདུད་རྩི་འཛག་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡི་གེ་མཆོག་གི་ཚིག་
བསམ་མོ།།” ཞེས་གསལ།

༢ བསྒྲུབ་པ་པོ་ བདེ་དཔར།
༣ གསུམ་རྩེགས་བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ གསུམ་རྩེགས་ བདེ་དཔར།
༥ གསུམ་རྩེགས་ བདེ་དཔར།
༦ གསུམ་རྩེགས་ བདེ་དཔར།
༧ ཚད་ཡིན་ བཀྲས་དཔར།
༨ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༩ ངེས་པར་བསྒོམ་ བདེ་དཔར།
ངེས་པར་སྒོམ་ དཔར་རྙིང་།
༡༠ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༠བ༤
༡༡ སྤྱི་གཙུག་གནས་ བདེ་དཔར།

རིག་མ་འདུ་བྱ་བ། 259

ཚིམ་ཞིང་མཉེས་པར་འགྱུར་བར་བསམ་མོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐུ་མདོག་
དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་དོ།། སྨྲས་པ། གཞི་ཡི་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་དྲི་མའི་ཆོས།།
ལམ་གྱི་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།།
སྦྱངས་པས་འབྲས་བུའི་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་གསུམ།།
མངོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་ཟབ་མོའ་གཏམ་འདི་བསྒྲགས།། ིབཞི་པ་(དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་) སྟོན་པ་ལ། རང་གི་སྙིང་ག་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་ཕྱུང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བརྙེས་ནས་གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ། རྣམ་པ་2

གསུམ་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ནང་ནས་འཕྲིན་ལས་ཕྱི་མ་དང་
མཐུན་པ་དང་། ཁྱད་པར་སྔོན་བྱུང་ལ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་3

ཐོག་མར་གཟུངས་དཀྱིལ་
སྤྲུལ་ཏེ་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་བཀོད་པ་མཛད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྲོས། སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་པ་ཁོ་ན་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་4

དང།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འཐོབ་པར་5

བསྟན་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༢ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “དབུ་རྒྱན་ཏེ་སྤྱི་གཙུག་གི་གནས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བའི་བདུད་རྩི་འཛག་པས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་ཚིམ་ཞིང་མཉེས་པར་འགྱུར་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།” ཞེས་གསལ།
༢ སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ གསུང་བའི་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༥ ཐོབ་པར་ བདེ་དཔར།

260 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྲེ་ལས། “ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར༑ ལེའུ་དང་པོར་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་ ིཔར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོ་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ༑ འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།”1

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་
ཆད་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་དེ་སྤྲོས། སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་པར་སྒོམ་པ་2

ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན། དེ་ནས་
ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་3

ནི་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་ལ་བཞུགས་པ་དང་ཆོས་
མཐུན༑ དེ་ནས་སྔགས་བཟླ་བ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་ཞིང་དེར་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་ཚད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་ཏེ་བཞེངས་པ་ནི། སླར་ཡང་ཐུགས་རྒྱུད་ཚད་མེད་4

བཞིས་བསྐུལ་ཏེ་ཞིང་གཞན་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནོ་ཞེས་སྙན་པ་བརྗོད་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་བསྲེས། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའ་ཚུལ་ ིརྡོ་རྗེ།། ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའ་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ། ིའདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།” ཞེས་གསལ།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མེད་ བདེ་དཔར།

རིག་མ་འདུ་བྱ་བ། 261

དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་མཆོད་པ་ནི་ཞིང་དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་བདག་གིར་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་།1

འདུ་བྱ་རྒྱུའི་རིག་མ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་
དེ༑ ཐབས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ལ་རྒྱ་གདབ་2

པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། “རྡོ་རྗེ་འདིས་ནི་གདབ་པ་ཡིས།།’ དེས་ན་ཕྱག་རྒྱར་བརྗོད་པར་བྱ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲ་དང་ནུ་མར་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལས་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སམ། མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རིགས་ལྔའི་སྒྲུབ་པ་པོ་སོ་སོས་གཙོ་བོར་བསྟེན་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྨེ་ཤ་4

ཅན། བཙོ་
བླག་5

མཁན། ཕྲེང་རྒྱུད་མཁན། གར་མཁན། བཟོ་བྱེད་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དང་ལྔ་ཡོད། དྷཱུ་ཏཱིའི་6

མར་སྣའི་དབྱིབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་པདྨ་ཅན་སོགས་རིགས་བཞི། ལམ་མཐོ་
དམན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྔགས་སྐྱེས། ཞིང་སྐྱེས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མོ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཉིད། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱས་པ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཅིང་7

བྱང་སེམས་འཕོ་མེད་དུ་ཕཊ་ཡིག་
གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ནུས་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་
༡ ཡིན་ཅིང་། བདེ་དཔར།
༢ རྒྱས་གདབ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་དང་པོ་ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༦ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་འདིས་ནི་གདབ་པ་ཉིད།།’ ཅེས་གསལ།
༤ རྨེ་ཤ་ བདེ་དཔར།
༥ བཙོ་ལག་ བདེ་དཔར།
༦ དྷི་ཏིའི་ བདེ་དཔར།
༧ བརྟན་ཞིང་ བདེ་དཔར།

262 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཤེས་པས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “སྨེ་ཤ་1

ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ།། བུ་མོ་ཨུཏྤལ་མཐིང་ཁའི་2

མདོག །མིག་ཡངས་དམ་
པ་རྙེད་ནས་ནི།། མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་3

ལེགས་པར་བསླབས།། སྒྲུབ་པ་པོ་4

ལ་ཤིན་
ཏུ་མོས།།”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་ིའགྲེལ་པ་ལས། “དེ་ཡང་འཁྱུད་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། སེན་མོ་འདེབས་པ་དང་། སོ་འདེབས་པ་དང་།6

ཡང་དག་པར་སྐྱོད་པ་7

དང་། སིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་བྱ་
བ་བྱེད་པ་དང་། སྟེང་ན་འདུག་པ་དང་བརྒྱད་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བརྒྱད་བརྒྱད་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ།”8

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཕྱག་རྒྱར་མ་
ཟད་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཧེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། “རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་ཆོས༑༑’ ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་བགྲོད་འགྱུར་དང་།། ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཚུལ།། དམྱལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད།།”9

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་
ཀ་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། རྡོར་

༡ རྨེ་ཤ་ བདེ་དཔར།
༢ མཐིང་ཀའི་ བདེ་དཔར།
༣ གཞག་ཅིང་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒྲུབ་པ་པོ་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྨེ་ཤ་ཅན་ནི་བདག་ཉིད་ཆེ།། བུ་
མོ་ཨུཏྤལ་མཐིང་གའི་མདོག །མིག་ཡངས་དམ་པ་རྙེད་ནས་ནི།། མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསླབ།། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས།།” ཞེས་གསལ།
༦ སོ་འདེབས་དང་། བདེ་དཔར།
༧ བསྐྱོད་པ་ བདེ་དཔར།
༨ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༩ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག མངོན་འབྱུང། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༦བ༢ ལས་བྱུང་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣལ་
འབྱོར་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་འཆོས།།’ ཞེས་གསལ།

རིག་མ་འདུ་བྱ་བ། 263

སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “ཡང་ན་སྙིང་ག་1

ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་

སྤྲུལ་ཏེ།”2

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “སྙིང་གར་3

གནས་པའི་ལྷ་མོ་ཆེ།། རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་འབེབས་བྱེད་མ།། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་སྐྱེད་མ།།4

རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་མོར་གྲགས།།”5

ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར༑ དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ཐོག་མར་སྨེ་ཤ་6

ཅན་ནམ་གདོལ་པའི་བུ་མོའ་ིརྣམ་པར་སྙིང་ག་7

ནས་འབྱིན་དགོས་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “བསམ་པས་8

རང་

གི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་སྤྲོ་བའམ་ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུ་མོ་བླངས་ལ།”9

ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར༑ དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཅི་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ལ་ལྷ་ཉེར་དགུ་འགོད་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “ཨོཾ་ནི་སྤྱི་བོར་བསམ་པར་བྱ།།’ ཞེས་པ་ནས། ‘རྐང་པ་གཉིས་ལ་ས་ཡི་ནི།། ས་འཛིན་ལྷ་མོ་གཞག་པར་བྱ།།”10 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇམ་དཔལ་སོགས་ལྷ་གསུམ་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་མི་འགོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ལ་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་དུ་ཡང་ཡུམ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་
༡ སྙིང་ཀ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༢ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“ཡང་ན་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ།” ཞེས་གསལ།
༣ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར།
༤ བསྐྱེད་མ།། བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཏ ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༣བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྙིང་ལ་གནས་པའི་ལྷ་མོ་ཆེ།།
རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་མཛད་ཡུམ།། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་མོར་བ་ཤད།།” ཅེས་གསལ།
༦ རྨེ་ཤ་ བདེ་དཔར།
༧ སྙིང་ཁ་ བདེ་དཔར།
༨ བསམས་པས་ བདེ་དཔར།
༩ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༦ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “སེམས་ལས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་སྤྲོ་བའམ། ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུ་མོ་བླངས་ལ།” ཞེས་གསལ།
༡༠ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༣

264 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ལྟར་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་རློབ་དགོས་1

ཏེ། བྱིན་གྱིས་རློབ་ཚུལ་2

གསལ་བར་མདོར་
བྱས་དང་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། “དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱར་བས།། སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཡི་གེ་ཧཱུཾ་དང་ཨོཾ་དག་དང་།། ‘ཨཱཿདང་ཕཊ་ཀྱང་རབ་བརྟག་བྱ།།’ འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཁྱབ་པ་ཡི།། ‘པདྨོ་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ།།”3

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་སྔོན་བྱུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལྟར་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ཚེ་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། “དེ་འོག་སྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་4

བྱ།། ‘ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་ནུ་རཱ་ག་
ཎ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་5

ཀོ྅ཧཾ།’ རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་ལེགས་འཆང་སྟེ།། ‘ཧཱུཾ་གི་གླུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱོད་པར་བྱ།།’ རང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ཕྱུང་བའི་ཚེ།། དེས་ནི་ཕཊ་ཀྱི་གསང་སྔགས་བརྗོད་པར་བྱ།།”6

ཞེས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཟུང་བའི་འོག་ཏུ་རྡོ་
རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཧཱུཾ་གླུར་བླངས་ཏེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་དོན་ཨ་ནུ་རཱ་ག་ཎ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ༑༑ དེ་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་ནས་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “ཕྱུང་ནས་སླར་ཡང་སྔགས་པས་ནི།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་ནས་ནི།། གསང་སྔགས་འདི་ནི་
༡ བརླབ་དགོས་ བདེ་དཔར།
༢ བརླབ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༠བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་དྲུག་
པ་གཉིས་ཅུང་་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཕཊ་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ།།’ ‘རྡོ་རྗེ་པད་མོ་བསྒོམ་པར་བྱ།།’ ཞེས་གསལ།
༤ བསྒྲུབ་པ་ཙམ་པར་ བདེ་དཔར།
༥ སྭ་བྷ་ཝ་ཨཏྨ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་སྔགས་དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་ནུ་རཱ་ག་ཎ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།’ ‘ཧཱུཾ་གི་གླུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱོད་བྱ་ཞིང།།’ ཞེས་གསལ།

རིག་མ་འདུ་བྱ་བ། 265

བརྗོད་པར་བྱ།། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་པཱུ་ཛ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་1

ཀོ྅ཧཾ།”2

ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་འཛིན་དགོས་ཏེ། སྔོན་བྱུང་ལ་སྔགས་འདི་གསུང་བ་པོ་དོན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔགས་དོན་ནི། པཱུ་ཛ་3

ནི་མཆོད་པ། ལྷག་མ་
རྣམས་ནི་སྔར་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔགས་དང་པོའ་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ ིཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་ཞེས་པ་དང་། སྔགས་གཉིས་པའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་ཞེས་པའོ།།
མདོར་ན་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས། ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པ་སོགས། སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞི་ཅི་རིགས་པའི་རོལ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྔགས་བརྗོད་ཅིང་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གཟུང་།4

དེའི་རྗེས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཧཱུཾ་གླུར་བླངས་ཤིང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་5

བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་
དུ་ཕབ་པ་ཕཊ་ཡིག་གིས་བཀག་ནས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བར་བྱས་ལ་བདེ་ཆེན་དྲངས། དེས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པར་6

བྱེད་ཅིང་དེ་འདྲ་7

བའི་བདེ་ཆེན་
དེས་རང་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཚིམ་ཞིང་མཉེས་པར་བསམས་ལ། ཕཊ་བརྗོད་ཅིང་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། ཚུལ་འདི་ལྟར་བསྒོམས་པ་8

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་བརྟེན་པའི་
༡ པཱུ་ཙྪ་བཛྲ་སྭ་བྷ་ཝ་ཨཏྨ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༡
༣ པཱུ་ཙྪ་ བདེ་དཔར།
༤ བཟུང་། བདེ་དཔར།
༥ འཇུག་སྟེ་ བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་པར་ བདེ་དཔར།
༧ དེ་འདྲའི་ བདེ་དཔར།
༨ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

266 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་དང་༑ རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་ལས་འདས་པའི། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཉོན་མོངས་ལམ་བྱེད་དང་འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་སྨིན་བྱེད་བླ་ན་མེད་པ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་པ་པོའ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱངས་ནས་སྐུ་གསུམ་དང་དང་པོར་སྦྱོར་བའི་རྣལ་ ིའབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ། རྣོན་པོའ་དུག་གིས་འཚོ་བའི་སྲོག་སྟེར་ཞིང་།། ིའབར་བའི་མེ་ཡིས་ཟླ་ལྟར་བསིལ་བ་ལྟར།།
མི་བཟད་1

ངན་འགྲོའ་རྒྱུ་ཡིས་སྐུ་གསུམ་གྱི།། ིའདོད་དགུའི་མཆོག་སྦྱིན་ལམ་འདི་རྨད་དུ་བྱུང་།།
གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་༑ དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།།
དང་པོ་(དངོས་)སྟོན་པ་ལ། ཡུམ་གྱི་པདྨར་བབས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད། ཅེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་སྲེ་ལས་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་དང་པོ་སྦྱོར་བར་བཤད་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་པ་མན་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་དང་པོའ་སྒྲོན་གསལ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་སྒྱུར་བ་ ི 2

དང་

པོ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་

༡ མི་ཟད་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒྱུར་བ་ བདེ་དཔར།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 267

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་སྒོམ་པ་1

འགལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
སྒོམ་པ་2

གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་སྒྱུར་བ་3

དེ་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག །‘དེ་དཀྱིལ་འཁོར་4

རྒྱལ་མཆོག་
གི་ཡང་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་5

མ་སོགས་ལྷ་ལྷག་མ་
སོ་གཅིག་འབྱིན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་འབྱིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་བྱ།།”6

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒོ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་ཆོག་7

རྫོགས་པར་བྱས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་
མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པའི་8

ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒོ་བདུན་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་པ་9

ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་དང་པོ་
ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་གཞག་ཏུ་10ཡོད་དེ། ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཐིག་ལེ་ཆ་གཅིག་བྷྲུཾ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་དང་། ཐིག་ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས། དེ་ནས་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས། “ཆ་གཉིས་
༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒྱུར་བ་ བདེ་དཔར།
༤ དཀྱིལ་འཁོར་ བདེ་དཔར།
༥ རེག་རྡོ་རྗེ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ཏིང་འཛིན་
གནས།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་མཛད།།” ཅེས་གསལ།
༧ བསྐྱེད་ཆོག་ བདེ་དཔར།
༨ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༩ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༡༠ བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་བཞག་ བདེ་དཔར།

268 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པ་ནི་དགུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད།།”1

ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་རང་རང་གི་སྐྱེད་
སྔགས་2

ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤེལ་བ་སོ་གཉིས། དེ་ལས་ཕྱག་མཚན་སོ་གཉིས། དེ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་སྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེད་པའི་3

སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་སྔགས་4

ནི་ལྷ་
རང་རང་གི་ས་བོན་འབྲུ་གསུམ་དང་སྤེལ་བའམ་མཚན་སྔགས་འབྲུ་གསུམ་དང་སྤེལ་བ་གང་རུང་བྱས་པས་ཆོག་སྟེ། དང་པོ་ནི་མདོར་བྱས་ལས། “མཻཾ་ཐླཱིཾ་5

ས་བོན་ལས་
བྱུང་བ།། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་ཉིད།། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཤར་དུ་བསྒོམ།།”6 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས། “རང་གི་སྔགས་བཛྲ་དྷྲྀཀ་7

ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་”8

ཞེས་པས་བསྟན་པ་
གང་ཞིག །དེ་གཉིས་དགོངས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྒོ་གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་དབྱུང་བའི་ཚུལ་བཞག་ཏུ་9

ཡོད་དེ། ཡུམ་གྱི་པདྨར་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་སྙིང་གར་10དྲངས་པ་ལྷ་རང་རང་གི་མཚན་སྔགས་ཀྱིས་འབྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།11 མདོར་བྱས་ལས། “པྲཛྙཱནྟ་ཀྲྀཏ་12སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་།།”13 ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༦ གཞུང་དུ་ལྷ་མོ་བཞིས་
ཞུས་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དེར་མ་རྙེད་པས་‘འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་’དུ་དྲངས་པ་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།
༢ བསྐྱེད་སྔགས་ བདེ་དཔར།
༣ བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ བསྐྱེད་སྔགས་ བདེ་དཔར།
༥ ཐླིཾ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣམ་བུར་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་
གྱིས་དབྱུང་།། མཻཾ་ཐླིཾ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ།། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་གཉིས།།” ཞེས་གསལ།
༧ དྷིཀ་ བདེ་དཔར།
༨ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༥ན༣
༩ གཞག་ཏུ་ དཔར་རྙིང། བཀྲས་དཔར།
༡༠ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར།
༡༡ འབྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་དཔར།
༡༢ པྲཛྙཱ་ཏ་ཀྲྀཏ་ བདེ་དཔར།
༡༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “པྲཛྙཱ་དྷྲིཀ་སྔགས་ཀྱིས་

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 269

མཚོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་སླར་བྱོན་རང་གི་མདུན་ན་འདུག་པ་རང་གི་སྙིང་གར་1

ཞུགས་པས་རང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “སླར་
ཡང་རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ་ཡི།། སྤྱན་སྔ་རུ་ནི་འདུག་པར་གྱུར།།’ སྔགས་པས་དེ་ཡི་སྙིང་ག་2

རུ།། རྗེས་ཞུགས་བདག་ཉིད་རྣམ་བསྒོམས་པས།། སྔ་མའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་གྱུར་ནས༑༑ ‘ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་གནས་ལ་བཞུགས།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སློང་ཇི་
ལྟ་བུས་འབྱིན་པ་ཡང་བཞག་ཏུ་4

ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྙིང་རྗེ་
ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་སོགས་སྦྱང་བྱ་དེ་དང་དེ་རྣམས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྣམ་སྣང་སོགས་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོར། “ཞེ་སྡང་གི་རིགས་ཀྱི་སྔགས་མཆོག་གི་སྙིང་པོའ་སྙིང་པོ་འདི་ཕྱུང་ངོ་།།” ི 5

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཛད་པའི་སྒོ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤྲོས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་སོགས་སྤྱི་མཛད་དང་། སེམས་ཅན་ཞེ་སྡང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྡང་སྦྱོང་བ་སོགས་སྒོས་མཛད་རྣམས་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་ལྷག་མ་བཞི་པོ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་གང་བའི་སྤྲུལ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་བསམ་པ་ནི་བསྡུ་བའི་སྒོ། རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་བསམ་པ་ནི་འདྲེས་པའི་སྒོ། ལྷ་སོ་སོའ་རིགས་བདག་ཡབ་ ིདབྱུང་བ།།” ཞེས་སོ།།
༡ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར།
༢ སྙིང་ཁ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་
བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སླར་བྱོན་རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ་ཡི།། སྤྱན་སྔ་རུ་ནི་འདུག་པར་འགྱུར།།’ ‘ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་གནས་སུ་ཞུགས།།’ ཞེས་གསལ།
༤ གཞག་ཏུ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༢ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞེ་སྡང་གི་རིགས་ཀྱི་
སྔགས་མཆོག་གི་སྙིང་པོའ་སྙིང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལས་ཕྱུང་ངོ་།།” ཞེས་གསལ། ི

270 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བ་ནི་དབང་བསྐུར་བའི་སྒོ། སླར་བྱོན་ནས་རང་རང་གི་གདན་ལ་འགོད་པ་ནི་གནས་སུ་འགོད་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ། ལྷའི་སྐྱེད་ཆོག་1

གཙོ་བོ་འཕོ་ཚུལ་དང་
བཅས་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ། ཞལ་ཕྱག་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ། ལྷའི་གྲངས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ།། དང་པོ་(ལྷའི་སྐྱེད་ཆོག་གཙོ་བོ་འཕོ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་)ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པ་འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་གདབ་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཐུགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་སྐུ་ཕྱག་ཆེན། འོད་ཟེར་གྱི་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་པ་ནི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་3

རྒྱས་འདེབས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིར་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུད་འདིར་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ༑ དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་སོགས་ལས་དམ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཕྱག་ཆེན་གསུམ་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོགས་པ་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “གསོལ་པ། གལ་ཏེ་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྷའི་སྐུ་སྐྱེད་པར་4

འགྱུར།”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྐྱེད་ཆོག་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་
བཏབ་པ་འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་པའོ།།” ཞེས་གཞུང་དུ་མདོར་བྱས་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་བརྗོད་པ་འདི་མི་གསལ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་མདོ་བསྲེ་ལས་ཞེས་གསལ་བ་བཞིན་དེ་ཁུངས་སུ་བཀོད་ཡོད།
༣ དེ་རྣམས་ཀྱི་ བདེ་དཔར།
༤ བསྐྱེད་པར་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 271

དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། “བཀའ་སྩལ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྷའི་སྐུ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ།། བཙུན་མོ་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ༑༑ སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།། གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་1

ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས། འདིའི་
དོན་ནི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐུ་ཕྱག་ཆེན། བཙུན་མོ་དམ་རྒྱ། གསུང་ས་བོན་ཆོས་རྒྱ། ལྷའི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་སྤྲོས་ཏེ་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་ལས་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ངེས་གཟུང་3

ཅན་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར༑ ཞེས་པའོ།། འོ་ན་བཙུན་མོ་དམ་རྒྱར་འཇོག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ༑ བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཙུན་མོའ་སྒྲས་སྟོན་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ ིའདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་མཚོན་པའི་ཕྱག་མཚན་ལའང་བཙུན་མོའ་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ིགཙོ་བོ་འཕོ་ཚུལ་གྱི་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ནི། སྤྱིར་དཔལ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ།4

ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ། མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ། ལུས་
དཀྱིལ་གྱི་གཙོ་བོ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་ལྷག་མོས་དང་ལུས་དཀྱིལ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཕོ་བ་མེད་དེ། དང་པོ་ཡིན་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཉིས་པ་ཡིན་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གའི་སྐབས་སུ་མི་འཕོ་བར་རྡོ་

འདྲ་སྟེ། “གསོལ་པ། གལ་ཏེ་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་ན་འདི་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར།” ཞེས་གསལ།
༡ བསྒྲུབ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༣
༣ ངེས་བཟུང་ བདེ་དཔར།
༤ ལྔ་སྟེ། བདེ་དཔར།

272 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

རྗེ་འཆང་ཁོ་ནས་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་བྱང་ལྔའི་སྐབས་སུ་འཕོ་བ་དང་། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་གོང་ཙམ་ནས་འཕོ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་འཕོ་བ་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་འཕོ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། བསྙེན་དུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཕོ་བ་ནི་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་རྣམས་སུ་ངེས་ཤིང་། སྒྲུབ་དུས་1

ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་
པར་འཕོ་བ་ཡོད་དོ།། ལུགས་འདི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་འཕོ་བ་ན་ལྷ་གང་གཙོ་བོར་སོང་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་དགོད་བྱའི་2

ལྷ་

གྲངས་སོ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་སོང་བའི་ཚེ་རྣམ་སྣང་ཡབ་ཡུམ་དབུས་སུ་འགོད། རྣམ་སྣང་དང་སྤྱན་མའི་ཤལ་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་3 མ་འགོད་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིམ་ཏོག་ལས། “གལ་ཏེ་རྒྱལ་གཞན་དབུས་མར་གྱུར།། དེ་ཡི་གནས་ལ་མི་བསྐྱོད་འགྱུར།། ‘གང་ཚེ་འཁོར་གཙོ་སངས་རྒྱས་གྱུར༑༑ ཕྱུང་བ་དེར་ནི་བསྟིམ་པར་བྱ།།”4

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(ཞལ་ཕྱག་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་)ནི། ཁོ་ན་རེ། འདུས་པ་འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་5

ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་མང་པོར་ལྷ་ཕལ་ཆེར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། འདིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
༡ བསྒྲུབ་དུས་ བདེ་དཔར།
༢ འགོད་བྱའི་ བདེ་དཔར།
༣ རེག་རྡོ་རྗེ་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣ་ཨཱ་ཀར་ཤཱནྟི། སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༢༨བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་
ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གང་ཚེ་འཁོར་གཙོ་སངས་རྒྱས་འགྱུར།། ཕྱུང་བ་དེ་ནི་བསྟིམ་པར་བྱ།།’ ཞེས་གསལ།
༥ འགོད་བྱའི་ བདེ་དཔར།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 273

ཡང་དག་ཅིག་1

ཡོད་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དོགས་པ་འགོད་པ་ཡིན་
ཏེ༑ རྣམ་གཞག་ལས། “གསོལ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལས་ནི་ཞལ་གཅིག་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་
གཞག་ལས། “བཀའ་སྩལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་འདི་བཤད་པ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས།”3

ཞེས་སོགས་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའ་ངེས་དོན་སྟོན་པའི་ལུང་ ིརྣམས་དྲངས་སོ།། དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའ་ངེས་དོན་ལ་འོད་ཟུང་གཉིས་ལས་གཙོ་ ིབོ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་དང་། འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་ཡོད་པ་གཉིས་ངེས་དོན་ནམ་མཚོན་དོན་འདྲ་བ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ལ་མཚོན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལག་པ་གཡས་པ་དང་ཞལ་གཡས་ཀྱིས་ཐབས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། ལག་པ་གཡོན་པ་དང་གཡོན་ཞལ་གྱིས་ཤེས་རབ་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ལག་པ་གཉིས་སོར་མོ་བསྣོལ་བའི་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་། ཞལ་གཡས་གཡོན་གཉིས་གང་ལ་སྦྱར་བའི་རྩ་ཞལ་གྱིས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།4

ལུང་སྟོན་ལས། “ཕན་
ཚུན་སྦྱོར་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས།། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག །ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་འགུགས།། སྐྱབས་གསུམ་དེ་ཉིད་
༡ ཡང་དག་གཅིག་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༤
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “བཀའ་སྩལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་འདིའི་དོན་བཤད་པའི་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས།” ཞེས་གསལ།
༤ མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་དཔར།

274 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

གསུམ་ཡིན་ཏེ།། སྐུ་གསུམ་རྣམ་པར་ཐར་གསུམ་གྱི།། ‘ཞལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་མདོག་གསུམ་ཡིན།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱག་དྲུག་གི་མཚོན་དོན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་
གསལ་བར་མ་གསུངས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག །ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་སུམ་ཚན་གཉིས་མཚོན་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཤ་ཁྲག་ལྤགས་གསུམ༑ ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་རྐང་རུས་ཁུ་བ་སྟེ་སྦྱང་གཞིའི་ཆོས་དྲུག་མཚོན་ཟེར་རོ།།གསུམ་པ་(ལྷའི་གྲངས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་)ནི། རྣམ་གཞག་ལས། “གསོལ་པ། འདིར་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་འགོད་པ་སློབ་དཔོན་སྣ་ཚོགས་པའི་གཞུང་འཇིག་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་པར་འགྱུར།”2

ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕགས་ལུགས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་3

ལྷ་གྲངས་སོ་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་
ཡང་དག་ཅིག་4

འགོད་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱིར་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་སློབ་དཔོན་སྣ་
ཚོགས་ཀྱི་བཞེད་པས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་གཞག་ལས། “སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།། ལུང་དང་རིགས་པ་5

སོ་སོར་བཤད་པར་བྱའོ།།”6

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ལུང་དང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་
ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཞལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་མདོག་གསུམ་ཡང་།།’ ཞེས་གསལ། གཞུང་དུ་ལུང་སྟོན་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྙེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་ཞེས་གསལ་བ་བཞིན་ཁུངས་སུ་བཀོད་ཡོད།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “གསོལ་པ། འདིར་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་དགོད་པ་སློབ་དཔོན་སྣ་ཚོགས་པའི་གཞུང་འཇིག་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་པར་འགྱུར།” ཞེས་གསལ།
༣ འགོད་བྱའི་ བདེ་དཔར།
༤ ཡང་དག་གཅིག་ བདེ་དཔར། བཀྲས་དཔར།
༥ རིག་པ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།། ལུང་དང་རིགས་པས་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱའོ།།” ཞེས་གསལ།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 275

རིགས་པ་1

ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འཕགས་ལུགས་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་འདུས་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆོས་ཅན། ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་2

བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་ལྷ་རྫོགས་པར་དགོད་པའི་3

གཞིར་
གྱུར་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན། ཞེས་པའི་རིགས་པ་4

ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་ཅིང་།5
མཐུན་དཔེ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྡོར་ཕྲེང་6

ལས། “རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ།།
རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།།”7

ཞེས་སོགས་སོ།། ཚུལ་འདི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་ཅེས་8

བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་
ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་གཉིས། ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་༑ ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དང་པོ་(ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་)ལ་ལྔ། ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར། བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར། ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་བའི་ངོར་བཞེངས་པ། དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ། ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཆོ་གའོ།། དང་པོ་(ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། ཕྲ་མོ་སྒོམ་པའི་9

སྐབས་གཉིས་ཡོད་དེ། དཀྱིལ་

༡ རིག་པ་ བདེ་དཔར།
༢ འགོད་པར་ བདེ་དཔར།
༣ འགོད་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ རིག་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒྲུབ་ཅིང་། བདེ་དཔར།
༦ རྡོར་འཕྲེང་ བདེ་དཔར།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྐུ་
ལ་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།།” ཞེས་གསལ།
༨ ཞེས་ བདེ་དཔར།
༩ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།

276 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་གྱི་རགས་པ་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་དང་། རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚམས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའ་སྐབས་སུ་བསྒོམས་པ་ ི 1

ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། སྟེང་སྒོར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་བྱིང་བ་གཅོད་ཅིང་། འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་རྒོད་པ་གཅོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཚམས་སུ་བསྒོམས་པ་2

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་རྟེན་ཤིན་ཏུ་
ཕྲ་བ་ལ་སེམས་གནས་བརྟན་པོ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གཉིས་རགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གཅོད་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཕྲ་མོ་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བའི་ཕྲ་མོ་ལ་དགོངས་ཀྱི། ཕྲ་མོ་ཙམ་ནི་མཚམས་འདིར་དང་པོ་ནས་སྒོམ་དགོས་3

ལ། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་4

ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྩ་ཞལ་གྱི་སྣ་རྩེར་ཉི་གདན་སྲན་མ་ཕྱེད་གཤགས་5

ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྡོ་
རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ཡུངས་ཀར་6

གྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་ཞིག་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོར་བལྟས་
ནས་སྒོམ་ཞིང་།7

དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེའི་བུ་གར་ཉི་གདན་ལ་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོ་ཡུངས་འབྲུ་
ཙམ་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་མ་རྙེད་བར་དུ་སྒོམ་པ་8

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ།
སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྲོས།
༡ སྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་དགོས་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༥ ཕྱེད་བཤགས་ བདེ་དཔར།
༦ ཡུངས་དཀར་ བདེ་དཔར།
༧ བསྒོམ་ཞིང་། བདེ་དཔར།
༨ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 277

སླར་ཡང་གོ་རིམ་1

མ་འཆོལ་བར་བསྡུ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱག་མཚན་ལྷ་སྐུར་
བསྒྱུར་ནས་སྔར་བཞིན་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་ཅིང་། མཐར་འཇོག་པ་ན་རྩ་བའི་དམིགས་རྟེན་སྣ་བུག་ནས་དྲངས་ཏེ་སྙིང་གར་2

ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་བསྡུ། དེ་བཞིན་དུ་གསང་
བའི་སྣ་རྩེའི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱས་ཏེ། ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕྱུང་བའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སྒོམ་
པ་3
ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་བུའི་ཚུལ་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། དེའི་ནང་གི་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་སྔར་བཞིན་ཚ་བོའ་ཚུལ་དུ་སྤྲོས་ ིཏེ་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།4

རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། “རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་
ལྔ༑༑ ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚད་ཙམ།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་དུ།། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།། ‘རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྤྲོ༑༑”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐར་འཇོག་པའི་ཚེ་སྙིང་གར་བསྡུའོ།། གཉིས་པ་(བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་)ལ་གཉིས། ཡིད་བཟླས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང་། ངག་གི་བཟླས་པའོ།། དང་པོ་(ཡིད་བཟླས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་)ནི། ལྕེ་དང་མཆུ་མི་འགུལ་ཞིང་སྒྲ་སྤངས་པའི་ཡིད་བཟླས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྡོར་བཟླས་ཡིན་ཏེ། དཔལ་འབྲས་རྡོ་རྗེས། “རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གིས་བཟླས་བྱས་ཏེ།། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་སྒྲ་སྤངས་པ།།”6

ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

༡ གོ་རིམས་ བདེ་དཔར།
༢ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༦ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ན་སྤྲོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོང་མི་སྤྲོ།།’ ཞེས་གསལ།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི ཤྲཱི་ཕ་ལ་བཛྲ། ཀུན་དུ་བཟང་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༧༩ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ི
“རྡོ་རྗེ་ཚིག་གིས་བཟླ་བྱ་སྟེ།། རྡོ་རྗེ་ཚིག་ནི་སྒྲ་སྤངས་པ།།” ཞེས་གསལ།

278 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ལེའུ་བདུན་པར། “སློང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླ་སྟེ།།”1

ཞེས་སོགས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པས་
ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(ངག་གི་བཟླས་པ་)ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། དམ་ཚིག་གི་བཟླས་པ། དོ་ལིའི་བཟླས་པའམ་ཁྱོགས་ཀྱི་བཟླས་པ། ཁྲོས་པའི་བཟླས་པ། ཁྲོ་བོའ་བཟླས་པ། གོང་བུའི་བཟླས་ ིཔ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་(དམ་ཚིག་གི་བཟླས་པ་)ནི། བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་ཞེས་སོགས་དཀྱུས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྲོ་བསྡུ་ལ་དམིགས་ནས་ཟློ་བ་2

སྟེ།
སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་གི་བཟླས་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་(དོ་ལིའི་བཟླས་པའམ་ཁྱོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་)ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྩ་སྔགས་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས། སྐུའི་དབྱིབས་བརྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་འཐོན།3

ཡུམ་གྱི་དབུ་མའི་ལམ་ནས་བརྒྱུད་དེ་ཞལ་ནས་བྱུང་། རང་
གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པར་བསྒོམས་ནས་ཡི་གེ་ལྷོད་ཅིང་ཞི་བའི་རྣམ་པར་བཟླ་བ་ནི་ཕྲེང་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པའོ།།
(གསུམ་པ་)ཁྲོས་པའི་བཟླས་པ་ནི། རང་གི་ཞལ་ནས་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་4

སྔར་

ལྟར་འཁོར་བ་ཡི་གེ་རྩུབ་ཅིང་དྲག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒོམ་པ་5

ཡིན་ཏེ། འདི་ཡང་ཕྲེང་
སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པའོ།།
(བཞི་པ་)ཁྲོ་བོའ་བཟླས་པ་ནི། སྒྲ་ཐོས་པར་བཟླ་བ་སྟེ། སྙིང་པོ་ཉེ་སྙིང་རྩ་སྔགས་ ིགསུམ་གའི་བཟླས་པའོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སློངས་མོ་ཟ་ཞིང་མི་
བཟླས་ཏེ།།” ཞེས་གསལ།
༢ བཟློ་བ་ བདེ་དཔར།
༣ ཐོན། བདེ་དཔར།
༤ ཞུགས་ནས་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 279

(ལྔ་པ་)གོང་བུའི་བཟླས་པ་ནི། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྔགས་རྣམས་མགོ་གྱེན་བསྟན་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བཟླ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུའི་བཟླས་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་ཀྱིས་འདོན་པར་དམིགས་ནས་བཟླ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་སྙེད་ཀྱི་འགྱུར་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ་དང་ལྭ་བ་པ་1

སོགས་གྲུབ་ཆེན་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཟླས་
བྱའི་སྔགས་ནི་འགྲེལ་པ་རིན་ཕྲེང་དང་། བོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་༑ མཚན་སྔགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤེལ་བ་ནི་སྙིང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡཱ་2

ཀ་རས་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་པའི་ཕྱིར། མཚན་
སྔགས་རྐྱང་པ་ཉེ་སྙིང་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་དང་པོར། “མཆོག་གི་སྙིང་པོའ་སྙིང་པོ་འདི་ ིགསུངས་སོ།། བཛྲ་དྷྲྀཀ །3

”4

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་ནི་ལྷ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་པོར་གསུངས་སོ།། རྩ་སྔགས་ནི་རྩ་རྒྱུད་དུ་ཡུམ་བཞི་དང་ཁྲོ་བོ་དགུའི་ཕྲེང་སྔགས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་ལྷག་མའི་ཕྲེང་སྔགས་རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། བསྙེན་པའི་གྲངས་ནི། གཙོ་བོ་ལ་འབུམ། འཁོར་རྣམས་དང་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་འཕྲེང་སྔགས་ཁྲི་ཕྲག་རེ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྔགས་འབུམ་བཟླ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་སྙིང་པོའ་མཇུག་ཏུ་ ི 5

ཧཱུཾ་ཧཿ6

ཨཿཛྷཻཿབཏགས་

༡ ལ་བ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ ཨ་བྷྱ་ཡ་ བདེ་དཔར།
༣ དྷྲིཀ ། བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༢ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཆོག་གི་སྙིང་པོའ་སྙིང་ ིཔོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལས་ཕྱུང་ངོ་།། པྲཛྙཱ་དྷྲྀཀ” ཞེས་གསལ།
༥ འཇུག་ཏུ་ དཔར་རྙིང་།
༦ ཧ་ བདེ་དཔར།

280 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པ་ཡིན་པར། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་བཟླས་པ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ངག་གི་ལས་སྒྲིབ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་ངག་ནུས་ལྡན་དུ་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་རབ་འབྱམས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་(ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་བའི་ངོར་བཞེངས་པ་)ནི། ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་1

རྐྱེན་
གྱིས༑ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་དགོས་ཏེ༑ མདོར་བྱས་ལས། “སླར་ཡང་སྔགས་པས་བདག་ཉིད་ནི།། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྣང་བ་སྡུད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་གླུས་བསྐུལ་བས་བཞེངས་པར་བསྒོམས་པ་3

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལས་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སླར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཞིང་གཞན་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐུལ་བའི་4
༡ འཇུག་པའི་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༦
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྐུལ་བའི་ བདེ་དཔར།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། 281

ཚིགས་བཅད་བཞིའི་ཚིག་དོན་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།བཞི་པ་(དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་)ནི། མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་པའི་སྐུས་ཞིང་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བསྟན་པ་ན། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྔར་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནོ་ཞེས་སྙན་པ་བརྗོད་པ་ལྷུར་ལེན། དེའི་འོག་ཏུ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྙེན་བཀུར་བདག་གིར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་1

འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྟོད་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བདག་ཉིད་ལ་རིགས་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ཚང་བར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བྲག་ཅའི་2 དབྱངས་བཞིན་དུ་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི། “མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ།།”3

ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་ལྔས་བསྟོད་པར་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཚིག་དོན་ཡང་འགྲེལ་པའི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བ་ལ་དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ༑ གཞན་རྣམས་ནི་རྟོགས་སླ་ཞིང་ནང་མཆོད་འབུལ་བའི་ཚེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་སུཾ་ལས་རི་རབ། མིང་མེད་ཀྵུཾ་ལས་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚོར་གྱུར་པའི་དབུས་ནས་བདུད་རྩི་བླངས་པར་མོས་ཏེ་དབུལ་བར་གདན་བཞིར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔོན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རི་རབ་ལ་སྲུབ་ཤིང་4

བྱས་

༡ འཐུན་པའི་ བདེ་དཔར།
༢ བྲག་ཆའི་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༨ན༧
༤ བསྲུབ་ཤིང་ བདེ་དཔར།

282 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

ནས་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པས་བདུད་རྩི་བྱུང་བ་ལྟར་བསྒོམས་ནས་འབུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “སྦོམ་པོ་མཐའ་ལྟག་རྩེ་སྦྱར་བས།། རྣལ་འབྱོར་རིགས་པས་རྟག་ཏུ་སྤྱད།།”1

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབུལ་བའི་རིམ་པ་ཡང་
ཕྱག་ལེན་བཞིན་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལྭ་བ་པས།2

“མཁས་པས་གྲུབ་པའི་བདུད་རྩི་མྱང་།།
དང་པོར་བླ་མར་དབུལ་བྱ་སྟེ།། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཧེ་རུ་ཀ །”3

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར༑ ཨོཾ་ཨ་མྲྀ་ཏ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་དོན་ནི་འཆི་བ་མེད་པའི་བདུད་རྩིས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་ཞེས་པའོ།། ལྔ་པ་(ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཆོ་ག་)ནི། སྒྲུབ་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེར་བསྡུ་བྱེད་དགོས་ཏེ༑ མདོར་བྱས་ལས། “རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་གཞུག །4

འཁོར་ལོ་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་གཅིག་པུ་བཞུགས།།”5

ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་
འཁོར་རྣམས་རང་ལ་བསྡུ་བ་བསྟན། གཉིས་པས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་པུ་མི་བསྡུ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རང་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐུར། སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། ཧཱུཾ་ཡིག་ཏུ་གྱུར། དེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་རང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དྲངས་ནས། རང་ལ་ཐིམ་པར་སྒོམ་དགོས་6

ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མིང་མེད་མཐེ་བོ་རྩེ་སྦྱར་
བས།། རྣལ་འབྱོར་རིགས་པས་རྟག་ཏུ་སྤྱད།།” ཅེས་གསལ།
༢ ལ་བ་པས། བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་ཝ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་གླེང་གཞི། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༦ན༢ ལས་
བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མཁས་པས་བསྒྲུབས་པའི་བདུད་རྩི་མྱང༌།།’ ཞེས་གསལ།
༤ བཞུག ། བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༧
༦ བསྒོམ་དགོས་ བདེ་དཔར།

ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། 283

པས༑༑ ཧཱུཾ་གི་སྙིང་པོ་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། དེ་བྱུང་འགྲོ་ཀུན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསམ༑༑ ལངས་ནས་འགྲོ་ལ་བལྟས་ཏེ་དེ་བཞིན་སྤྱད།།”1

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་2

ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། ལུས་བརྟས་པར་3

བྱེད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “གང་ཚེ་ལུས་ནི་སྐམས་4

གྱུར་ན།། ལུས་ངག་ཡིད་ནི་
ཚིམ་འགྱུར་བའི།། སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པ་རུ༑༑ ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ།། བདུད་རྩི་ལྔ་ནི་ངེས་འབབ་པའི།། ཨོཾ་ནི་དེ་རུ་བསྒོམ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཆེན་འགྱུར།། ལུས་ངག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་ནི།། ཐོབ་འགྱུར་5

འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།”6

ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཏེ་གོ་སླའོ།། ཟས་ཀྱི་‘རྣལ་འབྱོར་ནི་ཁ་ཟས་གཏོར་མ་7

ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས།
རང་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་བའི་མགྲིན་པ་དུང་དམར་པོར་བསམས་པའི་ནང་དུ་ལྕེ་རྩ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཧྲཱིཿལས་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ལྕེ་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བྱེད་
རྣལ་འབྱོར་པ།། ཧཱུཾ་གི་སྙིང་པོས་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། དེ་བྱུང་འགྲོ་ཀུན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསམ།། ལངས་ནས་འགྲོ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཇི་བཞིན་སྤྱད་པར་བྱ།།” ཞེས་གསལ།
༢ མ་དཔེ་ཁག་ཏུ། ‘གསུམ་པ་’ཞེས་གསལ་ཡང་། དོན་དུ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་ཐུན་དངོས་དུ་ཐུན་མཚམས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱི་མ་དེ་
ཡིན་པར་བརྟེན་གཉིས་པ་ཞེས་དག་པར་བཅོས།
༣ རྟས་པར་ བདེ་དཔར།
༤ སྐམ་ བདེ་དཔར།
སྐམས་ བཀྲས་དཔར།

༥ འཐོབ་འགྱུར་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་ཚེ་ལུས་ནི་བསྐམས་
གྱུར་ན།། ལུས་ངག་ཡིད་ནི་ཚིམ་བྱེད་པའི།། སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པ་རུ།། སྤྱི་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། བདུད་རྩི་ལྔ་ནི་ངེས་འབེབས་པའི།། ཨོཾ་ནི་དེ་རུ་བསམ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར།། ལུས་ངག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་དག །ཐོབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།” ཅེས་གསལ།
༧ རྣལ་འབྱོར་གཏོར་མ་ བདེ་དཔར།

284 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ། རྭ་1

དབུས་མ་སྦུ་གུ་ཅན་གྱི་རྩེ་མོར་ཨོཾ་དཀར་པོས་མཚན་པ། དེའི་
འོད་ཟེར་གྱིས་བཟའ་བཏུང་རྣམས་དྲངས་ཏེ། ལག་པ་གཉིས་དགང་གཟར་བླུགས་སུ་མོས་ནས་སྙིང་གར་པད་ཉིའི་སྟེང་དུ་ལྷ་དང་བླ་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཧཱུཾ་ཡིག་སྔོན་པོ་མེ་ལྕེ་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་2

གི་ཚུལ་དུ་དབུལ། དེ་ནས་
རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་གསང་གནས་སུ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། ལྟེ་བར་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར༑ སྙིང་གར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར། མགྲིན་པར་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ། རླུང་གཡོས་མེ་སྦར་ས་བསྲེགས་པས་མགྲིན་པའི་ཆུ་ཁོལ། པདྨ་ནས་ཞུགས། སྙིང་གར་སླེབས་པ་ན་དྭངས་མ་3

རྣམས་ཞུ་བས་ལྷ་རྣམས་ཚིམ། སྙིགས་མ་མེས་བསྲེགས་ནས་ཐལ་བ་འོག་སྒོ་ནས་ཐོན་པར་4

བསམས་ལ་ཟས་ཅུང་ཟད་ཞུ་བའི་འོག་ཏུ་རླུང་ཁ་
སྦྱར་བུམ་པ་ཅན་འཛིན།5

ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། གདན་བཞི་ལས། “གང་གིས་ཅུང་ཟད་བཟའ་བཏུང་རྣམས༑༑ བསྔོ་བ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ།།’ འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། བུ་ལོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།”6

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ལྷག་
མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ལྡང་བ་ན་ཡང་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་ནས་བཞེངས་པ་ལྟར་བྱའོ།། གྲུབ་ན་ཐུན་བཞི་གའི་7

མཐའ་དང་། མ་གྲུབ་ན་ཐུན་

ཐ་མའི་མཐར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་གཉིས་ངེས་པར་
༡ ར་ བདེ་དཔར།
༢ སྦྱིན་བསྲེག་ བདེ་དཔར།
༣ སྙིང་ཁར་སླེབ་པ་ན་དངས་མ་ བདེ་དཔར།
༤ འཐོན་པར་ བདེ་དཔར།
༥ འཛིན་པ། བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༤བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘ཅུང་ཟད་བཟའ་དང་བཏུང་ལ་སོགས།། རུང་བར་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ།།’ ཞེས་གསལ།
༧ བཞི་ཀའི་ བདེ་དཔར།

སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་བཤད་པ། 285

བྱ་དགོས་ཏེ། བགེགས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཞི་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྡོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་༑ “གཏོར་མ་མྱོས་བྱེད་མེད་པ་ལས།། མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། གཏོར་མ་རབ་ཏུ་བསྔགས་པར་གསུངས།།”1

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཏོར་སྔགས་ཀྱི་ཤམ་བུའི་སྔགས་དོན་བཞག་ཏུ་2

ཡོད་དེ། སརྦ་
དུཥྚཾ་ནི་གནོད་བྱེད་ཐམས་ཅད། ས་མ་ཡ་མུ་དྲ་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། པྲ་བྷཉྫ་3

ཀ་

ནི་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ། མཱ་མ་ནི་བདག །ཤཱནྟིཾ་ནི་ཞི་བ། རཀྵཿཙ་ནི་སྲུང་བ།4

ཀུ་རུ་ནི་
མཛོད་ཅེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
ད་ནི་ཞར་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ། བསྙེན་སྒྲུབ་5

བཞི། རྣལ་
འབྱོར་བཞི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུ། རྡོ་རྗེ་བཞིའི་ཆིངས་རྣམས་ལས། དང་པོ་(བསྙེན་སྒྲུབ་བཞི་)ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ་6

ནས། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་
བར་ནི་བསྙེན་པ། འོད་གསལ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལངས་ཏེ་ལུས་དཀྱིལ་སྒོམ་
པའི་7
བར་ནི་ཉེ་སྒྲུབ།8

སྒོ་གསུམ་བྱིན་རླབས་9

ནས་རིགས་བདག་གིས་10རྒྱས་འདེབས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། ལེའུ་སོ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༣༠༧བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“ཆང་དང་གཏོར་མ་མེད་པར་ནི།། ལས་རྣམས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར།། དེས་ན་གཏོར་མ་རབ་བསྔགས་ཏེ།། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།།” ཞེས་གསལ།
༢ གཞག་ཏུ་ དཔར་རྙིང། བཀྲས་དཔར།
༣ བྷནྫ་ དཔར་རྙིང་།
༤ བསྲུང་བ། བདེ་དཔར།
༥ བསྙེན་བསྒྲུབ་ བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༧ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༨ ཉེ་བསྒྲུབ། བདེ་དཔར།
༩ བྱིན་བརླབ་ དཔར་རྙིང་།
༡༠ རིགས་བདག་གི་ བདེ་དཔར།

286 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པའི་བར་ནི་སྒྲུབ་པ།1

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མན་ནི་སྒྲུབ་ཆེན་2

གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་
ཏེ༑ རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “བསྙེན་པའི་ཆོ་ག་དང་པོ་སྟེ།། ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་3

གཉིས་པ་ཡིན།།
སྒྲུབ་པ་4

ཡང་ནི་གསུམ་པ་སྟེ།། སྒྲུབ་པ་5

ཆེན་པོ་བཞི་པའོ།།”6

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་༑ རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།གཉིས་པ་(རྣལ་འབྱོར་བཞི་)ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ་7

ནས་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་
བར་ནི་རྣལ་འབྱོར། མངོན་བྱང་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར། ལུས་དཀྱིལ་སྒོམ་པ་8

ནི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར། སྒོ་གསུམ་བྱིན་རླབས་9

ནས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་བར་
ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ནི་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆིངས་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣལ་འབྱོར་དྲུག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྡོར་ཕྲེང་10ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་།། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ༑༑ ‘དང་པོ་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྡུས་པ།། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག །ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣལ་འབྱོར་མཆོག །”11ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་སོ།།

༡ བསྒྲུབ་པ། བདེ་དཔར།
༢ བསྒྲུབ་ཆེན་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒྲུབ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒྲུབ་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒྲུབ་པ་ཡང་ནི་གསུམ་པ་ཡིན།། བསྒྲུབ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༣
༧ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༨ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༩ བྱིན་བརླབ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༡༠ རྡོར་འཕྲེང་ བདེ་དཔར།
༡༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༢ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དང་པོ་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྡུས་པས།། དེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག །’ ཅེས་གསལ།

སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་བཤད་པ། 287

བཞི་པ་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆིངས་ལ། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད། བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱེད་པའི་1

དེ་ཉིད། འཁོར་ཁྲོ་བོ་སྐྱེད་
པའི་2
དེ་ཉིད། ཕུར་གདབ་ཀྱི་དེ་ཉིད། རྭ་གུར་རྣམས་སྒོམ་པའི་3

དེ་ཉིད་རྣམས་སྔོན་
འགྲོ་སྟེ། རྡོར་ཕྲེང་4

ལས། “དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་དྲུག །”5

ཅེས་གསུངས་སོ།།6

ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་ས་སྐྱེད་པའི་7

དེ་ཉིད། རྡོ་རྗེའི་ས་སྐྱེད་པའི་8

དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་
ཁང་སྐྱེད་པའི་9

དེ་ཉིད། དེའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྐྱེད་པའི་10དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྡུད་
པའི་དེ་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་ལྡང་བའི་དེ་ཉིད། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་དང་དགུ སྔར་གྱི་དྲུག་དང་བཅས་པའི་དེ་ཉིད་བཅོ་ལྔ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། “དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་སྟེ།།”11 ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར༑ ས་བོན། ཕྱག་མཚན། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་གསུམ་བསྡུ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་12དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དང་པོའ་ི

༡ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༢ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༣ ར་གུར་རྣམས་བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ རྡོར་འཕྲེང་ བདེ་དཔར།
༥ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༦ ཅེས་གསུངས། བདེ་དཔར།
༧ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༨ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༩ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༡༠ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།
༡༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༡༢ བསྐྱེད་པའི་ བདེ་དཔར།

288 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་སྒྱུར་བའི་1

དེ་ཉིད། ལུས་རྟེན་དུ་སྒོམ་པའི་2

དེ་ཉིད།
ཕུང་པོ་ལྔ་གཤེགས་པར་སྒོམ་པའི་3

དེ་ཉིད། ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་སྒོམ་པའི་4

དེ་
ཉིད༑ ཡུལ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་སྒོམ་པའི་5

དེ་ཉིད། མིག་སོགས་ས་སྙིང་སོགས་སུ་སྒོམ་
པའི་6
དེ་ཉིད། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་སྒོམ་པའི་7

དེ་ཉིད། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་
དེ་ཉིད་གསུམ། སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སྒོམ་པའི་8

དེ་ཉིད་གསུམ། རིག་མ་འདུ་
བྱ་བའི་དེ་ཉིད། རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་དང་བཅུ་བདུན་ཏེ། “རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་སོགས་བཅུ་བདུན།།”9

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་ལ་གཤེགས་པ། གཤེགས་མ། སེམས་དཔའ། སེམས་མ། ཁྲོ་བོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་ལྔ་སྟེ། “དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག །དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྔ།།”10 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་སྟེང་སྒོར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ།11 འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ།12 ཡིད་བཟླས། ངག་བཟླས། གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ།13 ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་བ། མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ། མཐར་ཉེ་བར་
༡ བསྒྱུར་བའི་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༦ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༧ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༨ གསུམ་བརྩེགས་བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༩ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་སོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༥ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཅུ་བདུན་རྗེས་
སུ་རྣལ་འབྱོར་སོགས།།” ཞེས་གསལ།
༡༠ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་སོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༥ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལས་དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནི།། རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ལ་དབྱེ་བ་ལྔ།།” ཞེས་གསལ།
༡༡ བསྒོམ་པ། བདེ་དཔར།
༡༢ བསྒོམ་པ། བདེ་དཔར།
༡༣ ཞུགས་པ། བདེ་དཔར།

སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་བཤད་པ། 289

བསྡུ་བ། ལུས་བརྟས་པར་1

བྱེད་པ། ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དངོས་གྲུབ་ཆུང་ངུ་སྒྲུབ་པ།2 དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྒྲུབ་པའི་3

དེ་ཉིད་བཅུ་གཉིས་ཏེ། “དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག །དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ་རྡོ་རྗེ་བཞིས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་། བསྡུས་པ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ་5

ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་ནི་དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་6

དང་། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་ལྡང་བ་
དང་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་གཉིས་པ་ས་བོན་བསྡུས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། དང་པོའ་མགོན་པོ་སྐྱེད་པ་ ི 7

ནས་ལུས་དཀྱིལ་རྫོགས་པའི་བར་ནི་གསུམ་པ་གཟུགས་ཉིད་
རྫོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། སྐུ་བྱིན་རློབ་8

ནས་བསྡུས་པ་ལྟར་ན་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་དང། རྒྱས་པ་ལྟར་ན་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད་9

ཀྱི་བར་ནི་བཞི་པ་ཡི་གེ་འགོད་
པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ།། ‘གཉིས་པ་ས་བོན་བསྡུས་པའོ།། གསུམ་པ་གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ།།’ བཞི་པ་ཡི་གེ་འགོད་པའོ།།”10 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་དང་པོའ་རྣལ་འབྱོར་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རགས་ ི

༡ རྟས་པར་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒྲུབ་པ། བདེ་དཔར།
༣ བསྒྲུབ་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་སོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༥ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལས་ཀྱང་ནི་
ལས་རྒྱལ་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ།།” ཞེས་གསལ།
༥ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༦ བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་ བདེ་དཔར།
༧ བསྐྱེད་པ་ བདེ་དཔར།
༨ བྱིན་རླབས་ བདེ་དཔར།
༩ བསྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ བདེ་དཔར།
༡༠ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བར་མ་
གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཉིས་པ་ས་བོན་བསྡུ་བ་ཡིན།། གསུམ་པ་གཟུགས་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ།།’ ཞེས་གསལ།

290 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཕྲ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག །བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྲ་མོ་ལས་དམིགས་རྟེན་རགས་ཤིང་རང་དང་ལྷ་གཅིག་ཏུ་དྲན་པའམ། གཅིག་ཏུ་ལྷ་དྲན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར། ནང་ལ་ ིགཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག །བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། ིཕྲ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལས་དམིགས་རྟེན་ཕྲ་ཞིང་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་སྒོམ་པའི་1

རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་དང་པོའ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ ིཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
པར་2
སྐུ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་(བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པར་བྱེད་ཚུལ་)ནི། ལུགས་འདི་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལྟར་ཐུན་བཞིའི་ཐོག་མཐའ་རྒྱས་ཤིང་། བར་པ་གཉིས་བསྡུས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་བྱས་ཏེ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་3

ཡིན་
ནོ༑༑ དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྦྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཡིན་པས། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ལྷ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཐ་མལ་

༡ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༢ འཐུན་པར་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་བཤད་པ། 291 གྱི་སྣང་བའི་གཉེན་པོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གསལ་སྣང་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ཞིང་།1

སློབ་ཚུལ་
ནི༑ ངེས་ངོར་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཟབ་ ིཔ་དང་། སྣང་ངོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྣང་བ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་གསལ་བའི་2

རྒྱ་ཆེ་བ་
གཉིས་ཚོགས་ཙམ་དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ཏེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའ་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ ིརྩིས་ཟིན་ན། གཞན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒུལ་སྐྱོད་3

དང། ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་
ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་པ་དང་སྔགས་བཟླས་པ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྡུད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་ལས། “ཤྲཱི་ཧེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་གནས།། ཡན་ལག་གི་ནི་སྐྱོད་པ་4

དང་།། ཚིག་གི་རབ་འབྱམས་ཇི་སྙེད་པ།། དེ་སྙེད་ཕྱག་རྒྱ་གསང་སྔགས་ཡིན།།”5

ཞེས་6

གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ་(དེ་ལ་བསླབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་)ནི། དེ་ལྟར་བསླབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཞག་ཏུ་7

ཡོད་དེ། རགས་པ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་༑ ཕྲ་བ་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་པའི་ཚེ། དེ་དང་དེའི་ཆ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་སིང་ངེ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་

༡ ཡིན་ཅིང་ བདེ་དཔར།
༢ གསལ་བ་ བདེ་དཔར།
༣ སྒུལ་བསྐྱོད་ བདེ་དཔར།
༤ བསྐྱོད་པ་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༢བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་གཞིར་གནས་
པའི།། ཡན་ལག་བསྐྱོད་པ་ཇི་སྙེད་དང་།། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཇི་སྙེད་པ།། དེ་སྙེད་ཕྱག་རྒྱ་གསང་སྔགས་ཡིན།།” ཞེས་གསལ།
༦ ཅེས་ བདེ་དཔར།
༧ གཞག་ཏུ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

292 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

དྲུག་ཆ་འཁྱོངས་ན་1

དེ་དང་དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ལོ་ཟླ་སོགས་ཇི་ཙམ་འདོད་ཀྱི་
བར་འཇོག་ནུས་ན་ཕྲ་རགས་དེ་དང་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་(མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ལ་སྤྱིར་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་།། དེ་བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི།། སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ༑༑”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ། ལྷ་བཅས་འགྲོ་བའི་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད།། ཐུབ་དབང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་ལེགས་བཤད་གཏམ།། བརྩེ་བས་ཇི་སྙེད་འདོམས་པའི་རབ་དང་ཕུལ།། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་གྲགས།། དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྩེར་སོན་སྙིང་པོ་མཆོག ། ས་གསུམ་སྒྲོན་མེ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི།། འདོད་དགུའི་ཆར་འབེབས་འཇིག་རྟེན་རིན་ཆེན་གཅིག༑ དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་རྒྱལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན།། རྒྱུད་འདིའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་འཛིན་པ་དང་།། དེ་ཉིད་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གྱུར་རྣམས་ཀྱང་།། ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་དང་།། མཚུངས་པའི་ཕྱག་ཡུལ་དམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིས།། གསུངས་ཕྱིར་རྒྱུད་འདིའི་མཚན་ཙམ་ཐོས་པ་ཡང་།། རྒྱ་ཆེན་བསོད་ནམས་ཟོང་གིས་སྒྲུབ་དགོས་3

ན།། ཚུལ་འདིར་སྙིང་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་4

ལ།། བརྩོན་
པས་འཇུག་རྣམས་མཆོག་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་།། དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་རྒྱལ་དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡི༑༑ རིམ་པ་དང་པོའ་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་པོ།། དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ ིཆེན་པོ་ཡི།། སྙིང་པོའ་མཆོག་འདི་བདག་གིས་འབད་པས་བསྒྲུབས།། དགེ་བ་འདི་ ི
༡ ཁྱོངས་ན་ བཀྲས་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢བ༢
༣ བསྒྲུབ་དགོས་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་བཤད་པ། 293
ཡིས་ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་བདག །ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་།། ཟུང་འཇུག་ནོར་བུའི་གཞལ་མེད་ཉམས་དགའ་བར།། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བླག་འཇུག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའ་རྣམ་བཤད་ ིདངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རང་གི་སློབ་མ་མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོའ་བློ་གྲོས་ཀྱི་པདྨོ་ཁ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ ིཀྱི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལེན་པ་ཆོས་སྨྲ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའ་གཟིམས་ཁང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོར་སྦྱར་བའོ།། ི 1 འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །མངྒ་ལཾ།།
ཨོཾ་སྭསྟི། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན།། རབ་རྒྱས་འགྲོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ།། སྤྱོད་ཕྱིར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་གྲྭ་ཆེར།། ཆོས་སྦྱིན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའ་རྒྱུན་ ིའདི་སྤེལ།། སརྦ་ཛ་ག་ཏཾ།།

༡ སྦྱར། བདེ་དཔར།

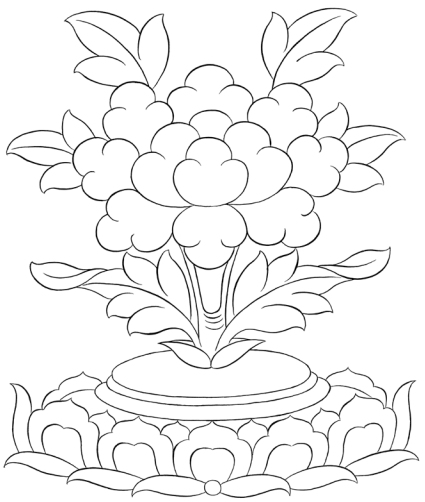

༈ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་
དམར་ཁྲིད་བཞུགས་སོ།།

༄༅།། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་རྣམས་དང། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་བརྙེས་པ་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ལོ།། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་བཤད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་དྲུག་གིས་བཀྲལ་བའི་དོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྒྱུད་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལ།
དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བསླབས་པས་1

དབང་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་
སྒྲུབ་པ་དང། དེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་བཞིས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཉན་པ་དང་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང། དེ་ལྟར་སྣོད་དུ་རུང་ནས་ཁས་བླངས་པའི་

༡ བསླབ་པས་ དབུས་དཔར།

བསླབ་པའི་ གཙང་དཔར།

296 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང། དེ་ནས་ཐོག་མར་ཐུན་བཞིའི་རིམ་པས་རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསླབ་པ་དང། དེ་ལ་ལོབས་ནས་ཕྲ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པ། ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམ་པ་བཞིའི་དོན༑ ལས་དང་པོ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བྱའོ༑༑ དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ་དེས། རིམ་པ་གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་བསླབ་པའི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་ནི། རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་དང། རྣམ་གཞག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དང། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་དང། རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་ལྔའི་བཤད་པ་མཛད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་ནའང་གཞུང་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བརླིང་བས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱས། དེ་རྣམས་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་མེད་ན། མན་ངག་གི་གནད་རྫོགས་པར་མི་རྙེད་པས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་དུ་མ་ལ་གཏུགས་ནས་ལེགས་པར་མནོས་པའི་ལོཙྪ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། དེ་ལ་ནི་རྗེ་མར་པ་དང་རྗེ་འགོས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་མན་ངག་རྒྱུད་དང་འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་ལ་ལེགས་པར་གཏུགས་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི། རྗེ་འགོས་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གི་བཤད་པ་རྣམས་དགོས་ཤིང། གཞུང་ནས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཁོང་ན་གནས་པ་དུ་མ་གསལ་དུ་བཏང་ནས༑ ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དམིགས་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོའ་སྒོ་ནས་ངེས་པ་རྙེད་པ་ལ་ནི། རྗེ་མར་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་དགོས་སོ།། རྗེ་ ིམར་པའི་གདམས་ངག་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་རྒྱ་གཞུང་གི་རྩ་ཚིག་རེ་ཡོད་ལ། རིམ་ལྔའི་མན་ངག་གི་རྩ་ཚིག་ནི་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཁ་གཡར་གཞན་འདུག་པ་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་དང་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་རྣམ་དག་མིན་ནོ།། རིམ་ལྔ་བསྡུས་

སྤྱིའི་བཤད་པ། 297

པའི་མཇུག་ཏུ། “དཔལ་ལྡན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད།། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རིམ་བཤད་པ།། དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ནཱ་རོས་རྙེད།། འགྲེལ་པ་མཁན་གྱིས་མི་ཤེས་པས།། རྒྱུད་རྐྱང་བཤད་པ་བསྡུས་པ་ཉིད།། བྱིན་བརླབས་ལམ་འདི་ཐུན་མོང་མིན།།”1

ཞེས་
སྒྲོན་གསལ་ལ་ཟུར་ཟ་བའི་ཚིག་འབྱུང་བ་ནི་ནཱ་རོ་པ་ལ་བསྟོད་ར་གཏོང་འདོད་ཀྱང་གཏོང་མི་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བཅུག་པར་སྣང་སྟེ་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ནཱ་རོ་པས། “ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གསལ་འདི།། སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་རྗེས་འབྲངས་ནས།། ཀླུ་སྒྲུབ་མན་ངག་བཤད་པ་ཡིན།།”2

ཞེས་པ་དང། “སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་འཕགས་པའི་ལྷ།། ཀླུ་
ཡི་བྱང་ཆུབ་ཤཱཀྱའི་བཤེས།། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི།། མན་ངག་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།། བདག་གིས་བགྱིས།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྗེ་མར་པས་རྒྱ་
གར་དུ་ལན་གསུམ་བལ་པོར་ལན་བཞི་བྱོན་ཏེ། རྒྱ་གར་ཤར་ནུབ་ཁ་ཆེ་བལ་པོ་རྣམས་སུ་མཁས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་བླ་མ་སྤྱིར་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། ཁྱད་པར་དུ་བརྒྱུད་པ་འཛིན་ངེས་ལྔ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད། སྣང་བ་འགྱུར་ངེས་བཅུ་གསུམ། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་གསུམ་ལ་གཏུགས་ཤིང། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་སོགས་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་བདུན་བསྟེན་ནོ།། བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དཔལ་ནཱ་རོ་པ་ཡིན་ལ། དེས་རྒྱུད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གདམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞི་སྣང་བའི་ནང་ནས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་ལྔ་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པའི་མན་ངག་གནང་

༡ རིམ་ལྔ་བསྡུས་གསལ། འབྲི་གུང་ཆོས་མཛོད་ཆེན་མོ། ང ནཱ་རོའ་བཀའི་འབུམ། ཤོག་གྲངས་༥ན༣
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༤ན༥ ལས་
བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀླུ་སྒྲུབ་མན་ངག་བཤད་པ་འདི།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༤ ན༦ ལས་
བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་གིས་བྲིས་”ཞེས་སོ།།

298 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ཞེས་པ་ནི། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ་འཁྲིད་པའི་མན་ངག་རྣམས་སོ།། བླ་མའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིག་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་རྫུས་མ་ཚད་མར་བྱེད་ཅིང། རྒྱུད་རྐྱང་གི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་མཐུན་ལ། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཁུངས་མ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་སྣང་བ་ནི། བླ་མ་མར་པས་མཛད་ཟེར་བ་སྣང་ཡང་ཁ་གཡར་འབའ་ཞིག་གོ །རྗེ་མར་པའི་འདུས་པའི་གདམས་ངག་གི་བཀའ་བབས་པ་ནི་མཚུར་སྟོན་དབང་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ནི། འཁོན་གད་པ་ཀཱིརྟི་དང། ཁམས་པ་རོ་མཉམ་རྡོ་རྗེ་དང་༑ འཆོས་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ནོ།། འཁོན་ལ་ཐུར་ལྷ་བའི་མཁན་པོ་བྱ་སྒང་པ་དང། གྲུབ་ཐོབ་ཞང་ཞུང་པ་ལ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་ལ། བྱ་སྒང་པ་ནས་གསེར་སྡིངས་པའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ཅིང། ཞང་ཞུང་པ་ནས་ཕོ་བ་ལུང་པའི་བར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱུད་དོ།། བྱ་སྒང་པ་མ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤུན་ཡང་ཡིན། སློབ་དཔོན་ཡང་ཡིན་པས༑ དེ་ལ་འཁོན་གྱིས་དབུ་སྙུང་བཞེས་ནས་གནང་བའི་མན་ངག་གི་1

གྲངས་དོན་བཞི་
མར་སྨོས་པ་ལ། རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད། འཁོར་བ་ལྡོག་འཇུག་ལ་བརྟེན་ཏེ་མ་རིག་པ་རྩད་ནས་གཅོད་པ་དང། སྒྱུ་མ་གསུམ་རྒྱུད་དང། སྒྱུ་མ་བཙན་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་དང། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་བ༑ མགྱོགས་འགྲོ་ཕོ་ཉའི་ལམ་ལས་རྒྱ། གསེབ་ལམ་ཆེ་ཆུང། འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་གཏུམ་མོ། བསྲེ་བ་དྲུག་པ། བཙན་ཐབས་སངས་རྒྱས། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་སོགས་མ་ལུས་པ་གནང་ཞེས་འབྱུང་ལ། གསེར་སྡིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་ལྔའི་གདམས་ངག་གི་སྐོར་ལ། གཞུང་ཚན་ཉེར་གསུམ་མཛད་པའི་རིམ་ལྔ་དོན་ལྔ་མ་དང། དོན་བཞི་མ་དང། གདན་རྫོགས་དང། འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་ཆེ་བ་བཞི་ནི་རིམ་

༡ མན་ངག་གིས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སྤྱིའི་བཤད་པ། 299

ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཉིད་དུ་སྣང་ཞིང། རིམ་ལྔ་འཁོར་ལོ་མེད་པ་དང། སེམས་དཔའ་གསུམ་རྩེགས་དང། རིམ་ལྔ་ཅིག་ཅར་བ་སྟེ། རིམ་ལྔ་ཆུང་བ་གསུམ་ནི་སྔགས་འཁོར་གྱི་སྐོར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གསང་བ་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་ལྔ་ནི་རིམ་ལྔ་དངོས་དང། ཆ་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་རེ་རེ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་སྟེ་འཁྲིད་རིམ་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ།། ཆུང་བ་བཞི་པོ་དེ་སྔར་དངོས་སུ་སྨོས་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་བྱུང་ངོ་།། སྔར་བཤད་པའི་སྒྱུ་མ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་གཞུང་གསུམ་དང། འཕོ་བ་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་འཕོ་བ་དང། བཙན་ཐབས་ཀྱི་འཕོ་བ་གཉིས་སུ་བྱས་ལ། འོག་སྒོ་བདེ་ཆེན་ཞེས་པ་དང་ཕོ་ཉའི་ལམ་གཉིས་གཅིག་གོ །དེ་ལ་དོན་ལྔ་མའི་དོན་ཚན་དང་པོ་བཞི་ལ་ནི་མན་ངག་ཟུར་ན་ཡོད་ཅིང། གཞུང་དེར་ས་བཅད་བཏབ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་མི་འཆད་པས། དོན་ཚན་ལྔ་པ་རིམ་ལྔ་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པ་ལམ་རྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་སྟོན་ནོ།། དོན་བཞི་མ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་དང་གནས་དང་གྲོགས་དང་གདམས་པ་དངོས་ཏེ་བཞི་སྟོན་ལ། རིམ་ལྔ་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པའི་ཁོག་སྔ་མ་དང་འདྲའོ།། རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཞེས་པ་ཕ་རྒྱུད་ཡང་སྙིང་དུ་གྲགས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། “གདམས་པ་ལ་ནི་དོན་དྲུག་ཡིན།། བསྐྱེད་རྫོགས་གདན་གཅིག་སྟེང་བསྒོམ་དང།། འཇུག་ལྡོག་མ་རིག་རྩད་བཅད་དང།། བདེ་བ་ལམ་དུ་བསླང་བ་དང།། གཏུམ་མོ་གྲོང་འཕོ་གྲོང་འཇུག་གོ།།”1

ཞེས་བཤད་པ་
དྲུག་དང། སྒྱུ་མ་བཙན་ཐབས་དང། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་སྟེ་བརྒྱད་སྟོན་ཀྱང་༑ གཙོ་བོ་ནི་རིམ་ལྔ་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྒོམ་པའོ།། འཁོར་ལོ་ཅན་ལས་ཀྱང། རིམ་ལྔ་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྒོམ་པ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་དོན་བཞིར་བྱས་ནས་སྟོན་

༡ འདིའི་སྐབས་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ལུང་ཁག་གསུམ་དྲངས་པ་རྣམས་རྗེ་གསེར་སྡིངས་པས་མཛད་པའི་རིམ་ལྔའི་སྐོར་གྱི་གཞུང་ཚན་ཉེར་གསུམ་ནང་གི་གདན་རྫོགས་ཡིན་པར་སྣང་ཡང་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།

300 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

པས་ན། དེ་བཞི་ཁ་རིམ་ལྔ་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཡིན་ནོ།། མིང་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། “ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཕ་རོལ་ཕྱིན།། སྲིད་པ་སྐྱེ་དང་གནས་པ་སོགས།། དུས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས།། སྟན་གཅིག་སྟེང་དུ་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམ།།”1

ཞེས་རིམ་ལྔ་སྟན་གཅིག་
གི་སྟེང་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་སོ།། གདན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྫོགས་ཚུལ་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་ལས། “སྟན་གཅིག་སྟེང་དུ་རིམ་པ་ལྔ།། འཁོར་ལོ་ཅན་དུ་རྫོགས་པ་ཡི།། མན་ངག་འདི་སྦྱར།”2

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྩ་ཚིག་ནས་འབྱུང་བ་
བཞིན་དུ། སྙིང་གར་སྔགས་འཁོར་བཀོད་ནས་སྒོམ་པ་དེའི་སྟེང་ནས་རིམ་པ་ལྔ་ཁའི་གདམས་ངག་གི་གནད་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་གདན་རྫོགས་ལས། “རིམ་ལྔ་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྒོམ་པ་རྫོགས་པའི་མཐར། དེ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ཅན་ཡིན་ནོ།།”3

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་བཞི་ཁ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཡང་ཡིན་པས།
རིམ་ལྔ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་པའི་མན་ངག་ཟུར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱི་མིང་སྒོས་ལ་བཏགས་པའོ༑༑ རིམ་ལྔ་སེམས་དཔའ་གསུམ་རྩེགས་དང། རིམ་ལྔ་ཅིག་ཅར་བ་ལ་ཡང་སྙིང་གར་སྔགས་འཁོར་སྒོམ་པ་མེད་པས། ཆུང་བ་གསུམ་ག་ལ་འཁོར་ལོ་མེད་པ་ཞེས་བྱའི་གཅིག་ལ་འཁོར་ལོ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་མིང་སྒོས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གདན་རྫོགས་ལས། “སེམས་དཔའ་གསུམ་རྩེགས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་མེད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ༑༑ གསེར་སྡིངས་པའི་མན་ངག་འདི་རྣམས་བླ་མ་ཐ་དད་དམ། སྔ་ཕྱིའི་གསུང་འགྲོས་4
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༨ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐེག་པ་
སྣ་ཚོགས་ཕ་རོལ་ཕྱིན།། སྲིད་པར་སྐྱེ་དང་གནས་ལ་སོགས།། དུས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི།། སྟན་གཅིག་སྟེང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༢ རྔོག་སློབ་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི་གསུང་འབུམ། སོ་གཅིག་པ། གསེར་སྡིངས་པ་གཞོན་ནུ་འོད། རིམ་ལྔ་འཁོར་ལོ་ཅན། མེས་པོའ་ཤིལ་
བཞག་དེབ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ང་གཉིས། ཤོག་གྲངས་༡༡༨།༥
༣ ལུང་འདིའི་ཕྱག་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།
༤ གསུང་བགྲོས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

སྤྱིའི་བཤད་པ། 301

མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ། རྩོམ་པ་པོའ་བློའི་ཁྱད་པར་སྔ་ཕྱིའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། མི་ ིམཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ཞིང་བྲིས་ནོར་རིང་དུ་བརྒྱུད་པ་ཡང་མང་བར་སྣང་ངོ་།། དེས་ན་དེ་དག་གིས་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པའི་དོན་བཤད་པ་རྣམས་རྩ་ཚིག་གི་དོན་དུ་སོང་མ་སོང་དང་༑ དེ་ཀུན་ཀྱང་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང། ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་རྩོད་མེད་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་གཏུགས་ནས། དེ་དག་ནས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་དང། མ་ཟིན་པའི་རྣམ་དག་རྣམས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་ལ་ཡོད་ལུགས་དང། བརྒྱུད་པ་རིངས་པའི་དབང་གིས་དང་པོའ་གདམས་ངག་གི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་མ་འཁྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་དག་པའི་རྒྱུ་ ིམཚན་རྣམས་འདི་ལྟར་རོ།།”1

ཞེས་བཤད་ན། མར་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་མན་ངག་གི་
ནུས་པ་རྫོགས་པར་ཐོན་པ་ཞིག་འོང་བར་མཐོང་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།། འདི་ལ་རྩ་ཚིག་ཏུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ངེས་དགོས་པས་དེ་བཤད་ན། དེར་གཞི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དང། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས། དང་པོ་ལ་ལུས་སེམས་སོ་སོ་པ་དང། ཐུན་མོང་གི་གནས་ཚུལ་དང། ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞིའི་གནད་བཞི་དང། སྒོམ་པའི་གནད་བཞི་དང། ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་ག་གནད་ཆེ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དངོས་པོའ་ིགནས་ལུགས་ལམ་དང་ནི།། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ།། དངོས་པོའ་གནས་ལུགས་ ིགཉིས་ཡིན་ཏེ།། སེམས་དང་ལུས་ཀྱི་གནས་ཐབས་ལས།། རགས་དང་ཕྲ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ༑༑ ཐུན་མོང་དབྱེར་མེད་རིམ་ཤེས་བྱ།། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་སྙོམས་འཇུག་པ།། ཐ་མལ་དུས་དང་རྣམ་པ་བཞི།། འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི།། རྩ་དང་ཐིག་ལེ་སེམས་ཤེས་པས།། ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རླུང་གི །གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ།། དྲན་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་རྟོག་རྣམས།། སེམས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་བས་ན།། རྣམ་ཤེས་
༡ ལུང་འདིའི་ཕྱག་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།

302 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

སྲོག་ནི་འདུ་བའི་རྟེན།། སྙིང་གར་སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ།།”1

ཞེས་སོ།། ལམ་ལ་
གོང་འོག་ཏུ་རིམ་ལྔ་བཤད་ཐབས་ཁ་ཡར་ཡོད་ཀྱང། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན། དེ་ཉིད་ལས། “བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་བླ་མ་དང།། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བཅས་པ་དག །‘ཏིང་འཛིན་རིམ་པ་ལྡན་པ་ཉིད།།’ བསྙེན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཆེ།། སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ།”2

ཞེས་དང། “བསྐྱེད་
པའི་རིམ་འདི་ལྷ་ཡི་སྐུ།། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །རྣམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གང་།། ལེགས་པར་བསླབས་པས་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར།། ལུས་དབེན་སྣང་བ་སེམས་དང་ལུས།། རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་འཇིག་རྟེན་བཅས།། རིམ་པས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་སྦྱོར༑༑ རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་ལམ་དུ་བྱེད།། མོས་པ་ལས་བྱུང་ཏིང་ངེ་འཛིན།། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ།།”3

ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ་དང། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
སྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཚང་བ་ཞིག་བསྒོམས་ནས་མཐར་དབྱུང་བར་བཤད་ཅིང། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་དབེན་ལ་སློབ་པར་བཤད་པས། ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱང། ལུས་དབེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་པ་དང། དོན་ལྔ་མར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པ་ལས་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་མི་སྒོམ་པར་དཔའ་བོ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དངོས་
པོའ་གནས་ལུགས་ལམ་དང་ནི།། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ།། དངོས་པོ་གནས་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ།། སེམས་དང་ལུས་ཀྱི་གནས་ཐབས་ ིལས།། རགས་དང་ཕྲ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ།། ཐུན་མོང་དབྱེར་མེད་རིམ་ཞེས་བྱ།། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་སྙོམས་འཇུག་པ།། ཐ་མལ་དུས་དང་རྣམ་པ་བཞི།། འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱིས།། རྩ་དང་ཐིག་ལེ་སེམས་ཤེས་པ།། ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་གྱི་ནི།། གནད་ནི་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ།། དྲན་པ་སྣ་ཆོགས་རྣམ་རྟོག་རྣམས།། སེམས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་བས་ན།། རྣམ་ཤེས་སྲོག་ནི་འདུ་བའི་རྟེན།། སྙིང་གར་སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཏིང་འཛིན་རིམ་པ་ལྡན་པ་ཡིས།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧ན༧

སྤྱིའི་བཤད་པ། 303

གཅིག་པ་བསྒོམ་ཞེས་པ་དང། དོན་བཞི་མར་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པ་གདམ་ངར་བྱས་པའི་སྔ་མའི་ལུགས་གཉིས་རང་གི་རྩ་ཚིག་དང། རྒྱུད་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཀུན་དང་འགལ་བས། ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ་ལ། ཡང་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དང། ངག་དབེན་སྒོམ་པའི་རྟེན་གྱི་ལྷ་སྐུ་སྒོམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་བྱེད་པའང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་ནོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དབེན་བཞི་བཤད་ཀྱང་༑ རྩ་ཚིག་ལས། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་གཅིག་པུ་བཤད་པ་ནི། སྒོམ་པའི་ཚེ་དེ་བཞིའི་ནང་ནས་དེ་གཅིག་པུ་སྒོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། མན་ངག་བཞི་ལས་ཀྱང་། སྔོན་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་གཅིག་སྒོམ་པར་བཤད་པའང་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནོ།། དེ་ནས་ངག་དབེན་ལ་སྔོན་དུ་སྔགས་འཁོར་བསྒོམས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ། “འབྱུང་བ་བཞི་ཡི་རླུང་རྣམས་ཉིད།། རླུང་དང་སྔགས་སུ་རབ་སྦྱོར་བས།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སྦྱང་བར་བྱ།། འབྱུང་འཇུག་གནས་པ་ཉིད་དུ་བཤད༑༑”1

ཅེས་དང། “རླུང་གི་འབྱུང་འཇུག་གནས་པ་གསུམ།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
རྡོ་རྗེ་ལས།། རླུང་སྔགས་མཉམ་པར་རབ་སྦྱོར་གང།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པའོ།།”2 ཞེས་འཁོར་ལོའ་མི་ཤིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་ཉིད་བྱ་བར་ ིབཤད་པའི་སྐབས་སུ་པད་འདབ་སུམ་རིམ་དང། དེ་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པ་རྒྱུད་དང་འཕགས་སྐོར་གྱི་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ནས་མ་བྱུང་ཡང། རླུང་འདུ་སླ་བའི་དགོས་པའི་དོན་དུ་མཛད་པར་སྣང་བས། མན་ངག་ལ་མི་ཐོབ་པ་མིན་ནོ།། དོན་ལྔ་མ་དང་། གདན་རྫོགས་དང། འཁོར་ལོ་ཅན་ལས་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྔགས་འཁོར་སྒོམ་པར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༥
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༢

304 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

བཤད་པ་རྩ་ཚིག་གི་ལུགས་ཡིན་གྱི། དོན་བཞི་མར་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་ཁོ་ནར་སྒོམ་པར་བཤད་པ་མིན་ནོ།། རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་ནི་དོན་བཞི་མ་དང་འཁོར་ལོ་ཅན་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་ཉིད་བྱ་ཡི།། དོན་ལྔ་མ་དང་གདན་རྫོགས་ལས། རླུང་འབྱུང་འཇུག་ཉེར་གཅིག་རེ་ཙམ་སྦྱངས་པའི་འོག་ཏུ་རླུང་ཁ་སྦྱོར་ཉིད་འཛིན་པ་རྡོར་བཟླས་དངོས་གཞིར་བྱེད་པ་དང་པོའ་མན་ངག་གི་དོན་མིན་ནོ།། སེམས་དབེན་ ིསྐྱེད1

་ཚུལ་ནི། རྩ་ཚིག་ལས། “གསང་སྔགས་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་ཤེས།། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི།། ཡེ་ཤེས་འཇུག་ལྡོག་ངེས་པ་གང།། སེམས་ལ་དམིགས་པའི་རིམ་པའོ།།”2

ཞེས་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྔགས་བཟླས་པ་དང། འཁོར་ལོ་ལ་བཀོད་
པའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པ་ལས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པ་ལུགས་མཐུན་དང། ལྡོག་པ་ལུགས་བཟློག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བཤད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྡམས་ཏེ།། མཉམ་གཞག་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་ཡི།། ཡེ་ཤེས་མཉམ་པར་ ིམཐོང་འགྱུར་བ།། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་སྟོང་པ་ཆེ།།”3

ཞེས་འཁོར་ལོ་ལ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་
ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཡུལ་གཞན་དུ་གཡེང་བ་བསྡམས་ཏེ། སེམས་ཡི་གེ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གོམས་པ་ལས། འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བའི་མི་ཤིགས་པ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་ཞུགས་ནས་རོ་མཉམ་དུ་ ིསོང་བ་ལས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་བཤད་ཅིང། སྐྱེ་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། “དང་པོ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་ཉམས།། འོད་ཟེར་ལྔ་དང་བཅས་པ་འཆར།། གཉིས་པ་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་
༡ དཔེ་བསྡུར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་གསུམ་གྱི་ནང་"སྐྱོང་"ཞེས་གསལ་ཡང་སྡེ་དཔར་དུ་"སྐྱེད་"ཅེས་གསལ་བ་དོན་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་བས་
དཀྱུས་སུ་བཀོད།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༢
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧ན༥
ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྡམ་སྟེ།། མཉམ་གཞག་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་ཡིས།། ཡེ་ཤེས་མཉམ་པར་མཐོང་གྱུར་ ིཔ།། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་སྟོང་པ་ཆེ།།” ཞེས་སོ།།

སྤྱིའི་བཤད་པ། 305

དང་༑༑ གསུམ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འཁྲིགས།། མཚམས་སྣང་ལས་ནི་ཐོབ་པ་སྟེ།།”1 ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ནོ།། གསེར་སྡིངས་པའི་མན་ངག་ལས། སེམས་དབེན་སྐྱེད་པ་ན་གདམས་ངག་ཆེ་བ་བཞི་ལས། རླུང་ཁ་སྦྱོར་འཛིན་པ་དང། འཁོར་ལོའ་སྡུད་རིམ་རེ་སྦྲགས་ནས་བྱེད་པ་གཉིས་རྩ་ཚིག་ན་དངོས་ ིསུ་མེད་ཀྱང། མཐའི་ཡི་གེ་རྣམས་དབུས་སུ་སྡུད་པ་ནི་བྱ་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་རླུང་ཁ་སྦྱོར་འཛིན་པ་འཕགས་སྐོར་གྱི་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ན་མེད་ཀྱང། མན་ངག་གིས་བྱེད་ནའང་བྱར་རུང་ངོ་།། རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་སྐྱེད་ཐབས་རྩ་ཚིག་ནས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང། “འོག་སྒོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ལམ།།” ི 2

ཞེས་པ་མན་ངག་
ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཡང་སྦྱར་དུ་རུང་སྟེ། ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། མན་ངག་ཆེ་བ་བཞི་ལ་སྔགས་འཁོར་སྒོམ་པའི་སྐབས་དང་སྡུད་རིམ་སོགས་ལ་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་སྣང་བ་ནི་བླ་མའི་གསུང་བགྲོས་སྔ་ཕྱིའམ༑ རྩོམ་པ་པོའ་གོ་ལུགས་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་དུ་སྣང་གི །དང་པོའི་མན་ངག་ལ་མི་ ིམཐུན་པ་བྱུང་བ་མིན་ནོ།། མན་ངག་ཆུང་བ་གསུམ་ལ་སྡུད་རིམ་མི་མཐུན་པ་གསུམ་འདུག་པ་ནི་མན་ངག་མི་གཅིག་པའི་ལུགས་སུ་སྣང་ལ། དེ་གསུམ་དང་གསང་བ་ཐུགས་རྒྱུད་ནི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནའང་མི་སྣང་ལ། རྩ་ཚིག་ནའང་དེའི་གཞི་མི་སྣང་ངོ་༑༑ སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། རྩ་ཚིག་ལས། “རླུང་དག་པས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི།། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་མངོན་དུ་བྱེད།།”3

ཅེས་དང། “རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།།’ སྒྱུ་མའི་ལུས་ནི་སྣང་བར་བཅས།།”4

ཞེས་ཀུན་རྟོག་གི་རླུང་དག་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧ན༡
༢ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༦
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་

306 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

སྐུ་སྒྲུབ་པ་དང། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་རགས་པ་ལས་མིན་པར་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྲུབ་པར་བཤད་ལ་དེའི་མན་ངག་རྣམས་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་གཉིས་སྣང་བ་རྣམས་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མའོ།། རྩ་ཚིག་ལས། “ལམ་མཆོག་རིམ་པ་ལྔ་པོ་ཉིད།། ཕ་རོལ་ཕྱིན་དང་ཐེག་སྣ་ཚོགས།། སྲིད་པ་སྐྱེ་དང་ཉིན་ཞག་གཅིག །སྟན་གཅིག་སྟེང་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད༑༑”1

ཅེས་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་རིམ་ལྔ་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་
དང་བསྲེ་བའི་གཞི་བསྟན་ལ། སྲིད་པ་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་དང་རིམ་ལྔ་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་འཆི་བ་དང་བར་དོ་བསྲེ་བའི་གཞི་བསྟན་ཏོ།།2

དེ་ཉིད་ལས། “རྨི་ལམ་ལུས་ནི་རྣམ་
སྦྱང་ཕྱིར།། སྒྱུ་མར་མཚོན་པའི་དུས་གང་ལས།། ཡུལ་སྣང་ཀུན་རྫོབ་གང་འབྱུང་བ།། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རིམ་པའོ།།”3

ཞེས་དང། “རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱང།། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྲེ་བར་བྱ།།”4

ཞེས། རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའི་གདམས་ངག་རྣམས་སྒྱུ་
ལུས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཏུ་བསྡུས་ལ། བར་དོ་དང་བསྲེ་བའང་དེར་བསྡུས་སོ།། ཡང། “གཉིད་དང་རྨི་ལམ་སྙོམས་འཇུག་པ།།”5

ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གཉིད་དང་བསྲེ་བའི་གནད་སྙིང་གའི་འཁོར་ལོ་དང། རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའི་གནད་མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་ན་ཡོད་པར་བཤད་ནས། ཇི་ལྟར་བསྲེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་

ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡི།།’ ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༨ན༥
༢ བསྟན་ནོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༣
ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྨི་ལམ་ལུས་ནི་རྣམ་སྦྱངས་ཕྱིར།། སྒྱུ་མར་མཚོན་པའི་དུས་གང་ལས།། ཡུལ་སྣང་ཀུན་རྫོབ་གང་བྱུང་བ།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རིམ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྨི་ལམ་
སྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས།། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྲེ་བ་ཉིད།།” ཅེས་སོ།།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༡

སྤྱིའི་བཤད་པ། 307

བཤད་དེ། མན་ངག་བླ་མ་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ།། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ནི་རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཕྱེད་དགོས་སོ།། གཞུང་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྱུ་མ་གསུམ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་དང། སྒྱུ་མ་བཙན་ཐབས་དང་བཞིར་བྱས་པའི་དང་པོ་མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མ་ལ་འཆད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྣང་ཡང། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་ལ་བྱ་དགོས་སོ།། སྒྱུ་མ་བཙན་ཐབས་ནི་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མའི་ནང་ཚན་ནོ།། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་ཏུ་བཤད་པའི་བར་དོ་སྒྱུ་མ་དང་བསྲེ་བ་ལ་ནི། བར་དོའ་སྔོན་དུ་འོང་བའི་ ིའཆི་བའི་སྟོང་པ་1

རྣམས་དང་བསྲེ་དགོས་པ་གདམས་ངག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་སྣང་
ལ༑ དེ་ལྟར་དགོས་པའང་ཡིན་པས། འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་བསྲེ་བའི་མན་ངག་བཙན་ཐབས་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱང་བར་དོ་སྒྱུ་མའི་མན་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱའོ།། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་ལུས་བཞིན་དུ་ལྡང་བ་ལ་དེའི་སྔོན་དུ་སེམས་དབེན་དང་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་གསུམ་སྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་གྱི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་འཛིན་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་བཏང་དགོས་པས། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་པ་རྩད་ནས་གཅོད་པ་སོགས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཀྱང་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མའི་མན་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱའོ།། དེས་ན་དོན་ལྔ་མར་རྨི་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་བཟུང་བའི་མཐར་རྨི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལེགས་ལ། མགྲིན་པའི་པད་འདབ་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་ནས། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་འཛིན་ཅེས་པ་ནི། ལུགས་འདིའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་གདམས་ངག་གཞན་དང་མི་མཐུན་ཞིང་མི་རིགས་སོ།། གཉིད་དང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་རྣམས་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་གདམས་པ་ཡིན་པས། ༡ སྟོང་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

308 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

རིམ་པ་བཞི་པའི་མན་ངག་ཏུ་བྱ་དགོས་ཀྱི། རིམ་པ་གསུམ་པའི་མན་ངག་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། སྒྱུ་ལུས་མན་ཆད་དུ་དེ་འདྲ་བའི་དཔེའི་འོད་གསལ་དུ་མ་ཞིག་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་བཤད་པའི་སྐབས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བས་དེར་བསྡུས་ཀྱི། དོན་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་དབེན་པ་གསུམ་གའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་ས་ཡོད་དོ།། རྩ་ཚིག་ལས། “ལམ་མྱུར་གཅོད་པ་འཕོ་བ་སྟེ།།’ གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ཡན་ལག་གོ།། ”1

ཞེས་
འབྱུང་བའི་མན་ངག་ཏུ་བྱས་ནས་སྦྱར་བའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་འཕོ་བའི་ཆོས་སྐུ་དང། ལོངས་སྐུའི་འཕོ་བ་ནི་མིང་འཕོ་བར་བཏགས་ཀྱང་། དོན་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བའི་ནང་དུ་འདུ་བས་ཟུར་དུ་མ་བཤད་ཀྱང་ཆོག་པར་སྣང་ངོ་།། སྤྲུལ་སྐུའི་འཕོ་བ་དང། བཙན་ཐབས་ཀྱི་འཕོ་བ་དང། གསེབ་ལམ་གྱི་འཕོ་བ་གསུམ་ནི། འཕོ་བ་མང་ཉུང་མི་འདྲ་ཙམ་གསུམ་དུ་སྣང་ལ། གསེབ་ལམ་གྱི་མན་ངག་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བ་དང་བསྲེ་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཀྱི། ནུས་པ་ལྷག་པོ་མི་སྣང་ངོ་།། གྲོང་འཇུག་གི་མན་ངག་སྦྱང་བ་ལ་ནི་སྔོན་དུ་གྲོང་འཇུག་ནུས་པའི་རླུང་གི་ནུས་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་མི་སྣང་བས། དེ་ཟུར་ནས་བཙལ་དགོས་པར་སྣང་ངོ་།། རྩ་ཚིག་ལས། “གཏུམ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་རླུང་གིས་ཏེ།། བདེ་ཆེན་སེམས་ལ་དམིགས་ ིཔའོ༑༑ རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱང།། ‘བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྲེ་བར་བྱ།། ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་འགྱུར།།”2

ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་མན་ངག་ཏུ་བྱས་ནས་གཏུམ་མོ་
སྒོམ་པ་རིམ་ལྔ་དང་སྦྱར་བ་བྱས་སོ།། དེའི་དོན་ནི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སེམས་དམིགས་འདྲེན་པའི་དོད་གཏུམ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་ ི

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ལམ་མྱུར་གཅོད་པར་འཕོ་བ་སྟེ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས།། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྲེ་བ་ཉིད།།’ ཅེས་སོ།།

སྤྱིའི་བཤད་པ། 309

དྲངས་པའི་སེམས་དམིགས་ཀྱི་དོད་གཏུམ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་སྐྱེས་པ་ལ་བྱས་ནས། རིམ་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ཕ་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཏུམ་མོའ་ལམ་ ིལ་སྣོན་པའི་དོན་དུ་འདུག་གི། ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་རྡོར་བཟླས་དང། ལྟེ་བར་དམིགས་ཤིང་ཉམས་བདེ་བ་སེམས་དམིགས་དང། བདེ་དྲོད་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་ཞེན་པ་མེད་པ་སྒྱུ་ལུས་དང་། སྒྱུ་མ་ཙམ་དུའང་མི་དམིགས་པ་འོད་གསལ་དང། བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་ཤར་བ་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཞེས་པ་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་༑༑ དེ་ལྟར་ན་གཏུམ་མོ་ནི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། ཕ་རྒྱུད་ཁ་ཅིག་ལས་ཀྱང་འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་འདོན་པའི་དམིགས་པ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་མེད་པས། སྔར་བཤད་པའི་འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་གི་མན་ངག་རྣམས་ནི་མ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའོ།།1

ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་ལྔ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་
མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཏུམ་མོ་སྒོམ་པ་ལ་རིམ་ལྔ་སྦྱར་བ་ནི། རིམ་ལྔ་དངོས་དང་དེའི་དོད་ཐུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཀུན་འདུ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་འདིར་བསྟན་པ་ནི་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་ལའང་དགོས་པར་སྟོན་པའོ།། བསྲེ་བ་དྲུག་གི་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་དང་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་བཞི་ནི་བསྲེ་བ་དེ་བཞིའི་གདམས་ངག་སྔར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས། ལོགས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་ཆོག་པར་སྣང་ལ། འདིའི་གཉིད་དང་འཆི་བ་དང་བསྲེ་བ་དང། གསེབ་ལམ་གྱི་འཆི་ཁའི་གདམས་ངག་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྤྲོད་ཅེས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལྡན་ལ་ནི། རླུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྲེ་བའི་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཕྱེད་དགོས་པར་སྣང་ངོ་།། སྙོམས་འཇུག་དང་བདེ་སྟོང་བསྲེ་བ་དང། ལོངས་སྤྱོད་དང་བདེ་སྟོང་བསྲེ་བ་ཞེས་པ་
༡ བརྟེན་པའི།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

310 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ལ་ཡང་ནུས་པ་ལྷག་པོ་མི་སྣང་ངོ་།། འཁོར་བ་ལྡོག་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་པ་རྩད་ནས་གཅོད་པ་དང། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་ནི་རྩ་ཚིག་ལ་མེད་ལ། སྔ་མ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་གི་ཡན་ལག་དང། ཕྱི་མ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་དང་བཅས་པའི་རིམ་པ་དྲུག་གིས་སྐུ་བཞི་གང་འགྲུབ་སྟོན་པས་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ།། རིམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནི། རྩ་ཚིག་ལས། “རང་བཞིན་ཤེས་པའི་བསམ་གཏན་ལས།།’ ཐབས་ལས་མ་བསྐྱེད་ཏིང་ངེ་འཛིན།། རང་གསལ་ངོ་བོ་མི་རྟོག་པ༑༑ འོད་གསལ་དོན་དམ་རིམ་པའོ།། བསམ་གཏན་མེས་སྦྱངས་ལྷ་ཡི་སྐུ།། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དག་པའི་ལུས།། སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་བྲལ་བར་གནས།། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པའོ།།”1

ཞེས་དང། “ཕྱི་ནང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཚུལ།། ‘རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པས་བསམ་གཏན་གནས།།’ འཇུག་དང་འབྱུང་བ་མ་བརྟགས་པར།། སྤྱོད་ཚུལ་ཡེ་ཤེས་དེས་འཐོབ་བོ།། ལྟ་དང་ཉམས་མྱོང་ལུས་དང་ངག །བསམ་གཏན་མཉམ་རྗེས་སྤྱོད་པ་དང་༑༑ སློབ་དང་མི་སློབ་གཉིས་མེད་ཅིང།། རབ་ཏུ་མི་གནས་ཟུང་དུ་འཇུག །”2

ཅེས་ཕྱི་
ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་དང། དེ་འདྲེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མན་ངག་ཐོབ་པས། བསམ་གཏན་གཉིས་ལ་གནས་ནས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དེས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དང། སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་མེས་སྦྱངས་པའི་དག་པའི་ལྷ་སྐུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ།། ཐབས་ལས་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་འབྱུང་འཇུག་མ་བརྟགས་པར་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རང་བཞིན་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་ལས།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༨ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པས་བསམ་གཏན་ནས།།’ ཞེས་སོ།།

སྤྱིའི་བཤད་པ། 311

མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྣ་བུག་གི་རླུང་གི་འབྱུང་འཇུག་མ་བརྟགས་པའམ། ཡང་ན་ལུགས་མཐུན་དུ་འཇུག་པ་དང་ལུགས་བཟློག་ཏུ་འབྱུང་བ་བློས་བརྟགས་ནས་འཐོབ་པ་མིན་པའོ།། ལྟ་དང་ཞེས་སོགས་ནི་གཉིས་ཆོས་སུ་འབྱེད་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཟད་ནས། རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་མི་ཕྱེད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སོང་བ་རིམ་ལྔ་ལས་མང་དུ་གསུངས་པའོ།། རྩ་ཚིག་ཏུ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་ནི་དེ་དང་རིམ་པ་དྲུག་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་དགོས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་རིམ་ལྔའི་གདམས་ངག་ཆེ་བ་བཞི་ཁྲིད་རིམ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་ཆུང་བ་བཞི་དང། མ་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་ཁ་འཐོར་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་དེའི་ཐད་ཀ་གང་དུ་འོང་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ནས༑ ཁྲིད་ཡིག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཚེ་གདམས་ངག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་འགའ་རེ་སྣང་བ་རྣམས་གང་ལ་ཚད་མར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་དང། རྩ་ཚིག་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་མ་དག་པ་ཐན་ཐུན་སྣང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་དཔྱོད་པ་དང། ཐན་ཐུན་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་རྩ་ཚིག་གི་དོན་ཉིད་དུ་སྣང་ཞིང་། དེ་རྣམས་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྩོད་མེད་རྣམས་དང་གཏུགས་ཏེ་གསལ་དུ་བཏང་ནས། རྩ་ཚིག་གི་སྟེང་ནས་ཁྲིད་ཡིག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན། སྔོན་གྱི་གདམས་ངག་རྙིང་པ་1

རྣམས་ཁ་མི་འཐོར་བར་
རིང་དུ་གནས་པ་དང། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཤིང། རིམ་ལྔའི་གདམས་ངག་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་ལྷག་དང་བཅས་པ་ཚང་བ་ཞིག་འོང་བས་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིག་པར་བྱའོ།། མར་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་

༡ རྙིང་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

312 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

གདམས་ངག་ཐོར་བུ་བ་1

རྣམས་ཁྲིད་ཡིག་གཅིག་ཏུ་སྒྲིག་ལུགས་བསྟན་པའོ།། །།
༈ རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ལ་གཉིས།
གདམས་ངག་གི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང། གདམས་པ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(གདམས་ངག་གི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་)ལ་གཉིས། སྤྱིའི་སྔོན་འགྲོ་དང། ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོའོ།། དང་པོ་(སྤྱིའི་སྔོན་འགྲོ་)ནི། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱོང་བ་དང། རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་རྫོགས་པས་སྣོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང། དེའི་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་འགྲོའ་ིམཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། མཚམས་འདི་ནས་ལུས་དབེན་ཉིད་ལ་འདྲིལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་མིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གང་རུང་རེ་སྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ཡིན་བྱ། ལམ་ཐུན་མོང་བས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་ཆེ་བ་དང། ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསྒོམས་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་མྱུར་དུ་འཇིག་པའི་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང། ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་གྱི་ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ལ། ཆོས་མིན་པ་བྱ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐག་ ིབཅད་ཅིང་འཇིགས་པ་དྲན་པས་རྒྱུ་བྱས་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་པ་དང་། དགེ་སྡིག་ལས་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད། འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་སྲིད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་དྲག་པོ་བསྐྱེད། རང་ཉིད་སྲིད་མཚོར་ལྷུང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་
༡ ཐོར་བུ་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ། 313

འདྲ་བར་བལྟ་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མ་ཡིན་པ་དང། མ་བྱས་རེས་ཀྱིས་ཕན་པ་བསྒྲུབས་ཤིང་གནོད་པ་བསལ་བའི་དྲིན་ཆེ་བ་དང། དེ་ལ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པའི་དྲིན་དུ་གཟོ་བའི་བློ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་དེ་རྣམས་བདེ་བས་ཕོངས་པའི་ཕོངས་ལུགས་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་མནར་ལུགས་རྣམས་བསམས་ལ། དེ་རྣམས་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གིས་བདེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དགོད་པ་དང། སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་བསྒྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དོན་དེ་གཉིས་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་མཐོང་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློའ་འགྱུར་བ་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་ ིབསྐྱེད༑ དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ལམ་འདི་དང་འདི་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡི་དམ་བརྟན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱའོ།།གཉིས་པ་(ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་)ལ་གཉིས། སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྒོམ་བཟླས་བྱ་བ་དང། བྱིན་རླབས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ནས་མཆོད་པའོ།། དང་པོ་(སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྒོམ་བཟླས་བྱ་བ་)ནི་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གཅིག་པུ།།’ པད་དཀར་ཟླ་བའི་དབུས་གནས་ཤིང།། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་རྒྱན་སྤྲས་པའི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང།། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོ་ག་བཞིན།། ཉི་ཤ་རྩ་ནི་རེ་རེ་བཟླས།། ‘ལྟུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གྱུར་པས།།’ འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས།། གྲུབ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས།། ཐུན་མཚམས་སུ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ།། འབུམ་ཕྲག་ཏུ་ནི་བཟླས་གྱུར་ན།། རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།།”1

ཞེས་ཐུན་མཚམས་སུ་རྡོར་སེམས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། སྙིང་པོ་རྒྱན། རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༨ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གཅིག་པོ།།’ ‘ལྟུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གྱུར་པ།།’ ཞེས་སོ།།

314 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

བསྒོམས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་རེ་མ་ཆག་པར་བཟླས་ན་ལྟུང་བ་མི་འཕེལ་བ་དང་༑ འབུམ་ཕྲག་གཅིག་བཟླས་ན་ཉེས་པ་རྣམས་འདག་པར་གྲུབ་པ་མཆོག་བརྙེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་རྡོར་སེམས་ཀྱི་བསྒོམ་བཟླས་བྱའོ།། འདི་ལ་རང་ཉིད་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒོམས་ནས་བྱས་པས་ཆོག་མོད་ཀྱང། བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལ་སྤྱི་བོར་བསྒོམས་ནས་མཛད་པས་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོར་པཾ་ལས་1

པད་

མ་དཀར་པོ། ཨཱཿལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་དཀར་པོ་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་དོན་གཉིས་བྱས། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་གཡས་རྡོ་རྗེ། གཡོན་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་སྐུ་མདོག་དཀར་མོ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་པ། རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ་བསྐྱེད་ལ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་དཀར་པོ་བསམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ་མཆོད་པ་ལྔས་མཆོད། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿདགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་པར་བྱ། ཡང་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དབང་བསྐུར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ་མཆོད་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། ཡུམ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བ་ཐོགས་ནས། ཇི་ལྟར་བལྟམས་པ་སོགས་དང། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀྟ་ས་མ་ཡ་ཤྲཱི་ཡེ་ཧཱུཾ། ཞེས་པས་དབང་བསྐུར་ལུས་ཡེ་ཤེས་
༡ བཾ་ལས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ། 315

ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསམ། དེ་ནས་སྒོ་གསུམ་གུས་པ་ཆེན་པོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག ། དེ་དག་གི་སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཕུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་བསྡུས་ནས། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ་པས་གཟི་བརྗིད་དང་མཐུ་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། ཧཱུཾ་གི་མཐའ་མར། ཨོཾ་བཛྲ་སཏྭ་ས་མ་ཡ། མ་ནུ་པཱ་ལ་ཡ། བཛྲ་སཏྭ་ཏྭེ་ནོ་1

པ་ཏིཥྠ། དྲི་
ཌྷོ་མེ་བྷ་བ། སུ་ཏོ་ཥྱོ་མེ་བྷ་བ། ཨ་ནུ་རཀྟོ་མེ་བྷ་བ། སུ་བོ་ཥྱོ་མེ་བྷ་བ། སརྦ་སིདྡྷི་མྨེ་པྲ་ཡཙྪ། སརྦ་ཀརྨ་སུ་ཙ་མེ། ཙིཏྟཾ་ཤྲཱི་ཡཾ་ཀུ་རུ་ཧཱུཾ། ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧོ། བྷ་ག་ཝན་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ། བཛྲ་མ་མེ་མུཉྩ། བཛྲི་བྷ་བ་མཧཱ་ས་མ་ཡ་སཏྭ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པས་བསྐོར་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་བཟླས་པས་ཡིག་འབྲུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ལ་མཆོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕུལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་བརླབས་བསྡུས་ནས་ཡིག་འབྲུ་ལ་ཐིམ་པས། ཡིག་འབྲུ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་དཀར་པོ་བྱུང། ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཚམས་ལས་བབས་ནས། རང་གི་སྤྱི་བོ་ཚངས་པའི་བུ་ག་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དབང་པོའ་ིསྒོ་དང་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་ནག་ཕུངས་ཀྱིས་འཐོན། སྡིག་སྒྲིབ་སངས་ཀྱིས་དག །ལུས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་གྱིས་དཀར་མེར་གྱིས་གང། རྟོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་ཞིང་བཟླས་སོ།། ཐུན་འཇོག་
༡ དྭེ་ནོ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

316 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ཁར་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་བྱས་ལ། སྡིག་སྒྲིབ་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བསྒོམ་ཞིང། བདག་ནི་མི་ཤེས་རྨོངས་པ་ཡིས།། དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་ཉམས༑༑ བླ་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ།། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའ་བདག་ཉིད་ཅན།། འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི།། ཞེས་གསོལ་བ་ ིབཏབ་པས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ནས་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དང། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་གོ །ཞེས་གསུང་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ༑ དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་གདབ་བོ།། གཉིས་པ་(བྱིན་རླབས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ནས་མཆོད་པ་)ལ་གཉིས། ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བླ་མ་བསྒོམ་པ་དང། དེ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པའོ།། དང་པོ་(ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བླ་མ་བསྒོམ་པ་)ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་སེང་གེས་བཏེག་པའི་སྟེང་ན་པདྨ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ། ངོ་བོ་རང་གི་བླ་མ་ལ་རྣམ་པ་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པའམ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་རྡོ་རྗེ་གཡོན་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས། རང་དང་འདྲ་བའི་ཡུམ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་འཁྱུད་པ། ལྷ་རྫས་ཀྱི་གོས་ཀྱི་སྟོད་གཡོགས་དང་སྨད་གཡོགས་ཅན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཞབས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་འབར་བར་བསྒོམ། བསྡུ་ན་དེས་ཆོག །རྒྱས་པར་བྱེད་ན་བཤད་རྒྱུད་ལས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་འགོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལུས་དཀྱིལ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པའི་སྤྱི་བོར་ཟླ་བ་ལ་ཨོཾ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་པདྨ་ལ་ཨཱཿདམར་པོ། སྙིང་གར་ཉི་མ་ལ་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་བ་བསྒོམ། ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་བཟུང་སྟེ་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་

སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ། 317

ཚོགས་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟིམས་ལ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “བླ་མ་སངས་རྒྱས་བླ་མ་ཆོས།། དེ་བཞིན་བླ་མ་དགེ་འདུན་ཉིད།།”1

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབས་གསུམ་
ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྒོམ། རིམ་ལྔ་ལས། “འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས།། ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་པུ་ཉིད།། མན་ངག་རབ་ཏུ་སྟེར་བའི་ཕྱིར།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག།།”2

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་དུ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། ཞལ་ལུང་ལས། “འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ།། ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ།། སྒྲུབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན།། དེ་ཡིས་དེ་མཉེས་རང་གི་རྒྱུད།། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་བྱེད་དོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་
དག་པའི་གདམས་ངག་གི་དོན་སྟོན་པའི་བླ་མ་སློབ་མས་མཆོད་པའི་དུས་སུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱོན་ཏེ་བླ་མའི་ལུས་ལ་ཞུགས་ཏེ་མཆོད་པ་བཞེས་ནས་སློབ་མའི་རྒྱུད་དག་པར་བྱེད་ལ། མཆོད་པ་གཞན་གྱི་ཚེ་རང་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་བཏང་བའི་བསོད་ནམས་འཐོབ་ཀྱང། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། མཆོད་པའི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་དང། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ལས། “རྟག་ཏུ་བླ་མ་ལ་གུས་པའི།། སློབ་མས་བླ་མ་འདི་ལྟར་བལྟ།། བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ།། དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་འཆང།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང།། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ།། ཡིད་བཞིན་ནོར་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཉེར་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༣༠༢བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “བླ་མ་སངས་རྒྱས་བླ་མ་ཆོས།། བླ་མ་དགེ་འདུན་དེ་བཞིན་ཏེ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ནི་རང་བྱུང་
བཅོམ་ལྡན་འདས།། གཅིག་པུ་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ལྷ།། མན་ངག་རྣམས་ནི་རབ་སྟེར་བས།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག །” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི ལྷ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ནི་
དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ།། ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ།། བསྒྲུབ་པ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན།། དེ་ཡིས་དེ་མཉེས་རང་གི་རྒྱུད།། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་བྱེད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

318 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

བུའི་རིན་ཆེན་སྦྱིན།། དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཟུང་།། སྐྱོན་ཀུན་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བསམ།། ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ།། སྐྱོན་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་བྱེད༑༑”1

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་དྲུག་གི་ངོ་བོར་བལྟས་
ལ༑ སྐྱོན་རྟོག་པའི་བློ་ལ་སྡོམ་སེམས་མང་པོ་དང། ཡོན་ཏན་རྣམས་བརྟགས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་སྦྱོང་བ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། སྐྱོན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གེགས་བྱེད་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བླ་མ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་༑ བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པ་ཆེན་པོ་མང་དུ་སྦྱང་ངོ་།། གཉིས་པ་(དེ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་སྤངས་ནས།། བླ་མ་ལ་མཆོད་ཡང་དག་བརྩམ།། དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི༑༑ ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། བླ་མེད་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མཆོད་བྱས་པས།། དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི།། དཀའ་ཐུབ་མ་བསྟེན་གང་ཞིག་ཡོད།།”2

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཆོད་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་བླ་མ་ལ་
མཆོད་པ་ཉིད་ལྷུར་བླང་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་བླ་མ་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ༑༑ དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ཞིང་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་བླ་མ་ལ་མཆོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ་༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཆ རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༤བ༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད།ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༥ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། རྟག་ཏུ་བླ་མ་ལ་གུས་དང་།། རྒྱུན་དུ་ལྷ་རྣམས་མཆོད་བྱེད་པའི།། ཡོན་ཏན་ལྡན་ན་སློབ་མ་ཡིན།། སློབ་དཔོན་ཅི་འདྲ་བལྟ་ཞེ་ན།། བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ།། དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཏོག །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ།། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན།། སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གཟུང་།། སྐྱོན་རྣམས་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། ཡོན་ཏན་བཟུང་བས་དངོས་གྲུབ་ཅིང་།། སྐྱོན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་གྲུབ་ཉམས།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༣བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི།། བླ་མ་ལ་མཆོད་ཡང་དག་བརྩམ།། དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི།། ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། བླ་མེད་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མཆོད་བྱས་ནས།། དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི།། དཀའ་ཐུབ་མ་བསྟེན་གང་ཞིག་ཡོད།།” ཅེས་སོ།།

སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ། 319

བ་ལ་མཎྜལ་གྱི་མཆོད་པ་ནི། སའམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་མཎྜལ་བ་བྱུང་གིས་བྱུགས་པ་ལ། དྲི་བཟང་དང་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་བཅས་པའི་ཆུས་བྱུག་ཅིང། ཨོཾ་བཛྲ་བྷུ་མི་ཨཱཿཧཱུཾ། ཞེས་པས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་། ཨོཾ་བཛྲ་རེ་ཁེ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཞེས་པས་ལྕགས་རིའི་མུ་ཁྱུད། དྲི་བཟང་དང་བཅས་པའི་བདུད་རྩི་ལྔས་སྦགས་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་དབུས་སུ་འགོད་ཅིང། ཨོཾ་ཧཾ་སུ་མ་དྷེ་མཻ་ར་ཝེ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་དབུས་སུ་རི་རབ༑ ཤར་དུ་མེ་ཏོག་འགོད་ཅིང། ཨོཾ་ཡཾ་པཱུརྦ་1

བི་དེ་ཧཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་ཤར་ལུས་
འཕགས། ལྷོར་འགོད་ཅིང། ཨོཾ་རཾ་ཛམྦུ་དྭཱི་པཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་ལྷོ་འཛམ་བུ་གླིང་། ནུབ་ཏུ་འགོད་ཅིང་། ཨོཾ་ལཾ་ཨ་པ་ར་གཽ་ཙརྱ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད། བྱང་དུ་འགོད་ཅིང། ཨོཾ་ཝཾ་ཨུད་ཏ་ར་ཀུ་ར་ཝེ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན། ཤར་གྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོད་ཅིང། ཨོཾ་ཡཾ་ཨུ་པ་དྭཱི་པཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་དང་ལུས་འཕགས། ལྷོའ་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོད་ཅིང། ཨོཾ་རཾ་ཨུ་པ་ ིདྭཱི་པཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས་ཀྱིས་རྔ་ཡབ་དང་རྔ་ཡབ་གཞན། ནུབ་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོད་ཅིང། ཨོཾ་ལཾ་ཨུ་པ་དྭཱི་པཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས་ཀྱིས་གཡོ་ལྡན་དང་ལམ་མཆོག་འགྲོ། བྱང་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོད་ཅིང། ཨོཾ་ཝཾ་ཨུ་པ་དྭཱི་པཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་སྙན་དང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཟླ། དེ་ནས་གླིང་གི་ནང་གི་ཤར་དུ་འགོད་ཅིང། ཨོཾ་ཡཾ་ག་ཛ་རདྣཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་གླང་པོ་རིན་
པོ་ཆེ། ལྷོར་འགོད་ཅིང། ཨོཾ་རཾ་པུ་རུ་ཥ་རདྣཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ༑ ནུབ་ཏུ་འགོད་ཅིང། ཨོཾ་ལཾ་ཨ་ཤྭ་རདྣཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་རྟ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་དུ་
འགོད་ཅིང། ཨོཾ་ཝཾ་སྟྲི་རདྣཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། ཤར་ལྷོར་འགོད་ཅིང་༑ ཨོཾ་ཡཾ་ཁཌྒ་རདྣཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་འགོད་
༡ པཱུརྤ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

320 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ཅིང་༑ ཨོཾ་རཾ་ཙཀྲ་རདྣཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། ནུབ་བྱང་དུ་འགོད་
ཅིང་༑ ཨོཾ་ལཾ་མ་ཎི་རདྣཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་ཤར་དུ་འགོད་
ཅིང་༑ ཨོཾ་ཝཾ་མཧཱ་ནི་དྷི་རདྣཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་གཏེར་ཆེན་པོ། ནང་གི་ཤར་དུ་འགོད་
ཅིང་༑ ཨོཾ་སུདྱཱ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་ཉི་མ། ནང་གི་ནུབ་ཏུ་འགོད་ཅིང། ཨོཾ་ཙནྟྲཱ་ཡ་ནཱ་མ༑ ཞེས་པས་ཟླ་བ་རྣམས་སོ་སོའ་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་གསལ་གདབ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ ིཚོགས་ཀྱིས་བཀང་བར་དམིགས་ཏེ། བདག་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་བ་རྣམས།། རིན་ཆེན་མཎྜལ་བཟང་པོ་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་ཚོགས་བཅས་པ།། བློ་ཡིས་བླངས་ནས་བླ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབུལ།། ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་བཞེས་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད་དེ་བླ་མ་ལ་དབུལ། མེ་ཏོག་སོགས་ཕྱི་དང་ནང་བདུད་རྩིའི་མཆོད་པ་དང་གསང་བའི་མཆོད་པས་ཀྱང་མཆོད། བསྟོད་པས་བསྟོད་ལ། བླ་མའི་སྤྱན་སྔར་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྡོམ་པ་གཟུང་བར་བྱའོ།། དེ་ནས་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་རྣམས་མྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང། དེ་དག་གི་འགལ་རྐྱེན་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དགྱེས་ཏེ་བླ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས་པ་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་ཞུགས་པས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁེངས། སྒོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་སྦྱངས། བུམ་པ་དང་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་རིམ་པ་བཞིན་ཐོབ། སྐུ་རྡོ་རྗེ་སོགས་གསུམ་གྱི་དངོས་གྲུབ་རིམ་པ་བཞིན་ཐོབ་པར་བསམ། དེ་ནས་སྐུའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་འཕྲོས༑ རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཞུགས། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་བ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱངས། དབང་བཞི་པ་ཐོབ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་

གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། 321

ཐོབ་པར་བསམ་མོ།། ཡི་གེ་གསུམ་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྦྱོང་བ་བཞིན་དུ། དབང་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་སྦྱོང་བ་འདྲ་བ་ཙམ་དང། དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མི་ཕྱེད་པས་ཕྲ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་བསམས་ནས༑ སྔར་བཤད་པའི་དབང་བཞི་ཐོབ་པར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་དབང་དངོས་ཐོབ་པ་མིན་ནོ།། དེ་ནས་མདུན་གྱི་བླ་མ་རང་གི་སྤྱི་བོར་རྡོ་རྗེ་བསྡུ་བའི་སྔགས་རྒྱས་སམ་དམིགས་པས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་སྤྱི་བོ་ནས་བསྟིམ་པས། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་། བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བསམས་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་ཐུན་སྔ་ཕྱིའི་བར་དང་ཐུན་མགོ་1

རྣམས་སུ་བྱའོ།།
གཉིས་པ་གདམས་པ་དངོས་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའ་གནས་ཚུལ། ལམ་ ིབགྲོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(གཞི་དངོས་པོའ་གནས་ ིཚུལ་)ལ་གསུམ། ལུས་སེམས་ཀྱི་གཞི་སོ་སོའ་གནས་ཚུལ་དང། ཐུན་མོང་གི་གནས་ ིཚུལ་དང། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ལུས་སེམས་ཀྱི་གཞི་སོ་སོའ་གནས་ཚུལ་) ི ལ་གཉིས་ལས། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རགས་པ་ནི། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གྱི་གཟུགས་ལུས་རགས་པ་འདིའོ།། ལུས་ཕྲ་བ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་པ་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དང། གཡོ་བ་རླུང་སྲོག་འཛིན་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་དང་། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་རོ།། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི། སྤྱིར་སྟོང་པ་བཞིའི་བཞོན་པའི་རླུང་དང། ཁྱད་པར་དུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་ངོ་།། སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རགས་པ་ནི། དབང་པོའ་ཤེས་པ་རྣམས་སོ།། ཕྲ་བ་ནི་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་དང་ཉོན་ ིམོངས་སོགས་སོ།། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི་སྤྱིར་སྟོང་པ་བཞིའི་སེམས་དང། ཁྱད་པར་དུ་
༡ ཐུན་འགོ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

322 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་སེམས་སོ།།
གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་གི་གནས་ཚུལ་)ནི། རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང། ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་རླུང་གི་ལུས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་མར་ལ་མར་བཅུག་པ་བཞིན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་འདྲེས་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ།།
གསུམ་པ་(ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི། ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྩ་འཁོར་གང་ན་ཡོད་པའི་དབུས་དང། ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡར་སྣ་མར་སྣ་སོགས་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ལམ་ཟབ་མོའ་གནད་དུ་བསྣུན་ས་ཡིན་ནོ།། མར་ ིལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་པ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་སྒོམས་ས་ཡུལ་གྱི་གནད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། ལུས་ཀྱི་དངོས་པོའ་གནས་ཚུལ་གཏན་ ིལ་འབེབས་ཤིང། བསྒོམ་རྒྱུའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའ་ིགནས་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། དེ་ཡང་གཉིད་ལོག་པ་དང་སད་པའི་དུས་གཉིས་ལས། དང་པོའ་སྐབས་སུ་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་བ་ལ་ནི་སྙིང་ག་དང་མགྲིན་པའི་གནད་ ིཤེས་དགོས་ཤིང། སད་པའི་སྐབས་སུ་གཏུམ་མོ་སྒོམ་པ་ལ་ནི་ལྟེ་བ་དང། ལས་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྤྱི་བོའ་གནད་ཤེས་དགོས་པར་འདོད་དེ། དུས་དེ་དག་ ིགི་ཚེ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ཐིག་ལེ་གནས་དེ་བཞིར་གནས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ།། འདི་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ནས་དཔྲལ་བ་དང་ལྟེ་བ་ན་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པ་དང་༑ མགྲིན་པ་དང་གསང་གནས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང། སྙིང་ག་དང་ནོར་བུ་ན་གཉིད་འཐུག་གི་གནས་སྐབས་དང། ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་རྩེ་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེའོ།། གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་སྙིང་ག་དང་ནོར་བུར་རླུང་འདུ་ཚབས་ཆེ་ལ། དེ་འཐུག་པའི་རིང་

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 323

ལ་རྨི་ལམ་མེད་པའི་གཉིད་རྒྱུན་རིང་ངོ་།། དེ་ནས་གནས་དེ་གཉིས་ནས་རླུང་ཅུང་ཟད་སྲབ་ཏུ་སོང་ནས་མགྲིན་པ་དང་གསང་གནས་སུ་འོངས་པ་ན་རྨི་ལམ་འཆར་ལ། དེར་འདུས་པའི་རིང་ལ་རྨི་ལམ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་།། དེ་ནས་རླུང་གནས་དེ་གཉིས་ནས་གྱེས་ཏེ་དཔྲལ་བ་དང་ལྟེ་བར་སོང་བ་ན་སད་པར་འགྱུར་རོ།། སྤྱི་བོ་ནས་བྱང་སེམས་བབས་པ་ལྟེ་བ་དང་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པ་ན། རང་གི་གནས་གོང་མ་རྣམས་ལས་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེ་བ་རེ་རེ་འབྱུང་བ་ནི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བསླངས་པ་ནའང། ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མགོ་རྩོམ་པ་1

ལྟེ་བ་ནས་དང།
མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་ནོར་བུའི་རྩེར་ཟིན་པ་ན་འཆར་རོ།། དེ་ལྟར་གནས་བཞིར་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་བའི་གནད་ཆེ་མོད་ཀྱང་གནས་དེ་དག་ཏུ་སད་དུས་སུ་སེམས་བཟུང་ན་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཡང་མིན་ནོ།། འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་སྙིང་ག་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་རྩ་ཚིག་ལས་བཤད་པ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་རྩ་འཁོར་སོ་སོར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སྐྱོང་བ་ལ། རང་རང་གི་ལག་རྗེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་འོང་གཞན་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་རྟོགས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་(ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་)ལ་གཉིས། རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་སོ་སོ་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང། ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པའོ།། དང་པོ་(རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་སོ་སོ་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་དང། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་)ལ་གསུམ། ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང། ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང། སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། དང་
༡ འགོ་རྩོམ་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

324 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

པོ་(ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ལ་གསུམ། བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་ནས་ལུས་དབེན་ལ་འཇུག་ཚུལ། འཇུག་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ། དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དབེན་དངོས་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་ནས་ལུས་དབེན་ལ་འཇུག་ཚུལ་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་ལ་གསལ་སྣང་རྫོགས་པར་བཏོན་པའི་འོག་ཏུ། སེམས་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟེང་སྒོའ་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་ ིབརྟན་པ་གནས་པ་དང། དེ་བརྟན་ནས་དང་པོར་ཕྱག་མཚན་གྱི་སྤྲོ་བསྡུ་དང། དེ་ནས་ལྷའི་སྐུའི་སྤྲོ་བསྡུ་ལ་བསླབས་ཏེ་ལོབས་པའི་འོག་ཏུ། འོག་སྒོར་ཕྱག་མཚན་ནམ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་རིག་མའི་པདྨར་ཕྱུང་སྟེ་དེར་བཞག་པའི་ནང་དུ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གསལ་སྣང་རྫོགས་པ་དང། སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་དབེན་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ལུགས་འདི་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ༑༑ འོག་སྒོའ་ཕྲ་མོ་འདིའི་སྟེང་ནས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་གཉིས་ ིཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། གཉིས་པ་ནི་ནོར་བུའི་དབུས་ན་རྩ་འཁོར་གཅིག་ཡོད་པ་དང། ནོར་བུའི་རྩེ་ན་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ཡོད་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་སྣུན་ས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་བཟུང་བའི་གནད་ལ་བརྟེན་པས། དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་འདུས་པ་དང་དེར་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་སྒོའ་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་བཟློག་ ིནས་དྷཱུ་ཏཱིར་འཛུད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་མན་ངག་འདིའི་ངོ་སྤྲོད་རྒྱས་པ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་གཏན་ལ་

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 325

ཕབ་ཟིན་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེས་ན་མཚམས་འདི་ནས་ཕྲ་མོའ་སྒོ་ནས་ལྷན་ ིསྐྱེས་འདྲེན་པའི་ཐབས་མི་བྱེད་པར། ལུས་དབེན་རིགས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་ན་གདམས་ངག་གི་གནད་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། སླར་ཡང་འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་1

ནས་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་བསྡུས་པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་ནས་ལུས་
དབེན་དངོས་གཞི་སྒོམ་དགོས་སོ།།
གཉིས་པ་(འཇུག་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་)ལ་བཞི། འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་མྱོང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དང། དེ་ལ་གེགས་བྱུང་ན་སེལ་ཚུལ་དང་༑ རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མི་སྒོམ་པར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།། དང་པོ་(འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་སྐད་ཅིག་གིས་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་ལ་གནད་བཞི་ཚང་དགོས་པའི་དུས་ཀྱི་གནད་ནི༑ སྤྱིར་རྒྱུན་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང། ཁྱད་པར་དུ་ཐོ་རངས་སོགས་དབེན་ཞིང་རིག་པ་དྭངས་པའི་2

དུས་དང་ཕྱི་དྲོ་མེའི་དུས་སུ་བསྒོམ་མོ།། ལུས་ཀྱི་གནད་ལ་རྐང་པ་རྡོ་རྗེ་
སྐྱིལ་ཀྲུང་ངམ་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་བྱས། སྒལ་ཚིགས་དྲང་པོར་བསྲང་། མགྲིན་པ་ཡིད་ཙམ་དགུག །མིག་ཧ་ཅང་ཕྱེ་བ་དང་བཙུམས་པ་མིན་པར་རན་ཙམ་དུ་སྣ་རྩེར་བལྟ༑ སོ་དང་མཆུ་རང་ལུགས་པར་བཞག །ལྕེ་རྩེ་རྐན་ལ་སྦྱར། མགོ་མི་མཐོ་མི་དམའ་བར་བཞག་སྟེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་རླུང་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་གནད་བཤད་པ་ནི་གཞན་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་འདྲའོ།། རླུང་གི་གནད་ནི་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་སྒྲ་ཅན་དང་3

ཤུགས་

ཅན་དུ་མི་བྱ་བར་དལ་ཞིང་འཇམ་པར་བྱའོ།། གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་ཡུལ་གྱི་
༡ དཔར་མ་ཁག་གི་ནང་‘སྒོམས་’ཞེས་སྐུལ་ཚིག་ལྟ་བུར་འཁོད་ནའང་རིམ་གསལ་སྒྲོན་དང་བསྟུན་ནས་འདས་ཚིག་དཀྱུས་སུ་བཀོད།
༢ དངས་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ དཔེ་བསྡུར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་གསུམ་ཀའི་ནང་‘རང་’ཞེས་གསལ་ཡང་དཀྱུས་སུ་སྡེ་དཔར་ལྟར་བཀོད།

326 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

གནད་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མང་ཡང་། སྐབས་འདིར་ནི་རྡོ་རྗེའི་མགྲིན་པ་ཡན་ཆད་ལ་ནོར་བུ་ཟེར་བས། དེའི་དབུས་དྲང་པོ་ན་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་དྷཱུ་ཏཱི་ཡོད་པས་དེའི་ནང་ཙམ་མམ། ཡང་ན་ནོར་བུའི་བུག་པའི་རྩེ་མོ་རང་ན་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ཡོད་པས་དེར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་རྩའི་རྣམ་པ་གསལ་སྣང་ཐོན་ཐོན་དུ་སྒོམ་མི་དགོས་ཀྱང། རྩའི་གནད་གཉིས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེར་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ངེས་པར་དགོས་སོ༑༑ འདི་འདྲ་བའི་རིགས་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་མི་ཤེས་ལ་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བླ་མས་ལེགས་པར་བསྟན་དགོས་སོ།། དེར་སྒོམ་པ་ན་གང་ལ་སེམས་འཇོག་པའི་གཞི་དམིགས་པ་ལ། གདན་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྲན་མ་ཕྱེད་གཤགས་ཙམ་ཞིག་བྱ། དེའི་སྟེང་དུ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བསྒོམས་ཏེ། ཁ་དོག་ནི་སྔོན་པོའོ།། དབྱིབས་ནི་ཟླུམ་པོའོ།། ཚད་ནི་ནས་འབྲུ་དང་ཡུངས་ཀར་གང་རུང་གི་ཚད་ཙམ་ཞིག་རང་གི་ལྷའི་ངོ་བོར་བལྟ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་འཚེར་ལ་འོད་ཟེར་ལྔ་འབར་བ་གཅིག་བསྒོམ་མོ།། སེམས་ཟིན་པར་སྣང་ན་དམིགས་ཡུལ་ཅི་ཙམ་ཕྲ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྟོག་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ལྡོག་སླ་ལ། ཤིན་ཏུ་འཚེར་བ་བསྒོམས་ན་བྱིང་བ་གཅོད་སླ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གསལ་ཉམས་ཆེའོ།། དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་ཚུལ་ནི། དམིགས་རྟེན་ཕྲ་མོའ་ནང་དུ་སེམས་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ ིགྱིས་འཛིན་པར་གསུངས་པས། ཚུར་ངོས་ནས་ཕར་ལ་བལྟ་བ་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་མི་བྱ་ཡི། ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཡུལ་དེའི་ནང་དུ་སིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། སྐྱོང་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་ད་གཟོད་སེམས་ཐིག་ལེ་དང་འདྲེས་པར་འགྱུར་བའི་ཉམས་སྐྱེས་ནས་རླུང་འདུ་བར་ཤིན་ཏུ་སླའོ།། དེ་ལྟར་སེམས་འཛིན་པ་ན་ཧ་ཅང་སྒྲིམས་དྲགས་པ་དང་ཧ་ཅང་ལྷོད་དྲགས་པས་བྱིང་རྒོད་སྐྱེད་པས་དེ་གཉིས་སྤངས་ནས་སེམས་གཟུང་བར་བྱའོ༑༑ འདི་ཡང་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་ལ་བརྟན་པ་རྙེད་

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 327

པ་ཡིན་ན། རྩའི་གནད་ཆེ་སར་གནད་དུ་བསྣུན་ལུགས་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་འདུ་རིམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་གསལ་མི་གསལ་དང་དེ་ལ་སེམས་ཟིན་མི་ཟིན་གྱི་གཏམ་བྱེད་དོན་མེད་མོད་ཀྱང། ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་འོག་མ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མྱོང་བ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་འཁྲིད་ལོང་མེད་པར་གོང་མ་ལ་རྒྱུག་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་གཞན་ཀུན་ལའང་ཤེས་དགོས་སོ༑༑ ལུགས་འདི་ལ་འོག་སྒོའ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་དུ་འགྲོ་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ ིཔ་དེ་མ་བསྒོམ་པར་བཞག་ན། ཕྲ་མོའ་ནུས་པ་མི་རྫོགས་ཤིང་ལུས་དབེན་སྒོམ་པའི་ ིགནད་སྟོར་ནས་འགྲོ་བས། དེའི་གོ་བ་བསྐྱེད་ལུགས་བྱས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ། གང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྲ་མོ་གདན་བཅས་དང། དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་སྔར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དེའི་སྟེང་ནས་བྱེད་པས། འཕགས་ལུགས་ལ་དམིགས་པ་དེ་སྟོན་པའི་གདམས་པ་ཆད་པ་ནི་མིན་ནོ།། ཕྲ་མོའ་དམིགས་པ་གསལ་ ིདཀའ་ན་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་གནས་མ་འཕྱུགས་པར་བྱས་ལ་སེམས་བཟུང་བ་ཉིད་ལ་འབད་ཅིང་བར་བར་དུ་གསལ་གདབ། དམིགས་པ་གསལ་ཡང་གནས་གཞན་དུ་སྣང་བའམ་ཡལ་ནས་འགྲོ་ནའང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བསྐྱང། རང་ཤགས་ཀྱིས་གནས་པ་རྙེད་པའི་མཚམས་ནས་སེམས་ཀྱི་ངར་བསྐྱེད་ནས་བཟུང། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སེམས་དྭངས་པོ་1

བྱུང་ཡང་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་མི་ཆོད་ལ། དེ་མ་ཆོད་ན་སེམས་བརྟན་པོ་རྙེད་ཀྱང་
རླུང་འདུ་དཀའ་བས་དམིགས་པ་འཚེར་ལ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་ཅན་དང་སེམས་ཀྱི་ངར་སྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་བྱའོ།། རྒོད་པ་བཅད་དཀའ་ན་ཅུང་ཟད་གློད། བྱིང་བ་བཅད་དཀའ་ན་སྟེང་གི་སྣ་རྩེའི་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་སྒྲིམས་པར་བཟུང་ལ་བྱིང་བ་སངས་པ་དང་འོག་སྒོར་བསྒོམ་མོ།།

༡ དངས་པོ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

328 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

གཉིས་པ་(དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་མྱོང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་དེ་ལ་མྱོང་བ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི། སེམས་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱངས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་རེས་ཐུན་རེའི་བར་དུ་འཁྱོངས་པ་བརྟན་པར་སོང་སོང་གི་བར་དུ་བསྐྱང་ངོ་།། དེའི་ཚེ་རླུང་གི་ལྟས་ཇི་ལྟར་འོང་ཚུལ་ནི། དང་པོར་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་པའི་རྟགས་དང་དེ་ནས་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པའི་རྟགས་འབྱུང་བའི་དང་པོ་ནི་མ་བསྒོམས་པའི་སྔོན་དུ་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བར་རྒྱུ་བ་ན། ཕྲ་མོ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུར་པོར་མཉམ་རྒྱུར་ངེས་ཅན་དུ་ཐེངས་ཀྱིན་འདུག་ན། ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ ི དྷཱུ་ཏཱིར་འཛུད་ནུས་པ་ཙམ་དུ་འཇོག་མོད་ཀྱང། ལན་ཅིག་ཚུད་ཕྱིན་ཆད་ནས་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བར་མི་འཕོ་བ་མིན་ནོ།། གཉིས་པ་ནི༑ མཚམས་འདི་ནས་དྲིལ་ཏེ་བསྒོམས་པས་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་ཞན་དུ་སོང་བའི་མཐར་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ན། རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་ལྡོག་པ་ཞིག་འོང། རྟོག་ཚུལ་དེ་ངེས་དཀའ་བར་བྱུང་ན་ལུས་དྲང་པོར་གཡོ་འགུལ་མེད་པར་བདེ་མོར་གནས་པའི་དུས་སུ་ལྟོ་བ་འགུལ་མི་འགུལ་བརྟག །ཅུང་ཟད་འགུལ་བར་སྣང་ན་མ་ལོག་པའི་རྟགས་ཡིན། བརྟག་པ་འདི་ཁྱད་པར་དུ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་ཐུར་སེལ་འོག་གི་སྣ་སྒོར་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་མི་བྱེད་རྟོག་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་ལོག་པ་ལ་ཐིམ་དཀའ་སླ་གཉིས་ལས། ཐིམ་དཀའ་ན་ཡུད་ཅིག་ལ་ལྟོ་བ་རླུང་གིས་ཁེངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནས་ཞི་བར་འགྱུར་ལ། ཞི་མ་ཐག་ལྟོ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་མེ་གནས་པའི་ཐད་ནས་དྲོད་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཞུ་བདེ་འདྲེན་ནོ།། སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་ལོག་པ་འདི་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་མ་ཆོད་པར་བསགས་པས་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཡང་ཡང་འོང་སྟེ་དེ་ནི་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་པ་དང་དེར་ཐིམ་པ་གང་ཡང་མིན་པས་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པར་བྱའོ།། དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པ་བྱུང་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བོན་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་མི་འགྲོ་བས། སླར་ཡང་རླུང་ལངས་ནས་རྩ་གཉིས་

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 329

ལ་རྒྱུ་བ་ནི་དུ་མ་ཞིག་འོང་ངོ་།། ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པ་གནད་དུ་འགྲོ་བའི་མཐོང་ཉམས་ཀྱི་རྟགས་ལ། དང་པོར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང། དེ་ནས་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང། དེ་ནས་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་༑ དེ་ནས་མར་མེ་རླུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ཏེ། གྲངས་མང་ཉུང་དང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ནི་ཅི་རིགས་སུ་འཆར་རོ།། རྟགས་འདི་རྣམས་དབང་པོ་ལྔའི་རླུང་ནང་དུ་ལྡོག་པར་རྩོམ་པ་དང། ཅུང་ཟད་ལོག་པ་དང་། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་པ་དང། ཐིམ་པར་རྩོམ་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་འབྱུང་བའི་གཙོ་བོ་ནི་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་ནས་ཐིམ་པར་རྩོམ་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྟགས་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་དང་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ།། རྟགས་འདི་རྣམས་སྐབས་འདིར་འཆར་བ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་གསུངས་སོ།། སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་དེས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པ་དང་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་མཐུས་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་སྣ་རྩེར་སླེབ་པ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་འཆར་རོ།། བྱང་སེམས་ཞུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་པར་སླེབ་པའི་བར་ལ་དགའ་བ་དང། མགྲིན་པ་ནས་སྙིང་གའི་བར་ལ་མཆོག་དགའ་དང། དེ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་ལ་ཁྱད་དགའ་དང། དེ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་རྩོམ་པར་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་བཤད་ལ། རྡོ་རྗེའི་རྩ་བར་དགའ་བ་དང། དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་མགྲིན་པའི་བར་ལ་མཆོག་དགའ་དང། ནོར་བུར་སླེབ་པ་ན་ཁྱད་དགའ་དང། རྩེ་མོར་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེ་བར་ཡང་བཤད་དོ།། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞི་ལ་ནི། དེའི་རྟེན་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ནོར་བུའི་རྩེར་ཡིན་ཀྱང་འཛིན་པར་ཤིན་ཏུ་སླ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ནོར་བུའི་དབུས་སམ་རྩེར་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་ལ་ནི། དེར་བྱང་སེམས་ཞུ་བས་སླེབ་པ་རིང་དུ་གནས་པའི་གནད་ཡོད་པས། འཛིན་པར་སླ་ཞིང་གནས་ཡུན་རིང་བས་ལྷན་སྐྱེས་ལེགས་པར་མཚོན་ནུས་སོ།། རླུང་འདུ་སླ་བ་མིན་པར་ཞུ་བདེའི་ཉམས་སྐྱེ་སླ་

330 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

བ་འགའ་ཞིག་ལ་འབར་འཛག་བསྒོམས་ན་ཁྱད་པར་དུ་དང་། དེ་མིན་ཡང་འོག་སྒོའ་ིཕྲ་མོ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པ་ལ་ཡང་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་འབབ་པ་འོང་བས། དེ་ལ་ནི་ཞུ་བ་ཤས་ཆུང་ན་མ་གཏོགས་པ་གནས་མཐོན་པོ་ནས་མ་བཟློག་ན། དམའ་མོ་ནས་བཟློག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་དང། བཟློག་ས་ཡང་མཐོ་དགོས་ལ་བཟློག་ནས་ཀྱང་མ་བཀྲམ་ན་ནད་དུ་འགྱུར་བས་འགྲེམས་དགོས་མོད་ཀྱང། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རླུང་ཐིམ་པ་ལ་ནི་དེ་རྣམས་ཡེ་མི་དགོས་སོ།། འོན་ཀྱང་ནོར་བུའི་རྩེར་ལྷན་སྐྱེས་མཚོན་ཟིན་ནས། མས་བརྟན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཟློག་ན་ནི་བཟློག་ཐབས་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ནི་ཐབས་དེ་ཡུན་རིང་དུ་མི་དགོས་ཀྱི་ལན་ཁ་ཡར་སྦྱངས་པའི་མཚམས་ནས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ཐབས་ཨ་ན་ཚུགས་སུ་མ་བྱས་པར། མན་ངག་གི་གནད་ལ་མཁས་པའི་འཇམ་སྦྱོར་གྱིས་ཕྲ་མོ་སོགས་བསྒོམས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རླུང་ཐིམ་རིམ་མ་བྱུང་བར་ཞུ་བདེ་ཆེ་བར་བྱུང་ན་བཟློག་པ་དང་འགྲེམས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། འདི་ལ་ཞུ་བ་རིམ་ཅན་དུ་དལ་བུས་འོང་བ་ལ་ནི་རྩོལ་བ་ཤགས་དྲག་པོ་མིན་པར་དམིགས་པས་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བཟློག་ཅིང། དེ་ནས་རྩ་གནས་ཀུན་ཏུ་བཀྲམ་པ་བྱས་ན་དེ་གོམས་པའི་མཐར་ཞུ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་བཟློག་པ་དང་བཀྲམ་པར་ནུས་སོ།། དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཞུ་བ་ཆེས་མྱུར་བར་འབབ་པ་ལ་ནི། རང་ལྷར་གསལ་བའི་ངང་ནས་རྐང་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་དང་༑ ལག་པ་གཉིས་བྲང་གི་ཐད་དུ་བསྣོལ། མིག་གཉིས་དྲག་ཏུ་གྱེན་ལ་བཟློག རྐང་ལག་གི་སོར་མོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐུམ། སེམས་སྤྱི་གཙུག་གི་ཧཾ་ཡིག་མགོ་གྱེན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དམིགས། ངག་ཏུ་ཧཱུཾ་རིང་པོ་དྲག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཉེར་གཅིག་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་ནས། གང་ནས་བཟློག་པའི་གནས་དེ་ནས་རྒྱབ་གཞུང་ལ་ཉེ་བའི་ངོས་སུ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་སོང་བར་བསམས། མཐར་འཇམ་རླུང་བུམ་པ་ཅན་བཟུང་

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 331

ལ་ལུས་མི་དྲག་པར་སྤྲུག་ཅིང་། སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་རྣམས་རྩ་གནས་ཀུན་ཏུ་དགྲམ་པར་བསམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱའོ།།
གསུམ་པ་(དེ་ལ་གེགས་བྱུང་ན་སེལ་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་འོག་སྒོ་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་སྐྲངས་པ་དང། ཟུག་གཟེར་བསྐྱེད་པ་དང། དྲི་ཆུ་འདོར་དཀའ་རུ་སོང་བ་དང། ཧ་ཅང་སླ་རུ་སོང་ན་གནས་དེར་རླུང་ཅུང་ཟད་འདུས་པ་ཡིན་ཀྱང། འདུ་ལུགས་ལེགས་པོ་མིན་པས་དེའི་སེལ་ཐབས་ནི། གེགས་དེ་ཞི་བ་རྐྱང་པས་མི་ཆོག་གི༑ སྔ་རེས་རླུང་ཅུང་ཟད་འདུས་པ་དེས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་འདུ་བ་ལ་ཕན་པ་དང་ཕྱི་རེས་ནས་ཀྱང་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་བསྡུ་དཀར་མ་སོང་བ་ཞིག་གལ་ཆེའོ།། དེ་རྣམས་ལ་དང་པོ་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་བ་ན་དལ་བུས་སེམས་བཟུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་མ་བྱས་པར་སྦྱོར་བ་དམ་དྲགས་པ་སོགས་སྐྱོང་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་པས། དེའི་སྐྱོན་དུ་སྣང་ན་འཇམ་པོའ་སྐྱོང་ཐབས་མཁས་པར་བྱ། དེ་ལྟ་མིན་ན་དེ་ཁ་བསྐྱངས་པས་དགེ་སྦྱོར་ ིལ་དེ་ཙམ་མི་གནོད་པར་ཞི་འགྲོ་བར་སྣང་ན་དེ་ཁ་ལ་བཞག །དེས་ཀྱང་ཞི་མ་ཉན་པར་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གེགས་བྱེད་ན། རོ་སྨད་ཀྱི་རླུང་ཀུན་དམིགས་པས་བསྡུས་ལ་ཕྲ་མོ་གང་དུ་སྒོམ་པའི་ཐད་ཀ་དེར་ཐིམ་པར་བསམ་པ་མང་དུ་བྱ། ཁྱད་པར་དུ་དྲི་ཆུ་འདོར་དཀའ་བ་ལ་ནི་འཆད་པར་1

འགྱུར་བ་ལྟར་གྱི་འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་མང་དུ་བྱས་པས་
ཀྱང་ཕན་ནོ།། འོག་སྒོར་དམིགས་པ་གཏད་པ་ན་རླུང་གྱེན་དུ་འཕྱུགས་པ་དང་ལུས་
འཕར་བ་2

སོགས་ཀྱིས་གེགས་སུ་སོང་ན་ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་རང་ལུགས་པར་བཞག་ལ།
སྨད་ཀྱི་ཕྱེད་བཅིངས་དམ་པར་བྱ་བ་དང། དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་ཟུག་པ་བཞིན་བྱས་ལ་སེམས་བཟུང་ངོ་།། ཕྲ་མོ་ལ་དམིགས་པ་ཐུན་འཁྱོངས་པ་བརྟན་པོ་བྱུང་ཡང་རླུང་དེ་

༡ ལ་འཆད་པར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ འབར་བ་ དབུས་དཔར།

332 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ཙམ་འདུ་མ་ཉན་པ་སོགས་བྱུང་ན། དམིགས་པ་གཏོད་སའི་རྩའི་གནད་ལེགས་པར་ཟིན་པར་བྱས་ལ་དམིགས་པ་དྲག་ཏུ་གཏད། སྟོད་སྨད་ཀུན་ནས་དམིགས་པས་རླུང་བསྡུས་ཏེ་དེར་བསྟིམ་ནས་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དམིགས་པ་མང་དུ་བྱ། ཕྱི་མ་འདི་སྤྱིར་ཡང་མང་དུ་བྱས་ན་གནད་ཆེའོ།། བཞི་པ་(རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མི་སྒོམ་པར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི། སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་ལམ་ལ་སློབ་པའི་གང་ཟག་མཚན་ཉིད་ཚང་བས་ཀྱང། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དུས་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཀྱང། མཚམས་འདི་ནས་རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མི་སྒོམ་པར་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ཐབས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སོགས་སྒོམ་པ་ནི། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཡུལ་ཅན་བྱས་ནས་ཡུལ་སྟོང་པ་སྔར་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་པ་བསྐྱངས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་བདེ་བ་ནི། ཆོས་འདི་པ་དང་གཞན་པ་དང། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞུ་བདེའི་བདེ་ཆེན་མིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞུ་བདེ་མང་དུ་འབྱུང་ཡང། རླུང་ཐིམ་པའི་བདེ་ཆེན་མིན་པས་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ལ་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པའི་བདེ་ཆེན་དགོས་པས། འདིར་ཕྲ་མོ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ལུས་ཀྱི་གནད་དུ་མ་བསྣུན་པར་སྟོང་པ་ཙམ་བསྒོམས་པས༑ རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་མི་རྙེད་པས་ཕྲ་མོ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པའི་མཐུས་བདེ་ཆེན་དྲངས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ་སྒོམ་པ་ཡིན་པ་འདི། འདི་འདྲ་བའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེའི་ཕྱིར་འོག་སྒོའ་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་དམིགས་ ིནས་སྒོམ་པ་ནི། བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་པའི་

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 333
ཕྱིར་ཡང་མིན་ལ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པར་འདོད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེས་དྲངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་རྙེད་ཀྱང་དེས་སྟོང་ཉིད་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་མ་བསྒོམས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་མིན་ན། སྔ་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་མིན་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང། ཟབ་པར་འདོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདི་ལ་ཡང་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པ་དང། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པ་གཉིས་ནམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་ལྟར་གྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྙེད་པ་གལ་ཆེ་བ་ནི། རིམ་པ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ།། གསུམ་པ་(དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དབེན་དངོས་སྐྱོང་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ལུས་དབེན་གྱི་ངོས་འཛིན། ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ། ལུས་དབེན་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལུས་དབེན་གྱི་ངོས་འཛིན་)ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བཟུང་ནས་དེའི་ལུས་དབེན་འཆད་པ་ན། ལུས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི་བསགས་པ་དང། སྤུངས་པ་དང། ཚོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ནང་གི་གཟུགས་ལུས་ཐ་མལ་པ་འདིའི་སྤུངས་ཚུལ་ནི། ཤའི་ཁམ་ཚད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚོགས་པ་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང། ཁམས་བཞི་དང། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང། ཡུལ་ལྔ་དང། ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྟེ་ཉེར་ལྔའི་ལུས་ཀྱི་སྤུངས་ཚུལ་ནི་འབྲས་དང་ནས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལ་སྤུངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཚོགས་པ་ལ་སྤུངས་པར་བསྟན་ཏོ།། ཉེར་ལྔ་ལ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡང་ཡོད་ལ། དེའི་སྤུངས་ཚུལ་ནི་འབྲས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་སོ་སོར་གནོན་པའི་གཟུགས་ཅན་

334 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

གྱི་སྤུངས་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བས། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཕྲད་པ་ལས། ཡིད་དེ་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་དྲུག་དང། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་འབྱུང་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བསགས་པའམ་ཚོགས་པའམ་སྤུངས་ཚུལ་ནི། དུས་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་གཅིག་ཏུ་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་སོ་སོར་1

གནོན་པའི་དུ་མ་འདུས་པ་མིན་ཏེ།
རྣམ་ཤེས་ལུས་ཅན་མིན་པས་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ནི་ཤེས་པའི་ལུས་ཀྱི་སྤུངས་ཚུལ་ཏེ། དབེན་གཞིའི་ལུས་ཀྱི་སྤུངས་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་ཀྱི་ལུས་དབེན་གསུམ་བསྟན་པ་མིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་དབེན་གཞིའི་ལུས་དེ་གང་ལས་དབེན་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་ཞེས་པས་བསྟན། དེའི་གཉེན་པོར་གང་སྒོམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན་པས་དབེན་ལུགས་གཞན་མང་པོ་འཆད་པ་ནི་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་།།
གཉིས་པ་(ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི། ལུས་དབེན་དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་དང། དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན་དང། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནོ།། དང་པོ་(དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་)ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་དང། ཁམས་བཞི་དང། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་༑ ཕྱིའི་ཡུལ་ལྔ་སྟེ་ཉི་ཤ་པོ་རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་ལྔ་དང། སྤྱན་མ་སོགས་ཡུམ་བཞི་དང། ས་སྙིང་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བར་སེམས་དཔའ་དྲུག་དང། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་སེམས་མ་ལྔར་བཞག་པ་རེ་རེ་ལ། རྣམ་སྣང་གི་རྣམ་སྣང་ནས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་བས་བརྒྱ་སྟེ། ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རིགས་ལྔ་ལྔ་
༡ གོ་ས་ས་སོ་སོར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 335
ཡོད་པས་རིགས་ལྔའི་རིགས་དང་རིགས་ཅན་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ།།གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན་)ནི། རྣམ་སྣང་དང་། རིན་འབྱུང་དང་། འོད་དཔག་མེད་དང། དོན་གྲུབ་དང། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཅན་ཉི་ཤ་པོ་ཚན་པ་རེ་རེ་ནི་སའི་ཁམས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རིགས་སུ་བསྟན་ནས་ལྔར་བྱས་པ་སྟེ། རིགས་བརྒྱ་ཡང་ཁམས་ལྔའི་རིགས་སུ་བསྟན་ནས་དེ་ལྔའི་རིགས་སུ་བསྡུས་པའོ།། གསུམ་པ་(གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་)ནི། རིགས་ལྔར་བསྡུས་པ་དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རིན་འབྱུང་ནི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང། དོན་གྲུབ་ནི་གསུང་རྡོ་རྗེ་དང་༑ རིགས་དྲུག་པ་ནི་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ནང་དུ་བསྡུས་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཡང་རང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་འདུའོ།། བཞི་པ་(གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་)ནི། རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཡང་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སུ་བསྡུས་ནས་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའོ།།གསུམ་པ་(ལུས་དབེན་སྒོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། འདིར་དབེན་གཞིའི་ལུས་བརྒྱ་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་སྒོམ་པ་ཙམ་དང། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷ་དེ་དག་ཏུ་ཤར་བ་ཙམ་དང་། རླུང་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པའི་ཞུ་བདེས་1

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཐུན་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་ཡང་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་སྒོམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་སྦྱངས་ཟིན་པ་དང་། ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་ཡང་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་རིམ་པ་དང་པོར་བསྒྲུབས་ཟིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་དབེན་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་པ་ནི། བསྐྱེད་
༡ ཞུ་བ་དེས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

336 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་མིན་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྔར་ལྟར་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་ནས་རླུང་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་དེའི་རྣམ་རོལ་དང་ལྷར་སྒོམ་པ་ཞིག་མེད་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་ལས་ལོགས་པའི་བོགས་ཅི་ཡང་འདོན་རྒྱུ་མེད་དེ། རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུའི་ལྷར་སྐྱེད་པ་ནི་ལུས་དབེན་གྱི་ལྷ་སྒོམ་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷར་སྒོམ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡུད་པའི་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་ནས། དེ་བསྒོམས་ནས་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་དྲངས་ཏེ་ལུས་དབེན་སྒོམ་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་སོ།། འདི་ལ་ལུས་དབེན་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་རྙེད་པའི་ཚེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྐྱང། ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེས་ན། དེ་ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་སྣང་བདེ་བར་འཆར་བ་རེ་འོང་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྐྱངས་པ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ། རང་ཤགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་སྣང་བདེ་བར་འཆར་བ་འོང་མོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་དྲན་ནས་དེས་ཡུལ་སྣང་ལ་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྒོམས་ན་བདེ་བ་འབར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།། དེ་བྱེད་ཚུལ་ནི་རླུང་ཐིམ་ནས་སླར་ཡང་མ་ལངས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་བསྐྱངས་པའི་མཐར་རླུང་གཡོས་ཏེ་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ཐོལ་གྱིས་ལངས་ལ། རང་གཞན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐག་བཅད་དེ། ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 337

པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ངེས་པར་བྱ། དེའི་ཚེ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་ཤར་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དུ་བལྟ་སྟེ། དུ་མ་རོ་གཅིག་དང་། རོ་གཅིག་དུ་མར་ཤར་བའི་ཚུལ་ལོ།། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བས་དེ་རྟོགས་པ་ན། ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བར་མོས་པ་བྱེད་དགོས་པས༑ མོས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་བ་ལ་དང་པོར་བསླབ། ིདེ་བརྟན་ནས་བདེ་བའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།། མཉམ་གཞག་གི་ལུས་དབེན་ལ་ལྷའི་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་མེད་ཀྱང། ལྷན་སྐྱེས་ངེས་དོན་གྱི་ལྷ་ཡིན་པས་དེ་བསྒོམས་པས་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་འགོག་པའི་ལྷར་སྒོམ་པ་མེད་པ་ནི་མིན་ལ། རྗེས་ཀྱི་དུས་སུ་དང་པོར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཙམ་དུ་བལྟ་བ་ལ་ཡང་ལུས་དབེན་གྱི་དོན་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ།། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་འདི་ལ་རིམ་པ་དང་པོར་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལྷར་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རིམ་པ་གཉིས་པར་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། ལུགས་འདི་ལ་ནི་ལུས་དབེན་ནས་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་རྒྱས་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེ་ལྟར་མཉམ་རྗེས་སུ་བསྐྱངས་པའི་མཐར་སླར་ཡང་འོག་སྒོའ་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ ིབསྐྱེད་དོ།། དེ་སྐྱེས་པ་དང་ཡང་སྔར་བཞིན་མཉམ་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བ་སྤེལ་མར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ནུས་པ་བྱུང་ན་མཚམས་འདི་ནས་ཀྱང་སད་དུས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གནད་ཀྱིས་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་རྣམས་བྱས་པས་ཆོག་གོ །དེ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་སྒྱུ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་བྱུང་ཡང། གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལྷར་སྒོམ་པའི་1
༡ ལྟ་བསྒོམ་པའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

338 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ལུས་དབེན་དང་མི་གཅིག་གོ། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་བརྟན་པར་མ་བྱས་པ་ལའང་རླུང་འདུས་པ་ལས་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་ཡང་རིམ་པ་དང་པོ་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལ་འབྱུང་བ་འདྲ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེ་མི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། རླུང་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་སྐྱེད་མི་ནུས་ཀྱང། ཞུ་བདེ་སྐྱེད་ནུས་ན་ནི་དེའི་སྟེང་ནས་བསྒོམ། དེ་ཡང་མེད་ན་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་གོ་བ་ལེགས་པར་བཙལ་ནས། བློས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དེའི་ཕྱོགས་བཟུང་བའི་གོ་བའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་བསྐྱངས་ལ། ལམ་འདིའི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྟས་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ་ནི། ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ནི། ངག་དབེན་གྱིས་ནི་གཙོ་བོར་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་སྡུད་པ་ཡིན་ལ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་འཁོར་ལོ་གཞན་གྱི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་ལས་དཀའ་བར་གསུངས་པས། དྷཱུ་ཏཱིའི་གནས་གཞན་དུ་རླུང་འཛུད་པ་སྔོན་དུ་བྱས་ཏེ།1

དེ་ནས་སྙིང་གར་རླུང་བསྡུས་ན་
སླ་བས་སླ་བའི་གོ་རིམས་སོ།།
འདི་ལ་གཉིས། སྐབས་འདིར་སྣ་རྩེ་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་དགོས་པའི་ཚུལ་དང། སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ (སྐབས་འདིར་སྣ་རྩེ་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་དགོས་པའི་ཚུལ་)ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མར་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རིམ་ལྔར་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དྲངས་ལ། དེའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པ་དང། སྟེང་གི་སྣ་སྒོར་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་དང། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་གསུམ་དུ་བཀྲལ་བས་སྐབས་འདིར་དེ་གསུམ་ག་བསྒོམ་
༡ སྡེ་དཔར་དུ་‘ཏེ་’ཞེས་པ་མེད།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 339

དགོས་སོ།། དེ་ཡང་སྣ་རྩེ་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་སྒོམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། “སྣ་རྩེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།། གསང་བ་སྙིང་ག་གདོང་སྣའི་མིང་༑༑”1

ཞེས་དང། “རླུང་དང་སྔགས་དང་རྫས་རྣམས་ཀྱི།། ཐིག་ལེ་གསུམ་སྟེ་བླ་ན་མེད།།”2

ཅེས་སོ།། སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ནི། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པ་
དང་དོན་གཅིག་གོ །འདི་ལ་མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ལས་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པ་ནི་སྔགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་ཡོད་ལ། རྡོར་བཟླས་འདིར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་གྲགས་ཆེའོ།། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་སྐབས་འདིར་བྱ་དགོས་པ་ནི། རིམ་ལྔ་དང་སྒྲོན་གསལ་གཉིས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ད་དུང་མ་ཆད་པར་ཡོད་པས། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་མན་ངག་ཏུ་འཁྱེར་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། གཉིས་པ་(སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་དང། གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་དང། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པའོ༑༑ དང་པོ་(སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་)ལ་གཉིས། སྙིང་གར་སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ། དེ་ལ་གེགས་བྱུང་ན་སེལ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྙིང་གར་སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་)ནི། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ངང་ནས་བསྒོམ་པ་དང། གནད་གཞན་གསུམ་སྔར་དང་འདྲའོ།། དམིགས་པ་གང་དུ་གཏོད་པའི་ཡུལ་གྱི་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྙིང་ག་ཡིན་པས། ནུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་དྲང་པོ་ནས་ཐད་དྲང་དུ་སྒལ་པ་ངོས་ལ་ཉེ་བར་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་དྷཱུ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༧ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣ་རྩེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།། གསང་བ་སྙིང་ག་གདོང་སྣའི་མིང་།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༠བ༤

340 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ཏཱི་དང་བཅས་པ་ཡོད་པས་དེར་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། སྙིང་ག་དེར་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཁ་དོག་དམར་པོ་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཞིག་བསམ་མོ།། འདི་ལ་རྩའི་འདབ་མ་ཉིད་ལ་པད་འདབ་ཏུ་བྱས་པ་དང། མེ་ཏོག་པདྨའི་འདབ་མ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི། གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་གཞན་ནས་ཀྱང་འདི་འདྲ་སྒོམ་པ་རྣམས་ལ་ལུགས་གཉིས་ཆར་འབྱུང་བས་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲའོ།། ཕྱི་མ་ལྟར་བྱེད་ན་པདྨའི་དབུས་སུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པའམ། འོག་ཏུ་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་སྟེང་དུ་དཀར་པོ་སྲན་མ་ཕྱེད་གཤགས་ཙམ་ཁ་སྦྱར་བའི་ནང་དུ། ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མགོ་གྱེན་ལྟ་ཁ་དོག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྔ་འབར་བ་ཤིན་ཏུ་འཚེར་བ་ཞིག་བསྒོམ་མོ།། དེ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རང་བཞིན་བདུད་རྩི་འཛག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ ིབསྒོམས་ན་ལེགས་སོ།། དེ་ལ་ནི་རྩ་གསལ་བཏབ་པའི་གསལ་སྣང་བསྐྱེད་ནས་མི་སྒོམ་ཡང། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དབུས་སུ་ ི དྷཱུ་ཏཱི་ལ་རོ་རྐྱང་གི་མདུད་པ་བཅིངས་པའི་ཐད་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ཉིད་ན་ཡོད་པར་མོས་ནས་བསྒོམ་དགོས་སོ།། འདིར་བཤད་རྒྱུད་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཧཱུཾ་ཡིག་ཏུ་གསུངས་ལ། བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ཐུང་དུ་མཛད་པ་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་དྲངས་པ་དང་མཐུན་ནོ།། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྟེན་སྙིང་གའི་ཁམས་དཀར་དམར་དང། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང་སེམས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་དོ།། ནང་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་མ་ལ་ནི་ཤར་དུ་རྀ། ལྷོར་རཱྀ། ནུབ་ཏུ་ལྀ། བྱང་དུ་ལཱྀ་འགོད་ཅིང་མཚམས་བཞི་སྟོང་པར་བཞག །བར་གྱི་འདབ་མ་ལ་ཤར་དུ་ཀ་ཁ་ག་གྷ། ལྷོར་ཙ་ཚ་ཛ་ཛྷ། ནུབ་ཏུ་ཊ་ཋ་ཌ་ཌྷ། བྱང་དུ་ཏ་ཐ་ད་དྷ། ཤར་ལྷོར་པ་ཕ་བ་བྷ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཡ་ར་ལ་ཝ། ནུབ་བྱང་དུ་ཤ་ཥ་ས་ཧ། བྱང་ཤར་དུ་ང་ཉ་ཎ་ན་བཞི་བཞི་འགོད། ཡང་ན་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་འགོད། ཕྱི་རོལ་གྱི་འདབ་མ་ལ་ཤར་དུ་ཨ་ཨཱ། ལྷོར་ཨི་ཨཱི། ནུབ་ཏུ་ཨུ་ཨཱུ།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 341

བྱང་དུ་ཨེ་ཨཻ། ཤར་ལྷོར་ཨོ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཨཽ། ནུབ་བྱང་དུ་ཨཾ། བྱང་ཤར་དུ་ཨཿའགོད་དེ༑ ཨཾ་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་གཅིག་ལ་མགོར་པ་སྡེའི་ཐ་མའི་མ་ཡིག་ཐིག་ལེ་རེ་བཞག་གོ༑ ཡང་ན་ཤར་ནས་རིམ་པ་བཞིན་འགོད་དོ།། ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མགོ་གྱེན་ལྟ༑ རེ་རེ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་འཕྲེད་ལ་བསྒྲིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བདེ་བའི་ངོ་བོར་མེར་རེ་ཡོད་པ་ཕྱི་རིམ་གྱི་ཡི་གེའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ། བར་མའི་ཁ་དོག་དམར་པོ༑ ནང་གི་ཁ་དོག་སྔོ་ནག་ཏུ་བྱའོ།། འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། རྩ་འདབ་ཏུ་བྱེད་ན་རྩའི་སྦུབས་ཀྱི་ནང་ན་ཚུར་ཕྱི་ནང་དུ་བསྒྲིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱ་ཞིང། ཡི་གེ་ཚན་པ་གསུམ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་བཤད་དོ།། འདི་ལ་ཐོག་མར་པད་འདབ་ཉེར་བཞི་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ་གསལ་གདབ་ལ་སེམས་བཟུང། དེ་ནས་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་གདབ་ལ་རིམ་གྱིས་སེམས་བཟུང་བའི་མཐར། དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་སེམས་ཞུགས་པ་ལྟར་བྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སེམས་བཟུང་ཞིང། སྔར་བཞིན་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དབུས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་བཟུང་བ་སྤེལ་མར་བྱས་ལ་གསལ་སྣང་ལེགས་པོར་བྱུང་བ་དང། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་གཉིས་ཀ་བྱུང་བྱུང་དུ་སྦྱང་ངོ་།། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཕྱོགས་མཚམས་ནས་རིམ་གྱིས་རིམ་ ིགྱིས་1

རླུང་ནང་དུ་འདུ་བ་ཉེ་རུ་སོང་ནས་མཐར་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་སྡུད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་གང་དུ་བཟུང་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་དེར་རླུང་ཡང་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལ་ཡུན་བསྲིངས་པས་འཆར་དུ་བཏུབ་ཙམ་སྣང་ན་ཡི་གེ་ཀུན་ལ་དམིགས་ལ་བསྒོམ། ཅི་བྱས་ཀྱང་མི་འཆར་བར་སྣང་ན་མེད་མི་རུང་དབུས་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ལ་གསལ་སྣང་
༡ རིམ་གྱི་རིམ་གྱིས་ དབུས་དཔར།

342 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

དང་གནས་པ་གཉིས་ཀ་བཙལ་ལོ།། འདི་ལ་ཡང་ཡེ་མི་གསལ་བ་དང། གསལ་ཡང་ཡལ་སྐྱེན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང། སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་པའི་རྟགས་དང། ཐིམ་པའི་རྟགས་དང། ཐུན་ཚད་ནི་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པ་ལ་ནི་བསྔགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མངོན་བརྗོད་ལས། “རྟག་ཏུ་སྙིང་ལ་གནས་པ་ཡི།། ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་མེད་པ།། དེ་སྒོམ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ།། ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།”1

ཞེས་
དང་༑ བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང། “སྒྲ་དང་ཐིག་ལེར་ལྡན་པའི་སེམས།། སྙིང་གར་གཞག་བྱ་དེ་ནས་འདིའི།། ‘རྨོངས་པའི་རབ་རིབ་འཇོམས་མཛད་པའི།།’ མངའ་བདག་བཅོམ་ལྡན་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ།།”2

ཞེས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམས་པས་མ་རིག་པ་
རྩད་ནས་གཅོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་འཆར་བར་གསུངས་ཏེ། ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡང་དེའོ།། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང། “དེ་གསལ་མི་ཤིགས་ཐིག་ལེའི་གཟུགས།། ‘ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།།’ འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་འབར་འཛག་པའི།། ཚུལ་ཅན་སྙིང་དབུས་རྟག་ཏུ་གནས།། དེ་ལ་བལྟས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། ‘སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་ལ།།’ འབར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།”3

ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་སོ།། འདི་དང་འོག་སྒོའ་ཕྲ་མོ་བསྔགས་པ་ཆེ་ཞིང་འཕྱུག་མེད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ ིགདམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ།། འདི་བསྒོམས་པ་ལ་ཡང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་འཆར་བར་གསུངས་ཤིང་། རྟགས་བཞི་པའི་མཐར་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༦ ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྟག་ཏུ་སྙིང་ལ་གནས་
པ་ཡི།། ཐིག་ལེ་གཅིག་པུ་ཡི་གེ་མེད།། སྐྱེས་བུས་དེ་ནི་བསྒོམས་གྱུར་ན།། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་མཆོག །”ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ། བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ། ཤོག་གྲངས་༢༢༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘རྨོངས་པའི་རབ་རིབ་འཇོམས་མཛད་ནི།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་
པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།།’ ‘སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ།།’ ཞེས་སོ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 343

སྟོང་པ་བཞི་ཡང་འཆར་རོ།།
གཉིས་པ་(དེ་ལ་གེགས་བྱུང་ན་སེལ་ཚུལ་)ནི། འོག་སྒོའ་ཕྲ་མོའི་སྐབས་སུ་རླུང་ཐིམ་ ིཔས་དགའ་བཞི་ལེགས་པར་སྐྱེད་ནུས་པ་བྱུང་ན། འདིར་རླུང་འདུ་ཡང་སླ་ལ། འདུ་བའི་དུས་སུ་ཟུག་སྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་གེགས་ཆུང་། དེ་ལྟ་མིན་ནའང་འཇམ་པོའ་སྐྱོང་ ིལུགས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱངས་པ་ལ་གེགས་འགངས་ཅན་མི་འབྱུང་ངོ་།། སེམས་ཟིན་རབ་བྱུང་ནས་རླུང་རེ་འགའ་འདུས་པའི་ཚེ་ཟུག་ཅུང་ཟད་སྐྱེད་པ་སོགས་བྱུང་ནའང། དེ་ག་ལ་བཞག་པས་དང་པོར་ཟུག་བྱུང་ཡང་དེའི་འཕྲོ་ནས་བདེ་བ་དྲངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ལེགས་པས། དེ་ག་ལ་བསྐྱང་ཟུག་མ་བསལ་ན་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གེགས་སུ་འགྲོ་བར་སྣང་ན། འཁོར་ལོའ་དབུས་སུ་མ་བསྡུས་པར་ཟུག་སྐྱེད་པའི་ཐད་ནས་ ིརླུང་ཕྱིར་འབྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་སེལ་ཐབས་བྱས་ན། སྔ་རེས་ཀྱི་རླུང་བསྡུས་པ་ཕྱིར་ལ་གཏོར་བས་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡུད་པ་ལ་མི་ཕན་ཞིང། ཕྱི་རེས་1

ནས་ཀྱང་རླུང་བསྡུ་དཀའ་བར་འགྱུར་བས་ཟུག་ཞི་ཐུབ་པ་ཙམ་གྱི་གེགས་སེལ་ཐབས་ཀྱིས་2

མི་ཆོག་གོ །དེས་ན་
སྙིང་གའི་སྟོད་སྨད་ཀྱི་རླུང་ཀུན་དམིགས་པས་ལེགས་པར་བསྡུས་ནས་མི་ཤིགས་པ་ཡོད་ས་དེར་བསྟིམ་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་ཟུག་ཀྱང་ཞི་བ་དང། སྔ་མའི་རླུང་བསྡུས་པ་ཡང་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང། ཕྱི་རེས་ནས་ཀྱང་སྡུད་པ་ལ་མི་གནོད་དོ།། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སེམས་ཐིམ་པ་ལྟ་བུའི་ཟིན་པོ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལ་མིག་ལོང་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཞན་བཞིས་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་བྱུང་ན། རླུང་ཐིམ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའི་དུས་སུ་ནི་དབང་ཤེས་ཐིམ་དགོས་པས་སེལ་ཐབས་མི་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་མིན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུན་རིང་རབ་

༡ ཕྱི་མ་རེས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༢ ཐབས་གྱིས་ དབུས་དཔར།

344 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

པ་འོང་བ་ནི། བཤད་རྒྱུད་ལས། སྙིང་ག་ན་དབང་པོའ་སྒོར་འཇུག་པའི་འཛིན་པའི་ ིརླུང་དྲུག་དང། གཟུང་བའི་རླུང་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་གནས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སྙིང་གར་མ་ཐིམ་པར་ཅུང་ཟད་རེངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་སྙིང་ག་ནས་དབང་པོ་སོ་སོའ་སྒོར་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་སེལ་ལ། རླུང་བསྡུས་ ིཏེ་སྙིང་ཁར་མི་ཤིགས་པ་1

ལ་གོམས་ནའང་སེལ་ནུས་སོ།། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་དེས་
ཀྱང་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྐྱོད་པའི་འོད་གསལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་ཡང་གེགས་མ་བྱུང་རུང་སྐབས་སྐབས་སུ་སྙིང་གའི་ཡི་གེ་ལས་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་འཕྲོས་པའམ། ཡང་ན་དམིགས་པ་རྐྱང་བས་ཀྱང་སྟོད་སྨད་ཀྱི་རླུང་ཀུན་བསྡུས་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྟིམ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་བདེ་བ་བྱུང་བར་བསམས་ན་རླུང་འདུ་སླ་བ་དང་མཉེན་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་ཆེའོ།།གཉིས་པ་(གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་)ལ་གསུམ། རླུང་གི་དེ་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང། དེ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱ་བའི་ཚུལ་དང། གེགས་བྱུང་ན་སེལ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རླུང་གི་དེ་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི། མི་ཤིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པོ་རྙེད་རྙེད་བར་དུ་སྦྱངས་ནས་བརྟན་པ་ན། རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། དེ་བརྟན་པ་ན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱ་བ་ལ་བཟླས་པའི་ཡུལ་རླུང་ནི༑ རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་ལས་ནམ་མཁའི་རླུང་ཁྱབ་བྱེད་ནི་འཆི་བའི་དུས་སུ་སྣ་སྒོར་རྒྱུ་ཡི་ད་ལྟ་མི་རྒྱུའོ།། གྱེན་རྒྱུ་མེའི་རླུང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་རྒྱུ་ན་སྣ་བུག་གཡས་ནས་དང། མཉམ་གནས་རླུང་གི་རླུང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་ན་སྣ་
༡ སྙིང་གར་བཤིག་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
སྙིང་ཁར་མི་ཤིག་པ་ དབུས་དཔར།
སྙིང་ཁར་བཤིག་པ་ གཙང་དཔར།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 345

བུག་གཡོན་ནས་དང། ཐུར་སེལ་སའི་རླུང་དང། སྲོག་འཛིན་ཆུའི་རླུང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱུན་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་པོར་རྒྱུ་སྟེ། བཞི་ཁ་ཡང་ཐུན་ཕྱེད་རེར་དགུ་བརྒྱ་རེ་རྒྱུ་ལ། གནས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མགྲིན་པ་དང། ལྟེ་བ་དང། གསང་གནས་དང་༑ སྙིང་ག་ན་གནས་སོ།། རང་དབང་གི་ཁ་དོག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དམར་ནག་སེར་དཀར་བའོ།། ཞག་གཅིག་གི་རླུང་གི་ཕྱེད་མཉམ་རྒྱུར་གསུངས་པས། ལུགས་འདི་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་རྒྱུ་ནི་དྷཱུ་ཏཱི་ནས་རྒྱུ་བ་མིན་ཀྱང། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མཉམ་རྒྱུར་བཏང་བ་ནི་དྷཱུ་ཏཱི་ནས་རྒྱུའོ།། རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་མགོན་པོ་ལྔའི་རླུང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་ཀྱང་ལྷ་མོའ་རླུང་དུ་མ་གསུངས་སོ།། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། དམར་ནག་ ིསེར་དཀར་བའི་མེ་དང། རླུང་དང། དབང་ཆེན་དང། ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། གོས་དཀར་མོ་དང། སྒྲོལ་མ་དང་། སྤྱན་མ་དང། མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་དང། གོས་དཀར་མོ་ལ་སོགས་པའི་རླུང་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྣ་བུག་གི་སྟེང་དང། བསེགས་1

དང།

ཐད་ཀ་དང། འོག་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང། ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་བཞི་བསྡོམས་པས་དགུ་བརྒྱ་རེ་2

གསུངས་སོ།། དེའི་ལུགས་ལ་ནི་གྱེན་རྒྱུ་སོགས་བཞིས་གཙོ་བོ་
བྱས་ནས་རྒྱུ་བ་ལས་ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་དུ་བཞག་པ་དང། དགུ་བརྒྱ་པ་རེའི་བཞི་ཆ་ལ་ལྷ་མོ་རེའི་རླུང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཤིང། དགུ་བརྒྱ་རེའི་བཞི་ཆ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྣ་བུག་གི་སྟེང་ལ་སོགས་པ་བཞིར་རིམ་གྱིས་རྒྱུའོ།། བསེགས་3

ནི་ཆག་
གིས་ལོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལྟར་སྣ་བུག་གི་ལོགས་དང་། ཐད་ཀ་ཞེས་པ་ནི་སྣ་བུག་གི་དབུས་ཀྱི་ཐད་དྲང་དང། འོག་ནི་སྣ་བུག་གི་འོག་ངོས་མཆུ་ལ་བདར་ནས་རྒྱུའོ།། རྒྱུ་བ་དང་༑ རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་དང། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་དང། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང། ངེས་པར་རྒྱུ་
༡ གསེགས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ དབུ་བརྒྱ་རེ་རེ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༣ གསེགས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
བསགས་ དབུས་དཔར།

346 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

བ་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་ནས་འཇུག་ལྡང་སོགས་བྱེད་དོ།།
གཉིས་པ་(དེ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱ་བའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། རྩ་བའི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་དང། ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་སོ།། དང་པོ་(རྩ་བའི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་༑ དེ་བསྒོམས་པས་མྱོང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། སྔར་རླུང་ཐིམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེད་ནུས་པ་ཡོད་ན། འདི་དང་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ལྷར་སྒོམ་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་བསྒོམ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད། ལུས་དང་དུས་དང་རླུང་གི་གནད་གསུམ་སྔར་དང་འདྲའོ།། འདིར་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ནི། རྩ་བའི་རླུང་བཞིའི་རྡོར་བཟླས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི༑ སྙིང་ག་ན་གནས་པའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་རྩ་མདུད་བཀྲོལ་ནས། དེའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྲོག་ཐུར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རླུང་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པར་བྱས་པ་ལས། སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འཆར་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།། དེའི་གནད་ཀྱིས་རླུང་བཞི་ཁའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ནི། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང། འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་པ་ནི་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འབྱེད་པ་དང། དེ་ཉིད་རྩ་མདུད་འབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀའ་ཤོས་ཡིན་པ་དང། དེ་འབྱེད་ནུས་ན་རྩ་མདུད་གཞན་རྣམས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ངག་དབེན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་ངོ་སྤྲོད་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེའི་ཕྱིར་སྔར་བཤད་པའི་འོག་སྒོའ་ཕྲ་མོ་དང། སྙིང་གའི་སྔགས་ ིཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་ནས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་འཛུད་པ་དང་། ཐིམ་པར་བྱས་པའི་དབང་གིས་

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 347

དགའ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ནུས་ཀྱང། སླར་ཡང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་ལ་རླུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱ་བར་རིམ་ལྔ་ལས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རླུང་བཅུའི་གནད་མཐའ་དག་པར་ཤེས་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རླུང་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང། འཆི་ཁར་སྡུད་པའི་རྩ་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ཡིན་པ་དང། དེར་ཐིམ་ནས་འཆི་བའི་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བའི་ཚུལ་དང་། རླུང་རྣམས་དེར་འདུ་བ་ལ་གནས་དེའི་མདུད་པ་དབྱེ་དགོས་པ་དང། དེ་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། དབྱངས་གསལ་ལས་བཏུས་པའི་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡི་གེ་གསུམ་ཡིན་པས། སྔགས་བཟླ་བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་དང། སྔགས་བཟླས་པའི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་རླུང་གི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་འཆར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟློ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དང། བཟླས་པ་དེས་སྔགས་བཟླས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷག་དང་བཅས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཡིན་ཏེ། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་ལྷན་སྐྱེས་འཆར་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྔགས་བཟླས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ལྷག་དང་བཅས་པ་འགྲུབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པས། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྨད་དུ་བྱུང་བར་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་རླུང་དེ་རྣམས་དོན་སྟེང་ནས་རྩ་གང་གི་ནང་དུ་རྒྱུ་ཡང་རུང། མོས་པ་ལ་ཕྱིར་ལྡང་བ་དང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་ལྡང་འཇུག་བྱེད་པར་མོས་དགོས་ཤིང་། དེ་

348 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ཡང་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པའི་ནང་ནས་བྱེད་པར་བསམས་ལ། གནས་པའི་ཚེ་ནི་མི་ཤིགས་པའི་ནང་དུ་གནས་པར་བསམ་མོ།། གནས་པའི་ཚད་ནི་ལྡང་འཇུག་གང་རུང་རེའི་ཡུན་ཚད་ཀྱིས་ཆོག་གོ །དེ་ཡང་སྔགས་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་ཡིག་འབྲུ་བྲིས་པའི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་མིན་གྱི། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཉིད་དེ་གསུམ་དུ་ཤར་བར་སེམས་པའོ༑༑ འདི་ཡིད་བཟླས་སུ་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་བཟླས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་དགོས་སོ།། རྡོར་བཟླས་འདི་ལ་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་གནད་དུ་བསྣུན་པ་མེད་པར་ཁོང་བའི་ནང་ནས་འགྲོ་འོང་ཙམ་བྱེད་པའི་བཟླས་པ་བྱེད་ན། ཉན་ས་དང་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་རླུང་བགྲང་བ་དང་གཉིས་པོ་ལ་སྔགས་དང་སྦྱར་མ་སྦྱར་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡོད་ཀྱང། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་མ་ཚུད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པས་ལུས་ཀྱི་གནད་དུ་བསྣུན་པར་དགོས་ལ། འདིར་ནི་སྙིང་གའི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེར་གཏད་དེ་བཟླའོ།། འདི་ལ་ཡང་རྩ་ལ་དགོས་སུ་གསལ་སྣང་འདོན་པའི་གསལ་འདེབས་མི་དགོས་ཀྱི་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ །གསང་གནས་ན་གནས་པའི་ཐུར་སེལ་ལ་སྟེང་གི་སྣ་སྒོར་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ཞིག་དང། འོག་སྒོ་གཉིས་སུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་འདིའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱང་བྱེད་ཤེས་ན་སྟེང་སྒོའ་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་འགྲུབ་མོད་ཀྱང། དེ་ལ་ ིདམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བྱེད་འདོད་ན། སྲོག་རླུང་སྟེང་གི་སྣ་སྒོར་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ན་འོག་གི་ཐུར་སེལ་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་ནས་ལྟེ་བ་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང། སྟེང་གི་སྲོག་རླུང་སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ནས་ནང་དུ་འཇུག་པ་ན། འོག་གི་ཐུར་སེལ་རྟགས་ཀྱི་རྩེའི་བར་དུ་འགྲོ་སྟེ། དྲི་ཆེན་གྱི་ལམ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ།། དེ་ལ་དྲི་ཆུའི་ལམ་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ན་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་ནས་ནང་དུ་འཇུག་པའི་གདངས་ཨོཾ་དང། རྟགས་ཀྱི་རྩེའི་བར་དུ་ཕྱིར་

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 349

འབྱུང་བའི་གདངས་ཧཱུཾ་དང། ལྟེ་བའམ་སྙིང་གར་གནས་པའི་གདངས་ཨཱཿཡིག་གདངས་དང་སྦྱར་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱའོ།། འདིས་ནི་དྲོད་མྱུར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགོས་པ་སྒྲུབ་ན་མ་གཏོགས་པ་འདིའི་གནས་པ་ཡང་སྙིང་གར་བྱ་སྟེ། ལམ་གཞན་ལ་བྱེད་ནའང་དེ་བཞིན་དུའོ།། དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡར་སྣ་བྱེ་ན་1

བདེ་བ་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཞིང་
མར་སྣ་བྱེ་ན་2

གཏུམ་མོ་འབར་བ་ལ་ཁྱད་ཆེ་བ་ལ་འདི་ནི་ཕྱི་མ་ལ་བསྔགས་སོ།། རྡོར་
བཟླས་ལ་ཡང་རིག་པ་ལ་ངར་ཐོན་པ་རྒྱུན་ལྡན་པ་མེད་ན་བྱིང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེར་སོང་ན་སྣ་སྒོའ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པ་བྱུང་ཡང་སྐྱོན་སྐྱེད་པ་མིན་ལ། ཡོན་ ིཏན་མི་སྐྱེ་བས་3

བྱིང་བ་གཅོད་པ་གལ་ཆེའོ།།
གཉིས་པ་(དེ་བསྒོམས་པས་མྱོང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་རྡོར་བཟླས་བྱས་པ་ན་རེ་ཞིག་4

རླུང་
གི་གདངས་ལ་སྔགས་སུ་མོས་པ་ཙམ་ལས་མི་འོང་ཡང། གོམས་པའི་མཐར་ཕར་ལ་མོས་པ་བྱས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཚུར་ལ་རང་གི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་འཆར་བའི་གསུང་གི་ང་རྒྱལ་འཕོས་པ་འབྱུང་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་དང་འདྲའོ།། འདི་ལ་ཡང་དང་པོར་སྣ་བུག་རེ་རེ་བར་རྒྱུ་བཞིན་པ་ན་རྡོར་བཟླས་བྱས་པའི་མཐུས་མྱུར་པོར་མཉམ་རྒྱུར་ངེས་ཅན་དུ་ཐེངས་ཀྱིན་འདུག་ན། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་པ་ནི་ཡིན་ལ། མཚམས་དེ་ནས་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྙིང་གའི་འབྱུང་འཇུག་ལ་དྲིལ་ན་སྐྱེད་ཆེའོ༑༑ དེ་ཡང་དང་པོར་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པར་མོས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང། གདམས་ངག་གི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་གོམས་པ་བསྲིངས་ན་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་དངོས་སུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་འོང་

༡ ཕྱེ་ན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ ཕྱེ་ན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༣ མ་སྐྱེ་བས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༤ རེ་ཤིག་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

350 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ངོ་༑༑ དེ་བྱུང་ན་སྨྱུག་མ་ལ་སོགས་པའི་སྦུབས་འགགས་པ་ཐུར་མས་དཀྲུགས་པས་དེ་སེལ་ནུས་པ་བཞིན་དུ། མདུད་པའི་ནང་གི་དྷཱུ་ཏཱིར་འབྱུང་འཇུག་གི་རྡོར་བཟླས་གོམས་པའི་མཐུས་དངོས་སུ་མདུད་པ་འགྲོལ་ནུས་ཏེ། སྤྱིར་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཚུད་པས་མི་ཆོག་པར་སྙིང་གའི་མདུད་པའི་ནང་ནས་འགྲོ་འོང་གནས་གསུམ་བྱེད་པ་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ།། འབྱུང་འཇུག་གང་རུང་རེའི་ཡུན་ཚད་ཀྱི་གནས་པ་ནི་དང་པོར་ཆེད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་གོམས་པ་ཡུན་བསྲིངས་པ་ན་མཚམས་གཅིག་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་གནས་པ་ཞིག་འོང་ངོ་།། དེ་བྱུང་བ་ན་སླར་ཡང་གོམས་པ་བསྲིངས་པས་གནས་པ་ཇེ་རིང་ཇེ་རིང་དུ་འགྲོ། དེའི་གནད་ཀྱིས་ལྡང་འཇུག་གཉིས་ཇེ་ཐུང་དུ་སོང་ནས། མཐར་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གི་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་ལོག་ནས་གནས་པ་འབའ་ཞིག་པར་འགྲོའོ།། དེ་ནས་གནས་པ་ཡང་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་ནས་སྟོང་པ་རྣམས་འཆར་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། འདིར་ཡང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་འཆར་རོ།། དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ན། སྟེང་འོག་གི་རླུང་ཁ་སྦྱོར་གྱིས་ནང་དུ་འཛིན་པ་མ་བཤད་པར་རྡོར་བཟླས་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། ལན་དུ་མར། “སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གཅིག་པུས་འགྲུབ།།”1

ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་སོ།།
གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་)ནི། རང་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང་གནད་གཞན་གསུམ་ནི་སྔར་དང་འདྲ། ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་འདི་ལ་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་དང་༑ མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོན་གསལ་མ་གཏོགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ནས་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ནི་རྩ་བའི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༧ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་ཡིས།།” ཞེས་སོ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 351

ཀྱིས་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་ཐིམ་པར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ལྡང་བ་ན་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་བྱེད་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་འབྱུང་བ་ན་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་ནས་དབང་པོ་སོ་སོའ་སྒོར་འབྱུང་བ་དང། འཇུག་པ་ན་སྒོ་སོ་ ིསོ་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་མི་ཤིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང། གནས་པ་ན་དེར་གནས་པ་དང་༑ རླུང་སྔགས་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ།། དབང་པོ་གཞན་གྱི་སྒོར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་པར་སླ་ལ། སྣའི་སྒོར་བྱེད་པ་ལ་སྣ་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རྩ་བའི་རླུང་མིན་པའི་ཡན་ལག་གི་རླུང་གཅིག་ནི་ཡོད་དེ། གཉིད་དུ་སོང་ནས་དབང་ཤེས་ལྔ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་སྣ་བུག་གི་འབྱུང་འཇུག་ནི་ཡོད་ལ། སྣ་ཤེས་ཐིམ་ན་དེའི་བཞོན་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལྡོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལ་བསམས་ནས་བྱ་དགོས་སོ།། ངེས་པར་རྒྱུ་བའི་རླུང་གི་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ན་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པར་བསམ་ཞེས་རྗེ་འགོས་གསུངས་སོ༑༑ རྩ་བའི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་སྣ་བུག་གི་རླུང་རྒྱུ་བ་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་ནས་ཐིམ་ན་དབང་ཤེས་ལྔ་བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་ལྡོག་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་བྱས་ནས་ཡན་ལག་གི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་ནའང་རྩ་བའི་རླུང་རྣམས་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་དགོས་སམ་སྙམ་ན། དབང་ཤེས་རླུང་གི་བཞོན་པ་1

དང་བཅས་པ་ཐིམ་པ་
ཡིན་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རགས་པ་མ་ཐིམ་པ་གཞི་མཐུན་པ་འོང་ཞིང། རྩ་བའི་རླུང་བཞི་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་ན་ཀུན་རྟོག་རགས་ཤོས་རྣམས་ངེས་པར་ཐིམ་དགོས་པས་སྤྱིར་ངེས་པ་མེད་མོད་ཀྱང། ཡན་ལག་གི་རླུང་ཐིམ་པ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ན་རྩ་བའི་རླུང་རྣམས་ཀྱང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པར་འགྱུར་རོ།། བྱང་སེམས་ཞུ་བ་སྙིང་གར་ཕབ་ནས། སྙིང་ག་ནས་ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་བྱས་ཏེ་རླུང་གིས་
༡ གཞོན་པ་ དབུས་དཔར།

352 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ཡུལ་སྣང་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས། ཡུལ་རྣམས་རང་གི་རླུང་སེམས་བདེ་སྟོང་དུ་མྱོང་བའི་རང་སྣང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན། ཡུལ་སྣང་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་གི་རྐྱེན་དུ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུང་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་དམ་པར་སྣང་ངོ་།། དེ་ལྟར་ན་རྩ་བའི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་སོ།། རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བ་ནི། རྡོར་བཟླས་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་དམའ་མོ་ནས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ལུས་དབེན་དང། སྙིང་གར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་གར་རླུང་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བ་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་འདྲ་མོད་ཀྱང། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་གནད་ཀྱིས་ནང་ཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ།། རྡོར་བཟླས་འདྲ་བ་གཅིག་གིས་སྟོང་པ་འདྲེན་ཐེབས་ཀྱི་སྔ་ཕྱིའི་སྟོང་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རླུང་བྱང་མ་བྱང་དང། རླུང་འདུ་ཚབས་ཆེ་ཆུང་གིས་ཐིམ་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་དང། བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་མང་ཉུང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཐོག་མར་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ནས་འབར་བ་དང། དྷཱུ་ཏཱིའི་ཕྱིའི་གཏུམ་མོ་ཕལ་པ་འབར་བའི་ཁྱད་པར་དང་། དྲོད་འབར་ཚུལ་ལ་ལུས་ཀྱི་གཏིང་ནས་འབར་བ་དང། ཤ་ལྤགས་ཀྱི་བར་ལྟ་བུ་ཁ་ནས་འབར་བ་དང། དང་པོར་འབར་བའི་དྲོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང། དྲོད་གྱེན་དུ་འཕྱུག་པ་1

མྱུར་བུལ་དང། སྲབ་འཐུག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་
ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་བའི་སྟེང་ནས། གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་བ་དང། དྲོད་ཕལ་པ་འབར་བ་དང། རླུང་ཙམ་གྱིས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་དང།
༡ འཕྱུག་བ་ དབུས་དཔར།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 353

ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་ཤེས་དགོས་སོ།། གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ན་དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་རེ་འོང་བས། ཁམས་མི་མཉམ་པར་སོང་བའི་ནད་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། དེ་མིན་པའི་དྲོད་འབར་བ་ལ་བྱང་སེམས་འཇུ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཤས་ཆེར་འཁྲིག་པ་འཕེལ་བ་དང། བདེ་ཉམས་མི་ཆེ་བར་དྲོད་ཀྱིས་གདུང་བ་སོགས་འབྱུང་ལ། གཏུམ་མོ་འབར་བ་གནད་དུ་སོང་ན་དེས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཞུ་ནས་1

འཕེལ་བར་མ་ཟད། བྱང་སེམས་ཞུ་བ་བབས་པ་དེས་ཀྱང་བྱང་སེམས་དམར་
པོའ་གཏུམ་མོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། མདོར་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཁྱད་ ིཔར་ཅན་སྔ་མས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ནས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཕྱི་མ་མཐོན་པོར་བགྲོད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་སྔར་བཤད་པའམ། དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པ་དང། དེར་ཞུགས་པའི་རླུང་གིས་གཏུམ་མོ་སྦར་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པ་དེས། བདག་མེད་པའི་དོན་སྒོམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་མེད་ན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་མི་འབྱུང་བས། བདག་མེད་པའི་གོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་འཚོལ་བ་དང། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ལམ་ཟབ་མོ་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་ཞིག་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་མཐའ་ཞིག་རྙེད་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམ་པ་དང། རླུང་གཡོས་ཏེ་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་སླར་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་སྒོམ་པ་སྤེལ་མར་བྱ་དགོས་སོ།། གསུམ་པ་(གེགས་བྱུང་ན་སེལ་ཚུལ་)ནི། སྔར་བཤད་པའི་སྣ་རྩེ་གཉིས་སུ་ཐིག་ལེ་གཉིས་ཀྱི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་རླུང་ཐིམ་པ་བྱུང་ན་རྡོར་བཟླས་ལ་གེགས་ཤིན་ཏུ་ཆུང། རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་དལ་བུས་བྱ་བར་ཞལ་ལུང་ལས་ལན་མང་དུ་
༡ ཞུ་བས་ དབུས་དཔར།

354 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

གསུངས་པས། རླུང་ཕྱི་ནང་དུ་གཏོང་ལུགས་དང་ཅུང་ཟད་རེ་འཛིན་པའི་གནད་ལ་མཁས་ན་ཡང་གེགས་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་མི་སྐྱེའོ།། རླུང་སྒོམས་པ་ལ་གེགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི། དང་པོའ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་མི་མཁས་པའི་སྐྱོན་ཉིད་དུ་སྣང་ ིབས་སྐྱོང་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོན་ཀྱང་སྔོན་དུ་རླུང་ཐིམ་པ་མ་བྱུང་ན་རྡོར་བཟླས་ཡུན་རིང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ལ་འོང་བར་མ་ངེས་ཀྱང། གེགས་ཐན་ཐུན་འོང་བ་སེལ་ཚུལ་ནི་རླུང་རེ་འགའ་འདུས་པའི་མཚམས་ནས་ཟུག་སྐྱེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ནས་སྨུག་པའམ་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པའམ་སྐྲའི་ཕྱེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་ལ་མང་དུ་འཐོན་པའི་སྣང་བ་བྱུང་ན། རླུང་གནད་དུ་འདུ་དཀའ་བ་ཡིན་པས་རླུང་བསྡུས་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་པ་མང་དུ་བྱ། རྣམ་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཕྱི་ནས་བྱུང་ནས་ལུས་ལ་འཇུག་པར་སྣང་ན་རླུང་འདུ་རྟགས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མིན་ནོ།། གཞན་ཡང་མགོ་ལ་སོགས་པའི་པགས་པ་ཤིན་ཏུ་འཐུག་པ་སྙམ་བྱེད་ཅིང། སྐྲའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྩེང་བ་1

དང། ཤ་ལྤགས་ཀྱི་བར་ཟ་བ་དང་། ཚ་བ་དང། གྲང་བ་དང། འཕྲིག་
པ་སོགས་དང། སྲོག་ཆགས་མང་པོས་ཟ་བ་དང། འཁྱུད་པ་དང། འབྱར་བའི་ཉམས་བྱུང་ན། རླུང་ཅུང་ཟད་འདུ་བའི་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་འདུ་ལུགས་འདོད་པ་ལྟར་མིན་པས། གནས་གང་ཡིན་དུ་དམིགས་པས་བསྡུས་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྟིམ་པ་མང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་དགའོ།། སྦྲུལ་ཁྲ་བོའ་རྣམ་པ་ཕྱི་ནས་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང། ནང་ནས་ཕྱི་ལ་ ིའབྱུང་བར་རྩོམ་པ་དང། ལུས་ལ་འཁྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་བྱུང་ན་རླུང་འདུ་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲ་བས་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དྲག་ཏུ་བརྩོན་པ་དང། བསྡུས་ནས་བཤིག་པ་བྱས་པས་སེལ་ལོ།། སྦྲུལ་ཁྲ་བོའ་རྣམ་པ་རྩའི་ནང་དུ་འཚང་བ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ ི
༡ རྩེ་བ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 355

བྱུང་ན་རླུང་འདུ་རྟགས་ལེགས་པོ་ཡིན་པས་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་བསྐྱངས་པས་ཆོག་གོ །རླུང་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲུག་པ་དང་འདར་བ་བྱུང་བ་མ་བསལ་ན་ཁམས་འཁྲུག་པར་གསུངས་པས། ལྷའི་སྐུར་ལངས་ཏེ་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བའི་སྦྱོར་བས་བསལ་བར་གསུངས་སོ།། མདོར་ན་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་རླུང་ཤིན་ཏུ་མཉེན་པར་མ་སོང་གི་བར་དུ་སྦྱོར་བ་འཇམ་པོ་ཁོ་ན་བྱ། ཤིན་ཏུ་ལས་རུང་དུ་སོང་བའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དྲག་པོ་བྱས་ན་རླུང་འདུ་སླ་བར་སྣང་ན་མི་མང་ཙམ་རེ་བྱས་པས་ཆོག་གོ ། སྦྱོར་བ་འཇམ་པོས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རླུང་ཐིམ་པ་བྱུང་ན་ཉམས་མྱོང་དེ་བརྟན་པ་དང། བོགས་ཆེ་བ་དང། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་མི་འཁྲུག་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་རྣམས་གནད་དུ་འགྲོ་ལ། བཟློག་སྟེ་བྱས་ན་ཉམས་མྱོང་ཅུང་ཟད་མྱུར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་ཡང་སྐྱོན་མང་པོ་སྐྱེད་པས་མི་ལེགས་སོ།།གསུམ་པ་(གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་)ནི། ལྷར་སྒོམ་པ་དང། གནད་གཞན་གསུམ་སྔར་དང་འདྲ། ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་པད་མ་འདུ་བྱས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་དྷཱུ་ཏཱི་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ། རྡོ་རྗེའི་རྩེའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་དང། ཡུམ་རྡོ་རྗེ་1

དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མའི་
རྩའི་སྣ་རྩེ་གཉིས་སྤྲད་ནས་འབྱར་བའི་ཕྲད་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་2

ཙམ་པ་ཞིག་རང་གི་ལྷའི་ཁ་དོག་ཅན་འོད་ཟེར་ལྔ་འབར་བ་ཤིན་ཏུ་
འཚེར་བ་ཞིག་བསམས་ལ། དེ་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་བཟུང། དེ་ལ་སེམས་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་བ་ན། དེ་ནས་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཉམས་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་དྲོད་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ཞིང་དེས་བཞུ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

༡ ཡུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ ཡུང་འབྲུ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

356 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

སེམས་འབབ་སྟེ། དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་བྱེ་ནས་1

ལྷན་སྐྱེས་འཆར་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།།
ཐུན་འཇོག་པ་ན་ཐིག་ལེ་སྙིང་གར་དྲངས་ལ་བཞག་གོ །སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་རླུང་ཐིམ་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་ཀྱང། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པའི་གདམས་ངག་གི་གནད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་འདི་གསུམ་གའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་སྣ་རྩེའི་བར་དུ་གཏོང་བ་དང། སྟོད་སྨད་ནས་སྙིང་ག་ཉིད་དུ་སྡུད་པའི་གནད་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་བླ་མས་བསྟན་པར་བྱའོ།། འདི་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རླུང་ཐིམ་པས་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ནུས་པའི་མཚམས་ནས། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་བཟུང་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་སྒྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང་ངག་དབེན་ནི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་འདིར་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ།། ངག་དབེན་གྱི་གནད་རྒྱས་པར་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་གསུམ། སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའི་ཐབས། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་སྐྱེད་ཚུལ། སེམས་དབེན་གང་གི་དོན་དུ་སྐྱེད་པ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(སེམས་དབེན་སྐྱེད་པའི་ཐབས་)ནི། དེ་ལྟར་སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་པས་སྙིང་གར་རླུང་བསྡུས། དེ་ནས་གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་པ་རླུང་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པས་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མདུད་པའི་ནང་ནས་རླུང་གིས་འགྲོ་འོང་གནས་གསུམ་བྱས། དེ་རྗེས་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔ་མའི་བོགས་འདོན་པ་གསུམ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐར་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་བ་
༡ ཕྱེ་ནས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 357

ན༑ མདུད་པའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་ལེགས་པར་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་སེམས་དབེན་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ནང་གི་ཐབས་དང། ཕྱིའི་ཐབས་སོ།། དང་པོ་(ནང་གི་ཐབས་)ནི། ལྷར་སྒོམ་པ་དང་གནད་གཞན་གསུམ་སྔར་ལྟར་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དང་པོ་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་ལྷར་བསྐྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལ་བསྡུས། འཁོར་ལོའ་ཡི་གེ་པད་འདབ་དང་བཅས་པ་ཕྱི་མ་བར་མ་ལ་བསྡུས། བར་མ་གཉིས་ ིནང་མ་ལ་བསྡུས། ནང་མ་གཉིས་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་པར་མན་ངག་ལས་བཤད༑ ཡང་དོན་ལྔ་མ་ལས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་བསྡུས་ནའང་ཆོག་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་འཁོར་ལོའ་སྡུད་རིམ་ཟུར་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ནི་འཆད་ ིཔར་འགྱུར་རོ།། སྡུད་པའི་ཚེ་སྟེང་འོག་གི་རླུང་ཁ་སྦྱོར་དང་སྦྲགས་ནས་བྱེད་པར་གསེར་སྡིངས་པའི་མན་ངག་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ལས་བཤད་དོ།། འདི་ལ་སྟེང་འོག་གི་རླུང་ཁ་སྦྱར་ཏེ་ནང་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་མེད་ན། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་པ་མི་འོང་སྙམ་པའམ། ཚུད་ཀྱང་དེར་ཐིམ་པ་མི་འོང་སྙམ་ནས་བྱེད་ན་ནི། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་གནད་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་མི་འཐད་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་དེ་ཡང་མན་ངག་གིས་བྱེད་ན་འགལ་བ་མེད་དོ།། སྐབས་འདིར་བུམ་པ་ཅན་བྱེད་པའི་ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་དོན་ལྔ་མར་སྙིང་གར་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལེགས་སོ།། དེའི་ཚུལ་ནི་རླུང་རོ་བསལ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བའམ་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པས་སྟེང་རླུང་འོག་ཏུ་འཐེན་པ་དང། འོག་རླུང་གྱེན་དུ་འཐེན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་གཉིས་ཀ་སྙིང་གར་དྲངས་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྡོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང། “འཁོར་བའི་སྟེང་དུ་བགྲོད་པའི་རླུང།། མྱ་ངན་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བགྲོད།། རབ་ཏུ་མི་གནས་མྱ་ངན་འདས།། སྙིང་གའི་ཆུ་སྐྱེས་ཟེའུ་འབྲུར་གནས།། སྟེང་དང་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རླུང།། ཡིད་ཀྱིས་ཁ་སྦྱོར་དུ་བྱ་སྟེ།། དེ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་ཡིས།། དེས་ནི་

358 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

བརྟན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ།།”1

ཅེས་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀའི་རླུང་ཁ་སྦྱར་ཏེ་སྙིང་གར་
འཛིན་པར་གསུངས་སོ།། རིམ་པ་ནི་དང་པོར་སྟེང་རླུང་སྣ་སྒོ་ནས་སྙིང་གའི་བར་དུ་འཐེན༑ དེ་རྗེས་འོག་སྒོ་གཉིས་ནས་འོག་རླུང་སྙིང་གའི་བར་དུ་འཐེན་ནས་མི་ཤིགས་པའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་དེར་གཏད་ལ་བཟུང། དེ་ཡང་། ཡིད་ཀྱིས་ཁ་སྦྱོར་དུ་བྱས་ཏེ།། ཞེས་གསུངས་པས། ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བ་དྲག་པོ་མི་བྱ་བར་གཙོ་ཆེར་དམིགས་པས་བྱ། འཛིན་པའི་ཚད་ནི་ཟུག་མི་སྐྱེད་ཙམ་དུ་བཟུང་ལ། ཟུག་སྐྱེད་པ་ན་ཁ་ནས་མ་ཤོར་བར་སྣ་ནས་དལ་བུས་བཏང། དེ་ནས་ཡང་དེ་མ་ཐག་སྔར་ལྟར་བཟུང་ངོ་༑༑ རླུང་རེ་མཉེན་དུ་མ་སོང་བར་ལ་ལྷག་མ་མི་བཞག་པར་བཏང། རེ་མཉེན་དུ་སོང་བའི་ཚེ་ལྷག་མ་ཇི་ཙམ་འཚམ་པ་རེ་བཞག་ཀྱིན་བཟུང་ངོ་།། འཆི་བླུའི་བུམ་པ་ཅན་ལ་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་གྱི་ལུས་ཀུན་རླུང་གིས་བཀང་ནས་བྱེད་པར་སྡོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་ཅན་མ་གཏོགས་པ། འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པའི་ནང་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆུང་བ་གཅིག་ཏུ་སེམས་གཏད་ནས་དེར་རླུང་ཁ་སྦྱར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་དམིགས་པ་ངེས་པ་མེད་པའམ་ལུས་ཀྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་གང་བའི་དམིགས་པས་བཟུང་ན། གང་འདོད་པའི་འཁོར་ལོའ་དབུས་སུ་འདུ་བར་དཀའི་ལ། རླུང་རང་ཤགས་ཀྱིས་སྡོད་པའི་མགོ་མ་བརྩམས་2 བར་དུ་རྩོལ་བ་རྐྱང་པས་བཟུང་བ་དེ་གནས་དེར་རིང་དུ་མི་སྡོད་པར་འཕྱུག་པ་ཡིན་ལ༑ རིང་དུ་འཕྱུགས་ན་དེར་བཙན་འཛིན་བྱས་ཀྱང་དྷཱུ་ཏཱིར་འདུ་བ་ལ། ཕན་དཀའ་ཞིང་གེགས་སྐྱེད་པས་དང་པོ་ནས་འཛིན་པ་ཡུན་རིང་བ་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་པ་མིན་ནོ།། དེ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རླུང་གིས་འཁོར་བའི་སྟེང་དུ་འགྲོ།། མྱ་ངན་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བགྲོད།། སྙིང་ག་ཡི་ནི་ཆུ་སྐྱེས་ལ།། མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པར་གནས།། སྟེང་དང་འོག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་རླུང།། ཁ་སྦྱར་དུ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་འགྲུབ།། དེ་ཡི་སྦྱོར་བས་གོམས་བྱེད་ན།། དེས་ནི་རྟན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ།།” ཅེས་སོ།།༢ འགོ་མ་བརྩམས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 359

ལྟར་གོམས་པས་རླུང་བཟུང་རྒྱུའི་འདི་ཡིན་ཀྱང་མེད་ལ། སྣ་སྒོར་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། བྱེར་བ་ཡིན་ན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་བ་དང་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་རྒྱུ་མེད་ལ། དེ་རྣམས་འོང་བར་སྣང་ན་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་ནས་ཐིམ་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་རླུང་འཛིན་རྒྱུ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། རླུང་འཛིན་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ཉིད་ལ་གཏད་ལ་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་བཟུང་ན། རླུང་འཛིན་པ་དང་གནད་གཅིག་པས་ལྷན་སྐྱེས་འཆར་སླ་ལ་ཤར་བ་ཡུན་རིང། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་རྟོག་པའི་འཕྲོ་འདུ་མངས་ན་སླར་ཡང་ལས་རླུང་ལྡང་སླ་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཡུན་ཐུང་ངོ་།། བུམ་པ་ཅན་གྱི་ཡུན་ཚད་ནི། སྡོམ་འབྱུང་ལས༑ “བུམ་པ་ཅན་སྔར་ཤེས་བྱས་ནས།། བདག་ཉིད་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ།། ལག་པ་ལན་གསུམ་མཉེས་ནས་ནི།། དེ་ནས་ལན་དྲུག་སེ་གོལ་བརྡབ།། ‘ཇི་སྲིད་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཙམ།། དེ་སྲིད་བུམ་པ་ཅན་བྱ་སྟེ།། སུམ་འགྱུར་མཆོག་གིས་གཞོམ་པར་ནི།། བརྒྱད་ལྷག་པ་ཡི་བརྒྱ་ཙམ་མོ།།”1

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད།
འབྲིང་དོན་གཉིས། ཐ་མ་སོ་དྲུག་གིས་འཆི་བ་འཇོམས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། ཁ་ཅིག་སྙིང་གའི་བུམ་པ་ཅན་ཐོག་མར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཉན་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང། སྟེང་འོག་ནས་འདྲེན་པ་འཇམ་སྦྱོར་དང། འཛིན་པའི་ཡུན་ཚད་སོགས་སྒོམ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གེགས་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་མིན་ནོ།།
གཉིས་པ་(ཕྱིའི་ཐབས་)ནི། སྐབས་འདིར་ནང་གི་ཐབས་དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་དབེན་རྫོགས་པར་སྐྱེད་མི་ནུས་པས། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་གྲོགས་སུ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས༑༑ བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཤོ་ལོ་ཀ་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཇི་སྲིད་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་བར།། དེ་སྲིད་བུམ་པ་ཅན་གྱིས་བྱ།། སུམ་འགྱུར་ཆེན་པོས་གཞོམ་པ་ནི།། བརྒྱ་ལས་རྩ་བརྒྱད་ལྷག་པས་སོ།།’ ཞེས་སོ།།

360 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

པར་འཕགས།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།། གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྱུར༑༑ འདོད་ཆགས་ཉིད་དང་ཆགས་བྲལ་དང།། དེ་ཡི་བར་ཏེ་གསུམ་པོ་ནི།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བའི།། རྡོ་རྗེ་པདྨ་འདུས་ལས་སོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།།
འདིར་སེམས་དབེན་ནི་སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པར་གསུངས་ཏེ་ཚེ་འདིར་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའོ།། དེ་གཉིས་ལ་ནི་སྤྱིར་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་དཀའ་ན། ཁྱད་པར་དུ་ཐབས་དེ་སྙིང་གའི་རླུང་སྡུད་ཐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རྟོགས་དཀའ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཚུལ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་རྒྱུད་དོན་བཙལ་བར་བྱའོ།། གཉིས་པ་(ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་སྐྱེད་ཚུལ་)ནི། སྟོང་པ་བཞི་ནི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་གི་དཔེས་མཚོན་ནས་སྟོན་པ་ལ། དབྱར་གྱི་ཆར་གྱིས་སའི་རྡུལ་བར་སྣང་ལ་ལྡང་བ་ལེགས་པར་མནན་པ་དང། སྤྲིན་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡིན་པས་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་དཔེར་བཟུང་ངོ་།། དེའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ནི། ཉིན་པར་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང། ནམ་སྲོས་ནས་སྲོད་ཀྱི་སྨག་འཐུག་པོ་མ་སངས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐུན་མཚམས་ལ་སྨག་ནག་པོ་འཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་དང། དེ་སངས་པའི་འོག་ཏུ་ཟླ་འོད་ཤར་ནས་ཐོ་རངས་ལ་མ་སླེབ་པའི་བར་དུ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཟླ་འོད་ཀྱང་ཡལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་སླེབ་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ཇི་བཞིན་དུ་མི་ཐོན་པའི་རྒྱུ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྐབས་གཅིག་སྟེ་བཞི་ཡོད་དོ།། དེ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་པ་ན་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འཆར་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༧

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 361

འཆར་བའི་སྣང་བ་ནི་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་ཚེ་མཚན་མོ་ཟླ་བ་ཤར་བའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་1

སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ་འོད་ཀྱི་
སྣང་བ་དཀར་པོའ་རྣམ་པ་གཅིག་འཆར་ལ། དེ་མ་གཏོགས་པའི་གཉིས་སྣང་རགས་ ིཔ་གང་ཡང་མི་འཆར་རོ།། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་དེས་ནམ་མཁའ་མི་སྒྲིབ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་འོད་སྣང་དཀར་པོའ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ ིདེས་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་གསལ་དེ་མི་སྒྲིབ་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་སྣང་བ་དེ་བསྡུས་པའི་འོག་ཏུ་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཤར་བ་ན། སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ། སྔ་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་དྭངས་པའི་2

སྟོང་སང་ངེ་
བ་ལ་དམར་པོའམ་དམར་སེར་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་ཏེ་ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།། དེ་ནས་སྣང་བ་དེ་ཡང་བསྡུས་པའི་འོག་ཏུ་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་ན། རླུང་འགག་པ་ཆེར་སོང་བས་ཡུལ་སྣང་ནི། སྟོང་སྣང་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྨག་གིས་ཁྱབ་པ་འདྲ་བའི་ནག་པོའ་རྣམ་ ིཔ་དྲན་པ་མ་ཉམས་པ་ཞིག་ཐོག་མར་འཆར་ལ། བར་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཉམས་ནས་དྲན་མེད་དུ་འགྲོ། དེའི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཉམས་པ་སངས་པའི་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་འདྲ་བ་ཞིག་འཆར་ཏེ། རིམ་པ་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང། དཔེའི་འོད་གསལ་དེ་ལོགས་སུ་བྱས་ན་སྟོང་པ་བཞིར་འགྱུར་རོ།། ལུགས་མཐུན་གྱི་ཚེ་ཉེར་ཐོབ་དྲན་མེད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟར་འཐུག་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་མཇུག་གི་འོད་གསལ་བརྟན་ལ་རྒྱུན་རིང་ངོ་།། དཔེའི་འོད་གསལ་ནས་ལུགས་ཟློག་ཏུ་འཆར་ཚུལ་ནི། དཔེའི་འོད་གསལ་དེ་བསྡུས་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་དང་། དེ་བསྡུས་པ་ན་མཆེད་པ་དང། དེ་བསྡུས་པ་ན་སྣང་བ་རྣམས་སྔོན་བཞིན་དུ་འཆར་རོ།།

༡ དངས་ཤིང་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ དངས་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

362 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

སྟོང་པ་བཞི་ཁའི་ཚེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང། གཙོ་བོ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་དུས་སོ།། སྟོང་པ་བཞི་ནི་འཆི་བའི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་འཆར་ལ། གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་མི་ལྡོག་པས་ཆ་འདྲ་ཙམ་འཆར་རོ།། ལམ་དུས་སུ་ནི་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚང་བར་འཆར་ལ། གཞན་དུ་ཐིམ་པ་ལ་དེའི་ཚོད་ཙམ་མི་འཆར་རོ།། དེ་གསུམ་ལ་ཡང་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་དང། རླུང་འདུ་ཕུལ་དང་ཐིམ་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ཡུལ་སྣང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་སྲབ་འཐུག་དང། གནས་ཡུན་རིང་ཐུང་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་།། རླུང་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྣང་བ་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་མ་ཤར་བར། ནག་ཐོམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དྲན་མེད་འོང་བ་ནི་ཉེར་ཐོབ་མིན་ལ། དབང་ཤེས་མ་ཐིམ་པར་ཡིད་ངོར་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་འོད་སོགས་ཤར་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དང་དབང་ཤེས་ལོག་ཀྱང་ཡིད་ངོར་ཀོར་ལེ་རེར་ཟླ་འོད་སོགས་ཤར་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དང། དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་པ་གསུམ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མིན་པའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་རྣམས་འདིར་བཤད་པའི་སྟོང་པ་བཞི་མིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་གསུམ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་མ་བྱས་པར་དང། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ཟློག་ཏུ་ལངས་པའི་སྐབས་དང། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ཡང་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། སེམས་དབེན་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ༑ སེམས་དབེན་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་ཡང་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས༑ སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང། སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཕྱེད་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་(སེམས་དབེན་གང་གི་དོན་དུ་སྐྱེད་པ་བསྟན་པ་)ནི། སྤྱིར་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་བསྡུས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་གའི་མདུད་པ་གྲོལ་ནས་དེའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་བསྡུས་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 363
ནས་ཐིམ་པ་ལས་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་དེ་དེ་དང་སྟོང་པ་སྦྱར་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་མིན་གྱི། བར་དོ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་འཆི་རིམ་ཇི་བཞིན་དུ་རླུང་སེམས་བསྡུས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་ལ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ཉིད་དུ་སྡུད་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སེམས་དབེན་གྱི་བཤད་པ་མཐའ་དག་པར་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ༑ དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་མོ༑༑ དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་)ལ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་དངོས་དང། དེའི་ཡན་ལག་གི་གདམས་པའོ།།
དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་དངོས་)ནི། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་མཐུན་དུ་ཞུགས་པའི་སྟོང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་བར་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་བརྒྱུད་ནས་དང། མཐའི་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ཟློག་ཏུ་འཇུག་པའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པར་འཁྲུངས་པ་ནི། བདག་བྱིན་རླབས་དང། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང། སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་ལ། དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་བར་དོའ་ཐ་སྙད་ ིཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་རིམ་ལྔ་ལས། “མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་གྱིས།། སྒྱུ་མའི་ལུས་ནི་ཤེས་པར་བྱ།། ཁ་དོག་རྣམས་ནི་འཇའ་ལྟ་བུ།། ཁྱབ་པ་ཆུ་ཡི་ཟླ་བས་སོ༑༑”1

ཞེས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པ་མེ་ལོང་ལ་བྲིས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༢བ༦

364 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

སྐུ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་དང། ལུས་དྭངས་ཤིང་1

ཐོགས་པ་མེད་པ་བར་སྣང་གི་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་
དང་༑ སྐུ་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀོད་པས་ཡུལ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་ཆུ་སྣོད་དུ་མར་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་དཔེས་མཚོན་པར་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ན་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་གསུངས་སོ།། འདི་ཆེས་རྟོགས་དཀའ་ལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མཐའ་གཅོད་པ་རྒྱས་པར་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།གཉིས་པ་(དེའི་ཡན་ལག་གི་གདམས་པ་)ལ་གསུམ། མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མ་དང། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་དང། བར་དོ་སྒྱུ་མའོ།། དང་པོ་(མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མ་)ནི། མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མའི་གཙོ་བོ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའོ།། རྗེས་མཐུན་པ་ནི་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པ་དངོས་སུ་བསྒོམས་པའམ༑ དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཀྱང་མཐའི་རླུང་རྣམས་དྷཱུ་ཏཱིར་འདུས་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དབེན་རྗེས་མཐུན་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་ཤར་བའི་མཐར། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལངས་ཏེ་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའོ།། འདི་ནི་ལུས་དབེན་ནས་ཀྱང་འཐོབ་མོད་ཀྱང། སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིར་འདུས་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཚམས་ནས་སྒྱུ་ལུས་དངོས་དང་མཐུན་ཚབས་ཆེའོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིམ་པ་ལྔ་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་ལུས་དབེན་ནས་ཀྱང་བཞག་ཏུ་རུང་ལ། དེ་རྣམས་དང་རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ནས་གསུངས་པའི་རིམ་ལྔ་དངོས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། རིམ་ལྔ་ལས། “རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་བྲིས་པ།། མེ་ལོང་དྲི་མ་མེད་པ་ལ།། གཟུགས་བརྙན་གསལ་བར་སྣང་དང་མཚུངས།། ‘རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་ཞིང་༑༑’ སྐུ་ནི་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པ།། སློབ་མ་བཟང་པོ་དེ་ལ་བསྟན།། བདག་བྱིན་
༡ དངས་ཤིང་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 365 བརླབ་ཅེས་དེ་བཤད་དོ།།”1

ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་ཇི་འདྲ་བ་བྲིས་པའི་བྲིས་སྐུ་མེ་
ལོང་གཡའ་དག་པ་ལ་ཤར་ཏེ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་མཚུངས་པའི་སྐུ་དེ་ནི། མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་དང་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སློབ་མ་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་བདག་བྱིན་བརླབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་སློབ་མ་ལ་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་སློབ་མའི་མིག་ལ་སྟོན་པ་དང་༑ དེ་ལ་བལྟས་ནས་སྒོམ་པ་དང། དེ་ནས་བློས་བཏོན་ནས་རང་ལ་བསྡུས་པའི་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་ལུས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དཔེ་གཞན་རྣམས་དང་ཡང་མཚུངས་པར་སློབ་མ་ལ་སྟོན་པར་གསུངས་ཀྱང། དེ་རྣམས་ལ་སྒྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མིག་ལ་སྟོན་མི་དགོས་པ་དང་འདྲའོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང། “བྲིས་པའམ་རས་བྲིས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་”2

ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ། རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་འཕགས་
སྐོར་གྱི་རྒྱ་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བཤད་དོ།། བསྐྱེད་རིམ་མི་གསལ་ན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྲིས་སྐུ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་ཀྱིན་སྒོམ་པའི་གདམས་ངག་འགའ་ཞིག་སྣང་བ་དང། རིམ་ལྔའི་གཞུང་དེའི་དོན་ལེགས་པར་མ་གོ་བ་དང། སྒྱུ་མའི་ལུས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་ཞེས་པའི་དོན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་གྱི་བརྫུན་སྣང་དང། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཞེན་མེད་གཅིག་ལ་བཟུང་ནས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་3

པར་སྐབས་འདིར་མེ་ལོང་གི་
ནང་དུ་ལྷ་སྐུར་ཤར་བ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་སྒོམ་པ་སོགས་བྱེད་པར་སྣང་ཡང། མར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༢བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ཤོག་གྲངས་༨༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རས་རིས་མེ་ལོང་གི་
ནང་དུ་ཉེ་བར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་” ཞེས་སོ།།
༣ མ་ཚུད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

366 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ལུགས་ཀྱི་དང་པོའ་གདམས་ངག་གི་དོན་མིན་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ིགཉིས་པ་(རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་)ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་འཛིན་ཚུལ་དང་༑ དེ་ཟིན་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རྨི་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་འཛིན་ཚུལ་)ནི། གཞི་ལ་འཆི་བའི་སྟོང་པ་བཞི་སྔོན་དུ་འབྱུང་བའི་མཐར་བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་བྱུང་བའི་མཐར་རྨི་ལམ་འཆར་བ་དང། ལམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དང་པོའ་མགོན་ ིཔོར་སྐྱེད་པ་དང། རྫོགས་རིམ་ལ་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་མཐར་སྒྱུ་མའི་1

སྐུ་འགྲུབ་པ་དང། དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་མཐར་ཟུང་
འཇུག་གི་ལྷ་སྐུ་འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་ལ་ཡང། སེམས་དབེན་དང་འདྲ་བའི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་སྔོན་དུ་བཟུང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་དང་བར་དོ་སྒྱུ་མའི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྤྱིར་གཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པ་ལ་སད་དུས་སུ་སེམས་གནས་བརྟན་པོ་ཡོད་ན། དེས་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སད་དུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དྲན་ནས་དེ་ལ་ཡིད་ཕྱོགས་པར་བྱས་ན། གཉིད་དུ་སོང་བ་ན་རྨི་ལམ་མེད་པར་གཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མེར་གྱིས་འགྲོ་བ་ཞིག་འབྱུང། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་༑ སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ཟེར་བ་མིན་ནོ།། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་ཉིན་མོའ་དགེ་སྦྱོར་བྱས་པ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཡིད་གཞན་དུ་མ་གཡེངས་ན་གཉིད་ ིདུ་སོང་བའི་ཚེ་དགེ་སྦྱོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་འོང་བར་བཤད་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཉིན་པར་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གོམས་པ་གང་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཉིད་༡ བཏང་བའི་སྒྱུ་མའི་ དབུས་དཔར།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 367
དུ་འགྲོ་ཁར་དྲན་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཉིད་ལོག་པ་གོམས་ན་སྔ་མའི་རྒྱུན་དེ་སྐྱོང་བ་འོང་ངོ་།། དེས་ན་སད་དུས་སུ་སེམས་གནས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་ལ་གཉིད་ཐུན་གངས་པོ་ལ་རྨི་ལམ་མེད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡང་འོང་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་རྨི་ལམ་ཤར་ཡང་སད་པའི་ཚེ་བཤད་མི་ཤེས་པ་ཡང་འོང་ངོ་།། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལའང་མེད་པར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། དེ་འཛིན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་སོ།། འདི་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་རྣམ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བསྒོམས་ནས། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་དེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་སད་དུས་སུ་ལེགས་པར་འདྲེན་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ནུས་པ་གཅིག་བྱུང་ན་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་པས་ནི་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་གཉིད་ཀྱི་མགོ་རྩོམ་1

པ་ནས་ཇི་
ལྟར་འཆར་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་དྲན་པ་བསྟེན་ན་སྣང་མཆེད་གཉིས་དང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་ཙམ་ངེས་པ་སྲིད་ཀྱང། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་པ་མི་ངེས་སོ༑༑ གཞི་དུས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཞིག་མི་ལྡོག་པར་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱིས། སྟོང་པ་རྣམས་ཆ་མཐུན་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་འཆར་ལ། སྟོང་པ་བཞི་པ་ནི་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་ངོ་།། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ནུས་པ་སད་པའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པས་ནི་རང་ལྷར་སྒོམ་པ་སྔར་དང་འདྲ། ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་ཉལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་འཕྲེས་པ་དང་ཙོག་པུ་སོགས་གང་རུང་ངོ་༑༑ དུས་ནི་གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་སྔོན་རོལ་ཙམ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྲོད་ལ་སོགས་པ་གཉིད་འཐུག་པའི་དུས་སུ་མ་གོམས་པས་ཟིན་པར་དཀའ་བས་ཐོ་རངས་སོགས་

༡ འགོ་རྩོམ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

368 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

གཉིད་སྲབ་པའི་དུས་སུའོ།། རླུང་གི་གནད་ནི་ཉིན་མོ་བུམ་པ་ཅན་བྱང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་བྱས་པས་ཀྱང་ཟིན་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རླུང་འབྱུང་འཇུག་རང་ལུགས་པར་བྱའོ།། ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྨི་ལམ་མ་ཤར་བའི་གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ནི། སྙིང་གར་རླུང་རང་ཤགས་ཀྱིས་འདུ་བའི་གནད་ཀྱིས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ན་གནད་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྙིང་གར་རང་ཤགས་ཀྱིས་མི་འདུ་བའི་སད་དུས་སུ་ཡང་སྙིང་གར་དམིགས་པ་གཏད་ན་དེར་རླུང་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པར་བྱེད་ནུས་པ་དེས། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་རང་ཤགས་ཀྱིས་སྙིང་གར་འདུ་བ་ལ་དེར་དམིགས་པ་གཏད་ན་དེར་རླུང་འདུ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སད་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྲེ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྙིང་གར་པདྨ་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྟེ་བར་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ལ་དམིགས་པར་བཤད་དེ་དེ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྔགས་འཁོར་སྒོམ་པ་ལ་བྱང་ན་དེས་བྱ་བ་དང་མི་ཤིགས་པ་རྐྱང་པ་ལ་དམིགས་ནའང་འགྲུབ་སྟེ། པདྨའི་ཁ་དོག་དཀར་དམར་སྔོ་བ་གསུམ་ག་བཤད་པས་གང་རུང་གིས་ཆོག་གོ །སྔགས་འཁོར་སྒོམ་ན་དང་པོར་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རིམ་པས་དམིགས་ལ། དེ་ནས་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྡུས་ཏེ་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པར་བྱས་ལ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་ངོ་།། གཞན་ཡང་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ལས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱས་ནས་ཀྱང་འཛིན་པ་ཞིག་བཤད་དེ། འཛིན་ཐབས་དེ་གཉིས་ནི་རྒྱུད་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པར་མཐོང་ངོ་།། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྙིང་གར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནོར་བུའི་ནང་དུ་འཛིན་པ་ཡང་གོ་བར་ནུས་སམ་སྙམ་མོ།། དེ་ལྟར་བཟུང་བས་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བཞི་འཆར་ལ། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཟླ་འོད་དང་ཉི་འོད་ཤར་བ་དང་མཚམས་ཀྱི་སྨག་གིས་ཁྱབ་པ་དང་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་གསུམ་སྔོན་དུ་ཤར་བའི་མཐར། ནམ་མཁའ་སློད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་དང་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 369
བྲལ་བའི་རང་མདོག་ཐོན་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་དང་འདྲ་བའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དངོས་གཞིའོ།། སྔར་བཤད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བའི་སྒོ་ནས་གཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ནི། རྟགས་དེ་རྣམས་དང་སྟོང་པ་སྔ་མ་གསུམ་མི་འཆར་བས། ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་འདྲ་བ་ཞིག་ཤར་ཡང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་དོན་མེད་དོ།། འདི་ལ་ལན་འགའ་ཟུང་མཚན་མ་རྣམས་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་མ་ཤར་ཡང་དེ་ནས་མྱུར་པོར་འཆར་རོ།། ལུགས་ཟློག་གི་སྟོང་པ་རྣམས་ནི་ལུགས་མཐུན་ལས་འཆར་དཀའ་བས། དེ་བྱང་བའི་1

མཚམས་ནས་ལན་འགའ་ཟུང་
འཕེན་པ་བཏང་ནས་འཆར་བར་བྱས་ན་དེ་ནས་འཕེན་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ།། སད་དུས་སུ་སྔར་བཤད་པའི་རླུང་ནུས་མ་ཐོབ་པས་ཀྱང་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་དམིགས་པ་སྔ་མ་གཉིས་བྱས་ན་ཉིན་མོ་སྒོམ་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་པས་བྱས་ན་ལེགས་སོ།། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཤར་བ་ན་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ལ། ཇི་སྲིད་དུ་རླུང་གིས་མ་གཡོས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་འབའ་ཞིག་སྒོམ་དགོས་སོ།། འདི་ལ་གཉིད་འཐུག་དྲགས་ན་དྲན་པ་ཉམས་པ་ཕུལ་ཆེ་བས་འོད་གསལ་མི་ཟིན་ལ། གཉིད་མ་བྱུང་ན་ནི་གཞི་སྟོར་བས་མི་ཟིན་པས། གཉིད་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་དང་གཉིད་ཅུང་ཟད་སྲབ་པ་གཉིས་ཚོགས་ཤིག་དགོས་པ་ལ། གཉིད་མ་བྱུང་ན་ཁ་ཟས་དྲོད་བཅུད་ཅན་བསྟེན་པ་དང། བསྐུ་མཉེ་སོགས་གཉིད་འོང་བའི་རྒྱུ་བསྟེན་ཏེ། འདི་ལ་སྟོང་འབྱམས་གཅོད་པ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ།། གཉིད་འཐུག་དྲགས་ན་སྙིང་གའི་ཐིག་ལེ་ཤིན་ཏུ་འཚེར་བ་དང། འོད་ཕུང་ཆེན་པོ་འཕྲོས་ཏེ་གནས་ཁང་ཙམ་མམ་མལ་གྱི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་བསམས་ཏེ། འདི་ལ་སྡུག་འབྱམས་གཅོད་པ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ།། གཉིད་སྲབ་ཀྱང་མི་ཟིན་ན་དྲེད་འབྱམས་2

གཅོད་པ་བྱ་

༡ བྱེད་པའི་ དབུས་དཔར།
༢ དྲོད་འབྱམས་ དབུས་དཔར།

370 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང། སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུས་འཛིན་པ་ལ་དེ་མི་འོང་ངོ་།། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཤར་ནས་རིང་དུ་སྐྱོང་དགོས་པ་ལ། དེ་ལ་སད་སྐྱེན་ན་སད་འབྱམས་གཅོད་
པའི་མན་ངག་གཞན་འགའ་རེ་སྣང་ཡང་མན་ངག་དམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འོད་གསལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྲབ་ཏུ་སོང་ནས་ལྡང་བར་རྩོམ་པར་སྣང་ན་དེ་མ་ཐག་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ན། སྙིང་ག་ནས་རླུང་ཅུང་ཟད་གྱེས་པ་སླར་ཡང་དེར་འདུས་ནས་འོད་གསལ་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ།། ཉིན་མོ་བུམ་པ་ཅན་ལ་བྱང་ནའང་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སྙིང་གའི་བུམ་པ་ཅན་བྱས་ལ་བཟུང་ཞིང། སད་འབྱམས་ཀྱང་དེས་གཅོད་དོ།། སད་དུས་རྡོར་བཟླས་སོགས་བྱས་པས་རླུང་རེ་འགའ་འདུས་ཀྱང། རྟགས་བཞི་དང་སྟོང་པ་རྣམས་ཁྲིགས་ཆགས་མིན་པར་འཆར་བ་དང་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་འདོད་པ་བཞིན་མ་ཤར་ན། དེས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་འཛིན་པ་ལ་འབད་ནས་དེའི་ཉམས་མྱོང་སྐྱེད་ནུས་ན་སད་དུས་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་སོགས་སྒོམ་པ་ལ་ཚུར་བོགས་འདོན་པ་དང། ཕར་ལ་བོགས་འདོན་པ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་གནད་ཆེའོ།། འདིའི་སྐོར་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་དང་བཅས་པ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། གཉིས་པ་(གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཟིན་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་ཚུལ་)ལ་གསུམ། རྨི་ལམ་བཟུང་བ་དང་༑ རྨི་ལམ་སྦྱང་བ་དང། གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ།། དང་པོ་(རྨི་ལམ་བཟུང་བ་) ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་འཛིན་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྨི་ལམ་འཛིན་པ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(རྨི་ལམ་འཛིན་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་)ནི། རྨི་ལམ་འཛིན་པ་འདི་ལ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་སོ་སོར་ཕྱེད་དགོས་སོ༑༑ དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སད་དུས་སུ་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ནུས་པ་ཞིག་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མར་བཟུང་བའི་ཚེ། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ལེགས་པར་ངོ་ཤེས་ནས་སྐྱོང་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 371
བ་ན། དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་རྨི་ལམ་འཆར་བ་ངེས་པར་ཤེས་པས། དེ་ལ་ནི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འཛིན་པའི་ཐབས་ལས་གཞན་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་ཐབས་མི་དགོས་སོ།། གཉིས་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཞིག་གིས་སད་དུས་སུ་རྨི་ལམ་ཟིན་ཐབས་ཀྱི་འདུན་པ་སྦྱོང་བ་དང། མགྲིན་པ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་སྔགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྨི་ལམ་འཛིན་ལུགས་གཙོ་བོ་ནི་སྔ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཕལ་པའོ།། འདི་ལ་དོན་ལྔ་མར་མཚུར་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྙིང་གར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་དང། མེས་མཚོན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་མགྲིན་པར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་རྨི་ལམ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་ནས། སྙིང་གར་གཏོད་པ་འོད་གསལ་དང་འབྲེལ། མགྲིན་པར་གཏོད་པ་རྨི་ལམ་དང་འབྲེལ་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང། རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་1

ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་སྔོན་
ལ་བཟུང་ནས་བྱེད་ལ། དེ་ལ་ནི་སྙིང་གར་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ཡིན་ནོ།། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རྨི་ལམ་ཟིན་པའི་སྔོན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་མི་ཟིན་པས་མགྲིན་པར་གཏོད་དོ།། འོ་ན་རྩ་ཚིག་ལས་མགྲིན་པར་རྨི་ལམ་འཛིན་པའི་གནད་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་དགོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་འཛིན་ནུས་པས་ཀྱང་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་མགྲིན་པར་དམིགས་པ་གཏད་ན། གནས་དེའི་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཐིམ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་སྔོན་དུ་འཆར་བ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང། སྔོན་དུ་སྙིང་གར་རླུང་མ་འདུས་པར་མགྲིན་པར་མི་འདུ་ལ། སྙིང་གར་འདུས་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲ་བ་གནས་གཞན་དུ་འཆར་མི་ཐུབ་པས། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སྙིང་གར་དམིགས་པ་གཏོད་དགོས་སོ།། འོན་ཀྱང་རྨི་ལམ་ཤར་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་རྨི་ལམ་ཡུན་རིང་བ་ཞིག་༡ སྟོབས་ཀྱི་ དབུས་དཔར།

372 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

འདོད་ན་སྔོན་ལ་མགྲིན་པར་དམིགས་པ་གཏད་དེ་སེམས་ཡུད་ཅིག་བཟུང་ན། རྨི་ལམ་གྱི་ངང་ནས་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་བ་རྒྱུན་རིང་བ་ཞིག་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གནད་མགྲིན་པར་ཡོད་པར་བཤད་དོ།། གཉིས་པ་(རྨི་ལམ་འཛིན་པ་དངོས་)ནི་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་ན། རྨི་ལམ་མ་ཤར་བའི་སྔོན་ནས་ཕྱི་ལོགས་སུ་རྨི་ལམ་འཆར་བ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུགས་མཐུན་གྱི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་པའམ། ཡང་ན་གཉིད་ཀྱི་ལུགས་ཟློག་གི་སྟོང་པ་ཐ་མ་ནས་རྨི་ལམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཤེས་པ་དེས་རྨི་ལམ་བཟུང་བས་ཆོག་གོ། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ན། སྤྱིར་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གཞི་དུས་ནས་ཀྱང་རྨི་ལམ་གསལ་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་མང་པོ་འོང་བས། རྨི་ལམ་ཟིན་པ་ཙམ་ཞིག་ལམ་བསྒོམས་ནས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་སད་དུས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོ་ཡོད་ན། རྨི་ལམ་ན་དེ་འབྱུང་བ་ཡང་མང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཉིན་པར་རྨི་ལམ་ཟིན་པའི་དྲན་འདུན་དྲག་པོ་རྒྱུན་ཆགས་པ་བཏང་ནའང་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་སྐྱེད་ནུས་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་དཀའ་བ་མིན་ནོ།། འདི་ལ་རྨི་ལམ་མ་ཤར་ན། རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གཞི་སྟོར་བས་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་ལ། རྨི་ལམ་བྱུང་ཡང་མི་གསལ་བའི་རིགས་ཡིན་ན་ཟིན་དཀའ་བས། རྨི་ལམ་གསལ་པོ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྨི་ལམ་གསལ་བ་ན་སད་རྗེས་སུ་རྨི་ལམ་ཀུན་མི་བརྗེད་པར་བཤད་རྒྱུ་འོང་བའོ།། དེས་ན་དང་པོ་ནས་རྨི་ལམ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང། དེ་མིན་ཀྱང་གནས་དབེན་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་དྭངས་པའི་1

རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཚོགས་པའི་སྐབས་
དང་༑ མཚན་གཅིག་གིའང་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ལྟ་བུ་རིག་པ་ནམ་གསལ་བའི་དུས་སུ་རྨི་ལམ་ཟིན་པར་སླ་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ཉིན་པར་གྱི་དྲན་འདུན་དྲག་པོ་དེས་བཞག་པའི་

༡ དངས་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 373
བག་ཆགས་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སད་ཐུབ་པ་ལ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་དགོས་པས། དེའི་ཐབས་ཀྱང་ཉིན་མོ་བསྒྲུབ་དགོས་སོ།། དེ་ནི་མན་ངག་རྣམས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་མགྲིན་པ་དང་སྨིན་མཚམས་སུ་ཤེས་པ་གཏོད་པ་དང། དམིགས་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་འཚེར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་སྒོམ་པ་དང། རླུང་སྦྱོར་བྱས་ནས་རིག་པ་དྭངས་སྙིགས་1

འབྱེད་པ་སོགས་ཡིན་ནོ།། ཉལ་ཁར་མགྲིན་པ་དང་དཔྲལ་བ་སོགས་
སུ་དམིགས་པ་གཏད་ན། སྙིང་གར་རླུང་འདུ་ཚབས་ཆུང་བས་གཉིད་སྲབ་པའི་གནད་ཀྱིས་རིག་པ་གསལ་བར་སླ་བ་དང། ཉལ་ཁར་མགྲིན་པར་སེམས་བཟུང་བ་གོམས་པས་ཀྱང་ད་གཟོད་རྨི་ལམ་ཤར་བ་ན་རྨི་ལམ་ཡུན་རིང་ངོ་།། དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་གི་གནད་རྣམས་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་བཙལ་ནས་བྱས་ན། རྣམ་པར་དག་པའི་མྱོང་བ་ཅན་མཁས་པར་འགྲོ་ཡི། གཞན་དུ་ན་མྱོང་བ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་ཐོམས་སེ་བ་ལས་མི་འོང་སྟེ་མན་ངག་གཞན་རྣམས་ལའང་དེ་དང་འདྲའོ༑༑ རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ལའང་རང་ལྷར་སྒོམ་པ་དང། གནད་བཞི་ཚང་བ་དང་། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ཏེ་མཆོད་ནས་རྨི་ལམ་མང་པོ་དང་། གསལ་པོ་དང། བཟང་པོ་རྨི་བ་དང། རྨི་ལམ་ཟིན་པ་དང། ཟིན་ནས་ཀྱང་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྐྱེན་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བའི་གསོལ་བ་དྲག་པོ་མང་དུ་འདེབས་པ་དང། ཡི་དམ་དང་བཀའ་སྡོད་ལའང་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་དྲག་ཏུ་བཅོལ་ཞིང་མཚམས་དམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ཉིན་པར་དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་སྣང་བ་འདི་རྣམས་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བར་འདུག་སྙམ་པ་དང། ད་རྨི་ལམ་2

ལ་

རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་ཡང་ཡང་སྦྱང། གཞན་ཡང་ད་

༡ དངས་སྙིགས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ དེ་རྨི་ལམ་ དབུས་དཔར།

374 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

གཟོད་རྨི་ལམ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ཅི་ནས་ཀྱང་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་བསྐྱང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་མང་པོ་སྦྱང་། ཁྱད་པར་དུ་ཉལ་ཁར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྦྱང་སྟེ། རྨི་ལམ་གསལ་ན་འདི་གཅིག་པུས་ཀྱང་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ།། མཚན་མོ་མན་ངག་བཙན་ཐབས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས་ལས། རྟེན་ཅན་ནི་མགྲིན་པར་པདྨ་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྟེ་བ་ལ་ཨ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གསལ་གདབ། དེ་ནས་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ལ། ཨ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་པའི་ངང་ནས་གཉིད་ལོག་པར་བྱའོ།། འདབ་མ་བཞི་ལ་ཨ་ནུ་ཏ་ར་བཀོད་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པའི་མན་ངག་ནི་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་རྫུས་མ་ལས་འབྱུང་མོད་ཀྱང། དེ་ལ་ནུས་པ་ལྷག་པོ་མི་སྣང་བས་མ་བྲིས་སོ།། སད་པ་ན་བལྟས་པས་མ་ཟིན་པར་འདུག་ན་ཡང་སྔར་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ནུབ་གཅིག་དང་སོ་སོ་ལ་མང་དུ་བྱའོ།། རྨི་ལམ་ཟིན་པ་ན་མྱུར་པོར་སད་པའི་སད་འབྱམས་གཅོད་པ་མང་དུ་བཤད་ཀྱང། གཙོ་བོ་ནི་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་ན་མགྲིན་པའི་ཨ་ལ་གཏོད་པ་ཉིད་གནད་ཆེ། དེ་ལྟ་མིན་ནའང་དེར་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་འཛིན་པ་ལ་གོམས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཀ་བྱ་ཞིང། སྔར་གོམས་པ་མེད་ནའང་གོམས་སུ་གཞུག་གོ། རྟེན་མེད་ནི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་མགྲིན་པའམ་སྙིང་ག་གང་རུང་དུ་རླུང་བུམ་པ་ཅན་བཟུང་སྟེ། སེམས་ཀྱང་དེར་གཏོད་པ་ཡིན་གསུངས་སོ།། མགྲིན་པའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་རྨི་ལམ་བཙན་ཐབས་སུ་བཟུང་བ་ནི། རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དམ་ཚིག་པར་གསལ་བའི་མགྲིན་པར་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་མཚོན་གང་བ་གཅིག་བསྒོམ༑ དེའི་ཐུགས་ཀར་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་བསམ། ཐིག་ལེ་ལས་བདུད་རྩི་ཟགས་པས་1

ལུས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་ཁེངས་ཏེ། སེམས་དཔའ་གཉིས་ཐིག་ལེ་

༡ ཟག་པས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 375

ལ་བསྡུས་ལ་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ཏེ། ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་གཉིད་ལོག་གོ། བླ་མ་ཁ་ཅིག་ནི་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་ལས་འབྱུང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་འབྱམས་གཅོད་མང་པོ་འདིའི་གདམས་ངག་ཏུ་མཛད་པར་སྣང་ངོ་།། གཉིས་པ་(རྨི་ལམ་སྦྱང་བ་)ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གཙོ་བོར་གང་ལ་སྦྱང་བ་དང་༑ སྦྱང་ཐབས་1

གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གཙོ་བོར་གང་ལ་སྦྱང་བ་)
ནི༑ རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ནུས་པ་ཡིན་ན་ལུགས་མཐུན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་པ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། ངས་གཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ཡུད་ཙམ་གྱིས་ལྡང་བར་བྱའོ།། རྨི་ལམ་མ་ཤར་བའི་གཉིད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཉིད་སྐྱོང་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལྡང་བ་དང། ལངས་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་2

པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། སད་དུས་སུ་རླུང་ཐིམ་པ་
ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་སྒོམ་པ་དང། དེའི་མཐར་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བའི་བདེན་གཉིས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཆེས་ཆེར་ཁྱད་ཞུགས་3

པར་བྱ་

བའི་དོན་དུ་གཉིད་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་དང་རྨི་ལམ་གྱི་སྒྱུ་ལུས་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ དེས་ན་སད་དུས་སུ་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལན་དུ་མར་སྒོམ་པ་བཞིན་དུ། གཉིད་དུས་སུ་ཡང་དང་པོར་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་བསྒོམས་པའི་མཐར་རྨི་ལམ་འཆར་བ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང། སླར་ཡང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་མན་ངག་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་སྤེལ་མར་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། སད་དུས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་བསྒོམས་པས་
༡ སྦྱངས་ཐབས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ དཔེ་བསྡུར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་ཁག་གི་ནང་"སྒོམས་"ཞེས་གསལ་ཡང་རྗེའི་གཞུང་གཞན་དང་བསྟུན་ནས་"བསྒོམས་"ཞེས་པ་དཀྱུས་སུ་བཀོད།
༣ ཁྱོད་ཞུགས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

376 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ཀྱང་གཉིད་དུས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་སྒོམ་པ་ཆེས་ཁྱད་ཞུགས་ཏེ། ཕན་ཚུན་དུ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འདོན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།། རྨི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་དགོས་པས་ནི་སྔར་ལྟར་བྱེད་མི་ནུས་པས། ཐོག་མར་རྨི་ལམ་ཟིན་པར་བྱས་པའི་མཇུག་ཏུ་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བ་ལ་བསླབ་བོ།།
གཉིས་པ་(སྦྱང་ཐབས་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་)ནི། སྒྱུ་མའི་རྣམ་ཐར་སྦྱོང་བ་ལ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་སྦྱོང་བ་ནི། སྔར་མེད་པ་གསར་དུ་སྤྲུལ་པ་དང། སྔར་ཡོད་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྒྱུར་སྣ་ཚོགས་ལ་སློབ་པ་དང། མེ་དང་ཆུ་དང་གཡང་ལ་མཆོང་པ་སོགས་བྱས་ནས་ཉམ་ང་བ་དང། བག་ཚ་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང། ལྷ་དང་མིའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་གནས་བལྟ་བའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་དེར་འགྲོ་བ་དང་༑ ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་འགྲོ་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྩལ་སྦྱོང་བའོ།། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་སྦྱོང་བ་ནི། བདེ་བ་ཅན་དང། མངོན་དགའ་དང། འོག་མིན་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དང། དེར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་བལྟ་བ་དང། མཆོད་པ་དང། ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་དེ་རྣམས་སྒྲུབ་པའོ།། འདི་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀར་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་ནས་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེད་པ་སོགས་བྱེད་པར་ཡང་མན་ངག་ལས་འབྱུང་ངོ་།། འདི་རྣམས་ལ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་ཡིན་ན། རླུང་ལེགས་པར་བྱང་བའི་གནད་ཀྱིས་འདུན་པ་གང་བཏང་ཕལ་མོ་ཆེ་འདོད་པ་བཞིན་བྱ་བར་སླ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་པས་ནི་གོམས་པ་མང་དུ་དགོས་སོ།། དེ་གཉིས་ཀས་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་མཐོང་བ་སོགས་ནི་དེ་དག་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཙམ་འགའ་ཞིག་ཤར་བར་ཟད་ཀྱི། དངོས་མཐོང་བ་སོགས་སུ་བཞག་པར་དཀའོ།། ལུང་སྟོན་ལ་ཡང་ཕྱི་མའི་ལུང་སྟོན་འགའ་རེ་བདེན་པར་སྣང་ཡང་ཕལ་མོ་ཆེ་ངེས་པ་མེད་ལ། སྔ་མ་ཡིན་ན་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གནད་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 377

གཞན་འགའ་ཞིག་དང། རླུང་བྱང་བའི་གནད་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཁྲུལ་བ་བྱ་བའི་ཐབས་ཤིག་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་།།
གསུམ་པ་(གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་)ནི། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་སྟེང་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་ཅིག་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་སོགས་དེ་དག་ཏུ་སྣང་ཡང་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ནི། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་ན་འབྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་རྨི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། སད་དུས་སུ་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།། དེས་ན་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་མ་ཤེས་པར་འཁྲུལ་པ་ནི། བྱིས་པ་ཆུང་ངུས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་དངོས་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དང་འདྲ། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་ནི་རྒན་པོ་བརྡ་ལ་བྱང་བས་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་པ་དང་འདྲ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དཔེར་བྱས་ནས་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་དེ་དཔེར་བླངས་ནས། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་དང་འདྲ་བར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་ནི་རྨི་ལམ་ནའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་བལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ་སྔགས་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའོ།། འདིར་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་འོད་གསལ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བར་བསྒོམས་ལ། དེ་

378 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ནས་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གྱིས་རྨི་ལམ་གྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་དང། རང་ཡང་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་འཆད་1

པ་ལྟར་བྱས་ན། སད་དུས་ཀྱི་
ཡིད་ངོའ་སྣང་བ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་ངོའི་སྣང་བ་གཉིས་ཕྱི་མ་སྡུད་པ་ཆེས་སླ་བ་དང། ིདེའི་དུས་སུ་རླུང་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཐིམ་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས། སླར་ཡང་རླུང་སྙིང་གར་འདུ་ཞིང་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་མི་འཆར་བར་གཉིད་དུ་འགྲོའོ།། དེའི་ཚེ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་ཅུང་ཟད་ངེས་ནུས་ལ། ལན་འགའ་ཟུང་ལ་ངེས་མ་ནུས་ནའང་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ན་རྣམ་པ་གསལ་པོར་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་ངེས་ནུས་པ་ཞིག་འོང་ངོ་།། དེའི་སྡུད་རིམ་དང་སྟོང་པ་རྣམས་རེ་བརྟན་བྱུང་ན། ཉིན་མོ་སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་སྒོམ་པ་སོགས་ལའང་བོགས་ཐོན་པར་འགྱུར་ཞིང། མཚན་མོའ་གཉིད་ཀྱི་ ིསྟོང་པ་རྣམས་གཉིད་དུ་ཐོག་མར་འགྲོ་བའི་མཚམས་ནས་མ་ཟིན་ཀྱང། རྨི་ལམ་ཟིན་པའི་རྗེས་ནས་སྔར་བཞིན་བྱས་པས་ཁྱད་པར་ཅན་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ།། དེའི་མཐར་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱའོ༑༑ དེ་བརྟེན་2

ནས་འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་
ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྣང་བ་དེ་བླ་མས་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་གི་ཡང་སྙིང་པོ་ཡིན་3

ལ་ཁྱད་པར་དུ་རྨི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བར་དོ་སྒྱུ་
མ་ཟིན་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རྨི་ལམ་རླུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཟིན་པས་ཀྱང་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་བརྟན་པ་དང། སད་འབྱམས་ལེགས་པར་བཅད་དེ་རྨི་ལམ་རིང་དུ་འོང་བ་བྱ་ནུས་པའི་མཚམས་ནས། རྨི་ལམ་དང་འོད་གསལ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་འདིའི་གནད་ཤེས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ན། ཉིན་
༡ འོད་གསལ་དུ་འཆད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ དེ་བརྟན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༣ ཡང་སྙིང་ཡིན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 379 པར་གྱི་རླུང་འདུ་བ་མྱུར་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཅིག་ཏུ་1

མཐོང་

ངོ་༑༑ གཉིད་ཀྱི་སྟོད་ལ་གཉིད་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང། བར་དུ་རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང་ཐ་མར་སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་སྟེ། གཉིད་ཀྱི་སྐོར་གྱི་བསྲེ་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། བླ་མས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ།།
གསུམ་པ་2

བར་དོ་སྒྱུ་མ་ལ་གསུམ། བཟུང་བ་དང། སྦྱང་བ་དང། གཅིག་ཏུ་བྱེད་
པའི་བསམ་གཏན་ནོ།། དང་པོ་(བཟུང་བ་)ལ་གཉིས། འཛིན་པ་པོའ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ༑ ིདེ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་(འཛིན་པ་པོའ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་) ི ནི། བར་དོ་སྒྱུ་མ་འཛིན་པ་འདི་ལ་གང་ཟག་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ།3

རབ་ནི་ཞལ་ལུང་དང་སྤྱོད་བསྡུས་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར་འཆི་བའི་མཐར་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་སྒྱུ་མའི་ལོངས་སྐུ་གྲུབ་ནས། རྟེན་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་གཅིག་སྟེ། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ལེ་ལོ་ཅན་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་དེ། ལེ་ལོ་མེད་ཀྱང་ཚེ་འདིར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་མ་ཚང་བ་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པས། མིང་དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བཏགས་པའོ།། འདི་ལ་ཚེ་འདིར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་དགོས་སྙམ་ན་རིམ་པ་དང་པོ་ཕྲ་རགས་གཉིས་མཐར་ཕྱུང། དེ་ནས་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་ནས་སེམས་དབེན་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། གང་ཟག་འབྲིང་ནི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཚུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
༡ ཅིག་ཏུ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ དཔེ་བསྡུར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་ཁག་ཏུ་‘གཉིས་པ་’ཞེས་གསལ་ཡང་དཔར་སྐྱོན་ཡིན་པར་མངོན་སྟེ། གོང་གི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་
གདམས་པ་ལ་ནང་གསེས་ས་བཅད་ལ་དང་པོ་མཉམ་གཞག་སྒྱུ་མ། གཉིས་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ། གསུམ་པ་བར་དོ་སྒྱུ་མ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་འདི་ནི་གསུམ་པ་བར་སྒྱུ་མ་ཡིན་པས་དཀྱུས་སུ་‘གསུམ་པ་’ཞེས་དག་བཅོས་ཞུས།
༣ དོ།། སྡེ་དཔར།

380 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་ཡང་འོག་སྒོའ་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་སྟོབས་ ིཀྱིས་དེ་ནུས་པ་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་ལྟ་བུ་དང། ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་ལྟར་སྙིང་གའི་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་སྟོབས་ཀྱིས་ནུས་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ནུས་པའི་སྟེང་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་ལེགས་པར་བསྲེ་ནུས་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་ཏེ། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་བསྲེ་བ་ནི་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཆི་བའི་སྟོང་པ་དང་བསྲེ་བའི་ཚད་འཛིན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལ་ནི་གཉིད་ཤིན་ཏུ་འཐུག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེའི་སྟོང་པ་དང་བསྲེ་ནུས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ།། ཐ་མ་ནི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ། རིམ་པ་དང་པོའ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པ་ ིཞིག་གིས་འཆི་བའི་དུས་སུ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དངོས་གཞི་འཆར་བའི་རིམ་པ་དང། དེ་ལས་ལངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། ད་ལྟ་ཉིན་རེ་བཞིན་དེའི་གདམས་ངག་རྣམས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ༑ འདི་ནི་རྨི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འཆི་བའི་འོད་གསལ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཟིན་ཀྱང་དེའི་གདམས་ངག་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་རྣམས་མིན་པའི་ཚེ་འདིར་སེམས་གནས་བརྟན་པོའ་གོམས་པ་ཤེས་ ིཆེ་བས་ཀྱང། འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡིད་ལ་བྱས་ན་དེའི་རྒྱུན་འབྱུང་བར་མངོན་ཏེ། ཚེ་འདིར་གང་གོམས་པ་བརྟན་ཆ་ཆེ་བའི་དགེ་བའི་སེམས་དྲན་ན་འཆི་སྲིད་ཀྱི་སྔ་ལོགས་བར་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ།།གཉིས་པ་(དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་)ནི། གང་ཟག་དང་པོས་ནི་ཚེ་འདིར་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པའི་གདམས་ངག་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་ཅིང་༑ འཆི་བའི་འོད་གསལ་དོན་དམ་དང་བསྲེ་བ་དང། དེ་ལས་ལངས་པའི་དེ་མ་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 381

ཐག་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་གཞན་ལ་བར་དོར་སྐྱེ་བའི་དོད་ལ་ལོངས་སྐུ་སྒྱུ་མའི་ལུས་སུ་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ན། ཇི་ལྟར་འཕེན་པ་བཏང་བ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ།། གང་ཟག་འདིས་སྔོན་ལ་བར་དོ་རང་དགའ་བ་གྲུབ་ནས་དེའི་རྟེན་ལ་ལམ་བསྒོམས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་མིན་གྱི་སྔར་ལྟར་ཡིན་ལ། འཆི་བའི་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་1

བྱས་པ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མིན་
པ་སོགས་ཀྱང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེ་ལྟ་ནའང་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། རིམ་ལྔར་ཚེ་འདིར་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ལ་བར་དོར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། འདི་ལ་བར་དོའ་ཚེ་ཚད་ཞག་ཞེ་དགུ་སོགས་རྩི་བའི་དོན་ ིམེད་དོ།། གང་ཟག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་སྔོན་རིག་པ་གསལ་བ་ན། ཟང་ཟིང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བློས་ལིངས་ཀྱིས་བཏང་ལ་ཅི་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་བྱ། ཁས་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ལྟུང་རྣམས་ལ་བཤགས་བསྡམ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་སོར་གཞུག་2

ལ། ད་ནི་ཤི་ནའང་ཤི་མོད་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་མེད་པར་
བྱ༑ འཆི་བ་དང་བར་དོའ་གདམས་ངག་གོམས་པ་རྣམས་ལ་དེ་གཉིས་དགེ་སྦྱོར་གྱི་ ིགསལ་འདེབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དྲན་པར་བྱས་ལ། འཆི་བ་ལ་བུ་ཕ་3

ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་
ལྟར་དགའ་བར་བྱ། དེ་ནས་རང་ལྷར་གསལ་འདེབས་པ་དང། མདུན་དུ་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་བསྒོམས་ནས་མཆོད་དེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བསྲེ་ནུས་པ་དང། བར་དོ་སྒྱུ་ལུས་དང་བསྲེ་ནུས་པའི་གསོལ་བ་དྲག་པོ་མང་དུ་གདབ་བོ།། དེ་ནས་གང་ཟག་གཉིས་པས་ནི་འཆི་བའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་འཆི་རྟགས་མ་ཤར་བའི་སྔོན་ནས་
༡ དོན་དུ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ གསོར་གཞུག་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༣ ཕའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

382 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ཀྱང་སྔར་བསྒོམ་པའི་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམ་པ་དང། རྡོར་བཟླས་སོགས་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱངས་ལ་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པ་དང་། དེའི་མཐར་ལྷ་སྐུར་ལྡང་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འཛིན་པ་དང། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་བྱ་ཞིང། སྔར་བཞིན་འཕེན་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཏང་སྟེ་འདི་ནི་སྔ་མོ་ནས་ཀྱང་མང་དུ་སྦྱང་དགོས་སོ།། དེ་ནས་འཆི་རྟགས་སོགས་བརྟག་པ་ནི་རགས་པ་ཉི་ཤ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་རྣམས་ནི་རྣམ་གཞག་གི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། མདོར་བསྡུས་པའི་རྟགས་ནི། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་ཕྱི་རྟགས་ལུས་བསྒུལ་སྐྱོད་མི་ནུས་ཤིང་ཟུངས་མི་ཐུབ་པར་ལྷོད་ལྷོད་པོར་འགྲོ། ལུས་ས་ལ་བྱིང་བ་སྙམ་བྱེད་ཅིང་ང་ཐེན་ཟེར་བ་འབྱུང། ནང་རྟགས་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འབྱུང། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་ནི། ཁ་སྣའི་མཆུ་སྐམ་ཞིང་ལྕེ་ཐུང་དུ་འགྲོ། ནང་རྟགས་ནི་དུ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་ནི། དྲོད་ཆུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་དྲོད་མཐའ་ནས་སྡུད། ནང་རྟགས་ནི་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་འབྱུང། ཀུན་རྟོག་གི་རླུང་སེམས་ལ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་ནི། དབུགས་ཕྱིར་རིང་དུ་རྒྱུ་ཞིང་ནང་དུ་སྡུད་མི་ཤེས། ཅུང་ཟད་སྡུད་ཀྱང་རྩུབ་ལ་ཐུང་བར་སྡུད། ནང་རྟགས་ནི་མར་མེ་རླུང་གིས་མ་སྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང། དེ་ནས་སྟོང་པ་ཞེས་པ་སྣང་བ་དང་པོ་འཆར་ཏེ། ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་ལ་ཟླ་བའི་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང། དེ་ནས་སྣང་བ་དེ་བསྡུས་པའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཞེས་པ་སྣང་བ་མཆེད་པ་འཆར་ཏེ། ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་འོད་ཤར་བ་བཞིན་དུ་དམར་པོའམ་དམར་སེར་གྱི་སྣང་བ་འཆར། དེ་ནས་སྣང་བ་དེ་ཡང་བསྡུས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་འཆར་ཏེ། ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྨག་གིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་ནག་ལམ་པ་འབྱུང་ཞིང་དྲན་པ་ཡང་ཉམས་ནས་འགྲོ། དེ་ནས་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 383
ནག་ཐིབ་ཀྱིས་སོང་བའི་དྲན་མེད་དེ་སངས་པ་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཞེས་པ་འཆར་ཏེ། ནམ་མཁའི་ཁ་དོག་སློད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་ཏེ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དངོས་གཞིའོ།། འདི་ནི་སྣང་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པ་དང། སྤྱི་བོའ་ིཐིག་ལེ་དཀར་པོ་མར་ལ་བབས། ལྟེ་བའི་དམར་པོ་ཡར་འོངས་ཏེ་སྙིང་གའི་ཐིག་ལེ་ལ་འདུས་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ།། ཁམས་དྲུག་ལྡན་མིན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་འཆི་བ་ལ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་འོད་གསལ་ཁྱེམ་པ་ཞིག་འཆར་མོད་ཀྱང་ངོས་མི་ཟིན་ནོ།། འབྱུང་བའི་ཐིམ་རྟགས་དེ་རྣམས་ནི་སྔ་ཚད་ནས་ཀྱང་འོང་བས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ༑ རྟགས་དང་པོ་བྱུང་བ་ནས། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པའམ་སྙིང་གའི་རྡོར་བཟླས་སམ་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་ཞིང། རྟགས་བཞི་ཤར་བ་ན་རྟགས་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱ་ཞིང་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་འཆར་རིམ་རྣམས་དགེ་སྦྱོར་དང་བསྲེ་བའི་འཕེན་པ་བཏང། དེ་ནས་སྟོང་པ་དང་པོ་ཤར་བ་ན་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་ཞིང་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ། སྟོང་པ་གཉིས་པ་དང་ཉེར་ཐོབ་དྲན་ཐུབ་པ་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་བྱ། འོད་གསལ་ཤར་བ་ན་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅི་ཐུབ་བྱ། དེ་ནས་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་སྔར་གྱི་གོམས་པ་དང་འཕེན་པའི་གནད་ཀྱིས་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་ལྡང་བའི་ཐབས་བྱའོ།། གང་ཟག་གསུམ་པས་ཀྱང་ལྷར་གསལ་བའི་ངང་ནས་སྔ་ཚད་ནས་ལུགས་འབྱུང་དང། ལུགས་ཟློག་གི་འཆར་རིམ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། རྟགས་ཤར་བ་ན་སྔར་བཞིན་འཕེན་པ་བཏང་ལ་སྙིང་གའི་སྡུད་རིམ་གོམས་པ་གང་ཆེ་བ་ཞིག་གི་དམིགས་པ་སྦྱང་སྟེ་ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བྱའོ།། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱི་མ་འདིས་བསྲེ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ནུས་པ་ལ། སྔ་མོ་ནས་རྨི་ལམ་དང་འོད་གསལ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང། རྨི་ལམ་གྱི་

384 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ལུས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འབད་པར་བྱའོ།། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བའི་སྟེང་ནས་རླུང་སྟོབས་དང་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བར་དོ་ཟིན་པའི་ཚད་འཛིན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་(སྦྱང་བ་)ནི། གང་ཟག་དང་པོས་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་བསྒོམས་ཏེ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ༑ དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་དེའི་མཐར་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ཚུལ་སོགས་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ།། གང་ཟག་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པ་འགྲུབ་ལ། བར་དོ་ནི་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་ན་མ་གཏོགས་པ་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་བ་ལ་འོང་མོད་ཀྱང། འདིར་ནི་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཁར་སྐྱེ་བ་ལ་འོང་བས་མངལ་སྐྱེས་རྐྱང་བའི་རྩིས་བྱར་མི་རུང་ངོ་།། འདི་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་སྟེ། འཆི་སྲིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འགགས་པ་དང། བར་དོ་འགྲུབ་པ་གཉིས་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་འོང་ངོ་།། དེ་ཡང་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལུས་དབྱིབས་ཅན། ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤགས་དང་ལྡན་པ། སྐྱེ་གནས་མ་གཏོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ། བར་དོའ་ལུས་བླངས་པ་ ིརེའི་1

ཚེ་ཚད་ནི་རིང་མཐའ་ཞག་བདུན་ཡིན་ཞིང་ཚུན་ཆད་མ་ངེས་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་སྲིད་2

དུ་

སྐྱེ་མ་ཐུབ་ན་སླར་ཡང་བར་དོར་སྐྱེས་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་མ་རྙེད་ན་ཞག་ཞེ་དགུ་བར་དུ་གནས་ལ་དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའོ།། བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ན་གནས་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེ། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་ན་དྲི་རོ་ལ་སྲེད་

༡ བླངས་པ་དེའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྐྱེ་སྲེད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། 385

པ་སྐྱེ། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་སྟེ། མོར་སྐྱེ་ན་ཕ་ལ་ཆགས་མ་ལ་སྡང། ཕོར་སྐྱེ་ན་ཕ་ལ་སྡང་མ་ལ་ཆགས་པའི་ཞེ་སྡང་དང། གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་གནས་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པས་འཆི་རྐྱེན་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་གང་ཟག་གཉིས་པས་ནི་བར་དོར་རང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་དང། དེའི་མཐར་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་སྟེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱང་ངོ་།། གང་ཟག་གསུམ་པས་བར་དོ་ཟིན་པ་ན་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ་བསྒོམ་པ་དང། སྣང་བ་དེ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་ཅིང་༑ སྐྱེ་གནས་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་བསྒོམ་མོ།།
གསུམ་པ་(གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་)ནི། གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ནི༑ དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་མཐར་སྔགས་སྤྱོད་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་པ་མང་དུ་བཏང་ནས། འཕོ་བའི་གདམས་ངག་གང་རུང་དང་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་འཕོ་བའམ་བར་དོ་འཆི་བའི་སྟོང་པ་རྣམས་ལ་བསྲེ་ཚུལ་སྔར་ལྟར་དང། དེའི་མཐར་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་ལྡང་བའི་འཕེན་པ་སྔ་མ་བཞིན་བྱས་ལ་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་བླང་བར་བྱའོ།། འདི་ལ་ཡང་ཐོག་མར་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང་། དེ་ནས་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང། མཐར་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱས་པར་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། ཚེ་འདིར་ཡང་བསྲེ་བ་གསུམ་སྟེ་བསྡུ་ན་བསྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་དང། ཕྱེ་ན་བསྲེ་བ་སྐོར་དགུའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སྐྱེ་ཚུལ་དང། སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་

386 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྗེས་མཐུན་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་1

ལོ།། དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་
དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སྐྱེ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ། དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་)ནི། སྒྱུ་ལུས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྔོན་དུ་མ་བསྐྱེད་ན་འདིའི་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་བྱ་མི་ནུས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། སྤྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ན། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པས་དོན་དམ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པ་ནི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། དོན་དམ་བདེན་པའི་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་སྔོན་དུ་སྒྱུ་ལུས་སྐྱེད་དགོས་པར་མི་འདོད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུའང་སྒྱུ་ལུས་སྐྱེད་པ་མིན་གྱི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་དོད་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སྦྲེལ་ཤེས་པ་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་
༡ བསྒོམ་ཚུལ་ དབུས་དཔར།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། 387

སྐུའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་ནི། འདི་དང་ལམ་གཞན་འདྲ་མོད་ཀྱང་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ་ཁྱད་1

པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་
སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྱུ་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་གཅིག་ཡོད་པ་སྦྱོང་བ་ལ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་མིན་གྱི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པར་ངོ་སྤྲོད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། གཉིས་པ་2(དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ་དང། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཉེ་བར་སླེབ་པའི་ཚེ༑ ཉི་མ་དམར་ཐག་ཆད་པ་ན་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་ལེགས་པར་བསླབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཕུལ་ནས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པས། བླ་མས་མཚན་ཕྱེད་ན་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གསུམ་པའི་དངོས་དབང་བསྐུར་ནས་འོད་གསལ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ༑༑ དེ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་ཕོག་པ་བསྒོམས་པས། གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་དག་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་མངོན་ ིསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་འཐོབ་བོ།། དེ་ཉིད་ཕྱིའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འཇོག་པ་ནི། སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་མཚོན་པའི་དུས་ཉི་མ་དམར་ཐག་ཆད་པ་ནས་སྨག་འཐུག་པོ་མ་སངས་ཚུན་གྱི་མཚམས་དང་༑ སྣང་བ་མཚོན་པའི་དུས་སྨག་འཐུག་པོ་སངས་ནས་ཐོ་རངས་ལ་མ་སླེབ་པའི་བར་གྱི་མཚན་མོ་གཉིས་འདས་ཤིང། སྣང་བ་མཆེད་པ་མཚོན་པའི་དུས་ཉི་མ་ཤར་

༡ བྱེད་ཁྱད་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ གཉིས་པོ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

388 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ནས་དམར་ཐག་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དང། ཉིན་མོས་མ་སླེབ་པའི་བར་གྱི་ཕྱིའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཕྱིའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འཇོག་པ་ནི། ལུགས་མཐུན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་འདས་ཤིང་ལུགས་ཟློག་གི་ཉེར་ཐོབ་མ་ཤར་བའི་ནང་གི་དུས་དེར་མངོན་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་ན་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་ལྔ་ལས༑ “མཚན་མོ་སྣང་བའི་ཆ་སྟེ་གསལ་བ་ཉི་མའི་ཟེར་འགྱེད་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཡིན།། མཚམས་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་འགྲོ།། མཚན་མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཚམས་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་རྣམ་བྲལ་བ༑༑ དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པར་བླ་མ་མཆོག་བཤད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཡུལ།། མཚམས་ཀྱི་མཐའ་ནི་འཇིག་མིན་མུན་ནག་ཚོགས་ནི་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་པ་དང།། ཇི་སྲིད་ཉི་མ་མ་ཤར་སྐད་ཅིག་འདིར་ནི་དྲི་མེད་ཡང་དག་མཐའ་རུ་བཤད།། སློབ་དཔོན་མཆོག་ནི་རབ་རིབ་བྲལ་བས་སློབ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཆུབ་བསྟན།། ནང་གི་བདེ་བ་རྙོག་བྲལ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”1

ཞེས་
ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་གསུངས་སོ།། ཆག་འགྱུར་ལས། “དེ་དག་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་དང་ལན་ཅིག་མིན་པར་ལྡན།།”2

ཞེས་དང། “མུན་པའི་མཐའ་ནི་རྣམ་
པར་ཟད་ཅིང་མཚམས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་གྱུར་ཅིང།། ཇི་སྲིད་ཉི་མ་མ་ཤར་སྐད་ཅིག་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་མཐའ་ནི་བསྟན།།”3

ཞེས་འབྱུང་
ངོ་༑༑ སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། “མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༤བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘མཚམས་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པར་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་འགྲོ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ ལུང་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།
༣ ལུང་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། 389

ནི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་མཚམས་སུ་མ་རིག་པའི་སྣང་བ་འདས་ནས་ཇི་སྲིད་ཉི་མ་གསལ་བར་མ་གྱུར་པ་སྟེ་འདི་ལ་ནི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་”1

ཞེས་བཤད་པའི་དོན་
ནི༑ རིམ་ལྔ་ལས། ཐོབ་པ་དང་སྣང་བའི་མཚན་གྱི་དུས་གཉིས་འདས་ཤིང་ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་བར་ལ་བཤད་2

པའི་ཐོ་རངས་སོ།། ཉི་མ་ཤར་བ་ན་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང། ཉི་མ་ནུབ་
པའི་མཚམས་སུ་མ་རིག་པ་དང། ཟླ་བ་ཤར་བའི་ཚེ་སྣང་བའོ་ཞེས་བཤད་ནས། ནང་གི་མངོན་བྱང་སྟོན་པ་ན། དང་པོར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་འོད་ཟེར་ལྔའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ངོ་།། གཉིས་པ་ནི་སྣང་བ་སྟེ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པ་སྟེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའོ།། བཞི་པ་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་སྟེ་མུན་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ནས་མུན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་འོད་གསལ་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་རྟག་ཏུ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་གསུངས་ཤིང། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཕྱི་ནང་གི་དུས་གཉིས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། གཉིས་པ་(དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡང་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང། འདིར་བསམ་གཏན་གཉིས་སྟོན་ལ། དེ་ནི་རིམ་ལྔ་ལས། “མན་ངག་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་ཡིས།། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་བསླབ།། རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རིམ་པ་དང།། དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་པའོ།། མགོ་བོ་ནས་ནི་རྐང་པའི་བར།། ཇི་སྲིད་སྙིང་གར་ཕྱིན་གྱི་བར།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ཤོག་གྲངས་༨༨ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།། འདི་ལྟ་སྟེ་ཕྱི་དང་ནང་གིའོ།། དེ་ལ་དང་པོར་ཕྱིའི་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།། ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་མཚམས་སུ་མ་རིག་པའི་སྣང་བ་འདས་ནས་ཇི་སྲིད་ཉི་མ་གསལ་བར་མ་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ལ་ནི་འོད་གསལ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ བར་བཤད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

390 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ།།1

རྒྱུ་བ་དང་

ནི་མི་རྒྱུ་ཉིད།། དང་པོར་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ།། ཕྱི་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད།། རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན།། དབུགས་ཀྱི་རླུང་ནི་མེ་ལོང་ལ།། ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་ཐིམ་འགྱུར་བ།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐར།། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད༑༑”2

ཅེས་གསུངས་སོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང། “ཆུ་བོའམ་ལྟེང་ཀའི་ཆུ་ནི་དྲི་མེད་
དག་ལ་གོང་བུ་གནས་པ་ལྟར།། དེ་བཞིན་དེ་ལ་རིམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འཇིག་པར་བྱེད་པར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རྟག་ཏུ་བསམ།། མེ་ལོང་ལ་ནི་རླུང་དག་རིམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུའང་བལྟ་བྱ་སྟེ།། རིལ་པོར་འཛིན་པ་ལ་ཡང་བྱ་བའི་རིམ་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཡང་དག་བརྟག །”3

ཅེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་རིལ་འཛིན་ནི་རང་གི་མགོ་བོ་

ནས་མར་སྡུད་པ་དང། རྐང་པ་ནས་ཡར་སྡུད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་སྙིང་ག་ཡིན་པ་ནི་སྙིང་གར་ཕྱིན་གྱི་བར་ཞེས་པའོ།། ནག་པོ་པས་མགོ་བོ་ནས་རྐང་པའི་བར་རྣམས་སྙིང་གའི་ས་བོན་དང། དེ་ཐིག་ལེ་དང། དེ་སྟོང་པར་སྡུད་པ་ལ་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་སྙིང་གར་བསྡུས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་གོ། དེའི་དཔེ་ནི། དབུགས་ཀྱི་ཞེས་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། མེ་ལོང་ལ་ཧས་བཏབ་པའི་ཁ་རླངས་དེ་མཐའ་ཀུན་

༡ བཤད་དེ།། དབུས་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མན་ངག་ཐོབ་པའི་
སློབ་མ་ཡིས།། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་བསླབ།། རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རིམ་པ་དང།། དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་པའོ།། མགོ་བོ་ནས་ནི་རྐང་པའི་བར།། ཇི་སྲིད་སྙིང་གར་ཕྱིན་པའི་བར།། རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ།། རྒྱུ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱུ་ཉིད།། དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱ་སྟེ།། ཕྱི་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད།། རྗེས་སུ་གཞག་པའི་རིམ་པ་ཡིན།། དབུགས་ཀྱི་རླུང་ནི་མེ་ལོང་ལ།། ཇི་ལྟར་ཀུན་དུ་ཐིམ་གྱུར་པ།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐར།། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད།།” ཅེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༨༨བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆུ་
བོའམ་ལྟེང་ཀའི་ཆུ་ནི་དྲི་མེད་དག་ལ་གོར་བུ་གནས་པ་ལྟར།། དེ་བཞིན་དེ་ལ་རིམ་གྱིས་རྗེས་སུ་གཞིག་པར་བྱེད་པས་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རྟག་ཏུ་བསམ།། མེ་ལོང་ལ་ནི་རླུང་དག་རིམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུའང་བལྟ་བྱ་སྟེ།། རིལ་པོར་འཛིན་ལའང་བྱ་བའི་རིམ་པ་འདིར་ནི་དེ་བཞིན་ཡང་དག་བརྟག །” ཅེས་སོ།།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། 391

ནས་དེའི་དབུས་སུ་འདུ་བ་ལྟར། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟེང་འོག་དང་རྒྱབ་མདུན་དང་གཡས་གཡོན་ཀུན་ནས་སྙིང་གའི་དབུས་སུ་སྡུད་པའོ།། རྗེས་གཞིག་ནི་དང་པོར་སྣོད་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའོ།། བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་ནག་པོ་པས་རིལ་འཛིན་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལེགས་སོ།། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞེས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ལན་དུ་མར་དགོས་པའི་དོན་ནོ།། རྗེས་གཞིག་གི་དཔེ་ནི། ལྟེང་ཀའི་ཆུ་ལ་ཁ་བའི་གོང་བུ་གནས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་ཞུ་བའོ།། འདི་ལ་ཆག་འགྱུར་ལས། ཐིགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་འགྱུར་རྙིང་བདེའོ།། རང་གི་ཕུང་པོ་རིམ་གྱིས་འཇིག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྔོན་དུ་སྣོད་བཅུད་གཞན་བསྡུས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མོ།། རྗེས་གཞིག་གི་སྒྲ་དོན་ནི་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རིལ་པོ་ནི་རང་གི་ལུས་དང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི་རིལ་འཛིན་གྱི་དོན་དུ་ཨ་བྷྱཱས་བཤད་དེ༑ ལུས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་འཛིན་པའོ།། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྡུད་པའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་སྙིང་གར་བྱས་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པའོ།། སྡུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་འདི་ལ་དངོས་སུ་རླུང་སྡུད་པ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང། དམིགས་པ་དེ་བྱས་ན་དོན་ལ་རླུང་གི་སྡུད་རིམ་བླ་ན་མེད་པར་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་གསུམ་ག་སྙིང་གར་རླུང་དང་བྱང་སེམས་བསྡུས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ཤེས་དགོས་ཤིང། དེ་ལ་གོམས་པའི་མཐུས་སྐབས་འདིར་དམིགས་པའི་སྡུད་རིམ་གྱིས་ཀྱང་རླུང་དང་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་བསྡུས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས། སྒྱུ་ལུས་པས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་སྒོམ་པ་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།། དེར་མ་ཟད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགོས་པར་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་ཏེ་དེའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་

392 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

དེ་དང་འདྲའོ།། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་1

སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་
པ་ཡང་རླུང་སེམས་སྙིང་གར་བསྡུས་ཏེ་སྟོང་པ་བཞི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱང་དག་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ།། སྒྱུ་ལུས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་སྒོམ་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་རྩེག་སྒོམ་པ་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་དང། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་མཛད་པ་ནི། རྒྱུད་འགྲེལ་ན་བཞུགས་པ་མན་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།། དེའི་ཚུལ་ནི་དང་པོར་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་གཉིས་དང། རང་གི་ངག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ངག་གཉིས་དང། རང་གི་ཡིད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིད་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པར་བྱ། དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་པ་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་གསུམ་པོ་རྣམ་སྣང་དང་འོད་དཔག་མེད་དང་མི་བསྐྱོད་པར་སྒོམ་པ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའོ།། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་གསུམ་གྱི་ཐུགས་ཀ་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་ཨོཾ་དང་ཨཱཿདང་ཧཱུཾ་གསུམ་སྒོམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའོ།། ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་འཇོག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་ཨ་ཐུང་འཇོག་པར་བླ་མ་མཁས་པ་གོང་མ་རྣམས་བཞེད་དོ།། དེ་ལྟར་སེམས་དཔའ་སུམ་རྩེག་བསྒོམས་ནས་རིལ་འཛིན་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གང་ཡིན་ལས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་པས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་མགོ་བོ་ནས་ཡས་རིམ་དང། རྐང་མཐིལ་ནས་མས་རིམ་གྱིས་སྙིང་གའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་བསྡུ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་ལ་བསྡུ་ཞིང།

༡ ཀྱི་ ཞེས་མ་དཔེ་རྣམས་སུ་གསལ་ཡང་རྗེའི་གསལ་སྒྲོན་དང་བསྟུན་ནས་‘ཀྱིས་’ཞེས་དག་བཅོས་ཞུས།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། 393

དེ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པ་ལ་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་གསུམ་མོ།། རྗེས་གཞིག་སྒོམ་ཚུལ་ནི་རང་གི་སྙིང་གའི་ས་བོན་ལས་སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཐོག་མར་རང་མ་གཏོགས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་བཞུས་པའི་འོད་ཕུང་རིམ་གྱིས་རང་ལ་གཞུག །དེའི་རྗེས་སུ་རིལ་འཛིན་ལྟར་བྱེད་པའོ།། སྤྱིར་ཨོཾ་ཡིག་སྤྱི་བོ་དང་ཨཱཿཡིག་མགྲིན་པར་སྒོམ་པ་ཡིན་ཀྱང། འདིར་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་ག་སྙིང་གར་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འོད་གསལ་འཆར་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྡུད་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྙིང་ག་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་མང་དུ་བསྒོམས་པས་རང་གི་སེམས་འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་དང་པོར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང། དེ་ནས་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང། དེ་ནས་མཁའ་སྣང་སྟེ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་༑ དེ་ནས་མར་མེ་ལྟར་འབར་བ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་ཆུ་ལ་དང། ཆུ་མེ་ལ་དང། མེ་རླུང་ལ་དང། རླུང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་།། དེ་ནས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་པའི་ཉམས་འཆར་རོ།། དེ་ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ན་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་ལ་སློད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་གཅིག་འབྱུང་ངོ་།། གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་མ་དག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་ཚུན་ཆད་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་སྔར་བཤད་པའི་ནམ་མཁའ་ཁ་དོག་འདྲ་བ་འཆར་ཡང། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ནི་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་མི་འཆར་གྱི། སྤྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གཡའ་དག་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། འདི་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་(སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྗེས་མཐུན་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་རིགས་གསུམ་གྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་རྩེག་བསྒོམས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་

394 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པ་འདི་ནི། སྐབས་འདི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཕྲ་མོ་སོགས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ནུས་ཤིང། སད་པའི་དུས་དང་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་ཀྱང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་སྟོང་པ་བཞི་ཁའི་དུས་སུ་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སྟོང་པ་བཞི་པ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་ཡུན་ཅི་རིང་གི་ཐབས་བྱས་ལ། ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་བཅད་པའི་དོན་དྲན་པར་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཏེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེའི་དུས་སུ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྟགས་བཞི་ཤར་ནས་སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་འོང་ངོ་།།
གསུམ་པ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་བསྒོམ་པ་དང། དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་ཕོག་ནས་བསྒོམས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་བྱས་པའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་བོ།། དེའི་འགྲུབ་ཚུལ་ནི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ཟློག་གི་རིམ་པས་ཉེར་ཐོབ་དང། དེ་ལས་ཉི་འོད་ཚ་བ་ལྟ་བུའི་མཆེད་པ་དང། དེ་ལས་ཟླ་འོད་བསིལ་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་།། སྔར་ལུགས་མཐུན་གྱི་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཐིམ་ནས་མཐར་འོད་གསལ་དུ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཁམས་ཕྲ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ལས་སྒྲུབས་པ། གྲིབ་མ་དང་འདྲ་བར་བཅད་དུ་མེད་པ་དང་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཟག་པ་མེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཆུ་ལས་ཉ་ལྡང་བའམ་གཉིད་ལོག་པ་ལས་སད་པ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པའི་སྐུ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུའོ།། དེ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་འགྲུབ་སྟེ། ཤི་བའི་འོད་གསལ་ལས་

དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ། 395

ལུགས་ཟློག་ཏུ་ལངས་པའི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་ན་བར་དོ་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།། འདིར་རིམ་ལྔ་ལས། “འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས།། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན།། གང་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་པ།། ཟུང་དུ་འཇུག་ཅེས་དེ་ལ་བཤད།།’ ཅེས་པ་ནས། ‘གཟུགས་ཅན་དང་ནི་གཟུགས་མེད་ཅེས།། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན།། གང་ཞིག༑ ཞི་རྟོགས་རྣལ་འབྱོར་དབང།། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའོ།།”1

ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་ཟུང་འཇུག་ཉེར་གསུམ་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐད་དོད་ཡུག་ན་དྭའི་ཡུག་ནི་ཟུང། ན་དྭ་ནི་གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥བ༣ ལས་བྱུང་བ་ནི། “འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས།།རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན།། གང་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་པ།། ཟུང་དུ་འཇུག་ཅེས་དེ་ལ་བཤད།། ཀུན་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང།། དོན་དམ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་ནི།། གང་གིས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་གྱུར་པ།། དེ་ཡིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་ཤེས།། དངོས་པོ་རྣམ་བཅས་ཀུན་རྟོག་དང།། དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོག་པ་དག །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཅིག་ཅར་སྤྱོད།། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཤེས་པའོ།། གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་ཞེས།། རྣམ་གཉིས་བློ་ནི་ཡོད་མིན་གྱི།། གང་དུ་མི་ཕྱེད་བློ་ཡོད་པ།། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱར་བཤད།། རྟག་དང་ཆད་པའི་བློ་དག་ནི།། གང་གིས་སྤངས་ནས་གནས་པ་ཡི།། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་འདི་ཡི།། དེ་ཉིད་ཤེས་ཏེ་མཁས་པ་ཡིན།། ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེ་གཅིག་པར་ནི།། ཤེས་ནས་གང་དུ་འཇུག་གྱུར་པ།། ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱར་བཤད་པ་སྟེ།། རིམ་འདི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ།། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པར།། ཐམས་ཅད་བསྡུས་ལས་ཤེས་གྱུར་པ།། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་གང་དུ་གནས།། དེ་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར།། གང་དུ་ལྷག་མར་བཅས་པ་དང།། དེ་བཞིན་ལྷག་མ་མེད་པ་ཞེས།། འདི་ལྟའི་རྟོག་པ་མེད་གྱུར་པ།། དེ་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པའོ།། གང་དུ་གང་ཟག་བདག་མེད་དང།། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དག་གི ། རྟོག་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ།། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་རིམ་ཤེས་ནས།། བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་འོད་གསལ་ལ།། དེ་ཉིད་ལ་ནི་འདུས་པ་གང།། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་འདི་ཡིན།། རིལ་པོར་འཛིན་དང་རྗེས་ཞིག་དང།། འཇུག་དང་དེ་བཞིན་གནས་པ་དང།། དེ་ནས་གང་དུ་ལྡང་གྱུར་པ།། མཉམ་གྱུར་ཟུང་དུ་འཇུག་པའོ།། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག །སོ་སོའ་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་པ།། གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ།། ིཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ཉིད་དང།། གང་དུ་ལྡང་བར་གྱུར་པ་ནི།། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་ཏེ།། མི་ཟད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་གནས།། གཉིད་ལོག་དང་ནི་སད་པ་སྟེ།། གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི།། གཉིད་ལོག་སད་དང་རྣམ་བྲལ་བ།། ཟུང་འཇུག་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གསུངས།། མཉམ་པར་བཞག་དང་མ་བཞག་པ།། གང་ལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེད།། དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་སྤངས་པ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་གནས།། དྲན་དང་མི་དྲན་ལས་གྲོལ་ཞིང།། རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན།། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་འདོད་བཞིན་སྤྱོད།། ཟུང་འཇུག་རིམ་པ་ལ་གནས་པའོ།། ཆགས་དང་ཆགས་མིན་ལས་གྲོལ་ཞིང།། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ལུས་དང་ལྡན།། འཁོར་བ་སྲིད་དུ་གནས་བྱེད་པ།། ཟུང་འཇུག་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའོ།། བྱ་བ་དང་ནི་བྱེད་པ་དང།། མི་ཕྱེད་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། གནས་གང་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པ།། ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་འདི་གཅིག་ཡིན།། གཞན་ཡང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དག །གཉིས་པོ་གང་དུ་གཅིག་གྱུར་པ།། དེ་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་བཤད།། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་དང་ནི།། འདིར་ནི་མ་དག་པར་གྱུར་ཞེས།། གང་ཞིག་མི་ཕྱེད་པར་རྟོག་པ།། གང་ཡིན་དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་པའོ།། གཟུགས་ཅན་དང་ནི་གཟུགས་མེད་ཅེས།། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན།། གང་ཞིག་ཞི་རྟོགས་རྣལ་འབྱོར་དབང།། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

396 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

དེའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྟོག །སྔར་བཤད་པའི་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤངས་པས། ིརྟོག་པ་དེས་མི་ཕྱེད་པའི་གཉིས་མེད་དུ་སོང་བའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དང། གཉིས་པ་ནི་ལུས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་སོང་བ་དང། སེམས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་བ་གཉིས་རེས་འཇོག་ཏུ་མ་སོང་བར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐུགས་དང་སྐུར་ཚོགས་པའི་ཟུང་འཇུག་གོ།ཕྱི་མ་ནི་རིམ་ལྔ་ལས། “དེ་ཉིད་ཤེས་པས་རིམ་པ་བཞིན།། རང་བྱིན་བརླབས་དང་འོད་གསལ་ཤེས།། དེ་དག་ཁོ་ན་འདུས་པ་གང།། འདི་ནི་ཟུང་འཇུག་རིམ་པའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དང་པོ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་འགྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་དེས། ད་གཟོད་སླར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་འཐོབ་བོ།། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་བཤད་ལ། བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་སུ་འཇོག་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། རིམ་ལྔ་ལས། “ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་ལ་གནས་པའི།། སློབ་བཞིན་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་བསྒོམས་གྱུར་པས།། སྤྱོད་པའང་དེ་དང་གཉིས་སུ་མེད།།”2ཅེས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཀྱང་གསུངས་ལ། དེ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པར་ཡང་གསུངས་སོ།། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་3

དཔེའི་འོད་གསལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་རིམ་
ཤེས་ནས།། བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་འོད་གསལ་ལ།། དེ་ཉིད་ལ་ནི་འདུས་པ་གང།། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་འདི་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༦བ༢
༣ མ་དཔེ་ཁག་ཏུ་‘ཀྱི་’ཞེས་གསལ་ཡང་རྗེའི་གསལ་སྒྲོན་དང་བསྟུན་ནས་‘ཀྱིས་’ཞེས་བཅོས།

དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ། 397

དུ་བཅུག་པའི་མཐར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པ་ཡང་ཟུང་འཇུག་རྗེས་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྔར་བཤད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་དེ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་མི་འདྲ་བ་ལ་གསར་དུ་བསླབ་དགོས་ཀྱང། དེ་ཐོབ་ནས་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ། སྤྱིར་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སྙིང་པོ༑ ཁྱད་པར་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཞིང། སྔར་ཐོབ་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གསར་དུ་བསླབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས།། སླར་ཞིང་གང་ལའང་མི་སློབ་བོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། འདི་ཡང་རྒྱས་
པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པའོ༑༑ དེ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་ཡང་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་སྤྲོས་བཅས་དང། སྤྲོས་མེད་དང། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་སློབ་བོ།། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་པོ་གཉིས་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ལ། གསུམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དོ།། སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ནི་འདོད་ཡོན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱད་དེ་བདེ་སྟོང་བསྒོམ་པའོ།། དེ་ལ་སྤྲོས་བཅས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕོ་མོ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་ནས། དང་པོ་སྦྱོར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥བ༡

398 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་ཅིང། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ཕྱག་དང་ཕྱག་གི་ལན་དང། གླུ་གར་དང་གླུ་གར་གྱི་ལན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞག་གཅིག་ལ་དུས་བཞིར་སྤྱོད་པའོ།། སྤྲོས་མེད་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་གར་དང་དེའི་ལན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་རྣམས་བཞག་ནས་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའོ།། དེ་ལ་རྒྱས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་དང། འབྲིང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་དང། བསྡུས་པ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དོ།། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་པས་ནི་བཟའ་བཏུང་དང་བཤང་གཅི་འདོར་བ་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པ་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས༑ རྒྱུན་དུ་གཉིད་དང་འོད་གསལ་བསྲེས་ཏེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་དོ༑༑ སྤྱོད་པ་དེ་རྣམས་ཟླ་བ་དྲུག་ལ་སོགས་པར་སྤྱད་པས་མཆོག་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་ལ་མཐར་ཕྱིན་པར་བསླབ་པའི་བར་གྱི་ལམ་དང། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་བཙུད་པ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ནུས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་པའི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་འདིའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་ལམ་ཡིན་ལ། ིདོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བར་གྱི་ལམ་ནི་ཐེག་པ་འདིའི་འཕགས་པའི་སློབ་པའི་ལམ་མོ།། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ཅིང། ཁྱད་པར་དུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབས་པའི་མཐར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ལུགས་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་

དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ། 399

བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་བསྒོམས་ཏེ། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྦྱངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་འགྱུར་ཞིང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་1

སྐུ་དེ་གཉིས་ལས་མི་གཡོ་བར་བཞུགས་སོ།། དེ་འདྲ་བའི་
དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་ ིབྱའོ༑༑ དེའི་རྟེན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་འགྲུབ་པ་ནི་ལོངས་སྐུ་ཡིན་ལ། སྐུ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྐུ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་ཞིག་མཛད་ལ། སྤྲུལ་སྐུའི་ཟུང་འཇུག་གཅིག་ཀྱང་བྱས་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ལ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ན་ལེགས་སོ།། ཚེ་འདིར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བས་བར་དོར་མཆོག་འགྲུབ་ཚུལ་དང། ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་ལམ་འདིའི་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་བསྐྱེད་ནས་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སོགས་ས་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོར་ན་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་ཕྱུག་བགྲང་ལས་འདས་པ་རྣམས་གང་ནས་གཤེགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདིའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས། ཁ་ཕྱི་ལྟར་མ་སོང་བར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲས་བུའི་བར་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐོར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན། དལ་བ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་དམ་པ་ལོན་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་མཐའ་གཅོད་རྣམས་རྒྱས་པར་ནི་རྩ་
༡ ‘པར་’ཞེས་མ་དཔེ་ཁག་ཏུ་གསལ་ཡང་རྗེའི་གསལ་སྒྲོན་དང་བསྟུན་ནས་‘བར་’ཞེས་བཅོས།

400 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང། དེའི་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལྔ་དང། ཡབ་སྲས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གཞུང་ཕྲན་ལྔ་དང། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་མ་གསལ་བ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལྔ་དང། མདོར་བྱས་དང། རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་དགུ་དང། རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་མར་འགོས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཀུན་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་སྦྱར་བ་ངོ་སྤྲོད་རིམ་ལྔའི་གནད་ཐམས་ཅད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུང་རབ་མཐར་ཐུག་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་དོན།། དགོངས་འགྲེལ་མཐར་ཐུག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི།། ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་རིམ་པ་ལྔ་ཡི་ཁྲིད།། འཆད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་འདི་འདྲས་བཤད་པ་འདི།། ཡབ་སྲས་གཞུང་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་ཡིས༑༑ རྩ་རྒྱུད་བཤད་རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་འབྱོར་ཞིང།། ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དམན་པ་ཡིས།། ཡང་དག་ལམ་དང་ལྟར་སྣང་མི་ཕྱེད་པས།། རིང་དུ་འབད་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་པར།། མཐོང་ནས་གསོལ་བ་རིང་དུ་བཏབ་པའི་ཚེ།། འདོད་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་པ་ན།། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་སྦྱར།། ཚུལ་དེར་འབད་ལས་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་དེས།། ལམ་བཟང་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་།། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང།། དེར་བརྩོན་འདོད་པ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་ཤོག ། ཅེས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི། སྔོན་གྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིད་ཡིག་ཁ་འཐོར་བ་མང་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ། རྒྱུད་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གིས་གསལ་དུ་བཏང་དགོས་པ་རྣམས་ཁ་བསྐངས་ནས་གནད་ཀྱི་དོན་རྣམས་རྫོགས་པར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་

དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ། 401
གསང་བ་འདུས་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱངས་པ་དཀའ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལོ།། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །
སྭསྟི། རྒྱལ་བསྟན་པད་ཚལ་ཕན་བདེའི་དྲི་བསུང་ཅན།། བཤད་སྒྲུབ་འདབ་རྒྱས་རྣམ་གྲོལ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད།། འགྲོ་ཀུན་སྤྱོད་ཕྱིར་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་།། ཆོས་སྡེ་ཆེ་ནས་ཆོས་སྦྱིན་ཆར་འདི་སྤེལ༑༑མངྒ་ལཾ།། །།

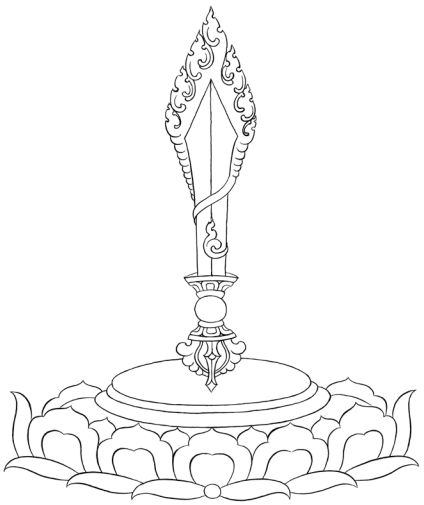

༈ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམ་ངག་1

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའི་
གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་
བའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༄༅།། ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་ ིགསལ་བའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ། བློ་བཟང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀུན།། ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པར་གྲགས་པའི་དཔལ།། ཁྱབ་བདག་དང་པོའ་མགོན་པོ་དང་།། དབྱེར་མེད་བླ་མ་ ིརྣམས་ལ་འདུད།། ལྷན་སྐྱེས་བདེ་སྟོང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྟག་འཆར་བ།། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཚོན་གྱིས་འཁྱུད་པའི་འཇའ་ཚོན་གར་གྱིས་རོལ་པ་ཅན༑༑ དཔལ་ལྡན་ཞེ་སྡང་མ་ལུས་རྣམ་དག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་དེའི།། ཞབས་སྐྱེས་འཁོར་ལོས་མངོན་པར་མཛེས་པའི་འདབ་བརྒྱ་བདག་གི་སྤྱི་བོར་ཞོག །ཐུབ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་གྱི་གཙོ།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག །ས་གསུམ་རིན་ཆེན་གསང་བའི་གནད།། མ་ལུས་འདུས་པའི་གདམས་པ་བཤད།།
འདིར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་འཆད་
༡ གདམས་ངག་ བདེ་དཔར།

404 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཔ་ལ་དྲུག །རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །འདུས་པའི་ཆེ་བརྗོད། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ༑ འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་གྲངས། དེའི་མན་ངག་བོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ། གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ།།
དང་པོ་(རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་)ལ་གསུམ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཚུལ༑ མཚན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཐབས་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ༑༑ དང་པོ་(བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཚུལ་)ནི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྡེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཕ་རྒྱུད་ཐབས་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་སྡེ་ཚན་གཅིག་དང་། མ་རྒྱུད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་སྡེ་ཚན་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚད།། བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་དྲུག་ཏུ་ངེས།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གྲངས།། བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་བཅུ་དྲུག་གྲགས།།”1

ཞེས་གསུངས་2

པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(མཚན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་)ལ། དོགས་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་(དོགས་པ་)ནི། ཁོ་ན་རེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཡོད་ན། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ། མ་ཡིན་ན། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་འདུས་པ་ཕྱི་མར། “ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ།། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།།”3

ཅེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཟེར་ན།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༩༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚད།། བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་དྲུག་ངེས་ཏེ།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གྲགས།། བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་བཅུ་དྲུག་གྲངས།།” ཞེས་གསལ།
༢ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང། བཀྲས་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༠ན༡

རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག། 405
གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ༑༑ དང་པོ་(གཞན་ལུགས་དགག་པ་)ནི་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །རྒྱུད་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཁས་བླངས་ནས། ཀྱེ་རྡོར་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཞིང་དེ་མ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་རྒྱུད་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་བརྟག་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཕ་རྒྱུད་དུ་ཐལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་ཞིག །གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་རྒྱུད་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྒྱུད་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཁས་བླངས་ནས། རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།། འོ་ན་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་དེ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ། མ་ཡིན་ན་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཐལ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དང་། ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་)ནི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཐབས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དངོས་སམ་དེའི་སྡེར་གཏོགས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་རྒྱུད་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ཟིན་ལ་སྟོན་པ་ལྟར་ཕ་རྒྱུད་ཀྱིས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིས་དགའ་བ་བཞི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་དང་། ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིས་སྟོང་པ་བཞི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པར་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

406 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིདེ་མི་འཐད་དེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་གླེང་གཞིས་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བུད་ཤིང་སྲེག་པ་ལ་མེ་དང་མཚུངས་ཞེས་པའི་1

དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནག་པོ་སྤྱོད་པས། “རྣལ་འབྱོར་གྱི་ནི་རྒྱུད་དག་ཏུ།། འདི་སྐད་ཅེས་སོགས་པས་གསུངས་གང་།། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་དུ།། མེ་སྟེ་གཞན་དག་སོག་མ་འདྲ།། རང་བཞིན་དབྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཞེས།། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཡིས་དེ་སྐད་གསུངས།།”2 ཞེས་གསུངས་3

པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་)ལ། དྲི་མེད་འོད་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་༑ གུར་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་(དྲི་མེད་འོད་ལས་གསུངས་ཚུལ་)ནི། དུས་འཁོར་ལས༑ གདུལ་བྱ་ཕལ་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་ཕོ་སྒོམ་པ་4

ཕ་རྒྱུད་དང་། ལྷ་མོ་
བསྒོམ་པ་མ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བུ་ལུགས་པ་དག །ལྷ་ཕོས་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བྱེད་པ་ཕ་རྒྱུད་དང་། ལྷ་མོས་དགུག་གཞུག་བྱེད་པ་མ་རྒྱུད་དུ་འདོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདུས་པ་མ་རྒྱུད་དང་། དུས་འཁོར་ཕ་རྒྱུད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་མཚན་ཆ་མཉམ་པ་དག་པའི་ལྷ་ཕོ་མོ་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པ་ཕ་རྒྱུད། སྔ་ཕྱིའི་ཐུན་མཚམས་དག་པ་ལྷ་ཕོ་མོ་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་པར་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་འདོད་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྒྱུད་གཉིས་ལས་ལྷའི་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་མི་མཉམ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
༡ ཅེས་པའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ནག་པོ་སྤྱོད་པ། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ཤོག་གྲངས་༣༥༤བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“རྣལ་འབྱོར་གྱི་ནི་རྒྱུད་དག་ཏུ།། འདི་སྐད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་གང།། དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་མ།། མེ་དེ་གཞན་དག་སོག་མ་འདྲ།། རང་བཞིན་དབྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཤེས།། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་དེ་སྐད་གསུངས།།” ཞེས་གསལ།
༣ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ སྒོམ་པ་ བཀྲས་དཔར།

རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག། 407 གཉིས་པ་(གུར་ལས་གསུངས་ཚུལ་)ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཉིས༑ དང་པོ་(གཞན་ལུགས་དགག་པ་)ནི། ས་སྐྱ་པ་དག །གུར་ལས་ལྷ་མོས་གཙོ་བྱས་པའི་འཁོར་མོ་ཚོགས་ཤས་ཆེ་བ་མ་རྒྱུད་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཕ་རྒྱུད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྲོག་གཅོད་ལ་དགའ་ཞིང་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་མ་རྒྱུད་དང་། རང་སྡེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཕ་རྒྱུད། ཡང་བུད་མེད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་མ་རྒྱུད། སྐྱེས་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཕ་རྒྱུད་དུ་བསྟན། ནག་པོ་སྤྱོད་པས། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་དུ་བསྟན་ཟེར་བའི་དང་པོ་གསུམ་མི་འཐད་དེ། རྡོ་རྗེ་གུར་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ཀྱི་དེ་མ་རྒྱུད་སྤྱིའི་འཇོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ནག་པོ་སྤྱོད་པས། བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་སྟོན་པ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
(གཉིས་པ་)རང་ལུགས་ལ་ཕལ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བཞི་འདྲེན་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའ་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་ ིདང་༑ སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའ་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་ ིསྟོན་པ་ཕ་རྒྱུད། ཡང་ན་ཆོས་སྐུའི་རིགས་འདྲ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་མཚོན་པའི་ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པས་ཐིག་འདེབས་ཚུལ་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་དང་། གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་རླུང་འཕོ་བ་ཉེར་བཞི་ཐིམ་པ་མཚོན་པའི་ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆེན་ཉེར་བཞི་པས་ཐིག་འདེབས་ཚུལ་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པ་ཕ་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་

408 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིརབ་དང་། ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དང་པོ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱང་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དང་པོ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ིཡེ་ཤེས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་ཅིང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་མི་འཆད་པའི་རྒྱུད་དངོས་སམ་དེའི་སྡེར་གཏོགས་གང་རུང་གི་རྒྱུད་དེ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གུར་ལས། “ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཐབས།། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མར་བརྗོད་དོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མ་རྒྱུད་
ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ ིཤེས་རབ་དང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བཞིའི་རླུང་སེམས་ལས་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུད་དངོས་སམ་དེའི་སྡེར་གཏོགས་གང་རུང་གི་རྒྱུད་དེ་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྒྱུད་རྒྱལ་དུ།། དེ་དང་དེའི་2

ཆོག་དབྱེ་ཤེས།། འོད་གསལ་སྒྱུ་མ་བདག་གིས་ནི།། སྒྱུ་མ་འཇིག་རྟེན་ལ་བཤད་དོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐབས་རྒྱུད་ཆོས་ཅན།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༤བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣལ་འབྱོར་མ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད།།’ ཅེས་གསལ།
༢ དེ་ཡི་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༢བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣལ་འབྱོར་རྣམས་

རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག། 409

ཁྱོད་ལ་ཕ་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཐབས་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།གསུམ་པ་(ཐབས་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་༑ འདུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི། ཐབས་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་སོགས་འདོད་ཆགས་ཐབས་རྒྱུད་དང་། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་སོགས་ཞེ་སྡང་ཐབས་རྒྱུད་དང་། རྡོ་རྗེ་ཨ་ར་ལིའི་རྒྱུད་སོགས་གཏི་མུག་ཐབས་རྒྱུད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་(འདུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྩ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་བཤད་པ༑ བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཚུལ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྩ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྒྱས་པ་ཤླཽ་ཀ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་དང་། བསྡུས་པ་ཤླཽ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྡུས་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྩ་བར་འཇོག་པའི་འཇོག་བྱེད་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྩ་བར་འཇོག་པ་དང་། ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྩ་བར་འཇོག་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྩ་བར་འཇོག་པའི་འཇོག་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ༑ ཁྱོད་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །རྒྱུད་ཕྱི་མས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་རྣམས་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སོ་སོའ་དོན་རྟོགས་ ིདཀའ་བ་རྣམས་དྲི་ལན་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར༑ འདུས་པའི་བསྡུས་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འདུས་པའི་རྒྱུད་
ལ་རྒྱུད་རྒྱལ་དུ།། དེ་དང་དེ་ཡི་མཆོག་ཡེ་ཤེས།། འོད་གསལ་སྒྱུ་མ་བདག་གིས་ནི།། སྒྱུ་མའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བཤད་དོ།།” ཞེས་གསལ།

410 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཕྱི་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་ལ། འདུས་པ་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འཁོར་དང་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་པ་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡིན་ན་རྒྱུད་དེའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དེ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་བཤད་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྩ་རྒྱུད་ཡིན་ན། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་གསང་འདུས་ལ་ལྟོས་ནས་རྩ་རྒྱུད་དུ་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་དུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་ན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་འདུས་པའི་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྦས་པ་གསལ་བར་སྟོན། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་མ་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་མདོར་བསྟན་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར།གཉིས་པ་(བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཚུལ་བསྟན་པ་)ནི། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཕྱི་མས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ‘དེས་ཁྱོད་ཀྱི་1

མཚན་དོན་
༡ ཁྱོད་ཀྱི་ བདེ་དཔར།

འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། 411

བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་རྣམས་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིར་བསྡུས་ནས་གསལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ‘དེས་ཁྱོད་ཀྱི་1

ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་རྣམས་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞི་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་གསུམ། དབང་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཉི་ཤ་པ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ། རྣལ་འབྱོར་བཞི། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུ། ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་ལྔར་བསྡུས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་མོ་བཞིས་2

ཞུས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་སྲོག་རྩོལ་གྱི་གནད་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་རྒྱན་བདུན་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས་མཚན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་གསང་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང་། “ཨེ་མ་ཧོ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ༑༑’ བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན།། ‘རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་གྱུར།།’ གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད།།”3

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་འདི་ལ་འཆད་ཉན་
འདྲི་འདོན་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་དང་། དད་
༡ ཁྱོད་ཀྱི་ བདེ་དཔར།
༢ བཞི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང། བཀྲས་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༨བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་
དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཨེ་མའོ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ།།’ ‘རྒྱུད་གྱི་མཆོག་གི་མཆོག་གྱུར་པ།།’ ཞེས་གསལ།

412 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཅིང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་1

ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བའི་

ཕྱག་ཡུལ་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “གང་ཞིག་ཐུན་བཞིའི་རྡོ་རྗེ་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་༑༑ མི་སྣང་ལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་མཆོག་དང་དམན་གྲུབ་ཅིང་།། བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་འདི་ན་མ་ནོར་ལམ་རྟོགས་པ།། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།།

གང་ཞིག་རབ་གསང་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཉན་པ་དང་།། འདོན་པར་བྱེད་དང་ཀློག་པ་དང་ནི་སེམས་པ་དང་།། མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་ནི་འདྲི་འམ་འདྲིར་འཇུག་པ།། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།།”2

ཞེས་དང་། “གང་གི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་པ་
པོ་མཐོང་རེག་པ་དང་།།’ ལེགས་པར་དྲན་དང་མིང་ཙམ་ངེས་པར་ཐོས་པ་དང་།། དད་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་དག །བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།།”3

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང། “སངས་

རྒྱས་ཀུན་གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུད།། ‘གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ།།’ གོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་པོ།།”4

ཞེས་དང་། “འདི་དོན་རྣ་བར་འཕོ་བྱེད་པ།། གང་གི་དུས་སུ་
གནས་པ་དེར།། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཀྱང་།། གནས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན༑༑ རྒྱུད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཆད་ནས།། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནུབ་པ་རུ།། ཀུན་གྱིས་

༡ ཡན་འཆད་ཀྱང་། དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༧བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་ཞིག་ཐུན་
བཞིའི་རྡོ་རྗེ་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་པ།། མི་སྣང་ལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་མཆོག་དང་དམན་གྲུབ་ཅིང༌།། བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་འདི་ན་མ་ནོར་ལམ་རྟོགས་པ།། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།། གང་ཞིག་རབ་གསང་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཉན་པ་དང༌།། འདོན་པར་བྱེད་དང་ཀློག་པ་དང་ནི་སེམས་པ་དང༌།། མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་ནི་འདྲི་འམ་འདྲིར་འཇུག་པ།། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ།།” ཞེས་གསལ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༧བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གང་གིས་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་པ་པོ་མཐོང་རེག་པ་དང༌།།’ ཞེས་གསལ།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི ལྷ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་
རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གསང་ཆེན་གསང་ལས་ཆེས་གསང་བ།།’ ཞེས་གསལ།

འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། 413

རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།།”1

ཞེས་སོ།། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་
ཐུག་འདུས་པ་སྟེ།། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།།”2

ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། “དཔལ་ལྡན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད།། འཇིག་

རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་གྱུར།། སྙིང་པོ་ལས་ནི་སྙིང་པོ་མཆོག །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་བླ་མའི་བླ།། བསྟན་དང་བཤད་པ་རྣམས་གནས་ན།། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་ཉིད།། འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་།། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ།། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག༑ དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས།། རྣམ་རྟོག་དུ་མས་བརྟགས་པ་ཡིས།།

རྨོངས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་པ།། མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་རྡེག་པ་དང་།། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལ་འཐུང་བ་བཞིན།།”3

ཞེས་གསུངས་ལ། གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་། “དཔལ་ལྡན་
འདུས་རྗེས་ལམ་གྱིས་ནི།། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ།། དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང་།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་སོན་གཙོ་བོ་ཡིན།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི ལྷ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“འདི་དོན་རྣ་བར་འཕོ་བྱེད་པ།། གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར།། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཡང༌།། གནས་པ་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན།། བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཆད་ནས།། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནུབ་པ་རུ།། ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།།” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་ ིསྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདུས་པ་སྟེ།། བྱུང་བར་མ་གྱུར་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སོ།། གཞན་ཡང་། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༣བ༣ ི
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༥ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཔལ་ལྡན་
འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་འགྱུར།། སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མཆོག །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་བླ་མའི་བླ།། བསྟན་དང་བཤད་པའི་རྣམ་གནས་པ།། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་ཉིད།། འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང༌།། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ།། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག །དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས།། རྣམ་རྟོག་དུ་མས་བརྟགས་པ་ཡིས།། རྨོངས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་པ།། མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་རྡོག་པ་དང༌།། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལ་འཐུང་བ་བཞིན།།” ཞེས་གསལ།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ནག་པོ་སྤྱོད་པ། གསང་བའི་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༣༤༩བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་ལམ་གྱི་ནི།། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལས།། དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང་།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་

414 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིགསུམ་པ་(དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ་)ནི། ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏི། ཀླུའི་རྣལ་འབྱོར་མ། བི་སུ་ཀལྤ་གསུམ་གྱིས་གཞུང་མཛད་པ་མི་སྣང་ལ། མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་འདུས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གསང་བ་གྲུབ་པ་མཛད་ཀྱང་བཤད་སྲོལ་ཟུར་པ་མེད་དོ།། དེས་ན་འདུས་པའི་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་འཕགས་ལུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས། ཀུན་སྙིང་གི་ལུགས༑ ཤིནྟ་པའི་ལུགས་དང་བཞི་ལས། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ནོ།།བཞི་པ་(འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་གྲངས་)ནི། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མདོར་བྱས་དང་མདོ་སྲེ། རྫོགས་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་མཇུག་ཅུང་ཟད་མ་ཚང་བའི་རིམ་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་བཞི་མཛད། འཕགས་པ་ལྷས་བདག་བྱིན་རླབས་དང་། རིམ་ལྔའི་དོན་འགྲེལ་སྤྱོད་བསྡུས་གཉིས་མཛད༑ ཀླུ་བྱང་གིས་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང་། དཀྱིལ་མཆོག་ཉི་ཤ་པ། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གསུམ་མཛད། ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་མཇུག་མཛད། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས།1

རྫོགས་
རིམ་སྦྱོར་དྲུག །འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་དང་གསུམ་མཛད། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་། སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་དཀྱིལ་ཆོག་ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་དང་། ནཱ་རོ་པས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་དང་། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་རྣམས་མཛད་དོ།། ལྔ་པ་(དེའི་མན་ངག་བོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་)ནི། འདུས་པའི་གདམས་པ་བོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་འགོས་ལུགས་དང་། མན་ངག་གི་བཤད་སྲོལ་མར་ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་རང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ།། །།

ཡོན་གཙོ་བོ་ཡིན།།” ཞེས་གསལ།

༡ བསྒྲུབ་ཐབས། དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན། 415

སྨྲས་པ། ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད།།
ས་གསུམ་རིན་ཆེན་གཅིག་པུ་འདུས་པའི་ལམ།།
མཁས་དང་གྲུབ་པའི་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས།།
མཐར་གྱིས་འོངས་པ་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་འདི་མཚར།།
དྲུག་པ་གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང་༑ བྱེ་བྲག་ཏུ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལམ་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་ཏུ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ལ་བཞི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་། སྣོད་དུ་རུང་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་)ནི། སྣོད་རུང་དང་པོ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས། སྣོད་རུང་གཉིས་པ་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་བཞི་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་པར་རིམ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད། སློབ་དཔོན་སློབ་མ་གཉིས་ཀ་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང་ལས། “ཡང་དག་དབང་བསྐུར་གྱིས་དབེན་ན།། སྒྲུབ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་།། ‘སློབ་དཔོན་སློབ་མ་མཚུངས་པར་ནི།། མི་ཟད་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(སྣོད་དུ་རུང་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་)ནི། དབང་རྣམ་དག་ཐོབ་ནས་ཀྱང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བསྲུངས་ན་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༢ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སློབ་དཔོན་སློབ་མར་མཚུངས་པར་ནི།། མི་བཟད་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ།།’ ཞེས་གསལ།

416 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིརིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་སྦྱོར་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་།། དམ་ཚིག་རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དང་༑༑ གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས།། བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ།།”1 ཞེས་གསུངས་2

པའི་ཕྱིར། དབང་རྣམ་དག་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་
བཞིན་བསྲུངས་ན་རིམ་གཉིས་གཙོ་བོར་མ་བསྒོམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་སངས་རྒྱ་སྟེ། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧས། “མ་བསྒོམས་གྱུར་ཀྱང་ལྟུང་མེད་ན།། ‘སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ནས་འགྲུབ།།”3

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་(དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་)ལ་གསུམ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ།4

རིམ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ།5

རིམ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་
པའོ༑༑ དང་པོ་(རིམ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་)ནི། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། རང་འབྲས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་གང་ཞིག །སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བློས་གསར་དུ་བརྟགས་ནས་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར། བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར། རིམ་པ་དང་པོའ་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག །མ་བརྟགས་ ི
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མཉམ་སྦྱོར། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༦༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་།།
དམ་ཚིག་རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དག །གསང་བ་ཡང་དག་མི་ཤེས་པས།། བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ།།” ཞེས་གསལ།
༢ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་བི་བྷཱུ་ཏི་ཙནྡྲ། སྡོམ་གསུམ་འོད་ཕྲེང། ཤོག་གྲངས་༥༦བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་
མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཉིད་ནའོ།།’ ཞེས་གསལ། གཞུང་དུ་གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧས་ཞེས་གསལ་ཡང་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་ཁོང་གི་གསུང་གང་དུའང་མ་རྙེད་པས་གཞུང་འདི་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།
༤ གོ་རིམས། བཀྲས་དཔར།
༥ བསྒོམ་ཚུལ། བདེ་དཔར།

གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། 417

པའི་རྣལ་འབྱོར། མ་བཅོས་པའི་རྣལ་འབྱོར། རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག །དེས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ།། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།།”1

ཞེས་གོ་རིམ་2

ངེས་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(རིམ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་3

དང་། རྫོགས་རིམ་
སྒོམ་ཚུལ་4

ལོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་)ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་
པའམ༑ མ་མཐའ་ནའང་རྡོ་རྗེ་བཞི་བསྐྱེད་བསྡུས་པ་གང་རུང་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ། རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་སྐུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཁྱེར་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་འདོན་པའི་རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་རྗེས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཡིད་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་5

ཙམ་ཕྱུང་། དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་འདོན་པའི་ཕྲ་མོ་རྟོག་པའི་6

རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་ལས༑ “དངོས་པོའ་གནས་ལུགས་ལམ་དང་ནི།། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ།།” ི 7

ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་དངོས་པོའ་གནས་ཚུལ་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་གཉིས། ི

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥ན༦
༢ གོ་རིམས་ བཀྲས་དཔར།
༣ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༥ ཡུང་འབྲུ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༦ རྟོགས་པའི་ བདེ་དཔར།
༧ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༦ན༧

418 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིདང་པོ་(གཞི་དངོས་པོའ་གནས་ཚུལ་) ི ནི། དེ་ཉིད་ལས། “དངོས་པོའ་གནས་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ ིཏེ༑༑ ‘ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ཐབས་ལས།།’ རགས་དང་ཕྲ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ།། ‘ཐུན་མོང་དབྱེར་མེད་རིམ་ཤེས་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། ལུས་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གནས་ཚུལ༑ ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་)ནི་ལུས་ལ་རགས་པ། ཕྲ་བ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་གསུམ་ལས། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལུས་ནི་དང་པོ་དང་། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་གསུམ་ནི་གཉིས་པ་དང་། སྟོང་པ་བཞི་གའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་ནི་གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། གཉིས་པ་(སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་)ནི། སེམས་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ནི་དང་པོ་དང་། རྩ་ཉོན་དྲུག །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤ། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ནི་གཉིས་པ་དང། སྟོང་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། གསུམ་པ་(ལུས་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གནས་ཚུལ་)ནི། ལུས་སེམས་ཐུན་མོང་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། རགས་པའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཚོགས་ཙམ་པ་ནི་རགས་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་དངོས་པོ་གཅིག་པ་ནི་ཕྲ་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་དེས་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་དེ། ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བ་ལ་བར་དོ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལངས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཅིང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་དང་ལྡན་པས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་(ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༦བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སེམས་དང་ལུས་ཀྱི་གནས་ཐབས་ལས།།’ ‘ཐུན་མོང་དབྱེར་མེད་རིམ་ཞེས་བྱ།།’ ཞེས་གསལ།

གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། 419

(རྩ་བཤད་པ་)ནི། ཐོག་མར་སྙིང་གའི་1

རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ། ཤར་གྱི་རྩ་འདབ་སུམ་
བསྐོར་མ། ལྷོའ་འདོད་མ་སྟེ་རྩ་ལྔ་འཆགས། དེ་རྗེས་ནུབ་ཀྱི་ཁྱིམ་མ། བྱང་གི་གཏུམ་ ིམོ་དབུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བདུད་བྲལ་2

མ་སྟེ་བརྒྱད་འཆགས། དེ་ལ་ནི་སྙིང་གར་3

ཐོག་
མར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་རྗེས་སུམ་སྐོར་4

མ་ལས་གྱེས་པའི་ཤར་ལྷོ།
འདོད་མ་ལས་ལྷོ་ནུབ། ཁྱིམ་མ་ལས་ནུབ་བྱང་། གཏུམ་མོ་ལས་གྱེས་པའི་བྱང་ཤར་གྱི་རྩ་འདབ་སྟེ་སྙིང་གའི་5

རྩ་འདབ་བརྒྱད་འཆགས། སྙིང་གའི་6

རྩ་འདབ་བརྒྱད་དང་།

སྙིང་གར་7

ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་མི་གཅིག་སྟེ། རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་ནི་སྙིང་གར་8

ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྙིང་གའི་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་གསུམ་དུ་གྱེས་པས་གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩ་འཆགས། དེའི་སྟེང་དུ་སྙིང་ཁར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་བསྣན་པ་ལ་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རྩའི་གཙོ་བོ་སོ་གཉིས་ཞེས་བྱ་9

སྟེ། མཉམ་སྦྱོར་ལས། “བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩ།། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དམ་པ་ཡིན།།”10 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩ་རེ་རེ་ལས་གསུམ་གསུམ་དུ་གྱེས་པས་རྩ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལས་སྟོང་སྟོང་དུ་གྱེས་པས་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་འཆགས། དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་

༡ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར།
༢ བསྡུད་བྲལ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༤ སུམ་བསྐོར་ བདེ་དཔར།
༥ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༦ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༧ སྙིང་ཁར བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༨ སྙིང་ཁར བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༩ ཅེས་བྱ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༡༠ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

420 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིརྩ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རླུང་དང་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་འབབ་པ་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་དཀར་པོ་འབབ་པ་སྐུ། དམར་པོ་འབབ་པ་གསུང་། རླུང་འབབ་པའི་རྩ་ཐུགས་ཀྱི་རྩར་འདུ་བའི་ཕྱིར། རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབུ་མ་ལ་དྷཱུ་ཏཱི། ཐུགས་ཀྱི་རྩ། མུན་པའི་རྩ། སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ། ཐིམ་པའི་རྩ། གཉིས་སྤངས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་ལ། རོ་མ་ལ་གསུང་གི་རྩ། འཛིན་པའི་རྩ། ཉི་མའི་རྩ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ། ར་ས་ན། རྡུལ་གྱི་རྩ་ཞེས་པ་དང་། རྐྱང་མ་ལ། སྐུའི་རྩ། གཟུང་བའི་རྩ། ཟླ་བའི་རྩ། ལ་ལ་ན། ཐབས་ཀྱི་རྩ། བདག་པོའ་རྩ། སྙིང་ ིསྟོབས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་འཁྱུད་པའི་མདུད་པ་གང་ན་ཡོད་པ་ན་རྩ་འཁོར་རེ་ཡོད་ཅིང་། སྙིང་ཁར་མདུད་པ་གསུམ་བརྩེགས་དང་། གཞན་རྣམས་ན་མདུད་པ་རེ་རེ་ཡོད་ལ། མདུད་མཚམས་ནས་གྱེས་པའི་རྩ་འཁོར་ཆེ་བ་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག །སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད། ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་རེ་བཞི། གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་འཁོར་ཆུང་བ་གསུམ་ཡོད་དེ༑ སྨིན་དབུས་ན་རླུང་འཁོར་རྩ་འདབ་དྲུག་པ། མགྲིན་པ་དང་སྙིང་ཁའི་བར་ན་མེ་འཁོར་རྩ་འདབ་གསུམ་པ། ནོར་བུའི་དབུས་ན་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར༑ དེས་ན་སྤྱི་བོའ་རྩ་འཁོར་ལ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ ིདེ༑ བདེ་བའི་རྟེན་ཀུན་ད་1

ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོར་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རོ་དྲུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་མགྲིན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
༡ ཀུན་ཏ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། 421

བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྙིང་ཁར་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པའམ་སྐྱེ་བའི་གཞི་གཏུམ་མོའ་མེ་གཙོ་བོར་ལྟེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ ིཕྱིར༑ གསང་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ༑ ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བཟློག་གི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་གསང་གནས་ནས་སྐྱོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྩ་སྟོང་ཕྲག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་གང་ཞེ་ན། བརྒྱ་ཉི་ཤ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བོའ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས། མགྲིན་ ིཔའི་བཅུ་དྲུག །སྙིང་ཁའི་བརྒྱད། ལྟེ་བའི་རེ་བཞི་རྣམས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རླུང་དང་བྱང་སེམས་གཙོ་བོར་འབབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “ཉི་ཤུས་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཡིས་ནི།། རྩ་ཡི་གཙོ་བོ་བརྗོད་པར་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར༑ དེའི་ནང་ནས་ཡུལ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་དང་། དེའི་ནང་ནས་གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སོ་དང་སེན་མོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁམས་ཉེར་བཞི་གནས་པ་དང་རྒྱས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། “རྩ་ཡི་གནས་དང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི།། ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་གྲངས་ཡིན་ཏེ།། རྟེན་དང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་
ནས་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་གསུམ་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་ནང་ནས་དབུ་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱི་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་རྫོགས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་ནང་ནས་ཀྱང་

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༢ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

422 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིསྙིང་ཁའི་དབུ་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་འཇུག་གནས་འཕོ་གསུམ་ཡང་དེ་ནས་བྱེད་ཅིང་། ལམ་ལ་ཡང་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྙིང་ཁའི་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྩའི་གཙོ་བོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྩ་ནང་ནས་རླུང་དང་བྱང་སེམས་འབབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞི་ལ་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་དབུ་མའི་ནང་ནས་རླུང་རྒྱུ་བ་མེད་དེ༑ རོ་རྐྱང་གི་མདུད་པ་དམ་པོས་བསྡམས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་འཆི་དུས་སུ་དབུ་མའི་ནང་ནས་རླུང་རྒྱུ་བ་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་དེར་མ་ཟད་བདུད་བྲལ་1

མའི་ནང་ནས་ཀྱང་རླུང་དང་བྱང་
སེམས་མི་འབབ་སྟེ། བདུད་བྲལ་2

མ་དེ་ཁོ་རང་གི་ནང་ནས་དེ་གཉིས་མི་འབབ་པར་མ་ཟད་རྩ་གཞན་ནས་དེ་གཉིས་འབབ་པ་ལའང་གེགས་བྱེད་པས་བདུད་བྲལ་3

མ་དང།

རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པའི་རྩ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འཆི་དུས་སུ་དེའི་ནང་ནས་དེ་གཉིས་རྒྱུ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་དུས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞི་ལ་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་རྩ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་རླུང་དང་བྱང་སེམས་མི་འབབ་ན་རྩ་དེ་ཉིད་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རྩ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན༑ སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ལམ་དུས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེའང་4

རོ་མའི་ནང་ནས་ཁྲག་
འབབ་ཅིང་མེ་རླུང་རྒྱུ། རྐྱང་མའི་ནང་ནས་ཁུ་བ་འབབ་ཅིང་རླུང་གི་རླུང་རྒྱུ། སྲོག་ཐུར་གཉིས་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུའོ།། སྙིང་ཁའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བཞིའི་ནང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིའི་རླུང་རྒྱུ་ཞིང་། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་འབབ་པས་མཆོད་པ་བཞིའི་རྩ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།། དེ་ལས་གྱེས་པའི་མཚམས་ཀྱི་རྩ་བཞིའི་ནང་ནས་བཤང་གཅི་ཁུ་

༡ སྡུད་བྲལ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ བསྡུད་བྲལ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ བསྡུད་བྲལ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ དེ་ཡང་ བདེ་དཔར། བཀྲས་དཔར།

གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། 423

ཁྲག་བད་ཀན་ཏེ་བདུད་རྩི་ལྔ་འབབ་བོ།། རྩའི་དབྱེ་བསྡུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་རྩ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཚན་པ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་གཅིག་ནས་ཁྲག །གཅིག་ནས་ཁུ་བ། གཅིག་ནས་རླུང་འབབ་པའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རླུང་བཤད་པ་ནི། ཟླ་དགུ་ངོ་བཅུ་མངལ་དུ་གནས་པའི་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་སྲོག་འཛིན་ཕྲ་བ་ལས་སྲོག་འཛིན་རགས་པ་སྐྱེ། དེའི་རྩ་བའི་གནས་ནི་སྙིང་ཁ་ཡིན། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་ཉའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། ཟླ་བ་གཉིས་པ་ལ་སྲོག་འཛིན་རགས་པ་ལས་ཐུར་སེལ་སྐྱེ། དེའི་རྩ་བའི་གནས་གསང་གནས་ཡིན། དེའི་ཚེ་དེའི་ལུས་འབུར་པོ་ལྔ་དོད་པ་རུས་སྦལ་ལྟ་བུ། ཟླ་བ་གསུམ་པ་ལ་ཐུར་སེལ་ལས་མཉམ་གནས་སྐྱེ། དེའི་རྩ་བའི་གནས་ལྟེ་བ་ཡིན། དེའི་ཚེ་དེའི་ལུས་ཅུང་ཟད་སྒུར་བ་ཕག་རྒོད་ལྟ་བུ། ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་མཉམ་གནས་ལས་གྱེན་རྒྱུ་སྐྱེ། དེའི་རྩ་བའི་གནས་མགྲིན་པ་ཡིན། དེའི་ཚེ་དེའི་ལུས་སྟོད་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་སེང་གེའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། ཟླ་བ་ལྔ་པ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་སྐྱེ། དེ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས། ཟླ་བ་དྲུག་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་རྒྱུ་བ། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྐྱེའོ།།
གསུམ་པ་ཐིག་ལེ་བཤད་པ་ནི། དང་པོར་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་སྙིང་ཁར་ཆགས། དེ་ནས་དཀར་པོ་ཅུང་ཟད་ཆད་དེ་སྤྱི་བོར་གནས་པ་ལ་ཧཾ་ཡིག་ཅེས་བྱ། དམར་པོ་ཅུང་ཟད་ཆད་དེ་ལྟེ་བར་གནས་པ་ལ་ཨཾ་ཡིག་ཅེས་བྱ། དེ་གཉིས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གྱི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། རྩ་འཁོར་གཞན་རྣམས་ནའང་མི་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཐིག་ལེ་ལ་དབྱེ་ན་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཉིས་སམ་བཞིར་ཡོད་དེ། གཉིད་འཐུག་རྨི་ལམ་སད་པ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྙིང་ཁ་དང་ནོར་བུའི་དབུས་ན་གཉིད་འཐུག་གི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་

424 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཐིག་ལེ། མགྲིན་པ་དང་གསང་གནས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ༑ སྤྱི་བོ་དང་ལྟེ་བ་ན་སད་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ། སྤྱི་བོ་དང་གསང་གནས་ན་བཞི་པ་སྟེ་སྙོམས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་རྣམས་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཞི་དངོས་པོའ་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་ ིཔ་ཡོད་དེ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་རེ་རེ་བ་གཟུགས་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་སྒྲུབ་གཞི་དང་། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དེ་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲུབ་གཞི་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་1

ལ་གསུམ། རྫོགས་རིམ་
གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ༑ བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་)ནི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་དུ་འདུས་ཤིང་། དེ་ལ་ཕྱེ་ན་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཝཾ། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ། འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་དང་གསུམ་ཡོད།
དང་པོ་(ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཝཾ་)ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཨེ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་དང་། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཝ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་དང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ཐིག་ ིལེའི་མཚོན་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་ཞེས་ཟེར། སངས་རྒྱས་
༡ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།

ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ། 425

འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཨེ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་དང་། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཝ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་དང་། དེ་གཉིས་སྐུ་ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་པ་ནི་ཐིག་ལེའི་མཚོན་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་ཞེས་ཟེར་རོ།།
གཉིས་པ་(ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་)ནི། ལམ་དུས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཨེ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཝ་ཡིག་གི་མཚོན་ ིདོན་དང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ཐིག་ལེའི་མཚོན་དོན་ཡིན་ཞིང་དེས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་(འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་)ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་ནི་ཨེ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་དང་། ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་ནི་ཝ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་དང་། དེ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞི་དུས་སུ་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལམ་དུས་སུ་ལྷ་སྤྲོ་བ་ཐིག་ལེའི་མཚོན་དོན་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བོ་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྲུ་གསུམ་པ་ཨེ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་དང་། སྙིང་ཁ་དང་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་ཟླུམ་པོ་ཝ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་དང་། རྩ་འཁོར་དེ་དག་ཐབས་ཤེས་སུ་ཕྱོགས་པའམ། དེ་རྣམས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐིག་ལེ་དང་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་ནི་ཐིག་ལེའི་མཚོན་དོན་ཡིན་ཏེ། སམྦྷུ་ཊ་ལས། སྤྱི་བོ་ལྟེ་བར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་(ཨེ་ཝཾ་གཉིས་ཀྱི་དོན་)རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་བཤད་པ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་བཤད་པ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་བཤད་པ་) ལ་གསུམ། སྟོང་པ་བཤད་པ། བདེ་བ་བཤད་པ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བཤད་པའོ།།དང་པོ་(སྟོང་པ་བཤད་པ་)ནི། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀར་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་

426 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིདང་༑ དེའི་གཉེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་དེ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། “རྣལ་འབྱོར་གཅིག་གཅིག་ཤེས་བྱས་ནས།། དབེན་པར་སོང་སྟེ་རབ་འབད་ན།། སྡིག་དག་ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ།། ‘ཆོས་བདག་མེད་པ་རབ་བསྒོམས་པས།།’ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད།།”1

ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོང་པ་དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར༑ ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་༑ ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་2

མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྟོང་པ་དང་པོ་དང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། གང་ཟག་དམན་པ་བཞིའི་དབང་པོའ་རིམ་ ིཔས་སྟོང་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡོད་ཀྱང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། བཞི་པ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་‘དབང་རྣོན་གྱིས་གཙོ་བོར་བསྒོམས་པའི་3

སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་
བཞི་པ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དབང་པོ་བརྒྱ་འགྱུར་གྱི་རྣོ་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བདེ་བ་བཤད་པ་ནི། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པའི་ལུས་སེམས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཆ རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༨ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཆོས་བདག་མེད་པར་རབ་བསྒོམས་པས།།’ ཞེས་གསལ།
༢ བརྟགས་ཙམ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ དབང་རྣོན་གྱིས་གཙོ་བོ་བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།

ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ། 427

ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་འདིར་བསྟན་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་རྒྱུའི་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར༑ དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་བཀག་ནས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་1

རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་མ་ཡིན་པར་བྱང་སེམས་འཕོ་བ་བཀག་པའི་བདེ་བ་དང་ལས་རྒྱ་2

དང་ཡེ་
རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར༑ གཏུམ་མོ་ཕལ་པ་འབར་བའི་བདེ་བ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྗེས་སུ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པ་(བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བཤད་པ་)ནི། རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ ིཡུལ་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་རོ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྒོམ་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་གཏན་ལ་དབབ་པ་གྲུབ་པ་ལས། “ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན།། གཉིས་མེད་རྣམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། གཉིས་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ།། ཤེས་རབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཁ་ཅིག་བདེ་བ་དང་དེའི་
ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་དོན་དུ་འདོད་

༡ དེ་ནས་ བདེ་དཔར།
༢ ལས་བརྒྱ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ། ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༢༩ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་
ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤེས་རབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད།།” ཅེས་གསལ།

428 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཔ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདེ་བ་ནམ་གྲུབ་ཙམ་ནས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར༑ ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྒོམ་པ་ཡང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཡོད་ཀྱང་༑ ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་ཞེན་སྐྱེས་དོགས་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་མཆོག་གི་གནད་མི་ཚང་། སྙིང་རྗེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ར་ཧས། “སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཞུགས་པས།།’ དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། འོན་ཏེ་སྙིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་བསྒོམས་ན་ཡང་།། འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། ‘གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྦྱོར་བར་ནུས་པ་དེ།།’ འཁོར་བར་མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་མི་གནས།།”1

ཞེས་གསུངས་2

པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཡུལ་ ི 3

དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སམྦྷུ་ཊ་ལས། “སྟོང་པ་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ།། སྟོང་མིན་བསྒོམ་པར་མི་བྱའོ།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད། ཤོག་གྲངས་ ༧༡བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཞུགས་གང།།’ ‘གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྦྱོར་བར་ནུས་པ་དེས།།’ ཞེས་གསལ།
༢ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ དེས་ཡུལ་ བཀྲས་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༥བ༥

ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ། 429

ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མི་སྟོང་པར་བཟུང་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་བཤད་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བདེན་གཉིས་དང་། གསུང་རབ་སྤྱི་ལ་གྲགས་པའི་བདེན་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདིར་བསྟན་གྱི་བདེན་གཉིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བླ་མེད་ཁོ་ན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རླུང་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་འདིར་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཨེ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཡོད། འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་སེམས་ལས་བསྒྲུབས་པའི་མཚན་དཔེ་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཅི་རིགས་པས་སྤྲས་པའི་ལྷ་སྐུ་དངོས་གནས་པ་འདིར་བསྟན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་ཝ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་གསུམ་པ་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་བྱུང་བའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྟོང་པ་བཞི་པའི་མཐར་བྱུང་བའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་སུ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་སྐུ་ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་པ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི། འདིར་བསྟན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་སྟེ་ཐིག་ལེའི་མཚོན་དོན་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་འདིར་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན༑ འདི་ལ་བཞི། གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པ། སྦྱང་གཞིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ། ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྒྲུབ་པ། ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའོ།།

430 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིདང་པོ་(གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པ་)ནི། གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ངེས་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་གཟུགས་སྐུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་སྐུ་དེ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་སྐུ་དེ་རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀ་འདོད་པར་མཚུངས་པ་གང་ཞིག །ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སློབ་པའི་མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་དེ་ཡང་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་བ་གསུམ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་དཔེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་དང་པོ་ནས་མཚན་དཔེ་རང་བཅས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ༑ ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བླངས་པའི་མཚན་དཔེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། དེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འོང་དོན་མེད་པས་དེའི་སློབ་པའི་མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་དང་། རྒྱུན་མཐའི་འོད་གསལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཚོགས་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར༑ བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སློབ་པའི་མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་དང་། རྒྱུན་མཐའི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་པའི་མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་དེ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་

ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ། 431

མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་དེ་ཡིད་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཞེས་བྱའི།1

ཡིད་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ནི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་ཀུན་སློང་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་མཚན་དཔེ་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་། ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཉུག་མའི་ལུས་དེས་གཞི་དུས་སུ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་བྱེད། ལམ་དུས་སུ་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་བྱེད་པར་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས༑ “སྙིང་པོར་གྱུར་པ་རང་སྲོག་ལས།། ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་མེད་དེ།། སྒྱུ་མ་རླུང་གི་ཁམས་གསུམ་པ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(སྦྱང་གཞིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་)ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱང་གཞིའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དུས་སུ་སྒྱུ་ལུས་ངེས་པར་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་མཐུན་གྱི་རིམ་གཉིས་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མལ་པ་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ལམ་དུས་སུ་དེའི་སྐུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོར་འགྱུར་རུང་གི་ལུས་དེ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་
༡ ཅེས་བྱའི། དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༡ན༥ གཞུང་དུ་ལུང་སྟོན་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྙེད་པས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་གསལ་བ་བཞིན་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།

432 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཉིད༑༑ ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ།། དེ་ཉིད་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་འགྱུར།། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ།།”1

ཞེས་གསུངས་2

པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་(ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་)ནི། ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་གི་གནད་ལས་ཀྱང་ལམ་དུས་སུ་སྒྱུ་ལུས་ཡོད་པར་ངེས་པར་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀའི་3

སྐབས་སུ་སྟོང་
ཉིད་བསྒོམས་པའི་མཐར་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བར་བཤད་པས་དེ་ལ་བརྟགས་ན་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བ་ན་ལྷའི་སྐུར་དངོས་གནས་ལ་ལྡང་བ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ནི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར།བཞི་པ་(ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པ་)ནི། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དུས་སུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་དག་སའི་སྐབས་སུའང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་4

ལ་བསྐུལ་
དགོས༑ བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐོན་པོར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་5 ལ་མི་ལྟོས་པར། མཉམ་གཞག་ཅིག་དྲིལ་དུ་བསྐྱངས་པས་ཆོག་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག༑ དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་མཐོན་པོར་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་འབྲས་བུའི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་ཅིང་། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐོན་པོར་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།གསུམ་པ་(དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པར་བསྟན་པ་)ནི། མདོ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པའི་སྒྱུ་མ་ཉིད།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ།། དེ་ཉིད་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་གྱུར།། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་དེ་དེ་ཉིད་ཡིན།།” ཞེས་གསལ།
༢ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ བཞི་གའི་ བདེ་དཔར།
༤ བསོག་པ་ བདེ་དཔར།
༥ བསོག་པ་ བདེ་དཔར།

ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ། 433

སྔགས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་བསྒོམ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཤེས་རགས་པས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། བལྟས་པ་དང་༑ རྒོད་པ་དང་། ལག་པ་བཅངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་དང་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སྙིང་ཁར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། རང་དང་ཡུལ་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ལས་རྒྱ་དང་། ཡེ་རྒྱ་གང་རུང་གི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་གཉིས་སྤྲད་དེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ན་ནང་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བོ། མགྲིན་པ༑ སྙིང་ག །1

ལྟེ་བ། གསང་གནས་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་རྣམས་དང་། དྷཱུ་ཏཱིའི་
ཡར་སྣ་དང་མར་སྣ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའ་སྲོལ་གྱིས་གནད་དུ་ ིབསྣུན་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། མཐར་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་དྲངས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དོ་ཧ་ལས། “ཟ་ཞིང་འཐུང་ལ་གཉིས་སྤྲོད་ཀྱིས་དགའ་ཞིང་།། རྟག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་ལོ་འགེངས།། ཆོས་འདི་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགྲུབ་འགྱུར་ཏེ།། ‘རྨོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མགོ་བོར་རྡོག་པས་མནན་ནས་སོང་།།’ གང་དུ་རླུང་དང་སེམས་ནི་མི་རྒྱུ་ཞིང་།། ཉི་མ་ཟླ་བ་འཇུག་པ་མེད་གྱུར་པ།། ‘མི་ཤེས་པ་དག་གནས་དེར་སེམས་ནི་དབུགས་ཕྱུང་ཞིག །’མདའ་

༡ སྙིང་ཁ། བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

434 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིབསྣུན་གྱིས་ནི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྟན་ནས་སོང་།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ། རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པར་མ་ཟད་འདིར་བསྟན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་དང་། ཁྱད་པར་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་བསྒོམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་ནས་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ རྡོར་ཕྲེང་ལས། ཕྱག་རྡོར་གྱིས་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་ནས། རྡོར་བཟླས་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ལས་སླར་ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ།། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདྲ།། ‘སྔོན་བཞིན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སོགས།།’ རིམ་གྱིས་དེ་ཡི་དབྱེ་བར་འགྱུར།།”2

ཞེས་གསུངས་3

པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་
ནཱ་རོ་པས། གཞི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་གསལ་ལས། “སྲིད་པ་སྐྱེ་དང་ཉིན་ཞག་གཅིག །སྟན་གཅིག་སྟེང་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད།།”4

ཅེས་གསུངས་5

པའི་ཕྱིར། འོ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག་གྲངས་ ༧༡བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྨོངས་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོར་རྡོག་པས་མནན་ནས་སོང།།’ ‘མི་ཤེས་པ་དག་གནས་དེ་དབུགས་ཕྱུང་ཅིག །’ ཅེས་གསལ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༦བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་
གསུམ་པ་་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྔོན་བཞིན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་ལ་སོགས།།’ ཞེས་གསལ།
༣ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༨ན༦
༥ ཞེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ། 435

ན་གཞིའི་རིམ་ལྔ་དང་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་དུ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ནི་གཞིའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ནི་གཞིའི་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་༑ འཆི་བ་འོད་གསལ་ནི་གཞིའི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། བར་དོའ་རླུང་ལུས་ནི་ ིགཞིའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་མཚོན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ནི་གཞིའི་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་བར་དོའ་ིལུས་ནི་ལོངས་སྐུ་དང་། བར་དོ་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི་གཞིའི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ནོ།། ཡང་ཞག་གཅིག་གི་སད་དུས་ཀྱི་རླུང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། གཉིད་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་ལོངས་སྐུ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་སད་པ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ནོ།། གཞི་ལ་རིམ་ལྔའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ༑ རྣལ་འབྱོར་པས་གཞིའི་རིམ་ལྔ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ལམ་གྱི་རིམ་ལྔ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གཞིའི་རིམ་ལྔའི་དོད་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་ལྔ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞིའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པས་གཞིའི་སྐུ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུའི་སྐུ་གསུམ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྐུ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞག་གཅིག་གི་གཉིད་ཆོས་སྐུ། རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ། སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་སྲེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

436 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིསྨྲས་པ། གཞིའི་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མངོན་གྱུར་ནས།།
ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།།
སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུམ་དུ།།
སྒྱུར་བྱེད་ཐབས་མཁས་མཆོག་འདི་ཨེ་མ་ཧོ།།
གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མན་ངག་ལ་བརྡར་ཤ་གཅོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་བཤད་པ་དང་། བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་དངོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མན་ངག་ལ་བརྡར་ཤ་གཅོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྔའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རིམ་ལྔའི་མན་ངག་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་ཕལ་ཆེར་སྙིང་པོར་ཚུད་པའི་1

ཚུལ་གྱིས་སྦས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
འོན་ཀྱང་སྦས་དོན་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྟོན་པས་ན། རྩ་བཤད་སྦྱོར་ཤེས་པའི་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི།། དེ་ཉིད་འདི་དག་2

རྒྱས་བཏབ་གནས།། བཤད་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་3

ནས།། བླ་མའི་ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་)ནི། རྩ་བཤད་ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་5

རིམ་ལྔའི་གདམས་པ་ཚང་བར་སྟོན་པ་རྗེ་
འགོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྟོང་ཐུན་དང་། མར་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བའི་

༡ ཆུད་པའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ འདི་རབ་ བཀྲས་དཔར།
༣ རྗེས་འབྲང་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༤༥བ༣
༥ འབྲང་ནས་ བདེ་དཔར།

བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 437
རྗེས་སུ་འབྲང་བ། གསེར་སྡིངས་པའི་རིམ་ལྔ་དོན་ལྔ་མ། དོན་བཞི་མ། འཁོར་ལོ་ཅན། གདན་རྫོགས་རྣམས་ཀྱང་ཞུས་དག་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བསྒྲིགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པ་(རྫོགས་རིམ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ། གོ་རིམ་1 དང་གྲངས་ངེས། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་ནོ།། དང་པོ་ ི (རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། རིམ་ལྔར་སྦྱོར་དྲུག་འདུ་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་(དབྱེ་བ་དངོས་)ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པ་དང་། དེའི་སྒྲོན་གསལ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་རྣམས་ལས་རྫོགས་རིམ་ལ་ལུས་དབེན་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་2

མགོན་པོའ་རིམ་ལྔ་དང་། རྣམ་ ིགཞག་རིམ་པར་རྫོགས་རིམ་ལུས་དབེན་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པར་བསྡུས་ནས། ངག་དབེན་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་ལྔར་གསུངས། སྒྲོན་གསལ་གྱི་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་དང་པོ་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་སེམས་དབེན་གྱི་རིམ་པར་བསྡུས་ནས། སེམས་དབེན། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་སྟེ་རིམ་པ་བཞིར་བྱས་ནས་རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་རིམ་ལྔར་བསྟན། རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས།3

རྒྱུད་ཕྱི་མར་རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་དྲུག་ཏུ་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “སོ་སོར་སྡུད་དང་བསམ་གཏན་དང་།། སྲོག་རྩོལ་དེ་བཞིན་འཛིན་པ་དང་།། རྗེས་སུ་དྲན་དང་ཏིང་འཛིན་རྣམས།། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་

༡ གོ་རིམས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ འབྲང་ནས་ བདེ་དཔར།
༣ འབྲང་ནས། བདེ་དཔར།

438 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཅེས་གྲགས།།”1

ཞེས་གསུངས་2

པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཤད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་འགལ་
ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།གཉིས་པ་(རིམ་ལྔར་སྦྱོར་དྲུག་འདུ་ཚུལ་)ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རིམ་པ་ལྔས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་བསྡུས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་དབེན་གྱིས་སོར་བསམ་གཉིས། ངག་དབེན་གྱིས་སྲོག་རྩོལ། འོད་གསལ་གྱིས་འཛིན་པ། ཟུང་འཇུག་གིས་རྗེས་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་)ནི། འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་དང་དམ་ཚིག །སྣོད་དུ་རུང་ནས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ། སྨིན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་སུ་གོ་རིམ་3

ངེས་ཤིང་། རྫོགས་རིམ་ལའང་ལམ་རིམ་པ་ལྔར་གོ་
རིམ་4

ངེས་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་ཕལ་པ་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གཉིས་མ་བསྒྲུབས་5

པར་ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༤ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྗེས་སུ་དྲན་དང་ཏིང་འཛིན་ཏེ།། སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་བཤད།།’ ཅེས་གསལ།
༢ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ གོ་རིམས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ གོ་རིམས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༥ མ་སྒྲུབས་ བདེ་དཔར།

བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 439

འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་གྲོགས་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་ཙམ་ནས། ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་གཅིག་ཅར་1

དུ་འཇོམས་ནུས་པ་གང་ཞིག །རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་
ལུས་དེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། བར་དོ་ཇི་བཞིན་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་ལ། འཆི་དུས་ཅི་འདྲ་བར་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པར་ཐིམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་ལ། ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་མ་གྲོལ་བར་རླུང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ཇི་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁར་སྡུད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་གྱིས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་ལ་ལུས་དབེན་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་སོགས་རྩ་ ིའཁོར་གཞན་དུ་རླུང་སྡུད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་རིམ་ལུས་དབེན་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱོང་བའི་བར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ༑ དེ་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར༑ དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ལ་བལྟོས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ལ་ལྔར་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྔར་2

དབྱེར་ཡོད། དེ་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་
ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ དེ་ལྟར་ བཀྲས་དཔར།

440 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིགསུམ་པ་(ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་) ི ལ་གཉིས། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ལ་དྲུག །ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ།1

ལུས་དབེན་གྱི་ངོས་འཛིན། ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ། དེ་སོར་བསམ་གྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ལུས་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་)ནི། ལུས་དབེན་རིལ་པོ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད་པ་སོགས་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བློའ་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་དང་། ཞུ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ ིཔ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའ་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་དང་། ིརླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞུ་བདེ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་དང་། རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞུ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའ་ིགཟུང་རྣམ་2

ལྷར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་གསུམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
སྐབས་སུ་ཡང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོན་རྩི་གཅིག་ཉིད་འདྲི་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་རི་མོ་སྣ་

༡ གོ་རིམས། དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ བཟུང་རྣམ་ དཔར་རྙིང་།

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 441
ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དང་། གར་མཁན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་འབག་ཆས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་གཅིག་ཉིད། དམ་པ་རིགས་ ིབརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྐུར་ཤར་བར་བསྒོམ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ༑ སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་དྲངས་པ་ལས། “འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཉིད།།’ གར་མཁན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྟར་སྣང་།། གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་པུ་ཉིད།། གཅིག་པུ་ཉམས་ནི་དུ་མས་གར་མཛད་དོ།།”1

ཞེས་
གསུངས་2

པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་(བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལ་གོ་རིམ་3

ངེས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་
སྨིན་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འོག་སྒོའ་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པ་ ིརྫོགས་རིམ་གྱི་འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་དང་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཞིང་དེའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་(ལུས་དབེན་གྱི་ངོས་འཛིན་)ནི། ཤ་རུས་རྡོས་བཅས་4

ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་ལུས་
ཞེས་5

པའི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀཱ་ཡ་ཞེས་པ་བསགས་པ་དང་ཚོགས་པ་དང་སྤུངས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པས་ཤ་རུས་རྡོས་བཅས་6

ཀྱི་ལུས་འདི་ཡང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༦༦ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་
མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་ལྔ་བདག་ཉིད།།’ ཅེས་གསལ།
༢ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ གོ་རིམས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ གདོས་བཅས་ བདེ་དཔར།
༥ ལུས་ཅེས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༦ གདོས་བཅས་ བདེ་དཔར།

442 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཤའི་ཁམ་ཚད་བསགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རགས་པ་ཉེར་ལྔའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལུས་ཞེས་1

སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འབྲུའི་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་ཚོགས་པའམ་སྤུངས་པས་ལུས་ཞེས་2

བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རགས་པ་ཉེར་ལྔའི་ནང་གི་སེམས་
སེམས་བྱུང་རྣམས་ལའང་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་དུ་མ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབེན་གཞི་རགས་པ་ཉེར་ལྔ་པོ་དེ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གྱིས་དབེན་རྒྱུ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་ནས་ལྷར་བསྒོམས་པ་ནི་དབེན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ནི། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་(ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ་)ལ་བཞི། དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན། དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་4

ལུས་དབེན་ནོ།། དང་པོ་(དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་)ལ། བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་
བཏབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆ་ཤས་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་ལ་རིགས་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། “མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ནི།། སངས་རྒྱས་ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།།”5

༡ ལུས་ཅེས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ ལུས་ཅེས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༦༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕུང་
པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ད་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།” ཞེས་གསལ།
༤ གཅིག་གིས་ བཀྲས་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༢བ༥

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 443
ཞེས་གསུངས་1

པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་པའི་ཁམས་བཞི་རེ་རེ་
ལ་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་སྟེ། ཡུམ་བཞི་ལ་རིགས་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པ་ནི་ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།། ཆུ་ཡི་ཁམས་ནི་མཱ་མ་ཀཱི།། མེ་ནི་གོས་དཀར་མོ་ཡིན་ནོ།། རླུང་ནི་སྒྲོལ་མར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།།”2

ཞེས་གསུངས་3

པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་དྲུག་རེ་རེ་ལ་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་སྟེ་ས་སྙིང་སོགས་དྲུག་པོ་ལ་རིགས་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པ་ནི་མིག་སོགས་སེམས་དཔར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་དག་ཀྱང་།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །”4

ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་རེ་རེ་ལ་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་ལ་རིགས་ལྔ་ལྔར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པ་ནི་ཡུལ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་སྔགས་པ་ཡིས།། ལྷ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།།”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམ་པ་
རིགས་བརྒྱའི་ལྷ་རྣམས་སྐུ་མདོག་རིགས་ལྔ་སོ་སོའ་སྐུ་མདོག་ཏུ་འགྱུར་ཡང་། ཕྱག་ ིམཚན་རང་གི་རྩ་བའི་ཕྱག་མཚན་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་བྱམས་པ་ཀུན་བཟང་གཉིས་ལ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་ལུས་དབེན་གསུངས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རགས་པ་ཉེར་ལྔའི་སྐྱེ་རིམ་དང་ཐིམ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མ་
༡ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༢བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན།། ཆུའི་ཁམས་མཱ་མ་ཀཱི་ཞེས་བྱ།། དཀར་དང་སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱ་བ།། མེ་དང་རླུང་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།།” ཞེས་གསལ།
༣ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༢བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་
རྣམས་ཉིད་ནི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །”ཅེས་གསལ།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་སྒྲ་དྲི་
སོགས་སྔགས་པ་ཡིས།། ལྷ་རྣམས་ཉིད་དུ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།།” ཞེས་གསལ།

444 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིགསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་དབེན་གྱི་ལྷ་ལ་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། དེའི་སྟེང་དུ་དབྱེ་གཞི་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྣན་པས་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད་དོ།།གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན་)ནི། བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་པའི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་རྣམ་ཤེས་ལྔ་རྣམ་སྣང་། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་རིགས་ལྔར་སྒོམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་རིགས་ལྔར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ལྔ་རུ་བཤད།།”1

ཅེས་གསུངས་2

པའི་ཕྱིར། དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་པོ་དེ་ཡང་
རིགས་ལྔར་འདུ་ཞིང་། དབེན་གཞི་བརྒྱ་པོ་དེ་ཡང་དབེན་གཞི་ལྔར་འདུ་སྟེ། རྣམ་སྣང་ཉི་ཤུའི་དབེན་གཞི་རིམ་བཞིན་རྩ་བའི་རྣམ་སྣང་གི་དབེན་གཞི་སོགས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།གསུམ་པ་(གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་)ནི། བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་པའི་སྒོ་གསུམ་པོ་རིན་འབྱུང་དང་རྣམ་སྣང་གཉིས་སྐུ་རྡོ་རྗེ། དོན་གྲུབ་དང་འོད་དཔག་མེད་གསུང་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པ་ནི་གསང་བ་རིགས་གསུམ་དུ་བསྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “གསང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད།།”3

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབེན་གཞི་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་
གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དབེན་གཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་(གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་)ནི། སྒོ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པ་ནི་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གསང་ཆེན་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠ན༣
༢ ཞེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠ན༣

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 445
ཏེ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་དབེན་གཞི་དང་དབེན་བྱེད་གཉིས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ལྡན་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་(དེ་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་)ནི། ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་པའི་ཡུལ་ལྔ་ལ་དབང་ཤེས་ལྔས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྡུད་ཅིང་། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་བལྟ་བ་ནི་སོར་སྡུད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་།། རང་གི་འཇུག་གནས་ཐམས་ཅད་དུ།། འདོད་པ་སོ་སོར་སྡུད་པས་ན།། སོ་སོར་སྡུད་པ་ཞེས་བཤད་དོ།།”2 ཞེས་གསུངས་3

པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུ་སོར་སྡུད་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བ་འདོད་པའི་ཡུལ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལྷར་བལྟ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “འདོད་པ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྡུས་ནས།། སངས་རྒྱས་ལྔ་རུ་སྦྱོར་བ་ཡིས།། བརྟག་པ་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དེ།།”4

ཞེས་གསུངས་5

པའི་

ཕྱིར༑ དེའི་ཚེ་ལྷའི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་། ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་ནི་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན། དེ་གཉིས་དང་ལུས་དབེན་སོར་སྡུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ཡིན་ན་ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་ཁྱབ། རང་རྒྱུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡིད་བདེ་ ིནི་དགའ་བའི་ཡན་ལག །དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“ལྷག་མའི་ལྷ་ནི་གསང་ཆེན་ཏེ།།” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༤ན༦
༣ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༤ན༧
༥ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

446 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིནི་བདེ་བའི་ཡན་ལག །དགའ་བདེ་དེ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་སྟོང་པ་བཞི་དང་། ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཅིང། དེ་གསུམ་ནི་ལུས་དབེན་མཉམ་གཞག་དོན་དམ་པའི་ལྷ་སྒོམ་ཚུལ་1

ལོ།།
དྲུག་པ་(ལུས་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་རླུང་འདུ་ལུགས༑ དེ་ལས་ཞུ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ། སྐྱེས་པའི་ཚེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པས་རླུང་འདུ་ལུགས་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་རང་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་ལུས་དབེན་སྒོམ་པ་2

ལ་

ལུས་གནད་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་དང་། དུས་གནད་སྤྱིར་རྒྱུན་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཐོ་རངས་སོགས་རིག་པ་དྭངས་པའི་དུས་དང་། ཕྱི་དྲོ་མེའི་དུས་དང་། རླུང་གནད་རང་སོ་མ་བཅོས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་གནད་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་སྒོམ་དགོས་3

ཏེ། རིམ་ལྔ་
བསྡུས་པ་ལས། “ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རླུང་གི །གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ༑༑”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་སྐབས་འདིར་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣའམ་ནོར་བུའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་སུ་དམིགས་རྟེན་རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ནམ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་གང་རུང་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་དགོས་5

ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས།
“རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྔ།།“6

ཞེས་དང་། “ཨུཏྤལ་མཐིང་ཀའི་7

མདོག་འདྲ་བ།།”8

༡ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་དགོས་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༦བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་དང་དུས་
དང་ཡུལ་གྱི་ནི།། གནད་ནི་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ།།” ཞེས་གསལ།
༥ བསྒོམས་དགོས་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༦ན༢
༧ མཐིང་གའི་ བདེ་དཔར།
༨ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༩༩ན༦

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 447

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་གང་དུ་བཟུང་ས་དེར་རླུང་འདུ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ལ། ཞུགས་པའི་རྟགས་རླུང་སྣ་བུག་ནས་མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས་ཅན་ཐེངས་པ་འབྱུང་། གནས་པའི་རྟགས་སུ་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་འཆད༑ ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ས་ཁམས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ་པས་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ཁམས་རླུང་ལ་ཐིམ་པས་མཁའ་སྣང་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། རླུང་ཁམས་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པར་རྩོམ་པ་ན་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་ཞིང་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། “དེ་ནས་གསང་བའི་ཐིག་ལེ་ཆེ༑༑ ‘རབ་ཏུ་ཕྲ་བར་གོང་མ་བཞིན།།’ རང་སེམས་དལ་བུ་དལ་བུས་གཟུང་།། དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར།། དེ་ཡང་གཟུང་བ་གོམས་པ་ཡིས།། ‘ཕྱིན་ལོག་ས་ནི་རྣམ་པར་ལྡོག༑ ’སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ནི།། རྟགས་ནི་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆུ་ལོག་པས།། དུ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི།། གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།། མེ་ནི་རྣམ་པར་ལོག་གྱུར་པས།། མཁའ་སྣང་འདྲ་བ་གསུམ་པའོ།། རླུང་ནི་དེ་བཞིན་ལོག་པས་ན༑༑ ‘མར་མེ་ལྟ་བུར་རབ་སྣང་བ།།’ རྟགས་ནི་བཞི་པར་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཕྱིན་ལོག་རྣམ་པར་ཤེས།། ལོག་པས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི།། དོན་འདྲ་སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར།། གསལ་བ་རྟགས་ནི་ལྔ་པའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(དེ་ལས་ཞུ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ་)ནི། ལམ་བསྒོམས་པ་དང་མ་བསྒོམས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་རྟགས་ཀྱི་བར་འབབ་པ་ཡོད་ལ། བྱང་སེམས་ཞུ་སླ་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་དྷཱུ་ཏཱིར་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྣུན་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས། ཞལ་གྱི་ལུང། ཤོག་གྲངས་ ༩ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་དྲུག་པ། བཅོ་ལྔ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རབ་ཏུ་ཕྲ་བ་གོང་མ་བཞིན།།’ ‘ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་རྣམ་པར་ལྡོག །’‘མར་མེ་ལྟ་བུ་རབ་སྣང་བས།།’ ཞེས་གསལ།

448 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིསེམས་འབབ་པ་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་ནི་མན་ངག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་པ་དང་འགྲེམས་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་ཀྱང་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་བྱང་སེམས་འབབ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་རྣམས་ཐིམ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་པ། སྙིང་ག །1

ལྟེ་བ། གསང་གནས་སུ་
སླེབ་པ་ན་དགའ་བ་བཞིར་འཇོག་པ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་བཞི་ལ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་འབབ་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་ནས་བཅུ་དྲུག་དང་། བྱང་སེམས་དམར་པོ་འབབ་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བཅུ་གཉིས་བཤད་དེ། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། “རི་བོང་མཚན་མའི་ཆ་འདི་རྣམས།། དགའ་བའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་སྟེ།། ཨཱ་ལིའི་ངོ་བོར་ཤེས་པར་བྱ།། འཁོར་ལོ་བཞི་རུ་རིམ་པ་ལས།། ཇི་སྐད་བཤད་རྣམས་དེ་ལྟར་ནའང་།། ཉི་མའི་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་བཤད།།”2

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཡང་དགའ་བ་
བཞི་པོ་རླུང་ཐིམ་རིམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་དང་བྲང་སྤྲོད་དུ་འབྱུང་བར་ཡང་གསུངས་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་གསལ་སྒྲོན་ལས། སློབ་དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་དང་། རྐེད་པ་དང་། ནོར་བུའི་དབུས་དང་། ནོར་བུའི་རྩེ་མོའ་‘བར་དུ་ཕྱིན་ ིཔས་དགའ་བ་3

བཞི་དང་། སྟོང་པ་བཞི་བྲང་སྤྲོད་དུ་འདྲེན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཕྱག་
ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་། “གང་ཕྱིར་དགའ་བ་དེ་སྣང་བ།། སྣང་བ་མཆེད་པ་མཆོག་དགའ་སྟེ།། ཁྱད་དགའ་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་སྟེ།། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འོད་གསལ་ལོ།།”4

ཞེས་
༡ སྙིང་ཁ། བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང་ ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༨༢ ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་
ཐིག་ལེ་སྟེ།། ཟླ་བའི་ཆ་རུ་རབ་ཏུ་དྲན།། ཨཱ་ལི་ཐིག་ལེར་ཤེས་པར་བྱ།། འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་རིམ་པས་སོ།། ཚངས་པ་ཡི་ནི་ཞལ་དང་བྲལ།། རོ་དང་བཅས་པ་བདག་གི་ཞལ།། བཅུ་གཉིས་དེ་ནི་ཉི་ཞེས་ཤེས།།” ཞེས་སོ།།
༣ བར་དུ་དགའ་བ་ བདེ་དཔར།
༤ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

ལུས་དབེན་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 449
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དྲངས་པའི་མཐར་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ནི་གོམས་ནས་རང་གི་ངང་གིས་འདྲེན་ཀྱང་། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་དང་པོར་རྣལ་འབྱོར་པས་མན་ངག་གི་ཆེད་དུ་འདྲེན་དགོས་ཏེ། རྡོར་ཕྲེང་ལས། “དེ་ཉིད་སྟེང་དུ་རྒྱུ་བར་ནི།། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད།།”1

ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར༑ ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་ལས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་གང་རུང་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མས་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་གྱེན་དུ་དྲངས་ནས་སྤྱི་བོའ་དབུ་མའི་ནང་དུ་བརྟེན་པ་ ིཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་བྱུང་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། “དེ་ནས་སྲོག་གི་སྟེང་དུ་ཡིད།། དེ་མི་མཐུན་པས་འབབ་པར་འགྱུར།། པདྨའི་ལྟེ་བའི་དབུས་གནས་པ།། ‘གང་དེ་ཕྱི་ནས་བརྟན་གྱུར་པ༑༑’ དེ་ཚེ་མགོན་པོ་འགྲོ་མི་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་བུ་ག་མེ་སྣོད་དུ།། ཆུ་རྣམས་ཟད་པ་མེད་གནས་ལྟར།། དེ་ཚེ་བདེ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྙིང་གའི་
རྩ་མདུད་ལྷོད་པོར་མ་སོང་བར་དུ་མས་བརྟན་རྫོགས་པར་འདྲེན་མི་ཐུབ་ཀྱང་ཆ་མཐུན་ཙམ་ནི་དེའི་སྔ་རོལ་ནས་འདྲེན་པར་ནུས་སོ།། གསུམ་པ་(སྐྱེས་པའི་ཚེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་)ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་ ིབསྒོམས་པས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་ཀུནྡ་3

ལྟ་བུའི་
བྱང་སེམས་དབུ་མའི་ནང་དུ་བབས་པས་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ། དེས་དམིགས་

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༠༨ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་
ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གང་ཚེ་ཕྱི་ནས་བརྟན་འགྱུར་བ།།’ ཞེས་གསལ། གཞུང་དུ་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེ་མ་རྙེད་པས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་མན་ངག་སྙེ་མ་དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་གསལ་བཞིན་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།
༣ ཀུནྟ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

450 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིརྐྱེན་བྱས་པས་ལུས་ཚོར་བདེ་བ་སྐྱེ། དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པས་ཡིད་བདེ་སྐྱེ། དེ་དང་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཡང་༑ རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་1

གྱི་ཆོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་ནི་རོ་གཅིག་དུ་
མར་འཆར་ཚུལ་དང་། ཡང་ཆོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པ་ནི་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ་འཆར་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་སྔར་གྱི་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་བ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཡང་རིགས་བརྒྱ་རིགས་ལྔ་རིགས་གསུམ་དང་། ཁྱད་པར་ལུས་དབེན་མཐར་ཐུག་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་སྒོམ་པའི་2

བསམ་གཏན་དང་། དེ་ཡང་ལྷའི་
རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་3

རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་4

དགའ་བདེ་
སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ར་ཧས། “གཉིས་སུ་མི་བྱ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ།། རིགས་ལ་བྱེ་བྲག་དག་ཏུ་མ་འབྱེད་པར།། ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁ་དོག་བསྒྱུར་ཅིག་དང་༑༑ དེ་ནི་ཐོག་མ་བར་མཐའ་མེད།། སྲིད་མིན་མྱ་ངན་འདས་པ་མིན།། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་འདི་ལ།། བདག་དང་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན།། མདུན་དང་རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་རུ།། གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད།། དེ་རིང་ཉིད་དུ་མགོན་པོ་ད་ལྟ་འཁྲུལ་པ་ཆད།།ད་ནི་སུ་ལའང་དྲི་བར་མི་བྱའོ།།”5

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
༡ བརྟགས་ཙམ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད། ཤོག་གྲངས་༧༢ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཉིས་སུ་མི་བྱ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 451

སྨྲས་པ། ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་ལྟེ་བར་ནི།།
རབ་གནས་རང་རིགས་ཐིག་ལེའི་མཛེས་སྡུག་ལ།།
ཆགས་ལྡན་ཡིད་དབང་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེས།།
ཅི་ཡང་མྱོས་པའི་འཇོ་སྒེག་རོལ་པ་འཛིན།།
གཉིས་པ་ངག་དབེན་(གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལ་དྲུག །ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ།1

ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། ངག་དབེན་
གྱི་ཤེས་བྱ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ངག་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ།།དང་པོ་(ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ་)ནི། ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་གོ་རིམས་ངེས་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྐུར་སྒོམ་པ་ ི 2

རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་༑ ངག་དབེན་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རྫོགས་རིམ་པའི་བཟླས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྫོགས་རིམ་པའི་བཟླས་པ་3

བྱེད་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷ་སྐུའི་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བཟླས་པ་4

ལ་དེའི་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་གོ་རིམ་5

ངེས་ཏེ། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་

རིགས་ལ་བྱེ་བྲག་དག་ཏུ་མ་འབྱེད་པར།། ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁ་དོག་སྒྱུར་ཅིག་དང།། དེར་ནི་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད།། ཇི་སྲིད་མྱ་ངན་འདས་པ་མིན།། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་འདི་ལ།། བདག་དང་གཞན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན།། མདུན་དང་རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་རུ།། གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད།། དེ་རིང་ཉིད་དུ་མགོན་པོ་ད་ལྟར་འཁྲུལ་པ་ཆད།། དེ་ནི་སུ་ལའང་དྲི་བར་མི་བྱའོ།།” ཞེས་གསལ།
༡ གོ་རིམས། དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ ཟླས་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ ཟླས་པ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༥ གོ་རིམས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

452 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིགའི་1

རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་འགྲོལ་བ་ནི་གང་ཞིག །སྙིང་གའི་2

རྩ་མདུད་ནི་རྩ་མདུད་
གཞན་རྣམས་ལས་འགྲོལ་དཀའ་བས་དེའི་སྔོན་དུ་རྩ་འཁོར་གཞན་རྣམས་དང་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣར་གནད་དུ་བསྣུན་པས་སྙིང་གའི་3

རྩ་མདུད་འགྲོལ་སླ་4

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་དང་ངག་དབེན་གཉིས་ཀ་ས་བརྒྱད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མཐར་དོད་ཐུབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་(ངག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་)ལ་བདུན། རླུང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབ་པའི་དོན། རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་མ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན། རླུང་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན། རླུང་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཕོ་བའི་ཚུལ། རླུང་རྣམས་ ིཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རླུང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབ་པའི་དོན་)ནི། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱ་བའི་གཞི་རླུང་གི་དེ་ཉིད་དང་། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གཉིས་ཐོས་བསམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་རྗེས་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་5

རྡོར་བཟླས་སྒོམ་པ་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ།
རིམ་ལྔར། “རླུང་གི་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་ནི།། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་འཇུག །‘སྔགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྟོགས་ནས་ནི།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་ནི་སློབ།།”6

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
༡ སྙིང་ཁའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ སྙིང་ཁའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སྙིང་ཁའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ དགྲོལ་སླ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༥ དབྱེར་མེད་ཀྱིས་ བཀྲས་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 453

གཉིས་པ་(རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་མ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་)ནི། རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་བསྒོམས་ན་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་འཐོབ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་1

ལས། “རྣལ་
འབྱོར་པས་ནི་རླུང་བསྒོམས་ན།། མྱུར་དུ་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རླུང་གི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ཀྱང་མ་བསྒོམས་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་ཤེས་དང་།། གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་མི་བསྒོམས་3

པ།། དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།། ཉེར་འཚེ་འཁོར་བའི་སྲིན་བུར་འགྱུར།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་(རླུང་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་)ནི། མཉམ་སྦྱོར་དང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས། རླུང་བཅུ་ལ་ཀོ་ཊ་ཀྵ་5

ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མིང་གིས་གསུངས། རྡོ་
རྗེ་སྒོའ་རྒྱུད་ལས། སྲོག་འཛིན། ཐུར་སེལ། མཉམ་གནས། གྱེན་རྒྱུ། ཁྱབ་བྱེད་སྟེ་རྩ་ ིབའི་རླུང་ལྔ་དང་། རྒྱུ་བ། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ། ངེས་པར་རྒྱུ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་སྟེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མིང་གིས་གསུངས། རྡོར་ཕྲེང་དང་ལུང་སྟོན་གཉིས་ཀ་ལས། དང་པོ་ལྔ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལྔ་ལ། “ཀླུ་དང་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་དང་།། ‘ལྷ་སྦྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།།”6

ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་
གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྔགས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟོགས་ནས་ནི།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རྣམས་ལ་སློབ།།’ ཅེས་གསལ།
༡ འཕྲེང་བ་ བཀྲས་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༡བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་
པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་རླུང་བསྒོམས་ན།། མྱུར་དུ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།
༣ མི་སྒོམས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་ཤེས་པའམ།། གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པ།། དེ་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚོགས།། དུ་མས་གཙེག་པའི་སྲིན་བུར་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།
༥ ཀོ་ཌ་ཀྵ་ བདེ་དཔར།
ཀོ་ཊ་ཀཱ་ བཀྲས་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦བ༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན།

454 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཔ་མ་ཡིན་པའི་མིང་གིས་གསུངས། པཎྜི་ཏ་སྒྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས། དང་པོ་ལྔ་ལ་རྩ་བའི་རླུང་དང་། ཕྱི་མ་ལྔ་སྲོག་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ཞེས་བཤད་དོ།། འོ་ན་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་བཏང་བཟུང་ལ་སོགས་པའི་རླུང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་རླུང་བཅུ་པོ་དེར་འདུས་སམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་རླུང་བཅུའི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཕྱེ་བའི་ཉིན་ཕྱེད་ནས་མཚན་ཕྱེད་དང་། མཚན་ཕྱེད་ནས་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་ང་བཞིར་བགོས་པའི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པོ་ལ་བཏང་བཟུང་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་(ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་) ི ལ་གསུམ། རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ། རླུང་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མགོན་པོ་ལྔའི་རླུང་དུ་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་མི་བསྐྱོད་པ། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། རྣམ་སྣང་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རླུང་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་སྙིང་ག །1

ལྟེ་བ། མགྲིན་པ། གསང་གནས། ལུས་ཀྱི་
ཚིགས་རྣམས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། སྲོག་འཛིན་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ལས། མི་ཤིགས་པར་གྲགས་པའི་སྲོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི་སྙིང་གའི་2

དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ན་གནས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་
སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། “སྙིང་གའི་3

དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།། ‘གསལ་ཞིང་མར་མེ་

ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥༩ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ལྷ་སྦྱིན་གཞུ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ།།’ ཞེས་གསལ།
༡ སྙིང་ཁ། བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༣ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 455

དག་དང་མཚུངས།། མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་ཕྲ་བ་སྟེ།།’ ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ།།”1

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང་། གཞིའི་འོད་གསལ་དང་། སྲོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར༑ ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྲོག་འཛིན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་ཤིགས་པའི་རླུང་དང་། འོད་གསལ་གྱི་རླུང་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རླུང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་གཞོམ་དུ་མེད་པ་དང་། རླུང་སེམས་རགས་པ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་ཐིམ་པ་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་དང་འབྲལ་མི་རུང་དུ་གནས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རླུང་སེམས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་འོ་ན་ཐུར་སེལ་གསང་བར་གནས་ན་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་སྲོག་ཐུར་གཉིས་སྙིང་གའི་2

རྩ་འཁོར་གྱི་སྟེང་འོག་ཏུ་གནས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན༑ སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི་རང་གི་རྩ་བའི་གནས་སུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྲོག་འཛིན་འོག་དང་ཐུར་སེལ་སྟེང་དུ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་སྙིང་གའི་3

རྩ་མདུད་ཀྱིས་བཀག་པའི་མཚམས་སུ་རོ་རྐྱང་ལ་བརྒྱུས་ནས་ཡར་
སྟེང་4

འོག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།། རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་པོ་དེའི་ཁམས་དང་། ཁ་དོག་དང་། རྒྱུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སྲོག་འཛིན་ཆུ་ཁམས་པ། རང་དབང་བའི་ཁ་དོག་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢ན༣ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་
མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྙིང་གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།། འབར་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས།།’ ཞེས་གསལ། གཞུང་དུ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཞེས་གསལ་མོད་དེར་མ་རྙེད་པས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དྲངས་པ་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།
༢ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༣ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༤ ཡང་སྟེང་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

456 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིདཀར་པོ། རྒྱུ་བའི་ཚེ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དལ་བར་རྒྱུ། གྱེན་རྒྱུ་མེ་ཁམས་པ། ཁ་དོག་དམར་པོ། རྒྱུ་བའི་ཚེ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་སྣ་བུག་གཡས་རྐྱང་ནས་དྲག་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང་། མཉམ་གནས་རླུང་ཁམས་པ། ཁ་དོག་ལྗང་ནག ། རྒྱུ་བའི་ཚེ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་སྣ་བུག་གཡོན་རྐྱང་ནས་དལ་གྱིས་རྒྱུ། ཐུར་སེལ་ས་ཁམས་པ། ཁ་དོག་སེར་པོ། རྒྱུ་བའི་ཚེ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་དྲག་ཏུ་རྒྱུ། ཁྱབ་བྱེད་ནམ་མཁའི་ཁམས་པ། ཁ་དོག་སྔོན་པོ། གཞི་ལ་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་མི་རྒྱུ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མགོན་པོ་ལྔའི་རླུང་རྒྱུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞལ་ལུང་ལས་སྣ་བུག་གཡས་ནས་རླུང། གཡོན་ནས་ཆུ། གཉིས་ཀ་ནས་ས་མེའི་རླུང་གཉིས་རྒྱུ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་འཁོར་དུ་རྒྱུ་བའི་ ིདབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་པོ་རེ་རེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ། གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་ཆུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གྱེན་རྒྱུས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ། གྱེན་རྒྱུའི་ཁ་དོག་གི་ཤན་གྱིས་དེའི་འཁོར་གྱི་སྲོག་འཛིན་དཀར་ལ་དམར་བ། མཉམ་གནས་ལྗང་དམར། ཐུར་སེལ་དམར་སེར་ཏེ་འཇའ་ཚོན་གཅིག་བཞིན་དུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།1

རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། “འཁོར་ཡང་
ཁྱད་པར་དག་ཏུ་སྤྲོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་མགོན་
པོ་བཞི་པོ་རེ་རེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་གཞན་གསུམ་གྱི་བཞི་ཆ་རེ་འཁོར་དུ་རྒྱུ་ཞིང་རང་རང་གི་རྩ་བའི་གནས་ནས་ལྡང་འཇུག་བྱེད་དེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། “ལྐོག་མ་

༡ ཕྱིར། བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༩༩ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཁོར་དག་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་སྤྲོ།།” ཞེས་གསལ།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 457

སྙིང་ག་1

ལྟེ་བ་དང་།། གསང་བའི་པདྨར་འགྲོ་འོང་སྟོན།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་ནོ།། མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་རེ་རེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ། རང་རང་གི་ཡུམ་གྱིས་དང་པོ་བྱས་ནས་ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་ཅན་3

དུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། གྱེན་རྒྱུས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་རྒྱུ་བའི་
ཚེ༑ དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཅིག་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཕྲག་བཞིར་བགོས་པའི་ཐོག་མར་གོས་དཀར་མོའ་རླུང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྣ་བུག་གི་སྟེང་ནས་རྒྱུ། དེ་རྗེས་སྒྲོལ་མའི་རླུང་ ིསྣ་བུག་གི་ལོགས་དང་། དེ་ནས་སྤྱན་མ་དེའི་དབུས་དང་། མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་མཆུ་ལ་བརྡར་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞི་ཡང་འབྱུང་ཆུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མེ་ནས་ཆུའི་བར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིར་ཡང་བཤད་དེ། ལུང་སྟོན་ལས༑ “གོས་དཀར་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ།། སྟེང་དང་བསེགས་དང་ཐད་ཀ་འོག ། མེ་དང་རླུང་དང་དབང་ཆེན་དང་།། ཆུ་སྟེ་སོ་སོའ་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།།” ི 4

ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐབས་མགོན་པོ་བཞི་པོ་རེ་རེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་མགོན་པོ་བཞི་ཀ་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་ཡང་། ཤེས་རབ་ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་དུ་ཕྱེ་བའི་ལྷ་མོ་བཞི་པོ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་རྒྱུ་སྟེ། འབྱུང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་དུས་གཅིག་ཁོ་ན་དང་༑ འབྱུང་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་འཆར་ནུབ་བྱེད་

༡ སྙིང་ཁ་ དཔར་རྙིང་།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས། ཤོག་གྲངས་༢༢༢བ༦
༣ རིམས་ཅན་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༧༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “གོས་དཀར་ལ་སོགས་
ཡང་དག་བྲི།། དེ་རྣམས་དབུས་སུ་ལྷ་མོར་བཅས།། ཞི་སྦྱོར་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་ཅན།། སྟེང་དང་ཐད་ཀ་མཉམ་དང་འོག །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་གོས་དཀར་སོགས།། མེ་དང་རླུང་དང་དབང་ཆེན་དང།། ཆུ་སྟེ་སོ་སོའ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།།” ཞེས་གསལ། ི

458 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཔའི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་གའི་1

སུམ་སྐོར་མ་སོགས་ཡུལ་ལྔ་2

འབབ་པའི་རྩ་དང་བདུད་
བྲལ་3

མ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རྡོར་ཕྲེང་ལས། “ཟླ་བའི་ཆ་དང་སྣང་བ་དང་།།’ བསྙེན་བཀུར་ལྐོག་ཤལ་མཆིན་པ་སྟེ།། རྩ་ནི་ལྔ་ཡི་མིང་ཡིན་ནོ།། རྩ་ནི་ལྔ་ལས་རྒྱུ་བའི་རླུང་།། ཀླུ་དང་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་དང་།། ལྷ་སྦྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར༑ ལྔ་པོའ་ཁ་དོག་ཀྱང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་དམར་སྔོ་སེར། དཀར་ལྗང་ ིབར་རྗེ་འགོས་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་མགོན་པོ་གང་གི་རིགས་སུ་འཇོག་པ་ཡང་ཁ་དོག་གི་སྒོ་ནས་འཇོག་ལ་སྙིང་གའི་5

རྩ་འདབ་ནས་བརྒྱུད་དེ། མིག་
དང་༑ རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དབང་གིས་གར་ཁྱབ་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་གནས་སོ།། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་དང་། སྲོག་འཛིན་རགས་པ་སྟེ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེད་པའི་ལྡོག་ཆ་རླུང་བཅུ་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་འཛིན་པའི་རླུང་དྲུག་དང་༑ ཡུལ་དྲུག་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་གཟུང་བའི་རླུང་དྲུག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར།གསུམ་པ་(རླུང་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པ་)ནི། རླུང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྩ་བའི་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གནས་ནས་སྒུལ་སྐྱོད་སོགས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད༑ ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོའ་སྒོར་ཞུགས་ནས་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་ ིསྤྱོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མངལ་དུ་རླུང་བཅུ་ཆགས་ཀྱང་མ་བཙས་བར་དུ་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་ལ། བཙས་པ་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་ཅིང་ངག་སྨྲ་རྗོད་བྱེད་པའི་
༡ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ ཡུལ་ལྷ་ལྔ་ བདེ་དཔར།
༣ སྡུད་བྲལ་ དཔར་རྙིང། བཀྲས་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘ཟླ་བའི་ཆ་དང་སྣང་དང་ནི།།’ ཞེསགསལ།།
༥ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 459

ཚེ་ཨ་ཐུང་དུ་གྱུར་ནས་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པར་བྱེད། རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་འགྱུར། འཆི་བའི་ཚེ་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་ནས་གཞི་དང་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ༑༑ མདོར་ན་རིམ་ལྔར། “འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་བཞོན་པ་སྟེ།།”1

ཞེས་རླུང་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་བཞོན་པར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་རླུང་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་གཡོ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། “འགྲོ་བ་ཡུལ་སོགས་ལས་བྱེད་པ།། འདིར་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།།”2

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་རླུང་དབང་པོ་ལ་གནས་ནས་
དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་རླུང་ལ་རག་ལས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་དེས་རླུང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་འགྲུབ་ན་དབང་པོ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རླུང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཞ་བོ་མིག་ཅན་ལོང་བ་རྐང་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་བགྲོད་པ་ལྟར༑ རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རླུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་བགྲོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་འཆར་མི་འཆར་གཉིས་ཡོད་དོ།།
ལྔ་པ་(རླུང་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཕོ་བའི་ཚུལ་)ནི། དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལ་ཞག་གཅིག་གི་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་སྣ་བུག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རྩ་འདབ་ཀྱི་འཕོ་བ་གསུམ་ཀ་3

དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་གི་མཚམས་ཀྱི་རྩ་བཞི་སྟོང་པར་བྱས་པའི་ལྷག་མ་གཡས་ནས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥ན༧
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༨བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འགྲོ་བ་ཡུལ་སོགས་
ལས་བྱེད་པ།། འདིར་ནི་དེ་ལ་རྟེན་པ་ཡིན།།” ཞེས་གསལ།
༣ གསུམ་ག་ བདེ་དཔར།

460 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིམཁའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དྲུག་དང་། གཡོན་ནས་གོ་རིམ་1

ལྡོག་པའི་རླུང་དྲུག་རྒྱུ་
ཞིང་༑ གཡས་ཀྱི་ས་ནས་གཡོན་གྱི་ནམ་མཁར་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་རེ་རེ་ལ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཀྱང་འཕོ་མཚམས་རེ་རེར་དབུ་མ་ནས་དབུགས་ང་དྲུག་བཞི་ཆ་རེ་རྒྱུ་བས་ཞག་གཅིག་ལ་རླུང་དྲུག་བརྒྱ་དོན་ལྔ་དབུ་མ་ནས་རྒྱུ་ཡང་དེ་ལ་འཕོ་བ་ཟུར་པ་མི་འཇོག་གོ །འདུས་པའི་ལུགས་ལ་ཞག་གཅིག་ལ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཐུན་ཕྱེད་པ་ཉེར་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་དང་རྩ་འདབ་ཀྱི་འཕོ་བ་ཉེར་བཞིར་བྱེད་ཅིང་སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། མེ་མཉམ་གཉིས་ལ་སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་ཀྱི། སྲོག་ཐུར་གཉིས་ལ་མཉམ་རྒྱུར་སོང་བས་སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཐུན་ཕྱེད་པ་རེ་ལ་དགུ་བརྒྱ་རེ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ལྷ་མོ་བཞིའི་རིམ་པས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཕྲག་བཞིར་བྱེད་དགོས་ཏེ། གྲོལ་ཐིག་ལས༑ “ཕྱག་རྒྱ་བཞི་འབྲེལ་རེ་རེ་ཞིང་།།’ ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་སྟེ།། དེ་བཞི་བསྒྲེས་པས་དགུ་བརྒྱའོ།། དེ་ནི་འཕོ་བ་ཉི་ཤ་བཞིས།། ‘བརྩིས་པས་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་དང་ནི།།’ ཆིག་སྟོང་དང་ནི་དྲུག་བརྒྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞག་གཅིག་ལ་
འབྱུང་ཆེན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལན་དྲུག་དྲུག་ཏུ་འཕོ་བས་འཕོ་ཆེན་ཉེར་བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ཆ་བཞི་བཞིར་བགོས་པས་འབྱུང་ཆུང་གི་འཕོ་ཆུང་གོ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ།། བདེ་དགྱེས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐུན་ཕྱེད་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་དང་། འཕོ་ཆེན་བཅུ་དྲུག །སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་བརྒྱད། འཕོ་ཆུང་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཞག་གཅིག་གི་རླུང་

༡ གོ་རིམས་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ། ཤོག་གྲངས་༤༩བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཕྱག་རྒྱ་བཞི་འབྲེལ་རེ་རེ་ནི།།’ ‘བརྩིས་པ་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་དང་ནི།།’ ཞེས་གསལ།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 461

རྣམས༑ སྙིང་ག །1

མགྲིན་པ། སྤྱི་བོ། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་རིམ་བཞིན་
ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་དང་། འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཆུ་ཚོད་སོ་གཉིས་དང་། དབྱུག་གུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་རླུང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།། འོ་ན་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དེ་རྣམས། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། གསུམ་ཀ་2

སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ།
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རླུང་རྒྱུ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཀྲལ་བའི་3

ཕྱིར། ཟླ་བའི་

རླུང་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ཡང་། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་ནས༑༑ ཡང་དག་བརྩམས་ཏེ་ཉིན་གསུམ་རླུང་།། ཟླ་བ་ལ་རྒྱུ་ཐུན་ཕྱེད་ལ།། དེ་ནས་ཉིན་གསུམ་ཉི་མ་ལ།།”4

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རླུང་ལྟས་ལོག་ན་ཉེས་པ་5
ཅི་འབྱུང་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། “ཉི་མ་དྲུག་ཏུ་བཟློག་པ་ལས།། གལ་ཏེ་རླུང་ནི་རྒྱུ་བ་ན༑༑ དེ་ཚེ་རྩོད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་།། ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས།། ནད་ནི་ཆེན་

པོ་ཀུན་དུ་འབྱུང་།། ཕྱོགས་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས།། སྙིང་སྡུག་གཉེན་རྣམས་རྒུད་པར་འགྱུར།། ཕྱོགས་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས།། ཟླ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར༑༑”6

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་འདྲི་བའི་དོན་
༡ སྙིང་ཁ། བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ གསུམ་ག་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༣ དཀྲལ་བའི་ དཔར་རྙིང། བཀྲས་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༩ན༧ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ།
“ཡར་ངོའ་ཚེས་གཅིག་ནས་བཟུང་ནས།། ཉིན་ཞག་གསུམ་གྱི་ཐུན་ཕྱེད་ལ།། ཟླ་བའི་རླུང་ནི་རྒྱུ་བ་སྟེ།། དེ་ནས་ཞག་གསུམ་ཉི་མའི་རླུང་།།” ིཞེས་གསལ།
༥ སོགས་ན་ཉེས་པ་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “ལྔ་དང་དྲུག་ཏུ་གང་ཚེ་རླུང་།། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟག་རྒྱུ་ན།། དེ་ཚེ་རྩོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར།། ཟླ་ཕྱེད་རྟག་ཏུ་ལོག་པར་རྒྱུ།། ནད་ནི་ཆེན་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་།། ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་ལོག་པར་རྒྱུ།། སྙིང་སྡུག་གཉེན་ནི་བརླག་པར་འགྱུར།། ཕྱེད་དང་གཉིས་སུ་ལོག་པར་རྒྱུ།། ཟླ་བ་དྲུག་ན་འཆི་བར་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།

462 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིའགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། “མགོན་པོ་ཅི་སྟེ་ཨཱ་ལིར་རྒྱུ།། འགའ་ཞིག་ཀཱ་ལིར་གནས་འདྲིའམ།། ཀཱ་ལིར་རྒྱུ་ལ་ཨཱ་ལིར་གནས།། དེ་ཡི་འདོད་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར།། གང་ནས་མགོན་པོ་དེ་རྒྱུ་བ།། དེར་གནས་འགའ་ཞིག་འདྲི་བྱེད་ན།། དེ་ཡི་དོན་ཀུན་ཡང་དག་འགྲུབ།། གཉིས་ཀར་གནས་ལས་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།།
དྲུག་པ་(རླུང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་)ནི། རླུང་གིས་ཐ་མལ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་རླུང་གིས་བྱེད་པ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་འཁོར་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཞིག །དེའི་བཞོན་པ་རླུང་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྲོག་འཛིན་གྱིས་རླུང་གཞན་རྣམས་དབང་པོའ་སྒོར་འདྲེན་པ་དང་། ཚེ་སྲིང་བ་དང་ ིའཚོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད། གྱེན་རྒྱུས་རླུང་སྟོད་དུ་འདྲེན་ཞིང་ཟས་ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད། མཉམ་གནས་ཀྱིས་ཟས་དྭངས་སྙིགས་འབྱེད་ཅིང་དྭངས་མ་རྣམས་ལུས་ལ་འདྲེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད། ཐུར་སེལ་གྱིས་ཁུ་ཁྲག་བཤང་གཅི་སོགས་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱིས་ལུས་གཡོ་འགུལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད། ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ལྔས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྩ་བའི་རླུང་རྣམས་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་འཕྲིན་ལས་བཞི་སོགས་ཐུན་མོང་བ་དང་། སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ། ཡན་ལག་གི་རླུང་རྣམས་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་འཐོབ་ཅིང་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠བ༧

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 463

བདུན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསྟན་པ་ནི། རླུང་གིས་ཐ་མལ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་འགོག་པའི་ཕྱིར་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་གའི་1

མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་ནས་ཆོས་གཟུགས་
ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་ལམ་གྱི་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་(སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་)ལ་ཡང་སྔགས་བཏུ་བ། སྔགས་ཀྱི་བརྡ། སྔགས་ཀྱི་དོན། སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྔགས་བཏུ་བ་)ནི། དྲང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སྔགས་བཏུ་བའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གསུམ་ལས། “ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་གྲོང་ཁྱེར་2

ནི།། གསང་སྔགས་
འབྱུང་བའི་རྩ་བ་སྟེ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཏུས་པའི་སྔགས་དང་། བཏུ་བའི་
ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འདིར་བསྟན་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྔགས་རིགས་ཇི་སྙེད་པ་རང་རང་གི་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་བཏུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཏུ་གཞི་དང་བཏུས་པའི་སྔགས་རྣམས་ཀྱང་རིགས་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་། ལྷ་ཕོའ་སྔགས་རྣམས་དང་། ཨོཾ་སྐྱེས་པ་དང་། དབྱངས་ཡིག་ ིརྣམས་དང་། ལྷ་མོའ་སྔགས་རྣམས་དང་། ཨཱཿབུད་མེད་དང་། རྀ་ལྀ་བཞི་དང་། ལྷ་ ིཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་སྔགས་རྣམས་དང་། ཧཱུཾ་མ་ནིང་གི་ཡི་གེར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཏུས་པའི་སྔགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་གང་ཞིག །ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོར་བསྟན་པ་ལ་
༡ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ གྲོང་འཁྱེར་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ རྒྱུད་རྟོག་གསུམ། རྟོག་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༦༦ན༥

464 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་གསུམ་པོས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་བ་དང་། ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡི་གེའི་གདངས་ཅན་གྱི་རླུང་གིས་ལུས་གནས་པ་དང་། གཞིའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སྐྱེད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་དེ་གསུམ་ལས་ལྷ་སྐྱེད་ཅིང་འབྲུ་གསུམ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ ིཔ་ཅན་གྱིས་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རློབ། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་འགྲུབ། རྫོགས་རིམ་པས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས། ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད༑ གཉིས་ཀས་སྦྱངས་རྟོགས་སྦར་གསུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཀས་མཁའ་གསང་བྱིན་རླབས་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ངེས་དོན་གྱི་སྔགས་བཏུ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྩ་ནང་སོ་སོ་ནས་དབྱངས་གསལ་གྱི་གདངས་མི་གསལ་བར་སྒྲོགས་པའི་རླུང་རྣམས་ནི་བཏུ་གཞིའི་སྔགས་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་བསྡུས་ནས་སྒྲོགས་པའི་རྡོར་བཟླས་ནི་སྔགས་བཏུས་པའི་ངེས་དོན་ནམ། ངེས་དོན་གྱི་སྔགས་བཏུ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་(སྔགས་ཀྱི་བརྡ་)ནི། སྔགས་ཀྱི་བརྡ་ནི་སྔགས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་རིགས་བཞི་དང་། སྙིང་པོ། ཉེ་སྙིང་ཕྲེང་སྔགས་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་བརྡ་སྦྱར་བ་སྔགས་ཀྱི་བརྡ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་མྱུར་བ། དལ་བ། རྣམ་སྡུད་གསུམ་དང་། སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་། བཞུགས་པ་དང་། གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་བརྡ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུང་སྟོན་ལས། “བརྡ་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 465

རང་བཞིན་བཟླས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།”1

ཞེས་གསུངས་2

པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་(སྔགས་ཀྱི་དོན་)ནི། སྤྱིར་སྔགས་ཀྱི་དོན་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་བསྟན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྔགས་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་མཚོན་དོན་དང་། དགོས་དོན་གཉིས་ལས་དགོས་དོན་ཡིན་ཏེ། རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པ་དེ་སྔགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས།། ལྷ་རུ་ཉེ་བར་དམིགས་པའོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་(སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་)ནི། རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ༑ དེ་ཉིད་ལས། “འགག་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ།། རྟག་དང་ཆད་པ་རྣམས་སྤངས་པ།། ‘དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་མ་བྱས་པ།།’ རྟོག་པ་ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་མཚན།། ‘འདི་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་སྟེ།།’ སོ་སོ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་དོ།།”4

ཞེས་གསུངས་5

པའི་ཕྱིར།
མདོར་བསྡུ་ན་སྔགས་བཏུ་བ་དང་། སྔགས་ཀྱི་བརྡས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་དེ་བསྟན། སྔགས་ཀྱི་དོན་དང་སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྡོར་བཟླས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༧བ༡
༢ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༧བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནི་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པའི་གཟུགས།། ལྷ་རུ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་གང།།” ཞེས་གསལ།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༧བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་
ལྔ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་མ་བྱས་པའི།།’ ‘དེ་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་སྟེ།།’ ཞེས་གསལ།
༥ ཅེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

466 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིལྔ་པ་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པ་ནི། སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་གི་དྲང་ངེས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་ན་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དྲང་དོན་གྱི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དྲང་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་དང་། ངེས་དོན་གྱི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ངེས་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “ཐུང་ངུ་མ་ལུས་ངག་ཏུ་འགྱུར།། གཅིག་མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་
ཀྱང་༑ “འདི་ན་གསུང་རབ་འཆད་པ་དག་ནི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎའི་ཚིག་སྔོན་དུ་བྱས་ནས། སྒྲའི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི །ཡང་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་གང་དུ། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཡི་གེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ནི་མི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདིའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱཱ་ཀ་ར་ཎའི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གསུང་རབ་འཆད་པ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་ལ་ཞུགས་པ་དག་གིས་ངེས་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་ངག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།། དེས་ན་ངེས་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་ངག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཚུལ་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡང་། འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་དྲངས། གང་ན་དབྱངས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༧ན༥
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༡བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ན་གསུང་རབ་འཆད་པ་དག་ནི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎའི་ཚིག་སྔོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲའི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི །ཡང་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་གང་དུ་གང་གི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཡི་གེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་མི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་”ཞེས་གསལ།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 467

གསལ་གྱི་ངེས་དོན་རླུང་རྣམས་སོ།། གང་དུ་ན་ངེས་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལའོ།། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་དངོས་མེད་འོད་གསལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ།། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་འཇུག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དབྱངས་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པ་ཨ་ཐུང་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། “སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དོར་ནས་དོན་བཙལ་བར་བྱ༑”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དྲང་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་ངག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ཨ་ཐུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས། དང་པོར་མིང་། དེ་ལས་ཚིག་སོགས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་ངག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་གའི་2

སྲོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ལ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་། ངེས་
དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་3

མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངག་མ་ལུས་
པའི་རྩ་བ་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རླུང་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རླུང་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་སྲོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སངས་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་ལས་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཨའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཨ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཨ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ།།”4

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཚན་
བརྗོད་ལས་ཀྱང་། “རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཨ་ལས་བྱུང་།། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲ་ཇི་
བཞིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་སྤང་བར་བྱའོ།། དོན་བཙལ་བར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༣ དེ་ངག་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཨའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཨ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཨ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ།” ཞེས་གསལ།

468 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིམཆོག༑ ‘དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་སྟེ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྲོག་ཆེན་པོ་མི་
ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་མེད་ཅིང་ཚིག་གི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། “སྲོག་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡི་གེ་མེད།།’ ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར༑ འོན་ཀྱང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་འགའ་ཞིག་དབྱངས་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་མགྲིན་པར་སླེབ་པ་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ༑ “བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུའི་མཆོག །’ཚིག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད།།”3

ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་རླུང་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཟུང་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པར་མ་ཟད་མི་ཤིགས་

པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྒོའ་རྒྱུད་ལས། ི 4

“ཨ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ།།”5

ཞེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་
ཀྱང་༑ “སྙིང་གའི་6

དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།།”7

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་
ན་ལུང་སྟོན་ལས། “ཐུང་ངུ་མ་ལུས་ངག་ཏུ་འགྱུར།། གཅིག་མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ།།”8

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག་གྲངས་༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཨ་ཡིག་
བྱུང་།། ཨ་ཡིག་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག །དོན་ཆེན་འགྱུར་མེད་དམ་པ་ཡིན།།” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག་གྲངས་༣ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྲོག་
ཆེན་པོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད།།’ ཅེས་གསལ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག་གྲངས་༣ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བརྗོད་
པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡི་མཆོག །’ཅེས་གསལ།
༤ རྒྱུན་ལས། བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢ན༢ གཞུང་དུ་རྡོ་རྗེ་སྒོའ་རྒྱུད་ལས་ཞེས་ ིགསལ་ཡང་གཞུང་དེ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་པས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསལ་བ་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཡོད།
༦ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༧ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྙིང་
གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།།” ཞེས་གསལ། གཞུང་ལས་རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་མ་རྙེད་པས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དྲངས་པ་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།
༨ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༧ན༥

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 469

ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ངེས་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་ལས་རླུང་སྐྱེ་རིམ་གྱི་ཚེ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐིམ་རིམ་གྱི་ཚེ་དུ་མ་མ་ཡིན་ཞེས་པའམ་ཡང་ན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་དེ་དག་1

མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་མི་ཤིགས་པའི་
སྟེང་གི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྡོག་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ།།
ལྔ་པ་ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་། འབྱུང་བ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རླུང་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་རང་དང་ཕྱག་རྒྱའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་འཕྲད་མཚམས་སུ་སྒོམ་པ་2

ལ། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་
ཐིག་སྒོམ་པའི་3

སྲོག་རྩོལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་
དབུགས།། འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། ‘གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་ནི།།’ སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟག །”4

ཅེས་གསུངས་5

པའི་ཕྱིར། ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་
རང་གདངས་དང་སྦྱར་ཏེ། སྟེང་སྒོར་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ལ་གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཐིག་སྒོམ་པའི་6

སྲོག་རྩོལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། “རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།། སྲོག་
དང་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད།། རང་སྔགས།”7

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྙིང་གའི་8

རྩ་

འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་སྒོམ་
༡ དེ་ངག་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམས་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱུང་ནས་ནི།།’ ཞེས་གསལ།
༥ ཞེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༦ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༢
༨ སྙིང་ཁའི་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

470 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཔ་ལ་སྙིང་གའི་1

སྣ་རྩེར་སྔགས་ཐིག་སྒོམ་པའི་2

སྲོག་རྩོལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
“སྙིང་ཁར་བསམས་ནས་ནི།། ‘སྲོག་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་གཞག །”3

ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་བསྒོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་4

མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲོག་རྩོལ་དེ་གསུམ་
སྒོམ་པའི་5

གནས་གསུམ་ལ་སྣ་རྩེ་གསུམ་དང་གནས་དེར་བསྒོམས་པའི་དམིགས་རྟེན་
གསུམ་ལ་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བྱེད་དེ། རྡོར་ཕྲེང་ལས། “སྣ་རྩེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།། གསང་བ་སྙིང་ག་6

གདོང་སྣའི་མིང་།།”7

“རླུང་དང་སྔགས་དང་རྫས་
རྣམས་ཀྱི།། ཐིག་ལེ་གསུམ་སྟེ་བླ་ན་མེད།།”8

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་
དེ་གསུམ་ལ་སྲོག་རྩོལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་དེ་གསུམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲོག་སྟེ་ཚེ་རྩོལ་བ་སྟེ་བསྲིང་བས་9

དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དུས་འཁོར་ལྟར་
ན༑ རྣལ་འབྱོར་དེ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་དེ་གསུམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲོག་སྟེ་རོ་རྐྱང་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་རྩོལ་བ་སྟེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྒོམ་པ་ལ་སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར།
སྒོམ་པ་ལ་སྙིང་ཁའི་ དཔར་རྙིང་།
༢ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྲོག་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །’ཅེས་གསལ།
༤ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༥ བསྒོམ་པའི་ བདེ་དཔར།
༦ སྙིང་ཁ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༧ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣ་རྩེ་གསུམ་
གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།། གསང་བ་སྙིང་ག་གདོང་སྣའི་མིང་།།” ཞེས་སོ།།
༨ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༠བ༤
༩ སྲིང་བས་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 471

དྲུག་པ་(ངག་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་)ལ་གསུམ། སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ། སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྲོག་རྩོལ་གསུམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྙིང་གའི་1

སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ། གདོང་གི་
སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྔགས་ཐིག་ཉི་ཚེ་བསྒོམ་པ། སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པའོ།། དང་པོ་(སྔགས་ཐིག་ཉི་ཚེ་བསྒོམ་པ་)ནི། རྡོར་ཕྲེང་ལས་བཤད་པའི་གནས་སུ། གནད་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་རང་ལུས་དབེན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གའུ་ཁ་སྦྱར་རམ། ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་ཧཱུཾ་ཡིག་གམ། ཨ་ཐུང་ཅི་རིགས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། “རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྔ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚད་ཙམ།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་དུ།།”2

ཞེས་
པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། “རིན་པོ་ཆེ་ནི་མི་ཤིགས་པར་གྲགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེད་པས་སོ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་ནི་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་སོ།། སྣའི་རྩེ་མོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་གའི་3

པདྨའི་ལྟེ་བར་རོ།། ནན་ཏན་དུ་
ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེན་པས།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གའུ་ཁ་
༡ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༦ན༢
༣ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༩བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“རིན་པོ་ཆེ་ནི་མི་ཤིགས་པར་གྲགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེད་པས་སོ།། ཡུངས་ཀར་ཀྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་སོ།། སྣའི་རྩེ་མོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་གའི་པདྨའི་ལྟེ་བར་རོ།། ནན་ཏན་དུ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེན་པས་” ཞེས་གསལ།

472 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིསྦྱོར་སྒོམ་པ་1

ཀུ་ཀུ་རི་པས་བཤད་དེ། “དེ་ཡི་ལྟེ་བར་བསམ་པ་ནི།། ‘ཉི་དཀྱིལ་ཐིག་ལེ་ཟླ་བ་སྟེང་།།’ དབྱིབས་ནི་གའུ་ཁ་སྦྱོར་འདྲ།། ཉི་མ་ཐབས་ལ་ཤེས་རབ་ཟླ།།”2 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་ཞལ་ལུང་ལས་བཤད་ཅིང་། དེའི་དབུས་སུ་ཨ་ཐུང་བསྒོམ་པ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལས་བཤད་དེ། སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། “ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ།།”3

ཞེས་

པ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར། “སྙིང་གའི་4

པདྨ་ལ་ཨ་ཐུང་བསམས་ཏེ།”5

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྡོར་ཕྲེང་ལས། དེའི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ཡིག་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཏེ༑ “སྙིང་གའི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ།། ‘དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ནི་བསམ་པར་བྱ།།”6

ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་བརྗོད་ལས། “རྟག་ཏུ་སྙིང་ལ་གནས་པ་ཡི།། ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་མེད་པ༑༑ དེ་སྒོམ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ།། ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།”7

ཞེས་དང་།
དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱིས། “སྒྲ་དང་ཐིག་ལེར་ལྡན་པའི་སེམས།། སྙིང་གར་8

གཞག་བྱ་དེ་
༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཡ སློབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རི་པ། རྡོར་སེམས་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༣༠བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་
གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཉི་དཀྱིལ་ཐིག་ལེ་ཟླ་བ་སྟེ།།” ཞེས་གསལ།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢ན༣ གཞུང་ལས་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་ཞེས་
གསལ་ཡང་དེར་མ་རྙེད་པས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དྲངས་པ་ཁུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།
༤ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༦ན༥ ལས་བྱུང་བ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྙིང་གའི་པདྨ་ལས་ཨ་ཐུང་ངུ་བསམས་ཏེ།” ཞེས་གསལ།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༢ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ནི་བཀོད་ནས་ནི།།’ ཞེས་གསལ།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༦ ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྟག་ཏུ་སྙིང་ལ་གནས་
པ་ཡི།། ཐིག་ལེ་གཅིག་པུ་ཡི་གེ་མེད།། སྐྱེས་བུས་དེ་ནི་བསྒོམས་གྱུར་ན།། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་མཆོག །”ཅེས་གསལ།
༨ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 473

ནས་འདིའི།། ‘རྨོངས་པའི་རབ་རིབ་འཇོམས་མཛད་པའི།།’ མངའ་བདག་བཅོམ་ལྡན་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(སྔགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པ་)ནི། སྔགས་འཁོར་སྒོམ་པ་རྒྱུད་དང་། ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། ནཱ་རོ་པས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ༑ གཟུང་འཛིན་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་རྣམས་སྙིང་གར་2

སྡུད་སླ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། “དྲན་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་རྟོག་རྣམས།། སེམས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་བས་ན།། རྣམ་ཤེས་སྲོག་ནི་འདུ་བའི་རྟེན།། སྙིང་གར་3

སྔགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྒོམ།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ཚུལ་5

ནི། སྙིང་གར་6

རྩ་འདབ་མ་

བརྒྱད་པ་སུམ་རིམ་མམ། སྙིང་གའི་7

རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པའི་པདྨ་དམར་
པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སུམ་རིམ་གང་རུང་གི་ཕྱིའི་འདབ་མ་ལ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཉིས་སྣང་བ་མཚོན་པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ། བར་མ་ལ་མ་ཡིག་དོར་བའི་གསལ་བྱེད་མཆེད་པ་མཚོན་པའི་ཁ་དོག་དམར་པོ། ནང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་འདབ་མ་ལ་རྀ་ལྀ་བཞི་ཉེར་ཐོབ་མཚོན་པའི་ཁ་དོག་ནག་པོ། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་བོར་ཐིག་ལེས་མཚན་པ༑ རྩ་ནང་ལ་ཕྱི་ནང་དང་། པད་འདབ་ལ་འཕྲེང་ལ་བསྒྲིགས་པའི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ༑ དེ་རྗེས་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “ཕྱི་རིམ་ཤེས་རབ་དབྱངས་ཡིག་མཚན།། བར་མ་གསལ་བྱེད་ཐབས་བཅས་པ།། གཉིས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ། བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ། ཤོག་གྲངས་༢༢༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘རྨོངས་པའི་རབ་རིབ་འཇོམས་མཛད་ནི།།’ ཞེས་གསལ།
༢ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༣ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༢
༥ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༦ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༧ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

474 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིསུ་མེད་པ་ནང་མར་གནས།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་ཚུལ་)ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། འཕྲིན་ལས་བཞི་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩ་འཁོར་བཞི་ནས་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དབེན་འདྲེན་ཕྱིར་དུ་རྩ་བའི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས། དེ་རྗེས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དུས་ནི་སྙིང་གའི་2

སྣ་

རྩེར་སྔགས་ཐིག་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་གསུམ་པར། “རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྤྲོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་གང་ནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་
སྙིང་གའི་4

མི་ཤིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རླུང་ལྡང་འཇུག་
གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱིས་ཉན་པའི་ཚུལ་དུ་རྡོར་བཟླས་5

བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རླུང་སྔགས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་སྐབས་
འདིའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། “ཐ་དད་ཡི་གེ་སློངས་མོ་ཡིན།། དེ་འདོན་པ་ནི་ཟ་བ་སྟེ།། དེ་དག་སློངས་མོ་ཟ་བར་འདོད།།”6

ཅེས་གསུངས་7

པའི་ཕྱིར།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༤
༢ སྙིང་ཁའི་ དེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས། ༩༦ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིན་ཆེན་བརྟན་
པར་གྱུར་ན་སྤྲོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོང་མི་སྤྲོ།།” ཞེས་གསལ།
༤ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༥ རྡོར་ཟླས་ བདེ་དཔར།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༧༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐ་དད་ཡི་གེ་སློང་མོ་
ཡིན།། དེ་འདོན་པ་ནི་ཟ་བ་སྟེ།། གང་ཞིག་ཟློས་ལ་དགའ་བ་དེ།། དེ་དག་སློང་མོ་ཟ་བར་འདོད།།” ཅེས་གསལ།
༧ ཞེས་གསུངས་ བདེ་དཔར།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 475

ཁ་ཅིག་རྡོར་བཟླས་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། རིགས་དྲུག་གི་རྡོར་བཟླས་དང། ཁྲོ་བོའ་བཟླས་པ། དུག་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ། མ་ནིང་གི་བཟླས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ ིཕྱིར༑ ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་དྲུག་ནི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རྟེན་རིགས་དྲུག་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་དང་། བདུན་པ་ནི་ངག་བཟླས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དུག་གསུམ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་དང་། ཐ་མས་ནི་འོད་གསལ་ཙམ་སྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་རྡོར་བཟླས་ལ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་དམིགས་པའི་རྡོར་བཟླས་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པའི། “དོན་གྱི་རྗེས་འགྲོ་བཟླས་པ་ནི།།”1

ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་རིན་པོ་
ཆེའི་བཟླས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བཟླས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ།། ཞེས་པས་བསྟན། འདི་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཟླས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལྔ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་ནུས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་བཟླས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་རིན་འབྱུང་དང་ཕྱི་མ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བཟླས་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཡང་རྡོར་བཟླས་ལ་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡི་གེ་ ིགསུམ་གྱི་བཟླས་པ་དང་། ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་བཟླས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པ། ངག་དབེན་པ། སེམས་དབེན་པ། སྒྱུ་ལུས་པ། ཟུང་འཇུག་པའི་རྡོར་བཟླས་ཏེ་ལྔར་ཡོད། དེས་ན་རྡོར་བཟླས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྗེས་འགྲོའ་ིབཟླས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡིད་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བཟླས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༢ བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དོན་གྱི་རྗེས་རྟོགས་བཟླས་པ་ནི།།” ཞེས་གསལ།

476 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྡོར་བཟླས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྡོ་རྗེའི་སྐད་དོད་བཛྲ་ཞེས་པ་མི་ཕྱེད་པ་ལ་འཇུག་པས། ཁྱོད་ཀྱང་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བའི་བཟླས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།གསུམ་པ་(གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་ཚུལ་)ནི། རང་དང་ལས་རྒྱ་གཉིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱང་སེམས་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་གཉིས་འཕྲད་མཚམས་སུ་འཕོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཐིག་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་། རང་དང་ཡེ་རྒྱའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་གཉིས་འཕྲད་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་1

གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་2

རླུང་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣར་སྡུད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་མ་
ཡིན་ཏེ། སྔར་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྡུས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཐིག་བསྒོམས་པ་3

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྲོག་རྩོལ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྔར་
སྙིང་གར་4

རླུང་སྡུད་མ་ནུས་པ་བསྡུས་པ་དེའི་བོགས་འདོན་དུ་སོང་ནས་སྙིང་གའི་5

རྩ་

མདུད་འགྲོལ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་6

རྩ་མདུད་འགྲོལ་བར་བསྟན་པ། སྙིང་གའི་7

རྩ་མདུད་

འགྲོལ་བ་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བར་བསྟན་པ་)ནི། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་8

རྩ་མདུད་འགྲོལ་བར་བྱེད་
༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༥ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༦ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༧ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༨ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 477

དགོས་ཏེ། དེས་སྙིང་གའི་1

རྩ་མདུད་འགྲོལ་ནུས་པ་གང་ཞིག །ཟུང་འཇུག་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས་སྙིང་གའི་2

རྩ་མདུད་འགྲོལ་ཡང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྡོར་
ཕྲེང་ལས། “སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འབྱེད།།’ རྣལ་འབྱོར་མདུད་པ་བཀྲོལ་ནས་ནི༑༑ རླུང་གི་དེ་ཉིད་རིག་པ་དེ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲོལ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
དེ༑ དཔེར་ན་སྨྱུག་སྦུབས་འགགས་པ་ཐུར་མ་རིང་པོའ་འབྱུང་འཇུག་གིས་སེལ་བ་ ིལྟར༑ རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་སྙིང་གའི་4

རྩ་མདུད་ལྷོད་པོར་བྱས་ནས་
མ་རིག་པའི་སྦུབས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་5

རྩ་

མདུད་འགྲོལ་དགོས་ཏེ། སྙིང་གའི་6

རྩ་མདུད་དེ་རྩ་མདུད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་
པས་རྩ་མདུད་གཞན་རྣམས་ལས་འགྲོལ་དཀའ་བ་གང་ཞིག །སྙིང་གའི་7

རྩ་མདུད་

མ་གྲོལ་བར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་འཆར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྙིང་གའི་8

རྩ་མདུད་དེ་རྩ་མདུད་ཆགས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང་། རྩ་
མདུད་གཞན་རྣམས་ལ་རོ་རྐྱང་གིས་དབུ་མ་ལ་མདུད་པ་རེ་རེ་ལས་མེད། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལ་རོ་རྐྱང་གིས་དབུ་མ་ལ་མདུད་པ་གསུམ་གསུམ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོར་ཕྲེང་ལས། “དེ་ལའང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི།།’ དབུས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དཀྲིས།།”9

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཆོག་
༡ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འབྱེད།།’ ཅེས་གསལ།
༤ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༥ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༦ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༧ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༨ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༩ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་

478 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིགི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལ་སྙིང་གར་1

འོད་གསལ་རྫོགས་པར་འཆར་དགོས། དེ་ལ་
སྙིང་གར་2

སྲོག་ཐུར་བསྲེ་དགོས། དེ་ལ་སྙིང་གའི་3

རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་འགྲོལ་
དགོས༑ དེ་ལ་སྙིང་གའི་4

རྡོར་བཟླས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།གཉིས་པ་(སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་)ནི། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཡི་

གེ་གསུམ་གྱི་བཏུ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་འབྲུ་གསུམ་རེ་རེ་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། དྲང་དོན་གྱི་ༀ་ཡིག་ཡི་གེ་ཨ་ཨུ་མ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྙིང་གའི་5

སྲོག་འཛིན། མགྲིན་པའི་
གྱེན་རྒྱུ། སྤྱི་བོའ་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་ཨ་ཨུ་མ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་ ིདང་༑ རླུང་གཉིས་དང་ཐིག་ལེ་དེ་གསུམ་སྤྱི་བོའ་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྡུད་པ་ ིནི་ཨོཾ་ཡིག་སྤྱི་བོར་འགོད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྡོར་ཕྲེང་6

ལས། “ཨ་ནི་ཆོས་འཁོར་
པདྨར་གནས།། རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་ཁྱབ།། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་རླུང་ཆེན་པོ།། སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གསུངས།།”7

ཞེས་དང་། “ཨུ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོར་གནས།།
མེ་དང་ཉི་མ་འདྲ་བ་ཡི།། ‘མགྲིན་པའི་མཐར་གནས་སྤྱི་གཙུག་མཐར།།’ ཁྱབ་པ་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་ནི་ལུས།།”8

ཞེས་དང་། “ཡི་གེ་མ་ནི་ཐིག་ལེ་ཙམ།། མཐོ་བའི་ཚད་ནི་སོར་

འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ཡང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི།།’ ཞེས་གསལ།
༡ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༣ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༤ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༥ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༦ རྡོར་འཕྲེང་ དཔར་རྙིང་།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༣ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨཱཿནི་ཆོས་
འཁོར་པདྨ་ལ།། རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་ཁྱབ།། སྒྲིབ་མེད་པ་ཡི་རླུང་ཆེན་པོ།། སྲོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས།།” ཞེས་གསལ།
༨ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༣ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་
པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མགྲིན་པའི་མཐའ་ནས་སྤྱི་གཙུག་མཐའ།།’ ཞེས་གསལ།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 479

བཅུ་གཉིས།། རྒྱལ་པོའ་གཙུག་ཏོར་གནས་ན་གནས།།” ི 1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཨཱཿཡིག་ཡི་གེ་ཨ་ཨ་ཧ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་གའི་2

སྲོག་འཛིན།
མགྲིན་པའི་གྱེན་རྒྱུ། གསང་བའི་ཐུར་སེལ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཨ་ཨ་ཧ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་དང་། རླུང་གསུམ་པོ་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྡུད་པ་ནི་ཨཱཿཡིག་མགྲིན་པར་འགོད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “ཡི་གེ་ཨ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན།། སྲོག་གི་རླུང་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།།”3

ཞེས་དང་། “ཨ་ནི་ཆོས་འཁོར་པདྨ་
ལས༑༑ མགྲིན་པར་ཡི་གེ་ཨ་གཉིས་འགྱུར།། སྲོག་ཉིད་དང་ནི་ཐུར་སེལ་བ།། ཡི་གེ་ཧ་ཡིས་ཀུན་ནས་ནི།། མགྲིན་པའི་དབུས་ན་གནས་པ་བཅིངས།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར༑ ངེས་དོན་གྱི་ཧཱུཾ་ཡིག་བཏུ་ཚུལ་ཡང་། ཧཱུཾ་ཡིག་ཡི་གེ་ཧ་ཨུ་མ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཐུར་སེལ། གྱེན་རྒྱུ། སྲོག་འཛིན་གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཧ་ཨུ་མ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་དང་། རླུང་གསུམ་པོ་སྙིང་གའི་5

རྩ་འཁོར་གྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྡུད་པ་ནི།
ཧཱུཾ་ཡིག་སྙིང་གར་6

འགོད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “ཧ་ནི་ཐུར་སེལ་མིང་
ཅན་རླུང་།། བཤང་སྒོ་གསང་བའི་དབུས་ན་གནས།། ཡི་གེ་ཨཱུ་ནི་སྟེང་འགྲོའ་རླུང་།། ིམགྲིན་པའི་པདྨའི་དབུས་ན་གནས།། ཡི་གེ་མ་ནི་སྲོག་རླུང་ཡིན།། དཔྲལ་པར་རླུང་གི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡི་གེ་མ་ནི་
ཐིག་ལེ་ཙམ།། གདོང་ཚད་མཐའ་ཡི་སོར་བཞི་ཙམ།། དགའ་བའི་གཙུག་ཏོར་གནས་ན་གནས།།” ཞེས་གསལ།
༢ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༣བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡི་གེ་
ཨཱཿནི་སྔར་བཤད་ཟིན།། གཉིས་པ་ཡང་ནི་སྲོག་གི་རླུང་།།” ཞེས་གསལ།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨཱཿནི་ཆོས་
འཁོར་པདྨ་ལས།། མགྲིན་པར་ཡི་གེ་ཨཱཿཉིད་འགྱུར།། སྲོག་ཉིད་དང་ནི་ཐུར་སེལ་དང།། ཡི་གེ་ཧ་ཡིས་ཀུན་ནས་ནི།། མགྲིན་པའི་དབུས་ན་གནས་པ་བཅིངས།།” ཞེས་གསལ།
༥ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༦ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

480 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིའཁོར་ལོ་ལ།། དེ་དག་གཅིག་འགྱུར་སྙིང་ག་1

ལ།། ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་ནི་བརྗོད།།”2
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་ཕྱག་རྡོར་གྱིས། “རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡིག་དོན་དང་།། གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་ལགས་ན།། འདི་རྣམས་དབུས་ན་བདག་པོ་གང་༑༑ ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གཙོ་བོས་གསུངས།།”3

ཞེས་རྩ་མདུད་བཀྲོལ་ནས་རླུང་རྣམས་
སྡུད་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་གང་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྙིང་གའི་4

རྩ་མདུད་གྲོལ་ནས་སྲོག་ཐུར་བསྲེ་ནུས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་གར་5

སྲོག་
ཐུར་བསྲེ་ནུས་ན་རྩ་འཁོར་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་བསྲེ་ནུས་པས་ཁྱབ། སྙིང་གའི་6

རྩ་

མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ན་རྩ་མདུད་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གྲོལ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྙིང་གའི་7

རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་དབུ་མ་འབའ་ཞིག་ནས་རླུང་རྒྱུ་བས་རྟོག་མེད་ཀྱི་རླུང་ཞེས་བཤད་ཅིང་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་རྣམས་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “གསང་བ་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་ཡི།། སྦས་པའི་དོན་ནི་ཁྱོད་འདྲི་ན།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ཏུ་མ་གསུངས་པ།། རབ་ཏུ་བཤད་ཀྱིས་མཉན་པར་8

གྱིས།། ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་བདག་
པོ་སྟེ།། ཀུན་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད།། གང་ཕྱིར་གཙོ་བོ་གཞན་རྣམས་ནི།། འགྲིབ་
༡ སྙིང་ཁ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཧ་ནི་ཐུར་
སེལ་མིང་ཅན་རླུང་།། བཤང་སྒོ་གསང་བའི་དབུས་ན་གནས།། ཡི་གེ་ཨུ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་རླུང་།། མགྲིན་པ་པདྨའི་དབུས་ན་གནས།། ཡི་གེ་མ་ནི་སྲོག་རླུང་ཡིན།། དཔྲལ་བ་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་ལ།། དེ་དག་གཅིག་གྱུར་སྙིང་ག་ནས།། ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་ནི་བརྗོད།།” ཅེས་གསལ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༤ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་
སྔགས་དོན་དང་།། གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཚལ་ལགས་ན།། འདི་རྣམས་དབུས་ན་བདག་པོ་གང་།། ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གཙོ་བོས་གསུངས།།” ཞེས་གསལ།
༤ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༥ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༦ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༧ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༨ མཉེན་པར་ དཔར་རྙིང་།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 481

དང་དེ་བཞིན་འཕྲོག་པར་བྱེད།།”1

ཅེས་གསུངས་2

པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་(སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྙིང་གར་3

མི་

ཤིགས་པ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་། སྲོག་རྩོལ་ལྷག་མ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའོ།། དང་པོ་(སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་)ནི་དེ་ལྟར་སྙིང་གར་4

མི་ཤིགས་པ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མ་ལྔའམ་
བརྒྱད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། “སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གཞག་པར་བྱ།། ‘རང་གི་དབང་པོ་དེར་བཟུང་ན།།’ ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ལ་ཞུགས།། ‘ཆུ་དེ་མེ་ལ་དེ་རྗེས་ཞུགས༑༑’ མེ་ཡང་རླུང་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས།། ‘རླུང་ཡང་སེམས་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར།།”5 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་རི་པས་ཀྱང་། “ཤིན་ཏུ་འབད་པའི་བསམ་པ་ཡིས༑༑ དབྱིབས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉིད་ལ་བལྟ།། དེ་ལ་ཡང་ནི་ཞུགས་ནས་ནི།། མཚན་མ་ལྔའམ་བརྒྱད་འབྱུང་ངོ་།།”6

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(སྲོག་རྩོལ་ལྷག་མ་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་)ལ་གསུམ། རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཟླ་བ་སོ་སོ་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེ་ལུགས་དང་། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཟླ་བ་སོ་སོ་ལ་མྱོང་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༤ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་བའི་
མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡི།། སྦས་པའི་དོན་ནི་ཁྱོད་འདྲི་བ།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་དུ་མ་གསུངས་པ།། རབ་ཏུ་བཤད་ཀྱིས་མཉན་པར་གྱིས།། ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་བདག་པོ་སྟེ།། ཀུན་གྱི་ནང་ན་རྣམ་རྟོག་མེད།། གང་ཕྱིར་གཙོ་བོས་གཞན་རྣམས་ནི།། སྒྲིབ་དང་དེ་བཞིན་འཕྲོག་པ་དང་།།” ཞེས་གསལ།
༢ ཞེས་གསུངས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༤ སྙིང་ཁར་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་
པ་དང་བཞི་པ། དྲུག་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རང་གི་དབང་པོ་དེར་བཟུང་ནས།།’ ‘ཆུ་དེ་མེ་ལ་དེ་བཞིན་ཞུགས།།’ ‘རླུང་ཡང་སེམས་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར།།’ ཞེས་གསལ།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཡ སློབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རི་པ། རྡོར་སེམས་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༣༠བ༦

482 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིབ་སྐྱེ་ལུགས་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་ལུས་དབེན་ལ་བསླབས་པ་དེས་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཟླ་བ་སོ་སོ་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་རླུང་རྣམས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཆ་སྙོམས་ནས་འབྱུང་བ་ཆ་སྙོམས་ཏེ་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེ་སླ། ཟླ་བ་གཉིས་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་རླུང་ལ་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་སྙིང་གའི་1

རྩ་འདབ་བརྒྱད་

ནས་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་རེ་ཆ་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བ་བསྒྲུབས་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ། ཟླ་བ་གསུམ་པ་ལ་རྩ་འཁོར་གྱི་རྩ་རྣམས་གསལ་པོར་མཐོང་། བཞི་པ་ལ་རྩ་ནང་ནས་རླུང་རྒྱུ་ཚུལ་དང་རླུང་གི་ཁ་དོག་གསལ་བར་མཐོང་། ལྔ་པ་ལ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པར་རྩོམ། དྲུག་པ་ལ་སྙིང་གའི་2

རྩ་མདུད་རྫོགས་
པར་གྲོལ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་དང་པོར་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་རླུང་ལ་བསླབས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་3

ཡོད་དེ། ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་
རང་གདངས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་རང་གི་ངང་གིས་འཆར་བའི་གསུང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོ་ནུས་པ་དང་། ཕྱིའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་ནུས་ཤིང་ཤོང་བ་དང་། རང་གི་རླུང་གིས་སྟོང་གསུམ་འགེངས་ནུས་ཤིང་ཕྱི་ནང་གི་རླུང་གཉིས་བསྲེ་ནུས་པ་དང་། རླུང་མེ་ས་ཆུའི་རླུང་བཟུང་བའི་ཚེ། རིམ་བཞིན་ནམ་མཁར་འཕུར་བ་དང་། གྲང་བ་དང་མེས་མི་གནོད་པ་དང་། གྱད་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྒུལ་མི་ནུས་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་ནས་དབང་པོ་སོ་སོའ་སྒོར་དབང་ཤེས་གཞན་སྤོ་ནུས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ིགཉིས་པ་(རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་)ནི། ཁོ་ན་རེ། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་དྷཱུ་
༡ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༢ སྙིང་ཁའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༣ གཞག་ཏུ་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ། 483

ཏཱིར་འཛུད་པ་དང་། རྩ་མདུད་འགྲོལ་ནུས་སུ་ཆུག་ཀྱང་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་གནས་པ་དང་ཐིམ་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་རླུང་འགྲོ་འོང་མི་འགོག་པར་རང་སོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན༑ སྐྱོན་མེད་དེ། ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཚད་མཉམ་པའི་རྡོར་བཟླས་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་གོམས་པ་ན། མཚམས་ཞིག་1

ནས་གནས་པ་ཇེ་རིང་དང་འབྱུང་འཇུག་ཇེ་ཐུང་དུ་
འགྲོ་ཞིང་། མཐར་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་སྟོན་ལས༑ “བརྡ་ཡི་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།།’ རང་བཞིན་བཟླས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། མིང་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་འདི་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གཅིག་གྱུར་པ།། འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་འོང་བ་མེད།།“2

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཧཱུཾ་ཧོའ་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་གནས་པ་དང། ིཐིམ་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་ཀྱང་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་དང་འདྲ་ལ། དེའི་ཚེ་རླུང་གིས་རང་གི་རྩ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་རྙེད་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ༑ དཔེར་ན་འཆི་རིམ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གསུམ་པ་(གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཚུལ་)ནི། འོ་ན་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ནུས་ན། དེས་གཏུམ་མོ་སྦར་ཏེ་བྱང་སེམས་བཞུ་ནུས་སམ་ཞེ་ན༑ ཤིན་ཏུ་ནུས་ཏེ། ཐུར་སེལ་གྱི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྦོར་ཞིང་། གཏུམ་མོའ་ིམེས་ཀྱང་མཁའ་འགྲོ་མའི་བྱེད་ལས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཅིང་ཀུན་རྟོག་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོར་འཕྲེང་ལས། “གང་ཕྱིར་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་སྡུད་པ།།’ དེ་ཕྱིར་བསྡུས་པའི་མཁའ་འགྲོར་བརྗོད།། ལྟེ་བའི་དབུས་ན་རྟག་བཞུགས་པ།། ཉི་མ་སྟོང་དང་མཚུངས་
༡ འཚམས་ཞིག བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༧བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བརྡ་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།།’ ཞེས་གསལ།

484 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཔའི་འོད།། ‘ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའ་མེ་བྱུང་བས།།’ ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་ ིབྱེད༑༑”1

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཏུམ་མོའ་མེ་དེ་ཡང་ཐུར་སེལ་གྱིས་སྦོར་བ་ཡིན་ ིཏེ༑ ཞལ་ལུང་ལས། “སྡོམ་བརྩོན་གཞུ་དབྱིབས་གཡོ་བ་ཡིས།། སུམ་མདོར་ཡེ་ཤེས་མེ་འབར་བས།། ཁམས་ཞུ་ནས་ནི།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུར་སེལ་གྱིས་གཏུམ་
མོ་སྦོར་བ་ལ་ནི། འོག་སྒོ་འབྱེད་འཛུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྡོར་ཕྲེང་ལས། “རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བརྟེན།། ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གིས་བསྐུལ་ནས་ནི།། མེ་ཡི་འཁོར་ལོ་རབ་སད་བྱེད།།”3

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ། སྣ་རྩེ་གསུམ་གྱི་སྡོང་བུའི་རྩེར་ཆགས་པའི།།
རིན་ཆེན་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གང་།།
དྲན་ཤེས་འབྲུ་མར་ཐིགས་པས་4

ཡོངས་བཟུང་བས།།
རྨོངས་པའི་མུན་ཚོགས་མིང་གི་ལྷག་མར་བྱེད།།
གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་ལྔ། སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། སེམས་དེའི་ངང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བསྟན་པ། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་པ། དེ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་སོ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༤བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་དང་
ལྔ་པ་གཉིས་་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གང་ཕྱིར་མཁའ་འགྲོ་མས་བསྡུས་པ།།’ ‘ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའ་མེ་འབྱུང་བ།།’ ཞེས་གསལ། ི
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། ཤོག་གྲངས་༦བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྡོམ་
བརྩོན་གཞུ་དབྱིབས་གཡོ་བ་ཡིས།། སུམ་མདོ་ཡེ་ཤེས་མེ་སྦར་ནས།། ཁམས་བཞུས་ནས་ནི་” ཞེས་གསལ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རླུང་གི་དེ་ཉིད་
ཡང་དག་རྟེན།། ཡི་གེ་ཧོཿཡིས་བསྐུལ་ནས་ནི།། མེ་ཡི་འཁོར་ལོ་སད་པར་བྱེད།།” ཅེས་གསལ།
༤ ཐིག་པས་ བདེ་དཔར།

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 485

དང་པོ་(སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི། རྡོར་བཟླས་ལ་བསླབས་ཤིང་ལོབས་པས། ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་1

འདོད་པས་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་དགོས་པར་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། “རིགས་ཀྱི་བུ། མཉམ་པར་བཞག་པས་རང་གི་སེམས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག །”2 ཅེས་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་ཀྱང་། “བྱང་ཆུབ་ནི་རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ།།”3

ཞེས་དང་། “སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལས་
ཀྱང་༑༑ གཅིག་པུ་འགྲོ་ཞིང་རིང་དུ་རྒྱུ།། ལུས་མེད་དབང་པོའ་ཕུག་ན་གནས།། གདུལ་ ིབར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད།། བདུད་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་འགྱུར།།”4

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ཀྱང་། སྒྱུ་ལུས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་དབེན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་རྟོགས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་(སེམས་དེའི་ངང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་)ནི། རྟོགས་བྱ་སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སེམས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་མེད་པ། རང་གི་ཡུལ་རིག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་སོང་བ་དེར་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ཀྱང་འཕོ་བ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་པ་དེ། སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
༡ ཐོབ་པར་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ དེ་ཉིད་བསྡུས་པ། བམ་པོ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིགས་ཀྱི་བུ་རང་གི་སེམས་
ལ་རྟོག་ཅིང་མཉམ་པར་ཞོག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྔགས་འདི་ཅི་དགར་ཟློས་ཤིང་བསྒྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག །”ཅེས་གསལ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཐ རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་། ཤོག་གྲངས་༡༥༣ ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བྱང་ཆུབ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་སེམས་
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ།” ཞེས་གསལ།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༥ན༥

486 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཔའི་གནས་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་གནས་སྣ་ཚོགས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། དོན་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་མིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ལུང་དུ་མས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་(སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་)ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ལ་མ་ཞུགས་ ིཔར༑ བསྐལ་པ་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དང་མཉམ་པ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཤེས་པར་མི་ནུས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ།།”1

ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་དགོས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སཾ་བྷུ་ཊ་ལས། “དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ།། མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད།། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པས།། ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་གང་འཐོབ་པ༑༑ གང་གིས་དམ་པའི་བདེ་བས་ཁྱོད།། སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༦བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ལ་མ་ཞུགས་པར་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་ ིསེམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༨༠ན༤

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 487

རབ་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་། གྲོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་གང་ཞིག །ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གྲོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་(རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། སྣང་བ་བཤད་པ་དང་༑ རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྣང་བ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྣང་བ་གསུམ་སོ་སོའ་ིམཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་1

དང་

ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། བླ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་(ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ནི། སྣང་བ་གསུམ་ལ། ཤེས་རབ༑ ཐབས། ཐབས་ཤེས་འདྲེས་པ་གསུམ་དང་། སེམས། ཡིད། རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་༑ གཞན་དབང་། ཀུན་བཏགས།2

ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་དང་། ཞེ་སྡང་། འདོད་
ཆགས༑ གཏི་མུག་གསུམ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་སྣང་བ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤེས་རབ། ཐབས། ཐབས་ཤེས་འདྲེས་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་དུས་སུ་ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚེ། རིམ་བཞིན་བདེ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོང་ཤས་ཆེ་བ་དང་། བདེ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། བདེ་སྟོང་ཆ་སྙོམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེམས། ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་

༡ ཐིག་པ་ བདེ་དཔར།
༢ ཀུན་བརྟགས། བདེ་དཔར།

488 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིདེ༑ གཞུང་གཞན་དུ་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་སྟོན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞན་དབང་། ཀུན་བཏགས།1

ཡོངས་

གྲུབ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བའི་སྣང་གཞི་གཞན་དབང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་2

དང་། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ།
དེ་གཉིས་མི་སྣང་བ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ལ་ཡང་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མའི་གཞི། སྣང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་མཆེད་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་དེ་གཉིས་མི་སྣང་བའི་འདྲ་ཆོས་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཞེ་སྡང་འདོད་ཆགས། གཏི་མུག་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་དུས་སུ་བདེ་བ་ཆུང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། བར་མར་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་‘སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད༑ གཉིས་ཀ་3

ཆ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཤེས་པར་
བྱའོ༑༑ དེ་ཡང་གདགས་བྱའི་མིང་དེ་རྣམས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་མིང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་གསུམ་ལ་བཏགས་པ་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།གཉིས་པ་(བླ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ནི། སྣང་བ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལ་མཚན་མོ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་
༡ ཀུན་བརྟགས། བདེ་དཔར།
༢ ཀུན་བརྟགས་ བདེ་དཔར།
༣ སྟོང་ཕྱོགས་ངོ་བོ་ཉིད།གཉིས་ཀ་ བདེ་དཔར།

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 489

པ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟར་སྔར་ལས་སྣང་བ་ཆེས་གསལ་བར་མཆེད་པ་དང་། འོད་གསལ་དང་ཉེ་ཞིང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིམ་བཞིན་སྟོང་པ་གསུམ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པ་གསུམ་དང་། ཆགས་བྲལ་ཆགས་པ་ཆགས་པ་བར་མ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྟོག་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པས་སྟོང་པ་དང་། སྣང་བ་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པས་སྟོང་པ་དང་། མཆེད་པ་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པས་སྟོང་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡུལ་དང་པོར་སྣང་བས་སེམས། དེའི་ཁྱད་པར་སྣང་བས་སེམས་བྱུང་༑ མཐར་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བས་མ་རིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་ཤས་ཆུང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། བར་མར་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིམ་བཞིན་ཨོཾ་དང་། ཨཱ་དང་། ཨ་ཞེས་པ་དང་། ཟླ་བ། ཉི་མ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་ཞེས་པ་དང་། པདྨ་རྡོ་རྗེ། དེ་གཉིས་འདུས་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྨིན་བྱེད༑ རིམ་པ་དང་པོའ་དང་པོའི་མགོན་པོའི་རྒྱུར་དེ་རྣམས་སྒོམ་དགོས་ ི 1

པས་འབྲས་བུ་

ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིམ་བཞིན་གཡོན་གཡས་བར་མ་གསུམ་དང་། བུད་མེད་སྐྱེས་པ་མ་ནིང་གསུམ་དང་། འཇམ་རྩུབ་བར་མ་གསུམ་དང་། མཚན་མོ་ཉིན་མོ་ཐུན་མཚམས་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྣང་རྒྱས་མི་རྒྱས་དང་། བདེ་ཤས་ཆེ་ཆུང་དང་། ཐབས་ཤེས་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མིང་འདི་དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་སེམས་བྱུང་། མ་རིག་པ་ཞེས་པའི་མིང་
༡ བསྒོམ་དགོས་ བདེ་དཔར།

490 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཐུན་མོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན༑ སྐྱོན་མེད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་དོན་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་སྟོན་བཞེད་ནས། སེམས་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུམ་ཚན་དུ་བསྡེབས་ནས་1

གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(སྣང་བ་གསུམ་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་) ི ནི། ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོང་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་རྒྱུ་ཀུན་རྟོག་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་མཚན་མོ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དཀར་ལམ་པའི་སྣང་བ་འཆར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་འགགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྣང་བ་དང་པོའ་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་ ིཔོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་རྒྱུ་སྣང་བ་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་༑ སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དམར་ལམ་པའི་སྣང་བ་འཆར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་འགགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྣང་བ་མཆེད་པའི་མཚན་ཉིད། ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོང་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་རྒྱུ་མཆེད་པ་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་སྲོད་ཀྱི་སྨག་འཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་ནག་ལམ་པ་འཆར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་འགགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་གསུམ་ནི་གཞི་ལ་འཆི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་པ་འཆར་ཞིང་གཉིད་དུས་སུ་ཆ་འདྲ་དང་། ལམ་དུས་སུ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ནས་མཚན་ཉིད་པ་འཆར་ཞིང་༑ དེའི་སྔོན་དུ་རྗེས་མཐུན་པ་འཆར་རོ།།
གཉིས་པ་(རང་བཞིན་བཤད་པ་)ནི། སྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་ཡོད་༡ སྡེབས་ནས་ བདེ་དཔར།

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 491

དེ༑ རིམ་ལྔ་ལས། “དེ་ཡི་རང་བཞིན་འཕྲོ་གསལ་བ།། ‘དེ་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ།།’ ཆགས་བྲལ་དང་ནི་བར་མ་ཉིད།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆེན་པོ་དག །ཡིད་ལ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་དང་།། མྱ་ངན་ལ་སོགས་གསུམ་དེ་བཞིན།། ཞི་དང་རྣམ་རྟོག་འཇིགས་པ་དང།། འཇིགས་པ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས།། ‘སྲེད་དང་སྲེད་པ་བར་མ་དག །’ཤིན་ཏུ་སྲེད་དང་ཉེར་ལེན་པ།། མི་དགེ་བཀྲེས་དང་སྐོམ་ཉིད་དང་།། ཚོར་དང་ཚོར་བ་བར་མ་དང་༑༑ ཤིན་ཏུ་ཚོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་།། རིག་པ་པོ་དང་རིག་འཛིན་བཞི།། སོ་སོར་རྟོག་དང་ངོ་ཚ་ཤེས།། སྙིང་རྗེ་དང་ནི་བརྩེ་བ་གསུམ།། དོགས་དང་བསགས་པ་ཉིད་དང་ནི།། ཕྲག་དོག་ཅེས་ནི་བྱ་བར་གྲགས།། རང་བཞིན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གང་།། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རིག་སྟེ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་
ཏེ་རང་ཡུལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། ཡིད་འོང་དང་བྲལ་བས་གདུངས་པའི་སེམས་བྱུང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། སེམས་ཞི་བ་དང་རྒོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་གཉིས་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་སྐྲག་པའི་སེམས་དང་། སྲེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་བྱས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལེན་ཅིང་འཛིན་འདོད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་དང་། མི་དགེ་བ་སྟེ་དགེ་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་སེམས་བྱུང་དང་། ཟས་སྐོམ་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་གཉིས་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། རིག་པོ་རིག་བྱེད་རིག་བྱ་གསུམ་ལ་རྟོག་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། རིགས་མི་རིགས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་༑ སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་། དམིགས་བྱ་སྲུང་བའི་བརྩེ་བ་དང་།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ད་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ།།’ ‘སྲེད་དང་སྲེད་པ་བར་མ་དང་།།’ ཞེས་གསལ།

492 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིསྡུག་པ་དང་ཕྲད་འདོད་དང་། དོགས་པ་ཡིད་འཕྲིག་པ་དང་། བསགས་པ་ཡོ་བྱད་སྡུད་འདོད་པ་དང་། ཕྲག་དོག་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་འཁྲུག་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། “ཆགས་དང་ཞེན་དང་དེ་བཞིན་དགའ།། དགའ་བ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་དགའ།། ‘རངས་དང་ཤིན་ཏུ་མགུ་བ་དང་།།’ ངོ་མཚར་དེ་བཞིན་རྒོད་པ་དང་།། ཚིམ་དང་དེ་བཞིན་འཁྱུད་པ་དང་།། ‘འོ་བྱེད་དེ་བཞིན་འཇིབས་པ་དང་།།’ བརྟན་དང་བརྩོན་དང་ང་རྒྱལ་དང་།། བྱ་དང་དབྲོག་དང་སྟོབས་དང་ནི།། སྤྲོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཉིད་དང་།། དེ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བར་མ༑༑ ཤིན་ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་དྲག །རྣམ་པར་སྒེག་དང་ཞེ་འགྲས་ཉིད།། དགེ་དང་ཚིག་གསལ་བདེན་པ་དང་།། མི་བདེན་པ་དང་དེ་བཞིན་ངེས།། ཉེ་བར་མི་ལེན་སྦྱིན་པ་པོ།། སྐུལ་དང་དེ་བཞིན་དཔའ་བོ་དང་།། ངོ་ཚ་མེད་དང་སྒྱུ་དང་གདུག །མི་སྲུན་པ་དང་གྱ་གྱུ་ཉིད།། མཚན་ཉིད་བཞི་བཅུ་གང་ཡིན་པ།། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེ།།”1 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཆགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་དང་། ཞེན་པ་ནི་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆགས་པ་དང་། དགའ་བ་ནི་ཡུལ་ཡིད་འོང་མཐོང་ན་སེམས་དགའ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། རངས་པ་ནི་དོན་གྲུབ་པས་བདེ་བའི་སེམས་བྱུང་དང་། མགུ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཡང་ཡང་མྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་དང་༑ ངོ་མཚར་ནི་སྔར་མེད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་སེམས་བྱུང་དང་། རྒོད་པ་ནི་ཡུལ་ལ་གཡེངས་སེམས་དང་། ཚིམ་པ་ནི་ཡུལ་དེས་ངོམས་པའི་རྟོག་པ་དང་། འཁྱུད་དང་འོ་དང་འཇིབས་པ་ནི་དེ་རྣམས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་སེམས་དང་། བརྟན་པ་ནི་མི་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། བརྩོན་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་གཞོལ་བའི་རྟོག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རངས་དང་རབ་ཏུ་མགུ་བ་དང།།’ ‘འོ་བྱེད་དེ་བཞིན་འཇིབ་པ་དང།།’ ཞེས་གསལ།

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 493

དང་༑ བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་འདོད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་། དབྲོག་པ་ནི་གཞན་ནོར་འཕྲོག་འདོད་དང་། སྟོབས་ནི་གཞན་གྱི་དཔུང་འཇོམས་འདོད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་དང། བརྩོན་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ནི་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་དྲེགས་པས་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་འདོད་དེ། འདི་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད། དྲེགས་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་དམ་པ་རྣམས་ལ་རྩོད་འདོད་དང་། སྒེག་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་བས་རྩེ་འདོད་དང་། ཞེ་འགྲས་ནི་འཁོན་འཛིན་གྱི་སེམས་དང་། དགེ་བ་ནི་དེའི་ལས་ལ་རྩོལ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་༑ ཚིག་གསལ་དང་། བདེན་པ་དང་། མི་བདེན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གོ་འདོད་དང་དྲང་པོར་སྨྲ་འདོད། མི་བདེན་པ་སྨྲ་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དང་། ངེས་པ་ནི་ཡི་དམ་བརྟན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཉེ་བར་མི་ལེན་པ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པར་མི་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ནི་བདོག་པ་གཏོང་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྐུལ་བ་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་སྐུལ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། དཔའ་བོ་ནི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ངོ་ཚ་མེད་པ་ནི་མི་འཛེམ་པར་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། སྒྱུ་ནི་བཅོས་པས་སླུ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། གདུག་པ་ནི་ལྟ་ངན་ལ་བྱང་བའི་སེམས་དང་། མི་སྲུན་པ་ནི་མཐོ་འཚམ་པའི་ཤེས་པ་དང་། གྱ་གྱུ་ནི་མི་དྲང་བའི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བདུན་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། “ཆགས་པ་བར་མའི་སྐད་ཅིག་དང་།། བརྗེད་ངས་པ་དང་འཁྲུལ་པ་དང་།། མི་སྨྲ་གྱུར་དང་སྐྱོ་བ་དང་།། ལེ་ལོ་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་སྟེ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ།
ཡུལ་འདོད་མི་འདོད་བར་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་དང་། བརྗེད་ངས་དྲན་པ་ཉམས་པའི་སེམས་བྱུང་། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་སོགས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སྨྲ་མི་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་༑ སྐྱོ་བ་ཡིད་སུན་པའི་བློ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། ཐེ་ཚོམ་བདུན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༡

494 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཅིག་སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་སྤེལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། ཐིམ་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་ཕྲ་རགས་སྤེལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་ཐིམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྣང་བ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་རྣམས་སྐྱེ་ལ། ཐིམ་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་རྣམས་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་ཐིམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཕྲ་རིམ་ནས་རགས་སུ་འགྲོ་ལ། ཐིམ་པའི་ཚེ་རགས་རིམ་ནས་ཕྲར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་པོ་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་པོ་དེས་སྣང་བ་གསུམ་མཚོན་པས་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།། མཚོན་ཚུལ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་མཚོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ༑ དཔེར་ན་བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟང་མཚོན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ཡང་གཟུགས་མེད་པ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འདོད་ཆགས་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་དང་། གསལ་
སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། “རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་གསུངས་པས་སྣང་བའི་མཚོན་བྱེད་དོ།། དཔོག་ལུགས་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་སྣང་བས། དེ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་སྣང་བ་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་ལ་ཡང་། གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པར་དཔོག་གོ །”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་
ནི་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བས་སྣང་བ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་ནུས་ཀྱང་། དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ལ་མཚོན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། མཚོན་ཚུལ་ནི། སྣང་བ་གསུམ་པོ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༧༩ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ཡང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང༌། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང༌། འདོད་ཆགས་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའོ།།” ཞེས་གསལ།
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། སྐུ་དཔར་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༡༠བ༥

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 495

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཤས་ཆུང་ངུ་བར་མ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ༑ ཁྱོད་ཀྱིས་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཆུང་ངུ་དང་བར་མ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ལས་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ལུགས་ལྡོག་གི་རང་བཞིན་ཚན་པ་གསུམ་ག་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུར་མཚུངས་པ་ལ། རང་བཞིན་བདུན་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། བཞི་བཅུ་མཆེད་པ་དང་སོ་གསུམ་སྣང་བའི་འབྲས་བུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལུགས་ལྡོག་གི་རང་བཞིན་བདུན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་གསུམ་གའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེའི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པ་དེ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་གཡོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པ་དེའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེས་ན་སྣང་བ་དང། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་ཐིམ་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ༑ གཞི་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་རྣམས་ཐིམ་པ་དང་མ་ཐིམ་པའི་སྐབས་གཉིས་ལས། མ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་ལ། ཐིམ་པའི་དུས་སུ་སྣང་བ་གསུམ་དང་འོད་གསལ་འཆར་ཞིང་། ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་(སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། ངག་དབེན་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ནས། རྩ་བའི་རླུང་བཞི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “རྡོ་རྗེ་

496 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིབཟླས་གནས་རྣལ་འབྱོར་པས།།’ སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”1

ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་ལས། ནང་གི་རྐྱེན་ཁྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྡོར་བཟླས་དང་། རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྡུད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་དགོས་ཏེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། “འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ལྡང་བ་དང་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྟག་པར་ཉིན་མཚན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ༑༑”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་རྐྱེན་ནི་ཚེ་འདིར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་
འདྲེན་པ་ལ་ངེས་པར་ལས་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། “རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།།” ི 3

ཞེས་དང་། “སྔགས་
དང་ཕྱག་རྒྱས་མངོན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་4

མི་ནུས་སོ།། བྷ་ག་དང་ལིངྒ་
ཡང་དག་པར་སྦྱོར་མི་ནུས་པ་དེས་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ།།” ི 5 ཞེས་ཚེ་འདིར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་བཟླས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ།།’ ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༩བ༢
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་
པར་སྦྱོར་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ།།” ཞེས་གསལ། ི
༤ ཉེ་བར་མཚན་མཚོན་པར་ བཀྲས་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་འོ་མ་དང་ཏིལ་
དག་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མེད་པར་ཏིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ།། གང་གིས་བྷ་ག་དང་ལིང་ག་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་མི་ནུས་བདེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ།།” ཞེས་གསལ། ི

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 497

པ་རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། “སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།། བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།། གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྱུར།།1

”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ་སྔར་དབང་དུས་དང་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ལུས་དབེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལས་རྒྱ་སྔོན་དུ་སོང་ན་དེས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། མི་ཆོག་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་ནི་སྤྱི་བོ་ནས་རྟགས་ཀྱི་བར་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་གར་3

སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་གསུམ་དགའ་བ་བཞིའི་ངོ་
བོར་འདྲེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་སྤྱི་བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལས་བྱང་སེམས་འཇུ་བས་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་དང་། ཆགས་པ་བར་མའི་རིམ་གྱིས་འབབ་བོ༑༑”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་རླུང་དང་བྱང་སེམས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ནས་བསྡུས་པའི་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བ་བཞི་ལས་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བཞི་མི་འཇོག་སྟེ། གལ་ཏེ་འཇོག་ན་བྱང་སེམས་སྙིང་ཁ་ནས་གྱེས་པའི་རིམ་པས་འཇོག་དགོས་པ་གང་ཞིག ། དེ་ལྟར་ན་རླུང་གཡོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་པ་སྙིང་ཁར་འདྲེན་པ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “རང་

༡ གྱུར།། བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༧
༣ སྙིང་ཁར་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༨བ༥ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་དང་
པདྨ་ཡང་དག་པར་འདུས་པ་ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ནཱ་ལི་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆུ་རྒྱུན་ལྟ་བུས་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་འཇུ་བར་གྱུར་པས་འདོད་ཆགས་དང༌། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང༌། ཆགས་པ་བར་མའི་རིམ་གྱིས་འབབ་པོ།།” ཞེས་གསལ།

498 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིགི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་རིལ་པོར་འཛིན་པའམ། གཞིག་པའི་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ །”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་
འདྲེན་པ་ལས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ན། དུས་རྒྱུན་ཏུ་ལས་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལ་ལྟོས་སམ་ཞེ་ན། མི་ལྟོས་ཏེ། ལན་ཅིག་དངོས་ལ་མཚོན་ནས་ཕྱིས་ཡེ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པའི་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “གང་ཞིག་ཆུ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་སྦྱོར།། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་གྱུར་ན།། ལན་ཅིག་ཙམ་ཞིག་མྱོང་ནས་ཀྱང་།། རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སེམས་དབེན་
འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ལས་རྒྱ་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་། གསང་བ་གྲུབ་པར། “དང་པོའ་ལས་རྒྱས་ ི 3

རིག་པར་བྱ།།”4

ཞེས་ལས་དང་པོའ་རྫོགས་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ ིཔས་ལས་རྒྱ་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འདིར་ནི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཙམ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་པ་དབང་རྣོན་གྱིས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་འདྲེན་པ་ཡོད་ཀྱང་༑ ངོ་བོ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དབྱེ་ན་ལྷན་སྐྱེས། ཞིང་སྐྱེས། སྔགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་གསུམ་ཡོད། ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དབེན་གསུམ་སྒྱུ་ལུས་ཅི་རིགས་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༣
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩བ༢
༣ ལས་པས་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝི པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དང་པོའ་ལས་ ིཔས་རིག་བྱ་བ།།’ ཞེས་གསལ།

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་པ། 499

དང་༑ བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཙོ་ཆེར་ཕྱི་མ་ལ་པདྨ་ཅན། དུང་ཅན་མ། གླང་པོ་ཅན་མ། རི་དྭགས་ཅན་མ་བཞིར་ཡོད། ཡང་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དབྱེ་ན་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་དོ།།1

དེ་ལྟར་
ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་གསུམ་དྲངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་སྐྱེད། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་སྣང་ངོར། དཀར། ིདམར༑ གནག་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་ཡང་། ངེས་ངོར་སྣང་བ་དེ་ཡང་བཀག་ནས་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། སྣང་བ་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེའི་འོད་གསལ་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་(དེ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་)ནི།ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན༑ སྣང་བ་གསུམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་ལ་སྐྱོན་དང་། ཤེས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེད་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་སྣང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་སྐྱེ། དེ་ལས་འཇིག་ལྟ་དང་། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ། དེས་ལས་བསགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་དགོས་པ་གང་ཞིག ། སྣང་བ་གསུམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་ཚུལ་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་ན། དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་ཞིང་། འོད་གསལ་དེས་ཆོས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་བྱེད། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
༡ ཡོད་དེ། བདེ་དཔར།

500 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིསྨྲས་པ། ཟླ་ཉིའི་གཟི་བྱིན་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཟོས་པས།། མ་རིག་འཁྲུལ་པའི་མགྱོགས་འགྲོ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།།1
སྟོང་གསུམ་ངོ་བོ་གསེར་ལྟར་དག་པའི་སེམས།།
ཨེ་མ་ཧོ་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་རོལ་པ་ཆེ།།
ཡོངས་དག་བརྟན་དང་གཡོ་བའི་དངོས།།
ཀུན་བྱེད་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ།།
རབ་འབྱམས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བ་བརྒྱ།།
འབྲི་བྱེད་རི་མོ་མཁན་འདིའོ།།
གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོའ་ིརྫོགས་རིམ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མོ།། དང་པོ་(བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོའ་རྫོགས་རིམ་) ི ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་མོ།། དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་)ལ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་དང་༑ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པའོ།། དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་)ལ་གཉིས། ཉན་པ་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པའོ།།དང་པོ་(ཉན་པ་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་)ནི། འདིར་བསྟན་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་ཉན་པོའ་ི

2

སློབ་མ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། དབང་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྐྱེད་
རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དོན་ལ་མཁས་པ། དབེན་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལོབས་པ། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་ལ་མོས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མ་དེས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་ཉན་པའི་ཕྱིར་ཇི་

༡ ཐིམས།། དཔར་རྙིང། བཀྲས་དཔར།
༢ ཉན་པའི་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 501
ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བླ་མ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས། ཁོང་སྟོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་མེད།། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཕུང་པོ་ཅན༑༑ ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམ་ངག་1

འདྲི་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་ལགས་ཏེ། དེ་བས་ན་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་ལྷའི་གཟུགས་མེད་དེ། ལུས་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ངག་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཙམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ལྷའི་རྣམ་པ་མེད་དེ། སྒྲ་རྣམས་ནི་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་ཙམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས། དེར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུའི་ངོ་བོ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ནི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རིགས་པ་འདིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ལྷ་ཉིད་དུ་སྐྱེད་པ་2

སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་
ནས་ལས་རྟོགས་པར་བགྱིད་པར་འཚལ་ལོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དོན་

༡ གདམས་ངག་ བདེ་དཔར།
༢ སྐྱོད་པ་ བཀྲས་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བསྐྱེད་
པའི་རིམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་ལགས་ཏེ། དེ་བས་ན་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་ཡང་ལྷའི་གཟུགས་མེད་དེ། ལུས་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ངག་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཙམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ལྷའི་རྣམ་པ་མེད་དེ་སྒྲ་རྣམས་ནི་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་བ་ཙམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དེར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུའི་ངོ་བོར་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ནི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རིགས་པ་འདིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་

502 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིནི༑ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་སྐྱེད་ཚུལ་བླ་མའི་ཞལ་ལས་རྟོགས་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ནས་དབེན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་ངང་ནས། རང་གི་སེམས་ལྷའི་སྐུར་སྐྱེད་པ་ཞིག་བཤད་འདུག་པ་འདི་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་དཔྱད་ན། ལམ་གྱི་མཚམས་ཤིག་ནས་མོས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱི་ལྷ་སྐུར་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་ཞིག་དགོས་འདུག་པ་གང་ཞིག༑ བསྐྱེད་རིམ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱི་སྐུར་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་འདིས་ནི།1

དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ་བརྟེན་
པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་ནས་ལུས་དབེན་གྱི་བར་ན་ལྷ་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ལྷའི་སྐུར་མོས་ནས་ང་རྒྱལ་བཞག་ཙམ་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲུབ་གཞིའི་ལུས་ཀྱང་འབྱུང་ལུས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ལྷའི་སྐུར་དངོས་སུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྷ་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་རྣམས་ལས་རུང་དུ་བྱས་ནས། སྒྲ་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་སྒྲོག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྷ་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པས་སྟོང་པའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།གཉིས་པ་(འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པ་)ལ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་༑ སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་)ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས། དབེན་གསུམ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། སངས་རྒྱས་རྣམས་

ཙམ་གྱིས་ལྷ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ལས་རྟོགས་པར་བགྱིད་འཚལ་ལོ།།” ཞེས་གསལ།
༡ འདིས་ན། བདེ་དཔར།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 503

ཀྱིས་སྣོད་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ། བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་སྒྱུ་ལུས་སྟོན་པར་དམ་འཆའ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ། བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིའང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བླ་མའི་མན་ངག་ཁོ་ན་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། བདག་བྱིན་རླབས་ལས༑ “རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས།། སངས་རྒྱས་པ་ཀུན་སྨྲ་བ་ནི།། བདེན་ཡང་དེས་ནི་ཤེས་པ་མིན།། བདག་བྱིན་བརླབ་ལས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས།། རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་ལྡན་པ་ཡི།། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞུ་འདྲ་བ།། རང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་མ་མཐོང་།། སྒྱུ་མའི་དཔེ་ལ་རྨོངས་གྱུར་པས།། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ནི།། ཐོས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པས་ཀྱང་།། བླ་མའི་བཀའ་མེད་སྒྱུ་མ་ནི།། མངོན་སུམ་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ།།”2

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་རྙེད་མ་རྙེད་ལ་སྐྱོན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མ་རྙེད་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ངལ་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། རྙེད་ན་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་མྱུར་དུ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “བདག་ལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔན་ཨཱརྱ་དེ་བ། བདག་བྱིན་བརླབ། ཤོག་གྲངས་༡༡༢བ༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་སྒྱུ་འདྲ་སྟེ།། སངས་རྒྱས་པ་ཀུན་སྨྲ་མོད་ཀྱི།། བདག་བྱིན་བརླབ་ལས་ཕྱིར་བལྟས་པས།། དེས་ནི་བདེན་པ་མཐོང་མི་ནུས།། གཞུ་ཡི་རྣམ་པའི་ཡིད་རང་བཞིན།། རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་ཡང་དག་ལྡན།། སྒྱུ་མའི་དཔེ་ལ་རྨོངས་པས་ནི།། རང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་མི་མཐོང།། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར།། ཐོས་པའི་ཕ་རོལ་སོན་གྱུར་ཀྱང།། བླ་མའི་ལུང་དང་བྲལ་བ་ཡིས།། བདག་བྱིན་བརླབ་པ་རྙེད་མི་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།

504 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིབྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རིམ།། གང་གིས་རྙེད་པར་མ་གྱུར་པ།། མདོ་སྡེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ༑༑ དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་བརླབས་1

རིམ་ཐོབ་པ།། གཙོ་
བོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི།། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་ཇི་ལྟར་བཏིང་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་ཇི་ལྟར་བཏིང་བ་)ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་བཅས་སུ་ཡོད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བ་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་མི་འབྱུང་བར། རང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་བར་དོར་སྐྱེས་ཏེ་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ཤར་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ༑ རིམ་ལྔ་ལས། “འགྲོ་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ།། རང་དབང་དུ་ནི་འབྱུང་མ་ཡིན།། དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འོད་གསལ་བ།། འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ།། སེམས་གང་གིས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས།། འཁོར་བའི་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ།། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ།། བདེར་གཤེགས་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མདོར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་གནས་གསུམ་བར་དོ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་
༡ བྱིན་བརླབ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༢ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། བདག་ལ་བྱིན་
གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ།། གང་གིས་རྙེད་པར་མ་གྱུར་པས།། མདོ་སྡེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ།། དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་བརླབ་རིམ་ཐོབ་པའི།། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི།། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༢བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དྲུག་པ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འཁོར་བར་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ།།’ ཞེས་གསལ།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 505
པོ་དེ། འགྲོ་བ་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། “སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང་།། སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ།། ‘ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཏགས་པ།།1

སེམས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།།”2

ཞེས་དང་། ལུང་སྟོན་ལས་
ཀྱང་༑ “འདུ་ཤེས་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད།། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་3

འདི་གནས་པ།།
དེ་རྣམས་རླུང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ།། རླུང་ལས་སླར་ཡང་འགག་པ་ཡིན།། མ་རྟོགས་པ་ཡི་སེམས་དེ་ནི།། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་གྱུར་ཀྱང་།། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སོང་བས༑༑ ཁྱི་དང་ཅེ་སྤྱང་གླང་པོ་དང་།། སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།།”4

ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་རང་བཅས་སུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང། ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་དེའི་སྒྲུབ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པའི་ཚེ་འདོར་ལེན་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཆུ་ལ་ཚ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉུག་མའི་ལུས་ནི་དེའི་ཚེ་འདོར་ལེན་མི་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་དང་དེའི་གཉུག་ལུས་གཉིས་དཔེར་ན་ཆུ་ལ་གཤེར་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་ནི་རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་ནང་ནས་སྲོག་འཛིན་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡིན་ལ། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་ཡིད་ཤེས་དང་། དེ་
༡ བརྟགས་པ།། བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་བརྟགས་པ།། སེམས་ཀྱི་རླུང་ནི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།།’ ཞེས་གསལ།
༣ བརྟགས་ བདེ་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༨ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདུ་ཤེས་ཅན་དང་
འདུ་ཤེས་མེད།། སེམས་ཅན་དུ་བརྟགས་འདི་གནས་པ།། དེ་རྣམས་རླུང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ།། རླུང་ལས་སླར་ཡང་འགག་པ་ཡིན།།་་་་་་་་་་་་མི་རྟོག་པ་ཡི་སེམས་དེ་ནི།། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་གྱུར་ཀྱང།། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས།། ཁྱི་དང་ཅེ་སྤྱང་གླང་པོ་དང།། སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།

506 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིལ་ཡང་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་སེམས་དང་། ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རགས་པའི་ལུས་དེ་ཕྲ་བའི་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་1

དེའི་རྟེན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཞི་ལ་རགས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་བྱ་
བ་བྱེད་པའི་ཚེ། ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་གཉིས་བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས། གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ། དང་པོ་གཉིས་བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་སེམས་དང་བར་དོ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐབས་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉུག་མའི་གང་ཟག་ཅིག་ཀྱང་བཞག་དགོས་ཏེ༑ དེའི་ལུས་དང་དེའི་སེམས་གཉིས་འཇོག་པ་གང་ཞིག །སྟོབས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་༑ གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡང་ཕྲ་རགས་གཉིས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ༑ ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཚོགས་ཙམ་པ་དེ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། “གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་རླུང་སེམས་གཉིས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རགས་པའི་ལུས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་འགལ་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་དང་། སྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་)ནི། གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བར་དོར་ལྡང་བར་མ་ཟད། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས།

༡ གཉིས་པ་ བདེ་དཔར།
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། སྐུ་དཔར་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༣༡ན༦

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 507

“དེ་ཉིད་རླུང་དང་ཡང་དག་ལྡན།། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སླར་ཡང་ནི།། ‘རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་བྱུང་།།’ སྒྱུ་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད།།”1

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
འདྲ་བའི་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱང་རང་གི་སྒྱུ་ལུས་དང་འདྲ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱུ་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་བས་འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀུན།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདིར་བཤད་དེ།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་
ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། “རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུར་བཟུང་བ་དེ་ཡང་༑ སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ་”3

ཞེས་གསུངས།
འདིའི་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྱུ་མའི་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་གཞི་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས། ལམ་དུས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པ་དེ་བསྒྲུབ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༢བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་
པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང།།’ ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༢བ༥
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་གི་
སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུར་གཟུང་བ་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་དང༌། རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་གསལ།

508 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ་ཞེས་པ་དང་། ཙམ་ཕྱི་མས་ཕུང་པོ་རགས་པ་དང་། ཙམ་སྔ་མས་ཀུན་རྟོག་ལས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པ་གཅོད་དོ།། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་སེམས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་བཅད་པར་གོ་ནས་དྲི་བ་འགོད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། “རྟེན་པའི་ལུས་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མེད་ལ། སེམས་མེད་པར་ཡང་ལུས་དམིགས་སུ་མེད་དོ།། ཞེས་ལུང་གི་ཚིག་ལས་གསུངས་ན། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་འབའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུར་རྫོགས་པར་འགྱུར། དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་དེ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བླག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྟོན་པས་བཤད་དུ་གསོལ།”1

ཞེས་གསུངས། སློབ་མ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་ཁོ་ནས་མཚན་དཔེ་
དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྐུ་དངོས་གནས་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། སེམས་གཅིག་ཉིད་རྟེན་ལུས་དང་། བརྟེན་པ་སེམས་གཉིས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་ལུང་ལས་ཀྱང་༑ ལུས་སེམས་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་གཅིག་ལོག་ན་གཅིག་ཤོས་2

ཀྱང་

ལྡོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་རྟོག་ལྡན་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་3

མེད་པར་ཡིད་མི་ཆེས་པས། མཚན་མ་མེད་པའི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༤བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྟེན་
པའི་ལུས་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མེད་པ། སེམས་མེད་པར་ཡང་ལུས་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་གི་ཚིག་ལས་གསུངས་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་འབའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་དེ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བླག་ཏུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྟོན་པས་བཤད་དུ་གསོལ།” ཞེས་གསལ།
༢ ཅིག་ཤོས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༣ ལུང་རིག་ བདེ་དཔར།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 509

ལྷའི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་པའོ།། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། གང་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་དཔེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་མན་ངག་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་ངས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཁྱོད་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།། དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམས་པ་དང་། ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམས་པ་ལ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་མ་ཚང་བས༑ དེས་ན་ངས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་འདུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒྱུ་ལུས་ ིཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།། འོ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། བདེན་པར་ན་སེམས་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་བྲལ་བ་སྣང་བ་ཙམ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འདྲ་བར་རེག་པར་དཀའ་བའོ།། དེ་ལྟ་1

མོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་སྣང་
བ་གསུམ་པོ་རླུང་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པས་ཡང་བ་སྟེ། དེས་ན་རླུང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅིངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་ཤིང་། སྣ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷའི་སྐུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། འདིའི་བཞོན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རླུང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སེམས་རྡོ་རྗེ་གང་ཡིན་པ་རྟ་ལྟ་བུ་ལ་ཞོན་ནས་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། བདེན་པར་ན་ཞེས་པ་ནས་དཀའ་
༡ དེ་འདྲ་ བདེ་དཔར།

510 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིབའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་མེད་པ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལྟར་རེག་པ་དང་རྟོགས་དཀའ་བ་བདེན་ནོ༑༑ དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་གིས་བཅིངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་གསུམ་པོ་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་༑ བཞོན་པའི་རླུང་དེ་ཡང་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་འདྲེས་པས་ཡང་བ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་མཚན་དཔེ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུ་ལུས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་གསུམ་པོའ་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་ ིཔ་དེ་ནས་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་དང་ཐབས་ཤེས་འདྲེས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེའི་བཞོན་པ་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་དང་བཅས་པ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།། གཉིས་པ་(སྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི། སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ལ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཕྲ་རགས་འབྱེད་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞི་ལ་ཡང་བར་དོ་འགྲུབ་པ་ལས་ཉོན་གྱིས་ལུས་ཕྲ་རགས་ཕྱེ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཕྲ་རགས་འབྱེད་ཐབས་ལ་ཡང་འཕོ་བ་དང་། གྲོང་འཇུག་དང་། རྡོར་བཟླས་གསུམ་ལས༑ ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་ཕྲ་རགས་འབྱེད་ནུས་ཀྱང་ལྷ་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་མི་འགྲུབ། ཕྱི་མས་ལྷའི་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་བཅོ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའ་ཁྱད་པར། ཁ་དོག་གི་ ིཁྱད་པར། དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར། མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་ཁྱད་པར༑ ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར། འཕེན་པའི་ཁྱད་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 511
པར༑ དཔེས་མཚོན་པའི་ཁྱད་པར། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར། ཡུན་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་བཞེད་པས་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཅི་རིགས་པར་ལྡང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་འདིའི་བཞོན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེ་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་འགྲེལ་གྱི་གསལ་སྒྲོན་ལས། “སེམས་དབེན་གྱི་རླུང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གཉུག་མའི་ལུས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་དུས་སུ། ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལམ༑ ནང་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ།།”1

ཞེས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་
གི་རླུང་སེམས་དེ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་ཁ་མའི་དུས་སུ། ལུས་རགས་པའི་ཕྱི་ནང་གང་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ལ་བསྙོན་དུ་2

མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ན་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་དུས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཆད་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་ཕོ་སྒྲུབ་དང་རྒན་ཚོད་སྐྱོ་མ་སྔ་བཙན་དོར་ནས་ཡི་གེའི་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱི་ལྡང་དང་ནང་ལྡང་གཉིས་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་བར་དོ་ཕྱི་ལྡང་ནང་ལྡང་གཉིས་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་གྱི་བར་དོ་ཕྱི་ལྡང་ནང་ལྡང་གཉིས་ཀ་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་དྭངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་འཇའ་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། སྐུ་དཔར་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༣༥ན༤
༢ སྨྱོན་དུ་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

512 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཔ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་གཞི་སྲོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡུམ་བཅས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྒྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེས་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐུའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀུན་ཚང་ཞིང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། “བདག་མེད་པ་ཡི་ཆོས་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ།། སྔོན་གྱི་འཕེན་པའི་ཤགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་
པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་གྱི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན། ནམ་མཁའ་མཛོད་བརྙེས། སངས་རྒྱས་ལས་དབང་བསྐུར་ཐོབ། ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “གཙོ་བོ་བདེ་བ་ཀུན་རང་བཞིན།། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འགྲོ་དང་བཞུགས།། ‘གནས་དང་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས།།’ མཁའ་ལ་སྐད་ཅིག་དག་གིས་བརྙེས།། སྲིད་པ་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དང་།། ‘འགྲོ་ན་རབ་མཆོག་སྟོན་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མངོན་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་མོས་པ་ཙམ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ༑ ཇི་སྐད་དུ་“བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། ིལས་དང་པོ་བའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་ཡང་སློབ་པར་འགྱུར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་མེད་ཆོས་ལས་ཀུན་འབྱུང་སྟེ།། སྔོན་གྱི་འཕེན་པའི་ཤགས་ཀྱིས་བྱུང་བའོ།།” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གནས་དང་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས།།’ ‘འགྲོ་ལ་རབ་མཆོག་སྟོན་པར་འགྱུར།།’ ཞེས་གསལ།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 513
རོ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྱུ་མ་ཆུ་ཟླ་མིག་ཡོར་རྒྱུ།། རྨི་ལམ་སྒྲ་དྲི་མིག་འཕྲུལ་འཇའ།། གློག་དང་ཆུ་བུར་གཟུགས་བརྙན་ནོ།། ཞེས་སྒྱུ་མ་སོགས་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ༑ རིམ་ལྔ་ལས། ”བདག་བྱིན་བརླབ་ཅེས་དེ་བཤད་དོ།། སྒྱུ་མར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།། འདི་ཉིད་ངེས་པར་མཚོན་པ་སྟེ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ཉིད།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ།། དེ་ཉིད་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་གྱུར།། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན༑༑ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་བཞི་པ་
གྲུབ་སྟེ། བདག་ནི་ངའོ་སྙམ་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ་ལྷའི་སྐུར་བསྐྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོ་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐོག་མ་གྲུབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་གནས་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་དག་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོར་ཕྲེང་ལས། “སྐྱེ་བའི་རིམ་ལྟར་ཐིམ་པར་འགྱུར།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(སྒྱུ་ལུས་)དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གདམས་པའི་ཁུངས་བཤད་པ་དང་། གདམས་པ་དངོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(གདམས་པའི་ཁུངས་བཤད་པ་)ནི། ཀླུ་བྱང་གིས་གཞིའི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐུ་གསུམ་བསྲེ་བར་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་ ིའཛིན་འབའ་ཞིག་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་ཡང་སློབ་པར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་བྱིན་
བརླབ་ཅེས་དེ་བཤད་དོ།། སྒྱུ་མར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།། འདི་ཉིད་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྱུ་མ་ཉིད།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ།། དེ་ཉིད་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་གྱུར།། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་དེ།།” ཞེས་གསལ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༤ན༥

514 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིབཤད༑ ཟླ་བས་འཆི་བ་དང་བར་དོའ་བསྲེ་བ་གཉིས་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡབ་ ིསྲས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གོམས་པས། བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བསླབས་པས་རྣམ་པར་བསྲེས་པའི་སྦྱོར་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་འདིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ།། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་ཕྲ་བ་ལ་གཞུག་གོ །ཁམས་ཕྲ་བ་ནི་ཡང་སེམས་ལ་གཞུག་གོ །སེམས་ནི་ཡང་སེམས་པ་ལ་གཞུག་གོ །སེམས་པ་ནི་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་གཞུག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་གཉིད་ལོག་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ལ་དུས་འདིར་ནི་སེམས་དང་སེམས་པ་མ་རིག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་དྲན་པ་བརྗེད་པའོ།། ཕྱིས་ནི་བརྗེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་བའོ།། ཡང་གྲོལ་བ་ན་རླུང་གིས་རང་བཞིན་རྙེད་དེ། གང་གི་རྨི་ལམ་གཞན་དག་འབྱུང་བ་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། རིམ་པ་འདིས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་གསད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱས་ན། སྐལ་བ་བཟང་པོའ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲོས་པ་དང་ ིབཅས་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་འདིར་རང་གི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བརྗེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དངོས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་བསྲེ་བར་གསུངས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་ལ་ཁུངས་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་ལས།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 515
“ཅིའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོར་གཉིད་ལོག་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་བོར་ཏེ་རྨི་ལམ་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་སམ། ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དག་ཏུ་སོང་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ། ཡང་ལུས་འདིར་འོངས་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་པའམ་གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཅི་ཐ་དད་པར་མཆིས་སམ་འོན་ཏེ་མ་མཆིས༑”1

ཞེས་གསུངས། འདིར་དྲི་བ་བཞི་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་གཉིད་འཐུག་ཡུན་རིང་
བའི་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ཏེ་འདོད་ཡོན་སྤྱད་ནས་སླར་ཡང་ལུས་སྔ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་སད་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་སད་པའི་ཡུལ་སྣང་རྣམས་བདེན་བརྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་རྣམས་དྲིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་ལས། “ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དབང་སོགས་པ།། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འདིར་རབ་འདུས་ནས།། སྟོང་ཆེན་གྱུར་པས་གང་ཞིག་གཉིད་ལོག་པ།། རླུང་གི་ཤགས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་མཐོང་བར་འགྱུར།། རྨི་ལམ་སད་ལ་བྱེ་བྲག་གཞན་མེད་པར༑༑ ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་རྨི་ལམ་འབྲས་འདོད་པ།། འགྲོ་བ་ཉིན་མཚན་ཉེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་།། ས་འཐུག་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་རིང་གཉིད་ལོག །འབྲས་བུ་མ་སྨིན་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས།། སྐྱེ་འདིར་རླུང་ནི་སླར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར།། འབྲས་བུ་སྨིན་པར་གྱུར་ན་རླུང་འདི་ཉིད།། འཇིག་རྟེན་འཆི་བ་གཞན་དུ་མྱུར་འགྲོར་འགྱུར།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༥བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཅིའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོར་གཉིད་ལོག་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་བོར་ཏེ། རྨི་ལམ་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་སམ། ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དག་ཏུ་སོང་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ། ཡང་ཡུལ་འདིར་འོངས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་པའམ། གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཅི་ཐ་དད་པར་མཆིས་སམ། འོན་ཏེ་མ་མཆིས།” ཞེས་གསལ།

516 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཇི་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་དབང་པོ།། དེ་ཡི་སྐུ་ལ་རྐང་རུས་ཤ་མེད་ཀྱང་༑༑ སེམས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་ཁམས་ལ་འཇུག་མཛད་ཅིང་།། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིས་བྱ་བ་མཛད་པ་ཡིན།། རིམ་པ་དེ་ཉིད་གཉིད་ལོག་སད་པའི་སེམས།། འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་དྲ་བ་ཅན།། དེ་བས་ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།། བདེན་དང་བརྫུན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།།”1

ཞེས་གསུངས།། དོན་ནི་སྤྱིར་གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་
གཉིད་འཐུག་ཡུན་རིང་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཕུང་སོགས་རགས་པ་ཉེར་ལྔ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་སྣང་མཆེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་སྟོང་ཆེན་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་འདུས་པ་དང་། དེ་ཡང་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལུས་ལ་འགོད་པ་2

ནས་སྙིང་ཁར་འགོད་པར་
བཤད་པ་ལྟར། སྙིང་ཁར་རླུང་འདུས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་འཆར་ཞིང་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་སོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་གཡོས་ཤིང་། འོད་གསལ་དེའི་རླུང་སེམས་ལས་ཕྲ་བའི་ལུས་སུ་ལངས་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སླར་ལུས་རགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་རགས་པ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་སྨིན་པ་སྟེ་མ་ཟད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་སད་དུས་སུ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སད་རྨི་གཉིས་པོ་རྒྱུད་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༨༦ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དབང་སོགས་ལ།། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འདིར་རབ་འདུས་ནས།། སྟོང་ཆེན་གྱུར་པ་གང་ཞིག་གཉིད་ལོག་པ།། རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་མཐོང་བར་འགྱུར།། རྨི་ལམ་སད་ལ་བྱེ་བྲག་གཞན་མེད་པར།། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་རྨི་ལམ་འབྲས་འདོད་པས།། འགྲོ་བ་ཉིན་མཚན་ཉེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང༌།། ས་མཐུག་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་རིང་གཉིད་ལོག །འབྲས་བུ་མ་སྨིན་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས།། སྐྱེ་འདིར་རླུང་ནི་སླར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར།། འབྲས་བུ་སྨིན་པར་གྱུར་ན་རླུང་འདི་ཉིད།། འཇིག་རྟེན་འཆི་བ་གཞན་དུ་མྱུར་འགྲོར་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་དབང་པོ།། དེ་ཡི་སྐུ་ལ་རྐང་རུས་ཤ་མེད་ཀྱང༌།། སེམས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་ཁམས་ལ་འཇུག་མཛད་ཅིང༌།། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིས་བྱ་བ་མཛད་པ་ཡིན།། རིམ་པ་དེ་བཞིན་གཉིད་ལོག་སད་པའི་སེམས།། འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་དྲ་བ་ཅན།། དེ་བས་ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།། བདེན་དང་བརྫུན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།།” ཞེས་གསལ།
༢ དགོད་པ་ བདེ་དཔར།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 517

གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སད་རྨི་གཉིས་ལ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།གཉིས་པ་(གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བའོ།། དང་པོ་(གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་)ལ་གཉིས། གཉིད་དང་བསྲེ་བ་དང་། རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བའོ།།
དང་པོ་(གཉིད་དང་བསྲེ་བ་)ནི། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། གཞིའི་ལོངས་སྐུ་ལ་གཞིའི་ཆོས་སྐུ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལོངས་སྐུ་ལ་དེའི་ཆོས་སྐུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རླུང་དབུ་མར་མ་ཐིམ་པ་དང་ཐིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་དོན་མེད་ཅིང་ཕྱི་མ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་འཆད་ཅིང་སྟོང་པ་བཞི་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྐྱེད་ཚུལ་1

ཡོད་དེ། གཉིད་ལོག་པ་དང་སྲོག་
རྩོལ་དང་པོ་གཉིས་སྒོམ་པ་སྦྲགས་ཏེ་སྟོང་པ་བཞི་དྲངས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་སྐྱེད་པ་ལ་གེགས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་སེལ་དགོས་ཏེ༑ གཉིད་འཐུག་དྲགས་ན་འོད་གསལ་མི་ཟིན་པས་འཐུག་འབྱམས་གཅོད་པ་དང་། གཉིད་གཏན་མ་བྱུང་ན་གཉིད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གཞི་སྟོར་བས་སྟོང་འབྱམས་གཅོད་པ་དང་༑ གཉིད་ཡང་ཡང་སད་ན་གཉིད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་ཡུན་རིང་མི་ནུས་པས་སད་འབྱམས་གཅོད་པའི་ཐབས་གསུམ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་(རྨི་ལམ་དང་བསྲེ་བ་)ལ་རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་། འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་)ལ། གཉིད་ཀྱི་༡ བསྐྱེད་ཚུལ་ བདེ་དཔར།

518 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིའོད་གསལ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མི་དགོས་ལ། གཉིས་པ་(འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་)ནི། ཉིན་པར་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དུ་བལྟ་བ་སོགས་དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་(འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྲེ་བ་)ལ་གསུམ། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་བ། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་བ། བསྲེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་བ་)ནི། ཚེ་འདིར་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེ་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་འཆི་བའི་ཚེ་རྡོར་བཟླས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་གང་རུང་བྱས་པས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བསྒྱུར་ཏེ། དེའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་ཞིང་དེས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་ནས་1

རྟེན་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། “བསམ་པ་དེ་ཡི་རྐྱེན་གྱིས་ནི།། བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚེ།། གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འདྲ་རྟོགས།། དེ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་ཤགས་ལྡན་པ།། ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་བྱིས་པའི་གཟུགས།། འགྲུབ་ཚེ་དཔེ་མེད་བདེ་རྫོགས་རྟོགས།། ‘དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་ནི།། འཕེན་པར་བྱེད་ཚེ་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས།།’ ཡང་དག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་བསྲེ་བ་)ནི། དབང་བཞི་རྣམ་དག་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་། སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་བ་གཞིར་བྱས་ལ་ལམ་མ་བསྒོམས་པ་3

དང་།

བསྒོམས་པ་ལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་པ། ལུས་དབེན་པ། ངག་དབེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད།

༡ བཟུངས་ནས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་
བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ལས་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་ནི།། འཕེལ་བར་བྱེད་ཚེ་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས།།’ ཞེས་གསལ།
༣ སྒོམས་པ་ བདེ་དཔར།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 519

ཁ་ཅིག་སེམས་དབེན་པ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ༑ སྔགས་རིམ་ལས། “དེ་ལྟར་ན་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་གཉིས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་མ་བྱུང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་རིང་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་ལམ་རྣམས་འདྲ་ལ། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ནི། དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་ཙམ་ཞིག་བྱས་ཀྱི། ལམ་ཆེར་མ་བསྒོམས་པ་1

དང་། བསྒོམས་པ་ལ་ཡང་།
བསྐྱེད་རིམ་མན་ཆད་དང་། སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། འདི་དག་གིས་མཚོན་གཞན་གྱི་ལམ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ༑༑”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བསྲེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་བསྟན་པ་)ནི། བསྡུ་ན་སྐུ་གསུམ་གྱི་བསྲེ་བ་གསུམ་དང་༑ རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་བསྲེ་བ་དགུ་ཡོད་དེ། རྗེ་ནཱ་རོ་པས། “བར་དོ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་སྟེ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་ལམ་གྱི་འཆི་བའི་མིང་གིས་བཏགས་
པ་ཆོས་སྐུའི་བསྲེ་བ་གསུམ་དང་། གཞི་ལམ་གྱི་བར་དོའ་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ ིལོངས་སྐུའི་བསྲེ་བ་གསུམ་དང་། གཞི་ལམ་གྱི་སྐྱེ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྤྲུལ་སྐུའི་བསྲེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་གཏུམ་མོ་སྒོམ་
པ་4
ལ་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་དོད་ཐུབ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། སེམས་དབེན་འདྲེན་པའི་ངག་དབེན་གྱི་དོད་གཏུམ་མོ་དང་། སེམས་དབེན་གྱི་དོད་གཏུམ་མོའ་རྣལ་ ི
༡ སྒོམས་པ་ བདེ་དཔར།
༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༤༨༧བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་ན་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་གཉིས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་མ་བྱུང་གི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་རིང་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་ལམ་རྣམས་འདྲ་ལ། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ནི། དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་བ་ཙམ་ཞིག་བྱས་ཀྱི་ལམ་ཆེར་མ་བསྒོམས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལའང་བསྐྱེད་རིམ་མན་ཆད་དང༌། སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ་འདིས་མཚོན་ནས་གཞན་གྱི་ལམ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།” ཞེས་གསལ།
༣ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༤ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

520 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིའབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་བཞི་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རིམ་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་བསྣན་པས་རིམ་ལྔར་བྱེད་པ་ནི་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ནུས་ན་མཁའ་སྤྱོད་སོགས་སུ་འཕོ་བའི༑ འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱི་དབང་པོའ་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་གྲོང་ ིའཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཆོས་དྲུག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་ལས། “གཏུམ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་རླུང་གིས་ཏེ།། སེམས་དམིགས་བདེ་བ་ ིཆེན་པོའོ།། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱང་།། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྲེ་བར་བྱ།། ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་འགྱུར།། ལམ་མྱུར་གཅོད་པ་འཕོ་བ་སྟེ།། གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ཡན་ལག་གོ །”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།།
ཞེ་སྡང་འདོད་ཆགས་གཏི་མུག་ལས་འོངས་པའི།།
སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་འདིས།།
རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཚོགས་གསོད་ལ་བརྩོན།།
གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ༑ གོ་རིམ་2

ངེས་ཚུལ་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལ་འོད་གསལ་
གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་དང་། རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ་ལོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཏུམ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་རླུང་གིས་ཏེ།། བདེ་ཆེན་སེམས་ལ་དམིགས་པའོ།། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས།། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྲེ་བ་ཉིད།། ི ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་འགྱུར།། ལམ་མྱུར་གཅོད་པར་འཕོ་བ་སྟེ།། གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ཡན་ལག་གོ །” ཞེས་གསལ།
༢ གོ་རིམས་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། 521

དང་པོ་(གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་)ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྱུ་ལུས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི༑ སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་སྒྱུ་ལུས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།1

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་
ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤོང་བ་ལ་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྒྱུ་ལུས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་དུས་མཉམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ལས་བསླངས་ཏེ་2

བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐུལ་དགོས། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་མཉམ་གཞག་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བསྐྱངས་པས་ཆོག་གི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཞན་གསོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་རླུང་དུ་གྱུར་ནས་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་བྱེད། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སེམས་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་གང་ཞིག །སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་

༡ དགོས་པས་ཡིན་ཏེ། བདེ་དཔར།
༢ སླང་སྟེ་ བདེ་དཔར།

522 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིམཉམ་གཞག་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བྱས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་ཡང་སྤོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་ཉན་པའི་སློབ་མས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་བལྟས་ནས་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པས་མཆོད་དེ་མཚན་ཕྱེད་དུས་ཤེར་དབང་དངོས་དབང་དང། ཐོ་རངས་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་ཞུ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལས་དང་སྐྱེ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་༑༑ ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་(དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་གཉིས་བཤད་པ། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེད་བརྗོད་1

དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ། ཕྱིའི་ཟླ་ཉི་སྲོད་ཀྱི་སྨག་གསུམ་འདས་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་། ནང་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འདས་པའི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ནང་གི་མངོན་བྱང་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “མཚན་མོ་སྣང་བའི་ཆ་སྟེ་གསལ་བ་ཉི་མའི་ཟེར་འགྱེད་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཡིན།། མཚམས་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མིན་པར་འགྲོ།། མཚན་མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཚམས་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་རྣམ་བྲལ་བ།། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པར་བླ་མ་མཆོག་བཤད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཡུལ།། མཚམས་ཀྱི་མཐའ་ནི་འཇིག་མིན་མུན་ནག་ཚོགས་ནི་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་པ་དང་།། ཇི་སྲིད་ཉི་མ་མ་ཤར་སྐད་ཅིག་འདིར་ནི་དྲི་མེད་ཡང་དག་མཐའ་རུ་བཤད།། སློབ་དཔོན་མཆོག་ནི་རབ་རིབ་བྲལ་བས་སློབ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཆུབ་བསྟན།། ནང་གི་བདེ་བ་རྙོག་བྲལ་སངས་
༡ ཆེད་རྗོད་ དཔར་རྙིང་། བཀྲས་དཔར།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། 523

རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། སྒྱུ་ལུས་པས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ནས་སྙིང་ཁའི་བར་འོད་གསལ་དུ་རིལ་གྱིས་འཛིན་ཅིང་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཡང་སྣོད་བཅུད་གཞན་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་རྗེས་སུ་རང་གི་ལུས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་གཞིག་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་སྒོམ་དགོས་ཏེ། རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། “མན་ངག་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་ཡིས།། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་བསླབ།། རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རིམ་པ་དང་།། དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་པའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་སྒོམ་པ་3

ལ་མར་ལུགས་པ་རྣམས་སེམས་དཔའ་སུམ་
བརྩེགས་མི་བྱེད་ཀྱང་། འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བཞེད་པ་ནི་རྒྱུད་དོན་མན་ངག་ཏུ་ཐོན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། སྒོམ་ཚུལ་4

ནི་སྒྱུ་ལུས་པ་རང་
གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་། གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་གསུམ་དུ་སྒོམ་པ་5

ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༤བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཚན་མོ་སྣང་
བའི་ཆ་སྟེ་གསལ་བ་ཉི་མའི་ཟེར་འགྱེད་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཡིན།། མཚམས་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པར་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་འགྲོ།། མཚན་མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཚམས་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་རྣམ་བྲལ་བ།། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པར་བླ་མ་མཆོག་བཤད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཡུལ།། མཚམས་ཀྱི་མཐའ་ནི་འཇིག་མིན་མུན་ནག་ཚོགས་ནི་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་པ་དང།། ཇི་སྲིད་ཉི་མ་མ་ཤར་སྐད་ཅིག་འདིར་ནི་དྲི་མེད་ཡང་དག་མཐའ་རུ་བཤད།། སློབ་དཔོན་མཆོག་ནི་རབ་རིབ་བྲལ་བས་སློབ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཆུབ་བསྟན།། ནང་གི་བདེ་བ་རྙོག་བྲལ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༤ན༡
༣ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།
༤ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༥ བསྒོམས་པ་ བདེ་དཔར།

524 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིགསུམ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་སྒོམ་པ་1

ནི།
སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གསུམ་དང་། ཡི་གེ་དེ་གསུམ་གྱི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་ཨ་ཐུང་སྒོམ་པ་2

ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྒོམ་ཚུལ་3

ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། བདག་གི་ལུས་ལ་སྣང་མཛད་གཞག །སྙིང་ཁར་ཡི་གེ་ཨོཾ་བསམས་ལ།།4

སྔགས་ལ་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་བསྒོམ།།”5

ཞེས་དང་། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། རྡོ་
རྗེ་མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་ཁར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་བསྒོམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་གཞག །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ཚེ་དཔག་མེད་པ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་ཁར་ཡི་གེ་ཨཱཿབསམས་ཏེ།།”6

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་
བསྡུ་ན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་པས། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་བསྐྱངས་པས༑ དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བ་ན། བླ་མ་ལས་མཚན་ཕྱེད་དུས་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དང་། དེ་རྗེས་གདམས་ངག་ནོད། ཐོ་རངས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚེ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགགས་པ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ།

༡ བསྒོམས་པ་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒོམས་པ་ བདེ་དཔར།
༣ བསྒོམ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༤ བསམ་ལ།། བདེ་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་
འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། རང་གི་ལུས་ལ་སྣང་མཛད་བཞག །སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཨོཾ་བསམ་ལ།། སྔགས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྒོམ།།” ཞེས་གསལ།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་
དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་བསྒོམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག ། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། ཚེ་དཔག་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཨཱཿབསམས་ཏེ།།” ཞེས་གསལ།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། 525

བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་1

ས་བོན་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཉེན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་མོ།། དེས་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་ཡིན་ན་ཐོ་རངས་ཡིན་པས་ཁྱབ། འོད་གསལ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་དང་ཆོས་ཉིད་དོན་གཅིག༑ གཉིས་པ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྤྱི་དོན་དང་། སྦས་དོན་དང་༑ མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་གསུམ་ཡོད་དོ།། གསུམ་པ་(མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེད་བརྗོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཆོས་ཅན༑ ཁྱོད་ལ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཞེས་པ་དང་། ལེའུ་གཉིས་པར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་གིས་གསུངས་པའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མིང་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་སྟོན་པའི་བླ་མ་ལ་ཆེད་བརྗོད་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི། “ཨེ་མ་ཧོ་སངས་རྒྱས་ཨེ་མ་ཧོ་ཆོས།།”2 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་(རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ་)ནི། ཁ་ཅིག །ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནས་སྔགས་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྲས་དེས་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་གྱི་

༡ ཀུན་བརྟགས་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༥ན༤

526 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིའོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་དག་པར་བྱེད་མི་ནུས་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་དེ་དག་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། “བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་རྣམས་སུ་ཡང་།། མགོ་དང་རིན་ཆེན་སོགས་སྦྱིན་པས༑༑ ‘སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར།།’ བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། མཐའ་ཡས་བསྐལ་པ་རྣམས་སུ་ཡང་།། དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་སོགས་ཀྱིས།། ‘སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར།།’ བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། མཐའ་ཡས་བསྐལ་པ་རྣམས་སུ་ཡང་།། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཏིང་འཛིན་གྱིས།། ‘སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར།།’ བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། སྣང་བ་གསུམ་པོ་དག་པ་ནི།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་མེད།།”1

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྲས་དེས་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་མ་ཞུགས་པར་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་སློབ་པའི་མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་དེ་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་ནི་རྒྱུན་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་དག་འགྲོ་བས། གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་དངོས་རྒྱུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རང་འོད་ཟེར་ལྔ་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་བསྒྲུབས་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ལས་གཞན་མེད་པ་གང་ཞིག །དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། “ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་བསྒོམས་2

བར་དུ། ཤེས་སྒྲིབ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག་གྲངས་༡༤༦བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ན།།” ཞེས་གསལ།
༢ མ་བསྒོམ་ བདེ་དཔར།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། 527

རྫོགས་པར་སྤངས་པའི་ཆོས་སྐུ་མི་ཐོབ་པ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མ་བསྒྲུབས་བར་དུ། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་པས། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པའི་སྙིང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ་”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕར་ཕྱིར་ཐེག་པའི་
སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྔགས་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ལ་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་འདྲ་བས། ལྷའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་བཀུག་ནས་དབང་གསུམ་པ་བསྐུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་བཞི་པ་ཡང་བསྐུར་ཏེ་འོད་ཟུང་གཉིས་བརྒྱུད་ནས་མཚན་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱལ་སྲས་དེ་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསླངས་ཏེ།2

དབང་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་དང་མཉམ་
དུ་བསྟན། མཚན་ཕྱེད་དུ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་སྨིན་བྱེད་དང་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐུར་བའི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད། དབང་དེས་སྤྱོད་པའི་དོད་ཐུབ་ཅིང་། འོད་གསལ་དེ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པ་ལ་དབང་བཞི་པ་ཟུང་འཇུག་གི་གདམས་པ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐུར་ཏེ། རྟེན་དེ་ལ་ཐོ་རངས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསྐུལ་བར་གྱུར་པས། མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་ལ་བཞུགས་ནས། ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། སྐུ་དཔར་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣ན༥
༢ བསླང་སྟེ། བདེ་དཔར།

528 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིམཛད་དེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བླ་མའི་ཁ་ནས་བླ་མའི་ཁར་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས་
ཀྱང་༑ “ཇི་སྐད་དུ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་བཞེད་ནས།། སྟོང་པ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཉིད།། ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས།། ནེ་རཉྫ་ནའི་ཆུ་འགྲམ་དུ།། མི་གཡོ་ཏིང་འཛིན་ལ་ཞུགས་ལ།། དེ་ཚེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་རྡོ་རྗེ།། ཏིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བཞིན་བཞུགས།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་སེ་གོལ་དང་།། དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ།། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན།། འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་ཐོབ་སྟེ།། ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་མཆོག་གྱུར་པ།། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིག །འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས།། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དེ་ཚེ་རབ་དགའ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ།། ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར།། འདི་ལྟར་སྒྲ་དེ་གསན་པ་དང་།། དེ་ནས་ཏིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང་།། འདི་ལྟར་ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས།།”2

ཞེས་སོགས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༩༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་བསྐུལ་བར་གྱུར་པས་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་ལ་བཞུགས་ནས་མཚན་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་སྲིད་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བླ་མའི་ཁ་ནས་བླ་མའི་ཁར་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༠ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་སྐད་དུ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་བཞེད་ནས།། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད།། ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས།། ནཻ་རཉྫ་ནའི་ཆུ་འགྲམ་དུ།། མི་གཡོའ་ཏིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ།། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བ་མཁའི་རྡོ་རྗེ།། ཏིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བཞིན་བཞུགས།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་སེ་གོལ་གཏོགས།། དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ།། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན།། འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་འཐོབ་སྟེ།། ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་མཆོག་གྱུར་པ།། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིང།། འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས།། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དེ་ཚེ་རབ་དགའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ།། ཀུན་གྱི་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། འདི་ལྟར་སྒྲ་དེ་གསན་པ་དང།། དེ་ནས་ཏིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང།། འདི་ལྟར་ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས།།” ཞེས་གསལ།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། 529

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་འཕགས་དེ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས། སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་འཕགས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྲས་དེ་རང་ལམ་དོར་ནས་སྔགས་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་རང་ལམ་ལ་སྔགས་ལམ་གྱིས་སྣོན་པ་1

བཏབ་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ དེ་ཡང་དབང་གསུམ་པ་ལ་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་དང་། རིམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དང་པོ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་འདི་རྣམས་ནི་སྐབས་འདིའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་(རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་དྲུག་གི་ནང་ནས་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ༑ རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “རང་དབང་རིན་ཆེན་དགག་པ་ཡི།།’ གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད།། སེམས་ནི་འགོག་པའི་རྡོ་རྗེར་འགྱུར།། མཚན་མ་ཉེར་འཛིན་འབྱུང་བར་འགྱུར༑༑”2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ། གདོད་ནས་རྣམ་དག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་དབྱིངས།། ིདབྱེར་མེད་བརྗོད་བྲལ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེ།།
ཟླ་ལྟར་བསིལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཚང་ཚིང་ནགས།།
སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྲེག་པ་དུས་མཐའི་མེ།།
འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
རང་བཞིན་སོ་ཕྲེང་དགོད་པ་ཡི།།
བཞིན་པད་སྣང་བ་མངོན་སུམ་དུ།།
༡ བསྣོན་པ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རང་དབང་རིན་ཆེན་དག་པ་ཡིན།།’ ཞེས་གསལ།

530 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིའཛིན་བྱེད་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་ངོ་།།
གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་༑ ལན་ནོ།།
དང་པོ་(དྲི་བ་)ནི། དྲི་བ་དྲུག་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལགས། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ལགས༑ འཁོར་བར་མི་ལྡོག་པ་དང་ལྡོག་པའི་མཚམས་ཇི་ལྟར་ལགས། ཐར་པའི་དོན་གང་ལགས། ཐར་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལགས། གྲོལ་བ་པོ་གང་ལགས། ཞེས་དྲིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ལྡང་བར་བགྱིད། འདིར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། མི་ལྡོག་པར་གྱུར་པ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། ཐར་པའི་དོན་ནི་གང་ཞིག་ལགས། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར། གྲོལ་བ་ནི་སུ་ཞིག་ལགས།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(ལན་)ནི། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨྲས་པ། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།། འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མན་ངག་ལས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་2

ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཡིས། རྩེ་གཅིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན་ཅིག །ཅེས་
ཉན་པར་གདམས་ནས། དྲིས་ལན་བཤད་པ་ལ་བཞི། དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན། གསུམ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༩༠ན༥
༢ འབྲང་ནས་ བདེ་དཔར།

བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ། 531

པ་དང་ལྔ་པའི་ལན། དང་པོའ་ལན། བཞི་པ་དང་དྲུག་པའི་ལན་ནོ།། དང་པོ་ ི (དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་)ནི། འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱོགས་པས་1

ལམ་བགྲོད་པའི་
རིམ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ས་བཅུ་དང་། བཅུ་གཅིག་དང་། བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་གསུམ་དང་། བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དབྱེ་བསྡུའི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་བགྲོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟག་གཉིས་དང་། སམྦུ་ཊ་ལས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་སའི་སྟེང་དུ་མོས་སྤྱོད་བསྣན་པས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད། ལུང་སྟོན་ལས། “སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟེན་པ།། ས་གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།།”2

ཞེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་
བཅུ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་སོ་སོའ་ངོས་འཛིན་མ་མཛད་ལ། དེའི་ ིརྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་མཐུན་པ་མང་ཞིང་། སྤྱོད་བསྡུས་འགྲེལ་པ་ལས། “གང་ཚེ་ཐ་མའི་དྲོད་གྱུར་ནས།། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དབང་དུ་ནི།། རབ་འབྲིང་སྦྱོར་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ༑༑ ‘རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཅུ་གསུམ་པའོ།།”3

ཞེས་སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་
གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས། ས་བཅུ་གཉིས། དེའི་སྟེང་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བྱེད་པར་བཤད་དོ།། རང་ལུགས་ནི་སྤྱིར་ས་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱ་ཀཱ་ར་4

བཞེད་པ་ལྟར་འཕགས་པ་སློབ་པའི་ས་དགུ། བཅུ་པ་ལ་བཅུ་
པ་ཙམ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། དེའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མངོན་བརྗོད་བླ་མ་ལས། “དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན།། རྡོ་རྗེའི་
༡ ཕྱོགས་པ་ བདེ་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༦༠ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་
གང་བརྟེན་པ།། སར་གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།།” ཞེས་གསལ།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། སྤྱོད་བསྡུས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༨ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་
ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཅུ་གསུམ་མོ།།’ ཞེས་གསལ།
༤ ཀ་ར་ བདེ་དཔར།

532 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིས་དེ་བཅུ་གསུམ་པ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེ་མེད་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱི་མིང་
གིས་བཏགས། དེའི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཏུ་འོད་དམ་རྡོ་རྗེའི་ས་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱེད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། “དབང་བསྐུར་རེ་རེ་ས་རེའོ།།”2

ཞེས་བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་།
དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་ས་བཅུ་བཞི་དང་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་ཡང་སྔར་གྱི་ས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མོས་སྤྱོད་བསྣན་པ་བཅུ་བཞིར་བཞེད་པས་དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ས་དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་མཛད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དོད་ཐུབ་དང་། སེམས་དབེན་ས་བཅུ་པ་དང་དོད་ཐུབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསླབས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ་ཇི་སྲིད་རྫོགས་རིམ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་ད་དུང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱའོ།། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་ས་བཅུ་ཐོབ།”3

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དོད་ཐུབ་དང་། ངག་དབེན་ས་དགུ་པ་དང་། སེམས་དབེན་དང་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྟོད་དང་དོད་ཐུབ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པར་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྣོད་བཅུད་དག་པའི་འཁོར་ལོའ་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་ནུས་པ་དང་། ས་དགུ་པར་ཆོས་སྟོན་ ིཔའི་ངག་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལྟར་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ངག་གི་རྩ་བ་རླུང་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། བཅུ་པར་ལུས་ངན་པར་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་ལུས་བཟང་པོར་
1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡༦ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ས་ནི་བཅུ་
གསུམ་པ།།་་་་་་་གཟུགས་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན།།” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡༢བ༣
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༩༠ ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་
ཐེག་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བསླབས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་ཞིང་ཇི་སྲིད་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱའོ།། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་ཀྱང་ས་བཅུ་ཐོབ་” ཅེས་གསལ།

བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ། 533

བསྒྱུར་ནུས་ཤིང་། འོད་ཟེར་ཆེན་པོའ་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་དབེན་ ིམཐར་ཐུག་གི་རླུང་སེམས་ལྷར་བསྒྱུར་ནུས་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྨད་དང་དོད་ཐུབ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལམ་གཞན་ལ་གསར་དུ་སློབ་མི་དགོས་པའི་འདོད་པ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཁ་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལམ་ཚོགས་ལམ་དང་། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་རབ་དགའ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་ས་དགུའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་(དྲི་བ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་ལན་)ནི། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ན། འཁོར་བར་ལྡོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཇི་སྲིད་དུ་སྣང་བ་གསུམ་མ་དག་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་གོ།། དེ་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། དེས་ནི་ཡང་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༩༡ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་སྲིད་དུ་སྣང་བ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པའོ།། ཇི་སྲིད་དུ་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་ནོ།། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ནི་ཡང་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་” ཞེས་གསལ།

534 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིའོད་གསལ་ནས་མི་ལྡོག་སྟེ། དེའི་སྐབས་སུ་འཁོར་བའི་དངོས་གཉེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་པ་མེད་ཅིང་སྨྲ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ་རེག་པར་དཀའ་བ། ལས་དང་སྐྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་འཁོར་བར་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱིས་འཁོར་བའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མཐོང་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་འཁོར་བར་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་(དྲི་བ་དང་པོའ་ལན་) ི ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྟོང་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་ལྡང་བར་བཤད་ཅིང་། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། “ཇི་ལྟར་དང་བའི་ཆུ་ཀླུང་ལས།། ཉ་དག་མྱུར་དུ་ལྡང་བ་ལྟར།། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས།། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་འབྱུང་བར་བཤད།།”2

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༩༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་པ་མེད་ཅིང་སྨྲ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཁམས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ། རེག་པར་དཀའ་བ། ལས་དང་སྐྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ།” ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་བཅས་འོད་ཟེར་དེ་དང་དེ།། རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་ལྡན་པ་ཡི།། བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང།། སེམས་ཅན་དོན་དུའང་ལན་འགའ་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་དང་བའི་ཆུ་ཀླུང་ལས།། ཉ་དག་མྱུར་དུ་ལྡང་བ་ལྟར།། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས།། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།

བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ། 535

ཡོད་ཀྱང་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་འགགས་ཟིན་1

པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རིམ་
ལྔ་ལས། ཟུང་འཇུག་ཉེར་གཅིག་གམ་ཉེར་གསུམ་བཤད་པ་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་དང་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་གཉིས་སུ་འདུས་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་ཀྱང་སླར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་2

རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ ིདང་༑ རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་གམ་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་གྱི།། རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་ནི།།’ གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ།། ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་(དྲི་བ་བཞི་པ་དང་དྲུག་པའི་ལན་)ནི། སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དེ་ཐར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལམ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་པ་དེ་ཐར་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “གང་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟ་བུའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ལམ་གཞན་ལ་གསར་དུ་སློབ་མི་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས།། ‘སླར་བཞིན་གང་ལའང་མི་

༡ འགག་ཟིན་ བདེ་དཔར།
༢ གཞག་པས་ བདེ་དཔར། དཔར་རྙིང་།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༦ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་
གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག །སོ་སོའ་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་པ།།’ ཞེས་གསལ། ི
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༩༡བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།།” ཞེས་གསལ།

536 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིབསླབ་བོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་པའི་
མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བས་མངོན་སངས་རྒྱས་པ་དང། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་དང་། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་༑ བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་(རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་པ་དེ་རྗེས་དྲན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་བཟློག་གི་ཐོབ་མཆེད་སྣང་གསུམ་པོ་དེ་རྗེས་དྲན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “རྗེས་དྲན་གང་ཞིག་རྣམ་བསྒོམས་པ།།2

’ དེ་དང་འདྲ་བར་སྤྲོ་བར་བྱ།། རྗེས་སུ་དྲན་པ་
ཞེས་བཤད་དེ།། ‘སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་ལས་སྐྱེ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་
ཟུང་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་འདིར་བསྟན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པས།། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་པ།། གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་ནས་ནི།། དབུས་སུ་གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཡུད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་པ།། ‘ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘སླར་ཞིང་གང་ལའང་མི་སློབ་བོ།།’ ཞེས་གསལ།
༢ བསྒོམ་པ།། བདེ་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་ཕྱི་
གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྗེས་དྲན་གང་ཞིག་རྣམ་བསྒོམ་པ།།’ ‘སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་ལ་སྐྱེ།།’ ཞེས་གསལ།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བར་གནས།།’ ཞེས་གསལ།

རིམ་པ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་གྱི་ཐབས་སྤྱོད་པ། 537

སྨྲས་པ། བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་ལམ་ལས་འོངས།།
ཟུང་འཇུག་དབང་པོའ་གཞུ་ཡི་རྣམ་རོལ་གྱིས།། ིམཐོང་བའི་ཆོས་ལ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའ་དབུས།། ིཉམས་བརྒྱའི་གར་གྱིས་དགྱེས་པ་འདི་རྨད་དོ།།
གསུམ་པ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་གྱི་ཐབས་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་)ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་མོས་ཤིང་སྐྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག ། ིཆགས་བྲལ་གྱི་དཀའ་ཐུབ་སོགས་བསྟེན་པས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ཞུ་བདེ་འདྲེན་དགོས། དེ་ལ་བྱང་སེམས་རྒྱས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་ནང་གི་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱད་པས་འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱེད་པས་དུག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔལ་མཆོག་ལས། དུག་བདུད་རྩིར་སྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལུད་ཞིང་ལ་ཕན་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “གང་གིས་

538 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིབླུན་པོ་འཆིང་འགྱུར་བ།། དེ་ཡི་མཁས་པ་ཡོངས་གྲོལ་ཞེས།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར༑ འོ་ན་དུག་གསུམ་ག་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གཞན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཏི་མུག་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་མ་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གཞན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལམ་བྱེད་ལ་གཏི་མུག་ལམ་བྱེད་ཅེས་བཏགས་སུ་རུང་ངོ་།། ཁོ་ན་རེ་འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། དེས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་སམ་མི་ནུས། མི་ནུས་ན་དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ།། དང་པོ་ལྟར་ན་སྣང་བ་ཡང་མུན་པའི་རྒྱུར་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་ཟད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་ཆགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལམ་དེས་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུར་འདོད་ཆགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་བདེན་འཛིན་ཟད་ན་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་ཟད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་ཅེས་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མ་ཡིན་ན་ནི་འདོད་ཆགས་གཞིར་བྱས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་མི་འགྱུར་དཔྱད་པ་དང་འགལ༑ ཡིན་ན་དེ་ཉོན་མོངས་གཞན་དང་འཛིན་སྟངས་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་འདོད་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེས་འདོད་ཆགས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་མི་སྡུག་པ་བསྒོམས་ནས་དེ་ཟད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱུ་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིན་བུས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༦ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་བསྒོམས་ནས་ནི།།” ཞེས་པ་རྒྱུད་ལུང་འདི་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་ལས་བཀོད།

རིམ་པ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་གྱི་ཐབས་སྤྱོད་པ། 539

བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱིས་ཐར་པ་དང་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཀེ་ཏ་ཀའི་མེ་ཏོག་སྤོས་གླང་གིས་ཟོས་པའི་བྲུན་གླ་རྩི་དང་གླང་པོ་ཕལ་པས་ཟོས་པའི་བྲུན་ལྕི་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་(བླ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་མཚན་ཉིད༑ སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཆོ་གའོ།། དང་པོ་(སྤྱོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་མཚན་ཉིད་)ནི། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཆོག་དང་། སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་དང་། བྱང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་གསུངས་སོ།། སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་ཡོན་སྤྱི་དང་། རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ལ་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ིསྤྲོས་བཅས། སྤྲོས་མེད། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་གསུམ་དུ་མི་འབྱེད་ཀྱང་སྤྲོས་མེད་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དུ་ཡོད། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་དུས་དང་། ལམ་སྒོམ་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་སྔར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་ཕྱིར་དང་ཐོབ་ཟིན་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་དང་། སེམས་དབེན་པས་སྒྱུ་ལུས་དང་། སྒྱུ་ལུས་པས་རིམ་པ་བཞི་པ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པས་མི་སློབ་པའི་

540 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིཟུང་འཇུག་ཐོབ་ཕྱིར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ།། མཚན་ཉིད་ནི་ལས་རྒྱ་དང་འདྲ་འབག་ཆས་གོས་སོགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བརྡའ་དང་བརྡའི་ལན་སོགས་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལས་རྒྱ་དང་འདྲ་འབག་ཆས་གོས་སོགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བརྡའ་དང་བརྡའི་ལན་སོགས་བྱ་བའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད། ཕྱིའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་ཡེ་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྐྱོང་བ་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བསྒོམ་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་(སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཆོ་ག་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་དང་པོ་གཉིས་སྒྲུབ་ཚུལ་1

དང་།

ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་2

ལོ།། དང་པོ་(སྤྱོད་པ་དང་པོ་གཉིས་སྒྲུབ་ཚུལ་)ནི། ཡིད་
དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་སོ་ཕག་གི་ཁང་པ་སུམ་བརྩེགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཚང་མང་དང་། བར་དུ་རོལ་མོ་སོགས་ཆས་འཇོག་པ་དང་། སྟེང་དུ་རྒྱན་དང་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ། དཔལ་འདུས་པའི་ཆུ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལེགས་པར་བྲིས། སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་རྒྱས་པ་ལ་ལྷ་རང་རང་གི་གནས་སུ་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་གདན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་དང་། སྤྲོས་མེད་འབྲིང་ལ་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་སྔར་དང་འདྲ་བའི་གདན། བསྡུས་པ་ལ་དབུས་སུ་གདན་གཅིག །སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་རྒྱས་པ་ལ། རང་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་སྐྱེས་པ་ཉེར་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དགུ་དང་། སྤྲོས་མེད་འབྲིང་ལ་རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་དང་། སྤྲོས་མེད་བསྡུས་པ་ལ་རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག །རང་གི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་འབག་དང་ཆས་གོས་

༡ བསྒྲུབ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།
༢ བསྒྲུབ་ཚུལ་ བདེ་དཔར།

རིམ་པ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱིན་གྱི་ཐབས་སྤྱོད་པ། 541

སོགས་དགོས། རང་ཡབ་ཡུམ་གཙོ་བོའ་གདན་དང་། གཞན་རྣམས་རིགས་སོ་སོའི་ིལྷའི་གདན་ལ་འཁོད་དེ། བསྲུང་འཁོར་ནས་བརྩམས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་སྔོན་དུ་བཏང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་རྒྱས་པ་ལ་ལྷ་མོ་དགུ་དང་། སྤྲོས་མེད་འབྲིང་བསྡུས་ལ་ལྷ་མོ་ལྔ་དང་གཅིག་གི་འདོད་ཡོན་ལྔ་དང་ཁྱད་པར་རེག་བྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱད་དེ་བདེ་སྟོང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་རོལ་ཞིང་༑ སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་ཚེ་བརྡའ་དང་བརྡའི་ལན་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཁོ་ན་རེ་ཟུང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩ་རྒྱུད་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྲོས་མེད་དང་། ཟུང་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཆེ་བ་དང་། ཆུང་བ་དང་། གཏན་མེད་པའི་སྒོམ་བསམ་གྱི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་(ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་)ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་པ་དེ་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བའི་ཕུན་ཚོགས་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ། རང་དོན་དུ་དངོས་པོ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མི་འཆང་ཞིང་། ཟ་ཉལ་བཤང་གཅིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ། ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ་1

ནས་

སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཀྱི་བར་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། སྙིང་ཁ་ནས་ཕྱུང་བའི་ཡེ་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཉིད་ལོག་པ་སྦྲགས་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྒོམ་པ་ བདེ་དཔར།

542 རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ིསྨྲས་པ། མཚར་ཞིང་མཚར་རོ་འགལ་བའི་རྒྱུ་དང་འབྲས།།
དུག་གི་རྐང་འཐུང་བདུད་རྩིའི་འབྲས་ལྡན་ཞིང་།།
བསྲེག་ཟའི་སྤྲིན་ལས་ག་བུར་ཆར་རྒྱུན་བཞིན།།
མི་བཟད་ངན་འགྲོའ་རྒྱུ་ལས་སྐུ་གསུམ་བསྐྲུན།། ིབཞི་པ་ལམ་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་དགོས་པ་ནི་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སྔར་བཤད་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་སྤྱད་ཅིང་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་བསྐྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས༑ འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་མཚན་མ། གཟུགས་ཕྲ་བ་དང་རེག་པ་ཡང་།། ཁྱབ་པ་ཡང་དག་ཐོབ་པ་ཉིད།། རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་བརྟན་པ།། དབང་ཕྱུག་ཉིད་དང་འདོད་དགུར་བསྒྱུར༑༑ ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཐོབ་པ་ན། ཐོ་རངས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཅིང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་གྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་བར་སྐུ་དེ་གཉིས་ལས་མི་གཡོ་བར་བཞུགས་སོ།། སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ཆེས་དཀོན་ཞིང་།། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུར་ཟབ།། ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་དོན་ཆེ་བ།། འདུས་པའི་རིན་ཆེན་བཻ་ཌཱུརྱ།། ཀླུ་དབང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས།། གདེངས་ཀར་བཟུང་བའི་འོད་སྟོང་གི །སྣང་བས་ནོར་གྱི་བློ་གྲོས་མ།། རྫོགས་ལྡན་ལྟ་བུའི་གོས་དཀར་འཛིན།། དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་གདོང་མུན་གྱིས།། བསྒྲིབས་ཚེ་ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོའ་མགོན།། ངུར་ ིསྨྲིག་འཛིན་པའི་འཇོ་སྒེག་དང་།། རང་གཞུང་གསལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས།། ས་འདི་

ལམ་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ། 543

ཨཽ་ཌི་ཡ་ནར་བསྒྲུབས།། དེ་ཕྱིར་བླ་མ་མཆོག་དེའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད།། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ལས།། རྣམ་དཔྱོད་བརྩོན་པའི་གྲུ་རྫིངས་ལ་བརྟེན་ནས།། སྙིང་པོའ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དེང་འདིར་བླངས།། རྣམ་དག་ལུང་གི་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ ིཅིང་༑༑ དྲི་མེད་རིགས་པའི་རི་སྐྱེས་མཚན་མས་མཛེས།། འཆར་ནུབ་བྲལ་བའི་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་ཅན།། ཐུབ་བསྟན་པད་ཚལ་འབྱེད་པའི་ཉི་མའང་ཡིན།། འདི་ཡི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཏེ།། སྐུ་གསུམ་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་ནམ་མཁའ་མཛོད།། ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དེ་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ།། རྣམ་དག་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་བསྡམས་ཤིང་།། མདོ་རྒྱུད་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས།། བསླབ་གསུམ་རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །འདི་ཡི་བྱེད་པོ་བླ་མ་ལྷའི།། དྲིན་ལས་མདོ་སྔགས་གསུང་རབ་ལ།། ཅུང་ཟད་བལྟ་བའི་མིག་ལྡན་པ།། བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ནོ།། ཞེས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམས་ངག་རིམ་པ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི་སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་ ིབསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ། བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྦྱར་བའོ།། མངྒ་ལཾ།། ཨོཾ་སྭསྟི། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན།། རབ་རྒྱས་འགྲོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ།། སྤྱོད་ཕྱིར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་གྲྭ་ཆེར།། ཆོས་སྦྱིན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའ་རྒྱུན་ ིའདི་སྤེལ།། སརྦ་ཛ་ག་ཏཾ།། །།

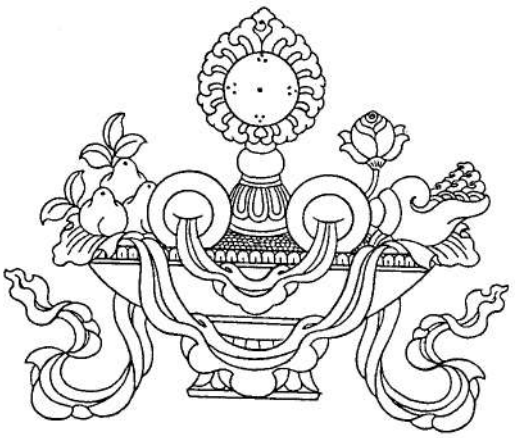

༈ ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།

འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྐོར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་།
རྒྱ་དཔེ།

༡ འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ།
སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློས་མཛད།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ངི༡༢༡ན༦-༡༣༡ན༥)

༢ རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་ ིབསྲེ་བ་ཞེས་བྱ་བ།
མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ངི༡༡ན༢-༡༥བ༡)
བོད་དཔེ།
༡ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།
མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།(པོད།པསྐུ་འབུམ་དཔར་མ།༢༣༧-༦༦༩)

༢ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང།
རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ནོས་པའི་ཟིན་ཐོ་འགའ་ཞིག་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ།
ཕ་བོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་མཛད།(པོད།གཤིང་དཔར།༦-༡༤༤)

༣ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲོགཔཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།(པོད།ཐབློ་གླིང་དཔར་མ།༡༣-༡༨༡)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 546

༤ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་
རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།
པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད། (པོད།ཁཤིང་དཔར།༢༩༩-༤༥

༥ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་བ།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།(པོད།ཆསྐུ་འབུམ་དཔར་མ།༡-༡༧༣)

༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའ་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པ་ ིརིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ།
ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།(པོད།བཅུ་པ།འཕྲུལ་དཔར།༣༣༣-༣༦༧)

༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས།
ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད།(པོད།དཤིང་དཔར།༢༢༥-༣༠༨)

༨ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ།
རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།(པོད།ཁཤིང་དཔར།༣-༣༤༡)

༩ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ།
མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད།(པོད།ཀཤིང་དཔར།(༡ན༡-༡༨༠ན༣)

༡༠ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཉེར་མཁོ་གཅེས་བསྡུས་བློ་གསལ་ཀུན་ཕན།
ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད།(པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་བྱང་ཙམ་ བཀོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)

༡༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བློ་གསལ་བུང་བའི་རེ་སྐོང་གནད་དོན་གསལ་བ།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད། (པོད།ཇསྐུ་འབུམ་དཔར་མ།༧༥༡-༨༠༩)

༡༢ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།
ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད། (པོད།དང་པོ།ཤིང་དཔར།༦༧༩-༧༢༩)

འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྐོར། 547

༡༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བརྗེད་བྱང་མཁས་གྲུབ་རྣམས་
ཀྱི་དགོངས་པའི་རྒྱན།
ཞ་དམར་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད།(པོད།གདཔེ་གཟུགས།༣༧༡-༤༥༨)

༡༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྷ་སོ་གཉིས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའ་ཁྲིད་དམིགས་ ིབརྗེད་བྱང་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའ་ཞལ་ལུང། ིཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།(པོད།ཁཤིང་དཔར། ༡ན༡-༡༠༢བ༢)

༡༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཞལ་ཤེས་བློ་གསལ་ ིདགའ་བསྐྱེད།
ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད།(པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་བྱང་ཙམ་བཀོད་ པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)

༡༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའ་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ། ིརྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (པོད།དང་པོ།ཤིང་དཔར།(༩༠༡-༩༧༨)

༡༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའ་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་གསང་ཆེན་མྱུར་ལམ། ིལྕང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད། (པོད།གཤིང་དཔར།༡ན༡-༤༦ན༤)
༡༨ རིམ་པ་དང་པོའ་ནང་དོན་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། ིལྕང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད།(པོད།ཅཤིང་དཔར།༡ན༡-༧ན༤)

༡༩ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་ཟིན་བྲིས།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད། (པོད།ཆསྐུ་འབུམ་དཔར་མ།༩༩༡-༡༠༧༠)

༢༠ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།
ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པའི་མཛད།(པོད།གསུམ་པ།ཤིང་དཔར།༡-༦༩)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 548

༢༡ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རིག་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཞུང་ལམ།
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།(པོད།ཁཤིང་དཔར།༡༧-༡༢༥)

༢༢ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་གནད་དོན་ཀུན་གསལ།
ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད།(པོད།དང་པོ།མེས་པོའ་ཤིལ་བཞག་དེབ་ཕྲེང་།༨༨པོད་དང་པོ།དེབ་གཟུགས།༢༠༩-༢༨༣)

༢༣ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དམར་ཁྲིད་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡོངས་འཛིན་བླ་མའི་ གསུང་བཞིན་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ།འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།(པོད།དང་པོ།ཤིང་དཔར།༢༤༣-༣༠༧)

༢༤ གསང་བ་འདུས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།བ་སོ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད།(པོད།གཉིས་པ།ཆོས་ཚན།ཀི)

༢༥ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རིན་ཆེན་
འཕྲེང་བ།
ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་མཛད།(པོད།ཁཤིང་དཔར།༥༡༩-༦༣༡)

༈ ཟུར་རྒྱན་གཉིས་པ།
འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་སྐོར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན།

རྒྱ་དཔེ།

༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་པ།
ནཱ་རོ་པས་མཛད།(སྣར་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཞུ།ཤོག་གྲངས་༡༢ན༦-༢༤ན༣)
༢ རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ།
སློབ་དཔོན་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་མཛད།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཆི།ཤོག་གྲངས་༡༥༧བ༡-༡༨༧ན༧)
༣ རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ་བ།
སློབ་དཔོན་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོ།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཅི་ཤོག་གྲངས་༡༤༢བ༧-༡༨༠བ༣)
༤ རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ།
སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་མཛད།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཆི་ཤོག་གྲངས་༡ན༡-༧བ༧)
༥ རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ།
སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཅི་ཤོག་གྲངས་༢༠༧བ༢-༢༣༧ན༧)
༦ རིམ་ལྔའི་དོན་མདོར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་ཡིད་འཕྲོག།
སློབ་དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ངི་ཤོག་གྲངས་༡༤༨བ༤-༡༩༥ན༧)
༧ རིམ་ལྔའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ།བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དཔལ་ལཀྵ་མཱི་ཀ་ར་ཡིས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཆི།ཤོག་གྲངས་༡༨༧བ༡-༢༧༧ན༧)
༨ རིམ་ལྔའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།
སློབ་དཔོན་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཆི།ཤོག་གྲངས་༨ན༡-༢༤བ༧)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 550

༩ རིམ་ལྔའི་བཤད་པ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།
སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཆི།ཤོག་གྲངས་༢༥ན༡-༡༥༧ན༧)

༡༠ རིམ་པ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ།
དཔལ་ནཱ་རོ་པས་མཛད།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཞི།ཤོག་གྲངས་༢༧༦ན༧-༢༧༨ན༧)

༡༡ རིམ་པ་ལྔ་པ།སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ངི་ཤོག་གྲངས་༤༥ན༥-༥༧ན༡)
༡༢ རིམ་པ་ལྔ་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར།
འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་མཛད།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཅིཤོག་གྲངས་༡༨༠བ༣-༢༠༣ན༤)
བོད་དཔེ།

༡ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཟུང་འཇུག་ནོར་བའི་བང་
མཛོད།པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད།(པོད་ཁ།བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༡༣༧-༢༩༩)

༢ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཁྱེར་བདེ།འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད། (པོད་ཁ།ཤིང་དཔར།ཤོག་གྲངས་༡༨༥-༢༡༠)

༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ།
ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་མཛད།(པོད་གསུམ་པའི་སྡེ་ཚན་ར།པེ་ཅིང་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༧༠-༡༣༤)

༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམས་ངག་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་
དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ།
པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད།(པོད་ཁ།བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༤༥༥-༦༠༣)
༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ།རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཟབ་དོན་ནོར་
བུའི་ཕྲེང་བ།ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད།(པོད་པ།འབྲི་གུང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ།ཤོག་གྲངས་༤༣༥-༥༡༧)

འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་སྐོར། 551

༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་བདེ་ཆེན་བདུད་
རྩིའི་སྙིང་པོ།རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།(པོད།ཁཤིང་དཔར།ཤོག་གྲངས་༣༤༣-༥༠༤)
༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཟ་
མ་ཏོག་གི་ཁ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིགའཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོས་མཛད།(པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་འ་པ།སྡེ་དགེ་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༡-༣༥)

༨ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔའི་ཁྲིད།
འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།(པོད་དང་པོའ་སྡེ་ཚན་ད། ི ཤིང་དཔར།ཤོག་གྲངས་༣༠༩-༣༣༡)

༩ རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་དགོངས་པ། ིཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད།(པོད་ཅ།རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༨༡-༩༣༩)

༡༠ རིམ་ལྔའི་དོན་བསྡུས་ཡིག་ཆུང།
བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད།(པོད་ཏ།ཤིང་དཔར།ཤོག་གྲངས་༥ན༤-༧ན)

༡༡ རིམ་པ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ།
མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད།(ཤིང་དཔར།ཤོག་གྲངས་༡ན༡-༨༣ན༣)

༡༢ རིམ་ལྔ་བསྡུས་པའི་ཟིན་བྲིས།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།(པོད་ཆ།བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༡༡༤-༡༦༤)

༡༣ རིམ་ལྔ་བསྡུས་གསལ་གྱི་ཊཱི་ཀཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད།(པོད་ཆ།རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༥༥-༡༣༣)

༡༤ གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་རིམ་ལྔ་སྨར་ཁྲིད་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་འཁྲུལ་པའི་དྲི་བྲལ་
ཞེས་བྱ་བ་མར་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ།ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད།(པོད་ཅ།རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༢༠༧-༢༣༨)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 552

༡༥ རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཟ་མ་ཏོགདགེ་སློང་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།(པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་འ་པ།སྡེ་དགེ་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༦༠༩-༦༥༧)
༡༦ རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་གསང་བ་ཡི་གེ་མེད་པའི་ངོ་སྤྲོད་ཡུ་མོ་ཁུགས།
རྒྱལ་ཁམས་པ་ཨཱརྱས་མཛད་པ། (པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་འ་པ།སྡེ་དགེ་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༣༦-༥༨)
༡༧ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་ཐོར་བུ།
མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད།(པོད་ཧཱུཾ།ཤིང་དཔར།ཤོག་གྲངས་༢༥༣-༢༨༡)

༡༨ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་ཟབ་དོན་སྣང་བའི་ཉི་མ།
འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།(པོད་ཆ།རོང་བོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༡༡༧-༤༩༧)

༡༩ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བླ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་ཁ་སྐོང་།དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད།(པོད་ཉ།བླ་བྲང་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༥༤༧-༥༨༦)

༢༠ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་གི་བརྒྱུད་འདེབས་ཁ་སྐོང།
བློ་བཟང་རྟ་མགྲིན་གྱིས་མཛད།(པོད་ད།ལག་བྲིས།ཤོག་གྲངས་༩-༥༢)

༢༡ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ཟིན་བྲིས་མེ་ཏོག་སིལ་མ།
དབལ་མང་པཎྜི་ཏ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།(པོད་ཁ།ཤིང་དཔར།ཤོག་གྲངས་༥༠༥-༥༤༥)

༢༢ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་ཟིན་བྲིས་དངོས་གྲུབ་བདུད་རྩིའི་ཟེགས་མ།
བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད། (པོད་ཁ།ཤིང་དཔར།ཤོག་གྲངས་༢༨༤༩-༢༩༤༣)
༢༣ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ས་བཅད་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིག་སྔགས།
འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (པོད་ཆ།རོང་བོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༤༩༩-༥༣༩)

༢༤ རིམ་ལྔའི་གསལ་བྱེད།
མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།(པོད་ཆ།བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༡-༧༥)

འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་སྐོར། 553

༢༥ གསང་འདུས་འཕགས་སྐོར་ལས་རིམ་ལྔ་འགོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བ།ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད།(པོད་ཅ།རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༢༣༩-༢༨༠)

༢༦ གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད། (པོད་ཉ།བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༢༠༥-༣༣༦)

༢༧ གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོགརིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།(པོད་ཐ།ཞོལ་པར་མ་ལྡི་ལི་བསྐྱར་དཔར་བརྒྱབ་པ།ཤོག་གྲངས་༢༥-༦༦)
༢༨ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིགཀུན་དགའ་བཟང་པོས་མཛད།(པོད་གཤིང་དཔར།ཤོག་གྲངས་༨༡༠-༨༥༠)

༢༩ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་སྙིང་པོའ་དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ིཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད།(པོད་ག། འབྲི་གུང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ།ཤོག་གྲངས་༣༠༩-༣༤༣)

༣༠ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད། (པོད་ཇ།བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༡-༦༨༨)

༣༡ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་བཤད་པ།ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོས་མཛད།(པོད་ཆ།ཤིང་དཔར།ཤོག་གྲངས་༡ན༡-༡༦བ༢)

༣༢ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ས་བཅད་དང་རྫོགས་རིམ་རིགས་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ས་བཅད་གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ།བྲག་གཡབ་བློ་བཟང་ནོར་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད།(པོད་ཉ།བྲག་གཡབ་བུ་དགོན་གྱི་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༦༠༡-༦༡༧)

༣༣ གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་སྐལ་ལྡན་དགྱེས་བྱེད།
གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད།(པོད་ཀ། གློག་ཀླད་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༡༧༢-༢༡༨)
༣༤ གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འཁྱེར་བདེ།འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།(པོད་ཁ།བླ་བྲང་དཔར་མ་བསྐྱར་དཔར་མ།ཤོག་གྲངས་༡༨༥-༢༡༠)

༈ ཟུར་རྒྱན་གསུམ་པ།

༡༽མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་གཞུང་།
༡ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༦༣བ༥-༦༧བ༣)
༢ དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༦༧བ༣-༦༨བ༤)
༣ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༦༨བ༤-༦༩བ༤)
༤ སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༦༩བ༥-༧༠ན༢)
༥ དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༧༠ན༢-༧༠བ༢)
༦ སྐུ་གསུམ་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༧༠བ༣-༧༡ན༢)
༧ སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ།(སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༧༡ན༢-༧༤བ༣)
༨ སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བའི་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༧༤བ༣-༧༥བ༡)
༩ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མའི་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༧༦ན༡-༧༦བ༧)
༡༠ བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༧༦བ༧-༧༩ན༢)
༡༡ བསྟོད་པ་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༧༩༢ན-༧༩བ༦)
༡༢ བླ་ན་མེད་པའི་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༧༩བ༧-༨༠ན༤)
༡༣ འཕགས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་བསྟོད་པ།(སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༨༠ན༥-༨༠བ༥)
༡༤ རྗེ་བཙུན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ།(སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༨༠བ༥-༨༡བ༢)
༡༥ གནས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྟོད་པ།(སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༨༡བ༣-༨༢ན༣)
༡༦ གནས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྟོད་པ།(སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༨༢ན༣-༨༢བ༣)

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་གི་དཀར་ཆག 555

༡༧ མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༨༢བ༣-༨༣ན༦)
༡༨ ཕྱག་འཚལ་བའི་བསྟོད་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༨༣ན༦-༨༣བ༥)
༡༩ དམྱལ་བ་ནས་འདོན་པ། (སྡེ་བསྟན།བསྟོད་ཚོགས།ཀ༨༣བ༥-༨༤ན༧)
༢༠ དགོངས་པའི་སྐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཇ༢༩༧ན༥-༣༠༡བ༤)
༢༡ མཆན་ཁུང་གི་སྦྱོར་བ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཡ༧༢བ༡-༧༣བ༥)
༢༢ སྒྲོལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཤ༡བ༡-༥བ༧)
༢༣ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྤྱིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཤ༦ན༡-༦བ༥)
༢༤ དཔལ་མགོན་པོ་ནག་པོ་ཆེན་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ། ི (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཤ༡༥༦ན༥-༡༥༨ན༢) ༢༥ དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཡུམ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཤ༢༤༧བ༧-༢༥༠བ༤) ༢༦ དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས། ི (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཤ༢༥༠བ༤-༢༥༡ན༧)
༢༧ དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས། ི (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཤ༢༦༧བ༢-༢༦༨ན༣)
༢༨ ནག་པོ་ཆེན་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས། ི (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཤ༢༦༨ན༣-༢༦༨བ༡)
༢༩ དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའ་བསྟོད་པ་རྐང་པ་བརྒྱད་པ། ི (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཤ༢༦༨བ༡-༢༦༩ན༧) ༣༠ དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་རྐང་པ་བརྒྱད་པ།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཤ༢༧༢ན༧-༢༧༣ན༦) ༣༡ དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་རྐང་པ་བརྒྱད་པ།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཤ༢༧༣ན༦-༢༧༤ན༦)
༣༢ རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཆེན་པོའ་བསྟོད་པ་བརྒྱད་པ། ི (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཤ༢༧༤ན༦-༢༧༥ན༥)
༣༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ས༡བ༡-༢༨༣བ༧) ༣༤ ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ས༢༨༤ན༡-༣༢༤ན༧)
༣༥ སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ངི༡བ༡-༡༡ན༢)
༣༦ རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་ ིམདོ་དང་བསྲེས་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ངི༡༡ན༢-༡༥བ༡)
༣༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ངི༡༥བ༡-༣༥ན༧)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 556

༣༨ དབང་བཞི་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ངི༣༥ན༧-༣༨ན༨)
༣༩ བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ངི༣༨ན༥-༤༢བ༥)
༤༠ བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ངི༤༢བ༥-༤༥ན༥)
༤༡ རིམ་པ་ལྔ་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ངི༤༥ན༥-༥༧ན༡)
༤༢ རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་གཏུམ་པོ་ལྷ་ལྔ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག
(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཛི༦༤ན༡-༧༠ན༣)
༤༣ ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཛི༧༠ན༣-༧༤ན༡)

༤༤ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོན་མ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཛི༡༤༧བ༤-༡༦༨བ༡)
༤༥ འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་པོ་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ།
(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཛི༡༦༨བ༡-༡༧༧ན༣)
༤༦ སྔགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཛི༡༧༧ན༣-༡༧༨བ༢)
༤༧ རབ་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱན། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཛི༡༧༨བ༢-༡༧༩བ༣)

༤༨ འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་འགྲེལ་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཛི༡༩༤ན༢-༢༠༢ན༦)
༤༩ ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཝི༧༧ན༣-༧༩བ༢)
༥༠ དངོས་པོ་སྦྱོང་བ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཞི ༡༢༧བ༡-༡༢༨ན༦)
༥༡ ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་ལྔ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཞི༡༢༨ན༦-༡༣༣ན༤)
༥༢ ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གླུ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཟི༡༠ན༣-༡༠ན༦)
༥༣ རང་བཞིན་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གཞིའི་མན་ངག (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཟི༡༤ན༢-༡༤བ༡)
༥༤ སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཉམས་ཀྱི་མན་ངག་ཐིག་ལེ་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ།
(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཟི༨༣ན༡-༨༥བ༦)
༥༥ དབང་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཟི༡༥༣ན༥-༡༥༥ན༤)

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་གི་དཀར་ཆག 557

༥༦ ལྟུང་བ་བཅོ་ལྔ་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཟི༡༨༠ན༣-༡༨༠ན༥)
༥༧ ཡན་ལག་གི་ཉེས་པ་བདུན་པ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཟི༡༨༠ན༦-༡༨༠ན༧)
༥༨ རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྦོམ་པོའ་ལྟུང་བ། ི (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཟི༡༨༠ན༧-༡༨༠བ༣)
༥༩ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས། ི (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཇུ༢༤༣བ༤-༢༤༥བ༢)
༦༠ འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་པོ་ཅན་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།
(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཐུ༡༣༡བ༧-༡༣༧བ༧)
༦༡ འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་བློ་གྲོས་འཕེལ་བ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ནུ༦༩ན༤-༧༠ན༣)
༦༢ འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཕྱག་སྟོང་པའི་སྒྲུབ་ཐབས།
(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ནུ༡༡༤བ༢-༡༢༢བ༡)
༦༣ འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ནུ༡༢༢བ༡-༡༢༣བ༧)
༦༤ འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་སྒྲུབ་ཐབས། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ནུ༡༩༡ན༡-༡༩༢ན༡)
༦༥ གོས་སྔོན་པོ་ཅན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཉེ་བ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ནུ༢༠༧ན༡-༢༠༤བ༤)
༦༦ གནོད་པ་སེལ་བའི་བདུད་རྩི། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ནུ༡༩༡ན༡-༡༩༢ན༡)
༦༧ རྡོ་རྗེ་བྱབ་པའི་ལས་ཚོགས། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ནུ༢༠༨ན༢-༢༠༨ན༦)
༦༨ ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ནུ༢༠༨ན༦-༢༠༨བ༦)
༦༩ ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ནུ༢༣༥བ༢-༢༤༠ན༣)
༧༠ རྟ་མགྲིན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།པུ༡༠༥བ༦-༡༠༧བ༢)
༧༡ དགེ་བའི་འདོད་འཇོ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།པུ༡༣༡བ༤-༡༤༠ན༣)
༧༢ འཕགས་མ་རིག་མ་ཆེན་མོ་སོ་སོར་འབྲང་མའི་འཁོར་ལོ།(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།པུ༢༡༦ན༢-༢༡༧བ༥) ༧༣ རྟོག་པ་ལས་གསུངས་པའུ་ལྷ་མོ་རིགས་བྱེད་མའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།མུ༤༢བ༣-༤༤ན༢)
༧༤ རྡོ་རྗེ་སྒྲོལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།མུ༡༣༦བ༣-༡༣༧ན༧)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 558

༧༥ རལ་པ་གཅིག་མའི་སྒྲུབ་ཐབས། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།མུ༡༦༤བ༢-༡༦༥ན༡)
༧༦ སྒྲོལ་མའི་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་ལྷུག་པའི་རིགས་བྱེད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།
(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།མུ༡༩༣ན༤-༢༥༩ན༦)
༧༨ སེང་ལྡེང་ནགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།མུ༢༦༧བ༣-༢༦༨བ༣)
༧༩ ཞེན་ལོག་སྒྲོན་མ། (སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཚུ༥༨བ༢-༦༣བ༧)
༨༠ རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་ལས་བཏུས་པའི་གཏོར་མ་ཆོ་ག(སྡེ་བསྟན།རྒྱུད་འགྲེལ།ཚུ༡༣༠བ༣-༡༦༠བ༢)
༨༡ རྒྱུན་ཆགས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད་པ།(དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།ཝུ༥༢༡-༥༢༦)
༨༢ འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས།
(དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།ཞུ༡༦༡༦-༡༦༢༣)
༨༣ གཡུའི་ཐང་མ་ཀྲས་དགུ། (དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།ཟུ༨༦༩-༨༨༣)
༨༤ བསྡུས་པའི་རིམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། (དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།སུ༧༧༩-༨༠༢)
༨༥ རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་པ། (དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།སུ༨༣༥-༨༤༢)
༨༦ ཤ་ཟ་གནོད་སྦྱིན་མཁའ་འགྲོ་ཀུན་ནས་འཁྱིལ་པའི་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་བའི་གྭ་ཐབས། (དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།སུ༡༡༤༧-༡༡༤༩)
༨༧ གནོད་སྦྱིན་མ་ཀུན་ནས་འཁྱིལ་པའི་གྭ་ཐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པ།
(དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།སུ༡༡༥༠-༡༡༥༤)
༨༨ ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཏུམ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས།
(དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།ཧུ༩༦-༡༠༡)
༨༩ ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དཔལ་འཕེལ་ལྷ་མོ་ལ་བསྟོད་པ།(དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།ཧུ༢༥༣-༢༥༥) ༩༠ སེང་ལྡེང་ནགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ལ་བསྟོད་པ། (དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།ཧུ༢༦༤-༢༦༧)
༩༡ དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས། ི (དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།ཧུ༣༧༡-༣༧༣)
༩༢ ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། (དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།ཨུ༥༣༦-༥༣༩) ༩༣ མགོན་པོ་བྱ་རོག་གདོང་གི་གཏོར་མདོས། (དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།ཨུ༦༡༩-༦༣༩)

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་གི་དཀར་ཆག 559

༩༤ གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ནོར་བླང་བའི་མན་ངག (དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།ཨུ༧༠༩-༧༡༤)
༩༥ བླ་མ་གསང་བར་སྒྲུབ་པ། (དཔེ་བསྡུར་མ།རྒྱུད་འགྲེལ།ཀེ༨༩༦-༩༠༡)
༩༦ དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༡བ༡-༡༩ན༦)
༩༧ རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༢༠བ༡-༢༢བ༦)
༩༨ ཞིབ་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༢༢བ༦-༢༤ན༦)
༩༩ སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༢༤ན༦-༢༧ན༡)
༡༠༠ རྩོད་པ་བཟློག་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༢༧ན༡-༢༩ན༧)
༡༠༡ དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ག་ལས་འཇིགས་མེད། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༢༩བ༡-༩༩ན༧)
༡༠༢ ཞིབ་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།(སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༩༩བ༡-༡༡༠ན༤)
༡༠༣ སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༡༡༠ན༤-༡༢༡ན༤)
༡༠༤ རྩོད་པ་བཟློག་པའི་འགྲེལ་པ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༡༢༡ན༤-༡༣༧ན༧)
༡༠༥ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤ་པ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༡༣༧བ༡-༡༣༨ན༧)
༡༠༦ ཡི་གེ་བརྒྱ་པ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༡༣༨ན༧-༡༣༨བ༤)
༡༠༧ ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༡༣༨བ༤-༡༤༦བ༡)

༡༠༩ རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་སྙིང་པོའ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ི (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༡༤༦བ༢-༡༤༦བ༧)
༡༡༠ རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་སྙིང་པོའ་རྣམ་པར་བཤད་པ། ི (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༡༤༦བ༧-༡༤༩ན༢)
༡༡༡ མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༡༤༩ན༢-༡༥༠ན༤)
༡༡༢ སྐྱེ་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༡༥༠ན༤-༡༥༡ན༡)
༡༡༣ དབུ་མ་སྲིད་པའི་འཕོ་བ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༡༥༡བ༡-༡༥༡བ༦)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 560

༡༡༤ རང་བཞིན་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཙ༢༨༡བ༤-༢༨༢བ༣)
༡༡༥ བསྒོམ་པའི་རིམ་པ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཀི༡བ༡-༤ན༣)
༡༡༦ མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།ཀི༡༤༨བ༡-༢༡༥ན༥)
༡༡༧ བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག (སྡེ་བསྟན།དབུ་མ།གི༢༣༧ན༤-༢༣༩ན༤)
༡༡༨ འཕགས་པ་སཱ་ལུ་ལྗང་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། (སྡེ་བསྟན།མདོ་སྡེ།ངི༡༨ན༣-༢༠བ༤) ༡༡༩ འཕགས་པ་སཱ་ལུ་ལྗང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ི (སྡེ་བསྟན།མདོ་སྡེ།ངི༢༠བ༤-༥༥བ༣)
༡༢༠ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལྟུང་བ་བཤགས་པའི་འགྲེལ་པ། (སྡེ་བསྟན།མདོ་སྡེ།ཇི༡༧༨ན༤-༡༨༧བ༣) ༡༢༡ འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའ་བཤད་སྦྱར། ི (སྡེ་བསྟན།མདོ་སྡེ།ཉི༡༦༣བ༤-༡༨༢ན༡)
༡༢༢ འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྙིང་པོའ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ། ི (སྡེ་བསྟན།མངོན་པ།ཐུ༢༢༢བ༡-༢༢༣ན༤) ༡༢༣ འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། (སྡེ་བསྟན།འདུལ་བ།སུ༡བ༡-༤བ༡)
༡༢༤ བསླབ་པ་བཅུའི་ཆོ་ག (སྡེ་བསྟན།འདུལ་བ།སུ༢༥༢བ༦-༢༥༣ན༧)
༡༢༥ རྒྱལ་པོ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། (སྡེ་བསྟན།སྐྱེས་རབས།གེ༡༠༧ན༡-༡༢༦ན༤)
༡༢༦ རྨི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ། (སྡེ་བསྟན།སྐྱེས་རབས།གེ༡༦༥ན༥-༡༦༦བ༥)
༡༢༧ སྦྱིན་པའི་གཏམ། (སྡེ་བསྟན།སྐྱེས་རབས།གེ༡༦༦བ༥-༡༦༧བ༡)
༡༢༨ སྲིད་པ་ལས་འདས་པའི་གཏམ། (སྡེ་བསྟན།སྐྱེས་རབས།གེ༡༦༧བ༡-༡༦༨ན༤)
༡༢༩ བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག (སྡེ་བསྟན།སྤྲིང་ཡིགངེ༤༠བ༤-༤༦བ༣)
༡༣༠ སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པ། (སྡེ་བསྟན།གསོ་རིགཧེ༡བ༡-༨བ༤)
༡༣༡ སྨན་འཚོ་བའི་མདོ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། (སྡེ་བསྟན།གསོ་རིགཧེ༨བ༤-༡༢ན༤)
༡༣༢ སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་པ་སྨན་ཨ་བའི་ཆོ་ག (སྡེ་བསྟན།གསོ་རིགཧེ༡༢ན༤-༡༣ན༧)
༡༣༣ སྤོས་སྦྱོར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། (དཔེ་བསྡུར་མ།སྣ་ཚོགས།ངོ༩༣༧-༩༣༨)

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་གི་དཀར་ཆག 561

༡༣༤ སྤོས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རེའུ་ཆར་བྱས་པ། (སྡེ་བསྟན།སྣ་ཚོགས།ངོ༡༨ན༢-༡༨བ༢) ༡༣༥ རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། (དཔེ་བསྡུར་མ།སྣ་ཚོགས།ངོ༩༤༩-༩༧༢)
༡༣༦ ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། (སྡེ་བསྟན།སྣ་ཚོགས།ངོ༩༩བ༤-༡༠༣ན༧)
༡༣༧ ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་སྡོང་བུ། (སྡེ་བསྟན།སྣ་ཚོགས།ངོ༡༠༣ན༧-༡༡༣ན༤)
༡༣༨ ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྐྱེ་བོ་གསོ་བའི་ཐིགས་པ།(སྡེ་བསྟན།སྣ་ཚོགས།ངོ༡༡༣ན༤-༡༡༦བ༤)
༡༣༩ རྡོ་རྗེའི་སྨོན་ལམ། (སྡེ་བསྟན།སྣ་ཚོགས།ཉོ༣༡༥ན༥-༣༡༦ན༣)
༡༤༠ བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བའི་སྨོན་ལམ། (སྡེ་བསྟན།སྣ་ཚོགས།ཉོ༣༡༦ན༣-༣༡༧ན༣)
༡༤༡ འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྨོན་ལམ། (སྡེ་བསྟན།སྣ་ཚོགས།ཉོ༣༡༧བ༤-༣༡༨ན༤)
༡༤༢ རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྨོན་ལམ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤ་པ། (སྡེ་བསྟན།སྣ་ཚོགས།ཉོ༣༡༨ན༤-༣༡༩ན༤)
༡༤༣ སྨོན་ལམ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ། (སྡེ་བསྟན།སྣ་ཚོགས།ཉོ༣༢༥བ༦-༣༢༦བ༧)
༡༤༤ བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། (སྡེ་བསྟན།སྣ་ཚོགས།ཉོ༣༤༦ན༥-༣༤༧ན༧)
༡༤༥ བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། (སྡེ་བསྟན།སྣ་ཚོགས།ཉོ༣༤༧ན༧-༣༤༩ན༣)
༡༤༦ འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ། (སྡེ་བསྟན།སྣ་ཚོགས།ནོ༢༨༦བ༥-༢༩༤ན༧)

༢༽རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ།བླ་བྲང་དཔར་མ།
པོད་དང་པོ། ༼ཀ༽
༡ རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དད་པའི་ ིའཇུག་ངོགས། (༣-༡༦༢)
༢ རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོའ་ཟུར་འདེབས་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ ིཀུན་འདུས། (༡༦༣-༡༨༧)

༣ རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་ཆ་ཤས་ཉུང་ངུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་
པའི་གཏམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙེ་མ། (༡༨༩-༢༢༣)
༤ རྗེ་བཙུན་བླ་མ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས། (༢༢༥-༢༣༥)
༥ ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་དང་མཇལ་ཚུལ།མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལ་ཚེམས་གནང་སྐོར། (༢༣༧-༢༤༦)
༦ བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་ཁྱད་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བ། (༢༤༧-༢༥༤)
༧ རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བ་སོ་ཆོས་རྗེ་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར།(༢༥༥-༢༦༠)
༨ རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསན་ཡིག (༢༦༡-༣༢༣)
༩ ཞུ་ལན་སྨན་མཆོག་བདུད་རྩིའི་འཕྲེང་བ། (༣༢༥-༣༥༣)
༡༠ བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་སློབ་མའི་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་། (༣༥༥-༤༠༦)
༡༡ གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྙེ་མ། (༤༠༧-༥༦༠)
༡༢ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ། (༥༦༡-༧༧༩)
༡༣ དགེ་སློང་གི་བསླབ་བྱ་གནམ་རྩེད་ལྡེང་མར་གྲགས་པ། (༧༨༡-༩༣༤)

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག 563
༡༤ དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་གནམ་རྩེད་ལྡེང་མ། (༩༣༥-༩༤༩)
པོད་གཉིས་པ། ༼ཁ༽
༡ འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ཟིན་བྲིས། (༣-༢༡༥)
༢ གཞི་ནས་འབྱུང་བའི་བསླབ་བྱའི་ཟིན་བྲིས། (༢༡༧-༢༣༤)
༣ རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་བཀའི་འབུམ་ཐོར་བུ། (༢༣༥-༧༨༩)
༤ རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོའ་ཟིན་བྲིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ། ི (༧༩༡-༨༢༡)
༥ ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའ་སྒྲུབ་ཐབས། ི འཕོ་བ།བཀའ་བསྒོ་བཅས། (༨༢༣-༨༣༠)
༦ སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཚེ་སྒྲུབ། (༨༣༡-༨༣༨)
༧ སྡོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་ཚུལ་རྗེའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་བཀོད་པ།(༨༣༩-༨༤༩)
༨ གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩའི་རིམ་པ་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བློ་བཟང་གྲངས་པའི་ཕྱག་ལེན།
(༨༥༡-༨༦༩)

པོད་གསུམ་པ། ༼ག༽
༡ རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསང་བ་ཀུན་གྱི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ། ི
(༣-༨༦༩)

པོད་བཞི་པ། ༼ང༽
༡ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་
ཚིག་དོན་ཇི་བཞིན་འབྱེད་པའི་མཆན་གྱི་ཡང་འགྲེལ། (༡-༡༠༨༥)

པོད་ལྔ་པ། ༼ཅ༽
༡ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད།སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པས་འཆད་པའི་ས་བཅད་བསྡུས་དོན། (༣-༦༢)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 564
༢ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་བཅས་པ།
(༦༣-༢༥༧)

༣ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་དཀའ་བའི་
གནས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་རིན་པོ་ཆེའི་མྱུ་གུ། (༢༥༩-༥༤༡)
༤ ལྷ་མོ་བཞིས་ཡོངས་སུ་ཞུས་པའི་རྒྱུད། (༥༤༣-༥༥༥)
༥ འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྲོག་རྩོལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གསལ་བ། (༥༥༧-༦༥༦)

༦ དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད། ི (༦༥༧-༦༧༡)
༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཊཱིཀྐ།
(༦༧༣-༨༠༡)

༨ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དབང་གི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་
རབ་ཏུ་གསལ་བ། (༨༠༣-༩༥༥)

༩ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས། (༩༥༧-༡༠༣༥)
༡༠ གསང་འདུས་དཀའ་གནད་ཟིན་བྲིས། (༡༠༣༧-༡༠༩༡)

པོད་དྲུག་པ།༼ཆ༽
༡ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་བ།
(༣-༡༦༩)

༢ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ། (༡༧༡-༡༨༡)
༣ རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པའི་ཟིན་བྲིས། (༡༨༣-༣༦༣)
༤ དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་རིམ་པའི་ཟིན་བྲིས། (༣༦༥-༤༤༡)

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག 565
༥ མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་བདག་བྱིན་རླབས། (༤༢༡-༢༣༤)
༦ མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ། (༤༤༣-༤༦༩)
༧ རིམ་ལྔ་བསྡུས་པའི་ཟིན་བྲིས། (༤༧༡-༥༡༦)
༨ རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་བཀའི་འབུམ་ལས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ། (༥༡༧-༥༤༣)
༩ རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པའི་ཊཱིཀྐ། (༥༤༥-༥༥༣)
༡༠ འདུས་པའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། (༥༥༥-༥༥༨)
༡༡ རྒྱལ་བས་བྱིན་དང་ཤཱནྟི་པའི་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་འདུལ་བ་བྱིན་གྱི་སྒྱུ་འཕྲུལ་དཀྱིལ་
ཆོག་གི་ཟིན་བྲིས། (༥༥༩-༥༧༣)
༡༢ ཁྲོ་བཅུའི་ཟིན་བྲིས། (༥༧༥-༥༨༣)
༡༣ ལྷག་པ་ཡི་ནི་ལྷ་གཅིག་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་བཤད་པ། (༥༨༥-༥༨༩)
༡༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་ལྷན་ཐབས། (༥༩༡-༦༢༢)
པོད་བདུན་པ།༼ཇ༽
༡ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།
(༣-༦༡༩)

༢ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་རིམ་པ། (༦༢༡-༦༧༥)
༣ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ།གསང་བ་ཁྱད་གཞི།གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་གསུམ།(༦༧༧-༦༨༡)
༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བློ་གསལ་བུང་བའི་རེ་སྐོང་གནད་དོན་གསལ་བ།
(༦༨༣-༧༣༥)

༥ བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་སྐོར་གྱི་ཟིན་བྲིས་གནང་བ། (༧༣༧-༧༤༨)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 566

༦ དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་སྔགས་བཏུ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཆོ་
ག་རྗེའི་གསུང་བཞིན་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། (༧༤༩-༧༧༡)

པོད་བརྒྱད་པ།༼ཉ༽
༡ རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བརྙེས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ། (༣-༤༡)
༢ ཞལ་ཤེས་གནད་ཀྱི་ཐིམ་ཡིག། (༤༣-༩༡)
༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་
གྱི་རིམ་པ། (༩༣-༡༡༥)

༤ རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བ།
(༡༡༧-༡༥༩)

༥ ཆོ་ག་ཉི་ཤའི་ཁུངས་དགོད་པ། (༡༦༡-༡༧༧)
༦ རྗེའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་སྠ་བི་ར་སཱ་དྷུ་བྷ་དྲས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ།
(༡༧༩-༢༠༥)

༧ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།
(༢༠༧-༣༢༦)

༨ རབ་གནས་རྒྱས་པའི་ཟིན་བྲིས། (༣༢༧-༣༨༨)

༩ དཔལ་ཁྲག་འཐུང་གི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པར་བརྗོད་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་བླ་ན་མེད་པ་རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བླ་མ་བདེ་མཆོག་བསྡུས་པ། (༣༨༩-༤༨༣)
༡༠ བདེ་མཆོག་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྦས་པའི་དོན་ཀུན་གསལ་བ།
(༤༨༥-༩༧༩)

པོད་དགུ་པ།༼ཏ༽
༡ ཟབ་ལམ་ནཱ་རོའ་ཆོས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་འཁྲིད་པའི་རིམ་པ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན། ི (༣-༡༢༦)

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག 567

༢ ནཱ་རོའ་ཆོས་དྲུག་གི་དམིགས་སྐོར་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་བསྡུས་པ་རྗེའི་གསུང་བཞིན་སེམས་ ིདཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་པས་བཀོད་པ། (༡༢༧-༡༦༤)
༣ དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་མངོན་རྟོགས་ངག་འདོན་གྱི་ཆོ་གའི་རིམ་པ།
(༡༦༥-༡༩༢)

༤ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
འདོད་པ་འཇོ་བ། (༡༩༣-༥༨༩)
༥ དཔལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་ཟུར་དུ་ཕྱུང་བ།(༥༩༡-༦༠༤)
༦ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་སྐོར་གྱི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ། (༦༠༥-༦༢༥)
༧ རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ལཱུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྒྲུབ་
པའི་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ། (༦༢༧-༧༠༣)
༨ དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷན་ཐབས། (༧༠༥-༧༢༨)
པོད་བཅུ་པ།༼ཐ༽
༡ རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་དྲིལ་བུ་ལུགས་བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་དགོངས་པ་
རབ་གསལ། (༣-༥༥)

༢ རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་དྲིལ་བུ་ལུགས་བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་ཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་བང་
མཛོད། (༥༧-༡༡༡)
༣ དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་རིམ་པ་ལྔ་པའི་བཤད་པ་སྦས་པའི་དོན་ལྟ་བའི་མིག་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ། (༡༡༣-༡༨༣)
༤ དྲིལ་བུ་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིག་རྗེའི་གསུང་བཞིན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཛད་པ།(༡༨༥-༢༠༧)
༥ མཁའ་སྤྱོད་མ་དམར་མོའ་སྒྲུབ་ཐབས། ི (༢༠༩-༢༡༣)
༦ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་འགྲེལ་པའི་ཟིན་བྲིས། ི (༢༡༥-༢༢༠)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 568
༧ རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་འགྲེལ་པ་ཚེས་བཅུའི་མཆོད་པའི་རྟོག་པ་གྲུབ་ཆེན་དཱ་རི་ཀ་པས་མཛད་
པའི་ཟིན་བྲིས་རྗེས་གནང་བ། (༢༢༡-༢༢༥)
༨ མན་ངག་སྙེ་མའི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ། (༢༢༧-༢༧༠)
༩ ངན་སོང་སྦྱོང་བའི་རྒྱུད་རྗེའི་གསུང་གི་མཆན་དང་བཅས་པ། (༢༧༡-༤༦༣)
༡༠ ཀུན་རིག་ཆོ་གའི་ཟིན་བྲིས། (༤༦༥-༤༧༡)
༡༡ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག(༤༧༣-༥༠༧)
༡༢ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས་བདུད་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། ི
(༥༠༩-༥༤༠)

༡༣ དཔལ་གཤིན་རྗེ་དགྲ་ནག་གི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ། (༥༤༡-༥༧༥)
༡༤ དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བསྒྲུབ་པའི་
ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། (༥༧༧-༦༧༥)

པོད་བཅུ་གཅིག་པ། ༼ད༽
༡ ཞེ་དགུ་མའི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ། (༣-༡༢)
༢ འཇམ་དཔལ་ཞི་དྲག་གི་བསྲུང་བ། (༡༣-༡༨)
༣ རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཀྱི་བཤད་པའི་ཟིན་བྲིས། (༡༩-༣༧)
༤ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྦྱིན་སྲེག་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ།(༣༩-༡༠༡)
༥ དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ནང་ལེའི་རྣམ་པར་དག་པ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་འཕྲོ་ཅན། ི
(༡༠༣-༢༢༩)

༦ མདོར་བསྡུས་དང་པོ་ལ་ཨ་ཙ་ལ་གརྦས་དོན་ཚན་བདུན་དུ་བྱེད་པ། (༢༣༡-༢༣༥)
༧ རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ཟིན་བྲིས། (༢༣༧-༤༡༩)

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག 569
༨ སྦྱོར་དྲུག་གི་རྡོ་རྗེའི་ཚིགས་བཅད།དེའི་བཤད་པ།དུས་འཁོར་གྱི་ཟིན་བྲིས།དུས་འཁོར་གྱི་
མངོན་རྟོགས་དང་དབང་གི་ཟིན་བྲིས།སྦྱོར་དྲུག་ཉེར་མཁོའ་ཟིན་བྲིས། ི འཆི་ཞག་དང་ཚེ་ལྷག་
ཇི་ཙམ་ཡོད་དཔྱད་པ་རྣམས། (༤༢༡-༤༦༩)
༩ སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་བསྡུས་པ་རྗེའི་གསུང་བཞིན་རྒྱལ་སྟེངས་པས་
མཛད་པ། (༤༧༡-༥༡༧)
༡༠ གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་དང་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་སོགས་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་ལན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་
མཛད་པ། (༥༡༩-༥༢༤)
༡༡ དཔལ་མཆོག་གི་ཟིན་བྲིས། (༥༢༥-༥༦༣)
༡༢ ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རྗེས་གནང་བ་དང་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་ཟིན་བྲིས་བཅས། (༥༦༥-༥༧༨)
༡༣ རྗེ་བཙུན་མ་བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཟིན་བྲིས། (༥༧༩-༥༨༩)
༡༤ སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་མི་འཇིགས་གཞུང་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རྗེས་གནང་བ།(༥༩༡-༦༠༧)
༡༥ འཕོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྩ་ཚིག་བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པ། (༦༠༩-༦༡༦)
༡༦ རྣམ་ཤེས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པ། (༦༡༧-༦༧༦)
༡༧ བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའ་མངོན་རྟོགས། ི (༦༧༧-༦༩༧)
༡༨ སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆར་འབེབས་རྗེའི་མན་ངག་ཞལ་ཤེས། (༦༩༩-༧༠༥)
༡༩ སྤྲིན་བྲལ་བའི་མན་ངག་དང་།རྟ་མགྲིན་ཤྭ་ན་བཞིས་བསྐོར། (༧༠༧-༧༡༤)
༢༠ རི་ཁྲོད་ལོ་མ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བ། (༧༡༥-༧༡༨)
༢༡ ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པ་དང་།དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲུབ་
ཐབས་རྗེས་གནང་བ། (༧༡༩-༧༢༦)
༢༢ བཅོམ་ལྡན་འདས་སྨེ་བརྩེགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྗེས་གནང་བ། (༧༢༧-༧༣༡)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 570
༢༣ རྗེའི་ཞལ་གཟིགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཡི་གེར་
བཀོད་པ། (༧༣༣-༧༣༦)
༢༤ ལྷ་སྐུའི་ཕྱག་ཚད་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལེགས་པར་བལྟ་བའི་མེ་ལོང་། (༧༣༧-༧༨༥)
༢༥ དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་བའི་ཟིན་བྲིས་རྗེས་གནང་བ། (༧༨༧-༧༩༣)
༢༦ རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ས་ཆོག་གི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ། (༧༩༥-༨༠༢)
༢༧ རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་འཁོར་སྒྱུར་གྱི་བསྙེན་པའི་རིམ་པ་སོགས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་གནང་བ།
(༨༠༣-༨༣༡)

པོད་བཅུ་གཉིས་པ། ༼ན༽
༡ རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས་ཡི་གེར་མཛད་ནས་རྗེ་རེད་མདའ་
བ་ལ་ཕུལ་བའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག (༣-༡༧)
༢ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལྷན་ཐབས། (༡༩-༤༧)
༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མངོན་རྟོགས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུབ་མཆོད་ངག་ཏུ་འདོན་པའི་
ལྷན་ཐབས། (༤༩-༧༣)

༤ དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་ས་ཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་གར་ཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་རྗེའི་ཞལ་སྔ་ནས་
གསུངས་པ་དཀའ་བཞི་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀོད་པ། (༧༥-༨༨)
༥ སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བརྗེད་
བྱང་གི་ཡི་གེ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་རྗེ་ལ་གསན་དུས་མཛད་པ། (༨༩-༣༢༡)

༦ དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཕྱི་རོལ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལག་མཆོད་དང་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའ་གླུ་ིདང་བཅས་པ། (༣༢༣-༣༥༡)

༧ འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དག་སྦྱོར། (༣༥༣-༣༥༩)

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག 571

༨ རྗེའི་གསུང་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་ཚིག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཀོད་པ་རྒྱལ་ཚབ་ ིཆོས་རྗེས་བརྗེད་བྱང་དུ་མཛད་པ། (༣༦༡-༤༢༨)
༩ དཔལ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ཆོ་ག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བ། (༤༢༩-༥༥༩)
༡༠ བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་གའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིགས་གསུམ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་རྗེའི་ཕྱག་བཞེས་བཞིན་
འདུལ་བ་འཛིན་པས་བཀོད་པ། (༥༦༡-༦༢༡)
༡༡ འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྗེའི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་བཀོད་པ། (༦༢༣-༦༢༨)
བཅུ་གསུམ་པ།༼པ༽
༡ མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་བ། (༣-༡༠༢༣)

པོད་བཅུ་བཞི་པ། ༼ཕ༽
༡ སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ།
(༣-༤༧༡)

༢ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། (༤༧༣-༥༠༢)
༣ ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ།
(༥༠༣-༥༡༡)

༤ དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། (༥༡༣-༧༥༩)
༥ རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་རྗེ་རེད་མདའ་བ་ལ་ཤོག་དྲིལ་དུ་ཕུལ་བ།
(༧༦༡-༧༧༡)

༦ རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྭ་སྒྲེང་དུ་བསླབ་བཏུས་རྒྱས་པར་གསུང་དུས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་ཟིན་
བྲིས་མཛད་པ། (༧༧༣-༨༡༥)
༧ རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་རྗེའི་དྲུང་དུ་གསན་པའི་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། (༨༡༧-༩༡༠)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 572
༨ རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་རྗེའི་དྲུང་དུ་གསན་པའི་ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། (༩༡༡-༡༠༠༥)
པོད་བཅོ་ལྔ་པ། ༼བ༽
༡ དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ།
(༣-༦༢༠)

༢ དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རྗེའི་གསུང་བཞིན་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ། (༦༢༡-༦༥༦)
༣ རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཟིན་བྲིས་རྗེའི་གསུང་བཞིན་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་བཀོད་པ།(༦༥༧-༦༨༢)
༤ རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་རྗེའི་དྲུང་དུ་གསན་པའི་མངོན་སུམ་ལེའུའི་བརྗེད་བྱང་། (༦༨༣-༧༩༡)
༥ ཚིག་སྦྱོར་ཕུམ་སུམ་ཚོགས་པའི་སྙན་ངག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་བློ་སྦྱོང་། (༧༩༣-༧༩༨)
༦ དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྲིས་རྗེ་རང་གིས་གནང་བ། (༧༩༩-༨༣༣)

པོད་བཅུ་དྲུག་པ།༼མ༽
༡ བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ།(༣-༥༧༩)
༢ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྡུས་དོན། (༥༨༡-༦༩༩)
༣ རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་རྗེ་ལ་གསན་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྗེད་བྱང། (༧༠༡-༧༢༥)
༤ མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཊཱིཀྐ་རྗེའི་གསུང་བཞིན་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་མཛད་པ། (༧༢༧-༩༡༩)
༥ སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཊཱིཀྐ་བློ་གསལ་བ། (༩༢༡-༩༨༨)
པོད་བཅུ་བདུན་པ།༼ཙ༽
༡ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་
པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་སྐབས་དང་པོ་
གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ། (༣-༩༥༦)
པོད་བཅོ་བརྒྱད་པ།༼ཚ༽

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག 573
༡ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་
པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པ་དང་
ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ། (༤-༤༨༤)
༢ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་
པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་སྐབས་ཕྱི་མ་གསུམ་
གྱི་འགྲེལ་པ། (༤༨༦-༦༠༥)
༣ ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། (༦༠༧-༧༣༣)
༤ སྡེ་བདུན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དོན་གཉེར་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ། (༧༣༥-༧༨༦)
༥ བསམ་གཟུགས་ཟིན་བྲིས། (༧༨༧-༨༠༨)
༦ དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་ལམ་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་པའི་བེའུ་
བུམ། (༨༠༩-༨༢༤)

༧ རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་བསྡུས་པ། (༨༢༥-༨༣༧)
༨ དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་བསྡུས་པ་རྗེས་གནང་བ་དང་ཞུགས་གནས། (༨༣༩-༨༥༣)
༩ ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བློ་གསལ་བགྲོད་པའི་
ཐེམ་སྐས། (༨༥༥-༩༤༩)

༣༽པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག ཤིང་དཔར།

པོད། ༼ཀ༽
༡ ཆོས་སྨྲ་བའི་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནོར་
བུའི་ཕྲེང་བ། (༧-༤༥༦)
༢ ཐུབ་དབང་ཞལ་པད་མ། (༤༥༧-༤༦༡)

༣ མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་མཁས་
པའི་ཡིད་འཕྲོག་གྲུབ་པའི་རྒྱན། (༤༦༣-༥༦༤)
༤ དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ཟབ་ལམ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོར་བསྡུས་གཏེར་
གྱི་ཁ་བྱང་། (༥༦༥-༥༨༥)

༥ འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རབ་འབྱོར་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས།
(༥༨༧-༥༩༣)

༦ རིགས་ལྡན་གྲགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དྲི་མེད་འོད་དཀར་འཁྱིལ་བའི་ཟླ་བ།(༥༩༥-༦༠༢)

༧ སློབ་དཔོན་ཨབྷྱཿཡཱ་ཀ་རའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཚངས་པའི་དབྱངས་སྙན། (༦༠༣-༦༡༢)

༨ ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དྲི་ཟའི་གླུ་དབྱངས།
(༦༡༣-༦༢༥)

༩ གཡུང་སྟོན་རི་ཁྲོད་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོའི་རྦ་རླབས་ཀྱི་རང་སྒྲ།(༦༢༧-༦༣༨)
༡༠ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་པདྨ་དཀར་པོའ་ིཕྲེང་བ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དྲི་བསུང་འཕྲོ་བྱེད། (༦༣༩-༦༧༣)

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག 575
༡༡ སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོའ་རྟོགས་བརྗོད་ངོ་མཚར་འདབ་བརྒྱ་རྒོད་པའི་པདྨོ། ི (༦༧༥-༦༨༥)
༡༢ མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པ་བཟང་པོའ་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས། ི (༦༨༧-༦༩༩)
༡༣ ས་གསུམ་མའི་ཊཱིཀྐ་ཚིག་དོན་གསལ་བ། (༧༠༡-༧༢༩)
༡༤ གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་མིད་ལ་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣམ་ཐར་དུ་མ་ཆུད་པའི་
གསུང་མགུར་རྣམས། (༧༣༡-༧༦༦)

༡༥ རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།ནང་གི་ཁོང་སྐྲན་འདོན་པའི་སྐྱུག་སྨན། (༧༦༧-༧༧༧)
༡༦ བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག། (༧༧༩-༨༣༠)
༡༧ རྒྱལ་སྲས་ཤེས་རབ་འཕེལ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུའི་གསོལ་འདེབས་དང་དགེ་སློང་མཁར་སྐྱ་པའི་བཀའ་ལན།
(༨༣༡-༨༣༤)

༡༨ པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའ་གསུང་ཉེ་བར་ ིམཁོ་བ་འགའ་ཞིག (༨༣༥-༩༥༡)

པོད། ༼ཁ༽
༡ རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་
པོའ་ཕྲེང་བ། ི

(༧-༡༣༥)

༢ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཟུང་འཇུག་ནོར་བུའི་བང་མཛོད།
(༡༣༧-༢༩༩)

༣ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་
ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ། (༣༠༡-༤༥༤)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 576
༤ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམ་ངག་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་
སྙིང་པོའ་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། ི (༤༥༥-༦༠༣)
༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མདོར་བསྡུས།
(༦༠༥-༦༤༢)

༦ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ།(༦༤༣-༧༢༣)
༧ ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།
(༧༢༥-༧༣༤)

༨ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྙེ་མ། (༧༣༥-༧༩༡)
༩ པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ཐོར་བུ་འགའ། (༧༩༣-༨༡༦)
༡༠ ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་
ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བྱེད་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་། (༨༡༧-༨༨༥)
༡༡ དྲུག་ཅུ་པའི་རྩ་ཚིག་ཞ་ལུ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ། (༨༨༧-༨༩༡)

པོད། ༼ག༽
༡ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ ིཕྱུང་བ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་འགྲེལ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྣང་བར་བྱེད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ། (༥-༣༧༢)
༢ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྨོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད། ི (༣༧༣-༣༧༨)
༣ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཟབ་ལམ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར། ི (༣༧༩-༤༠༨)

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག 577

༤ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བསྡུས་འཇམ་དཔལ་དགོངས་རྒྱན། ི (༤༠༩-༤༣༦)
༥ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བདུད་དཔུང་འཇོམས་པ།
(༤༣༧-༤༤༤)

༦ འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐོར་ཞེ་དགུ་མ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས།
(༤༤༥-༤༦༨)

༧ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆོག་དང་བུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཟུར་འདེབས། (༤༦༩-༥༠༦)
༨ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དྲག་གི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་ཚུལ་ལག་ལེན་དུ་དྲིལ་བ་རྣམ་བཤད་
དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཕྱུང་བ། (༥༠༧-༥༢༠)
༩ ཡི་དམ་གྱི་ཚོགས་འཁོར་དང་སྦྱིན་སྲེག་སོགས། (༥༢༡-༥༤༠)
༡༠ ཚེ་ཆོག་འཆི་མེད་འདོད་འཇོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ། (༥༤༡-༥༩༢)
༡༡ ཚེ་དབང་བསྐུར་ཚུལ་འཆི་མེད་ཚེའི་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བའི་གདམས་པ།
(༥༩༣-༦༡༡)

༡༢ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་རིག་གི་ཆོ་ག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་
ནོར་བུ། (༦༡༣-༦༨༥)
༡༣ ཀུན་རིག་བུམ་བསྐྱེད་བསྡུས་པ། (༦༨༧-༦༩༡)
༡༤ ཀུན་རིག་གི་སྒོ་ནས་ཚེ་འདས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཚུལ། (༦༩༣-༧༡༢)
༡༥ རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ ིངག་འདོན་དུ་བསྒྲིགས་པ། (༧༡༣-༧༥༣)
༡༦ བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་འཆི་མེད་དཔལ་སྦྱིན། (༧༥༥-༧༩༢)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 578
༡༧ བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་མི་འཁྲུགས་པའི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་མངོན་པར་
དགའ་བའི་སྒོ་འབྱེད། (༧༩༣-༨༣༢)
༡༨ བཅོམ་ལྡན་འདས་སྨན་བླའི་མདོ་ཆོག་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ། (༨༣༣-༨༤༤)
༡༩ འཇམ་དཀར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཤེས་རབ་མཆོག་སྦྱིན། (༨༤༥-༨༦༥)
༢༠ འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྨྱུང་བར་གནས་པའི་ཆོ་ག་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ།
(༨༦༧-༨༩༠)

༢༡ སྨྱུང་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བ་འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་དབང་ཆོག (༨༩༡-༩༠༡)
༢༢ ཡེ་ཤེས་ཁྱུང་ཁྲའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྟེང་འོག་གི་ནད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བའི་ཟླ་ཤེལ། (༩༠༣-༩༠༨)
༢༣ རྗེ་བཙུན་སེང་གེའི་སྒྲ་དང་ཕྱག་རྡོར་ལ་བརྟེན་པའི་གདོན་གྲོལ་བྱེད་ཚུལ་གདུང་སེལ་ནོར་བུའི་
ཟླ་བ། (༩༠༩-༩༣༢)

༢༤ ཇོ་བོ་རྗེའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཚོགས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་
ཀྱི་བང་མཛོད། (༩༣༣-༩༥༡)
༢༥ སྒྲོལ་མ་གཡུལ་བཟློག་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ། (༩༥༣-༩༦༦)
༢༦ དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ཆོ་ག་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས། (༩༦༧-༩༨༤)
༢༧ ཁྲོ་བོ་སྨེ་བ་བརྩེགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན། (༩༨༥-༩༩༧)
༢༨ ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བཤགས་པ་བསྐང་བཟློག་མངའ་གསོལ་ཚེས་གཅིག་གཏོར་རྟེན་འཛུགས་རྣམས།
(༩༩༩-༡༠༡༣)

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག 579

པོད། ༼ང༽
༡ བསྟན་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ། (༩-༨༡)
༢ དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཆེན་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ། (༨༣-༩༤)
༣ དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྲོལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་རྩ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་ ིགསལ་སྒྲོན་མེ། (༩༥-༡༥༦)
༤ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་རྣམ་བཤད་ཕུལ་བྱུང་བཞད་པའི་དགའ་སྟོན། (༡༥༧-༢༦༣)
༥ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་
སྙིང་པོའ་སྙིང་པོ་གསལ་བར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་པར་ ིབཤད་པ། (༢༦༥-༣༤༥)

༦ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཁྱེར་བདེ་བ། (༣༤༧-༣༦༥)
༧ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་བདེ་ལམ།
(༣༦༧-༤༣༡)

༨ དགེ་སློང་གི་བསླབ་བྱ་སོགས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་འགའ་ཞིག (༤༣༣-༤༥༧)
༩ ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྲུང་བའི་མན་ངག (༤༥༩-༤༩༩)
༡༠ ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ལ་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ་སྐུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་
དུ་འཛེག་པ་བཻ་ཌཱུརྱའི་ཐེམ་སྐས། (༥༠༡-༥༡༦)
༡༡ བློ་སྦྱོང་དམར་ཁྲིད་ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེ་ལ་གནང་བ། (༥༡༧-༥༢༦)
༡༢ སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྡོམས་བྱ་ཚུལ། (༥༢༧-༥༣༢)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 580
༡༣ སྡིག་མུན་སེལ་བྱེད་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར། (༥༣༣-༥༣༧)
༡༤ དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དྲིས་ལན་བློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས། (༥༣༩-༥༦༠)
༡༥ སྒྲ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་པའི་རྩོད་ལན་ལུང་རིགས་སེང་གེའི་ང་རོ། (༥༦༡-༦༥༠)
༡༦ ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ཟབ་ཁྲིད་གསེར་གྱི་ལྡེ་མིག (༦༥༡-༦༦༦)
༡༧ སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་བརྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག
(༦༦༧-༦༧༥)

༡༨ ནམ་མཁའ་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་དབང་བྱེད་ཚུལ། (༦༧༧-༦༨༣)
༡༩ གཅོད་ཀྱི་གདམས་པ་ཐར་འདོད་ཀྱི་དེད་དཔོན། (༦༨༥-༧༡༢)
༢༠ ཞལ་གཟིགས་དང་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་རི་ཁྲོད་ཡོལ་དཀར་རྣམས་ཀྱི་གནས་བསྟོད། (༧༡༣-༧༢༩)
༢༡ བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བགྲོད་པའི་མྱུར་ལམ། (༧༣༡-༧༤༤)
༢༢ བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་མཐོང་བས་དོན་དང་ལྡན་ཅིང་ཐོས་པས་རྣམ་པར་ ིགྲོལ་བའི་དཀར་ཆག (༧༤༥-༧༥༥)
༢༣ བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའ་ཕྱིའི་མཆོད་རྟེན་དང་ར་སྒྲེང་དུ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་དཀར་ཆགི
(༧༥༧-༧༦༥)

༢༤ རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འཕོ་བ་ལེགས་པ་ཞིག (༧༦༧-༧༧༣)
༢༥ ཁྲོ་མོ་སྨེ་བ་བརྩེགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཀྲུ་བྱབ་བསྲུང་གསུམ་བྱ་ཚུལ་དང་བཅས་པ།
(༧༧༥-༧༨༣)

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག 581

༢༦ དཔལ་མགོན་ཏྲཀྴད་ལ་མཆོད་གཏོར་མདོར་བསྡུས་འབུལ་ཚུལ། (༧༨༥-༧༩༤)
༢༧ ཇོ་བོ་འཕྱིང་དཀར་བའི་བསངས་མཆོད་ཤབྷཾ། (༧༩༥-༨༠༠)
༢༨ གཟུངས་གཞུག་གནོད་སྦྱིན་འཁོར་ལོ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་།
(༨༠༡-༨༡༣)

༢༩ རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་ལག་ལེན་དུ་དྲིལ་བ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས།
(༨༡༥-༨༧༦)

༣༠ གཙུག་གཏོར་བཟློག་ཆེན་གྱི་ལག་ལེན་སྙིང་པོར་དྲིལ་བའི་ཆོ་ག་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་
བར་ཆད་ཀུན་སེལ། (༨༧༧-༨༩༦)
༣༡ ཁ་འབར་གཏོར་ཆེན་གྱི་ཆོ་ག་ངག་འདོན་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ།(༨༩༧-༩༠༩)
༣༢ བརྒྱ་བཞིའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས། (༩༡༡-༩༡༨)
༣༣ གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་ཆ་ལག་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དབེན་ས་པས་མཛད་པ། (༩༡༩-༩༣༠)
༣༤ གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ། (༩༣༡-༩༣༦)
༣༥ བྲུལ་གཏོར་དཀོར་སྒྲིབ་དག་བྱེད་ཟླ་ཤེལ་ཆུ་རྒྱུན། (༩༣༧-༩༤༤)
༣༦ གཏོར་མ་ཆ་བཞི། (༩༤༥-༩༤༩)
༣༧ དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ངག་ཐོར་བུ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྒྲིགས་པ་ལས་ཀླུ་གཏོར་གྱི་རིམ་པ། (༩༥༡-༩༥༨)
༣༨ དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ངག་ཐོར་བུ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྒྲིགས་པ་ལས་ཚ་བསུར་ཡིད་ལ་འདོད་འཇོ། (༩༥༩-༩༦༤)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། 582
༣༩ དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ངག་ཐོར་བུ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྒྲིགས་པ་ལས་འབྱུང་བཞི་གཏོར་མ་ཆབ་གཏོར་སུ་རཱུ་པ་བཅས། (༩༦༥-༩༧༦)

པོད། ༼ཅ༽
༡ པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ཐོར་བུ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ། (༡༧-༩༢༩)

༈ ཟུར་རྒྱན་བཞི་པ།

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང།།ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།
དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའ་མཐུས།། ིཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།
ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས།ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའ་ིསྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།།།།

༈བསྔོ་སྨོན།

འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བ་ཡང་།།
དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།མཛད་པ་སྨོན་ལམ་མ་ལུས་བསྒྲུབ་པ་དང་།།
ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རུ་བསྔོ།།
གངས་རི་རྭ་བས་བསྐོར་བའི་ཞིང་ཁམས་འདིར།།ཕན་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས།།
སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི།།
ཞབས་པད་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག།

བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་བླ་མའི་ཞབས་པད་བརྟན།།
བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་ས་སྟེང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ།།
བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་རྒྱས།།
བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག།

ཅེས་ད་ལམ་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་བཅུ་དགུ་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མདོར་བྱས་དང་
མདོ་བསྲེས།རྗེ་བླ་མའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་དང་།རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས།པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་གཉིས་བཅས་གལ་གནད་ཆེ་བའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་དཔར་སྐྲུན་གྱི་མཐུན་འགྱུར་ཆེད་སྐུ་གཤེགས་སྔགས་རམས་པ་རྒན་བློ་བཟང་ཀུན་དགའ་མཆོག་ནས་ཧིན་སྒོར་ཉིས་འབུམ་ཐམ་པ་ཞལ་འདེབས་གནང་བའི་དགེ་རྩས་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་འགྲོ་ཀུན་བདེ་བ་དང་།ལྷག་པར་བསྟན་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་བཞེད་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་སྨོན་ནོ།།།།

༈རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ།བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་མདོ་དང་བསྲེས་པ།བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ།
མཛད་པ་པོ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ།རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན།

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ། ༸སྐྱབས་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
སློབ་སྟོན་པ། སེར་ལྷོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།
སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་པ། དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ།
ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ། རླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།
ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས། བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།

དཔར་བསྐྲུན་དང་དཔར་གཞི་སྒྲིག་མཁན། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་ཁང་། ནོར་བུ་གྷརཕྷིགདིལླཱི་གསར་པ།
དཔར་ཐེངས་དང་པོ། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༢
དཔར་གྲངས། ༡-༥༠༠

དེབ་ཚད། 17.272 cm x 24.13 cm
ཡིག་གཟུགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
ཡིག་གྲངས། ༡༨༠༠༠༠
མཉེན་ཆས། Adobe InDesign CS3
ཤོག་ཚད། 60 GSM
རྒྱབ་ཤ། སྤུས་ལེགས།
སྤྱིའི་དེབ་ཕྲེང་། ཞེ་དགུ་པ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས། ༩༧༨༩༣༨༤༨༣༩༡༣༠
རིན་གོང་། ཧིན་སྒོར།550/-